

ויקרא אל משה על ענין אלף זעירא: אופן הו' בזוהר פ' בשלח לאחר עשיית העגל נסתלקו המאורות ממשה ולא נשארו אצלו רק אלף זיוין ע"ד רמז משה א' (דברים א) יוסף עליכם ככם אלף פעמים זו היא משלי וע"ז והי' פ"ה הפסוק ויקר אל משה ומה הוא היקר אלף ר"ל אלף זיוין שנתמעטו מכל האורות ולא נשארו רק אלף זיוין שהוא אלף זעירא: האופן הז' ידוע מ"ש בספר יצירה שג' אימות הם אמ"ש שהם א"ש מ"ים א"ויר ולשלשתן זכה משה בתחילת הבריאה (שמות ב) מן המי"ם משיתיהו ואחר כך בסנה בלבת אש היא שין של אמש ועלה באוהל מועד שזכה לאלף של אמש שהוא סוד רוח שנתבטל הנבואה באותו יום מן א"ה יהיה פירוש הפסוק ויקר אל משה ומה הוא היקר רמז באות אלף שזכה לנבואה שסוד הרוח נברא באלף וחוזר ומפרש מה ענין אות אלף וידבר ה' אליו שהדיבור של נבואה היה אליו ביחוד ביום שהוקם המשכן ונתמעט מן האומות וכן נרמז באלף זעירא כשתסלק אות א' נשתיירו ויקר ליתן ב' טעמים למה לא נתבטל הנבואה מבלעם הטעם הא' שבשביל יקר של משה הטעם הב' מאוהל מועד אבל בלעם היתה נבואתו מתחלה קודם הקמת המשכן: האופן הח' בסנהדרין (ד' ל"ח) אמר ר' יהודה א"ר מאיר מאי דכתיב (תהלים קלט) ולי מה יקרו רעידך אל מלמד שהראה הקב"ה למש"ר דורות של רע שדרשו במדרש על פסוק הן (איוב כח) כל יקר ראתה עינו של ר"ע יותר ממה שראה משרע"ה והטעם שנרמז במילת יקר סוד תפילין (מגילה טז) שנקראים יקר ור"ע זכה לכל יקר דהיינו שם של שדי בכלל אבל משה לא זכה רק לאלף זעירא שהוא סוד אות אחוריים יהיה פ"ה הפסוק שזכה משה לראות נשמתו של ר"ע וכן אלף זעירא בגימ' ר"ע שהראה לו הקב"ה לסוף י"ח שורות וחלש דעתו עד ששמע כך הלכה למשה מסיני אז נחה דעתו וטעם י"ח שורות חוזר הפסוק ופ"ה וידבר ה' אליו ביחוד כך הלכה מסיני לסוף י"ח שורות מאוהל מועד דבר זה זכה מי"ח פעמים כאשר צוה ה' את משה בפ' פקודי במלאכת המשכן מן אותו י"ח פעמים זכה לי"ח שורות שנחה דעתו וזכה ליקר בימי ר"ע: האופן הט' כששכח משה הווים לא זכרן עד שבא אליו נשמתו של ר"ע וטעם הדבר לפי שר"ע מסוד תורה שבע"פ שהם ו' סדרים ר"ע הוא דדרש ווין לכן (נדריים נ) מן שית מילין איעתר ר"ע ז"ס (קהלת ז) אדם אחד מאלף מצאתי ר"ל אדם אחד זה ר"ע שיצא נשמתו באחד מאלף מצאתי כשמצא את האלף הם ווים לעמודים הוצרך לבא אליו ר"ע שיצא נשמתו בא' ולפ"ז יהיה פ"ה הפסוק אלף זעירא רומז על אות האלף שחשדו ישראל למשה עד שבא אליו נשמתו של ר"ע ז"ש ויקר אל משה ר"ע (תהלים קלט) ולי מה יקרו רעידך אל שבא באותו פרק אל משה ובזה זכה לאלף שעשה ווים לעמודים וטעם הדבר שהוצרך לבא אליו אז ר"ע לז"א וידבר ה' אליו מאוהל מועד מסוד תורה שבע"פ לאמר שמשם נצטוו ישראל להוראה כולהו אליבא דר"ע דתלמידיהו הוי: האופן הי' חשדוהו ישראל למשה ב' דברים א' על חשבון הווים הב' (שמות לג) והביטו אחרי משה מלמד שחשדוהו באשת איש ועל שניהם הביטו אחר משה ועז"א (קהלת ז) אדם א' מאלף מצאתי האדם א' זה משה מאלף מצאתי שעשה מהם ווים לעמודים מה שחשדתם באשת איש (שם) ואשה בכל אלה לא מצאתי כמ"ש ויקר אל משה מה הוא היקר אלף זעירא דהיינו שמצא את האלף ועל השנית מלמד שחשדוהו באשת איש לזה אמר וידבר ה' מאוהל מועד וכתוב (דברים כג) ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך ואתה זכה אדרבה ליקח את האוהל ז"ש עד בואו האוהלה שאז

נתבטלו שניהם: האופן הי"א (בסנהדרין דף ט) א"הר בלשון ארמי סופר שנאמר (תהלים קלט) לי מ"ה י"קרו ר"ע"ך א"ל ר"ת למפרע ארמ"י לשון תרגום כדאיתא בפ"ק (דמגילה דף ט) א"ר נחמן בר יצחק תרגום שכתבו מקרא (אסתר א) וכל הנשים יתנו יקר לבעליהן יקר זה תרגום הענין ארמי הוא קליפת נגה שגרם בחטאו שנכנסו רובו בטומא' וקודם חטא העגל נטהרו ובהקמת המשכן נתקנו קליפת נגה ונכנסו בקדושה ולכן אלף זעירא כשתסלק אות א' נשתייר ויקר אל משה לקיים קרא מה יקרו רע"ך וסיפר בלשון ארמי מה יקרו רע"ך אל ר"ת ארמי וכן (בראשית מט) מ"שם ר"ועה א"בן י"שראל ר"ת ארמ"י וכן קליפת נגה היא קליפה א' זעירא נהורא דקיק שממנו היתה יניקת בלעם בזוהר יתרו דאתמר גביה (במדבר כג) ויקר אלהים אל בלעם נמצא במלת ויקרא נרמזין בי' תרין סטרין נבואת משה לשון שמלאכי השרת משתמשין ביה גם נבואות בלעם ויקר עם נהורא דקיק שהיא א' זעירא: האופן הי"ב בשעת קבלת התורה (משלי כא) עיר גבורים עלה חכם שהיה ברזא דדכורא ובעגל פגמו בדרגא דמשה תש כוחו כנקיבה אח"כ בהקמת המשכן חזר משה לרזא דא' שהיא חדא דכורא והוא סוד (שמות לה) ויבואו האנשים על הנשים סיטרא דרחמי גבר על סיטרא דדינא ופי' הפסוק ויקר אל משה מה היא היקר אות א' שהוא דרגא דיוסף בזוהר מקץ (בראשית מב) שנים עשר אחים אנחנו בא' זה נרמז וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר א"הל מ'ועד בגימ' יוס"ף וז"ש אדם כי יקריב מכם יוסף נקרא אדם ברבה פ' בשלח: האופן הי"ג בסודי רזא אות א' היא סוד סוף תוך ראש כזה אות א' היא מן הגרון אחה"ע ל' היא מן מוצא דטלנת באמצע הפה פ' הוא מן בימ"ף שהוא בשפתים תחלת הפה ובאותו היום שהוקם המשכן תיקן משה (תהלים צא) יושב בסתר עליון ס'ת'ר דייקא שהיא ס'וף ת"וך ר"אש וזה פי' הפסוק ויקר אל משה ומה היא היקר אות אלף שזכה משה באותו היום לג' קטרין סוף תוך ראש הנרמזים במלת אלף ז"ש וידבר ה' אליו שכן ג"כ שם של ה' התחלתו בסוף המספר שהיא י' ונרמז ג"כ בו סוף תוך ראם כדאיתא בסודי רזא בארוכה ששם של הויה נרמז בו סוף תוך ראש: האופן הי"ד ע"פ הזוהר (קהלת יב) ביום שיזועו שומרי הבית והתעוותו אנשי חיל שביום החורבן נתנה י' מרגליתין שהם י' הרוגי מלכות ז"ש ויקר אל משה מה הוא היקר א' זעירא שהיא בגי' ר"ע שיצא נשמתו בא' והטעם שהראה באותו יום נשמתו של ר"ע מאוהל מועד על עסקי אוהל מועד דזמין להתמשכן ובאותו יום נמסרו ר"ע וחביריו וכן צורת א' הוא י' קרי בי' ויקר י' שהראה הקדוש ברוך הוא היקר של י' מרגליתין ז"ש אוהל מועד בגי' יוס"ף כדברי ר"ש בבראשית שי' הרוגים לא היו בני יעקב רק י' בנים של יוסף שיצאו מן י' אצבעותיו ז"ס (בראשית מט) ויפוזו זרועי ידיו מידי אבי"ר יעק"ב בהיפוך אתוון ר"ע משם רועה אבן ישראל וכן אתמר (שמות כא) וגונב איש ומכרו ונמצא בידו דייקא ויפוזו זרועי ידיו ז"ס (יומא יא) טובן צפרנן של ראשונים מכריסן של אחרונים ר"ל אותן ניצוצות שיצא מצפורני של יוסף הם יותר טובים מן אחרונים שיצא בדרך כל הארץ מבטן אמו: האופן הט"ו איתא בסודי רזי י' כנויין יש להקב"ה (ישעיה נט) וכובע ישועה בראשו הרי ראש עין ה' אף ה' פני ה' יד ה' לב ה' מעי המו ותחת רגליו אוזן ה' פי ה' ובסודי רזא קחשיב שפה ולא קחשיב אף מוצא שפתיו לא אשכח ואני אומר היינו פה והוי ליה לחשוב ג"כ אצבע אלהים ונמצא שיש י"ב כנויין כמו שיש י"ב כנויין לשמים וארץ לדעתי (קהלת ז) זה לעומת זה

עשה אלקים אתה הוא אלקינו בשמים ובארץ שיש לאלקינו כנוים שבהם מתלבש הקב"ה כמו שיש לשמים וארץ ושיעור קומה נחלקו לי"ב ז"ה שמי ז"ה דייקא ולפי סודי רזא דקחשיב י' כנוים הם י' לבושין שלבש הקב"ה ולפי"ז יהי' פי' הפסוק ויקר אל משה תרגום של כבוד הוא יקר (שבת קיג) ר' יוחנן קרא למאנא מכבדותא וז"ס כבוד ה' מלא את המשכן כשתמלא אותיות שם בן ד' הם י' וז"נ במילת א על אותיות הוי"ה שהם כבוד ה' דמתרגמינן יקרא דה' לבושא דיקר וכן רוחב המשכן היה י' ואותו היקר שהם לבושין וכנוין דקב"ה הראה למשה ככל אשר אני מראה אותך אותך דייקא שמה היה י' אמין את תבנית המשכן שהיה ג"כ י' אמות וז"נ באלף זעירא שהיא צורות יוד אותו היקר היה ג"כ אל משה וכן וידבר ה' אליו הדיבור היה למעלה מי' ארון ט' וכפורת י' שמעולם לא ירדה שכינה למטה מי' וכן מאוהל מועד שהיה גם כן י' ז"ש מאוהל מועד לאמר: האופן הט"ז איתא במדרש (משלי כ) יש זהב ורב פנינים שהנשיאים התנדבו למשכן והיתה נפשו של משה עגומה שלא התנדב והשיב לו הקב"ה לגדולה מזאת אתה מתוקן שיהיה אצלך הדיבור וז"ש (שם) וכלי יקר שפתי דעת המד' הזה נדרש גם כן טעם על אלף זעירא נסתלק אות אלף כאלו אינו ויהיה פי' הפסוק ויקר אל משה שנתן הקב"ה למשה כלי יקר יותר מצ"ג כלים שעשו הנשיאים ומהו היקר וידבר ה' אליו שהיה הדיבור אצלו וזה חביב יותר ממה שהתנדבו הנשיאים ומזה הטעם מאוהל מועד לאמר האמירה היה יותר טוב ממה שהתנדבו מאוהל מועד בעצמו וטעם אלף זעירא הוא סוד הדעת של זעיר שנקרא זעיר וזה היה כלי יקר שפתי דעת: האופן הי"ז ככל אשר אני מראה אותך דייקא שמה בעצמו היה לבוש תבנית המשכן שזכה לסוד הדעת ולכן זכה ללחת העד"ת חסר ו' שהוא בהיפך אתוון דעת וכן ג"כ תבנית המשכן בזה אופן מ"ח קרשים היה במשכן וכל קרש היה י' אמות הרי י"פ מ"ח הרי ת"פ ומשה שזכה לסוד הדע"ת שהיא חשבון ת"פ חסר א' יהיה פי' הפסוק ויקר אל משה לבושא דיקר נתן הקב"ה למשה שהוא סוד הדעת א' זעירא שמורה שהוא חסר א' וידבר ה' אליו שהוא סוד הדעת אספקלריא המאירה וז"ש מאוהל מועד היה ג"כ זה החשבון רק שמה היה חסר א' וזהו אלף זעירא אלף זעירא היה לבושא יקר של משה משיעור קומה של משה.

וטעם מספר ת"פ שהיה במשכן לפי שבשעת עשיית עגל (משלי ה) רגליה יורדות מות ת"פ מחנות של לילית הוצרכו לתקן בת"פ אמות של משכן ולכן נצטוו לבנות המקדש ת"פ שנה (מלכים א ד) מיציאת מצרים ויביאו המשכן אל משה ודרשו (משלי לא) רבות בנות על מ"ח קרשים שהיה במשכן כמנין חי"ל (שם) ואת עלית על כלנה זה משה וסוד הדעת עלית, דייקא דהכי סליק בחושבנא רק שהוא חסר א' וזה אל"ף זעירא: האופן י"ט כתבתי לעיל פ' פקודי שממשכן עד מקדש היו שנים כמנין ת"פ חסר א' וכן ג"כ ממקדש ראשון עד מקדש שני ג"כ ת"פ שנה וכן ג"כ משכן העדת בהיפוך אתוון הדעת ז"ש (שמות לח) אלה פקודי המשכן העד"ת ת"פ אשר פוקד על פי משה וכן ג"כ תיבת מעשה בראשית עד ארץ ושמים הם ת"פ כמנין שנים מיציאת מצרים ועד בנין המקדש שאז אתמר (מלכים א ז) ותשלם כל המלאכה לא אמר ותכל כי בשעת המקדש נשלמו מלאכת שמים וארץ ללמדך ששקולה מלאכת המשכן כשמים וארץ לכן אמר אלה פקודי אלה תולדות השמים ויקר"א א"ל מש"ה ס"ת אל"ה שקולה מלאכת המשכן כשמים וארץ אבל א' זעירא ר"ל חסר א' שבמעשה שמים וארץ ת"פ תיבות בכאן תע"ט חסר

א' לכן א' זעירא: האופן הכ' הראה הקב"ה למשה עולם הבריאה דתמן א"ל שד"י שהוא בגי' מש"ה באידרא נשא תמן אלף עלמין ז"ס (קהלת ז) אדם אחד מאלף מצאתי משה היה אחד שזכה לבינה דתמן אלף עלמין אימא עלאה מקננא בכורסיא (שיר ג) בעטרה שעטרה לו אמו ו"יקר א"ל מ"שה ר"ת אמ"ו לכן ויקר אל משה ומה היקר א' שהוא (שם ד) אלף המגן וענין אלף עלמין אלו הם מלוי אל"ף למ"ד שי"ן דל"ת יו"ד בגימ' אל"ף חסר א' לכן א' זעירא רומזת שאלף עלמין דבריאה הם סוד א"ל שד"י שהוא בגימ' מש"ה אבל בשם זה במלוי אלף חסר א' לכן א' זעירא והנה בזה היום תיקן משה (תהלים צא) יוש"ב בסת"ר עליו"ן בסת"ר בגי' אכתריא"ל שהוא שר הבריאה כנגד זה ויקרא אל משה דרגא חדא וידבר ה' אליו כנגד יצירה מאוהל מועד כנגד עשייה דתמן מטרוניתא אבל ה' הוא זעיר דמקנן ביצירה: האופן כ"א (משלי כט) גאות אדם תשפילנה קאי על אלף (ד"ה א א) אדם שת אנוש שהוא גדולה באתוון רברבין וזה גרם לו הגאווה שאדם (תהלים מט) ביקר בל ילין ולא לן כבודו עמו ותשפילנו אבל (משלי כט) שפל רוח זה משה שהיה (במדבר יב) עניו מאוד מכל אדם לכן א' זעירא שהקטין את עצמו (משלי כט) יתמוך כבוד (שמות מ) וכבוד ה' מלא את המשכן ונשאר משה באותו יקר ולן כבודו עמו ותיקן באותו פרק (תהלים צא) בצל שדי, יתלונן וזכה לעולם הבריאה דתמן כסא הכבוד ז"ש יתמוך כבוד שזכה לכסא הכבוד גם ברמז במלת שפל רוח על אות א' זעירא כי אבא בס' יצירה בא' של אמ"ש בו נברא הרוח שהוא רומז לאויר וז"ש ושפל רוח ר"ל א' זעירא שבו נברא הרוח זה גרם לו הכבוד וגבי אד"הר כתיב (בראשית ג) וישמע את קול ה' אלקים מתהלך בגן לרוח היום רו"ח דייקא שרמז לאות א' שבו נברא הרוח דהוה מסתכל בזיהרא דחכמתא עלאה שהיא רזא דא' בסוד (איוב לג) ואאלפך חכמה ואח"כ (משלי יו) איש תהפוכות ישלח מדון וזה גרם לו (שם) נרגן מפריד א' ויגרש מכבודו אבל במשה יתמוך כבוד וידבר ה' אליו דייקא מאוהל מועד הכניסו לפני ולפנים ולא כמו אד"הר שמשנה (איוב יד) פניו ותשלחהו מחוץ לג"ע ז"ש אדם כי יקריב: האופן כ"ב בא לרמז בכאן (שם ג) יקרה היא מפנינים שהתורה היא יותר חשובה מכה"ג שנכנס לפני ולפנים ז"ש (שם כ) יש זהב ורב.

פנינים וכלי יקר שפתי דעת ר"ל הנשיאים הביאו זהב אבל התורה היא רב מכה"ג שנכנס לפני ולפנים (תהלים מה) ממשבצות זהב לבושה נמצא שגם יש זהב קאי על כה"ג אבל התורה היא כלי יקר יותר חשובה שהיא שפתי דעת לזה א' זעירא רומזת על התורה מלשון אאלפך חכמה ופי' ויקר אל משה שנתן הקב"ה למשה מה היא היקר היא אל"ף הלימוד שהוא לומד כתר תורה ז"ש וידבר ה' אליו ואח"כ מפרש מאוהל מועד לאמר האמירה יותר חשובה מאוהל מועד מכהן גדול הנכנס לפני ולפנים מאוהל מועד כי יקרה היא מפנינים: האופן כ"ג ע"פ הגמרא סוכה (ד"ה) מעולם לא עלה משה למעלה מעשרה ולא ירדה שכינה למטה מי' לכן א' זעירא שהוא צורת י' ושיעור הפסוק ויקר אל משה הנבואה עלה אל אלהים בא' זעירא צורת י' שלא עלה למעלה מי' וכן וידבר ה' אליו מאוהל מועד שלא ירדה שכינה למטה מי' וצורת י' קאי על שנים על משה למעלה ועל שכינה למטה: האופן כ"ד איתא במדרש עשרה דברים יקרים ברא הקב"ה בעולמו עיין בזו הפרשה לכן א' זעירא שהוא צורת י' מורה ע"ז המדרש ויקר י' שי' דברים יקרים הם בעולם וטעם זה המספר וידבר ה' אליו מאוהל מועד שכן אוהל היה ג"כ חשבון י'

עשר אמות אורך הקרש שהם סוד י' ספירות שהם בעולם שהם בסוד עצמיות סוד כלים ומלת יקר הוא בלשון ארמי התרגום של כבוד שהוא לבוש נמצא י' יקרים הם י' לבושין ולכן אמר אח"כ אדם כי יקריב שכן ג"כ שיעור קומת אדם שמכנה בפסוק י' כנויים להקב"ה שהם י' לבושים: האופן כ"ה איתא בסודי רזא שסוד חשמ"ל היא בגי' אבנ"י יקר"ה וכן מלבו"ש והנה לזה אמר א' זעירא רמז שזכה משה בכאן לסוד חשמ"ל ויקר אל משה שהוא חשמ"ל וכן א"ל מש"ה עם א' של ויקרא בני' חשמ"ל חסר א' לכן א' זעירא שרומזת בכאן נרמז חשמ"ל שהוא יקר שיש לו שע"ח נהורין רק א' זעירא א' חסר: האופן כ"ו נרמז בכאן סוד (שיר ה) באתי לגני אחותי כלה כדאיתא בזוהר פנחס על פסוק (תהלים קלב) כהניך ילבשו צדק וחסידיך ירננו ולויך מיבעי לי' אלא ששינה הקב"ה לפי שהחתן בא אל הכלה וז"ש ויקר אל משה שעשה הקב"ה כבוד למשה א' זעירא הוא סוד כלה ויקר הוא (שם לו) מה יקר חסדיך הא' זעירא תצרף א"ל מ"שה בגי' (שיר ה) אכל"ו רעי"ם שכתב בזוהר בזה הפ' ע"פ באתי לגני אחותי וגו' והם תרין רעים דלא מתפרשין שהם סוד י"ה שזכה מאוהל מועד שהיה בו ט"ו דברים ובזה זכה לב' אחוון אלו: האופן כ"ז הראה הקב"ה למשה שכר של צדיקים לעו"הב והוא (משלי ח) להנחיל אוהבי יש לכן אמר על עו"הז (שם כ) יש זהב ורב פנינים אבל על עו"הב (תהלים יט) נחמדים מזהב ומפז רב כלי יקר שהוא השכר של צדיקים יק"ר בגי'ש"י שכל צדיק נוחל ש"י עולמות ומה הוא השכר (שם קטז) יקר בעיני ה' המותה לחסידיו אותן הש"י עולמות הן הן מן שפתי דעת שלמד בזה העולם ז"ש (משלי ח) ואוצרותיהם אמלא אוצרותיהם דייקא עטרותיהם בראשיהם ר"ל מן אותן החידושים נעשים מהם עטרות כעטרות (שיר ג) שעטרה לו אמו ביום חתונתו היא הלולא רבא דצדיקייא ביום המיתה וזה פי' הפסוק ויקר אל משה שהראה הקב"ה למשה השכר של צדיקים ומה הוא היקר א' זעירא מן אותיות התורה שהם רל"א שערים רל"א אל"פי ב"יתן וז"ס ישראל שהוא השכר כל י"ש רא"ל י"ש להם מן רל"א שערים ויעקב אמר (בראשית כח) אכן י"ש רמז על ש"י עולמות י"י במקו"ם הז"ה בגי' רל"א שמן רל"א שערים נעשה לבוש של צדיקים: האופן כ"ח ידוע שמשה הוא כלול מן אלף דור (קהלת ז) אדם אחד זה משה מאלף מצאתי הוא כלול מאלף דור לכן (תהלים קה) דבר צוה לאלף דר חסר ו' כתיב לא'לף ד'ר בגי' מש"ה ועז"א ויקר אל משה מה הוא היקר א' זעירא רומזת על שהוא כלול מאלף לכן אמר משה (דברים א) יוסף עליכם ככם אלף זו משלי: האופן כ"ט רמז על בת קול שיצאה ואמרה (שמות לח) ואת האלף ושבע מאות וחמשה ושבעים עשה ויום הנה עשה הקב"ה למשה שיצא בת קול באותו פרק ואמרה (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא ר"ל שרומז שזה המספר שהוא אלף תשע"ה הוא חשבון כ"ב אותיות עם ה' כפולות ולכן אמר בכאן א' זעירא שרמז שאותו יקר בא לו מן חשבון א"ב של התורה לפי שהקטין משה את עצמו בחכמתו לכן זכה עם אותיות התורה שיצא בת קול וידבר ה' אליו מאוהל מועד שיצא הקול ואמר בכל ביתי נאמן הוא בכל ב"יתי דייקא שרמז על א"ב (משלי כד) בחכמה יבנה בית: האופן ל' (שם כה) אל תתהדר לפני מלך שדרשו רז"ל על זה פסוק (שם) ובמקום גדולים אל תעמוד מלך הוא מטטרון שלקחו הקב"ה והמליכו על צבא מעלה ובמקום גדולים הם אדם ונח ואברהם במדרש ויקרא אל משה ואל אדם לא קרא אין גנאי למלך לדבר עם אריסו וידבר אליו ואל נח לא דיבר אין גנאי

למלך לדבר עם קדורו ויקרא אל אברהם אין גנאי לדבר עם פונדקו ג' אלו מרומזים בא' זעירא (קהלת ז) אדם א' מאלף מצאתי א' רומזת על אד"הר שהוא א' לנבראים וצורת א' היא י' על נח שהיה בדור י' וגם על אברהם שהיה בדור כ' שהוא יו"ד מלא ונחלק לג' אותיות כמו שכתבתי לעיל י' עד נח ו' עד פלג ד' עד אברהם ולכן א' זעירא כי ג' אלו לא היה כ"כ גנאי אבל גבי משה ויקר אל משה שכבוד גדול נתכבד משה בקריאה ובדיבור זה לכן זעירא שהוצרך הקדוש ברוך הוא להקטין את עצמו (שמות יט) וירד ה' כדברי ההוא ינוקא: האופן ל"א איתא בפרקי היכלות א"ר ישמעאל סח לי מטטרון שר הפנים משעה שלקחני הקב"ה והמליכני על כל צבא מעלה עשה לי מעיל הכבוד ולבוש גאווה וכתר מלכות על ראשי וקבע בו מ"ט אבני יקר וזוהר כאור גלגל החמה וכו' והנה לדעתי ג' אלו מרומזים במלת מ'ל'ך נוטריקון מ"עיל הכבוד לבוש גאווה כ"תר מלכות כי בשעה שהמליך אותו הקדוש ברוך הוא מלך הכבוד חלק לו כבוד בג' אלו שנרמזין במלת מ"ל'ך ולפי שמשעה הוא סוד מטטרון שר הפנים לכן לא זכה רק למ"ט שערי בינה לפי שבכתר מלכות של מטטרון שקבע הקב"ה על ראשו לא קבע הקב"ה רק מ"ט אבני היקר וזה נרמז בזה הפסוק ויקר אל משה שקבע הקב"ה אבני יקר ולכן א' זעירא שהיו חסרים מן נ' שערי בינה אחד רק מ"ט: האופן ל"ב ע"ז הדרך צורת הא' היא י"ו למעלה י"ו למטה שהם סוד ל"ב נתיבות חכמה שזכה משה לל"ב נתיבות חכמה שבמלכות שהיא א' זעירא אבל קודם חטא העגל (שמות ג) לבת א"ש א' רבתי דהוי קאים בזיהרא דחכמתא עלאה וכן קודם מותו (דברים לג) אשריך ישראל א' רבתי (תהלים קד) תוסף רוחם יגועון אבל בכאן ל"ב נתיבות זעירא ז"ש וידבר ה' אליו מאוהל מועד דייקא שהיא מלכות שהיא חכמה של שלמה ולכן הוצרך לומר דזמין לאתמשכנא בחובייהו דישראל והשכינה תהיה עמנו בגלות וגם א' זעירא שנחלקה לל"ב רומזת לסוד נער שהוא כלול י' פעמים ל"ב בגי' נע"ר בגי' היצירה לפי שהוא שר היצירה ז"ש וידבר ה' מאוהל מועד שמשם נצטוו ישראל להוראה שהם ו' סדרים שכן ו' סדרים גם כן בגי' נע"ר דאיתוקם בהאי שעתא משכנא דהאי נער: האופן ל"ג במדרש רבה בזו הפרשה שאר נביאים ראו מ"ט אספקלריאות אבל משה ראה באספקלריא אחת ולכן בזה הפסוק ט' תיבין לקבל ט' מראות של יחזקאל לכן א' זעירא שמורה ויקר שהיא הנבואה (שמואל א ג) ודבר ה' היה יקר בימים ההם אל משה בא' זעירא רק במראה אחת א' זעירא שהיא אוהל מועד ומסיים בקרא היא השכינה (שמות כה) ככל אשר אני מראה אותך דייקא (במדבר יב) במראה אליו אתודע: האופן ל"ד איתא בסודי רזא שהתפלה עולה דרך ג' ענינים מתחילה דרך חשמ"ל ואח"כ בא מט"ט ומכנים אותו דרך הפרגוד וסימנו מפ"ח מט"ט פ"רגוד ח"שמל ושלשתן נקראו תלת דרגין ויקר זה חשמ"ל שהוא בגי' אבנ"י יקר"ה אל משה א' זעירא הוא סוד מט"ט ואח"כ וידבר י"י אליו מאוהל מועד הוא סוד הפרגוד: האופן ל"ה נרמז בזה הפסוק מה שאמרו בגמרא ופסחים ו) משה עומד בפסח ראשון ומזהיר על פסח שני פסח ראשון הוא לקבל אברהם פסח שני לקבל יוסף כי אלו השנים צריכים להיות יחד לפי שאברהם בגימטריא רמ"ח מ"ע ויוס"ף הצדי"ק בגימטריא שס"ה מצות לא תעשה שניהם יחד כי זה כל אדם רמ"ח איברים שס"ה גידין וביום הוקם המשכן שהוא בהיפך אתוון קומה שהוא שיעור קומה אמר ויקר אל משה: לשבת הגדול האופן ל"ו הנה גאולת מצרים היה על ידי נוקבא שירה חדשה אבל לע"ל

תהיה הגאולה ע"י דכורא גאולה שלימה ע"ז אמר (שמות יב) ליל שמורים הוא לה' ר"ל עתה היתה ע"י ליל שהוא נוקבא אבל לעתיד לבא תהיה הגאולה ע"י דכורא הוא לה' ולפי שהגאולה היתה מן נוקבא לא היה יכולת לבטל השר של מעלה רק ירד שר של מצרים ונעשה שר של גיהנם והוא דומה אבל לע"ל יהיה הגאולה ע"י שם של הוי"ה אז יבוטל שר של גיהנם לגמרי שהוא מלאך המות כמ"ש (ישעיה כה) בלע המות לנצח והטעם שכשיהיה הגאולה לעתיד אז יבולע המות לגמרי לפי שמחה ה' אלהים שהוא שם מלא וכן הוא אומר (שמות יז) מחה אמחה זכר עמלק ר"ל מחה למעלה אמחה לפי שמלחמה לה' בעמלק ר"ל שם ה' שהוא מלא ולכן לא אמר (מיכה ז) כימי צאתך ממצרים אלא מארץ מצרים עיין באופן מ"א ולפי שגאולת מצרים היתה מתחילה גאולה בפסח שהוא כנגד מלכות ואח"כ בשבועות קבלו תורה הרי תחלה נוקבא ואח"כ דכורא מתחילה ה' ואח"כ ו' לכן שלטה עין הרע בלוחות ראשונות לכן לא קשרו הפסח רק בכרעי המטה עיין אופן מ"ג ע"ד יהיה פ"ה הפסוק ויקרא אל משה באלף זעירא לפי שהיתה הקריאה מסיטרא דנוקבא לכן וידבר ה' אליו מעסקי הל מועד דזמין לאתמשכנא בחובייהו דישאל וא היה מסיטרא דדכורא לא אתחרב: האופן ל"ז בפ"ק דברכות (ד' ה) שלשה דברים ביקש משה מהקב"ה ונתן לו ביקש שתשרה שכינה על ישראל ונתן לו ביקש שלא תשרה שכינה על א"הע ונתן לו ביקש להודיע דרכיו ונתן לו ושלשתן בזה הפסוק ויקרא אל משה אלף זעירא קרי ביה ויקר ומה הוא היקר כמ"ש (תהלים קלט) ולי מה יקרו רעיך אל שהראה הקב"ה כל הצדיקים ודורו של ר"ע שהיה נתעצב במיתתו צדיק ורע לו שעליו אמר (שמות לג) הודיעני את דרכיך ואח"כ שתשרה שכינה על ישראל וידבר ה' אליו דייקא ולא לא"הע מאוהל מועד על עסקי אוהל מועד דזמין לאתמשכנא וכ"מ שגלו שכינה עמהם הרי שג' דברים אלו רמוזים בזה הפסוק האופן ל"ח ברעיא מהימנא משפטים בג' דברים נתקשה משה ונרמזים בשם מש"ה מ"נורה ש"קלים ה"חודש והם סוד ג' יחודין שסימנם ית"ד שהכל תלוי בו י"סוד ת"פארת ד"עת מנורה הוא יחוד הדעת שקלים תפארת החודש הוא יחוד יסוד עם מלכות כנגד הדעת אמר ויקר אל משה (משלי כ) כלי יקר שפתי דעה כנגד תפארת וידבר ה' אליו כנגד יסוד אמר מאוהל מועד שהוא דרגיה דיוסף אוה"ל מוע"ד בגי' יוס"ף במלת ויקר נרמז שנתקשה בהם תרגום של קושי הוא יקר אל משה ג' אלו שנרמזים בשם משה לכן אלף זעירא שבג' אלו לא היה לו הבנה בלימודם: האופן ל"ט בהאי קרא אשלים אתריה דמשה במרכבה כמ"ש בזוהר ויחי ע"פ (בראשית מט) ויקרא יעקב אל בניו דאשלים דוכתיה באותו קריאה וכתב האר"י ז"ל משכן סוד לאה מקדש רחל (במדבר ז) ל"הקים א"ת ה"משכן ר"ת לא"ה (שמות לח) אל"ה פקודי בהיפך אתוון לא"ה (שמות לג) משה יקח את האה"ל (תהלים צ) תפלה ל"משה א"יש האלהים ר"ת לא"ה וזה סוד שלקח יעקב את לאה קודם לרחל שכן המשכן קודם למקדש ובשעה שאמר לבן (בראשית כט) לא יעשה כן במקומינו מיכאל בא באותו פרק לטובותינו כי יעקב רצה ליכנס מיד אל א"י זה שאמר הבה את אשתי זו רחל כדי שיבנה ב"ה מיד בביאת הארץ אשת"י בגי' אר"ץ הקדוש"ה ואבואה אליה קל שבקלים לא אמר כן אבל קרי אל י"ה שכן נקראת ארץ המוריה שמורה על השם י"ה (תהלים קכב) ששם עלו שבטי י"ה עיין לעיל פ' ויצא ל"א כ"ן בגי' מיכאל ל מיכאל גרם לומר כן יעש"ה בגי' שכינ"ה שהיא רחל שמיכאל גרם

שיהיה השכינה במקומינו שהוא א"י בית ראשון ת"י שני ת"ך שניהם יחד מנין לת"ת אבל במדבר תהיה הבכירה שהיא לאה לפני הצעירה שהיא רחל במקדש נמצא שרמז כאן ויקר"א א"ל מש"ה ס"ת לא"ה דאשלים דוכתיה שהמשכן בסוד לאה אלף זעירא קרי ביה ויקר שזה הענין שנבנה המשכן בסוד לאה בא לנו מבלעם שהוא גלגול לבן דאתמר ב'י (במדבר כג) ויקר אל בלעם שנתן לאה ליעקב קודם לרחל ועז"א בלעם (שם כד) מה טובו אוהלך יעקב אני הוא הגורם (שם כג) מן ארם ינחני בלק שהוא לבן הארמי שהוא גרם אוהלך יעקב מתחילה היה אוהל במדבר ואח"כ משכנותיך ב' בתי מקדשים שבא"י הוא גרם הטובה ז"ש וידבר ה' אליו מאוהל מועד על עסקי אוהל מועד שגרם בלעם במדבר כנרמז במלת ויקר כמ"ש נמצא שהוא השלים אתריה בסוד (אסתר ו) ויאמר המלך להמן מהר קח את הלבוש וכן המלאך המות מלביש את הצדיק ליתן לו שכר לעולם הבא במלת מסעיה"ם נרמזו ג"כ תרין סטרין א"ה ויקר ונבואת משה ויקרא הם נוטריקון מ"כאל סמא"ל עש"ו י"עקב ה"מן מ"רדכי (קהלת ז) זה לעומת זה מסיטרא דויקר אשלים דוכתיהו דויקרא: האופן מ' יש לאלף ה' צורות כנגד זה ה' פעמים אור ביום א' של בראשית כל אחת שיש לה אור יש לה צורה בפני עצמה ובאותן ה' אורות נבראו כל היצורים ז"ס (בראשית ב) אלה תולדות השמים וארץ בה' בראם אלה דייקא (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה ה"פ או"ר הוא סוד אל"ה בגימטריא אל"ף למ"ד ה"א וידוע שאלה מול אלה שגם בקליפה ה' תהו ובהו חשך רוח תהום והם עשו תולדה דתוהו אמר (שמות לב) אלה אלהיך ישראל ת"לדות ה"שמים ו"ארץ ר"ת תה"ו בה' בראם ה' אומינס'י נג"ע ר"ע בשעת הקמת המשכן הוצרכו לתקן אלה של עגל לא אמר המשכן בה' כי (איכה ה) על אלה בעגל חשכו עינינו והביאו ה' מיני חושך באיוב כנגדן ה' פעמים נגה ביחזקאל ובכאן ויקר"א א"ל מש"ה ס"ת אל"ה אלף זעירא כדי לדרוש על תרין סטרין על סטרא דקדושא ויקרא (תהלים נ) יקרא אל השמים מעל (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה ובסיטרא אחרא בו סלק אלף הוא ויקר בלעם שגרם העגל (ירמיה י) אלהא די שמיא וארקא לא עבדו יאבדו מארעא ומתחות שמיא אלה (איכה א) על אלה אני בוכי' סטרא דקדושה וידבר ה' אליו סטרא אחרא מאוהל מועד דזמין לאתמשכנא: האופן מ"א באותו יום חזרו כ"ד תכשיטי כלה שכנגדה הביאה הנחש כ"ד זיני דמסאבותא ז"ש ויקר אל משה מה הוא היקר אלף שהיא השכינה סוד אדני שיש לו כ"ד צירופים לקבל כ"ד תכשיטין וכלי יקר שפתי דעת ר"ל מה היה הכלי יקר שנתן הקב"ה למשה חוזר ואומר כ"ד צירופי אדנ"י שהם בגי' ב"פ שפתי" בסוד (תהלים נא) אדני שפתי תפתח שיש באותו פסוק כ"ד אותיות שהם שפתי ב"פ שפתי ז"ש (משלי כ) שפתי דעת וחוזר ומפרש מה היא אלף זעירא והיקר שהיה למשה שהלבישו בתכשיטי כלה ז"ש וידבר ה' אליו מאוהל מועד על עסקי אוהל מועד שהוא סוד אדני: האופן מ"ב בשעת החורבן נסתלק אלף שלא היה לאלף מיחזקאל (יחזקאל א) היה היה דבר ה' לקבל אהי"ה אשר אהיה שהראה הקב"ה למשה בתחלת שליחותו ז"ש ויקר אל משה אותו היקר שהראה למשה מתחילה שהוא אהיה אלף זעירא הראה לו מאוהל מועד שיחרב לעתיד ואז באותו פרק (שיר ח) האלף לך שלמה שנסתלקו לעילא (שם א) שלמה אהיה כעוטיה דייקא על רזא דא קאמר וכשתחזור האלף למקומו אזי (תהלים קמד) אלופינו מסובלים אין פר וגו' ותחזור העטרה ליושנה: האופן

מ"ג זכה משה בז' ימים להשגת ז' רקיעים ורקיע שעל ראשי החיות נקרא הררי אל זה חלק של משה אז פרגטוטין של משה באז ז"ש ויקר אל משה מה הוא היקר אלף זעירא שהוא סוד זעיר חלוק של תפארת בז' ימים לקבל ז' של אז ועתה ביום ח' אלף של אז שהיא רקיע ח' שעל ראשי החיות כעין קרח הנורא שהיא סוד זעיר לכן אלף זעירא: האופן מ"ד במדרש על פסוק (ישעיה מג) מאשר יקרת בעיני נכבדת אמר הקב"ה ליעקב כמה אתה יקר בעיני שקבעתי זיו איקונין שלך בכסא כבודי מזה הטעם ט' פעמים עבדי יעקב בקרא כי ט' מראות הכבוד מזה טעם ט' פעמים נראה הקב"ה לאבות ולכן ט' תיבות בכתוב של ויקרא קרי ביה ויקר אל משה שאותו יקר שנתן הקדוש ברוך הוא ליעקב שמושך הקדוש ברוך הוא את דיוקנו הכתוב בכסא ונתן למשה והוא סוד (שמות לג) ומשה יקח את האוהל יק"ח בגימ' כס"א הכבו"ד ששיעור קומתו של כסא הכבוד הוא כמנין כסא הכבוד שהוא קי"ח אלפים רבבות פרסאות לכן א' זעירא שסוד כסא הכבוד הוא (דניאל ז) אלף אלפים ישמשוניה והו"א סו"ד (קהלת ז) אדם אחד זה משה מאלף מצאתי שזכה ליקח (תהלים סח) מתנות באדם באד"ם דייקא על דמות הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה נמצא מעלתו של משה הוא יותר גבוה מיעקב כי דיוקנא של יעקב חקוקה בכסא הכבוד אבל משה על הכסא (איוב כו) מאחז פני כסא פרש שדי זיו עננו עליו עליו דייקא (יחזקאל א) כמראה אדם עליו מלמעלה ז"ש וידבר ה' אליו מאוהל מועד על עסקי אוהל מועד דאתמ' תמן ומשה יקח את האוהל ז"ש אדם כי יקריב שלקח אז מתנות באדם שזכה לדמות כסא שהוא כמראה אדם האופן מ"ה משה כלול מס' רבוא שהם כנגד ס' רבוא אותיות שבתורה וע"ז יהי' פי' הפסוק ויקר אל משה (תהלים מט) ויקר פדיון נפשם וחדל לעולם שבתחלה אדם ביקר בל ילין אד"הר שהי' כלול מכל ס' רבוא נפשות ואח"כ העמידו על ק' אמה והי' תלוין בו כל הנשמות והנה עתה זכה משה לאותן העטרות והיה כלול מכל ס' רבוא נשמות ז"ש ויקר אל משה ובא' זעירא מורה שהיקר בא לו מן אתוון שבתורה שהם ס' רבוא אלף היא ראש לכל האותיות ובאהל רמוז שהיקר בא לו מן אתוון שבתורה לכן אמר אדם כי יקריב מכ"ם שבזה זכה לס' רבוא פרצופין שבאדם מתנות באדם אותן השתנות שהיו לו לאד"הר ובצורת א' יש בו צורת יו"ד ובזה באה לרמוז שהכונה של היקר שהיה לו הוא שהיה כלול מס' רבוא שכן משה עלה לחשבון ס' רבוא ובזה האופן מ"פ ש' הוא י"ב אלפים ה"פ י"ב אלפים הרי ס' אלף ומשה כמה הוי י' אמין מטעם שמעולם לא ירדה שכינה פחות מ' ומעולם לא זזה ידה מתוך ידו כשתצרף י' שהיתה עם משה עם ס' אלף הרי ס' רבוא לזה יהיה פי' הפסוק ויקר"א זעירא שהוא צורת יו"ד שהיתה תמיד עם משה ובזה זכה לאותו יקר שהוא ס' רבוא כשתצרף י' שהיתה עם משה עם ס' אלף הרי ס' רבוא ז"ש וידבר ה' אליו מאוהל מועד שכן אוהל מועד היה ג"כ י' אמות אורך המשכן: האופן מ"ו איתא בספר סודי רזא נקרא הקב"ה מל"ך שהוא בגי' צ' שאין השכינה שורה פחות מצ' אלפים רבבות מלאכים תני ר' חייא כסא שעשה שלמה היה בו צ' אלף קתדראות והיו יושבין בו ע' סנהדרין כסא א' מימין לגד החוזה משמאל לנתן הנביא ומלפניו כסא אחר שישבה עליו בת שבע אמו והנה נרמז ענין זה (זכריה יד) והיה י"י למלך על כל הארץ שאין הקב"ה נקרא מלך בפחות מהמה שנרמז במלת א'ר"ץ שהיא צ' אלפים רבבות (תהלים ח) ה' אדונינו וזה אדיר שמך בכל הארץ דייקא (חבקוק ג) כסא שמים ובכמה משיירין מכסה הודו לזה

אמר (שם) תהלתו מלאה ארץ דהיינו מנין ארץ נוטריקון צ' אלפים רבבות וכן אומרים בנשמת המלך היושב על כסא רם ונשא חוזר ומפרש בכמה שכונתו על הכסא שוכן עד מרום וקדוש שמו קאי על מלך שאמר מתחילה דהיינו כמנין שם מל"ך שהוא צ' כן הוא שוכן עד לא פחות מצ' אלף רבבות ונתן טעם למה דוקא שכינתו בצ' חוזר ואמר (תהלים לג) רננו צדיקים בי"י לפי שהקב"ה צדיק וישר מזה הטעם (שם קיט) צדיק אתה ה' ר"ל השם של ה' הוא שוכן למעלה לא פחות מצ' אלפים רבבות אבל למטה אין אוכלסו פחותה מס' רבוא ז"ש (שם) וישר משפטיך במלת ישר נרמז חשבון ס' רבוא בזה האופן י"פ ש' ג' אלפים ר"פ ג' אלפים הרי ס' רבוא זה סוד שנקראת התורה (שמואל ב א) ספר הישר לפי שאותיות התורה הם ס' רבוא והם רמוזים בב' תיבות ספר הישר ספ"ר נוטריקון ס' ר"בוא פ' רצופים (בראשית ה) זה ספ"ר תולדות אדם שהיה אדם כלול מתחילה מס' רבוא פרצופין ודוד שהיה גלגול אדם אמר (תהלים מ) במגילת ספר כתוב עלי מזה מתפשטין בספר ס' רבוא פשטים נוטריקון ספ"ר יש"ר הוא חשבון ס"ר כי האלהים ברא את האדם מתחילה שהיה כלול מס"ר נשמות נרמז במלת י'ש'ר ז"ש (דברים לב) צדיק וישר הוא צדיק על חשבון צבא של מעלה שסביב הכסא ויש"ר על אוכלוסו שהוא אינו פחותה למטה מס"ר וכן אמר רננו צדיקים בי"י לקבל החשבון צ' אלפים רבבות של מעלה בד' דייקא לישרים על חשבון ישר שלמטה והנה צריך ליתן טעם הלא על כסא שלמטה לא היו יושבין רק ע' סנהדרין והוא אומר (ד"ה א כט) וישב שלמה על כסא ה' שהוא ממש לכסא שלמעלה והלא רחוקה מהם כרחוק מזרח מן המערב אבל רזא עלאה הוא (שמות טו) מכון לשבתך פעלת ה' שאמר משה (מלכים א ח) מכון לשבתך עולמים שאמר שלמה מכוון ענין זה בפסוק (קהלת ז) אדם אחד מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי והענין כי ע' סנהדרין היו לקבל ע' אלפים כי כל אחד הוא כלול מאלף ואח"כ היו ב' כסאות לגד ונתן והם היו נביאים והנבואה היא בסוד י' נמצא כל אחד מהם היה כלול מי אלפים נמצא שגד החוזה לקבלו היו י' אלפים קתדראות ונתן הנביא גם כן לקבלו היו י' אלפים קתדראות שכל אחד מהם מאחר שהיתה לו הנבואה שהוא בסוד יו"ד י' לשונות של נבואה לכן כל אחד מהם כלול מי' אלפים וע' סנהדרין היו לקבליהון ע' אלפים קתדראות להודיע שכל אחד מהם כלול מאלף (דברים לב) איכה ירדף אחד אלף ונמצא שהיו הקתדראות מכוונים צ' אלפים לקבליהן והם לקבל צ' אלפים רבבות שסביב הכסא למעלה שאין הקב"ה שוכן פחות מהם אבל למעלה הם רבבות אבל למטה (שמות לד) נוצר חסד לאלפים לא היו רק אלפים וזה פי' הפסוק בדניאל (דניאל ז) אלף אלפים ישמשונה ורבוא רבבן קדמוהי יקומון וקשה ליערבינהו וליתנינהו אלף אלפין ורבוא רבבן.

אבל האלפים הם למטה שעשו דוגמתן לשמש אצלינו כדמות המשמשין במרום אבל הרבבות הם למעלה ומשה התפלל (במדבר י) שובה ה' שיהיו רבבות אלפי ישראל שגם אלפי ישראל יהיו רבבות וכן (בראשית כד) את ה' לאלפי רבבה שיהיה (יחזקאל טז) רבבה כצמח השדה וא"כ לזאת יהי פי' הפסוק אדם א' מאלף מצאתי שאמר קהלת על המרכבה של מעלה שהיא דיוקנא של יעקב בכסא הכבוד ראה שזה אמר קהלת כשראה דמות כסא הכבוד של מעלה שישב שלמה למטה מכוון על כסא ה' של מעלה אדם אחד מאלף מצאתי שאדם אחד מסנהדרין כיוול מאלף נמצא שהיו מכוונים הקתדראות של

מטה שהם האלפים לקבל כסאות שלמעלה שהה רבבות שגד החוזה ונתן הנביא כ"א היה כלול לקבל רבבות של מעלה אבל הכסא שעשה שלמה לבת שבע אמו לא מצא כנגדו כסא מכוון למעלה ז"ש אשה בכל אלה לא מצאתי אלה דייקא (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה אלה ראשי אבות ולפי זה יהיה פ"י הפסוק ויקר אל משה שהראה הקב"ה למשה כסא הכבוד שלמעלה דתמן אלף אלפין ישמשוניה וריבוא ריבבן אבל למטה אלף זעירא רומזת שאין למטה רק אלף אבל למעלה רבבות גם נרמז בו שהנבואה הרמוזה במילת יקר הנבואה היא כלול י' אלפים שכן אלף הוא צורת יוד שמזה הטעם היה כל אחד מב' נבואות גד החוזה כלול מי' אלפים וזה נרמז באלף זעירא קרי ביה ויקר ר"ל מי שהוא נביא שדבר ה' יקר בו הוא כלול מי' אלף כי כלול ושכינה למטה סי' ז"ש (דברים א) יוסף ה' עליכם ככם אלף פעמים: האופן מ"ז בכ"י שג' שמות הם בג' עולמות בי"ע שהם ג' שמות אל שדי אל הויה אל אדני וכולם כלולים בבריאה לכן מנן אלף אלפין הריסין תרגום של תריס מג"ן שהוא ג"פ א"ל שבג' עולמות בי"ע וחושבן אלף אלפין הוא יוצא מאל שדי כזה אלף למד שין יוד דלת הרי אלף וריבוע שדי כזה שין שין דלית שין דלית יוד היא בגימטריא ד' אלפים חסר א' ומזה הטעם העו"הז ב' אלפים תורה ב' אלפים תוהו לפי שנוצר חסד לאלפים וכן המן שהוא מצד החסד יורד כל יום ויום מזון ב' אלפים שנה שנאמר (שמות טז) דבר יום ביומו ומזון של ב' אלפים הוא ב' ימים של הקב"ה ז"ש למען אנסנו הילך בתורתך כי העו"הז נברא בשם של שדי ושם שדי נתפשט עד ב' אלפים וכן בשעת הקמת המשכן (תהלים צא) בצל שדי יתלונן וכן בצלאל שעשה המשכן היה תבונה משל שדי הנה ג' דרגין בהאי קרא לקבל ג' עולמות ב'י"ע נרמזין בר"ת (שם) י"ושב ב"סתר ע"ליון י"צירה ב"ריאה ע"שייה ויקר אל משה שאותו היקר אל משה שהיא א"ל שדי בגימטריא מס"ה ולכן א' זעירא כי מספר אלף הוא יוצא מ"אל ש"די במילואו שהיא עולה אלף בא' זעירא שא' חסר מאלף ומספר אלפים יוצא משם שדי בריבוע שהוא עולה ב אלפים חסר א' לכן א' זעירא מורה גם כן על שאחד חסר מן ב' אלפים ולפי שישראל בשעת עשיית עגל גרמו פגימת שם אל שדי ואמרו (שמות לב) כי זה משה האיש שהוא כולל חשבון ג' אלפים לכן נהרגו (שם) כשלת אלפי איש בעגל כשלת דייקא שחסר מן ג' אלפים שנים ועתה שאחר שהוקם המשכן זכה משה ליקר והראה לו כסא כבודו כמ"ש (שם מ) וכבוד ה'מלא את המשכן א"ת דייקא על מלוי אותיות שם של שדי שהיא סוד משכן שהמשכן הוא נעשה משם של שדי כמ"ש: האופן מ"ח עיין בכ"י סי' ס' בחלק ראשון שכתב שם ג' שמות שאמרנו שבג' עולמות ב'י"ע הם הם יוצאים משם של אהי"ה במלוי אלפין שהוא ביצירה דזעיר תמן עיין שם בארוכה ולפי"ז אמר ויקר אל משה שמשה שמקנן בזעיר שגילה לו הקב"ה כשאמר לו מה שמו גילה לו שם של אהי"ה וביצירה תמן מלוי א' בבריאה מלוי יו"ד בעשייה מלוי ההין ולפי שהמשכן נתכווין בצל אל בשם אהי"ה לפי שפגמו ישראל בשעת עג בזה שם לכן מעשה עגל בפ' כי תשא והיא פרשה כ"א בתורה שהוא סוד שם אהיה ז"ש ויקר אל משה שחזר אותו היקר שהיה אצל משה שם של אהי"ה שגילה לו הקב"ה מתחלה אותו היקר חזר אליו מאוהל מועד על עסקי אוהל מועד שנבנה בשם של אהי"ה ואמר ג' דרגין בהאי קרא ויקרא אל משה בריאה וידבר ה' אליו יצירה מאוהל מועד עשייה שג' שמות ב"יע יוצאות משם של אהי"ה במלוי אלפין תמן מקנן זעיר

ביצירה לכן א' זעירא אותו יקר הוא בשם אהי"ה שבמלוי א' שהוא ביצירה דתמן זעיר דרגיה דמשה ז"ש ויקר אל משה: האופן מ"ט בהקמת המשכן נתקן קומה של אד"הר שהעמידו על ק' אמה לכן ק' אדנים שכנגדן מאה ברכות הוק"ם המשכן בהיפוך אתוון קומ"ה שבאותו פעם נתקנה מאה ברכות (תהלים צ) מ"שה א"יש ה"אלהים ר"ת מא"ה שאותו התפלה למשה אמר בשעת הקמת המשכן (שם פד) מה ידידות משכנותיך אל תקרי מה אלא מא"ה (במדבר כד) מ"ה טובו אוהליך יעקב (איוב לח) על מ"ה אדניה הטבעו על מאה אדנים והנה כתיב מה וקריין מאה ותרוייהו איתנייהו כי כל ברכה היא י' ז"ש בכאן ויקרא אל משה שנתן הקב"ה יקר אל משה מה הוא היקר איתא בזוהר (משלי ל) ומה שם בנו לכן א' זעירא דקריין אלף מאוהל מועד על עסקי אוהל מועד שהוקם על מאה אדנים והוא כלול מאלף גם מלוי שם של מ"ה הוא ביצירה דהמן מקנן זעיר דרגיה דמשה לכן א' זעירא: האופן נ' בשעת החורבן פרוחה א' של אהי"ה למעלה כדאיתא בזוהר חדש על פסוק יחזקאל א) היה היה דבר ה' שהם ב' אלפין של אהי"ה אשר אהיה וכן א' של אדני נשאר דין (תהלים עו) משמים השמעת די"ן ר"ל כשתסלק אות א' שהיא סוד שמים בסוד (שיר ח) האלף לך שלמה אדם אחד שהוא תפארת מאלף מצאתי קרי ב' אלף מצאתי שהוא רזא דדכורא ואז נשאר דין וזה יהיה פ' הפסוק ויקרא אל משה א' זעירא שנסתלקה לעילא מאוהל מועד דזמין לאתמשכן בחובייהו דישראל וזה יהיה פ' הפסוק הא' לעילא מן אהי"ה ומן אדני: האופן נ"א דוד קודם שחטא היה ממת בכל יום אלף בפעם אחת ואח"כ על שמנה מאות חלל לכן בשמואל אמר (שמואל ב כב) תשמרני לראש גוים ובתהלים אמר (תהלים יח) תשימני לראש גוים כי קודם שחטא היה ממת אלף כמנין תשמרנ"י לראש גוים אבל לאחר שחטא לא הרב רק כמנין תשמנ"י ונחסרה רי"ש ונרמזו ושלם אתו בראשו כשיתקן האשם אזי וחמישיתו יוסיף עציו וכן (שיר ח) האלף לך שלמה מתי יכה אלף בשלימות דהיינו שמאטים בכלל האלף (שם) לנוטרים את פריו אבל כשאינו נוטר את פריו נחסר מאתים.

ומזה הטעם אברהם נקרא על שם (בראשית יז) אב המון ומה ענין ר' בשמו אלא רומז על אותן המאטים כמו שעשה משותלח הצדיק שמתו בשלח שהוא החרב נקרא (איוב לו) שלח כל האלף בשלימות כן ג"כ אברהם וזהו סוד אלף כסף שנתן פרעה לשרה אשת אברהם לקבל (תהלים צא) יפול מצדך אלף וכן ג"כ משה אדם אחד זה משה מאלף מצאתי שביטל אלף קליפות וכן גבי דוד (שיר ד) כמגדל דוד צווארך (שם) אלף המגן תלוי עליו ולפי זה פ' הפסוק ויקר אל משה ומהו היקר שהיה אל משה אלף זעירא רומז על אלף יאורים כוחות הטומאה ועליו נאמר באיוב (איוב כח) בצורות יאורים בקע וכל יקר ראתה עינו לכן אמר איכה א) איכ"ה אשא לבדי נוטריקון א"לף י"אורים כ"וחות ה"טומאה ומזה הטעם נשא שלמה אלף נשים: האופן נ"ב במדרש אמר שכרן של צדיקים נקרא יקר שנאמר (תהלים קטז) יקר בעיני י"י המותה לחסידיו וידוע שכל צדיק וצדיק נוחל ש"י עולמות ונרמזו כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב י"ש דייקא וזהו שכרן של צדיקים שנקרא יק"ר בגי' ש"י ולפי שאדם (שם מט) ביקר בל ילין לא לן ישעי' מ) שכרו אתו ופעולתו לפניו ביקר פדיון נפשם הרי שפדיון הנפש הוא יקר והנה בכאן רמוז שהראה הקב"ה למשה שכרן של צדיקים שלעתיד לכן אמר ויקר אל משה שהראה הקב"ה למשה שכרן של צדיקים שאפילו קטן שבישראל זוכה אל הש"י עולמות שהוא

יק"ר (משלי יב) והון אדם יק"ר חרוץ וידוע שמכל דבר שמחדש אדם בתורה בורא עולם חדש וזהו שנאמר (חבקוק ג) הליכות עולם לו אל תקרי הליכות אלא הלכות על כל קוץ וקוץ תלי תילים של הלכות בורא עולם חדש וזה טעם שמצינו בספר סודי רזא שברא הקב"ה קצ"ו עולמות שנאמר (ישעיה נו) כי ביה י"י צור ע"ולמים כמנין עולמי"ם ברא עולמות וטעם זה המספר לפי שהתורה נדרשת מ"ט פנים טהור ומ"ט פנים טמא בנגלה וכן בנסתר ג"כ ז"ש (שם נח) והשביע בצ"חצ"חות נפשיך ב"פ צ"ח שהם קצ"ו וזה נרמז במלת קו"ץ ומפרש בכאן מהיכן בא לו היקר שהוא השכר לעו"הב ועז"א וידבר ה' אליו מאוהל מועל לאמר ר"ל שהשכר בא אל הצדיקים מן עולמותהחדשות מאוהל מועד ממה שמחדשים הלכות שנתנה באוהל מועד שמשם נצטוו ישראל על ההוראה (שיר ג) אל חדר הורתי זה אוהל מועד מאה"ל מוע"ד בגימ' קצ"ו שהוא קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות וזהו אדם כי יקריב שזכה להון אדם יקר חרוץ: האופן נ"ג איתא בסודי רזא שיש בחללו של עולם תש"ך אלפים מלאכים וטעם הדבר לדעתי (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יבנה והכל כלול מי' יוד פעמים חס"ד הרי תש"ך וכן מהלך עולם כולו הוא קמ"ד אלפים ימים וסי' (איכה ה) חדש ימינו כקד"ם ד' רוחות יש בעולם הרי ד' פעמים קמ"ד ומן הארץ עד לרקיע ג"כ מהלך ת"ק שנה שהוא ג"כ קמ"ד אלפים ימים נמצא ה"פ קמ"ד הוא תש"ך וכשהיו ישראל במצרים אתמר (שמות ז) והוצאתי את צבאותי שהם תש"ך צרופין של צבאות"י כדין תיבה של ששה אותיות לכן חלל המשכן ג"כ תש"ך אלפים אמות שהוא מכוון כנגד עולם בכללו וזה טעם שבעה ימי מילואים שכסה הענן את משה אח"כ אמר ויקר אל משה שזכה משה ליקר כמה דאתמר (תהלים לו) מה יקר חסדך ואמר א' זעירא שהיא צורת יוד י' למעלה ד' למטה ו' באמצע לרמוז שזכה משה למדת החסד שנקראת יקר בכללות עשר שכן משה כמה הוה עשר ומטה שבידו היה עשר ובזה זכה לתש"ך שהוא סוד ארבע אמות של הלכה ארב"ע אמו"ת בגימ' תש"ך וידבר ה' אליו מאוהל מועד שחלל אוהל מועד היה ג"כ הש"ך מזה הטעם כל ששהא שלשים יום באדם אינו נפל הטעם כי בשלשים יום יש תש"ך שעות ובזה היקר האדם את מידת החסד בכללות יו"ד לכן אינו נפל וזה אמר אדם כי יקריב מכם שגם אדם צריך לזה המספר של תש"ך הוא קרבן לה' לקיים (במדבר יח) ופדויו מכן חודש תפדה אבל פחות מכן חודש אין לו יקר פדיון נפשו: האופן נ"ד גילה הקב"ה למשה שענין הקרבנות הן על ניצוצות הנשמות טהורות שהם עולים בגלגול מדומם לצומח מצומח לחי שנתגלגל בבהמה מבהמה למדבר שהוא (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע ה' וכן בקהלת (קהלת ג) אמרתי וגו' על דברת בני אדם לברם האלהים שהקב"ה רוצה לברר הנשמות ובמה מצרפן בהמה המה להם ר"ל שנתגלגל בבהמה ובזה מצורף הנשמה שבתוך בהמה ולפעמים כשמתכוין השוחט בברכת השחיטה כשהנשמה מכוון בעניינת אמן על הברכה בזה נתעלית הנשמה שבבהמה כעובדא דהוי בימי אר"י ז"ל שבא לחלום אותו אדם שזרק אבן ראשון על זכריהו וזה סופר מברך ובור יוצא ומזה הטעם נקראת שחיטה מלשון (מלכים אי) זהב שחוט שהוא פירוש משוך וקי"ל (בחולין) התיז את ראם בבת אחת נבילה כל שנפסלה בשחיטה איקרי נבילה לפי שהנשמה בתוך הבהמה עדיין הוא תחת מלאך המות ושחיטתו נבילה ועדיין נבל הוא ונבילה עמו אבל צריך להיות השחיטה בהולכה ובהובאה למשוך במשיכת הנפש בתוכה (משלי יב) יודע

צדיק נפש בהמתו ע"ד יהיה פ"י הפסוק אלף זעירא לקרות ויקר אל משה להוציא (ירמיה טו) יקר מזולל מאוהל מועד על עסקי אוהל מועד שהוצרכו להקריב כל מ' שנה שהיו במדבר זבחי שלמים ונאסרו בשר תאוה מזה הטעם שחיטה חוץ (ויקרא יז) ונכרתה הנפש ההיא שכל הקרבנות שהקריבו היו להוציא יקר מזולל ונתן טעם למה יהיו במדבר הקרבנות דוקא בפתח אוהל מועד לז"א אדם כי יקריב מכם עיקר קרבן הות מכם על הנשמה התקוע בבהמה ואי אפשר לאדם שיהיה קרבן לה' לעלות למעלה עד שמתחלה מן הבהמה ומן הבקר תקריבו אזי באותו הפרק הנשמה שהיתה בתוך הבהמה מיכאל כה"ג מקריב אותו למעלה: האופן נ"ה ידוע שמשה (שמות יט) עלה אל האלהים שהוא כלול מיוד פעמים (תהלים ח) ותחסרהו מעט מאלהים ז"ש (בחולין) משה מן התורה מנין שהוא בא להמתיק י"פ אלהים (בראשית ו) ב"שגם ה"וא ב"שר בגי' תתנ"ט חסר א' מי"פ אלהי"ם וז"ס תכ"לית כי משה הוא תכלית הבריאה והוא ראשית ותכלית לכן אמר גבי לידתו (שמות ב) ותשם בסוף ס"ף ב'פ' רבתי י"פ אלהי"ם שהיא תכלית לכן אמר כאן ויקר אל משה מה הוא היקר שבא להמתיק מדת אלהים שתהיה חסד (תהלים לו) מה יקר חסדיך אלהים משה שנקרא (משלי ל) ומה שם בנו לא ידענו מה היה לו להוציא יקר מזולל להמתיק מדת חסד על שם של אלהים אבל אלף זעירא ותחסרהו תעט מאלהים שנחסר לו אחד מן תת"ס ולא עלו רק התנ"ט מנין בשג"ם הו"א בש"ר: האופן נ"ו בזוהר חדש איתא בזמן שהיה ביה המקדש קיים היה (שיר ו) דודי ירד לגנו וגו' וללקוט שושנים נ"ט אבל אחר החורבן מלקטין שושנים בכל יום וע"ז יהיה פ"י הפסוק (תהלים קיו) יקר בעיני ה' המותה לחסידי לרמוז על אינון זעירין שושנים שמתים אלף בכל יום ומתי יהיה זה מאוהל מועד דזמין לאתחרב ז"ש אדם כי יקריב מכם קאי על למעלה כשנחרב הבית אמר הקב"ה למיכאל לא הקריב לי שור שה ע רק נשמות הצדיקים כי נשבע שלא לכנוס בירושלים של מעלה ושיעור הכתוב כשיחרב הבית אזי אדם כי יקריב אבל קודם החורבן מן הבקר ומן הבהמה: האופן נ"ז איתא בסודי רזא שהנבואה היתה בעולם אל"ף שמ"ה שנים משנולד יעקב עד חגי זכריה מלאכי אח"כ נסתלקה הנבואה וזה נרמז בפסוק ויקר אל משה.

הנבואה נקראת יקר כמה שנים תהיה הנבואה אלף זעירא נרמז אלף אל משה הרי אלף שמ"ה וזהו וידבר ה' אליו אותן השנים היו משתמשין בנבואה בזוהר באדרת נשא לא ידעתי דבר לאכרזא מלה דנבואה אבל אח"כ מאוהל מועד לאמר אמירה בלחישא שנסתלק הדיבור שהיא הנבואה ולא נשתמש רק באמירה שהיא בלחישא וברמז וטעם הדבר שהנבואה מתחלת מן יעקב שיעקב הוא כסא הכבוד (ישעיה מג) מאשר יקרת בעיני נכבדת כמה יקר אתה בעיני שקבעתי זיו איקונין שלך בכסא כבודי והנבואה נקראת יקר: האופן נ"ח ע"ד מ"ש רז"ל בגמרא במס' שבת (שבת סד) אריב"ל בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע היה לכל אחד ב' כתרים וכשחטאו באו ק"ך רבוא ופרקו ומשה זכה לכולם נמצא שזכה משה לק"ך רבוא כתרים וליכא מילי דלא אתרמיזו באורייתא ולדעתי בזה הפסוק מבואר זה הענין ולכן א' זעירא ויקר אל משה תצרף אותיות ויקר בזה האופן ו"פ יוד הרי ס' ס"פ ק' הרי ו' אלפים ר"פ ו' אלפים הרי ק"ך רבוא ואותו יקר היה למשה שזכה לק"ך רבוא ומהיכן זכה משה לאורו יקר וידבר ה' אליו מאוהל מועד ומשה יקח את האוהל שהיה ק"ך ימים בהר סיני כמנין מועד לכן

יקר מאוהל מוע"ד מן מועד דהיינו מן אותו ק"ך יום שהיה על הר סיני כמנין מוע"ד זכה לאוהל ואמר יקר ע"ז (תהלים לו) מה יקר חסדיך אלהים שישב שם אלהים ק"ך צירופים ובק"ך יום זכה (שם סז) לרכב אלהים רבותים שהם ק"ך רבוא כתרם: האופן נ"ט איתא בסודי רזא שהנבואה הבאה לנביא הולכת דרך ז' מלאכים ולכן ז' קולות במזמור (שם כט) הבו לה' בני אלים וכן ביחזקאל (יחזקאל א) ואשמע את קול כנפי הכרובים קחשיב ז' דרגין ולפ"ז קאי על למעלה שכסה הענן את משה שבעה ימי המלוואים הם לקבל ז' דרגין אלו ואחר כך אמר ויקרא בא' זעירא לרמוז שהנבואה באה לו אחר ז' מלאכים קרי ביה ויקר אל משה שהיא הנבואה לזה רמזו ז' ימי המילואים (משלי ט) חצבה עמודיה שבעה הם ז' ימי המילואים מטעם (שם) שלחה נערותיה תקרא שהן הן (אסתר ב) שבע הנערות הראויות לתת לה מבית המלך: האופן ס' איתא תמן מה שאמר (שמות לג) לא יראני האדם וחי הוא על הקול שיצא מעל הכפירת אבל הקול שיצא מאוהל מועד ע"ז (במדבר יב) ותמונת ה' יביט והנה דרך ג' מחיצות שמע משה את הקול כמ"ש רז"ל ג' מחיצות היו שם חשך ענן וערפל ולכן קחשיב בהאי קרא ג' דרגין ויקרא אל משה דרגא חדא לקבל חשך (תהלים יח) ישת חשך סתרו וידבר ה' אליו לקבל ענן (שמות יט) הנה אנכי בא אליך בעב הענן מאוהל מועד לקבל ערפל כמ"ש בשלמה (מלכים א ח) ה' אמר לשכון בערפל הערפל"ל בגי' שכינ"ה שהוא אוהל מועד ולכו אמר א' זעירא שעל הקריאה ראשונה כשיצא הקול מעל הכפורת הוצרך להקטין ולהזעיר את עצמו אבל הדיבור שמע משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד מאותו קול לאמר ובמלת מש"ה נוטריקון מ"בין ש"ני ה"כרובים אותו קול היה מתלבש שכן מלת ויקר הוא לבוש יקר ובצורת א' יש צורת יו"ד שרומזת על ארון תשעה וכפורת טפח שמשם יצא הקול מעל הכפורת וגם צורת א' שהוא י' ו' י' רומזת ג"כ ב' יודין על שני כרובים י' למעלה (שמות כה) כרוב א' מקצה מזה וי' למטה כרוב אחד מקצה מזה ו' באמצע הוא הארון שבו היו הלוחות שארכן ו': האופן ס"א זכה משה לז' מרגלאין בזוהר בר"מ פ' יתרו והענין ט"ו דברים היו במשכן לקבל שם של י"ה שהוא סוד נשואין כי בהר סיני היו אירוסין (דברים לג) מורשה אל תקרי מורשה אלא מאורשה ובשעת משכן היו נשואין לכן שם של י"ה משכן העדות (תהלים קכב) שבטי יה עדות לישראל והנה בשם של י"ה נרמזין ז' שמות דמרגלאין י"ה בא"ת ב"ש מ"ץ תצר זה על זה י"פ מ' הרי ת' ה"פ י' הרי ת"ן הרי סוד תכ"ל שמבוארין בכ"י והנה ז' שמות דמרגלאין הם עולים תכלת חסר א' ע"ז אמר ויקר אל משה שהם ז' ענני הכבוד וז' ימי המילואים שהם סוד ז' שמות דמרגלאין שבאים משם של י"ה לכן אמר א' זעירא שז' שמות הם אבני מילואים שהם באים משם של י"ה שצירופו תכלת חסר א' שהוא סוד לבוש יקר רק שהוא חסר א' ז"ש מאוהל מועד שהיו בו ט"ו דברים שהוא סוד שם של י"ה לכן אדם כי יקריב כך איתא בזוהר דכר בלא נוקבא פלג גופא יתקרי ואוהל מועד נקרא משכן עדות שהוא שם של י"ה עדות לישראל: האופן ס"ב בהר סיני קבלו ישראל ס' רבוא כתרם באוהל מועד אתמר (שיר ג) בעטרה שעטרה לו אמו ויש הפרש בין כתר לעטרה כתר דכורא עטרה נוקבא והנה בשעת מתן תורה קבל משה תר"ך אותיות של דברות שאז זכה לעלמא דדכורא (משלי כא) עיר גבורים עלה חכם דרגא דדכורא ובשעת אוהל מועד ויקרא בא' זעירא שהיא עטרה שעטרה לו אמו עלמא דנוקבא ז"ש וידבר ה' אליו מאוהל מועד שאז

הדיבור היה אליו מאוהל מועד לכן א"ל מ"שה ו"ידבר ר"ת אמ"ו ב"עטרה ש"עטרה ל"ו אמו ר"ת לב"ש ב"יום ש"מחת ל"בו ר"ת לב"ש וזה היה היקר לבש יקר בהר סיני קבלו תורה שבכתב (תהלים צג) ה' עוז התאז"ר בגי' תרי"ג באוהל מועד (משלי ט) א"ף ערכה שלחנה (תהלים צג) אף תיכון תבל שאז קבלו תורה שבע"פ והיה העולם מלא שקול כמעשה שמים וארץ שנעשה רגל השלישי בעולם נמצא טרסקל ז"ש (שם) בל תמוט שכן ס"א מסכתות יש בתורה שבע"פ עליהם אמר (שם עה) כי אקח מועד ביום שהוקם אוהל מועד אני משרים אשפוט אני דייקא שכן אני בא"ת ב"ש תמ"ט וכן מסכתא בא"ת ב"ש בגי' תמ"ט וכן מלוי של משה כזה מ"ם שי"ן ה"ה שהוא חשבון לחו"ת רק שהיא חסר א' כי משה עלה לחשבון (משלי ט) תן לחכם ויחכם עוד ושם חסר אלף ז"ש ויקר אל משה מן אותו היקר שהיה למשה שהוא סוד לוחות ובכאן בתורה שבע"פ הוא תמ"טלכן חסר אלף וזה אלף זעירא מן אותו היקר שהיה למשה בכאן אלף זעירא לפי שהדיבור הוא מאוהל מועד שהוא סוד מסכתא ולפי שמה במילואו הוא עולה י"פ אד"ם זה הוא היקר אל משה מה הוא היקר אלף זעירא שהוא צורת יוד ומהיכן בא לו אות יוד מאוהל מועד שהוא יוסף (שמות ג) וזה לך האות נמצא שהוא כלול מיוד פעמי' אדם לכן אמר אדם כי יקריב: האופן ס"ג בכנפי יונה חלק א' סי' ס"ב יוד פעמים אלהים ונחלקין לב' חלוקות בגדלות יש ד' אלהים ב' מאבא ב' מאמא כי עדיין אין להם דעת אבל בקטנות הם ו' פעמים אלהים ג' מאבא ג' מאמא ובשעת הקמת המשכן (משלי כ) וכלי יקר שפתי דעת וזכה משה להמתיק י' פעמים אלהים וז"ש ויקר אל משה (תהלים לו) מה יקר חסדך אלהים שהמתיק בחסד שם של אלהים ומה הוא, היקר אלף זעירא צורת יוד שבזו הצורה תמצא ב' חלוקות אלו של י' פ' אלהים כיצד ו' בקטנות ד' בגדלות הרי סוד במילואו: האופן ס"ד קודם שחטאו ישראל קבלו ישראל כת"ר שלם הם תר"ך אותיות של דברות לכן התחלת הדברות באלף שהוא סוד כתר אבל לאחר החטא אע"פ שאמר סלחתי כדברייך מ"מ לא זכו רק לחצי כתר לכן אמר ויקר אל משה אלף זעירא רומזת שאותו אלף שזכו בהר סיני נתמעט ולא נשאר רק יק"ר שהוא עולה לחשבון חצי כת מזה הטעם נתנו מחצית השקל (שמות ל) כל העובר על הפקודים לפי שהפסידו החצי מן תר"ך נשאר להם יק"ר (משלי כ) יש זהב ורב פנינים ר"ל כשנכנס לפני ולפנים לא היו להם רק י"ש מן כתר וזה הוא (שם) וכלי יקר שפתי דעת שלא נשאר להם רק יק"ר: האופן ס"ה זכה משה לש"ע נהורין כי משה בהר סיני עש"ן כלו נוטריקון ש"ין ע"ין נ"הורין כן ג"כ באוהל מועד כלי יקר שפתי דעת כל"י יק"ר בגי' שי"ן עי"ן לכן אמר ויקר אל משה שרמז על כלי יקר שהוא סוד שין עין שהם חשבון של י"ח ברכות בז' ימי השבוע כיצד ג"פ י"ט בכל יום הרי נ"ז ו' פעמים נ"ז הרי מנין שמ"ב ועם כ"ח ברכות כד' תפלות של שבת הרי ש"ע אבל כשחושבין מנין ח"י ברכות יש בשבוע ברכות מנין קרבן שהוא א"ר"ך אפ"ים וזכה משה לאותו יקר לפי שזכר י"ח פעמים כאשר צוה ה' באוהל מועד לכן זכה לח"י ברכות ז"ש מאוהל מועד מן אוהל מועד זכה לאותו יקר ובזה זכה לשיעור קומה (שמות מ) הוק"ם המשכן בהיפך אתוון ק"ומה כי קומת אדם הוא תלוי בח"י חוליות שבשדרה ובח"י טרפות שבריאה ומזה הטעם נקרא אדם ח"י ז"ש אדם כי יקריב מכם אדם דייקא שזכה מן אוהל מועד שדבר את השם ח"י פעמים ומשם זכה לח"י ברכות (משלי כח) איש אמונות זה משה ממשכן שיצאה בת קול אמרה

(במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא משם זכה להיות רבן של ישראל בי"ח ברכות שהם בז' ימים מנין קרב"ן וברכת המינים שתקנו ביבנה מצאו לה סמך שים לאדם חוליא קטנה חוץ מי"ח חוליות גדולות לכן אלף קטנה רומזת על שיעור קומת אדם שהוא ח"י חוליות שמשם זכה משה לאותו יקר שהתפלה במקום קרבן ולכן ברכות הם כמנין קרבן בז' ימי המילואים אבל כשנחשב ברכות המינים שנתקנה כנגד חוליא קטנה נמצא שיש ש"ע ברכות בז' ימי המילואים משם זכה כל יקר שהוא סוד ש"ע: האופן ס"ו אלף זעירא רומזת שבמלת ויקרא נרמזה סוד ד' חיות המרכבה שהן אריה שור נשר אדם בגי' אלף שי"ז והוא סוד (בראשית טו) דמ"שק אליעז"ר ד'מ ש'ק נוטריקון ד' מ"חנות ש"כינה ק"דושה הוא מנין אליעז"ר אלף הוא אלף נשתייר אח"כ שי"ז מנין א"ברהם א"בינו ע"ולם ה"עליון לכן בכאן ויקרא הוצרך להורות לנו ד' חיות המרכבה שהם חשבון אלף שי"ז כמנין ויקרא"א שהוא שי"ז ולמדרש פעם אחרת א' שהיא רומזת על אלף שיהיה החשבון מכוון אלף שי"ז כמנין היקר של מעלה שהם חיות המרכבה: האופן ס"ז איתא בזוהר קטן בזו הפרשה שהראה הקב"ה למשה ק"ך צירופים של ויקרא ולפי זה יש ליישב מה שכתב סודי רזא בשם פרקי היכלות כשהתענה משה קכ"א העניות אחר עשיית העגל יצאו מאחורי הפרגוד י"ח מאות מלאכים מליצי יושר על ישראל ומטטרון עמהם ומסרו התפלה לאכתריאל צריך למדרש היכא רמיזי בקרא והנה טעם קכ"א העניות כי יום ראשון שעלה משה לא היה מן המנין נמצא שביום הכיפורים נשלמו קכ"א תעניות ובאותו יום קיבל לוחות אחרונות שהם סוד ו"ה מן השם וה"לוחות וה"מכתב ורזא דא ו"ה פעמים ו"ה כגי' קכ"א לכן בהשלים קכ"א תעניות שהוא חשבון ו"ה מן השם קיבל הלוחות וכשתמלא קכ"א כזה קו"ף כ"ף אל"ף הרי תמצא בסוף ג' ה' שבכל אותיות התורה לא תמצא אות ה' באותיות יותר מאלו והנה אות ה' מורה על מד"הד הקשה כמ"ש אמ"ז מהר"ן ז"ל בברכת המזון שלו שמזה הטעם בכל ברכת המזון ובכל תפלת י"ח אין שום ה' לפי שאין א"ף אנ"ף זע"ף יש"ף נג"ף קצ"ף בתפלתם של ישראל והנה אחר שנשמע תפלתו של משה הקטיגור נעשה סניגור ומאחר שיש בקכ"א ג"ף וכל א' היא ח' מאות באי"ק הרי כ"ד מאות לקבל כ"ד מיני דמסאבותא שהי' לישראל בשעת עשיית העגל לכן (סנהדרין קד) לסוף כ"ד דורות נגבה חוב זה (שמות לב) ביום פקדי פקדתי מן כ' עשה הקב"ה פ' כפולה (שם לח) אלה פקודי המשכן וגו' הרי ג' פקודות והנה במלת ויקרא נרמז ענין זה שיצאו י"ח מאות מלאכים באותו פרק לכן א' זעירא שיש לאלף ה' צורות אחת י' למעלה י' למטה ו' באמצע ב' י' למעלה ד' למטה ו' באמצע ג' י"ו למטה י"ו למעלה דלת רי"ז ה' צירף.

לחלק ה"ו באמצע לב' וויין יוד למעלה א למטהבא' תסתכל באות א' בעצמו ותמצא החשבון כיצד א' של אל"ף במילואו הוא אלף א של אלף היא ח' מאות באי"ק הרי ח"י מאות מלאכים מלמד שבא משה הוא סוד מטטרון (משלי יח) מגדל עוז מגדל הפורח באויר בשם ה' כי צורת ל' היא כ"ו (שם) בו ירוץ צדיק ב"ו ירו"ץ בגי' מטטרו"ן בו דייקא כי אות ל' נרמז עליו נמצא שבתיבת אל"ף מבואר שיצאו אלף ח' מאות מפרש בפסוק וידבר ה' אליו מאוהל מועד בזכות שדיבר כאשר צוה ה' באוהל מועד אותו יקר בא אל משה שנתהפך אף הגדול ר"ל אלף של אף היא אלף ה' של אף היא ח' מאות באי"ק שאמר משה (שמות לב) שוב מחרון אפך ונעשה סניגוריא ז"ש וידבר ה' אליו

שכן יקר של משה הוא שם של מ"ה (תהלים לו) מ"ה יקר חסדך אל לכן נקרא משה אדם (כס סח) לקחת מתנות באדם ונעלם שם של מ"ה הוא ח"י דהיינו כשהו' היא חסר א' כדאיתא בסודי רזא לכן אלף זעירא שזכה משה ליקר אל הנעלם של שם של הויה (שמות ג) זה כמי לעלם חסר ו' לפי שהוא חסירה א' וזה זכה מאוהל מועד שזכר שמו ח"י פעמים ז"ש אדם כי יקריב יקר תפארת גדולתו של משה היא (ישעיה מד) תפארת אדם לשבת בית (שמוח לג) ומשה יקח את האוהל במילת יקח יבואר חשבון של אלף ת"ת מליצים ששמעו תפלתו (תהלים ו) ה' תפלתי יקח בזה האופן י"פ ק' הרי אלף ח"פ ק' הרי ת"ת וגם בצירוף א' של ויקרא תמצא כל הענין מבואר י"א של ויקרא מורה על התעניות שהתענה משה שהם סוד ו"ה מן השם שאמרנו שהתענה ו"ה פעמים ו"ה שהוא י"א פעמים י"א ורמז בו סוד י"א י"א שהוא שם קדוש ונורא י"י אלקינו י"י אחד לפי שפגמו ישראל בעגל בזה עברו על כ"ב אותיות התורה שנחלקת י"א שורשיות י"א שמושית נשתיירו אתוון וק"ר תחשוב ו' פעמים ק"ר הרי י"ת מאות הם הי"ת מליצי יושר של משה נמצא שבמלת ויקרא תמן תשכח כל התעניות שהתענה והמליצי יושר שבאו לקבל תפלתו והנה יש עוד ליתן טעם על אותן י"ח מאות לפי שפגמו ישראל בשם של שד"י ושם של שדי יש לו ו' צרופין כדין תיבה בת ג' אותיות החשוב ו' פעמים צירופי שד"י הרי אלף ח' מאות נשתיירו פ"ד הוא חשבון חנו"ך הרי מרומז אלף ות"ת מלאכים באו וחנו"ך עמהם שהוא מטטרון שחשבונו שד"י לכן בהיא יומא דאיתאוקם משכנא איתוקם משכנא דחנוך עמוהו וז"ש (תהלים צא) בצל שדי יתלונן באותו יום שהוקם המשכן בצל שדי דייקא שהם תהפוכות שם של שדי לכן אל"ף זעירא ויקר אל משה שרמז על שם שדי ג' אותיות מורה על ג' אבות כמבואר בספרין קדמאין אית דאמרי ש' מורה על יצחק ש' שורקת ד' על אברהם שמדתו מדה הד' מלמעלה למטה חסד י' הוא (בראשית כה) יעקב איש תם שנוולד מהול באות ברית (שם) ידו אוחזת בעקב עשו יד"ו דייקא שהוא אותיות יו"ד ואית דאמרי איפכ' ש' היא מורה על יעקב שהוא משולש באבות ג' קוויין א של ש' הוא (קהלת ד) החוט המשולש ד' הוא צורת ש' שבתפילין שהוא ממול ערפו הוא כנגד יצחק שפשט צווארו על המזבח (שיר ז) ודלת ראשך כארגמן י' לקבל אברהם שנתנסה בי' נסיונות בזה הוא סדר הפסוק (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקב שהוא ש' של שד"י (דברים כח) כי שם י"י נקרא עציך אף את בריתי יצחק שהיא ד' של שד"י ואף את בריתי אברהם שהוא י' של שדי ובזה והארץ אזכור שבג' אותיות אלו נבראת הארץ לכן אמר משה (שמות לב) זכור לאברהם וליצחק ולישראל שרצה הקב"ה להחריב את העולם באותו שעה הנברא בשם של שד"י ולכן במשכן אמר בצל שד"י יתלונן ובמלת בצ"ל נרמז שמלאכת המשכן היה למחרת יום הכפורים שהוא תשלום קכ"א תעניות ולמחרת היה קכ"ב מנין בצ"ל ואז הכניע משה (בראשית ו) ק"ץ כ"ל ב"שר: האופן ס"ח בשעת העגל התעוררו ישראל ד' בתי דינים וזה סוד הפסוק (תהלים קו) ויאמר להשמידם לולי משה בחירו שכן ד"פ אלהים הוא עולה שמ"ד שהם סוד (שם פט) אשר חרפו עקבות משיחך ב"פ עק"ב והנה משה עולה לקבל ד' בתי דינים אלו כן אהרן עולה ד"פ דין ונמצא שאות א' שבשם משה היא מכניע ארבע בתי דינים לזה נרמז ויקר אל משה ובמה הוציא יקר מזולל בא' שבשם משה שהיא עולה יותר מד"פ אלהים ז"ש ויאמר להשמידם לולי משה בחירו מש"ה דייקא

שבאותו א' גרם לבטל הבתי דינים שאמרנו: האופן ס"ט משה היה תיקונו של אדם שחי בתק"ל שנים שהוא סוד ג"פ יק"ר דאתמר במזמור מ"ט ומשה זכה בהר סיני לב' שלישים שהם תר"ך אותיות שהם ב"פ יקר ועתה באוהל מועד נשלם לו יקר לכן א' זעירא שרומז על השליש הג' שלא זכה בו בהר סיני ועתה נשלם לו (משלי כ) וכלי יקר שפתי דעת ומלת כל"י נרמז על ג' קטרין כ"הן ל"וי י"ש"ראל ברעיא מהימנא פ' צו כהן מסטרא דחכמה לוי מסטרא דתבונה ישראל מסטרא דדעת בג' אלה נבנה המשכן ז"ש וידבר ה' אליו מאוהל מועד שהוא דרגא דיוסף (שם י) צ"דיק י"סוד ע"ולם בגימטריא כל"י ש"ל'ם והנה כל שנותיו של אדם היו כמנין תעני"ת (תהלים קמא) ת"כון ת"פלתי ק"טורת ל"פניך ר"ת תתק"ל (שם קיט) ש"לום ר"ב ל"אוהבי ת"ורתך ר"ת בגי' תת"קל ולכן בזכות תענית זכה משה להוציא (ירמיה טו) יקר מזולל עם קרבנות שבאוהל מועד שכן סופר מברך ובור יוצא שהוא על סוד הנשמה ש"תקוע בבהמ"ה הוא בגי' תתק"ל חסר א' לכן א' זעירא: האופן ע' ידוע שבנוהי דבלעם גרמו עשיית העגל כדאיתא בזוהר דאתמר גביה במדבר כג) ויקר אלהים אל בלעם באותיות קר הם מסיטרא דקליפה ומאחר שהקליפה היא כלולה מי' לכן נהרגו בעגל (שמות לב) כשלשת אלפי איש לפי שהוא סיטרא דויקר ר"ל י"פ ק"ר הרי שלשת אלפי איש ולכן בא בכאן לרמוז בא' זעירא כדילקרות גם כן סטרא דויקר של בלעם תמן יקר בחיר"ק שהוא נקודה של מדת הדין (איכה ב) שרקו ויחרקו שן (תהלים קיב) רשע יראה וכעס שיניו יחרק ונקודת חיר"ק הוא יוד אבל עתה נשתנה הנקודה מחיר"ק לקמץ שנקודת קמץ היא ו' י' וקמץ הכהן שהוא סיטרא דחסד לכן אמר ויקר אל משה (שם לו) מה יקר חסדך שזכו לקרבנות על ידי כהנים ז"ש מאוהל מועד לאמר אותו יקר בא לו מאהל מועד שהוא ענין הקרבנות בכתר כהונה שזכה באותו יום: האופן ע"א אית' במדרש נשא על פסוק (במדבר ז) ויהי ביום כלות משה משל לטרסקל של שתי רגלים לא יכול לעמוד עד שבא רגל שלישי כן העולם היה עומד קודם המשכן על ב' רגלים (שמות טו) נחית בחסדך הם כ"ו דורות עד שעת מתן תורה שהיה דן הקדוש ברוך הוא העולם בחסד (שם) נהלת בעוזך עמוד התורה אל נוה קדשיך הוא המשכן עמוד העבודה הוא המשכן ג' העמודים האלו מבוארין בג' דרגין שבקרא מתחלה דרגא דחסד ויקר אל משה מה יקר חסדך שהוא עמוד גמילות חסדים אח"כ וידבר ה' אליו עמוד התורה וידבר אלהים את כל הדברים מאוהל מועד הוא עמוד העבודה לז"א אדם כי יקריב שהן הן ג' קטרין של אדם שהם נפש רוח נשמה נפש הוא עמוד ג' ח דאתמר גבי אברהם (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן (משלי יא) גומל נפשו איש חסד רוח וידבר ה' אליו לקבל יצחק שמסטר' נתנה התורה מפי הגבורה לקבל רוח כי בשעת מתן תורה (שיר ה) נפשי יצאה בדברו ונכנס להם הרוח מאוהל מועד (במדבר כד) מה טובו אהליך יעקב שהוא תיקון לנשמה לכן באותו יום אשתלים דיוקנא דאדם לכן אמר אדם כי יקריב ולכך אל"ף זעיר"א בגימטריא טרסק"ל שעד אותו יום היו עולין בטרסקל וכן מלאכי רחמי"ם וכן חנו"ך מטטרו"ן עם הכולל לכן א' זעירא לפי שהוא חסר א'.

האופן ע"ב הראה הקב"ה למשה סוד שם של ע"ב שהוא נחלק לג' קטרין ג' וויין של ו"יסע ו"יבא ו"יט לכן ג' דרגין בהאי קרא ולכן א' זעירא קרי ביה ויקר (תהלים לו) מה יקר חסדך שהראה הקב"ה מדת החסד למשה שהם ע"ב קיטרין של מעלה וצורתו א'

הוא רי"ו שיש בג' פסוקים אלו רי"ו אותיות בהם נחה המשכן שעליהם אמרו רז"ל יודע בצלאל לצרף אותיות שבהם נברא שמים וארץ (שם פט) אמרתי עולם חס"ד יבנה ע"ב שעות של ו' ימי השבוע לכן נקרא בצלאל חסד אל כל היום ולפי שבהם מושלמת יצורת האדם כמ"ש בזוהר בראשי' על פסוק (מלכים ב ד) ויזורר הנער עד ז' פעמים שהוא סוד חבקו"ק בגי' רי"ו ובזה השם החיה אלישע אותו שהם רי"ו אותיות לכן ז' ימי המילואים אח"כ ויקרא אל משה שאז זכה ליקר חסדך: האופן ע"ג באותו יום זכה משה לחכמה שהוא סוד י' מן השם (משלי כד) בחכמה יבנה בית (שם ט) חכמות בנתה ביתה לכן חצבה א' עמודיה שבעה לז' ימי המילואים אח"כ ויקר אל משה חכמה נקראת יקר שנאמר (קהלת י) יקר מחכמה לכן ע"ה ימים ממחרת יו"הכ עד שנשלם מלאכת המשכן שהיא כ"ה בכסליו כמנין בחכמ"ה יבנה בית אז זכו לכהן ולכן במזמור ע"ה אמר (תהלים עה) הודינו לך אלהים כי אקח מועד שאותו מזמור נאמר על ענין אוהל מועד: האופן ע"ד ע"פ הזוהר שרמז כאן על עסקי אהל מועד דזמין לאתמשכנא אמר ויקרא בא' זעירא שהיא צורת י' על י' מסעות (ר"ה לא) שנסעה שכינה וי' גליות גלתו סנהדרין וי' דברים אירעו לישראל (תענית כח) ה' בי"ז בתמוז ה' בתשעה באב גם בצורת יוד נרמז פסוק (איכה ג) יהפוך ידו כל היום שגברה הקליפה שהוא י' קטרין תתאין בימי יחזקאל באו ו' אנשים מדרך הצפון ובימי ירמיה באו ארבע מלאכים והציתו אש בד' זויות המקדש בזה נרמז שצורת י' כמו שאמרנו שנחלקה ה' לתרין לו' ולד': האופן ע"ה מאחר שהראה הקב"ה למשה מאוהל מועד דזמין לאתמשכנא הוצרך להודיע הטעם שלא יהיה משה כהן באותו שעה וזה נרמז בא' זעירא שהוא צורת י' כי (בנזיר יד) עשרה דברים נאמרו בכוס ובזמן שישראל בארץ כוס מלא ברכת ה' והיא כלולה מי' אבל אנו שאנחנו בגלות אין לנו אלא ארבע הרי שנחלקו ה' דברים לו' ולד' שמאותו טעם לא נכנס משה לארץ ישראל כדי שתהא ה' זעירא שאלו בא משה לא"י היה ה' דברים מלאים כוס מלא ברכת ה' נמצא שלא היה המקדש חרב ולא היה הקב"ה מכלה חמתו בעצים ובאבנים: האופן ע"ו איתא בסודי רזי שהגיהנם הוא אורך מהלך רי"ו אלפים שנה עיין לעיל בפסוק (שמות ג) בלבת אש של גיהנם עונש של רשעים שהוא אור תל"ב עולמות כל אחד מהלך ת"ק ונרמז בלב"ת אש וזה נרמז במלת ויקרא א' זעירא ויקר אל משה (תהלים קלט) ולי מה יקרו רעיך שהראה הקב"ה שכרן של צדיקים שכל אחד מן הצדיקים נוטל חלק רשעים לכן א' זעירא שהוא צורת רי"ו וא' בעצמו מורה על אלף שהוא רי"ו אלף כי כפי אורך הגיהנם שהוא רי"ו אלף נוטל הצדיק שכר של רשעים כג"ע כמ"ש (משלי ח) להנחיל אוהבי יש ולא די שנטלו אותן י"ש רק ואוצרותיהם של רשעים שיש להם ג"כ חלקם כג"ע אמלא לצדיקים: האופן ע"ז יש בצורת א' זעירא י"ו למעלה י"ו למטה הנה נרמז בכאן (שם יב) והון אדם יקר חרוץ נחלק אדם לאחר אכילת עץ הדעת טוב ורע לתרין בנין קין והבל קין מסיטרא דרע הבל מסיטרא דטוב ומהם נתערבו כל הנשמות שבעולם ונתערב טוב ברע ורע בטוב ומזה נחלק' א' לסור בוצינ' דקרדונית' שירודים ש"ך דינים לזעיר שכן נרמז גם כן בשם קין והבל כי קין הוא החצי ע"ץ שהוא חשבון ק"ס לכן תרגום של ע"ץ הוא ק"ס חושבנא דדין כדין רק מחטא של אדם הראשון סיפר בלשון הארמי וכן ג"כ הבל עולה כמנין קין בזה האופן ה"פ ל"ב הרי ק"ם שניהם יחד עולה ש"ך והנה בכאן רמז דאתמר גבי משה (שמות ב) והנה נער בוכה

שהוא סוד ש"ך שחשבה בתיה שש"ך גבורות ירדו לעולם אבל אתמר גבי משה (שם) ותרא אותו כי טוב הוא וז"ש ויקר אל משה שכל הנשמות שהם סוד אור יקר שהם הנשמות בכלל נתגלה אל משה בסוד א' זעירא שסוד א' היא נחלקת י"ו למטה י"ו למעלה שהם סוד זעיר שיורדין בו הנשמות בתרין חילוקין אלו דהיינו י"ו למעלה הם נשמות מסיטרא דטוב הם מצד הבל שכן י"פ ו"י עולה ק"ס כמנין הבל שהוא ה"פ ב"ל ואח"כ ו"י למטה תכה זה על זה ו"פ י"ו הרי קין נמצא שרמוזים בכאן כל הנשמות שיוצאים מתרין סטרין: האופן ע"ח רמז הקב"ה בכאן בצורת א' שהיא צורת י' סוד המקוה שהיא סוד שיעור קומ"ה בהיפך אתוון הוק"ם המשכן אז נשלמה המקוה של מעלה שיש ר"ם קבין במקוה לכן היו ישראל ד' פעמים ס' רבוא שהם ר"ם רבוא לכן נקרא משה בן ע"מ ר"ם וכן אבינו הראשון נקרא א"ב ר"ס שהוא היה אב שזכו בניו להיות בסוד כסא שהיא מלך יושב על כסא רם שכן במזבח של מעלה יש בכל זוויות ס' רבוא חגורי איפוד ומיכאל כהן גדול עומד עליהם וזה סוד ויקר אל משה (תהלים לו) מה יקר חסדך ובצורת א' שהוא י' נרמז חשבון זה בזה האופן י"פ ו' הרי ס' ד"פ ס' הרי ר"ם והם כמנין י' ימים אחרונים שזכה בהם משה ביום הכיפורים בגמר י' מי חשיבה שיש בהם ר"ם שעות ז"ש ויקר י' אותו יקר זכה ביום הכיפורים שהוא סוד י' וכן י' נחלק על ו"ד שהם ו' ימים האמצעים שמתענין בהם אבל ארבע ימים אין מתענין והם ב' ימים של ר"ה ושבת תשובה וערב יום כיפור ויקר זה רמז על הענין התשובה שנחלקו לג' זמנים אלו: האופן ע"ט בצורת א' זעירא נרמז סוד (שמות מ) וכבוד ה' מלא אח המשכן בסוד בריך יקרא די"י מאתר בית שכינתיה ר"ל מלוי השכינה כזה שי"ן כ"ף יו"ד נו"ן ה"י בגי' את"ר זה סוד מאתר מהו אתר זהו בית שכינתיה ר"ל המילוי והבית של אותיות שכינה הם עולים לחשבון את"ר נמצא שהשכינה רוכבת על ת"ר מחנות (שיר ב) וקול הת"ר נשמע בארצינו בארצינו דייקא שהיא השכינה (משלי כה) כבוד אלהים הסתר דבר ר"ל יש בשם אלהים ק"ך צירופים בכל צירוף יש בו ה' אותיות הרי ת"ר ה"פ ק"ך וזה אלקים צבא אות כל אות יש לו צבא בפני עצמו ה"ס ת"ר דבר ה"ס היא אדנ"י רוכבת על ת"ר מחנות שהם ת"ר אותיות של אלהים.

זה נרמז בא' זעירא שהוא צורת יו"י בזה האופן י"פ ו' הרי ס' י"פ ס' הרי ת"ר וזה א' זעירא כי מלוי השכינה היא עולה את"ר אלף שהיא אלופו של עולם רוכבת על ת"ר אבל בכאן א' זעירא ר"ל חסר א' וחוזר ומפרש איזה הצורה היא חסירה א' מן יקר שהיא השכינה בריך יקרא די"י וחוזר ומפרש וידבר ה' אליו ר"ל אותו הצורה שהוא צורת שם של הוי"ה וחוזר ומפרש מהיכן באו הת"ר מחנות מאוהל מועד (שמות לג) ומשה יקח את האוהל (שם יט) ומשה עלה אל האלהים שיש לו ק"ך צירופים כמנין מועד"ד ובכל צירוף יש ה' אותיות ה"פ ק"ך הרי ת"ר לכן באותו יום אמרו ה' הוא אלהים ר"ל אותו צורת א' שהיא שם של ה' שגילה הקב"ה באותו יום א' זעירא למשה באותו הצורה יש בו גם כן צירופי אותיות אלהים שהוא ת"ר: האופן פ' כתיב (משלי ח) ה' קנני ראשית דרכו ר"ל מאחר ששם של ה' קנני שכל התורה כולה נארגת על שם של הוי"ה ולפי ששם של הוי"ה עולה כ"ו לכן ניתנה התורה בדור כ"ו ולזה יהיה פ"ה הפסוק מאחר שה' קנני לכן התורה שמתחלת במלת ראשית וגם משה נקרא ראשית (דברים לג) וירא ראשית לו שניהם היו בדור כ"ו ולפ"ז יהיה פ"ה הפסוק ויק'ר' נוטריקון ה' קנני ראשית

אח"כ א' זעירא צורת י' ו' י' שהם הדורות מאדם עד נח הרי י' קדמאה מנח עד אברהם י' בתראה מאברהם ועד משה ו' אמ"צעית בגי' תור"ה וחוזר ומפרש מה ענין ג' חלוקות אלו לזה אומר וידבר ה' אליו ר"ל צורה זו נארגת על שם של הוי"ה שהתורה כולה בנויה על זה השם בסוד (ישעיה מד) אני ראשון י' עלאה (שם) ואני אחרון י' תתאה (שם) ומבלעדי אין אלהים ו' אמצעית לכן ניתנה התורה בו' בסיון וכותבים הסופרים ווי העמודים: האופן פ"א איתא ברעיא מהימנא פ' פנחס שכנפי ד' החיות הם רנ"ו (ירמיה לא) רנ"ו ליעקב שמחה מזה הטעם נבחר אהרן להיות כה"ג לפי שהוא כולל כל כנפי ארבע החיות שכן אהר"ן עולה לחשבון רנ"ו ואיתא בסודי רזי שבשעה שירדה השכינה למטה בשעת הקמת המשכן אמרו מלאכי השרה לפני הקב"ה מפני מה אתה מניח את העליונים שהם מקלסין אותך ברנ"ו כנפים ורוצה לשרות שכינתך בתחתונים השיב הקב"ה יש לי אדם אחד הוא כלול ו' יותר מכל כנפי החיות שכן אהרן מלא בו' שהוא כולל ו' יותר מן רנ"ו זה סוד (שמות לב) וירא העם כי באו שש ויקהלו על אהרן ר"ל שמתחילה היה משה דרגא דו' ובזה בחר הקב"ה במשה שהוא כולל כל כנפי החיות כדאיתא ברעיא מהימנא בפרשה ויצא ש' של משה היא כוללת ג' חיוון אריה שור נשר נשתיירו אתוון מ"ה הוא פני אד"ם הרי משה מצד שהוא כולל בשמו כל ארבע חיות והוא דרגא דו' לכן בחר הקב"ה לשרות שכינתו למטה ז"ש (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים ר"ל ו' יתירה דכלול משה דרגא דו' זה גרם שעלה אל האלהים שהוא רכב אלהים למטה שכולל ארבע כנפי החיות שהם רנ"ו ויש לו סוד ו' באו שש ועתה (שם לב) כי זה משה האיש שלא ידענו מה היה לו לכן ויקהלו על אהרן שהרי גם הוא כלול ו' יותר מכל כנפי החיות וז"ש (שם) עשה לנו אלהים עשה דייקא כי אתה הוא הכולל ו' יותר מן כל כנפי החיותהנה בפסוק הזה רמוזין כל ד' חיות ויקר אל משה (תהלים לו) מה יקר חסדך פני אריה שהוא ימין מצד החסד וידבר ה' אליו פני נשר כי (שמות כ) אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם שמים דייקא (משלי ל) דרך הנשר בשמים מאוהל מועד הוא פני שור שהי' המזבח דמות שור אח"כ אדם כי יקריב הרי אדם לכך א' זעירא כי צורת א' שהיא י"ו למעלה י"ו למטה תכה זה.

על זה י"ו פעמים י"ו הרי רנ"ו מזה הטעם נקרא ארון א' הוא צורת י"ו על י"ו נשתיירו אתוון רנ"ו הרי שארון הוא לקבל כסא הכבוד דתמן רנ"ו כנפי החיות: האופן פ"ג איתא בזוהר פ' פקודי שמן אות א' של אנכי בשעת מתן תורה היתה מתפשטת לד' רוחין דעלמא לכל רוח תשעה ניצוצין לדעתי זה סוד (איוב לז) ירעם אל בקולו נפלאות שנתפרשו ניצוצות לד' רוחות ובכל רוח תשעה ניצוצין ד"פ תשע"ה הרי ל"א מאות והוא סוד (ישעיה ו) מלא כל הארץ כבודו במלת מל"א נרמז בנוטריקון ל"א מאות וזה סוד (שמות מ) וכבוד ה' מל"א את המשכן שנעשה על ידי בצלאל שהם הכוחות של אל זהו סוד (שם לח) ואת האלף ושבע מאות וחמשה ושבעים על ניצוצות של א' שנחלקה לד' רוחות בכל רוח שבע מאות וחמשה ושבעים ד"פ תשעה (קהלת ז) אדם אחד מאלף מצאתי בשעת הר סיני זכה לאותן ניצוצין אבל עתה א' זעירא שלא היה לו בזימנא תניינא אות היקר שהיה לו מתחלה: האופן פ"ד הראה הקב"ה למשה אלף יומין דחול וגם תרין משיחין הם עולים לחשבון אלף כי משיח בן יוסף הוא תי'נו'ק יו'נו'ק מ'ש'ד'י' א'מ'ו' בגימטריא תק"סו ומשיח בן דוד לעתיד לבא יהיה מלא בי' שכן בדברי הימים דוד

מלא שיהיה משיח כולל כ"ד תכשיטי כלה שהם צורת ב' הה"ן מן השם ד"ו"ד"י שהם סוד דודי כדאיתא בכנפי יונה נמצא שלעתיד יהיה בן דוד מלא ב' תצרף משיח בן דוד שהוא עולה תל"ד עם משיח בן יוסף שהוא עולה תק"סו הרי אלף זה סוד (שיר ח) האלף לך שלמה שרומז על ב' משיחים ואותם הראה הקב"ה למשה ומאוהל מועד דזמין לאתמשכנא לסוף יהיה יקר לישראל וז"ש (תהלים קמד) אלופינו מסובלים שהם על ב' משיחים שסודם אלף שהם סובלים עבור ישראל כמ"ש (ישעיה נג) אכן חליינו הוא נשא כשיזדווגו יחד אזי אין פרץ יבא בפריו אלף כסף: האופן פ"ה נרמז בא' זעירא כי צורת א' הוא יו"ד י' פעמים ו' הרי ס' של אפרסמון י"פ ד' הרי מ' אפרסמון והוא סוד מ' וסמ"ך שבלוחות מס"וה של משה מ"ם ס"מך נרמזים בו"ה של (שמות לב) וה"לוחות מ"עשה א"להים ה"מה ר"ת מ"אה שהם כמנין מ' וס"מך שעולין מא"ה שהוא סוד שיעור קומה של אדם הראשון: האופן פ"ו יש בצירוף אלהים מלא בריבועו כזה אל"ף אל"ף למ"ד אלף למ"ד ה"ה אל"ף ל"מד ה"ה יו"ד אל"ף למ"ד ה"ה יו"ד מ"ם הוא עולה לחשבון אלף ואחד והוא סוד (תהלים סח) רכב אלהים רבותים אלפי שנאן שמרכבה של אלהים הוא בסוד אלפי שהם אלף וא' והיא מרכבה של משה ומשה עלה אל האלהים שבשעת מעמד הר סיני זכה לרכב אלהים (שם) ה' במ סיני בקודם שהוא אלפי אדם אחד מאלף מצאתי הוא משה שזכה לאלף ואחד והוא חשבון (ירמיה ב) קדש ישראל לה' וכן ישראל קדושים והא א' זעירא רומזת שהיקר של משה היה שזכה לאלף כוחות של אלהים שצריך לצרף לאותו חשבון גם כן החשבון זעיר שהוא א' זעירא והוא סוד (שמות לב) כשלשת אלפי איש שמתו שבשעת העגל נייערו ג' גוליירין בישין דמתגרין במלחמה דיניקתן מג' כוחות אלהים שכל אחת מן רכב אלהים היא כלולה מן אלף ואחד לכן אמר כשלשת אלפי איש שרמז על חשבון זעיר שבכל א' מן רכב אלהים צריך להוסיף א' על חושבן רב שהוא אלף ולכן הוצרך משה לזכור זכות ג' אבות שכל אחד יבטל כוחות אלהים שנייערו: האופן פ"ז איתא בסודי רזא שי' שמות הם שאינם נמחקים ונחלקים לו' ולד' דהיינו הו' הם נכללים בד' ומזה הטעם י' דברות נחלקים לו' ולד' וכן לעתיד י' ניסין יהיו לישראל נחלקים גם כן לו' ולד' ונתנה התורה בו' בסיון בדרך ארבע עולמות שהם ד' לבושים שלה וכן שית סיטרין אתמר האורייתא כדאיתא בתיקונים דכלילא שית סטרין בראשית וכן ב"רא ש"ית ונתפשטו לד' רוחות וזה נרמז בצורת א' זעירא שהיא נחלקת: האופן פ"ח איתא ברעיא מהימנא פ' כי תצא שבצורת א' נרמזים הגואלים של ישראל בזה האופן (בראשית מט) לא יסור שבט מיהודה זה משיח בן דוד שהוא י' עלאה שבצורת א' מסיטרא דימינא (שם) ומחוקק מבין רגליו זה משיח בן יוסף שהיא צורת י' תתאה שבא' מסיטרא דשמאלא שכן מחוקק מבי"ן רגלי"ו ס"ת קנ"ו שהוא בגי' יוס"ף (שם) עד כי יבא שיל"ה זה מש"ה שהוא באמצע ו' של א' נמצא שבצורת א' נרמזים ג' גואלים וכן הוא סוד יונה תרין גדפין של יונה תרין משיחין גופא של יונה משה וזה נרמז (תהלים קמד) אלופינו מסובלים שהגואלים נרמזין בצורת א' לפי שיש בצורת א' יו"י: האופן פ"ט איתא בספר יונת אלם פרק ששי בסוד האלף בסוד ג' אורות שנקראים פנימי וחיצון ומקיף וסימנך (תהלים קכד) נפשינו כצפור נמלטה מפח יוקשים מפ"ח נוטריקון מ"ק"יף פ"נימ"י ח"יצון שכן הנפש ג"כ כלולה בסוד פנימי ומקיף ויש בה נובלת בסוד אור חיצון וזה סוד אצל משה שעלה בענן ונתכסה

בענן אלה הם חיצון ומקיף ונתקדש בענן זהו אור פנימי וזה סוד ג"פ (שמות לד) מסוה וג"פ קרן וג"פ משה בפ"אוסוד ג' עליות שעלה משה להר בכל פעם זכה לאור אחד מג' אורות וזה סוד (דברים ו) בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך וכולם נוסדו יחד בצורת האל"ף שהיא ראשונה לאותיות שהיא צורת יו"י' ובסוד (איוב כז) י"כין ו"צדיק י"לבש ועז"א הפסוק ויקר אל משה ומהו היקר אלף שהוא צורת יו"י' חשבון ההוי"ה שנאמר וידבר ה' אליו ורמז ג' אורות העליונות שזכה משה וכלם נכללים באל"ף יוד למעלה שהיא סוד מקיף והוא"ו שבאל"ף רמז לסוד אור פנימי ויו"ד תחתונה רמז לאור החיצון ולפי שבשעת העגל פגמו ישראל בג' אותיות אלו ונסתלקו מהם לכן נהרגו (שמות לב) כשלשת אלפי איש שרומזים לג' אלפין לג' אורות שנסתלקו מהם ועליהם אמר משה (שם) מחני נ"א מספר"ך אש"ר כתב"ת ס"ת בגי' ג' פעמים או"ר שמשה יקה את האוהל שזכה לכולן ובשעת התיקון אמר (שם ל) כ"י ת"שא א"ת ר"אש ר"ת תרכ"א אתמר תמן ג' תרומות שהם רומזין לג' אורות אלו: האופן צ' ארז"ל במדרש פ' לך לך נובלת חכמה של מעלה תורה נובלת בינה שכינה מזה הטעם היתה ירידת ישראל למצרים להעלות אילין תרין נובלות וזה טעם ירידת נשמת משה בסוד (שם יח) נבל תבול גם אתה גם העם אשר עמך מלת נבול נדרש לשבח כי משה וס' רבוא דיליה שירדו למצרים להעלות ס' רבוא ניצוצות במלת נב"ל נרמזים נ' שערי בינה ל"ב נתיבות חכמה שנובלת בינה היא השכינה שנקראת נ' לכן אין נ' באשרי בזוהר פ' בהעלותך נ' הפוכה של (במדבר י) ויהי בנסוע הארון ונובלת חכמה היא ההורה מתחלת בב' מזה הטעם כשיצאו ישראל ממצרים בתחלה קבלו התורה שהיא נובלת חכמה אח"כ כלליה ופרטיה נתנו באוהל מועד שם ירדה השכינה כי נובלת בינה היא השכינה ולכן אמר משה בשעת הקמת המשכן (תהלים צ) ויהי נועם ה' אלהינו שהוא סוד בינה יהי רצון שתשרה שכינה במעשי ידינו שנובלת בינה היא שכינה וכמו שמשה שהוא מסוד חכמה לא עלה למעלה רק ברקיע להוריד נובלת חכמה שהיא תורה כן ג"כ לא ירדה נעמי אל ארץ מואב רק להעלות נובלת שכינה שהיא רות ונעמי היא סוד בינה וכן (שם כז) אחת שאלתי מאת ה' וגו' לחזות בנועם ה' שהוא סוד בינה הטעם שרוצה לחזות סוד בינה כדי לבקר בהיכלו להוריד נובלת שכינה שהיא היכל ולכן בכאן א' זעירא שהיא סוד השכינה שבשעת הקמת המשכן שהוא בסוד לאה שהיא בינה היה תכלית הכוונה להוריד נובלת שכינה שהיא א' זעירא ואותו היקר היה אל משה שהוא מיסוד חכמה וכן תורה שבכתב היא נובלת חכמה קבלו בסיני ותורה שבע"פ שהיא נובלת בינה קבלו באוהל מועד ז"ש מאוהל מועד לאמר שם נצטוו להוראה: בספר מגלה עמוקות אופן ר"נ כתב שם בז"הל צריך אני להקדים הקדמה אחת שכתבתי בספרי הגדול מן אלף אופנים שכתבתי על אלף זעירא של ויקרא.

והנה בספר הזה לא מצאתי רק צ' אופנים, ואף מהם נחסר ששה הראשונים. והגאון בעל ספר הדורות כתב ראיתי את האלף אופנים על אלף זעירא של ויקרא מהגאון מהר"ן שפירא.

לכן בכדי שיהיה תורת נת"ן שלימה באיזה מקום שישנו שם את האלף ישלחם לידי ואני אביא אותם לבית הדפוס: פרשת שמיני קרב אל המזבח. מלמד שהיה אהרן בוש א"ל

משה למה אתה בוש לכך נבחרת לא אמר למה אתה בוש כי נבחרת אלא לכך נבחרת ע"פ המדרש בזו הפרשה.

(תהלים יח) עם חסיד תתחסד (שם) עם עקש תתפתל כשהלך משה בעקמומית אף הקב"ה הלך עמו בעקמומית אימתי הלך בעקמומית בשעה שאמר לו (שמות ג) לכה ואשלחך אל פרעה א"ל משה להקב"ה (שם ד) לא איש דברים ופרע לו הקב"ה וצרר בכנפיו אימתי פרע לו כל ז' ימי המלואים היה משה משמש בכהונה חשב שהוא יהיה הכהן השיב לו הקב"ה ביום השמיני קרא לאהרן אחיך וא"כ עבור שהיה משה בוש (שם ג) ויסתר את פניו ומיאן ז' פעמים נלקחה ממנו הכהונה וניתנה לאהרן ז"ש משה לאהרן קרב המזבח למה אתה בוש הלא עבור זה שאני היתי מתבייש נלקחה ממני הכהונה ז"ש לכך נבחרת ר"ל עבור זה שאין אתה בוש לכך נבחרת אתה ולא אני כי עבור הבושה נלקחה ממני הכהונה לכן אמר לכך נבחרת.

או יאמר עפ"י המדרש ויקח מלמד שעשה בזריזות ועבור הזריזות זכה למדריגה עשירית לרוח הקודש כמ"ש ר"פ ב"י זהירות מביאה לידי זריזות וכו' עד רוח הקודש ז"ש למה אתה בוש כי מן הזריזות אתה זוכה לרוח הקודש ז"ש לכך נבחרת ר"ל עבור זריזות אתה מגיע למדרגת ר"הק (תהלים סה) אשרי תבחר ותקרב אזי ישכון חצרך או יאמר לכך נבחרת עפ"י הקדמת האר"י ז"ל לתקן תרין יחודין כ"ך עלה במחשבה כי לכ"ך נוצרת כף כפופה כף פשוטה תרין יחודין (מלכים א ח) י"י הוא אלהים י"י הוא אלהים ב"פ ויהי ביום השמיני לפי שקרא משה לאהרן כי אלו שימש משה בכהונה לא היה כח בשום קליפה לשלוט על ישראל ולעולם לא היה שליטה לס"א עליהו דישראל: קרב אל המזבח.

אמר לשון קרב לרמוז על (ויקרא יט) מאזנ"י צד"ק שהוא סוד טיקלא קליפת נגה: היום ה' נ"ראה א"ליכם אהרן לתתא במדרגת מיכאל לעילא וכמו שמיכאל מקרב רחוקים בסוד (ירמיה טו) אם תוציא יקר מזולל מקליפת נגה אשר יש בארקה מזול"ל בגימטריא 'ע'ג'ל'י היא הקליפה הנזכרת המכוונת לאימא דאית בהס"ג ויו"ד אתוון הרי (תהלים קמד) ג"ע בהרים ויעשנו (ישעיה כז) 'ח'י'מ'ה אין לי מי יתנני שמיר שית במלחמה מכוונת נגד אמא נקראת מי כשם שיש מי בקדושה כן אמר פרעה (שמות ה) מי ה' אשר אשמע בקולו ואמרין במדרש (שמואל א כו) את מי אעלה לך אם מישראל (שמות טו) מי כמוך באלים אם מן אותן שאומרים מי ה' אשר וגו' והוא כקוף בפני ה' ראשונה וכתוב אם תוציא יקר מזולל כפ"י תהיה מלוי פ"י פ"א יו"ד בגימטריא י"ה אלהי"ם (בראשית א) וי"הי כ"ן במספר שוה עם מיכאל"ל השר הגדול המקרב רחוקים למרום וכן אהרן עומד במקומו לכן היה המזבח בדמות שור שהוא קדמאה לנזיקין והיה אהרן בוש א"ל משה מזה אתה מתיירא הלא לכך נבחרת להקריב רחוקים ותוציא יקר מזולל: רבא רמי כתיב (משלי ט) על גפי וכתוב (ישעי' ו) על כסא מתחלה ע"ג ולבסוף על כסא.

הכוונה שיש ג' קליפות סביב הקדושה והרביעית היינו נגה פעמים היא קודש פעמים היא חול לקליפה ונעשו ד' קליפות כדכתיב (יחזקאל א ונגה לו סביב הקדושה והגרים הם מזאת הקליפה שלפעמים היא נוטה לקדושה ולפעמים מתהפכת לטומאה ואונקלוס הגר שהיה מבחינת נגה רצה לתקן אותה ועשה התרגום ועליו שחקה קליפת נגה בשעה

שאמר לבן (בראשית לא) יגר סהדותא כמ"ש בכנפי יונה חלק שני סי' נ"ה גם על יתרו שהיה גר נאמר עליו (שופטים ד) וחבר הקני נפרד מרע של קין קינא דמסאבותא והכניס בפנים הקליפה דקה המקבלת מיתוק ונתקדשה על ידו ונרמז במלת קנ"י ק"ליפה נ"גה י"ן לכן התירו לכתוב ס"ת בלשון יוונית בסוד (בראשית ט) יפת אלהים ליפת שהוא יון קריבת למהימנותא (שם) וישכון באהלי שם.

ורזא (תהלים קלב) אויבו אלביש בושת על ג' קליפות ו"עליו י"ציץ נ"זרו ר"ת יו"ן וביום ו' כשקורין 'ש'מ'ו'ת ממתיקין התרגום רוצים גם הם לעלות ונכנס שבת ושלהבותא מפיל אותה לנוקבא דתהומא רבא בסוד (שם צב) בפרוח רשעים כמו עשב שהוא נגה (שם) ויציצו כל פועלי און ונהפוך להם לרעתם להשמדם עדי עד ז"ש (שם) יתפרדו כל פועלי און שהם מתחלקין נגה נכנס לקדושה והם לטומאה מזה גלות השכינה בעלות ממנה בקדושה והשכינה מתלבשת בתוכה אז ע"י נגה כביכול אחוזה לקליפה בשכינה אבל למעלה אין נגע ובבחינת אלו הג' קליפות יש ב' דמים קודם שבת וג' ימים אחר שבת ושבת באמצע כמלך בגדוד וכן חמה באמצע ז' ככבי לכת שהם מחזרין אחר הקדושה (שם יב) סביב רשעים יתהלכון והנה ז"ס (משלי ט) חצבה עמודיה שבעה על ימי בראשית לקבל ג' קליפות ס"ת ט מ"א (שם) טבחה טבחה"ה תרין א' לפניו וא' לאחוריו (שם) מ"סכה יינה א"ף ערכה שלחנה שלחה נערוותיה הוא סוד עולם הבריאה שבשבת עולה למעלה (שם) תקרא ע"ג מרומי קרת מתחלה נגה חופפת מבחוץ סמוך לקדושה ולבסוף על כסא נכללת בקדושה: על ענין התורה (שם) חכמות בנתה ביתה שהתורה כלולה מכל ז' חכמות הפוך בה דכלא בה חצבה עמודיה שבעה דהיינו כל חכמה מז' חכמות כלולה מז' הרי ז"פ ז' (תהלים יג) אמרות ה' אמרות טהורות מזוקק שבעתים הם מ"ט פנים טהור וכן מ"ט פנים טמא ז"ש ט"בחה טבחה מ"סכה יינה א"ף ערכה שלחנה ר"ת טמ"א גם מ"ט פנים טמא הם בתורה.

טבחה טבחה הוא נגד פ' של תורה מסכה יינה הם סודות התורה ממוזג שיכולין לשתות ולהבין העניינים כההוא גלילאה דדריש בריך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתאי שהן הן ג' דרגין של תורה פשט רמז דרש שהן הן ג' עולמות 'ב'י'ע נפש רוח נשמה כנגד ג' דרגין אלו אמר ג' לשונות נגד עולם העשייה תמן (שיר ה) פשטתי את כתנתי (בראשית ג) כתנות עור בע' על ע' פנים בתורה אמר טבחה טבחה נגד יצירה אמ' מסכה יינה נגד בריאה אף ערכה שלחנה דמתמן נשמתין בת מלך עלה אתמר (איוב כח) לא ידע אנוש ערכה (שם) לא יערכנה זהב ואח"כ נגד סודות התורה אמר שלחה נערוותיה תקרא על גפי מרומי קרת שהוא למעלה מעולם הכסא שהוא אצילות ז"ש אח"כ על כסא שהוא למעלה מעולם הכסא.

אם על ענין אוהל מועד חכמות בנתה ביתה אף שנבנה המשכן ע"י בצלאל שמילא אותו חכמה וכן (שמות לא) ובלב כל חכם לב נתתי חכמה מ"מ לא יכולין כל חכמי לב להקימו עד שבא משה שהוא עמוד השביעי לזונות מן אברהם יצחק יעקב לוי קהת עמרם משה וכן הוא השביעי למטה שהיה מתחלה ששה צדיקים והוא הז' עליה אתמר אמרות ה' אמרות טהורות מזוקק שבעתים כי לא נתנה תורה רק לעמוד השביעי וכן כשנברא אדם היה לו להקב"ה דירה בתחתונים עד שבאו ז' דורות והעלו לז' רקיעים אח"כ באו ז'

דורות וירדו למטה עד שמשעה הוריד לארץ (תהלים לז) וענוים ירשו ארץ: או יאמר על ענין הפרשה בכלל (משלי ט) חצבה עמודיה שבעה שהקריבו באותו היום ז' קרבנות שנים לאהרן ועגל לחטאת לפי שחטא בו בידים לבד כמ"ש (שמות לב) ויקח מידם דייקא אבל מחשבתו לטובה היתה ואיל לעולה ואל תקשה מאחר שאהרן חסידא לא חטא בהרהור למה הקריב עולה יש לתרץ ע"ד הזוהר תמימים תמים מבע"ל אבל שאז באותו יום הוצרכו לתקן איל של יצחק כי אותו האיל הוא סוד נשמות נדב ואביהוא בסוד קח נ"א המבואר להאר"י ז"ל נשמות נדב ואביהוא שני קרני האי"ל הן שנתלבשו אח"כ אלי"ה בהיפוך אתוון ואותו האיל נברא בע"ש בין השמשות בתיקון בראשי"ת בר"א תי"ש ואותו יום שקול כיום שנבראו בו שמים וארץ לכן הקריבאהרן איל לעולה ואל בני ישראל תדבר קחו שעיר עזים לחטאת על חטא יוסף שהיה בהם בתחלה ואותו יום ראשון לקרבנות לכן אתמר אדם כי יקריב כי אותו יום נדמה אהרן לאד"הר וכן אהר"ן ר"ת א"ד"ם ה"ראשון ר"אש נ"בראים לכן הוצרך עתה לתקן כל העניינים אבל עגל לעולה כי כבר קבלו עליהם ג' דינים בעדים ובהתראה בהרג כדין עיר הנדחת בע"ז עדים בלא התראה בחנק (שם) ויגוף ה' את העם.

בלא עדים ובלא התראה בדק אותן כסוטות והיא שריפה שאנו לומדים מבניאהרן שריפת נשמה וגוף קיים ז"ש ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם לפני ה' וימותו לפני ה' ר"ל שלא נשרפו רק הנשמות שהם לפני ה' ממש (איכה ג) חלקי ה' אמרה נפשי ושור ואיל לשלמים אבל אהרן לא הוצרך להקריב שלמים כי הוא אוהב שלום ורודף שלום הנה הם ז' קרבנות ז"ש ח"צבה ע"מודיה ש"בעה על ז' קרבנות ובר"ח נרמז ח"טאת ע"ולה ש"למים ח"צבה ע"מודיה ש"בעה כי מיום שהיו על הר סיני קבלו שע"ח נהורין מלבו"ש של תורה שהוא חשמ"ל שיש בו שע"ח נהורין לכן קבלו תורה במדב"ר סינ"י בגי' שע"ח בגי' אורפניא"ל ואלמלא היו לו לטווס י"א גוונים יתירים על שם הצבעים לא הי' תקומה להם כשעשו העגל חטאו נסתלקו שע"ח נהורין ר"ת ש"ור ע"גל ח"מור עתה תיקן ג' אלו בג' טבחה טבחה על ב' טבחות שנהרגו נדב ואביהוא אחר כך פרשת יין ושכר אל תשת שנתייחד אליו הדיבור ז"ש מסכה יינה אח"כ פרשת חיות ובהמות זה תאכלו וזה לא תאכלו ז"ש אף ערכה שלחנה וטעם סמיכות פרשת מאכלות טהורים לכאן כמו שבבריאת העולם היו מקטרגים המלאכים (תהלים ח) מה אנוש והשיב הקב"ה א"כ (שם) צפור שמים ודגי הים למה אתבריאו כן בשעת שירדה שכינה למטה קטרגו ג"כ המלאכים מה אנוש והשיב הקב"ה ג"כ חיות וצפור שמים מה תהא עליהם לכן באו כל החיות והבהמות וסבבו את המשכן להודיע שבשבילם נברא האדם והנה בג' מקומות קטרגו המלאכים סימן (שם פה) א'מ'ת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף ר"ל א"ד"ם מ"שכן ת"ורה בג' מקומות אלו כשהיה לו לצמוח אמת מארץ אז צדק הוא מד"הד משמים נשקף השקפה לרעה שלא רצו המלאכים להסכים גם ה' יתן הטוב והבר גזיזין ז"ש טבחה טבחה על ב' טבחות על ב' כיתות שנהרגו ולא נשתייר מהם רק מיכאל וגבריאל כן היה בשעת הבריאה שהושיט הקב"ה אצבע קטנה ושרפן כן ביום השמיני למלואים שנתמלא העולם ונתבסם כיום שנבראו בו שמים וארץ נשרפו ג"כ ב' נשמות טהורות נדב ואביהוא נגד כת מיכאל וגבריאל ואהרן הוא במקום גואל כי בו שם חסד שהוא אל: וידום אהרן קיבל שכר על השתיקה וזכה להיות במדרגת גואל שנשתנה שמו למעליותא

נתנו לו מפתחות רפואה נגע צרעת והביאו אל הכהן (במדבר יב) אל נא רפא נ"א לה רזא דמלה נוטריקון נ"דב א"ביהוא באותו יום שנשרפו נדב ואביהוא זכה אהרן למדרגת אל לכן כשנצטרע מרים ביקש משה שיתן רפואה לה כי כבר ניתן לאהרן וזכה שתהיה הרפואה בידו לכן רפא נא לה לכן התחלת הפרשה ויה"י בגי' א"ל ביום השמיני כי אז (ישעיה טז) הוכן בחדס כסא (תהלים צג) נכון כסאך מאז שהוא יום שמיני א' רוכב על הז' וכמו שבמ"ב הקב"ה שיתף רחמים לדין ה' אלקים כן ביום הזה מסכה יינה שמזוג מד"הר ז"ס ויהי ביום השמיני שהלביש אהרן ד' בגדי לבן הם ד' אותיות הוי"ה ד' בגדי זהב ד' אותיות אדני והיה שם מלא על עולם מלא (ישעי' נח) אז תקרא וה' יענה שהם ח' אתון אהי"ה הוי"ה וד' הוא אדנ"י הוי"ה ז"ס זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' ז"ש (משלי ט) אף ערכה שלחנה ר"ל מתחלה הודיע משה שיהי' בזה היום דין בעולם ואף ירד במה שאמר כי היום ה' נראה בקמץ שהיא נקיבה אז הודיע משה כי מדה זו יהיה בעולם ז"ש אף ערכה שלחנה ר"ל שערכה ביום הזה שלחן שיהיה אף ואם תקשה מאי ותצא אש מלפני ה' הלא חנון ורחום ה' ה"ל"ל מלפני אלהים.

ע"ד הפשט ראויים היו כל ד' בנים להשמידם ותפלת משה הועילה מחצה ז"ש אלעזר ואתמר בניו הנותרים כי גם הם היו להשמידם ז"ש בסנהדרין כמין ב' חוטיין של אש יצאה מבית קדשי הקדשים ונחלקו לארבע שרמזו שהיו שני בנים ומן הדין היו ראויים ד' למות ז"ש ותצא אש מלפני ה' שהוא של רחמים ותאכל אותם לבד שני בני אהרן ומן הדין היו ראויים להיות ד'.

ע"ד הדרש שם בן ד' נחלק לב' רתיכין י"ה הוא פנים ו"ה הוא, אחור ומשה עליה אתמר (שמות ג) ותראהו את הילד בוכה ו"ה מן השם כי אתמר ביה (שם לג) וראית את אחורי על ב' אתון אלו אבל ופני לא יראו כי (משלי טז) באור פני מלך חיים י"ה בשמים השמים שמים לה' שהן (דברים כט) הנסתרות לה' אלהינו במוחא ובלבא וה"נ גלות הם לנו ולבנינו הם תורה ומצות ז"ש לעשות הם המצות דברי תורה היא התורה והנה בני אהרן לא נסיבו ולא היה בהון שם של י"ה השורה בין איש לאשתו כשלא זכין אש שרפן והכתוב אמר אדם כי יקריב מכם צריך להיות אדם שלם וכה"א זאת תורת העולה הוא העולה וקרין היא שצריך להיות דבר ונוקבא כי דבר בלא נוקבא פלג גופא יתקרי וקב"ה (בראשית יד) מלכי צדק מלך שלם איקרי (דברים לב) תמים פעלו (תהלים עו) ויהי בשלם סכו ז"ש ותצא אש מלפני ה' שהוא חלק א' של השם שנקרא פנים והוא שם של י"ה ותאכל אותם.

שלחה נערותיה תקרא על נערות בני ישראל נדב ואביהו ולא תאמר שגנאי היא להם אדרבא הם יותר גדולים ז"ש על גפי מרומי קרת ומבואר חטא שלהם טבחה טבחה שכבר קימחא טחינא טחניתשהיו טבוחים כבר כי היו ראויים לשליחת יד לכן אמר כפל טבחה טבחה שכבר הוכן רק שעתה חזרו ושתויי יין נכנסו ז"ש מסכה יינה אף ערכה שלחנה על הקרבה מתו ז"ש (שמות כד) ויאכלו וישתו שעשו ג' עבירות (איוב לג) פעמים שלש עם גבר והנה כשמסכו יין וערכו שלחן הרי ג' עונות בידם לכן שלחה נערותיה ותקרא אותם.

וכמו שבשעת הבריאה גילה מיד ענין ד' מלכיות כמ"ש בראשית א) והארץ היתה תהו זה בבל בהו זה מדי חשך יון על פני תהום אדום כן בכאן מיד טבחה טבחה זה בבל (תהלים מד) נחשבנו אז כצאן לטבחה מסכה יינה זה מדי משתיית יין נסיכם אף ערכה שלחנה נגד יון שנשארו ישראל בב"ה כמ"ש במדרש מגילה על פסוק (שם יח) ישמע מהיכלו קולי שאז היה היכל על מכוננו וכן (שיר ה) אחותי רעיתי יונתי תמתי שהם ד' מלכיות נקרא מלך יון יונתי שהקריבו שם יונים ותורים על המזבח ז"ש אף ערכה שלחנה נגד אדום א' שלחה נערותיה תקרא שישראל מגולין בכל אומות על גפי מרומי קרת ד' דרגין נגד ד' גליות לכן אמר על כסא כי אחר אלו הד' יהיה על כסא למעלה ראש לכן גם בכאן אף ערכה שלחנה וסמיך מיד ד' מלכיות בד' חיות טמאות קחשיב לקמן זאת החיה אשר תאכלו לפי שנשמט ישראל מן חיה קדושה דאתמר בה (בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה הוא אשר תחת אלהי ישראל כלילא מז' היכלות חצבה עמודיה שבעה הם שבעה, היכלות הקדושים וכנגד אלו ז' היכלות יש ז' היכלות הטומאה בגיהנם ז"ש טבחה טבחה ז' דינים שדנין האדם בזה העולם כמבואר בזוהר פ' נשא שבע עידנין יחלפו עליה וכן ז' מדורין שבהם דנין האדם ז"ש מסכה יינה שכשם של עונש כן אף ערכה שלחנה בג"ע ז' כיתות שם צדיקים והגדולים שבהם הם ישרים כמ"ש (תהלים קמא) ישבו ישרים את פניך (שם יא) ישר יחזו פנימו (כן בשעת הקמת המשכן האירו ז' קני המנורה ז"ש (שם עה) כי אקח מועד על אוהל מועד (שם) אני משרים אשפוט ר"ל מדריגה הגדולה מן הז' היא משרים שזכה בה דוד באומרו (שם כו) רגלי עמדה במישור דייקא כי (שם לג) לישרים נאווה תהלה ודוד מתפאר (שם קמה) תהלת ה' ידבר פי כי מתחלה היו (שם עה) נמוגים ארץ וכל יושביה אנכי תכנתי באוהל מועד כל ז' עמודים של שבע הנערות הראוים לאסתר מבית המלך נגד ז' ימי השבוע והנה באותו היום נתבסמו ג' רגלים שהעולם עומד עליהם מתחלה היה העולם כטרסקל שאין לו רק שני רגלים כמ"ש במדרש על פסוק (שמות טו) נחית בחסדך: ג' מיני קרבנות כתב הרמב"ן ג' מיני עבודות זרות סימן ויטו (צפניה ג) לעבדו ש'כ'ם אחד ש"דים כ"וכבים מ"לאכים לקבליהון חטאת שלמים עולה נגד מלאכים עולה שבאה על הרהור הלב מלאכים הם שכולם שלמים שהם עושים (איוב כה) שלום במרומיו בהרכבת יסודות שדים מה חטאים בנפשותם הוא סטן הוא יצ"הר.

ז"ש טבחה טבחה אלו הקרבנות עמוד עבודה מסכה יינה עמוד התורה הביאני אל בית היין אף ערכה שלחנה עמוד ג"ח מי שהוא שלם בג' שלימות אלו שלחה נערותיה תקרא (ישעי' מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר על גפי מרומי קרת וזוכה לעילא לכן נאמר על כסא כי נשמתן של ישראל מכסא הכבוד הן חצובין ואל יאמר האומר הלא טוב לנשמה אז מעתה כי היא קרובה להפסד ורחוק לשכר ז"ש (משלי ט) חכמות בנתה ביתה על זה העולם (שם) חצבה עמודיה שבעה הם ז' כיתות של נשמות כשנשמה זוכה לג' עמודים אלו אזי תקרא על גפי מתחלה היתה הנשמה תחת כסא הכבוד וכשהיא זוכה על כסא כמ"ש (שמואל א כה) צרורה בצרור החיים את ד' דייקא שתהיה על כסא: ואם קאי על העתיד חכמות בנתה ביתה כי שני בתי ישראל נבנו ע"י אדם אבל לע"ל (זכרי' ב) אני ה' אהיה לה לחומת אש סביב (תהלים קכז) אם ד' לא יבנה בית

שוא עמלו בוניו בו חצבה עמודיה שבעה על ו' אלפי הוי עלמא דמיון מעשה בראשית שביום השביעי שבת כן ביום השביעי לע"ל יום שכולו שבת ומנוחה לחי עולמים.

או חצבה עמודיה שבעה על שבעה רועים טבחה טבחה על לויתן מסכה יינה על יין המשומר בענביו אף ערכה שלחנה סעודה שעתידי לצדיקים בג"ע שלחה נערותיה תקרא הן סוד תרין כרובים תרין משיחין עלייהו אתמר (בראשית מח) יברך את הנערים תקרא על גפי מתחלה על גפי משיח בן יוסף שהוא בעולם היצירה במקום חנוך מט"ט שר העולם ע"ל גפ"י בגימ' קצ"ג בסוד (שמות כג) הנ"ה אנכ"י שול"ח מלא"ך לפני"ך לשמר"ך בדר"ך ולהביא"ך א"ל המקו"ם בס"ת בגימ' שר מחשבה שהוא טוב להרהר בו לשמירת הדרך ונקרא שר על שם ב' כרובים ב' פעמים טף אח"כ י"ה שיניקתו מעלמא דכורסיא דבה מקננא אימא עלאה ויוצא מפסוק (תהלים קיט) טפל"ו עלי שקר זדים (שם) ט'פ"ש כחלב לבם (שם) יה"י לבי תמים בחקיך והסוד מבואר ליודעים אבל בעו"ה בני עלייה המה מועטים ואח"כ אמר על כסא נגד משיח בן דוד שהוא כגוונא דדוד עלאה (ירמיה כב) היושב על כסא דוד (תהלים קכב) כי שמה ישבו כסאות למשפט תרין כגוונא דלתתא (שם) כסאות לבית דוד לכן אתמר על כסא כגוונא דאתמר גבי יוסף (בראשית מא) רק הכסא אגדל ממך אז (ישעיה טז) הוכן בחסד כסא אמן וכן יה"ר: חכמות בנתה ביתה על המשכן שנבנה בדמות העולם בכללו ז"ש חצבה עמודיה שבעה כמו שבעה ימי בראשית בכלל שנברא בשם של מ"ב שהם ז' שמהן ז' תיבין של בראשית והעולם נחלק לג' חלקים כמ"ש בזהר שהתורה משמרת האדם בג' חלקי הבריאה בתקונים הביא (משלי ו) בהתהלכתנחה אותך במדבר בשכבך תשמור בישוב והקיצות במיא.

לדעתי הטעם ביונה (יונה א) מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך ז"ש במדרש על בריאת עולם טבחה טבחה (בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה לקבל מדבר מקום גדודי חיות מסכה יינה על שם יקוו המים שהוא שלישי ים אף ערכה שלחנה (שם) תדשא הארץ דשא נגד ישוב שכל ג' חלקי עולם הם משומרים בתורה ומי שדורש על התורה טבחה עונשין שבתורה נפש עולם עשייה תמן מדורין בישין מתענשין לאדם (תהלים לו) משפטיך תהום רבה מסכה יינה קל וחומר עולם היצירה קל מצד וחומר מצד טוב ורע אף ערכה שלחנה ערכין מבריאה דמתמן נקראת (איוב כח) לא יערכנה זהב (שמואל ב כג) ערוכ"ה בכל ושמורה (איוב כח) לא ידע אנוש ערכה.

או על ג' סעודות בשבת חצבה עמודיה שבעה הוא יום הז' ע'נ"ג ע"דן נ"הר ג"ן בלילה טבחה לקבל יצחק מסכה יינה קידוש' רבא לקבל אהבה רבה שהוא אברהם אף ערכה שלחנה לקבל יעקב שהוא נחלה בלי מצרים ובזכות ג' אלו ניצול מג' חכמות י' עילאה י' תתאה של אלף בנתה ביתה כי בית ראשון בה' עילאה ושני בה' תתאה וב' יודין הם ב' משיחין ו' רקיע באמצע הוא משה מחברן ז"ש חצבה עמודיה שבעה הוא משה ז' לאבות על משיח ראשון שיהרג אמר טבחה טבחה דאתמר גבי יוסף (בראשית מג) וטבוח טבח והכן ועל משיח בן דוד ישקה ויתן כוס של ברכה לברך ויאמר דוד לי נאה לברך כי הוא (משלי כב) טו"ב עי"ן דכתיב גבי' (שמואל א טז) יפה עינים וטוב רואי לכן אמר דוד קמ"ז מזמורים בספר תהלים לפי שהוא טו"ב עי"ן בגי' קמ"ז לזמר בזמרת הזלזלים (הלולים) שהוא כ"ח סט"ן בגימטריא שלו לכן חי יעקב קמ"ז שנים לפי שנתאבק עם

סטן בסוד (בראשית לב) ויאב"ק איש עמו בגי' סט"ן והעלה אבק ברגליו עד כ"סא
ה"כבוד נגד כת שלו חי יעקב קמ"ז ונחתמה בה התורה כי התורה היא חתומה (שיר ח)
כחותם על לבך כ"ח ת"ם לכן ראש וסוף של ה' חומשי תורה בגימטריא קמ"ז ודוד הוא
אורח טוב עליה אתמר (ירמיה ט) מי יתנני במדבר מלון אורחים ופירש בתקונים הם ב'
משיחין ולפי שדוד הוא בעולם הזה אורח שנתן לו אד"הר משנותיו ע' שנה ואורח מברך
לכן אמר לי נאה לברך כי הוא טוב עי"ן רמז על עי"ן שנה שנתן (משלי כב) מלחמו לדל
שהיה נפל טוב ממנו הנפל (שם ט) חכמות בנתה ביתה המשכ"ן נחלק לד' א"ב"י"ע
מ"טה ש"לחן כ"סא נ"ר מטה היא מזבח אפריון חכמות סור ג' ארונות שעשה בצלאל
הם נגד ג' עולמות ביי"ע והלוחות עולם אצילות נמצא ארבע עולמות כלולין בארון.

(שם) חצבה עמודיה שבעה סוד נר ז' נרות (שם) טבחה טבחה נגד מזבח שמקריבין שם
קרבתות (שם) מסכה יינה על הנסכים אף ערכה שלחנה על השלחן שלחה נערותיה
תקרא כי השכינה חופפת בין כתיפיו שני בדי ארון על גפי וכתוב כסא כי לח"ת בא"ת
ב"ש כס"א חצבה עמודיה שבעה על ז' שמות ז' תיבות של בראשית שהם ז' שמהן מ"ב
א"ב"ג י"ת"ץ שיש בהם כ"ח אותיות ובהן יצא הכל מן הכ"ח אל הפועל כמבואר
בתקונים ועליה אתמר (תהלים קיא) כ"ח מעשיו הגיד לעמו והם ישראל שנבראו
בחכמ"ה כ"ח מ"ה (שם) לתת להם נחלת גוים מעשה ידיו שהם כ"ח פרקים של ב' ידיים
כי בכל יד יש י"ד פרקים והם כ"ח עתים י"ד לחוב וי"ד לרעה זה שאמר חכמות באלו
הכ"ח נקודין בנתה ביתה וכלולין בז' שמהן טבחה טבחה כי אלו ז' שמות ממיתין
הרשעים ובהם קללם אלישע מ"ב נערים שבקעו הדובים: אם קאי על פסח שבשעה
שיצאו ישראל ממצרים חצבה עמודיה שבעה שנתנה רפואה לישראל להזהר מן החמץ
ולהרחיק מן רזא דחמץ ולהאכיל רזא דמהמנותא ז' יומין לא לאתחזא מכלא אחרא
בביתא.

טבחה טבחה קרבן פסח ששחטו אלהים של מצרים מסכה יינה ארבע כוסות לקבל ד'
קליפות ד' ברכות של הבדלה סימן (תהלים פט) אמרתי עולם חסד יב'נ'ה י"ין ב"שמים
נ"ר ה"בדלה ועל ד' אצבעין רואין נגד הנר כי יש בכל צפורן ר"ן קליפות ועל ד' אצבעין
הם רזא דאלף יומין דחול אף ערכה שלחנה ענין הסיבה בפסח שלחה נערותיה תקרא
כי בהאי לילא התכנשו מלאכים כמבואר בזוהר פ' בא ע"ש ז"ש על גפי ולבסוף על
כסא.

או חצבה עמודיה שבעה על ז' מקראי קודש בשנה מן התורה הן הן ז' קולות של מזמור
(שם כט) הבו ליי בני אליהם. טבחה טבחה אין שמחה אלא בבשר מסכה יינה אין שמחה
אלא ביין אף ערכה שלחנה כי (ר"ה יז) בד' פרקים העולם נידון בפסח על התבואה
בעצרת על פירות האילן בינה נקראת עמר לגלגלת גלגלתא דרישא תמן י"ש עלמין לכל
צדיק וצדיק מנין עמ"ר ושכינתא תתאה נקרא ספירת עמר דבה מנין ז' שבועות ז' שבתות
נשתיירו מ"ב ימים לקבל מ"ב שמהן בהון איתבריאאו שמיא וארעא עליה אתמר (ישעיה
ו) שש כנפים שש כנפים לא' הן הן ו' אתוון בכל שם ושם.

(שם) בשתים יכסה פניו למגין על ישראל בגלותא בשתים יכסה רגליו לחפאה עון עגל
ובשתים יעופף על פרקנא דעתידי חצבה עמודיה שבעה ז' עמודי"ם בגי' ג"ן עד"ן שהוא

עומד על ז' עמודים נקרא עמוד כי בכל עמוד ועמוד אומרים לו לאדם עמוד ויעידו בך ז"ס ולדעתי ז' מעמדות שעושים בזמן הגמרא למת נגד ז' הבליים שאמר קהלת נגד שבעה ימי בראשית ובכל עמוד דנין האדם על מעשיו ז"ש טבחה טבחה מסכה יינה הם ע' סנהדרין שלה שלחה נערתיה תקרא וגו' בכל עולם דנין שם אף ערכה שלחנה בתנחומא פרשת פקודי בכסליו נשלמה עבודת המשכן וציוה הקב"ה שלא להקימו רק עד אחד בניסן שאז נולד יצחק וטעם הדבר כי יצחק הוא מד"הר ובאותו יום נתבסס בי' עטרות שהיו באותו יום ז"ש (תהלים צב) כי שמחתני י"י בפעלך על עבודת אוהל מועד שהוקם ממילא (שם) במעשהידיך ארנן זה בנין ב"ה הטעם שנברא בב' ידיים גם אמר לשון עתיד (שם) מה גדלו מעשיך שרצה הקב"ה שלא להקימו עד א' בניסן מאוד עמקו מחשבותיך כי לצני הדור לא ידעו איש בער לא ידע (עיין בספר מגלה עמוקות אופן ר"ן בסופו שמביא שם את החיבור הזה ונקרא בשם מגלה עמוקות ומביא שם התנחומ' הנ"ל) בפרק ערבי פסחים (בראשית כא) ביום הגמל את יצחק עתיד הקב"ה לעשות סעודה לזרעו של יצחק וקשה למה אמר דוקא לזרע של יצחק הענין כי אתה אבינו יצחק הוא מנהיג השמיטה הזו והוא בעל הבית שיהיה בוצע ודוד אורח מברך ז"ש אף ערכה שלחנה על שהסעודה המתוקנת לע"ל יהיה לזרעו של יצחק שהוא מד"הר שנקרא אף בזה ערכה שלחנה לע"ל שלחה נערתיה תקרא הם הם שיהיו לראש הקרואים לע"ל: פרשת תזריע אשה כי תזריע וילדה זכר.

אשה מזרעת תחלה יולדת זכר ז"ש (תהלים פה) אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף אמת שהוא זכר הוא צומח מן הארץ ר"ל כשארץ מזרעת תחלה ומקדמת וצדק שהיא נקיבה כשהזרע נזרע מן שמים שהוא זכר וכן (משלי ג) ה' בחכמה יסד ארץ תלה הנקיבה באב כי חכמה נקראת אב כמ"ש אב בחכמה וכינה נקראת כמ"ש (שם ב) כי אם לבינה תקרא ז"ש כונן שמים בתבונה וכן אמרו רז"ל אורא דא"י מחכים ר"ל השכינה שהיא בת של אברהם מצד חכמה: במדרש רבה והובא ברש"י אמר ר' שמלאי כשם שיצירתו של אדם אחר בהמה חיה ועוף כך תורתו אחר בהמה חיה ועוף.

הזה אמ"ז ז"ל הקשה בספרו אמרי שפר אם בא להורות לנו סדר הבריאה היה לו להקדים מתחלה פרשת אדם כי יהיה בעור בשרו ואח"כ לומר פרשת אשה כי תזריע כי איש נוצר קודם לאשה. ויש לישב ע"ד המדרש (שם יט) נכוננו לליצים שפטים משל למטרונה בתוך פלטין של מלך כיון דחמת מגלבת דחלת וכו' וקשה הלא עינינו הרואות שישראל דווים וסחופים ומדוחפין ויסורין באים עליהם.

אבל הענין שנסמכו שני פרשיות זה לזה למעלה פרשת יין ושכר מצד היין מרה ובנה גוברת. למעלה פרשת מאכלות אסורות שממנו באים נגעים ממרה שחורה.

גם אח"כ פרשת נדה כימי נדת דותה תטמא ממרה אדומה. אח"כ מן ערלה ונגעים באים ממרה ירוקה.

לכן כתב ביום השמיני ימול בשר ערלתו לכן מתחלה כותב ענין הנגעים ממה הם באים ואם ע"פ הדין נכוננו לליצים שפטים שהמגלבין ראויין לבני שפחות שהם אוכלין נבילות ושקצים גם אינם נזהרים בנדה אבל ישראל נקראים (יחזקאל לד) אדם אתם קרוים אדם כי יהיה בעור בשרו הוא מצד עין שאת מן גאוה.

וספחת על חמדת הממון בהרת. על לש"הר לא באים עליהם הנגעים רק עבור עון הגורם. ולא ע"פ הטבע כמו שהם באים מחמת אכילה אצל א"הע אבל לכם לאכול ולשמוח כי לא באים הנגעים עליהם עבור אכילה כמו לא"ה וז"ש והצרוע אשר בו הנגע ר"ל לא כמו א"ה שבא הנגע עבור אביו כי (ירמיה לא) אבות יאכלו בוסר ששכבו בנדה (שם) ושיני בנים תקהינה רק הנגע עבור עון עצמו.

כל ימי הנגע בו עבור גסות הרוח ראשו יהיה פרוע. עבור חמדת ממון בגדיו יהיו פרומים. עבור לשון הרע על שפם יעטה. ז"ש נכוננו לליצים שפטים ר"ל ע"פ הטבע אין ראוי שיהיה לא"ה נגעים כמ"ש במדרש פרשת וישלח ע"פ (תהלים לט) מכל פשעי הצילני שראוים כל בעלי חטאים להיות מישראל ולא מא"ה והטעם שענין צרעת מוצא רע וישראל מסטרא דטוב אך טוב לישראל אבל א"ה מסטרא הרע ומאחר שנשמה של ישראל טהורה מבצבצת הטומאה וחוזרת ונוערת כל רע שבפנים (נחמיה א) מדוע פניך רעים וגו' אין זה כי אם רע לב וא"כ ע"פ זה לא הי' ראוי שיהיו א"ה בעלי חטאין רק שהם יתלוצצו עלינו לכך התפלל דוד המלך עליהם שגם עליהם יעבור כוס נגעים ז"ש נכוננו לליצים שפטים ר"ל מצד מה שא"ה לצים ומתפארים על ישראל לכן נכוננו עליהם שפטים אלו של היסורין אף שהוא נגד הטבע.

או בפסוק זה נרמזו ארבע גלגולים לכן והצרו"ע יש בו תרין גירושין אשר בו הנגע מונח רביעי רומז על (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים ושלוש (עמוס ב) על ג' פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנה. בגדיו יהיו פרומים בגלגולא קדמאה וראשו יהיה פרוע תנינא ועל שפם יעטה גלגולא תליתאי וטמא טמא יקרא רביעאה על ארבעה לא אשיבנה ז"ש ר' שמלאי כשם שיצירתו של אדם בגלגול אחר בהמה חיה ועוף כי מתחלה הי' בבהמה אח"כ באדם כמ"ש (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע ה' ר"ל שבא אדם בגלגול בהמה בזה תושיע ה' פו שבא ללמד כשם שיצירתו של אדם הוא בתלת קטרין מתלת עלמין נפש מן עולם עשיה שהוא נקרא בהמה כמ"ש (משלי יב) יודע צדיק נפש בהמתו גם בעולם עשיה תמן שם ב"ן כי אבי"ע הוא סוד ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן ובעולם עשי' ב"ן חושבן של בהמ"ה תמן נפש בהמה וביצירה עושה מלאכיו רוחות תמן רוח שנקרא חיה כמ"ש תוצא הארץ נפש חיה זה רוחו של אדם הראשון כמ"ש ויהי האדם לנפש חיה ומתרגמינן לרוח ממללא רו"ח החיות באופנים ועוף סוד נשמה (קהלת י) כי עוף השמי"ם בגי' נשמ"ה (ההלים נ) יקרא אל השמים מעל זה נשמה נמצא שיצירתו של אדם ג' קטרין אלו כן תורתו נתפרשה אחר תלת אילין.

ברוך רחמנא דיהיב לן אוריין תלתאי ג' דרכי התורה נגד ג' עולמות אלו אל עם תליתאי שיש להם גם כן ג' קטרין אלו גם נרמזו בפרשה שלפניו ארבע יסודות קדמאין יסוד עפר בהמה חיה יסוד רוח. ועופות יסוד מים.

דגים יסוד אם סלמנדרי צב עיין בבחיי ד' אלו נרמזין סוף קהלת שבקשו רז"ל לגנוז עד שמצאו תחלתו וסופו וראת שמים כי סוד גלגול הוא בקהלת ופסוק אחרון (קהלת יב) אם טוב א'ם ר'ע' הוא ד' יסודות אלו א"ש מ"ים ר"וח ע"פר כשם שיצירתו של אדם ע"ש ד' יסודות אלו שהם בהמה חיה וכו' כך תורתו וכו'.

או בר"מ פרשה צו מפרש שג' מיני הגעלות כלים הן וסימן (תהלים מ) בשרתי צ"דק
ב"קהל ר"ב שהם סוד צב"ר כלול מן צ"דיקים ב"ינונים ר"שעים הנידונין בליבון נגד
רשעים. ובהגעלת רותחין נגד בינונים.

ובצונן נגד צדיקים גמורים שאין להם דין גיהנם רק טבילה בצונן כי לפי מעשיהם כדרך
תשמישן כן הכשרן הרשע שנתחמם ביצר הרע שהוא אש (במדבר לא) כל דבר אשר
יבא באש תעבירו באש לא נופח בגיהנם וכן הנידון ברותחין. הנה עמי הארצים נקראו
בהמה כמ"ש (בקידושין דף פו) על בנותיהם הוא אומר (דברים כז) ארור שוכב עם כל
בהמה.

רשעים נקראים חי' שטורפין ודורסין ואוכלים והצדיקי' נקראים עופות ז"ש כשם
שיצירתו של אדם אלו שנרמזין ג' קטרין כן תורתו נתפרשה אחר זה. חמ"ץ נוטריקון
ח"יונית מ"שכלת צ"ומחת הן הן ג' נפשות שבאדם נפש נשמה רוח.

במדרש אדם כי יהי בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת. ז"ש הכתוב (איוב כח) לעשות
לרוח משקל ומים תכן במדה מפני שהכתות הצאבות כפרו בהשגחת הקב"ה מפני שני
דברים כת האחת כפרו ואמרו (תהלים צג) ה' מלך גאות לבש לרוב גובהו ורוממותו
אינו משגיח בשפלים ז"ש (שמואל א ב) אל תדברו גבוה גבוה ר"ל מאחר שהקב"ה הוא
גבוה לכן הוא עומד בגבהותו ואינו משגיח ז"ש שקר הם אומרים (שם) יצא עתק מפיכם
כי אל דעות ה' שיש לו הידיעה והשגחה (שם) ולו נתכנו עלילות וכה"א (תהלים קלח)
רם ה' ואפ"ה ושפל יראה ושוב כת אחרת אומרת לרוב שפלות של בני אדם אין משגיח
כי אין המלך רואה במבצר שלו מה שעושה עני ומחבא בביתו לכן בא ר' יוחנן (מגילה
לא) גילה לנו שבתורה ובנביאים ובכתובים באה התורה לסתור זו הטענה כל מקום
שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו וכו' אע"פ שהוא בתכלית
הרוממות ועני ושפל רוח בשפל המדריגה מ"מ הוא המשגיח עליו ז"ש (תהלים קיג) מי
כה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ כי נגד גבהותו של הקב"ה
שם הוי (שמות טו) אשירה לה' כי גאה גאה (תהלים צג) ה' מלך גאות לבש ונגד השפלים
שם של אלקים כי (שם קטו) השמים שמים לה' וכמ"ש (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ
ר"ל ארץ נברא באף וימיני טפחה שמים שמים נבראו בשם ה' ז"ש מי כה' אלקינו
המגביהי לשבת שהוא יושב בגבהי מרומים ואפ"ה הוא המשגיח על השפלים שהם
בתכלית השפלות ז"ש המשפילי לראות ר"ל שבתכלית השפלות הוא משגיח עליהם.

הן הן מראות נגעים שנים אבות שגורמים להפסיד דעות בני אדם ובהם טעה אדם שהי'
מתחבא בגן כסבור שאין הקב"ה משגיח עליו עד שקראו הקב"ה ואמר לו (בראשית ג)
איכה לכן פתח אדם שירושה לו מן אדם קדמאה: בפרקא דיומא רבי אומר איזהו דרך
ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם והוי זהיר במצוה
קלה כבחמורה: וקשה מה ענין הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה למה שאמר מתחלה.

ע"פ הסוד רבי שהוא רבינו הקדוש ר' יהודה הנשיא נקרא נ'ש"יא נוטריקון נ"צוצו ש"ל
י"עקב א"בינו כמו שקרא רבי על עצמו (שם מז) ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה
שנה (ירושלמי) ויחי ר' יהודה בצפורי שבע עשרה שנה ולכן חלה רבי בעיניו ובשיניו
לתקן עין שין מן עשו ולפי שיעקב תיקן אתה קדוש לתקן ג"ע מן ג' עבירות של אדם

קדמאה לכן נקרא רבינו הקדוש ולא הכניס ידו תחת טיבורו מעולם ז"ש יעקב ליוסף (בראשית מז) שים נא ידך תחת יריכי דייקא תחת יריכי ומעולם לא עשה כן ולפי שבא לתקן עצ (שם ל) מתי אעשה גם אנכי לביתי ועסק בצרכי הגופנית זקף עשר אצבעותיו למעלה שמעולם לא נהנה אפילו באצבע קטנה מזה העולם וכל עסקיו היו לתכלית עו"הב שהוא עיקר ביתו של אדם ועליו קאמר מתי אעשה גם אנכי גם לרבות שגם אנכי עתה בזה הסיכוב כל מה שאני עושה הכל לביתי לעולם הבא ולפי שהגואל חוורא דבי ר' שמ"י לכן ג"ם א"נכי ל"ביתי ר"ת גא"ל.

לכן אמר רבי שידע נשמתו שהי' מן שופרי' דאד"הר כמ"ש שופרי' דיעקב מעין שופרי' דאדם אמר איזהו דרך ישרה שיבור לו האדם לתקן מעשיו שהוא עושה גם צריך לתקן מעשיו הראשונים בגלגולו הראשון ז"ש כל שהיא תפארת לעושיה לתקן ולפאר מעשיו שעשה ולא די בזה רק צריך לתקן גם כן גלגול ראשון ז"ש ותפארת לו מן האדם ר"ל מה שהיה כבר לעולמים בגלגול הראשון והוקשה לתנא אח"כ וכי אדם יודע באיזה גלגול הי' מתחלה שיתקן גלגול הראשון לכן אמר והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה אולי פשע מתחלה בקלה או בחמורה כמ"ש ר' אליעזר לתלמידיו שוב יום א' לפני מיתתך ושאלו לו וכי אדם יודע מתי ימות והשיב לכן כל ימיו יהיה בתשובה וכן אמר (משלי ד) מכל משמר נצור לבך כי ממנו תוצאות חיים מאחר שהאדם בא בגלגול לפעמים עבור מצוה א' שחטא מתחלה לכן מכל מצוה ומצוה נצור לבך כי אינך יודע שמא מצוה קלה או חמורה (שם) תוצאות חיים יצאו חיים שלו ונתגלגל ובא פעם שני' לזה העולם כדי שיתקן זו המצוה וכן אמרו אלו לא באתי לזה העולם רק לשמוע זה די הרי שבשביל פשע א' האדם בא לזה העולם ז"ש כל שהיא תפארת לעושיה מדת יעקב ת"ת זו מתן תורה כמ"ש בפרק הרואה ומאחר שרבי תיקן תורה שבעל פה הוצרך ללבוש חלוק של תפארת כמו משה רבינו ע"ה כליל תפארת בראשו נתת.

או יאמר ע"פ דרך כל הדורות נתלו באד"הר זה בראשו וזה ברגליו וכו' כמ"ש ע"פ (תהלים קלט) גלמי ראו עיניך וגו' ז"ש רבי איזהו דרך ישרה שיבור לו האדם לתקן עתה מעשיו גם צריך לתקן חטא של אד"הר ז"ש ותפארת לו הוא בא מן אד"הר כי בו היו תלויים כל הדורות ומן אד"הר אתה למד הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שהרי בשביל אכילת הפירות עץ הדעת שהיא מצוה קלה אבד אד"הר כל הדורות לכן התחיל בזו הפרשה אד"ם כי יהיה בעור בשרו שאת והדיעות הנפסדות הם מצד הגובה אמר שאת ומצד שפלותו של אדם כופר בהשגחה ז"ש בהרת שהוא מראה שפל מן העור ומן שני דיעות אלו באין עוד דיעות אחרות לכן אמר ספחת באמצע שאין לו הכרע נספח מן גאווה שהוא שאת ומן שפלות שהוא בהרת.

וכן בפסוק על צד הגאווה אמר (איוב כח) לעשות לרוח משקל כי גבה רוח צריך להיות לו משקל בשמתא מאן דלית בי' ומאן דאית בי' ות"ח צריך שיהיה לו א' משמונה שבשמינית שהוא מנין אד"ם חו"ה גי' ס"ד אבל מי שיש לו יותר נקרא גם רוח כי א' משמונה שבשמינית הוא ס"ד ומי שהוא מתגאה יותר ויש לו א' מן ג"ס שהוא יותר מס"ד נקרא גם רוח וכן מצד השפלות אמר (שם) ומים תכן במדה כי המים הולכים

למקום נמוך צריך גם כן להיות במדה שלא להשפיל יותר מדאי: פתח אד"ם על גלגול אדם ד'וד מ'שיח כי יהיה בעור בשרו שאת (ישעיה נג) אכן חליינו הוא נשא.

גם דוד במעשה של בת שבע נצטרע ו' חדשים לכן אמר (תהלים כב) ואנכי תולעת ולא איש שהתולעת ברי' שאין לה עצם אינה חיה רק ששה חדשים לבד וכל חיי תולעת אנכי ולא איש שהי' חשוב כמת והי' מצורע. ז"ש זאת תהיה לע"ל המצורע הידוע שהוא משיח ביום טהרתו שני ציפרין הם סוד שני משיחין חיות ממש כי תוצא הארץ נפש חי' זה רוח של משיח שבא מאד"הר.

אד"ם כ"י יהי"ה בעו"ר ס"ת רימ"ה מאד מאד הוי שפל רוח בפני כל אדם שתקות אנוש רימה כי צרעת בא עבור גאווה שאת לכן רמז של א' יתגאה שהרי אחריתו רימה לכן בס"ת רימה שיסתכל בסוף אדם למות. נגע צרעת הוא סמאל לילית איהי נגע (שם צא) לא תאונה אליך רעה דא נוקבא ונגע לא יקרב דכורא עלייהו אתמר גבי עשו (בראשית לב) ויקח מן הבא בידו חז אמר נץ הדורס כל העופות והוא טמא ועלייהו אמר דוד (תהלים כג) תערוך לפני שלחן נ"גד צ"וררי הן הן (במדבר כה) צוררים לכם בנכליהם עיין לקמן פרשת בחוקותי: ואם בהרת לבנה היא.

בתקוני דף קכ"ג ע"ב לילית היא בהרת לבנה אוכמא סומקא ירוקה הה"ד אם בהרת לבנה היא בעור בשרו ועמוק אין מראה מן העור. בהרת שחורה ושפלה איננה מן העור והיא כהה תרין גוונים תנינן אינון ירקרק או אדמדמ לית בר נש דלא אשתמודעין בי' ד' גוונים אלא האי גוון דשליט על כולה אחרנין בי' אתקרי ובזה אשתמודע לאתקרי חוור או אוכם או סומק או ירוק ואילין ד' גוונים בישינן אינון ארבע קליפין דאגוזא תהו בהו חשך תהום אילין אינון נחש שרף עקרב צמאון נחש גוון חוור בהרת לבנה שרף אדמדמ עקרב ירקרק צמאון בהרת שחורה אילין אינון ג' גווני' דאשא דגיהנם דמסתלקי בעיינין באנפין בשערא (וסימן לדבר (תהלים יט) ונקיתי מפשע רב בפנים שערות עינים) ומאן אתר אסתלקו ממרה אוכמא דטחול וממרה סומקא דכבד וממרה ירוקה ממרה וממרה חוורא דריאה אילין אינון ד' גוונים חשוכין למלאכי חבלה וכולהו כלולין בלילית שבתאי אוכם מאדים אדום לבנה כמשמעה ירוק חמה תכלת צדק תרין כרובין דעינא נצח הוד לקבלייהו נגה ככב וכן בסטרא אחרא ז' כוכבי לכת אינון לשבע כפולות ובהון והחיות רצוא ושוב רצוא בדגש דין ושוב ברפא רחמים ורזא (ישעיה ו) ושב ורפא לו.

הראשונים אמרו שג' כוכבים הם רעים לישראל סימן (בראשית לג) ויבא יעקב של"ם ש"בתאי ל"בנה מ"אדים דאינון ג' גוונים שאברהם איש חסד נטע אשל לקבל אדום שחור לבן לתקן ג' כוכבים רעים אלו. מדלות תבצעני שלא תבא הנשמה לכב"ד לטחול ולמר"ה הן הן נולירין בישינן מא"ח (תהלים קטז) א"פפוני ח"בלי מ"ות א"ף ח"מה מ"שחית: ואיש כי ימרט ראשו.

בהאי קרא אית בי' רזא עלאה. ענין נגעי בתים בגדים גוף כי צריך האדם ג' תקונין ת"ר חביבין הם ישראל שסבבן הקב"ה במצות וכו' תפילין תיקון גוף ציצית תיקון בגד מזוזה תיקון הבית ובשעת חורבן (איכה ב) השליך משמים ארץ תפארת ישראל תפילין (יחזקאל כד) פארך חבוש עליך (איכה ב) ולא זכר הדום רגליו (שמות כד) ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר תכלת דומה לכסא הכבוד שהוא ספיר (איכה ב) בלע ה' וגו' את

כל נאות יעקב מזוזה שיש שם של שדי בחוץ שהוא נוי שלהם כמ"ש רש"י ונויהם לבר על תפילין פ"א רש"י שם של שדי עיין פרק הבונה: דרוש על פסח דרוש זה דרשתי פסח שפ"ג שחל בשבת בב"ה כשינה פה ק"ק קראקא: תנינן בפרקא דיומא אפילו עני שבישראל לא יפחות ד' כוסות פירש"י נגד ד' לשונות של גאולה וקשה אעיקרא דדינא פרכא למה נאמרו ד' לשונות של גאולה מוזגין כוס שני כאן הבן שואל מה נשתנה וקשה למה הבן שואל רק על הלילה הזה הלא (משלי ט) חצבה עמודי' שבעה (שמות יג) שבעת ימים תאכל מצות ולא יראה חמץ ושאור ולמה שואל רק על הלילה הזה אף שבלילה זו קבעוה חובה מ"מ רואה שמכינים עצמם על ז' ימים לאכול מצה גם למה לא שואל הבן על הד' כוסות הלא (משלי ט) טבחה טבחה קרבן פסת (שם) מסכה יינה אף ערכה שולחנה על שני תבשילין א' לפסח ואחד לחגיגה לכן אמר ב"פ טבחה טבחה שלחה נערותי' תקרא ע"פ הזוהר שבהיהיא ליליא מתכנשין כל פמליא דלעילא כד בר נש משתעי במפקם ממצראי ע"ש פ' בא.

ולדעתי מתורצת הקושיא ששואלין ואפילו כלנו חכמים כלנו נבונים כלנו יודעים התורה מצוה לספר ביציאת מצרים והקשה אח"כ לתנא וכי מה יצטרכו לספר מאחר שהכל יודעין וחכמים ונבונים והלא מי שעושה דבר שאינו צריך נקרא הדיוט לזה השיב תירוץ הזוהר אע"ג דחשיב בר נש בלבי' לא עביד מידי עד דאפיק בפומי' דההוא קלא בקע רקיעין ומחבר טינרין ומלאכים מקבלין דין מן דין ואומרים דא מלה דפלוגי וקב"ה משתבח בי' בההוא בר נש ואמר לי' (ישעיה מט) עבדי אתה ישראל אשר בכך אתפאר ז"ש שכל המספר ביציאת מצרים בפיו בקע רקיעין והרי זה משובח מפמליא דלעילא ז"ש (משלי ט) שלחה נערותי' הן הן (אסתר ב) שבעה נערות הראויות לה לאסתר המלכה שלבשה מלכו"ת הן ז' היכלות שהם על גפי גם על כסא בסוד עולם הבריאה ז"ש שכל המספר ביציאת מצרים הרי ז"ה משובח נוטריקון ז' היכלות בסוד (בראשית כח) ויצא יעקב מבאר שבע ויפגע ואין פגיעה אלא תפלה ואמר (שם) אין ז"ה כי אם בית אלהים שהולכת התפלה דרך ז' היכלות וז"ה שער השמים כי דרך ז' שערים הן הן ז' קולות של (תהלים כט) הבו לה' בני אלים הן הן ז' שמהן א'ב'ג' י'ת'ץ דרך שם הולכת התפלה וכן אין אוכלין מצה רק אחר ז' ברכאן מזה הטעם (ירושלמי) האוכל מצה בע"פ כאלו בא על ארוסתו בבית חמיו כי גם שם צריכה הכלה ז' ברכאן לפי שהכלה עומדת לקבל שכינה שנקראת בת שבע כלולה מז' ברכאן ולכן סוד נשים ז' מסכתות כלולה מז' קני מנורה.

וא"כ קשיא למה אין הבן שואל רק על ד' קשיות אלו והלא הרשע בעצמו שואל מה העבדה הזאת לכם. ואיתא בטא"ח העב"דה חסר ו' אמרתי הטעם לרמוז ששואל לכל השינויים שרואה הגעלת כלים ע"שיית מצה ב"יעור חמץ ד' כוסות ה"סבה ואיתא באבודרהם י"ב קושיות יש ואמר (שמות יג) בעבור ז"ה עשה ה' לי י"ב שאלות יש בזו הלילה ולמה אינו שואל הבן רק ד'.

ברוך המקום ברוך הוא ברוך שנתן תורה לעמו ישראל וענין התורה נחלקת לארבע חלקים הן הן ד' לבושי התורה ארבע נכנסו לפרדס פשט ראי' דרוש סוד הן הן ארבעה בנים שכנגדן דברה תורה ונחלקת לד' רביעי' והוא סוד נהר היוצא מן עדן גן שהן ג"ן

פרשיות שבתורה ונחלק לך ראשים שהן ד' דרכים אלו אחד חכם הלומד סודות של תורה ואחר רשע הלומד ראיות ומופתים שהוא ע"ד השכל וא' תם שהוא רוצה לדרוש התורה וז"ש (תהלים יט) תורת ה' תמימה מ"שיבת נ"פש ע"דות ה' נאמנה ר"ת תמנ"ע והוא ע"ד מ"ש בסנהדרין ע"פ (במדבר טו) והנפש אשר תעשה ביד רמה שהי' מנשה יושב ודורש באגדות של דופי לא הי' לו למשה לכתוב (בראשית לו) ואחות לוטן תמנע ז"ש תורת ה' תמימה ר"ל מי שיודע בתמימות (תהלים קיט) תמימי דרך ההולכים בתורת ה' אשרי נוצרי עדותיו בכל לב ידרשוהו שדורשין התורה משיבת נפש על נפש אשר תעשה ביד רמה ודורש באגדות של דופי זכינו לדין שהתם הוא הלומד דרושים של תורה ושאינו יודע לשאול הוא בן שלומד שטחיי ופשט של תורה ז"ש את פתח לו שפותח בדברים פשוטים ללמוד עמו כנגד ד' בנים אלו דברה תורה שניתנה (שמות לב) ח"רת על הלוחות ר"ל לוח שטחיי ופשטיי של תורה עוד יש לה ג' לבושים שנרמזין במלת חר"ת ח"כ ר"שע ת"ם כי תוכיותיה ע"ד ג' גוונין להשיב לחכם רזי תורה ולרשע ע"ד השכל ומופת חותך ולתם דרוש של תורה.

גם אני באתי לדרוש על ב' אופנים אלו הד' בנים. ע"פ הפשט אלו הג' דברים שאמר ר"ג שלא יצא ידי חובתו בפסח פסח מצה מרור ואחר כך אמר בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים הם תירוץ על ד' שאלות הבן פסח על שאלת הלילה הזה כולו צלי מצה מרור כמשמעו ועל שאלת הסבה שהלילה הזה כולנו מסובים השיב בכל דור ודור חייב לראות כאלו הוא יצא ממצרים וכן חכם שואל על שאלת פסח בזמן הזה ז"ש (דברים ו) מה העדות נגד פסח והחוקים נגד מצה בלי טעם כן מצה ארז"ל (גיטין כב) ג' עורות הן מצה חיפה דיפתרא דלא קמיח דלא מליח נקרא מצה והמשפטים נגד מרור (ירמיה יב) אך משפטים וגו' ז"ש אתכם הלא בגלות אין לנו פסח ולמה לנו להזכיר פסח ועדות והשיב אף אתה אמור לו כהלכות הפסח אף שאין לנו בזמן הזה פסח מ"מ כהלכות הפסח ר"ל מצות תאכל במקום קדוש ר"ל שבזמן הזה יש למצה ג"כ דינים כמו בקרבן פסח ז"ש כשם שאין מפטירין אחר פסח אפיקומן כן אין מפטירין אחר מצה אפיקומן הרי שיש גם בזמן הזה זכר לפסח.

רשע שואל על מצה ז"ש (שמות יב) מה העבודה הזאת לכם שאתם אוכלים לחם עוני עבדים אוכלים אותה שיהיו שביעים זמן רב וקשה לעיכול. תם שואל על המרור לפי שאינו מרגיש על חילוק שבין לחם ללחם רק כשאוכל מרור והוא צועק למרירתו (שם יג) מה זאת והתשובה (שם) כי בחזק יד שבקושי הי' להם שיצאנו ממצרים.

ע"פ הדרש ד' כתות שהיו על הים הן הן ד"פ ס' רבוא שהיו ישראל כדדרשנא עלייהו (במדרש) בנערינו ובזקנינו נלך. ד' כוסות נגד ד' לשונות והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי גם כי ד' לשונות אלו נאמר על גאולת ישראל מצינו ד' גאולות היו שם ב' לפמליא של מעלה ב' לפמליא של מטה.

אחד גאולת השכינה שהיתה עמהם בגלות כנודע מהזוהר (שמות א) איש וביתו באו והשנית למלאכים כמ"ש (שם יב) יצאו כל צבאות ה' זהו לפמליא של מעלה. ג' גאולת ישראל החיים שיצאו ס' רבוא (שם) רגלי הגברים וטף ונשים.

ד' המתים שיצאו משם שלקח משה עצמות יוסף עמו וכן כל השבטים לקחו עצמות אביהם השבטים עמהם וע"ז שייך ד' לשונות והוצאתי על יציאת המלאכים כמ"ש יצאו כל צבאות ה' שלא הי' גבייהו רק יציאה לחוד. והצלתי על גאולת ישראל שייך הצלה שאילולי גאלם היו אבודין שם ח"ו וגאלתי גאולת שכינה, כמ"ש (שמואל ב ג) אשר פדית לך ממצרים גוי ואלהיו ולקחתי שייך על עצמות המתים דאתמר גבייהו לשון לקיחה (שמות יג) ויקח משה את עצמות יוסף עמו וכן השבטים וכל זה מרומז בפסוק ואלה שמות וכן חשב שם יעקב והשבטים גופייהו שמתו שם וזהו השלים שנות הגלות ואח"כ גאולה היתה להם בלקיחה ממצרים: ע"ד השכל הן הן ד' בנים כנגד ד' שהיו באותו עצה חכם זה יתרו רשע זה בלעם תם זה איוב שאינו יודע לשאול הוא פרעה תנין הגדול שאמר (שם ה) לא ידעתי את ה' עיין בפרשת שמות הללויה בעו"הז כל העולם משתמשין בחצי השם ולע"ל בכל השם גם צדיקים בעו"הז משתמשין בכל השם כמ"ש (תהלים לג) רננו צדיקים בה' ז"ש הללויה על (שם קנ) כל הנשמה תהלל יה אבל (שם קיג) הללו עבדי ה' שהם הצדיקים.

הללו שם ה' בכל השם ולע"ל (שם) יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם שאז (שם) ממזרח שמש עד מבוא מהולל שם ה' שכולם ידעו את ה' מקטנים עד גדולים או קודם שיצאו ממצרים (שמות טו) עזי וזמרת יה אבל אח"כ הללו עבדי ה' ולא עבדי פרעה אז הללו שם ה' שיהיה שם מלא על עולם מלא ולא יהיה חסרון במקום יתברך רק יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם ואין זה רק מצד המקבל כמ"ש (חולין דף נז) דאמר קיסר בעינא למחזי אלהיכו שאתם אומרים שהוא תמיד לא משתנה הלא רואים אנחנו שינויים בעולם מדין לרחמים אוקמוה ביומא דתקופת תמוז הראה לו שבענין השמש כן ענין הנהגת הקב"ה כמ"ש (דברים ד) וידעת היום שהוא השמש וידעת (שם) כי ה' הוא האלהים שהשמש מאירה תמיד רק שאין אנו רואין אותה כי ביום היא אצלנו ובלילה תחת אופק הארץ ז"ש (תהלים קיג) ממזרח שמש עד מבוא שכווד השמש במקומו עומד רק שאין אנו רואין מצד התנועה הגלגלות כן (שם) מהולל שם ה' שהקב"ה ברחמיו תמיד רק לפעמים מסתיר פניו ממנו וכשהוא רחוק ממנו אזי מסתיר פניו ממנו ומי ישורנו.

והנה (שם) רם על כל גוים ה שאין השגחתו בהם כלל ואף שראינו בשעת מ"ת שחזר הקב"ה על כל אומה הלא תירץ בזוהר פ' בלק שמעולם לא נגלה הקב"ה על שום אומה ולא על שום נביא מא"הע רק לישראל אלא למלאכים של כל אומה ואומה ברקיע נגלה כמ"ש (דברים לג) וזרח משעיר למו על סמאל משמאל ועל רהב מימין ולהם נגלה למעלה ברקיע ז"ש על השמים כבודו כי (חבקוק ג) אלוה מתמן יבא הופיע מהר פארן ושאל אח"כ הא מעולם לא דבר הקב"ה עם שום אומה ותירץ (שם) כסה שמים הודו ר"ל שעם מלאכים ברקיע דבר אבל בישראל (שם) תהלתו מלאה הארץ שמסוף העולם ראו כל אפסי ארץ שדבר הקב"ה עמנו (איוב לז) וירעם אל בקולו נפלאות ז"ש (תהלים קיג) מי כה' אלקינו המגביהי לשבת המשפילי לראות בשמים ובארץ או שבא לומר כי הפליסופים מרוב רוממותו של הקב"ה כופרים בהשגחה ז"ש (שם) רם על כל גוים ה' ומכח זה אומרים עזב ה' את הארץ וזה שקר שאם בשביל זה כופרים בהשגחה לפי שרם ה' ושפל לא יראה הלא לפי זה גם השמים בעצמם שפילים נגדו ולפי"ז מיושב למה אמר

(שם קיג) המגביהי לשבת ביוד יתירה גם משפילי ביוד יתירה אלא הענין שהקב"ה כל כך גבוה בתכלית הגבהות עד ששפילים נגדו שמים וארץ יחדיו ז"ש מי כה' אלהינו שגדולתו כ"כ שמשפילי לראות בש"וא אבל ענין שמקים מעפר דל וגו' לפי שיש עוד כת אחרת שמאמיני השגחה כללית אבל לא פרטית וע"ז אמר (תהלים צד) אל נקמות ה' נגד כת עזב ה' את הארץ אל נקמות על המאמיני עסק השגחה פרטית נגד הראשון (שם) עד מתי רשעים ה' וגו' עמך ידכאו כי עזב ה' לגמרי את הארץ נגד כת שניה עד מתי רשעים (שם) אלמנה וגר יהרוגו ויתומים ירצחו כי אינם מאמיני פרטית.

ז"ש (שם קיג) מקימי מעפר דל מאשפות ירים אביון שגם בהשגחה פרטית צריך להאמין: בד' דברים נמשלו ישראל בקציר בבציר בבשמים ובילודה נגד ד' גליות. מצרים זמן קציר שזו היא תחלת גאולתם בבל שעשו (עזרא ג) חג סוכות סוד בציר.

מדי לבשמים ו' חדשים בשמן המור גלות אחרון ליולדה. וכן ג' תפלות ג' אבות תקנו נגד גליות אברהם תיקן בקר להגיד אמת ויציב יצחק בבל יעקב גאולה אחרונה (תהלים קיד) בצאת ישראל ממצרים לא אמר אל מוציאם ממצרים ואם על ישראל סבא קאמר כמ"ש (שמות א) שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב דלתתא או על דרך בד' דברים נגאלו שלא שינו שמם בצאת ישראל ממצרים ישראל ירדו ישראל עלו גדורים בערוה בית יעקב לא שינו לשונם מעם לוועז.

וכמו שבגאולה ראשונה ע"י יהודה ויוסף נגאלו כן לע"ל (תהלים קיד) ישראל ממשלותיו כשיגיע שולטן היתה יהודה לקדשו שע"י יהודה נגאלו גם ע"י יוסף (שם) הים ראה (במדרש) ארונו של יוסף וינס הטעם שהוצרך הים לנוס עבור יוסף הלא התנה בו' ימי בראשית (שמות יד) וישב הים לפנות בקר לאיתנו לתנאו ואמר לאיתנו ע"ד דאתמר ביה (בראשית מט) ותשב באיתן קשתו עבור יוסף וישב הים כי לכאורה עדיין לא הגיע זמן כמו שטען שר של מצרים עוז"א לפני הקב"ה ת' שנה צריכים להשתעבד ולא היו רק רד"ו עד שהשיב הקב"ה בעצמו כדאיתא במדרש ויושע וכמו שבני אפרים טעו בקץ שלשים שנה לפני יציאתם כן חשב ג"כ הים שהוא שר של ים רח"ב שמו עד שמחזקהקב"ה אותו וחשב שעדיין לא הגיע זמן אבל כשראה שר של ים ארונו של יוסף אז ראה שכבר הגיע גאולתן כי זה מן הדברים שמעכבין גאולתן של ישראל: על הים היה הקב"ה כגבור וכבחור ועל הר סיני כזקן יושב בישיבה זקנה ביום דין ובחרות ביום קרב וכדי שלא יטעו לכן לבש הקב"ה חלוק של תפאר' על הים כמ"ש (ברכות ח) והת"ת זה מתן תורה כליל תפארת בראשו נתת בעמדו לפניך על הר סיני ז"ש (תהלים צג) ה' מלך גאות לבש לבש שבאותו הפעם על הים (שמות טו) כי גאה גאה עז התאז"ר בגי' תרי"ג לבוש של תורה ז"ש (שם) ה' איש מלחמה ה' שמו (תהלים קיד) מה לך הים כי תנוס שעל הים הי' מורא עבור מלחמות ועל הר סיני לא הי' מורא ועליהם רק (שם) ההרים תרקדו כאלים בשמחה.

וע"ז השיב על הים הי' כגבור מלפני אדון חולי ארץ שהיא השכינה תמן דינא אבל על הר סיני מלפני אלוה יעקב שהוא מדת תפארת. ההופכי מן דרך נחש עלי צור מהפכין ועושים אגם מים: פסח מצה מרור לקבל ב' אבות כ"א התחלתו ביוד אברהם הוא סוד יוד שנתנסה ביוד נסיונות יצחק התחלתו יוד יעקב יוד הרי ג' יודין לקבל ג' עשרונים ג'

מצות כ"א כלולה מעשרון עליה אתמר באברהם (בראשית יח) מהרי ג' סאים קמ"ח בגי' פס"ח אלו הג' סאים נחלקים על ד' דגלים שהם ד"פ דג"ל בגימטריא פס"ח כי אלו הג' מצות כהן לוי ישראל שמסמנין עליהם ג"כ לקבל ג' אבות אברהם סטרא דחסד כהן יצחק דין יעקב רחמים (שם) וימהר אברהם לתקן ה' של שם דאיהי מצה שלימה מסיטרא דה' מצה פרוסה כד אסתלק ירך דילה שהיא ו' לכן אומרים בפסח הלל גמור לקבל מצה שלימה ושאינו גמור לקבל פרוסה מרור ע"ש ו' דאתפרש מן ה' ולא גרים לן וימררו את חייהם איהי מרור איהי מרה (רות א) קראן לי מרה כי המר שדי לי יוד מן שדי רשימו דברית דיהיב משה בערב רב בג"ד נחית משה מן דרגא עיין תיקון י"ג דף כ"ז: ז"ש ר"ג כל מי שלא אמר ג' דברים הללו בפסח דייקא לא יצא י"ח על חובה דאדם קדמאה קאמר ג' טיפין אלו שקלקל אד"הר (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים ושליש עם גבר לתקן קין ותאומתו ב' הרי פעמים וב' האומות של הבל הרי שלש ואדם הראשון ב' טיפין דיליה לא אצלחו קין והבל רק אחר כך הוליד שת בדמותו ובצלמו טפה תליתאי אצלח כן בגלגול שלו ב"פ לא אצלח אברהם טיפה (בראשית יז) אב המון נפיק מיני' פסולת ישמעאל יצח"ק בגי' ב"פ טיפ"ה נפיק מיניה עשו אבל יעק"ב עם סל"ם בגי' ג"פ טיפ"ה אצלח שהיה איש תם בלי פסולת.

פסח לקבל אברהם שהיה מקחו מבעשור שנתנסה ביוד נסיונין ולכן בקרא שבת הגדול ע"ש (יהושע יד) אדם גדול בענקים. מצה לקבל יצחק שנאמר בבשירת לידתו ועשי עגות מרור ע"ש יעקב שהיה לו כמה צרות ונתקיים אצלו וימררו את חייהם: ד' בנים לקבל ד' גליות חכם לקבל גלות בבל (יחזקאל כח) החכם אתה מדניאל.

רשע לקבל המן. תם על גלות יון שכתבו על קרן שור תם אין לכם חלק באלקי ישראל ועל גלות האחרון שראה יעקב עליתו ולא ראה ירידתו היה מתירא ותלמידי ר"מ ראש ישיבה מווענגרווא כשנסע לאוסטרלוין דרש ג' בנים על ג' שאלות בגמרא מחלקים קליות ואגוזים לקטנים כדי שישאלו שאלת חכם.

ששאלת רשע על הקערה בלא זמנה שאלת תם על ב' טיבולין. או חכם שואל שהתורה אינה מגינה עלינו בגלות על אריכות והתירוץ אפיקו מאן שלא יהיה עוד גלות אחר זה.

רשע שואל על מצות שאינה מגינה עלינו ז"ש (שמות יב) מה העבודה הזאת לכם. תם שואל על קץ הזוהר (שם יג) מה ז"את ושאינו יודע לשאול על גלות אחרון את פתח לו (שיר ה) פתחי לי אחותי וגו': (פסחים סז) פסח נשחט בג' כתות כי א"הר פגם בג' מ"ה לכן אמר ג"פ מ"ה הוא אומר מ"ה העדות רשע מ"ה הוא אומר מ"ה העבודה הזאת תם מ"ה הוא אומר מ"ה זאת וכן לשון רז"ל פסח שאנו אוכלין על שום מ"ה זאת וכן לשון רז"ל פסח שאנו אוכלין על שום מ"ה מצה זו שאנו אוכלין על שום מ"ה מרור זה על שום מ"ה הרי ג"פ מ"ה לפי שפגם בנר"נ בכל א' בשם של מ"ה כולם בחכמ"ה עשית כ"ח מ"ה ובכל כח יש יוד אותיות כי ג"פ מ"ה עולה קה"ל הריג' עולמות כ"א כלול מיוד לקבל ג' יודין ג' מצות ג' אבות כדלעיל וכן מצ"ה ג"פ מ"ה ג"פ אד"ם דבריאה דיצירה דעשיה בשלשתן חב אדם ולכן מצ"ה מ"ם צד"י ה"א אותיות שניות למפרע אד"ם דחב ביה אדם (איוב יד) משנה פניו ותשלחהו ומצה פרוסה בפגימתו הוצרך לעשותה שמירה ושלימה ז"ש בתחלת ההגדה הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא במצרים היתה מצה

פרוסה הא עניא ודלה שנשבר רגל ההוא שהוא ירך יעקב שנשמט ואח"כ אמר מה נשתנה הלילה הזה שפגמו בשם של מ"ה אד"ם שהיה תיקונו באברהם אמר (בראשית טו) מ"ה תתן לי ואנכי הולך ערירי גם יצחק אמר על יעקב (שם כז) בא אחיך במ"רמ"ה ויקח ברכתיך כי החליף עולם העומד שהוא עולם הבא (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ולחלקו נפל עו"הב ואתה רוצה ליקח עו"הז שהוא חלקו של עשו הברכות גשמיות בעו"הז וכן יעקב אמר (בראשית כח) מ"ה נורא המקום הזה לתקן שמא דא ודוד תיקונו של אדם אמר (תהלים לט) מ"ה קויתי ה' תוחלתי לך היא (שם) ומדת ימי מה היא ועל משיח גלגולא תליתאי אתמר עלי' (שם כא) ה' בעזך ישמח מלך ובישועתך מ"ה יגל מאד וכה"א (תהלים סו) מ"ה נורא מעשיך על.

אילין מ"ה יומין שיהי' גואל האחרון לגואל ראשון כדאיתא במדרש רבה במדבר: פס"ח נחלק לד' פעמים דג"ל ובכל דגל יש בו ג' כתות הרי סוד רתיכא עלא העומד' (מלכים אז) על שנים עשר בקר והים עליהם אל אותו הבקר רץ אברהם לתקנו וראה ג' אנשים נצבים בכל פתח ופתח כי בית של אברהם אבינו מפולש הי' מד' רוחות ובכל רוח ג' אנשים והוא רזא עלאה ישראל יצאו ממצרים לתקן אות ברית (שמות יב) והי' הדם לכם לאות ז"ש (דברים ו) ואותנו הוציא משם על אות ברית קודש כי באו למצרים לתקן ערות הארץ ולא למגנא אמר יוסף מרגלים אתם ניבא וידע מה ניבא שמרגלים חזרו וניערו לקלקל העיסה כמ"ש (שם א) בשנאת ה' אות"נו (במדבר יג) וישיבו א"ותם וכה"א (שם) וישלח אות"ם משה אותם דייקא שרצה לתקן עולם במלכות שדי שלא יפגמו באות ברית שהוא בסו' שם של שדי דאתמר גבי משה (שמות ג) וזה לך הא"ות כי אנכי שלחתיך לתקן אות זה לכן (שם יג) ויקח משה את עצמות יוסף שלא יכלו לצאת משם עד שלקחו ארונו של יוסף עמהם בסוד (שם לז) ויתנכלו או"תו להמיתו ויתרו אמר (שם) וא"יו למה ז"ה כי הוא השלים למדת יוסף עזבתן את האיש.

בזוהר חדש פרשת כי תשא דף פ"ו ד' גאולות. קידוש על היין לקבל דוד.

הגדה לקבל יעקב ברכת המזון לקבל יצחק. הלל הגדול לקבל אברהם.

מתתא לעילא סליק כגוונא דא. מצה לקבל יצחק.

סוכות לקבל אברהם. שבועות לקבל יעקב.

ר"ה לקבל יצחק. (שיר ג) מי זאת עולה מן המדבר כתמרות עשן מקוטרות מור ולבונה מכל אבקת רוכל.

האי קרא קשיא להיות הקדמה אחת מונחת שאין לעשות דמיון רק משני דברים שהם תחת סוג אחד כמו שאמרו הקדמונים ע"פ (קהלת ג) ומותר האדם מן הבהמה אין א"א לומר יתרון לאדם על הבהמה לפי שאינם תחת סוג א' ז"ש ומותר האדם שיאמר האומר שיש מותר לאדם מן הבהמה אין דבר זה אינו לפי שהבהמה הכל הבל והאדם יש לו מעשים טובים שאינו הבל וא"כ איך בא לדמות ישראל אל עשן ואל מיני קטורת שהם תחת צומח ודומם והאדם הוא חי מדבר.

על ד' דברים נגאלו עבור לשון הרע ז"ש מן המדבר. בזוהר ע"י עשן נודע שתפלתן מקובלת כשהי' הולך העשן שוה בשוה ז"ש כתמרות עשן.

או רומז על ד' דברים שיש בתורה. הא' מן ענוה ז"ש מן המדבר כמ"ש ממדבר מתנה וממתנה נחליאל ומנחליאל במות.

הב' (משלי יג) הון מהבל ימעט זה כתמרות עשן צבחר ושלח לבחור (שם כט) רועה זונות, יאבד הון של תורה שמועה זו נאה וזו אינה נאה ז"ש מור ולבונה שנתמררו ידיו. ד' בזמן שהיו ישראל במקדש היו רואין שתפלתן מרוצה מעשן המערכה כמ"ש בזוהר חדש חד מן הני ג' דברים שסימנם עק"ב ע"שן המערכה ק"רבנות שהי' בא ארי רבוץ ע"ג מזבח ב"רכת כהנים ועתה (שם יח) מות וחיים ביד לשון (שם י) שפתי צדיק ידעון רצון אם שגורה תפלתו בפיו ז"ש מי זאת עולה מן המדבר שמן דיבור יודעין אם תפלה עולה כמו שהיה מורה תמרות עשן בזמן שב"המ קיים: דרשה זו דרשתי יום אחרון של פסח שפ"ג שנשרפו בתים רבים פה ק"ק קראקא לילה ראשונה של ח"המ יותר מג"ן בתים של אבנים.

ברשות אל דגול מרבכה. המציל נפשותינו מן השעות הרעות מחמש גולירין בישין מים חרב רעב דבר אש להבה: וברשות התורה הקדושה מתחת כסא הכבוד היא חצובה.

וברשות חכמים ונבונים השונים בהיות אביי ורבא עד היסוד בה. וברשות העדה הנאמנה האהובה החשובה.

הדור אתם ראו בתים רבים לשמה ולחורבה. (מלאכי ג) כי הנה היום בא בוער כתנור וגו' ולהט אותם היו' הבא.

שובי שובי (ירמ' לא) הבת השובבה (איכה ג) נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה. על מה ועל מה הפרעניות בא.

אשאלה מענה לדרוש בענינא דיומא. סדרא תנינא בשיר השירים אשר לשלמה.

בפסוק (שיר ב) קול דודי הנה זה גו' (שם ח) מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה גו' (שם) מה נעשה לאחותינו ביום שיזכר בה: במדרש חזית ר' יהודה ור' נחמיה ר' יהודה אומר בשעה שבא משה לישראל ואמר להם בחודש הזה אתם נגאלין א"ל אדונינו משה היאך אנו נגאלין הלא ת' שנה נשתעבדו ישראל ולא עבדו רק רד"ו שנה.

הקדמה אחת מונחת בעקידה שער מ"ז מאריך בששה דברים שצריך לכל בן דעת להכשיר ולהכין עצמו א' מז' צידים אבל האחרונים באו והעמידו על שלש והם ג' הכנות וסימן (ישעי' כו) חבי כמעט רגע עד יעבור זע"ם. בזוהר שיר השירים ש' מאתוון רברבין דבהווא יומא אתערותא דאבהן.

ז"ש קול דודי הנה זה בא הוא שירתא דשיר השירים מדלג על ההרים הם האבות הם המעוררים שיר זה ועיקר התעוררות של יעקב שלימא דאבהן שהוא משולם באבות חבל נחלתו לכן ש' מתלת רישין לקיבלי' ז"ש (שיר ב) הנה זה עומד אחר כתלינו על יעקב שהעמיד י"ב שבטים שאמר (בראשית כח) אין ז"ה כי אם בית אלקים (שם לב) ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלקים ז"ה והטעם שהוא עיקר לפי שהוא (שיר ב) משגיח מן החלונות חלו נא פנ"י א"ל (בראשית לב) ויקרא יעקב שם המקום פניאל (במדרש) דומה דודי לצבי מה צבי זה מדלג מהר להר מבקעה לבקעה מסוכה לסוכה

מאילן לאילן מגדר לגדר כן הקב"ה מדלג ממצרים לים מים לסיני מסיני לאוהל מועד אפשר שהכוונה לפי שנחלקו עמודי עולם מתי נאמר שיר השירים כדאיתא במדרש חזית וכולהו איתנייהו שנאמרה בליל ט"ו ביציאת מצרים ואחר כך על הים ואחר כך על הר סיני גם בשעת הקמת המשכן באוהל מועד ובמקדש קו"ל דוד"י בגי' יוד פעמים ה' וה' פעמים יוד הרי ק' ו פעמים ה' ה' פעמים ו' הרי ס' סוד (שמות טז) ויורהו ה' ע"ץ כי שם בן ד' הוא בחשבון משולב ע"ץ כנ"ל וכן הוא קו"ל דוד"י ז"ס מדלג מסוכה לסוכה מא"ילן לאיל"ן כי דומה דודי לצבי כי בזה הצירוף מדלג על ההרים טורי דנחשא טורי דמלטטיא משם יניקת אילן סר"ק כלול ס"מך ר"בוא ק"ליפות שהוא יתוש שבים שיש לה ס' רבוא קליפות והוא קליפת סמאל ע"ץ בגי' ק"ס שהוא תרגום של עץ בחושבן חז על אותו עץ נתלה המן עם יוד בניו שהם יוד קטרין תתאין דיליה קי"ו גם כן הכי הוי דעביד קינא דמסאבותא איל"ן סר"ק בגי' ישמעא"ל הרי באילן סרק מבוארין תרין סטרין כחדא.

(שיר ב) קו"ל דוד"י הנ"ה בגי' ר"ך שהיו ישראל ראוין להיות בגלות ר"ך שנה כדאיתא בזוהר חדש פרשת וישב לפי שעשרה אחים מכרו ליוסף הצדיק ועל כ"א יגיע כ"ב שנה שהיה פרוש מאביו והרי כ"ב פעמים י' ר"ך רק מיתת יוד שבטים גרמה לקרב קץ גאולה יוד שנים ולא היו שם רק רד"ו שנה וז"ס שרמז להם יעקב (בראשית מב) שמעתי כי יש שבר במצרים ר"ל שנשברו קצת שנים רד"ו שמה ר"ל בירידה שלכם שאתם תהיו שם בזה יהי שבר וסבר ולא תחשבו שכשתצא נשמה שלכם בארץ אחרת שתטמא ח"ו לזה אמר (שם) ונחיה שם ולא נמות בעולם הבא כי עצמות של יוד שבטים עלו עמהם כמ"ש (שם מו) אנכי אעלך עליו גם עלה על יוד שבטים כלם שעלו ג"כ עצמותיהם עמהם וז"ס שקראו לפני יוסף (שם מא) אבר"ך ר"ל הוא אב לגלות מצרים שבשבילו היו ר"ך שנים במצרים ויעבידו בהם בפה ר"ך ולפי תרגום יב"ע שהגלות התחיל משרד יוסף למצרים עוד כ"ב שנה על רד"ו הרי רל"ב סוד יה"י או"ר ד' מילואי השם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן הסכימו להיות ישראל בגלות (בראשית כד) ב"אר ל"חי ר"ואי שיצא יצחק משם שקבל על עצמו הגלות כדי שלא ירדו לגיהנם לדעתי ז"ש קו"ל דוד"י הנ"ה ז"ה ארבע תיבות אלו חשבון רל"ב ובזה השיבו ישראל למשה היאך אנו נגאלין הלא צריכין להיות ת' שנה בגלות והשיב משה הואיל והקב"ה חפץ בגאולתכם אינו מביט בחשבונכם רק מדלג על ההרים וקשה וכי מה תשובה היא זו אבל התירוץ הקדוש ברוך הוא מדלג על ההרים ר"ל מתחיל מנין השנים מן האבות שהם ההרים כמ"ש ברוך המקום שחשב את הקץ לעשות כמ"ש לאברהם אבינו בכרית בין הבתרים ר"ל ק"ץ שנים דילג ועשה פירוש לדבריו כמ"ז לאברהם אבינו בכרית בין הבתרים כי גר יהיה זרעך שפתח ביחיד וסיים ברבים אבל הכוונה שגרות יהיה ביצחק שהוא זרעך כי ביצחק יקרא לך זרע לא היו באמת בגנות רק מנין ביצח"ק שהוא רד"ו ה"פ של שם מ"ב שהוא סוד יד חזקה ה' אצבעות ביד ונמצא שהקדוש ב"ה מדלג על ההרים ומתחיל הגלות מן האבות וכן (שמות יב) ומושב בני ישראל ת"ל שנה מתחיל מכרית בין הבתרים וכמו שהקב"ה מדלג ת' שנה ומתחיל הגלות מן אבות עולם כן הנה זה עומד אחר כתלינו שהוא יוסף שנקרא זה ובשבילו (שם יג) בעבור זה עשה ה' לי שבשבילו היו עבדים למצרים לכן התחיל הגלות מן יוסף קו"ל דוד"י הנ"ה ז"ה ב"א בגימטריא צדקיא"ל

שהוא מלאכו של אברהם הולך צדקות שבשבילו זכו לגאול בזכות צדקה שעשה זה יעיר זה: או יש לדרוש מדלג על ההרים בסוד (שם ג) וירא ה' כי סר לראות שחשב משה שיהיו ישראל עוד נ' שנה בגלות ס"ר י"פ הוי"ה כי בשביל זה ירדו כמ"ש הקב"ה (שם ו) ושמי ה' לא נודעתי להם י"פ הוי"ה הוא ס"ר והקב"ה השיב אהיה אשר אהיה שהוא י"פ אהי"ה שהוא בגי' רד"ו ועז"א על אותן הנ' שנה שיהפך השנים ויהי' ממנו ימים (שם ג) בהוציאך את העם הזה תעבדון בנ' יתירה שאותן נ' ימים המתינו עד שקבלו התורה ביום החמשים בשבועות ז"ש (שם יג) וחמשים עלו בני ישראל שהיו ראויים להיות עוד חמשים שנה במצרים להשלים י"פ הוי"ה ועז"א (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים על נ' ימים אלו אראנו נ' פלאות ז"ש (תהלים צ) שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה שישמח אותנו מן אותן שנים ראויים לראות רעה ועשה הקב"ה מהם ימים נגד נ' שנים שהיו ראויים להיות במצרים והיפך הקב"ה אותן השנים והמתין בשמחת נתינת התורה נ' ימים ועשה מן שנים ימים כן יעשה לע"ל כימי צאתך וגו' וכן (שם) ראה אל עבדיך פעלך לע"ל.

ז"ש (שיר ג) מדלג על הה"רים בגי' י"פ הוי"ה ס"ר שהקב"ה דילג על חשבון שהיו ראויים להיות עוד נ' שנה בגלות מנין הה"רים. גם יסוד מוסד מחכמי האמת שכל ד' מלכיות היו ראויים להיות במצרים לכן אמר ארבע מאות שנה (בראשית טו) גר יהיה זרעך לקבל ארבע קליפות כ"א כלול ממאה והקליפין הם ד' הרי ארבע מאות שנה ז"ש לאברהם (שם) והנה אימה זה בכל חשיכה מדי גדולה יון נופלת אדום כולם היי ראויים להיות במצרים עליו על אברהם ואם הי' כן עדיין אנו ובנינו היינו משועבדים שם ברוך המקום שדלג את הקץ וחלקן לד' גליות כמ"ש לאברהם אבינו כברית בין הבתרים שהראה לו ד' גליות ואח"כ הראה לו כי גר יהיה זרעך ארבע מאות שנה שהוא גלות מצרים וקשה למה הראה לו שלא כסדרן מתחילה היה לו להראות גלות מצרים ואח"כ שיעבוד ד' מלכיות א מה חשיכה בשלמא למ"ד למפרע אימה אדום חשיכה יון גדולה מדי נופלת בכל נוכל לומר שמלמטה למעלה הראו לו ה' גבורות מסטרא דה' אתוון מנצפ"ך אבל למ"ד אימה זה בכל וכו' קשה אבל הענין שהראה לו הקב"ה ד' מלכיות כלם יהיו במצרים לכן הראו לו מתחילה ד' קליפות אח"כ הראה לו מצרים כי ראויים היו כל ד' מלכיות להיות שם אח"כ תיקן לד' גליות ז"ש קול דודי מדלג על ההרים אין הרים אלא מלכיות כי חילק גלות זה על ארבע גליות ע"ל הה"רים בגי' ד"פ מל"ך שהם ד' מלכיות.

או יאמר קול דודי הנה זה בא בחוש אנו רואין שהקב"ה עשה ושלה (איכה א) אש בעצמותי כמ"ש עמוס (עמוס ז) ויראני ה והנה ה' עומד לריב באש שהי' רוצה להביא אש על ישראל והתפלל עמוס (שם) ה' אלקים חדל נא וגו' יעקב כי קטן והטעם שאנו יודעין שמה' היתה זאת לפי שבחוש אנו רואין שהוא מדלג על ההרים על הצדיקים הנה זה עומד אחר כהלינו מאחר שאנו רואים בתים של עץ שהיו אצל הבתים שהתחילה במ השריפה לא נשרפו ודלגה השריפה על בתים של אבנים לרחוב אחרת בזה אנו רואים הנה זה עומד אחר כתלינו אבל אלו הי' נותן רשות למשחית אנדרלמוסיא ירדה והורגת טובים ורעים ואינו מבחין בין צדיק לרשע.

או יאמר שב' גאולות הן אם תמה זכות אבות אזי מביא גואל בני בניהם למען שמו וכמ"ש (תהלים צד) אם אמרתי מטה רגלי שהן האבות רגלי המרכבה כסא של ג' רגלים אזי חסדך ה' יסעדני שעושה הקב"ה למענו וכה"א (ישעיה נד) כי ההרים ימושו האבות אזי חסדי מאתך לא תמוש חסד ז"ש קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים ר"ל כשתמה זכות אבות והוא מדלג על ההרים כשיש זכות של אבות ואמהות וכשאין בהם זכות הנה זה עומד אחר כתלינו שהקב"ה בעצמו מציץ ומשגיח גם קו"ל בגי' אלי"הו חנ"ו"ך ב' מליצי יושר שלנו בגלות ז"ש קול דודי הנה זה אליהו הנביא נקרא (מלאכי ג) הנה אנכי שולח לכם את אליהו ומשיח בן יוסף שהוא דיוקנא חנוך לנער נקרא ז"ה (בראשית לז) נסעו מז"ה קול דודי הם שנים אלו אליהו חנוך שהוא אליהו ומשיח הנ"ה ז"ה בא מדלג על ההרים (ישעיה לב) מה נאוו על ההרים רגלי מבשר שלום אמן.

ובמדרש שלאחר זה נתבאר שכ"ג נכנס בזכות אבות ג' ואמהות ד' ז"ש קול דודי הנה בא עבור אבות מדלג על ההרים עבור אמהות מקפץ על הגבעות הן הן ז' שערים עליונים ג' ברכות של ק"ש בשחר ד' בערב סוד בערב היא באה ובבוקר היא שבה ב' יחודין דשחרית וערבית והן הן ז' היכלות שעולה התפלה דרך ז' שערים גם בשקול דודי בא הקדושה אזי מדלג על ההרים דא דכורא שהקליפות בורחים לנוקבא דתהומא רבא וכן מקפץ על הגבעות דא נוקבא לילי"ת רוכבת על ת"פ מחנות חשבון דילה מנין גבעו"ת הוא תפ"א היא וחיילותיה לכן היו מנין (ישעיה א) מלא"תי בתי כנסיות בירושלים כי אר"ץ כנע"ן לדעתי רזא עילאה הוא שמתחלה הרגיעה לילית מצאה שם מנוח והיו בתים שלהם בנויים ע"ש תפ"א מחנות של לילית וחיילותיה מנין אר"ץ כנע"ן ואח"כ העמידו ב"כנ וב"מד מנין זה ז"ש מקפץ על הגבעות הנה זה עומד אחר כתלינו ב"כנ ומדרשות שהעמידו על זה היסוד והגר שפחת שרי אומרת (בראשית טז) מפני שרי גברתי אנכי בורחת וזהו הסוד לדעתי (ישעיה א) מלא"תי משפט צדק ילין בה ועתה מרצחים היינו שבתחלה היו ב"כנ וב"מד כמנין מלא"תי מצד הקדושה ובעת רעתם חזרה לשלוש תפ"א מחנות כמנין וע"תה מרצחים גם תשועת ה' כהרף עין ז"ש קול דודי הנה זה בא אזי מדלג על כל ההרים וגבעות כי כאשר דבר מלך שלטון מי יאמר לו מה תעשה ז"ש הואיל והקב"ה חפץ בגאולתכם אינו מביט וכו' כי מי יעכב על ידו אבל אלו היה מלאך אזי צריך ליקח רשות מגבוה על גבוה והקב"ה שגבוה על גבוהים אין מי שיעכב לו לכן (תהלים קלה) כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ.

או קול דודי הנה זה בא אזי מדלג על היסורין שלכם כמ"ש (שמות ג) כי ידעתי את מכאוביו שראה הקדוש ברוך הוא הלחץ שלחצו אותם ברד"ו שנה כ"כ שהיה להם לסבול בד' מאות שנה והרים הם יסורין כדאיתא במדרש והקב"ה בידו לידע ולא לשום מלאך. או שהקב"ה שינה במצרים הסדר כי דרך אומה ליפול שר שלה מתחלה ואח"כ להפיל אומה שלמטה ובמצרים להיפך ז"ש (שמות יב) ועברתי בארץ מצרים שהעביר על מדתו שהכתי כל בכור בארץ מצרים ואחר כך (שם) בכל אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה' ז"ש קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים שפסח על בתי מצרים שמתחלה היה לו להכות ההרים שהם שרים של מעלה (עמוס ט) הך הכפתור וירעשו הספים והוא לא עשה כן הנה זה, עומד אחר כתלינו.

או שהקדוש ב"ה ממתין (תהלים כב) יושב תהלות ישראל ומניח עליונים וכל צבאם ושומע תפלת ישראל למטה ז"ש קול דודי הנה זה בא שהקב"ה בעצמו שומע אותו מדלג על ההרים והגבעות שלמעלה הן הן (דניאל ז) אלף אלפים שמשמשין אותו ועומד אחר כתליו שהם כותלי ב"ה שלנו מציץ מן החרכים שלנו או ע"ד אוהב ה' שערים המצויינים בהלכה שאין לו להקב"ה רק ד' אמות ז"ש קול דודי הנה זה בא שהיא התורה אזי הקב"ה מדלג על ההרים וגבעות הנה זה עומד אחר כתליו בית המדרש שלנו.

ע"ד המדרש (תהלים יח) וירכב על כרוב ויעף לפי מ"ש למעלה שד' מלכיות וגלות מצרים היו נגד ה' גבורות דהיינו אותיות מנצפ"ך כזה נ"ל מבואר כוונת הגמרא (מגילה ב) מנצפ"ך צופים אמרו דהיינו ע"ד מ"ש הגמרא דנדריים (נדריים כב) אלו לא חטאו ישראל לא הי' להם אלא התורה וספר יהושע לבד ולא שאר דברי הנביאים כלל משום שכולם התנבאו דברי הוכחות ועל גלות ופורענות ישראל וע"כ מבואר שז"ש מנצפ"ך צופים אמרו משום שהם רומזים על הגליות וד' מלכיות ועל כן הנביאים אמרו זה הסוד מנצפ"ך שהוא רומז על הגלות וד' מלכיות וזה הי' אחר יהושע שחטאו ישראל כבר בע"ז ונגזר עליהם הגליות וע"כ כתיב בשמואל מן הרמתים צופים וכתבו התוספות דאותן צופים אמרו תיבות מנצפ"ך והיינו משום שאחר יהושע היו הנביאים ראשונים אחר חטאם של ישראל שנגזר הגלות וע"כ (מגילה ב) אז אמרו הצופים והגמרא מקשה והא כתיב אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה ומשני שכחום וחזרום ויסדום וגם אמרו מ"ם וסמ"ך שבלוחות בנס היו עומדין והענין כמ"ש רבי ז"ל: פרשת מצורע במדרש ואת תהיה תורת המצורע.

הה"ד (משלי ו) שש הנה שנה ה' רזא דהא קרא שריפת חמץ בין שש לשבע לפי שסמאל הוא רזא דו' בקליפה ולילית רזא לקבל ה' א"חרונה ש"ל ה"שם (ר"ת האש"ה) שבעה מלאכות האשה חייבת לבעלה (בכורות) כי הנחש שהיא לילית עיבורה לשבע שנין הן הן ז' שמהן דיצ"הר ז' מדורין לגיהנם. (ישעיה מב) ה' זו חטאנו לו על שגרמו לבא לילית עם ז' רתיכין דילה וסמאל עם ו' גולירין בישין (יחזקאל ט) ששה אנשים באים מדרך הצפון ועציהם קרא יעקב הברכות (איוב ה) בשש צרות יצילך ובעגל שעשו בין שש לשבע (שמות לב) וירא העם כי בא שש על ו' דרגין של סמאל בש"ש בגי' ז"פ אלהי"ם כי השיבו עליהם ז' אלקים בשעה שאמרו (שם) עשה לנו אלקים אשר ילכו לפנינו ומשם המשיכו עליהם טומאת צרעת כי פרוע העם והוא רזא דנגע צרעת כי יהיה באדם דכר ונוקבא: פרשת אחרי מות דרשה זו דרשתי שנת לשמ"חה אחר השריפה אשר נשרפו בתים בקראקא ברשות אלקי האלקים אדון כל הנשמות.

המציל נפשותינו מן השעות הרעות. (תהלים צד) אל נקמות ה' אל נקמות: וברשות התורה הקדושה כלולה מכל החכמות.

וברשות חכמים ונבונים השונים בנסתרות ובנעלמות. וברשות כל איש ישראל ראשי אלפי ישראל המה הגדולים אשר מעולם הם אנשי שמות.

(שם מו) לכו חזו מפעלות אלקים אשר שם בארץ שמות. מפני אלה תאכל הארץ מן שבועות וחרמות (שם מד) הלא אלקים יחקר זאת כי הוא יודע תעלומות.

(שם סח) נורא אלקים ממקדשיך אל ישראל הוא נותן לעם עוז ותעצומות. (שם קלב) לא אתן שנת לעיני ולעפעפי תנומו'.

עד אמצ' מקום לה' לאמר קושיות עצומו'. בפ' אחרי מות: תנינן בגיטין פרק הנזקין אמר ר' לוי שמנה פרשיות נאמרו בו ביום שהוקם המשכן פרשת כהנים פרשת לויים פרשת טמאים ופרשת שילוח טמאים פרשת אחרי מות פרשת נרות פרשת שתויי יין ופרשת פרה אדומה.

הטעם שהי' שמנה פרשיות לפי שהיה יום שמיני למילואים שנתמלא ונתבסם העולם על עומדו ועל תיקונו והיה אז שם מלא על עולם מלא ונתלבש הכ"ג בשמנה בגדים הן הן ארבע בגדי לבן נגד ד' אותיות הויה וד' בגדי אדום נגד ד' אותיות אדני שהם חיות קטנות עם גדולות ז"ס מלואים ומאחר שהיה העולם מלא ונתמלא בכל רחמים בעולם איך יצאת זאת מלפניו יתברך לעורר מדת הדין ולשלוט בהם הלא אמר (שמות כב) אשר ירשיעון אלקים על אשר אמרו (שם לב) עשה לנו אלקים ועוד למה אמר אחרי מות שהוא מופלג הלא באותו יום הי' אחר מבעי לי' כי באותו יום מיד נאמרה פרשה זו ועוד בקרבתם לפני ה' הלא חנון ורחום ה' לפני אלקים מבעי ליה שהוא דין קשה כי אותו היום (משלי ט) חכמות בנתה ביתה של משכן (שם) חצבה עמודיה שבעה ז' ימי מלואים (שם) טבחה טבחה ב' טביחות נדב ואביהוא (שם) מסכה יינה שתויי יין היו אף ערכה שולחנה כי אותו היום היה יום א"ף כי היום ה' נראה אליכם בקמץ על מד"הד שירד לעולם ועוד קושיית הזוהר פסוק ראשון מתחזי יתיר דבר אל אהרן אחיך מכאן שירותא דפרשתא ר' אליעזר תירץ בזוהר.

ובמדרש הנגלה הי' ר"א בן עזריא אומר משלו משל למה"ד לחולה שנכנס לרופא כו' במדרש בזאת יבא אהרן אל הקודש מפני מה אין הכהן משתמש בבגדי זהב משום גאווה שנאמר (משלי כה) אל תתהדר לפני מלך בפר זה אברהם שנ' (בראשי' יח) ואל הבקר רץ אברהם איל לעולה זה יצחק (שם כב) והנה איל אחר נאחז בסבך.

עז בזכות יעקב (שם לז) קח לי משם שני גדיי עזים טובים לך טובים לבניך טובים לך שע"י תקבל הברכות וטובים לבניך שעליהם מתכפר להם בי"ה הכה"ד כי ביום הזה יכפר אין לי אלא אבות אמהות מנין ת"ל בד בבד יהיה עכ"ל וקשה מי בקש זאת מידו שיהיה עמו זכות אבות ואמהות שעשה ממנו קושיא אין לי אלא אבות אמהות מנין ולפי הדרש יש לפי שבעל המאמר יודע סוד פסוק חכמות בנתה ביתה הנדרש על יום הקמת המשכן שאמר שם חצבה עמודי' שבעה דהיינו שבשביל ז' עמודים שהעולם עומד עליהם הוקם המשכן על כן היו ז' ימי מלואים וסוד ז' עמודים הם ג' אבות שין של תלת ראשין של תפילין ד' אמהות שהם שין של ד' ראשין לכן הקריבו באותו יום ז' קרבנות כמו שביציאת מצרים הי' (שיר ב) קול דודי בא בזכות אבות (שם) מדלג על ההרים בזכות אמהות מקפץ על הגבעות.

וכן הוא אומר (שמות יב) שה לבית אבות אלו אבות שה לבית בזכות אמהות כן בשעת הקמת המשכן הנה זה עומד כזה וכזה אחר כתלינו שהוא המשכן משגיח מן החלונות אבות מציץ מן החרכים אמהות הם סוד ז' צינורות שעליהם הושתת העולם ז' עמודים ממש או נאמר שבזה היום הי' כיום שנבראו בו שמים וארץ ונתקן חטא אד"הר וחזה

וכמו שתיקונו של אד"הר ע"י ג' אבות נר"נ כן תיקון חוה הי' ע"י ד' אמהות לכן הוצרכו כ"ג להיות זכר ונקיבה וכפר בעדו ובעד ביתו כי שניהם צריכים כפרה לכן סבר ר"י מכינים עוד אשה לכ"ג קודם יוה"כ זהו שנאמר בזאת יבא אהרן אל הקודש ר כשהיה אהרן רוצה לבא אל בית המקדש הוצרך להכין לו אשה שנקראת זאת (בראשית ב) לזאת יקרא אשה וזה הטעם שמתו בניו של אהרן לפי שנא' אדם כי יקריב מכם ר"ל צריך להיות זכר ונקיבה שנקראו אדם זאת תורת העולה היא העולה וקרינן הוא כי צריכין להיות זכר ונקיבה והם לא נשאו אשה ופגמו בחצי הראשון של שם שהוא י"ה נקרא לפני ה' לכן יצא אש מלפני ה' ותאכל אותם לכן בא המשל מ הרופא שהזהירו אל יבא בכל עת גו' ולא ימות גו' בזאת יבא שלא ימות כדרך שמתו נדב ואביהוא שלא שת לבם גם לזאת ובזו זרזו יותר מן הראשון שאמר בזאת לכן הקשה בעל המדרש ג' קרבנות אלו מורים ג' אבות אבל אמהות מנין שעל אמהות מורה זה הענין לכן הביא פסוק בד בבד יהיה ר"ל שצריך להיות תיקון כתונת בד של אד"הר שאיתא במדרש בגדי כ"ג נתלבש אד"הר לכן ב"פ וילבישם במסורה (שם ג) כתנות עור וילבישם ובזו הפרשה בגדי קודש ולבשם והנה בזה היום הוצרך כ"ג ליקח ג' תיקונין של ג' אבות כי בעון עגל נתקלקו ג' קטרינן נר"נ לכן הוצרך משה להעיר באומרו (שמות לב) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך כי קלקולם הי' ע"ז ג"ע ש"ד כמ"ש (שם) ויקומו ליצחק ועתה בזה היום הוצרך לתקן שלשתן נגד תיקון נפש אברהם ע"ז נגד תיקון רוח יצחק ש"ד נגד תיקון נשמה יעקב ג"ע הן הן ג' עמודים שהעולם נכון עליהם: בפרקא דיומא על שלשה דברים העולם עומד תורה ועבודה וג"ח יעקב יצחק אברהם כמ"ש (ויקרא כו) וזכרתי את בריתי יעקב וגו' ובמצרים אמר (שמות ב) ויזכור אלקים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב הרי ג' אבות ג' אתין מרבין ג' אמהות ו' של ואת מרבה תרינן רח"ל ולא"ה חושבנייהו פ"ר לתקן פר דינים שהמשיך אד"הר במשכו ה' אתוון של מנצפ"ך בעולם כי מתחלה היו כ"ב אתוון בעולם וכשחטא אד"הר בחטא שהפריד ה' ירדו ה' אותיות ונסתמו האותיות בה' אתוון של מנצפ"ך שנסתמו הצינורות ונשאר חט.

גם מצה שלימה נפרדה ה' ונשאר מ"ץ ותבן פטורים מן המעשר אשר רצה עשו ליתן מעשר מן תבן כי מעולם לא ירדה שכינה למטה מן עשר (ויקרא כז) העשירי הוא קידש לה' ואז ירדו פר דינים משם ירד הרו"ח טומא"ה בעולם בגי' פ"ר לכן הוצרך אדם הראשון להביא פר קרן א' הי' במצחו לתקן המשכן שיהיה אחד וכשיצאו ישראל ממצרים הוצרכו לאופן אחד בארץ שהוא סנדלפון לתקן פר ז"ש (שמות יג) בעבו"ר זה עשה ה' לי בעבו"ר בגי' פ"ר ז"ס (במדבר כט) שלשה עשרונים לפר ר"ל ג' מצות לוקחין בפסח לתקן פר דינים וסוד ג' עשרונים ג' אבו"ת העול"ם בגי' פ"ר בגימ' ישרי"ם וכ"א הוא יוד עשרון כי אברהם התחלתו באלף ראש של אלף הוא יוד יצחק התחלתו ביוד יעקב ביוד אברהם עשירי לדורות יצחק קבל אות ברית של יוד גם יעקב נתן מעשר מכל לכן חשיב במדרש יוד דברים על פסוק בזאת יבא אהרן שיוד ענינים היו עמו וחשיב ג' אבות בג' קרבנות בפר החטאת אשר לו דייקא כי הוא הוריד ה' מלאכי חבלה בעשיית העגל לקבל ה' אתוון של מנצפ"ך ולכן הקטירו בקטורת צרי צפורן חלבנה לבונה משקל ע' ע' מנה ד"פ ע' עולה פ"ר כי (דברים לג) ישימו קטורה באפך לשכך פ"ר דינים שהם בעולם ז"ש אין לי אלא אבות אמהות מנין ת"ל בד בבד יהיה

שנאמר גבי קטורת שהוצרכו לשכך פר דינים פר מנה ואמהות הם משככיין פר דינים שכן רח"ל ולא"ה חשבונם פ"ר ז"ש בפר זה אברהם כו' אין לי אלא אבות אמהות מנין ת"ל בד בבד יהיה שצריך להיות מדה במדה ומשקל במשקל בענין הקטורת פ"ר מנה הוא לתיקון פ"ר דינים ועיקר פר דינים נשתכחו באמהות או בד זהו תיקון על אד"הר שהיה בד (בראשית ג) הן האדם הי' כאחד ממנו הרי שצריך ג"כ זכות אמהות כדלעיל.

או ד"פ בד נאמר בפסוק לקבל ארבע אמהות כמ"ש במדרש כל אשה שהיא צנועה זוכה לבנים כ"ג שנאמר (תהלים מה) כל כבודה בת מלך שיושבת פנימה זוכה למשבצות זהב לבושה מעשה בקמחית כו' ז"ש ת"ל בד בבד יהיה כשיושבת אשה לבדה בצניעות זוכה לבנים שמתלבשין בבד להיות כ"ג ד' בגדים לקבל ד' עולמות שסודם (ישעיה נ) ובפשעכם שולחה א'מ'כ'ם א'בנט מ"צנפת כ"תונת מ"כנסים שבגלות ד' לבושים אלו הם נסתמין א"ל י"בא ב"כל ע"ת ר"ת אבי"ע בארבע תיבין של (תהלים פד) א"שרי י"ושבי ב"יתך ע"וד כי יכול האדם לתקן בתפלתו ולהעלות העולמות עד שמקום עש' בא לבריאה ובריאה במקום יצירה במקום אצילות ז"ס (שם כט) ה' י"ברך א"ת ע"מו ב"שלום שיצירה יגיע למקום אצילות והיא יצירה ובריאה יהיה עשיה (בראשית ג) אל מקום אשר היה שם אהלו בתחלה קודם שחטא אד"הר (שם) בין בי"ת א"ל ובין הע"י שהוא סוד ארבע עולמות אלו שהן לקבל ד' אותיות השם י"ה בשמים ו"ה בארץ ר"ת ב"ית א"ל בריאה אצילות ע"י נוטריקון עש' יצירה ז"ש א"שרי י"ושבי ב"יתך ע"וד יהי' מה שהי' מקדם שיעלו העולמות וכן יהללוך סלה לע"ל.

ז"ש בד בבד יהיה אלו ב' רתיכין שהם ד' יהי' כמו שהי' בתחלה והענק ז' היכלות הם לקבל ג' אבות ארבע אמהות ויעלו ז' בשבעה מוצקות ז"ש בד בבד יהיה שיהיה כמו שהיה (איוב מא) אחד באחד יגשו. או יאמר בד בבד יהיה ע"ד מ"ש בסנהדרין (דף נ"ב) תניא אבא יוסי בן דוסתאי אמר כמין שני חוטיין יצאו מבית קדשי הקדשים ונחלקו לארבע שסודם כדלקמן: ע"ד הפשט ד' בנים היו לו לאהרן ראוין לישרף ז"ש ותצא אש מ"לפני ה'.

ז"ש אחרי מות שני בני אהרן הלא הי' ראוי שימותו ד' לז"ה בקרבתם לפני ה' חנון ורחום ה' שלא מתו רק אלו השנים. ז"ש אחרי מופלג כי משה רבינו ע"ה ידע מרחוק מיתת נדב ואביהו משעה שבקש בעגל (שמות לב) זכור לאברהם ליצחק וליעקב איתא במדרש (פ' תשא) לפי שהיה צריך לזכור זכות עשרה וקחשיב אני ואהרן ופנחס אלעזר ואיתמר יהושע וכלב הרי ז' נחסרו עוד ב' לז"א זכור לאברהם וגו'.

ע"ד הדרש כ"א הי' בידו חטא זולת חטא זה מכל חטא נברא קטיגור (מלאכי ג) בוער כתנור אש (ישעיה י) והיה אור ישראל לאש וקדושו ללהבה כמו שמכל מצוה נברא מלאך א' כן מכל עבירה ז"ש אחרי מופלג שכבר נגזרה מיתה על בני אהרן. ז"ש (תהלים סח) נורא אלקים ממקדשיך.

ז"ש כמין ב' חוטיין יצאו ונחלקו לארבע להורות נתן בלבינו שלכל א' היו לו ב' חטאים ע"ד הרמז הקב"ה מאריך אפו וגבה דילי' ז"ש אחרי מות מופלג שהאריך להם אף אעפ"י שהם ב' גדולי הדור בני אהרן וגבה דילי' ר"ל חלק של הקב"ה שהיא הנשמה אבל הגוף

חלק של ב' שותפין אב ואם לכן אמר בגמרא יוותרון בני מעוהי מדה כנגד מדהכי חלק של הקב"ה היא הנשמה אשר נפח בא"פו הוא מאריך להם אף ונוטל חלקו.

ז"ש בקרבנתם לפני ה' דרש לשון קרב ובטן ובני מעים שיוותרו בני מעייהו לפי שבלבם הרהרו לשון בקרב וכליות ז"ש לפני ה' שהיא הנשמה. על פי הקבלה כמין ב' חוטין על ב' נשמות של נדב ואביהוא שנחלקו אח"כ לד' נשמות נרמזים בר"ת אחרי מו"ת שנ"י בגימטריא נדב ואביהוא אליהו פנחס נחלקו לד' ז"ס סמיכות הפרשיות ולאיש אשר ישכב עם טמאה (נראה שר"ל שאז כשהרג פנחס את זמרי ששכב עם הטמאה זכה לנשמת נדב ואביהוא) או אחרי מופלג משעת עקידה של יצחק (בראשית כב) קח נ"א.

לכן שני חוטין נחלקו לד' הן הן ב' קרני האיל או שני חוטין כי נדב ואביהוא היו לקבל מיכאל גבריאל אהרן לקבל רפאל ז"ש משל לרופא שנכנס לחולה כי עתה בזה היום היה אהרן במדרגת רפאל ונתנה לו הרפואה. וידוע כי ד' מלאכים במרכבה והם שנים ז"ש ב"ד בב"ד יהיה כמו שבקדושה יציאות השבת הקדושה שנים מיכאל וגבריאל שהם ארבע כן בקליפות ד' אינון והם שנים רק אף וחמה (משלי יז) וא"ח לצרה יולד ב"ד בהן שהן ד' כן בב"ד הקדושה ב' שהן ד' אין מתחילין בב"ד.

או שרמזו החוטים שתיים שהם ארבע על סוד יציאת השבת שהם סוד הנשמות שיוצאים מלמעלה כדאיתא בזוהר יומא דשבתא יומא דנשמתין בג"ד ישראל אמרי נשמת כל חי שתיים כי הנשמות יוצאין זוגות זוגות מלמעלה והנה סוד שם בן ד' הוא תרין נוקבין ותרין זכורין אבא ואימא י"ה ברא וברתא ו"ה בג"ד קי"ל כב"ה (יבמות ד' ס) שמי שיש לו זכר ונקבה בן ובת קיים מצות פ"ו וכל מי שאין לו זכר ונקבה ממעט הדמות בדמותו ובצלמו ברא את האדם שהוא סוד ד' אתוון אלו והיכל העליון שהנשמו' יוצאין משם הוא היכל קודש הקדשים וחטא של נדב ואביהוא הי' שלא נשאו נשים ז"ש כמין ב' חוטים יצאו מבית קדשי הקדשים ונחלקו לארבע שהיה להם ליקח לכ"א בת זוג.

או ב' חוטין על סוד ב' אותיות י"ה שפגמו בין איש לאשה שם יה נשתייר אש ואש ושרפן ומחצי השם נחלק לד' אותיות כי יוד הא בגי' כ"ו כמ"ש (תהלים קיח) מן המיצר קראתי יה ענני במרחב יה שהוא שלם ז"ש ב' חוטין מקדשי קדשים הם אתוון יה ונחלקו לד' או כמין ב' חוטין לרמז שבשביל עון עגל מתו כמ"ש למשה (שמות לב) לך רד מגלותא לגלותא עד גלותא רביעאה הן הן ארבע מרכבות שראה זכרי' (זכרי' ו) יוצאת מבין שני ההרים וההרים הרי נחושת טורי דנחשא לכן הראה הקב"ה שבשביל זה מתו נדב ואביהו לכפר על הדורות שיהיו ישראל בין מראות נגעים שתיים שהן ארבע שהן בשם ב' מלכיות בבל ואדום (שיר ב) קול דודי הנה זה ב"א ב"בל אדום שכל אחד מחריב בית (תהלים קלז) על נהרות בבל (שם) זכור ה' לבני אדום (ישעיה ח) והי' למקדש ולאבן נגף ולצור מכשול לשני בתי ישראל ונחלקו לד' (דברים לג) כי אש קדחה ב'א'פ'י ב"בל א"דום פ"רס יו"ן ז"ש (שיר ב) מדלג על ההרים הן הן ד' מלכיות (שם) הנה זה עומד אחר כתלינו על ב' בתי מקדשות לכן נחלקו החוטין שנים לד' ויצאו החוטין שנים מבית קדשי הקדשים לרמז על ב' בתי מקדשות שנחרבו אח"כ נחלקו לד' כי ידיעות הטמאה ב' שהם ד': או ב' ונחלקו לד' שכל מלכות הוא כפול שהם ח' מלכיות ב' שהם ד' דהיינו כל אחד כלול משנים וכן היו הבגדים של כה"ג שנים שהן ארבע דהיינו ב'

שמות הקדושים כל אחד כלול מד' אותיות שהם סוד (תהלים קד) חיות קטנות עם גדולות דלעיל ונרמז שחטא של נדב ואביהוא שהיה על שהיו מחוסרי בגדים לכן מתו ע"כ צוה לאהרן שלא ימות וזרזו יותר מן הראשון ואמר בזאת יבא אהרן אל הקודש על ד' בגדי זהב נרמזין במלת בזא"ת שהוא סוד אדנ"י תמן דינא דמלכותא דינא ז"ס בקרבנתם לפני ה' שנקרבו בד' אותיות אדנ"י שהוא סוד היכל מזוז"ה השער שהוא לפני ה' סוד ד' בגדי לבן: או אמר דבר אל אהרן אחיך.

וכי עד השתא אין אנו יודעין שהוא אחיו של משה ברזא דגלגולא משה סוד הבל שמת על שהציץ בשכינה כמ"ש (שמות ג) כי ירא מהביט שהיה ירא מאותו הבטה כמ"ש (שם יט) כ"י את"ה העדות"ה בנ"ו לאמר שסודו סוד קרבן עולה ויורד ס"ת (ירמיה ט) י"תהלל ה"מתהלל ה"שכל וידוע אחרי זאת תורת העולה קרבן עולה ויורד הי"א העולה הו"א העולה למקרא ולמסורת כי אם בזאת יתהלל לכן אמר לאהרן אל יבא בכל עת כי הוא אחיך בגלגולא קדמאה שהיה אהרן מן טוב של קין ומשה מן טוב של הבל ולפי שנדב ואביהוא נולדו מן טוב של קין לכן (שמות לב) ויקהלו על אהרן כי בר מזליהו הו"ו ז"ש אהרן למשה (שם) אתה ידעת את העם כי ברע הוא דייקא דהם מן רע של קין לכן (שם) ויקח מיד"ם נענשו אלו השתים לקבל שתים של רע של הבל שהיה בלעם מן בל של הבל מן רע שלו זה נגד זה ז"ס (שם כב) שנים ישלם לרעהו קרי בי' לר"ע ה"וי לפי שהם רע של הבל יונס וימברוס בנוי דבלעם חיובא ז"ש עתה לאהרן שיזכור (דברים לב) ימות עולם שהוא אחיך ועתה נענשת אז באותו השעה ומזה היה מתיירא משה שאמר להקב"ה (שבת נה) מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל פיהם ר"ל שאני הייתי בגלגול ראשון הב"ל וזה היה חטא של נדב ואביהוא בקרבנתם לפני ה' שהציצו בשכינה לכן אמר בזאת יבא אהרן אל הקודש דרך ג' עולמות בפר לקבל אברהם שהוא סוד נפ"ש עולם עשייה ואיל לעולה זה יצחק סוד רוח ביצירה ועז לקבל יעקב סוד בריאה נשמה: או אמר אהרן אחיך.

במדרש א"ר לוי בכאן מבשרו שבית א' יעמוד ת"י שנה מנין בזא"ת מי הכריחו לרש"י להבית לפשט זה לפי שהוקשה לוג"כ קושיית אחרי שהוא מופלג מכאן שרמז לו רמז על הפלגת בית ראשון ומה שהראה לו בית ראשון לפי שחטא נדב ואביהוא הוא עגל ואמר (סנהדרין קכ) בחלק לסוף כ"ד דורות נגבה חוב זה כמ"ש (יחזקאל ט) קרבו פקודות העיר ב' פקודות פקודות העגל לכן הראה לו עתה הנה זכות מיתת ש"ני ב"ני א"הרן גרמה שהקב"ה האריך אפו (איוב א) ותפול שב"א ותקחם ר"ת ש"ני ב"ני א"הרן דמתרגמינן לילית חייבתא כי שם הרגיעה לילית בשעת חרבן ומצאה מנות ואז (איכה א) שחקה על משבתיה ונקמה נקמת שרה אמנו שאמרה (בראשית כא) גרש את האמה הזאת ואת בנה (שם כג) ותמת ש"רה ב"קרית א"רבע לכן הראה לאהרן בזא"ת חשבון ת"י שנה שאז נגבה חוב הנשאר ועד אותו זמן לא יגבה הקב"ה חובו ונתן טעם לדבר למה כ"ד דורות לזה השיב בפר בן בקר זה אברהם איל זה יצחק שני שעירים זה יעקב כי כ"ד שערים אינון לעילא לקבליהון היו כ"ד שערים בירושלים של מטה שהוא מכוון נגד ירושלים לעילא (קהלת ז) גם את ז"ה לעומת ז"ה סוד כ"ד צירופי אדנ"י ולפי שאבות העולם הם שערים העליונים לכו כ"ד רננות אמר שלמה (במלכים א ח) שרצה להעמיד דלתות ההיכל עד שזכר (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם שהם ראשים

העליונים והנשאו פתחי עולם שהפתחים הם כ"ד שהיו בעזרה לקבל זה תקנו כ"ד תיבות בברכת ולירושלים עירך ודוד אמר זה בתהלים כשבא למזמור כ"ד ורזא (ישעי' נד) ושמתי כ"ד כ"ד שמשותיך לכן נזכרו אבות העולם בתורה כ"ד פעמים כסדרן סוד אור ישר שהוא כ"ד וכ"ד פעמים למפרע על סוד אור החוזר ז"ש בזאת יבא אהרן א"ל הקודש שהיא סוד כ"ד תכשיטי כלה כ"ד צירופי אדנ"י (תהלים עד) א"ל י"שוב ד"ך נכלם ר"ת אדנ"י ונרמז על סוד (שם צג) נשאו נהרות י"י ישאו נהרות ד"ך י"ם שסוד ים העליון הוא כ"ד לכן כ"ד פעמים כפרה איתמר ביו"הכ בתורה אמור ואחרי מות ופנחס וכן כ"ד עריות בפרשה וכן כ"ד תועבות בהפטרה (יחזקאל מ"ו עד מ"ד) כ"ד פעמים הו"י בישעי' כ"ד פעמים אשרי בתהלים זה לעומת זה בזאת יבא אהרן.

סוד ג' ג' קולות השופר כי ג' פעמים קו"ל בגי' זא"ת וג' קולות אלו הם סוד (שיר ב) קול דודי הנה זה בא וחזר ומפרש מאן אינון קלין (שם) מדלג על ההרים שהם אבות הקד"ש בגי' אבו"ת ואם היא מלא בו' קודש הוא ג"כ חשבון ת"י כמו בזאת חושבניה דדין כדין ז"ש בפר זה אברהם קלא תקיעותא ואיל קול של שברים יצחק ועז קול של יעקב תרועת מלך בו לכן היו תוקעין שש תקיעות במקדש תלת גו תלת גם בתפלה צריך להמליך באבהן תחלה לסדר שבחו של מקום תחלה אבות גרורות קדושות השם וארז"ל (ברכות ב) לעולם ישהה אדם שני פתחים ואח"כ יתפלל והקשה ב' פתחים ס"ד אלא אימא כשיעור ב' פתחים וקשה למה לא אמר בקיצור כשיעור אלא תרווייהו איתניהו ב' פתחים הם חסד דין אברהם ויצחק הקשה ב' פתחים ס"ד הלא (תהלים כד) מבקשי פניך יעקב סלה כי (שם מו) י"י צבאות עמנו משגב לנו אלקי יעקב סלה אימא כשיעור שהוא יעקב כלול משתיהן והוא עמודא דאמצעיתא כלול משתיהן יושב אוהלים ז"ש בזאת יבא אהרן אל הקודש סוד קדישים כי אבות לקבל אברהם גבורות לקבל יצחק קדושות לקבל יעקב ואין התפלה נשמעת עד שבא לחצר הפנימית נוכח בית מלכות ז"ס ג' ימים שהלביש' אסתר ועומדת לכן דרז"ל ג' אבות בזה הפסוק כי דרך אלו ג' האבות התפלה הולכת לכן תנינן (יומא כח) שאמרו ברקאי לזכור זכות ישיני חברון לכן אומרים פסוק (תהלים ה) ואני ברוב חסדך לקבל אברהם (שם) היכל קדשיך זה יצחק ביראתך זה יעקב (בראשית כח) מה נורא המקום הזה: או יאמר בזאת יבא אהרן אל הקודש ע"ד אין עומדין להתפלל אלא מתוך הלכה פסוקה (משלי כח) מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלתו תועבה לפי שאין להקב"ה בעולמו רק ד' אמות של הלכה.

וכשלומדין למטה בזאת ה' אחרונה של השם יבא אהרן אל הקודש היא י' של שם שהוא חכמה עלאה מן חכמה תתאה לעילאה ז"ס (שם ט) חכמות בנתה ביתה תרין יב"א נוטריקון י"ב א"ותיות שהם סוד שם של י"ב חלת ברכאן (במדבר ו) י"ב ברכך י"אר י"שא ג' שמות שבברכת כהנים והם סוד ג' אבות יברכך מסיטרא דאברהם פר יאר מסיטרא דיצחק איל ישא מסיטרא דיעקב עז משם זכו ישראל לברכת כהנים יב"א י"צירה ב"ריאה א"צילות כל אחד כלול מד' אתוון סוד יצירה מד' כנפות הארץ ד' כנפים של טלית מתלבש ביצירה ד' אותיות של אדנ"י בריאה שם של אהי"ה ד' אתוון לקבליהון ד' פרשיות של תפילין של יד (שמות יז) כי יד על כ"ס עולם דמיושב הרי ניתקן עולם בריאה בתפילין של יד אימא עלאה מקננא בכורסייא תפילין של ראש ד' בתים לקבל אצילות לקדם מלכא עלאה בעינן למיקם נמצא נתקנו עלמין בעובדא בזה היום נתקן

אדם כתנות עור שלו שהם רזא דתפילין ד' בתים של עור ד' בתים של יד לקבל ד' בגדי זהב ד' בתים של ראש לקבל ד' בגדי לבן לכן במסורה ב"פ וילבישם (בראשית ג) כתנות עור וילבישם ואצל בגדי כהונה ולבשם כי לבש הקב"ה לא"הר בגדי כהונה כי אחר החטא של אד"הר נתן לו כפרה בח' בגדים א' ח'ר'י נוטריקון א"דם ח"וה ר"אש י"צירים ז"ש במדרש עז לקבל יעקב (שם כז) שני גדיי עזים טובים לך שתקבל הברכות על ידיהם וטובים לבניך על שיתכפרו ביו"הכ כמ"ש (ויקרא טז) כי ביום הזה יכפר וקשה מה ענין הברכות של יעקב לכפרת יו"הכ ולדידי ניהא כי עשו לקח בגדי חמודות מנמרוד שהם בגדים של אד"הר שהיו בגדי כהונה כי עשו היה הבכור והוא משתמש בבגדי כהונה לכן אמר במדרש כשלבש עשו אותו לבוש היו כל חיות ועופות מתקבצין אליו והיו נכנעין לפניו.

הענין כי בגדים אלו הם לבושים אל מרכבה עלאה ותתאה ואז היה הוא בצלמו ובדמותו לקבל ב' רתיכין עלאה ותתאה ואותו בגד הוא של כ"ג וירש ג"כ עשו שהיה ג"כ בכור לכהונה לכן כשבא עשו אל השדה לצוד ציד לקח אותו לבוש עמו כשאמר ליעקב (בראשית כה) הלעיטני נא מן האדום האדום הזה שהיה רוצה להתלבש רק בבגדי זהב לבד ולא בבגדי לבן כי יתאדם יתאוה לדם אמר לו יעקב (שם) מכרה לי בכורתך כי בזה הבגד נתלה הבכורה ודינא קאמר לי' יעקב לעשו אם רוצה אתה להתלבש בסיטרא דדינא קשיא מן האדו"ם האדו"ם מסיטרא דסמאל כמין גמל שרכב על הנחש לכן אמר הלעיטני (בשבת) מלעיטין את הגמל א"כ צריך אתה לפשוט מעליך בגדי לבן שהם בגדים של כה"ג שבהם נתלה העבודה ואותו לבוש לבש יעקב בשעה שבא אל יצחק אביו ליתן לו הברכות כי כן הדר לו לכן צווח עשו ככרוביא (בראשית כז) את בכורתי לקח מכח מה שלקח את בכורתי ונעשה בהם כה"ג להשתמש הוא בבגדי לבן (שם) עתה לקח את ברכתי כי מזה באו לו כל הברכות של אד"הר כדאיתא בזוהר י' ברכאן אלו של (שם) ויתן לך לקבל י' קללות והנה שפיר קאמר במדרש טובים לך שקבלת הברכות על ידם ומכח אלו הברכות נעשה כה"ג בלבושים של אד"הר טובים לבניך שנתכפר על ידם כי בכל יו"הכ נתלבש כה"ג בח' בגדים אלו ומכפר על ישראל בהם ז"ס סמיכות הפרשיות כי יצוד ציד חיה ועוף וכסוי הדם בזה הפרש' כי באלו הבגדי' צדים כל בהמות וחיו' בעולם שהוא לבוש של אד"הר ולכן ביום שהוקם המשכן נתאספו ג"כ כל חיות ועופות סביב המשכן כאשר ביארתי בפ' שמיני ז"ס סמיכת פרשת זאת החיה אשר תאכלו בהמות חיות ועופות להקמת פ' המשכן בפ' ויהי ביום השמיני (תהלים קד) כי שם צפרים יקננו כשנתלבש כה"ג ח' בגדים ביום השמיני למילואים שהיה עולם מלא על שם מלא הן הן ב' שמהן אלו ד' בגדי זהב אדני ד' בגדי לבן הוי"ה גם כסוי הדם בא מכסוי הדם של הבל שכיסו חיות ועופות ז"ס דבר אל אהרן אחיך קדמאה בגלגולא (בראשית ד) קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה.

או סמיכות הפרשיות שחוטי חוץ רזא דגלגולא אל אי' בס' התמונה גלגולא קדמאה מסיטרא דאברהם זה לדעתי סוד בזאת יבא א'ה'ר'ן אל הקודש על סוד אד"הר ר"אש נ"בראים נקרא אהר"ן על סוד ד' חיות הקודש שיש להם רנ"ו כנפים כמנין א"הרן ורזא דאדם הוא תלת גלגולים (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים מסיטרא דאברהם ויצחק ושניהם מסיטרא דיעקב (תהלים כד) מבקשי פניך יעקב סלה ז"ס בפר בן בקר בגלגולא

קדמאה דאברהם ואיל מסיטרא דיצחק רוח ועז מסיטרא דיעקב (משלי יז) מצרף לכסף
דא אברהם כור לזהב דא יצחק ובוהן לבות י"י דא יעקב כ"ג כשלבש ד' בגדי לבן דא
אברהם מצרף לכסף בגדי זהב דא יצחק אבל כשקישר ב' שמהן יחד משולבות אשה אל
אחותה לחבר הלולאות ולקשור (שמות כה) כרוב אחד מקצה מזה אדני כרוב א' מקצה
מזה הוי"ה ובמחברת השנית כשחוזר ש"ץ לתפלה בחזרה אומר אמן ומחבר (שם כו)
והיה המשכן אחד.

ז"ס פר' שחוטי חוץ כששוחטין בהמה חוץ לעזרה אזי הנשמה שמגולגלת בתוך בהמה
ג"כ כשיוצאת מן הבהמה אין מניחין אותה למעלה במקום קדוש רק באה מחוץ בסוד
(ויקרא ו) זאת תורת העולה היא העולה קרינן וכתוב הוא העולה ותרווייהו איתניהו
כשרות הבהמה היורדת מטה אז רוח העולה הוא למעלה כי מיכאל כה"ג מקריב אותו
אז למעלה לפני הקב"ה על מוקדה למטה על המזבח למעלה.

לכן פתח פר' שחוטי חוץ ג"כ בתלת גלגולין אלו שור מסיטרא דגלגולא קדמאה מאברהם
בפ"ר בגי' מחנ"ה מו"ל מחנ"ה ב"ן בק"ר בגי' ב"פ ג"ן עד"ן כי המשכן היה דמות גן
עדן בארץ שאז נכנס לגן העליון בפ"ר ב"ן בק"ר בגי' י"ב פעמים אבן שנחלקו על י"ב
אבנים כל אבן בגי' ג"ן הרי י"ב גנים לי"ב שבטי יה כל אחד יש לו מדור לפי כבודו
(במדבר ב) איש על דגלו באותות לבית אבותם כל אחד מכיר דגל שלו: דבר אל אהרן
אחיד.

כאן רמיז ליה על (בראשית ד) קול דמי אחיד צועקים דאתמר גבי קין דהוא היה מן טוב
של קין ומשה מן טוב של הבל לכן צריך לתקן עתה ונשמע קולו בבואו אל הקודש
(תהלים קלג) מה טוב ומה נעים שבת אחים שניהם כאן טובים (שם קכה) הטיבה י"י
לטובי"ם ולישרים בלבותם שנתן חושן על לב אהרן.

ג' בתי מקדשים הם על ג' אבות בית ראשון בפר בן בקר זה אברהם שקרא הר בית שני
יצחק איל לעולה קראו שדה בית ג' יעקב קרא בית לקבליה ע"ז ז"ש בזאת יבא אהרן
אל הקודש כי בכל ג' בתי מקדשות הוא עזרא עלה מבבל גלגולו של אהרן נתוספו לו
על שמו ראשון כ"ב אותיות כי מתחלה כלל כל כנפי החיות רנ"ו אח"כ הוסיפו לו כ"ב
ונקרא עזר"א ע"כ אמרו בגמרא (סנהדרין כא) ראוי היה עזרא שתנתן התורה ע"י כמשה
ואע"פ שלא ניתנה התורה ע"י נשתנה הכתב על ידו לכן אמר רזא דא בזו הפרשה דבר
אל אהרן אחיד דייקא שכמו שע"י ניתנה התורה כן ראוי הוא שע"י יתן הקב"ה התורה
ז"ש בזאת יבא אהרן אל הקדש שגם הוא ראוי לקבל התורה שנקראת זאת ורמז כאן ג'
גלגולים בג' בתי מקדשות כשם שהקריב אהרן מילואים כן יקריבו לע"ל מילואים בימי
כהן צדק א' מד' חדשים שראה זכריה הנביא ע"ד השכל ג' אלו הם ג' עיקרים תורה נגד
הורה מן השמים עבודה נגד מציאות השם ג"ח נגד שכר והשגחה נגד זה תקנו לומר
בבוקר פ' עקידה נגד עבודה פ' המן נגדהשגחה שכר לצדיקים עשרת הדברות נגד תורה
הנה פ' המן לקבל אברהם כמ"ש במדרש הנני ממטיר לכם לחם בזכות אברהם שאמר
(בראשית כב) הנני לכן כפל בבוקר בזכות בוקר של אברהם נת"ן לח"ם ס"ת מ"ן
(תהלים קיח) כי לעולם חסדו בזכות חסד של אברהם פ' עקידה לקבל יצחק פ' עשרת
הדברות לקבל יעקב (שם קמז) מגיד דבריו ליעקב י' דברות עק"ב תיבות אמר בזא"ת

בזאת יבא אהרן לאעברא תלת קליפין (בתיקונים תיקון י"ח דף צ"ה) תלת גוונין דאית בהו בקשת אינון ג' גוונין דג' קליפין דאגוזא עלייהו אתמר אין דורשין בעריות בג' בגין דא אסור לאסתכל בג' גוונין דקשת דא רזא דערלה ג' קליפין דצריך לאעברא מאות ברית קודש ומיד (בראשית ט) ראיתיה לזכור ברית עולם ועל אילין תלת קליפין אתמר (שמות ג) של נעליך מעל רגליך ובזמנא דהוה משה מתלבש בהון אתמר (שם) אל תקרב הלום מיד דאתפשיט מינייהו אתקרב תמן דא רזא דקרבנא דהוה נחית אשא לאדלקא אילין תלת קליפין הדא הוא דכתיב זאת תורת העולה היא העולה על מוקדה תלת גוונין דאשא דהוה נחתין בתלת צלותין לאוקדא אלו ג' קליפין לכן אמר בקרבנתם לפני י"י כי באלו הקרבנות סלוקי' בה' ו' בה' כדאתמר התם ז"ש דבר אל אהרן אחיך כי גם משה לא יכול לקרב אל המקום אשר הוא עומד שם אדמת קודש רק בהתפשט תלת קליפין ממנו לכן אמר גם לאהרן יגיד שלא יבא בכל עת אל הקודש רק בזאת וראיתיה לזכור ברית עולם ג' קרבנות אלו לקביל ג' קליפין אלו לאעברא אותן ולכן בזו הפרשה פרשתא דעריות שאין דורשין בהו בשלשה גם בזאת יבא אהרן באורייתא דלא אתיהבית רק אחר העברת ג' קליפין אלו לכן אמר (שמות יט) היו נכונים לשלשת ימים ז"ס (שבת נה) אוריין תליתאי אל עם תליתאי על יד תליתאי להעביר ג' קליפות אלו וכיום תליתאי ותלת גוונין נהורין בכהנים לווים ישראלים דעלייהו אתמר (שיר ז) מה יפו פעמיך בנעלים איהי נעילת חגים ומועדים שלש רגלים תחוג לי בשנה בזאת בגי' אליה"ו משי"ח יב"א י"ונה ב"ן א"מיתי שהוא בן יוסף וכן קוד"ש הכי הוי הקד"ש חסר ו' בגי' אבו"ת זכות אבות בכנס עמו וחוזר ומפרש ג' אבות כסדרן בזאת בגימ' ת"י נימין יש בכל קוצא וקוצא (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכן ת"י בתוכם טעם שבית ראשון עומד ת"י כמנין קוד"ש שעולה ת"י: ד"פ בד רזא עלאה בזוהר פ' פקודי ד"פ שש כי בגדי דכ"ג רזא דשש אתוון בסוד (ישעי' סא) בגדי ישע הנרמז בה' פסוקים של בראשית ד' ויין בראשי ד' פסוקים עיין בסוד צמצום: בד בכד יהי'.

ב"ד בא"ת ב"ש ש"ק כי מן הקליפה כשמוצאין ניצוץ טהור נעשה מן אורו ניצוץ מוחין בסוד י"ה י"ה (זכריה יד) ביום ההוא יהי"ה י"י אחד ר"ל כשיהיה י"י אחד אז נעשה מן שק קליפין בד ומוחין נקראו י"ה י"ה ז"ש בד בבד אז נעשה ממנו י"ה י"ה ז"ס שלשים צדיקים שבאין בכל דור מן גוים להתגייר בין ישראל כד"א בחולין פ' גיד הנשה (דף צ"ב) ז"ש (בראשית יח) ואברהם היו יהי"ה לגוי גדול שאין לך דור פחות משלשים צדיקים כאברהם ר"ל אברהם קדמאה לגיורין וכל נשמות של גרים באים ממנו.

באיזרא נשא ת"י קוצין מנין קדו"ש ז"ש ועשו לי מקדש ושכן ת"י בתוכם לכן הי' ת"י שנה בבית ראשון בסוד אלף בית אלף בינה ז"ש בזאת יבא אהרן שהוא ת"י אל הקודש עלאה אינון ת"י קיצין דתמן והסוד כמוס לאו כל מוחא ומוחא סביל דא: פרשת קדושים קדושים תהיו במדרש רבה קדושים יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושת גידול מקדושתכם ואנו למדין מפרשתו של פרעה הרשע ע"ש קדושים היו מיבעי ליה ת' יתירה בא לרמוז על ד"פ קדוש שאומרים ישראל בכל יום ג' בבוקר ואחד במנחה לקבל ד' דגלים ובכל דגל ג' שבטים כן בכל פעם ג"פ קדוש ז"ש (תהלים מו) ה' צבאות אימתי נקרא צבאות מלא כל הארץ כבודו כי ה' צבאות עמנו ר"ל בשביל ישראל נקרא צבאות ז"ש ונקדשתי בתוך בני ישראל שהקדושה היא כנגד י"ב שבטי ישראל ועז"א קדושים

תהיו בת' שהקדושה תבא להם לישראל כי קדוש אני ר"ל בשביל קדוש אני ה' אלהיכם שאתם אומרים בכל יום לכן א' פרשה זו בקהל אל כל עדת בני ישראל שהם (שיר ו) איומה כנדגלות (תהלים כב) ואתה קדוש יושב תהלות ישראל כשם שישראל הוא מחלק לד' פעמים קה"ל וקהל כלול מג' פעמים אד"ם ז"ש (שם סח) במקהלות ברכו אלהים וחוזר ומפרש ה' ממקור ישראל ר"ל בשם של ישראל תמן ד"פ קהל וא' שבתבת ישראל הנוספת על מספר רובע ישראל היא שם של הוי"ה שהוא צורת א' גם אמר (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל על סוד תפילין ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בזוהר חיי שרה בתוכם מ' סתומה תפילין מרובעת הלכה למשה מסיני ויש ד' בתים לקבל ד' דגלים י"ב תפירות י"ב שבטים לכל רוח ג' תפירות ג' שבטים לכל דגל ש' מימין ש' של ג' ראשים לקבל ג' אבות ז"ס גפן הם תפילין (בראשית מ) ג' ש' ריגים (חולין צב) על ג' אבות והיא כפורחת ד' אמהות והבשילו אשכולותיה י"ב שבטים ויש בתפילין ת"ג תיבות כמנין אבות כי שם של שדי מורה על ג' אבות ש' על יעקב ר' יצחק יו"ד אברהם כשתצרף ת"ג תיבות בד' בתים בז' ראשים של שינין י"ב תפירות הרי הם כ"ג לקבל ד' יסודות וז' כוכבי לכת וי"ב מזלות וכן כ"ג סנהדרי קטנה (שיר ד) כחוט השני שפתותיך כמנין חוט (בראשית יד) אם מחוט ועד שרוך שבזה זכו ישראל מחוט של חסד של אברהם לילה לאו זמןתפילין כי חוט של חסד הוא ביום ז"ש (תהלים מב) יומם יצוה ה' חסדו במ' סתומה על תפילין מרובעת שזמנם ביום (שם) ובלילה שירה עמי שאין צריך לחלוץ הלכה ואין מורין כן אבל ביום כתיב יצוה שם מצוה להניח וכשתצרף כ"ג עם ת"ג הרי תו"ך ז"ש (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל תו"ך דייקא ז"ש ושכנתי בתוכ"ם קאי על תפילין שהם סוד תו"ך (דברים לג) והם תכ"ו לרגליך גם בד' פרשיות זוכין לארבע מאות עלמין דכסיפין לכן אמר תהיו בת' יתירה ובהם מכניעין ת' בתי דינין דחציפין והעולם עומד על סנפיר א' של לויתן שהוא סוד ת' וכן ג"כ קומה של אד"ה שהעמידו על ק' אמה כי יש באמה אחת של הקב"ה ד' עולמות נמצא בק' אמה של הקב"ה יש ת' עלמין דכסיפין וז"ס כ"ף קטנה של (בראשית כג) לספוד לשרה ולבכותה שבכה אברהם על קומת אד"ה שהיא כ"ף (תהלים קלט) ותשת עלי כפכה ולכן קנה אברהם באותו פרק מן עפרן שהוא רע עין (בראשית כג) בארבע מאות שקל כסף שהוא ת' עלמין דכסיפין וכן קדושים תהי' בת' שיתקנו קומת אדם הראשון קדושים ב"פ קדו"ש בגי' כ"ף בפ' רבתי של אי"ק שצריך להיות קדוש בגוף וקדוש בנפש: לא תקיפו פאת ראשיכם.

איתא בסודי רזא כל שיש לו בלוריות וכל שמגלח זקנו ולובש בגדי גוים אסור לקרותו לס"ת שנאמר (תהלים נ) ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי וגו' ועם מנאפים חלקך אעפ"י שאינו נואף. ר' לוי אמר פ' זו י' דברות כלולים בה וצריך ליתן טעם ששמעו ישראל הדברים שתיים שהן ארבע לוחות ראשונות ושניות בפירוש וב"פ בדרך רמז בכאן ובפ' קריאת שמע וזה כוונת מ"ד שהדברות היו כתובים ארבעים רמז על ד' מקומות אלו במדרש מפרש מה שנאמרו דברות בלשון רבים הוא לשבח ולגנאי עיין שם והנה הוצרך הקב"ה לתקן ולשנות ענין י' דברות מתחלה בדברות ראשונות (שמות יט) כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים (שם) ותגיז לבני ישראל אלו האנשים כמ"ם (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה מתחלה לנשים שנקראים זאת והם שמעו

הדברות קודם ששמעו אותן ישראל מטעם אי' במדרש לפי שבהר סיני פסק חטא חוה וחוה חטאה מתחלה באכילת עץ הדעת והביאה מיתה לעולם אח"כ (משלי טו) מרפא לשון עץ חיים בשעת מ"ת הוצרך הקב"ה לבא מתחלה לתקן חטא חוה והנה בעגל חטאו האנשים ולא הנשים לכן בכאן כשחזר ופירש הדברות אמר דברו אל כל בני ישראל דיבור קשה כנגד האנשים תחלה ואמרת אליהם אמירה רכה לנשים אח"כ לפי שמתחלה אמרו שאמרו האומות לכבוד עצמו הוא דורש לכן בכאן פתח איש אמו ואביו תיראו לפי שאמר שם (שמות כ) זכור את יום השבת לקדשו אמר בכאן את שבתותי תשמרו שם אמר לא תנאף לזכר בכאן אמר הנואף והנואפת שם אמר לא תרצח ליחיד אבל שניהם שהמיתו איש אחד הא' שהם פטורין שזה היה טעותן (סנהדרין פד) בהריגת חור הרגו אותו רבים וחשבו שההלכה כרבנן דר' יהודה בן בתירה לכן אמר בכאן לא תעמוד על דם רעיך להודיע הדין שאף י' שהרגו לאיש אחר מאחר שהי' לכל אחד ידיעה שהרגו אותו ז"ש לא תעמוד על דם רעיך מי שהוא עומד שם ומקרב מיתתו.

שם אמר לא תשא את שם ה' אלהיך ובכאן בא להוסיף לא תשבעו וחללת שבשביל יחיד שמחלל בשבועה חייבים רבים. אמר איש אמו ואביו תיראו אצל יראה הקדים אם לאב בסוד עבדו את ה' מאן אתר מיראה (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה' לפי שהשכינה נקראת יראה לכן מקדים אם קודם לאב אבל גבי כיבוד שהוא סוד אהבה הקדים אב לאם שכן אב הוא אהבה הוא בסוד החסד גם רמז במלת תיראו שהוא לשון רבים ואמר שכתובים ג"כ בלשון רבים ובדברות אמר זכור את יום השבת שהוא לשון יחיד הוא בסוד (בקדושין) עבד עברי עובד את הבן ואין צריך לעבוד את הבת אבל עבד כנעני שהוא בסוד העשייה דתמן מטרנות' מקנא צריך לעבוד בן ובת וכן בכל מקום כשמזכירין השכינה צריך ג"כ להודיע שרשות בעלה עליה והיא סוד תפלת ערבית רשות.

לכן בכאן שהוא מזכיר האם תחלה שהיא השכינה אמר תיראו חוזר ומפרש את שבתותי מדת יום ומדת לילה תשמרו שמור לנוקבא: ג' קדושות לקבל ג' עלמין בזוהר פ' שלח לך ר"מ תלמידי ר"י מווענגרווא דרש בזו הפר' מסורה של ג' גבורתך (דברים ג) אשר מי אל יעשה כמעשיך וכגבורתך (ישעיה סג) איה קנאתך וגבורתך (תהלים קמה) דור לדור ישבח מעשיך וגבורתך יגידו אין בין מים תחתונים לעליונים רק כמלא נימא לבד מים עליונים זה סוד ש' תלת ראשין וכן למטה תלת עלמין הן ש' תלת ראשין ז"ש ר"ע לתלמידיו (חגיגה טז) כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים סוד שיש הוא שין מזה הצד בעליונים ש' של זה הצד בתחתונים ומלא נימא באמצע סוד י' כדאיתא בזוהר חדש סוד ידוד בשערי שהקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה הוא סוד ו' ומ"ש ר"ע אל תאמרו מים מים כי הכל א' דא לקבל דא ובזה חטאו אהרן ומרים שא' (במדבר יב) גם בנו דבר י"י ולא הרגישו שהקב"ה נסתר מזה העולם והוא נגלה עמנו בכל שעה לכן באה הקדושה עליהם פתאום להודיע שההשגחה תמיד עמנו.

ז"ש בגמרא (חולין פט) בשכר שאמר אברהם (בראשית יד) אם מחוט ועד שרוך נעל זכו בניו לשתי מצות תפילין ותכלת מקשה בגמרא בשלמא תפילין ניהא (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם י"י נקרא עציך אר"א אלו תפילין שבראש אלא ציצית מ"ט

תכלת דומה לים וים לרקיע ורקיע לכסא הכבוד הענין כי אברהם חבר העולמות יחד באמרו (בראשית יד) קונה שמים וארץ.

לכוננו בניו לתפילין סוד ב' שינין לברר על אלו העולמות העליונים ותחתונים ובתים באמצע על סוד הרקיע המפריש בין מים התחתונים לעליונים ד' בתים לקבל ד' רוחות אלא ציצית מ"ט מה שכר היה זה על שחבר עליונים ותחתונים והשיב שגם תכלת דומה לים הרי מים תחתונים וים לרקיע הרי מסך מבדיל ביניהם מטטרון כמ"ש בתיקונים שהוא רקיע על ראש חיות (שם א) ויהי מבדיל בין מים למים אחר כך כסא הכבוד הרי מים העליונים ובין אלו המים לתחתונים אינו רק רקיע וא"כ שפיר נראה בציצית שהקב"ה קשר ב' עולמות ביחד (תהלים צג) מקולות מים רבים אדירים משברי ים אדיר במרום י"י וכמו שלשם ד' בתים רתיכין קדישין כן בציצית ארבע כנפות והם סוד ג' עולמות ציצית עולם היצירה תפילין של יד בריאה תפילין של ראש אצילות ז"ש בזאת יבא אהרן אל הקודש ג' קדושות אלו לקבל תפילין אמר קדושים תהי' ב' קדושות ועוד קדושה שלישיית לקבל ציצית סוד קדושה מה' מוצאות הפה היא באה ק' מגי"כק ד' מדטלנת זו מן בומף ש' מן זסרץ ה' מן אח"עה ז"ש בלשון חסידים תתרומם ובקרב קדושים תתקדש ר"ל כמו שבקרב יש ריאה המנפחת על הלב ה' אונות יש לריאה כן לשון הוא קולמס הלב הוא מתרומם בה' מוצאות זה לעומת זה לקבליהון אמר דוד ה' (שם קד) ברכי נפשי ויש מחלוקת בגמרא הני ה' ברכי נפשי לקבל מי אחד אומר לקבל ה' עולמות שדר בו דוד ואמר שירה וחד אמר נגד ה' דברים שהנשמה דומה להקב"ה תלמידי ר' מאיר כן דרש ה"פ אני י"י אלקיכם בזו הפרשה ה' עולמות לקבל ה' שמות נפש רוח נשמה חיה יחידה שהם ה' פרצופים נפש מה' אחרונה של שם רוח מו' של שם נשמה ה' ראשונה של שם חיה מי' יחידה מקוצו של יוד שהוא סוד אריך אבא אימא זעיר נוקבא נפש ממלכות רוח מת"ת נשמה מבינה חיה (קהלת ז) מחכמה תחיה את בעליה יחידה מאריך אד"הר קודם חטאו זכה ליחידה (בראשית ג) הן האדם היה כאחד בעדן גן אלהים זוכה ליחידה כל ימי החול זוכה אדם לנפש בי"ט זוכה לרוח בשבת לנשמה ביום הכפורים נשמה לנשמה י' בחודש שבת שבתון בשבת יומא דנשמתא נמצא יו"הכ שבת שבתון לקדו"ש י"י מכובד זוכה לקודש שהיא החכמה וביום המיתה זוכה ליחידה וכנגדן שר דוד שירה במעי אמו נגד נפש ז"ש ברכי נפשי את י"י וכל קרבי דייקא כשהיה בקרב וכה"א (משלי יג) צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן רשעים תחסר והנפש כשבא לאויר העולם וראה כוכבים ומזלות (ישעיה מ) שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה (שם לב) עד יערה עלינו רו"ח ממרום דייקא יונק משדי אמו א' שירה על שנתן דדים במקום בינה (איוב לב) ונשמת שדי תבינם מלשון שדיים יונקים משם זכה לנשמה וכה"א (ישע' כח) את מי יורה דעה וגו' גמולי מחלב ר"ל מי הוא סוד הנשמה דאתיא מבינה (שם נג) זרוע י"י על מי נגלתה משם זוכה לרעה וגמולי מחלב ראה במפלתן של רשעים ואמר שירה על שזכה לחכמה נשמה לנשמה כי לא אמר שירה עד שאמר ק"ג מזמורים שהם סוד (משלי ח) להנחיל אוהבי י"ש שנחלק על ג' מחנות כל מחנ"ה בגימטריא ק"ג במדרש ההיא רביא בזוהר פ' תרומה על פסוק (שם ו) כי נר מצוה ותורה אור כלול מב' קווין חסד ורחמים כל אחד כלול מק"ג ג"פ ק"ג רק שחסד ורחמים א' גוברים יותר מב"פ ק"ג הרי ר"ז משם מפלתן של רשעים כמ"ש (דברים

כה) פן יוסף להכותו על אלה מכה רב"ה שיש מנין רב"ה לאווין בתורה שלוקין עליהם וסי' ילקו זר"ים כמ"ש הרמב"ם (ישעיה י) והיה א"ור ישראל של מצות לא"ש שבוער כתנור האש וכה"א (מלאכי ג) כי הנה היום בא בע"ר כתנור שיש ג"כ מצות שנוהגים בכל מקום כמנין (שיר ה) אני ישנה בגלות ולבי ע"ר כמ"ש בעל ספר החינוך הנה מפתן של רשעים חיה שנופלת ברקיע (ישעיה כד) יפקוד י"י על צבא המרום וזורק חיה שלהם היא הכח שלהם ואמר שירה כמ"ש (ויקרא יא) זאת החיה אשר תאכלו על חיה קדישא של ישראל נפש חיה למינה ד' חיות הם ד' מלכיות וראה יום המיתה ליחידה כי אז (משלי לא) צופיה הליכות ביתה (שם) עוז והדר לבושה הוא לבוש של אדם הראשון קודם שחטא (תהלים סח) א"לקים מ"ושיב י"חידים ב"יתה על הסוד הנשמות שבונה אותם הקב"ה בגוף שנקרא בית סוד גלגול הוא סוד גלות מצרים שהיה כור הברזל ונרמזו ד' גלגולים בד' אתון קדמאין שהן הן ד' גליות לישראל כן ג"כ ד' גלגולים לנשמה א"דום מ"די י"ון ב"בל.

המהלך בדרך יחידי ר"ל שהולך מדרגא לדרגא עד שישוב למדריגת יחידה ומפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו שגם על חלק הנפש לא עביד מידי ומתחייב ב' ובפסוק זה מבואר קושית הזוהר (בתיקוני תיקון מ') א"ר חזקיה אי תימא דבר עלמא יקימון ואתערון מעפרא אינון גופין דאתנטעו בנשמא חדא מה תהא מינייהו א"ר יוסי אינון גופין דלא זכין ולא אצלחו הרי אינון כלא הוו כמה דהוו עץ יבש בהאי עלמא ה"נ בההיא זימנא וגופא בתראה יקום ההיא דאתנטע ואצלח ונטע שרשוי כדקא יאות על ההוא גופא בתראה אתמר (שם א) והיה כעץ שתול על פלגי מים דעביד איבין ונטע שרשין ואצלח כדקא יאות.

הנה בזה הפסוק מרומזין תלת זימנין אשר פריו יתן בעתו גלגולא קדמא (שם) ועליהו לא יבול תנינא וכל אשר יעשה יצליח תליתא ועל ההוא גופא קדמאא כתיב (ירמיה יז) והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבא טוב דא תחייית המתים ואתנהיר ההיא נהורא דחווה בקדמיתא ואתגניז לצדיקים (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב מדין נתגבר טוב בעלמא ואתעבר רע מעלמא כדין אינון גופין ליהוי כלא הוו דזמין קב"ה לארקא על אינון גופין רוחין אי זכו בהו יקומין לא זכו ידו קטמא תחות רגליא דצדיקאי ונרמזין ארבע גלגולין בד' תיבין (תהלים א) א"שר פ"ריו י"תן ב"עתו ר"ת ד' גליות א"דום פ"רסמ"די י"ון ב"בל (בראשית טו) ודור רביעי ישובו הנה ז"ש אלקים מושיב יחידים ביתה הרבה בני אדם לא להוי מנהון רק בית אחד כי גופין ראשונים יתעברו כלא היו וקצת גופין יוציא (ירמיה טו) יקר מזולל ונותן בהם רוחם להולכי' בה ז"ש (תהלים סח) מוציא אסירים קצת גופות בכושרות אם זכו ואם לא זכו (שם) אף סוררים שכנו צחיחה על צחיח סלע יבואו לנתחיה.

או על סוד שהקב"ה עושה כנפים לצדיקים כי בנשמה אחד יש בה כמה ניצוצות ז"ס איפה של אד"הר זה תלוי ברגלו זה הלוי בידו כן כמה וכמה צדיקים שתולין בגוף בנשמה א' ז"ס יחידים הרבה בני אדם תולין בבית א' ז"ש (ישעי' מ) לכלם בשם יקרא שכלן נקראו בשם ונתלין על שורש א' וכה"א (תהלים קיח) ברוך הבא בשם י"י בלשון יחיד על נשמה א' ותולין בה כמה ניצוצות שיש בהם ממש ז"ש (שם) ברכנוכם בלשון רבים

וכה"א (שיר ו) דודי ירד לגנו בלשון יחיד וכו' או עפ"י הקדמה אמיתות שהמלאכים נתלבשו בישראל בשעה שהיו במצרים והיו בגלות עמהם כמ"ש (שמות ז) והוצאתי את צבאותי את עמי בני ישראל צבאותי דייקא ובשעה ששעבדו אותם גם המלאכים הרגישו בצער ז"ש (תהלים סח) אלקים מושיב יחידים אלו המלאכים כמ"ש בתיקונים (בראשית ג) הן האדם הי' כאחד אלו המלאכים אחד קדוש ביתה ואותם המלאכים מוציא אסירים בכושרות שאז יצאו גם כן המלאכים מן הגלות גם בשעת יציאת נשמה מן הגוף הוא בבכי ושירות כי התחתונים בוכים והעליונים משוררים על הצדיק ועל הרשע למפרע (משלי יא) באבוד רשעים רינה והנשמות של מתים הנקברים אצלו בוכים ארץ רעשה שאול מתחת רגזה ענין ירידת נשמה לזה העולם לתקן גוף של מעלה לכן אין ב"ד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף ז"ש אלקים מושיב יחידים בזה העולם כדי לגאול כל הנשמות ההולכים ערטילאין ז"ש מוציא אסירים בכושרות גם להיפך יציאת נשמות מן העולם כדמיון יציאת מצרים להעלות ניצוצות הנידחות בסוד (בראשית מב) וירא יעקב כי יש שבר מאנין תבירין במצרים (שם) רדו שמה להעלותם וכן היה שגם ערב רב עלה עמהם כן הצדיק (שמואל א ב) מוריד שאול ויעל ניצוצות עמו ז"ש אלקים מושיב יחידים ביתה שהוא בית אלקים דלעילא אז מוציא אסירים בכושרות נקרא יחידים ליחיד סגולה כמו כה"ג שבמות כה"ג הולך ההורג נפש בשגגה לעירו כי אז מעלה כל מארי דינא עמו כל הנשמות הן בשכינה שנקראת תיבת נח כלולה תחתים שנים שלישים נפש רוח נשמה ז"ש מושיב יחידים ביתה דייקא על מלכות: דברו אל כל עדת בני ישראל קדושים תהי' כתב אמ"ו ז"ל בפ' ברכת המזון שלו ט"ו תיבות בזה הפסוק ע"ש בפירושו שהביא כמה וכמה ענינים מן ט"ו לפי דעתי שבא לגדור ערוה שם תמצא קדוש' שם י"ה הוא בין איש ואשה ולפי שהמשכן היה זווג לכן י"ה דברים יש שם עם בני שוהם וכן (ישעיה כו) ביה י"י צור עולמים וכן קרבנות.

סוד שלש שנים ערלים ובשנה הרביעית קודש הילולים לי"י ידוע שג' קליפות הם. (יחזקאל א) ענן גדול ורוח סערה ואש מתלקחת הם לעולם בטומאתן והטיקלא שהיא קליפת נגה פעמים נכללת כולה בקדושה ופעמים כולה בטומאה פעמים חציה או רובה או מיעוטה בע"ש מן שש ומחצה או ט' וחצי זמן מנחה קטנה צריך להכין קליפת נגה להעלותה בקדושה בקריאת שמו"ת להוציא יקר מזולל שהם י"ס אשר באימא זול"ל בגימטריא ע"ג שהיא אימא י' אתוון דיליה עם שם של ס"ג שהוא באימא לקבל זה חנ"ה ופנינה ח' על בינה ח' לספירות נ' שערים מתפשטין מינה ה' עד הוד מתפשטא ה' עילאה של שם ופנינה לקבל קליפת נגה שהיא לקבל אימא עיין לקמן פרשת בהעלותך ובמדה זו בחוץ נאחד עוג ובתוספת ו' נקרא ה"פליט בגימטריא קד"ל לקבל ערפו של משה ולא שלט משה בו רק בסיוע אבהן מן חסדים של אבא ששמש את אברהם וכן סיחו"ן בגי' קד"ל לקבל ערפו של אהרן ושניהם ניצולו במבול בזכותו של משה והנה קליפה זו נקראת זוללה זוללה מן ה' והיא זוללה כפועל כטעם (משלי ל) אכלה ומחתה פיה (שם) ושפחה כי תירש ועל קליפה זו נאמר בזוהר נחש דפרח באוירא שרי בחבורא וסיים בפירוודא הנחש הזה הוא הטיקלא קליפת נגה כי כשהיא רוצה לעלות שאר הקליפות מתחברות עמה ובזמן שג' קליפות מבקשין להדביק בטיקלא להיכלל גם הם בקדושה נפקא שלהוביתא מעולם היצירה בסוד ס' פולסי דנורא והן נופלות לנוקבא דתהומא

רבה כדכתיב שברת ראשי תנינים על המים וברחיצת במים חמים בע"ש היא עזר להביא שלהוביתא דאשא לרחוץ קליפת נגה מן הקליפות הקשות אז יאמר (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון (שם) אם רחץ י"י את צואת וגו' אל תקרי אם אלא אם לכן בשנה רביעית קודש הילולים לי"י כי נכנסת בקדושה וכן אתמר עליה (תהלים קלז) אשרי שיאחז ונפץ את עולליך אל הסלע ניצוצות טהורות שבו יבואו לקדושה: לא תקיפו פאת ראשיכם.

י' היא הראש פאת הראש היא פרצוף ארוך קוצו של י' שאין לנו השגה בו ואין לו הקפה כלל לא תגנובו פוגם בה' כן משלם הגנב תשלומי כפל לפי שתשלומי כפל ה' אחרונה ה' כפולה סוד מערת המכפילה לא תכחשו בו' של שם (ירמיה ה) כחשו בי"י ויאמרו לא הוא וכחש בעמיתו עם שאתו בתורה ובמצות והיא ו' של שם שממנו התורה והמצות לא תשקרו בה' של שם ל"א תשבע"ו בשמ"י לשק"ר בי' של שם ס"ת או"י"ר על קוצו של י' שהיא סוד אויר קדמון ז"ש וחללת שם אלקיך אני י"י כי שם של י"י אע"פ שהוא ד' אותיות נחלק לה' פרצופין ז"ס תשלומי ד' וה' מי שנשתרש בחטא גם יש בסוד זה לא תשבעו בשמי לשקר פוגם בשכינה שעיקרה מן אויר עליון החכמה העליונה בסוד אבא יסד ברתא (משלי ג) י"י בחכמה יסד ארץ זה סוד אוירא דא"י מחכים שכינה נקראת חכמה: איש אמו ואביו תיראו.

דא גופא ואת שבתותי תשמורו דא נשמתא אני י"י כי ג' שותפין אב ואם על הגוף הקב"ה נותן נשמה לעם עליה. אל תפנו אל אלילים בהרהורא בישא של זכר עושה פסל ובהרהורא דנקיבה עושה מסכה ז"ש אלקי מסכה לא תעשו לכם פסל ומסכה דכר ונוקבא.

מאן דנפק מרשות הרבים לרשות היחיד או להיפך כאלו עריב שמא דקב"ה בע"ז ז"ס סמיכות שבתותי השמרו שלא להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים שהוא י"ו אמה על י"ו אמה סוד חרב של מלאך המות י"ו פיות ז"ש אל תפנו אל האלילים שהם רשות הרבים אלקי מסכה לא תעשו לכם שלא יהיה האדם בעצמו ע"ז אל זר בלבו של אדם.

למה נסמכה פרשת עריות לפרשת קדושים ללמדך שכ"מ שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה. הקושיא מפורסמת שאין שואלין ענין סמיכות הפרשיות רק כשהוא שלא כסדר וכאן מה הי' חסר שמקשה למה נסמכה הלא אין מוקדם ומאוחר בתורה אבל הוקשה לבעל המדרש מה ענין קדושה אצל ערוה ומי שאינו משמר עריות קדוש הוא דלא מקרי רשע נמי לא מקרי הלא הוא רשע גמור והתירוץ כ"מ שאתה מוצא גדר ערוה לא אמר כ"מ שאתה מוצא ערוה גופא רק גדר ערוה שהם השניות והיא נלמד ממקרא שלפני זה כדברי רב אשי ביבמות רמז לשניות מן התורה (ויקרא יח) ושמרתם את משמרת עשו משמרת למשמרת ז"ש ושמרתם את משמרת לבלתי שלא יפגע בערוה גופא.

נמצא אחר העיון תמצא במקום זה שהאתמר קדושה שם במקום שגדר ערוה ר"ל שניות לעריות ז"ש פר' זו נאמרה בהקהל לפי שרוב גופי תורה תלוין בה שלא יעמוד נגדו ערוה שהיא השנייה והיא משל של רב אשי ביבמות פ"ק אז יפגעו בערוה גופא ז"ש רוב גופי תורה תלוין בה: מ"פני ש"יבה ת"קום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך.

רזא עלאה מבואר בהאי קרא דרש האר"י ז"ל ר"ת תש"ם אורות יש בפנים דאריך שהוא סוד (ישעיה יא) ש"ע ש"ע יונק על חור פתן מבואר בכנפי יונה הסוד הקנאה ע"ש והדרת פני קן זעיר ויראת מאלקיך כנגד המלכות שלם מקום היראה פשוטו של מקרא. וע"ד הרמז ר"ת שמות (משלי יד) יש דרך ישר לפני איש וס"ת מיתה ואחריתה דרכי מות ויש לדרוש אל תקרי שמות אלא שמות ותרווייהו קשוט: ובזהר דרש מפני שיבה ר"ל קודם שיבואו ימי הזקנה תקום שיעשה תשובה בימי בחרותו ועל זה פי' הקרא והדרת פני זקן ע"ד מ"ש (בסוכה כג) אשרי ילדותינו שלא ביישו זקנותינו כשפרקו נאה אז הוא מהדר פני זקנים וע"ז פרקא דיומא שינה של שחרית ימי נערות ויין של צהרים ומי בחרות ושיחת הילדים ימי עמידה ושיבת ע"ה ימי זקנה שאינו יכול עוד ללמוד ויושב כל היום בשוק.

(בירושלמי) אר"ע זה כלל גדול בתורה ואהבת לרעיק כמוך (נדרים פט) בן עזאי אומר זה ספר תולדות האדם זה כלל גדול מזה לפי שראה ר"ע (במדרש בראשית כד) מחצבו ומחצב תלמידיו כ"ד אלף לקבל כ"ד פ' שיטים דאתמר במלאכת המשכן שנענשו כ"ד אלפים משבט שמעון בשיטים על כ"ד אלפים גרים שקבלו עליהם אות ברית והרג אותם שמעון בשכם והם נטו שכם (צפניה ג) לעבדו לאל אחד ולכן לא נהגו כבוד זה לזה כיון שראה מחצבים על כן אר"ע זה כלל גדול בתורה ואהבת לרעיק כמוך שינהגו כבוד זה לזה ונענשו פעם שלישית בין פסח לעצרת.

ולפי שר"ע הוא כלל של תורה שבעל פה לכן כששכח משה רבינו ע"ה ווים לעמודים לא יכול לזכור עד שבאה אליו נשמתו של ר"ע בסוד היודע פסוק (שמות לח) ואת האלף לכן אר"ע כלל של תורה על רגל א' כי ע"י נתייסדה תורה שבעל פה. וכמו שספר יצירה נתייסד ע"י אברהם אבינו ואחריו בא ר"ע וסידר אותו על מתכונתו כי אברהם דא איש חסד תורה שבכתב שהרי לא יכול משה לקבל תורה שבכתב עד שנתן לו הקב"ה קלסתר פנים של אברהם (משלי לא) תורת חסד על לשונו כן לא יוכל משה לייסד ווים לעמודים עד שבאה אליו נשמתו של ר' עקיבא והוא מסוה משה בגי' ר"ע סוד תורה שבעל פה והוא בגי' חנו"ך מטטרו"ן עם הכולל והיא בגי' מלאכ"י רחמי"ם כי נתהפך המטה לפי זכות הדור מטה כלפי זכות לפעמים המטה לנחש כלפי חובה עיין לקמן פ' בלק ופ' פנחס ז"ש (תהלים צד) אם אמרתי מט"ה רגל"י על כל התורה שעומדת על רגל א' לא אמר ואהבת את רעיק אלא לרעיק ע"ד יהי ממון חבירך חביב עליך כשלך ר"ל מה שיש לרעיק דהיינו ממון שלו יהיו אהוב בעיניך כשלך כמו שהדברו' פותחין אנכי ומסיימין לרעיק כי בשנים אלו תלוי הדבר (שמות כ) אנכי י"י אלקיך זה בין אדם למקום וכל אשר לרעיק בינו לחבירו לכן פסוק זה כלל גדול בתורה כי כבר ידוע שבי' דברות נכללין כל התורה שיש בי' דברות כת"ר תיבות נגד הרי"ג מצות מן התורה וז' מדרבנן ובשנים אלו נכללין בין אדם לחבירו ובין אדם למקום: לא תעשו עול במשפט לא תשא פני דל וגו'.

האי קרא אית לשאלי' בי' וכי במשפט גרידא לא תעשו עולוהלא תועבת י"י כל עושה עול גם (איוב יא) אל תשכן באהליך עולה כי הקדוש ב"ה (דברים לב) אל אמונה ואין עול כל מיני עולה בעולם אין לפניו ולמה אמר דוקא במשפט לא יעשו עול בשלמא

באיך קרא שאמר לא תעשו עול במשפט במדה במשקל במשורה לא קשיא מידי ברזא דחכמתא על ארבעה אתוון קדישין וא' שלא יפגום בכל אות ואות משמא קדישא לקבל י' אמר משפט לקבל ה' עלאה אמר מדה דמתמן ז"פ ז' ז' שבועות תסבור לך מנין מד"ה לקבל ו' קו המשקל לקבל ה' אחרונ' א' במשורה וכן בן זומא א' ד' אותיות השם איזהו חכם לקבל י' איזה גבור לקבל ה' (איוב כו) ורעם גבורותיו מ"י יתבונן מתמן מהערין דינין כמ"ש בתפלה בברכת לאל ברוך פועל גרורות לקבל בינה עושה חדשותלקבל חסד (איכה ג) חדשים לבקרים שבענו בבוקר חסדיך בעל מלחמות לקבל גבורה זורע צדקות לקבל ת"ת מצמיח ישועות לקבל נצח כי ישועה מחסד קא אתיא (תהלים צח) הושיעה לו ימינו וכן ה"א (שם יז) מושיע חוסים ממתקוממים בימינך בורא רפואות לקבל הוד דמתמן קא אתיא רפוא' (מלאכי ג) מרפא בכנפיה דאתמר גבי יעקב (בראשית לב) ויזרח לו השמש שהיה צריך לרפואה שהיה צולע על ירכו שהוא ירך יעקב (שמות טו) נורא תהלות לקבל יסוד כי הוא אחיד בשמיא וארעא וכמו שה' עילאה נקראת תהלה כמ"ש (דברים י) הוא תהלתך והוא אלקך כן ה' תתאה נקראת תהלה לדוד ויסוד הוא נורא מסטרא דת"ת (בראשית כח) מה נורא המקום הזה גוף וברית חשבינן חד לכן הוא נורא תהלות והוא רקיע קרח הנורא (איוב לח) מבטן מ"י יצא הק"רח אדון הנפלאות הוא אדון כל הארץ מלכות לכן בזוהר גריס מקודם כי הוא לבדו על אין סוף ברוך הוא וב"ש המלך הגדול המרום לבדו מ"אז מרום וקדוש לקבל כתר חכמה ואח"כ פועל גבורות על בינה הרי י' ספירן כסדרן.

זכינו לדין כי תנא בן זומא אמר איזה גבור לקבל ה' ראשונה בינה איזהו עשיר לקבל ו' כי העשיר עליה אתמר (שמות ל) העשיר לא ירבה וגו' ממחצית השקל כדאיתא בר"מ איזהו מכובד לקבל ה' אחרונה (תהלים כד) כי הוא מלך הכבוד (שם קמט) יעלזו חסידים בכ"בוד שהשכינה למעלה על ראשיהם ועטרותיהם בראשיהם ונהנין מזיו השכינה וישראל בשעת עגל (שם קו) וימירו את כבודם דייקא הן הן ארבע אותיות השם שאמר הנביא (ירמיה ט) אל יתהלל חכם בחכמתו דייקא שלא יפגום ב' וגבור בה' ועשיר בו' (שם) כי אם בז"את יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי רצה לומר א"א לעלות הרמתה לג' מעלות עליונים דרך ז"א כמ"ש באהרן כי אם בז"את יבא אהרן אל הקודש מן ה' אחרונה עד קודש י' חכמה וכן במקרא הזה קחשיב ארבע אותיות השם אך בפסוק ראשון קשה.

ע"ד הפשט בא להודיענו ע"ד עובדא דמארי בר איסק פ' המפקיד דא"ל רב חסדא הכי דיינינא לך ולכל אלמי חברך הרי שצריך הדיין לדון דין אמת לאמיתו וכתבו התוספ' לאפוקי דין מרומה וקשה קושיית הב"י בתבת אמת לחוד הוי סגי אבל בא להודיע שצריך לדקדק בכל דין בפני עצמו ד"מ בכלל ד"מ זה כלל גדול בדין המע"ה וכשיבא לפניך מארי בר איסק ואתה תפסוק כדין המע"ה הרי עשית משפט אבל המשפט הזה עול הוא כי (ד"ה ב יט) ועמכם בדבר משפט ר"ל על כלל המשפטים אין לדיין אלא מה שעניו רואות ע"ז נאמר לא תעשו עול במשפט ממש שהרי זה המשפט כתוב (תהלים קמט) הדר הוא לכל חסידיו ולא לאלם ובעל דין קשה ועז"א ר"י לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה וכו' ז"ש לא תשא לענין זה פני נדיב רק לעיין בכל דין ודין שלא

לעשות עול עם דין הכתוב רק בצדק תשפוט עמיתך ר"ל עם שאתה שם בדין ועמכם בדבר משפט של כל דין ודין תשפוט עמיתך וכה"א ושפטתם צדק.

ז"ש בגמרא לא חרבה ירושלים רק שהעמידו דבריהם על דין תורה ע"ד הגמרא פ' הגזול בתרא כך דינינו כך דיניהם שלפעמים ידין הדיין מצד סברא ז"ש דבריהם ואחר כך כשלא היה להם דין מסברא העמידו על דין תורה ואמרו כך דינינו כך דיניהם יש להקשות למה מייסר הנביא לירבעם (מלכים א יד) ואותי השלכת אחרי גוך ודרז"ל לאחר שנתגאה זה קבל עליו מ"ש הלא קים ליה בדרכה מיניה חטא והחטיא בע"ז אבל יש ליישב ענין זה עפ"י הזוהר פ' פקודי ע"פ לא תאכלו על הדם לא תנחשו מה ענין זה לזה אלא מי שאוכל קודם שיתפלל גורם לסיטרא אחרא להגביר הנחש וזה עשה ירבעם גסות הרוח שלו טורדתו מן העולם כי זה גורם: פרשת אמור אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים בספרי כ"מ שאמר וכו' דבר ואמרת ב' לשונות יש לתרץ בפעם ראשון קשה אח"כ תשים לפניהם כשלחן ערוך שייך אמירה רבה או פעם ראשון כללים אחר כך פרטים אבל ב' פעמים אמירה למה במדרש ר' הנחום בן חנילאי פתח (תהלים יב) אמרות י"י אמרות טהורות אמרות י"י אמרות בו' מלך שנכנס למדינה והיו בני המדינה מקלסין אותו וערב להם קליסין אמר למחר אני בונה נמוסיות ענין המשל ע"ד מ"ש ר' תנחום (בילקוט אמור) שני פרשיות הכתיב לנו משה בתורה וניתנו ע"י של לוי פרשת פרה ופרשת אמור כי נתכרכמו פניו של אהרן כששמע זו הפרשה ולא נתקן עד ששמע פרשת פרה שהיא טהרת של מת והנה מלך ממ"ה נכנס לזה העולם והיו בני המדינה הם הלוויים מקלסין אותו והם משוררים ברקיע נגד עולם הגלגלים כשעשו ישראל את העגל הם (דברים לג) שמרו אמרתך שהוא דיבור אנכי ולא יהיה לך שהם אמרות של הקב"ה בעצמו כי אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו אבל ח' דברות ממה שמעו וז"ש אמרות י"י ר"ל מאחר ששמרו אמרות י"י בעצמו לכן זכו ג"כ לשני אמרות ר"ל נגד שני אמירות אלו שקיימו נתן להם הקב"ה ב' אמירות אחרות והם טהורות גרמו הטהרה והקשה לקרא איך נתלה בזה הטהרה חזר ומפרש מזוקק שבעתים היא פ' פרה שניתנה בז' ז' ז' כהנים ז' כיבוסים וכו' ומי הם חוזר ומפרש כסף צרוף הם הם הלוים דאתמר בהם (מלאכי ג) וישב מצרף ומטהר כסף וטיהר את בני לוי לכן אמר ב' אמירות אמור להם זו הפרשה וזו הפרשה גרמה אח"כ לאמירה אחרת שהיא פרשת פרה נפש לא יטמא: וקדשתו כי את לחם אלהיך הוא מקריבישראל ובזה הפרשה צוה על קדושת כהנים והלא בכלל מאתים מנה גם כהנים בכלל ישראל המה אלא שהזוהר מתרץ כפל אמור ואמרת שמתחלה צוה הקב"ה לכל ישראל קדושים תהיו ואל מי מקדושים תפנה ומי יזהיר אותך על הקדושה ז"ש אמור אל הכהנים שהם בני אהרן שממנו נמשכת הקדושה לכן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא הכהן ז"ש קדושים יהיו לאלקיהם אם רוצים הכהנים שיהיו כל ישראל קדושים צריכין הם בעצמם להיות קדושים ולא יחללו הם בעצמן שם קדשי ע"ד הדרש במס' יומא (יומא לו) בית גרמו ובית אבטינס שלא רצו ללמוד על מעשה לחם הפנים זוכרין אותם לשבח לפי שהשיבו שלא יעשה כן לע"ז כשיחרב הבית אבל בן קמצר זוכרין אותו לגנאי שלא רצה ללמוד על כתיבת שם של ד' בד' אצבעות כולם נתנו טעם והוא לא יכול ליתן טעם קראו עליו (משלי י) ושם רשעים ירקב שלא יסקי בשמייהו מפני שהוא לא רצה ללמוד לכן ירקב

שמו על בית גרמו אמר קדושים יהיו לאלקיהם וע"ב קמצר אמר ולא יחללו את ש"ם קדשי כי סוד גדול לכתוב שם בן ד' בפעם א' ונתן טעם למה הראשונים לשבח כי את אשי אלקיהם הם מקריבים והיו מתייראים שלא לעשות כן בפני ע"ז ע"כ והיו קודש בהווייתן יהיו כי בקשו חכמים לדחפן ולא עלתה בידם לאחר כמה דורות חזרו וישבו על מעמדם כמקדם מאז ז"ש בן עזאי עליהם בשמך יקראוך במקומך יושיבוך משלך יתנו לך ע"ב קמצר איתמר שם רשעים ירקב אבל אתם (שם) זכר צדיק לברכה בשמ"ך יקראוך קוראין בשמם ולא ירקב שמך כמו כת האחרת.

או ע"ד הזוהר ע"פ לא תשימו קרחה למת כי טעם הקרחה שמצטער על מיתת המת אבל אתם בנים אתם לי"י אלקיכם ועיקר הקדושה היא לאחר המיתה ולמה תצטער ז"ש לא יקרחו קרחה בראשם אע"פ שמת ראש של ישראל אל תצטער כי קדושים יהיו לאלקיהם ועיקר בעו"הב שם יושבין הצדיקים ועטרותיהם בראשיהם כל מה שאדם עושה בעו"הז.

והנה הכהן כשם שהוא מקריב בזה העולם כן הכהנים מקריבים אשי ישראל ותפלתם בעו"הב ז"ש כי את אישי י"י הם מקריבים שם והיו קודש ר"ל בהווייתן יהיו ועיקר הקדושה היא שם: לא יקרחה. בה' בזוהר על ה' אחרונה של השם ע"פ הגמרא ה' אצבעות ה' קריחות חייב על כל אחת ואחת או לפי שקדושה נתלה בה' מוצאות מכל מוצא אות א' ק' מן גיכ"ק ד' מן ד"טלנית ו' מן בו"מף ש' מן זסר"ץ ה' מן אחה"ע ה' מוצאות כנגד זה אמר דוד ה' (תהלים קד) ברכי נפשי כנגד ה' עולמות שדר בו ולפי שבנ"י אהר"ן הם כלל ה' שמות לנשמה נ"פש נ"שמה י"חידה ח"יה ר"וח (שם פד) לבי ובשרי ירננו אל אל חי בגי' בנ"י אהר"ן לכן אמר לנפש לא יטמא מן הנפש באה הטומאה אל הרוח מן הרוח אל הנשמה ומן הנשמה אל חיה ומן חיה אל יחידה ז"ש לא יקרחה ר"ל שיגרום הפגם והקריחה אל ה' פרצופין בכל ז"ש בראשם שהוא סוד קוצו של יו"ד פרצוף ארין ז"ש קדשים יהיו לאלקיהם ולא יחללו את שם קדשי ר"ל כשיפגמו בזה יחללו ד' אתוון דשמא קדישא שהוא נחלק על ה' פרצופין ז"ש תשלומי ד' וה' כי ד' אותיות השם וה' פרצופין יש בו מי שגנב משלם כפל (ישעיה מ) כי לקחה מיד י"י כפלים בכל חטאותיה פוגם בה' אבל מי שטבח ומכר נשתרש בחטא ופגם בכל ד' אותיות השם כשטובח ומוכר שור פוגם עד קוצו של י' משלם ה' ובשה בי' עצמה משלם רק ארבעה: אפתחה פי בשבחות וברננים להודות ולהלל.

(דניאל ז) מילין לצד עלאה למלל (תהלים ה) מלכי ואלהי כי אליך אתפלל. לדרוש בפרשת לחם הפנים ובפרש' המקלל ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני י"י תמיד מאת בני ישראל ברית עולם ואכלוהו אהרן ובניו וגו' ויצא איש וגו' סמיכות אלו פרשיות אמינא בהו כמה גוונין סגיאין ע"כ בעינא לחדשא מילין כי בכל יום מחויב האדם לחדש חדשים לבקרים כי נשמתא סלקא לעילא כל יומא אבל (במדבר כח) עולת שבת בשבתו היא על עולת התמיד בשבתו דייקא מה שמחדש באותו יום מיד סלקין אינון מילין ומתעטרין בכמה עיטרין ז"ש ביום השבת אז מיד באותו יום השבת יערכנו המלאכים הממונים לפני י"י הן הן (קהלת י) עוף השמים המוליכין את הקול ובעל הכנפים מאת בני ישראל הממונים ע"ז ומאן אינון חזר ואמר ואכלוהו אהרן ובניו כי אהרן הוא כהן בסוד מט"ט בעולם היצירה ובניו הן נדב ואביהוא דאשתזיבו נשמתהון בפנחס דאיהו

אליהו (דברים יט) ע"פ שנים עדים אלו יקום דב"ר ודא רזא עוף השמים איהו אליהו שעלה בסערה השמימה ובעל כנפים מארי דגדפיין דאיהו אהרן דקאים לקבל כהנא דלעילא כלל כל כנפי החיות דאינון רנ"ו לחושבן אהר"ן ואיהו יגיד דבר ומן מתיבתא דאליהו היא יום השבת חולק ויגיד למתיבתא אחרא דמט"ט ושם יגיד דבר ז"ס בנערינו תרין בזקנינו חד נלך הן בצלותין הן באורייתא ז"ס (ויקרא ו) צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העולה שהן הן ממונים בסוד (דברים כו) ולקח הכהן הטנא מידך בזוהר הכהן דא מט"ט ט'נ'א ט'עמים נ"קדות א"ותיות והניחו לפני י"י אלקיך סוד מערכת לחם הפנים על שתי המערכת על סוד התורה בכתב על ווי העמודים ובע"פ על ו' סדרים ו' חלקים טמא טהור אסור מותר חייב פטור ג' (שיר ה) ממולאים בתרשיש תרי שיש להם סוד י"ב אבנים הם (שמות כח) ששה משמותם על האבן האחת וששה משמותם על אבן השנית ז"ס ברא שית בתיקונים את השמים דא קול ואת הארץ דא דבור ושמת על המערכת לבנ"ה זכה התורה ל"ב נתיבות נ' שערים ה' חומשי קרה במסורה ג"פ לבנה זכה סמים ולבנה זכה ותפילתי זכה עיין לעיל פ' ויקהלאהאי קרא ענין נפלא והיתה לאהרן ולבניו שתוספת נשמה של ישראל יש לאהרן כל השנה כי ת"ח נקראין ק שבתות וי"ט: בזוהר ויצא א"ר יהודה נפק מכללא דחולקא דישאל נפק מכללא דכלא נפק מכללא דמהימנותא.

כוונת המאמר ע"פ המדרש הנגלה הביאו רש"י ויצא ר' לוי אמר מעולמו יצא ר' ברכיה אמר מפרשה שלמעלה יצא ררך המלך לאכול פת חמה אפשר פת צוננת לא פחות מעשר ולא יתר מאחד עשר במתניתא תנא מבית דינו של משה יצא חייב. ע"ד השכל כוונת אלו הג' הקדמה להרב המורה שהתנועות הם שנים אם מעצמו אם מזולתו הנה יש להתעורר על דברי שמקלל ומקושש היה בפרק אחד כמ"ש ויניחוהו אותו ולא מקושש כי ידעו שהמקושש במיתה רק לא ידעו באיזה מיתה וכאן לא ידעו כלל ואיך אפשר שיצא מפרשה של מעלה שהיה הצווי ביום שהוקם המשכן כמ"ש ר' לוי בגיטין פרק הניזקין ח' פרשיות נאמרו בו ביום פ' כהנים ופ' טמאים ופ' רוח ופ' פרה וכו' נמצא שפרשה שלפניה נרות ולחם הפנים נאמרו בחודש הראשון בשנה השנית ומקושש היה בשבת ראשון שיצאו ממצרים וכן על מתניתא שיצא מבית דינו של משה שיצא שנטע אהלו למטה דן והשיב לו (במדבר ב) איש על דגלו באותות לבית אבותם ולא לבית אמותם והרי פרשת דגלים בחדש השני היה.

ותו אית לשאלא בי' ולאסתכלא ביה בתוך בני ישראל פרש"י שנתגייר הלא ראה (שמות ב) כה וכה וירא כי אין איש שסופו להתגייר וגם הלא הדין פשוט בן בתך הבא מן הגוי קרוי בנך והלכה גוי ועבד הבא על בת ישראל הולד כשר בין בפנוי בין באשת איש הרמב"ן תירץ שנתגייר כמו שאר ישראל שבאו במילה וטבילה והרצאת דמים כי בג' אלו נכנסו ישראל בברית סי' מה שאמר הקב"ה (שם ד) את המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האותות במטה נרמזו ג' אלו לכרות ג' קליפות שבשביל ג' אלו אין דורשין בעריות בג' ולמצרים ירדו (בראשית מב) לראות את ערות הארץ ממש ולזה נתכווין יוסף (שם) ויאסור אותו לעיניהם (שם) ויאמר אליהם יוסף ביום השלישי כי צריכין הם למרק ולזכך זוהמת את ערות הארץ שנחלקת על שלישים על כולו ל למגנא אמר משה לפרעה (שמות ח) דרך שלשת ימים נלך במדבר הן הן גוליירין בישין ובמדבר ל מקום

(דברים ח) נחש שרף ועקרב ובשעה שעמדו על הר סיני משם ירדה שנה לא"ה אמר משה (שמות יט) היו נכונים לשלשת ימים וקא דריש ההוא גלילאה (שבת סד) בריך רחמנא דיהיב לון אא עול ג' קליפות דאגוזא לכן הוצרכו ישראל להכניס דרך ג' אלו ולפי דברי הרמב"ן פירוש תוב בעצמו הקושיא ויצא בן אשה הישראלית נפק מכללא דחולקא דישראל ונעשה גוי והטעם שיצא לתרבות רעה לפי שבא מזוהמא דזרעא כמ"ש ר' יהודא בזוהר מכאן אולפינא מאן דאתי מזוהמא דזרע לסוף גליא קמיה כולא מאן גרים לי' זוהמא דחולקא בישא דאית ביה ז"ש הטעם שיצא לפי שהוא בן איש זוהמא דזרעא ואותו זוהמא דזרעא גרמי' ליה שיצא עתה טינא שבלבו לחוץ ועד עתה הי' בתוך בני ישראל ר"ל שהיה בסתר ולא היה ידעו כי הוא מין עתה יצא המינות לחוץ מה שהיה עד הנה בתוך בני ישראל או שהוא מתרץ תירוץ הרמב"ן למה נקרא בן איש מצרי הלא בן בתך הבא מן הגוי נקרא ישראל ותירץ שגירותיו היה כמו שאר ישראל באותו דור שהיו צריכין להתגייר במילה וטבילה והרצאה גם הוא היה גר בתוך שאר בני ישראל ועתה יצא לחוץ מכללא דישראל גם בא לתרץ והוא בן איש מצרי ר"ל על אותו מצרי שאמר משה (שמות ב) ויפן כה וכה וירא כי אין איש שסופו להתגייר אבל זה הוא בן איש מצרי.

וא"ת והלא צפה משה כי אין איש שסופו להתגייר אבל זה לבד נולד מעיבורו של אותו רשע כשהכה את המצרי וכבר היה בעולם וממנו ואילך לא יהיה שום איש שסופו להתגייר ז"ש בתוך בני ישראל זה האיש כבר נולד והיה באותו פרק בתוך בני ישראל ומ"ש שם וירא כי אין איש ממנו ולהלאה קאמר או יאמר והוא בן איש מצרי וחוזר ומפרש מי הוא האיש המצרי לז"א בתוך בני ישראל ר"ל אותו מצרי שהכה משה שארז"ל (שם) ויך את המצרי ויטמנהו בחול אלו ישראל שנמשלו לחול מה חול זה כשזורקין כלי חרס בתוכו הוא שותק כן ישראל נדמין לחול שאינם מגלים שום דבר וא"כ אותו מצרי שטמן משה בחול ר"ל בין בני ישראל האיש היה בן אותו המצרי שטמן משה בתוך בני ישראל או ירצה לפי שיש להקשות מאי היה משה מסופק אם היה חייב מיתה הוה למילף מק"ו (שם כא) ומקלל אביו ואמו מות יומת וכבר בדרושים הקודמים אמרתי על זה הרבה דרכים והפשיטו שאין עונשין מן הדין ז"ש ויניחוהו במשמר לפרוש ע"פ י"י ר"ל יודע היה משה שמקלל במיתה מק"ו דאב ואם רק שאין עונשין מן הדין לכן הניחו לפרוש שמפרש לו הקב"ה בפירוש ולא מכללא אבל עתה בעינא לחדשא מילין שיש עוד להתעורר מאחר שלא היה יודע משה את המקלל במיתה כמו מקושש א"כ ה"ל התראת ספק ולא שמיה התראה בשלמא למ"ד מותרה לדבר חמור מותרה לדבר קל ניחא אבל למ"ד לא הוה מותרה מאי איכא למימר ואפשר ליישב האי ספיקא שהכתוב מתרץ מאי היה הספק ויצא בן אשה הישראלית והיו מסופקין בזה האיש אם לדונו כעכו"ם דקי"ל בן נח אזהרתו זו היא מיתתו וא"צ התראה ז"ש בן איש מצרי וא"כ יש לדונו כגוי שאין צריך התראה או לדונו כישראל לפי שהוא בתוך בני ישראל כי אין חוששין לזרע האב גם ק"ל בן בתך הבא מעכו"ם קרוי בנך וע"ז הדין בעצמו היו מסופקין כי עדיין לא נפסק דין (דברים ז) כי יסיר את בנך מאחרי ב' ואתחנן וזה בעצמו היו צריכין לבא א' משה לכן סמך שם אמו כי משה ראהויפן כה וכה וירא כי אין איש

הן מצד אב עכו"ם גם מצד אם אינו ראה משה משני צדדין שאין בו ניצוץ טוב וירא כי אין איש כלל לכן אמר שה אמו.

ז"ש ויניחיהו אותו במשמר אותו במשמר ולא מקושש כי אותו דבר לא הי' מסופקין כאן אם הוא מצרי או בתוך בני ישראל וע"ז היה דנין עד שפסק הקב"ה הוצא את המקלל מחוץ למחנה כי הוא אינו בכלל ישראל רק נפק מחולקא דישאל וא"כ אף שלא התרו בו רגמו אותו כי בן נח א"צ התראה אבל ואל בני ישראל תדבר לאמר בני ישראל דייקא ולא כמו זה שהוא גוי גמור איש כי יקלל אלהיו בלא התראה ונשא חטאו אבל בלא התראה אין שייך מיתה אבל ונוקב שם י"י דהיינו בהתראה מות יומת ולכן מפרש עתה דין מכה בהמה ישלמנה.

וקשה מה ענין זה לכאן אבל לפי שכאן חילוק דין עכו"ם לדין ישראל כי בדין עכו"ם א"צ התראה ואצל ישראל צריכין התרא' ועוד יש חילוק בין יהודי לארמאה גבי בן נח נהרג על פחות משהו פרוטה ולא ניתן להשבון כמ"ש פרק החולץ (דף מז) שמודיעין לגר עון לקט שכחה ופאה וכו' וא"כ מי שמזיק את בן נח ומכה בהמה מות יומת אבל אל בני ישראל תדבר לאמר שכמשפט הגוים אשר סביבותיהם לא תעשו כשמכה בהמה ישלמנה.

וכן מי שנותן מום לעמיתו בן נח הורג אותו ונותן עין תחת עין ממש. אבל גבי ישראל אינו נותן רק ממון ז"ש ואיש כי יעשה מום בעמיתו וכאשר עשה כן יעשה בו כן הוא דין גוים אבל אני אינו פוסק כן כי צריך להיות שבר תחת שבר שוה בשוה אם הזיק לו עין לא יהיה רק עין או שן לא יהיה רק שן וזה דבר א"א כי באלו כשתרצה לסמות עין חבירו ימות לגמרי מן אותה הכאה לכן לא תעשה כן רק על ממון כאשר יתן איש מום בעמיתו ר"ל כמה ממון היה אדם רוצה ליטול להיות מצטער לסמות את עינו כן ינתן בו ממון לא עין ממש ולא שן ממש.

ובזה מיושב היטב מתחילה שאמר יעשה ועתה אמר יתן גם ע"ז נאמר אל בני ישראל דייקא גם על גניבת ממון נהרג ז"ש כגר כאזרח ר"ל הוצא את המקלל מחוץ למחנה שהוא אינו בכלל מחנות ישראל אע"פ שהוא גר ניצוצי מן מצרי הוא אבל מכאן ואילך גם ואזרח דין א' להם גר ממש אזרח הוא ישראל גמור אבל ע"ז הגר פסק הדין שהוא מחוץ למחנה של ישראל לכן אמר בדין זה וסמכו כל השומעים את ידיהם על ראשו ר"ל שחטא שלו מן אד"הר מן ו' מצות שנצטוו אדם הראשון (בראשית ב) ויצו י"י זה ברכת השם ז"ש לו דמך בראשו ר"ל חייב אתה מיתה מן רא"ש עפרות תבל אד"הר שנצטווה על שש מצות ואזהרתו זו היא מיתתו.

או להפסק הי' שלא להמית כי טעם כל המומתין יש להם כפרה וזה עונשו גדול כדין ערום זוממין (מכות ו) רבי אומר הרגו אינן נהרגין לא הרגו נהרגין שיהיה להם כפרה וכן מעביר מזרעו למולך ולא כל זרעו כי (סנהדרין סד) השורף כל בניו לית לי' כפרה בסקילה ז"ש ויניחיהו במשמר לפרוש עפ"י י"י שהספק היה אע"פ שמקלל אביו במיתה אבל ענין זה הוא על פיו ששלח פיו למלך של עולם לא יומת בעו"הז רק עונשו תמיד בעולם הבא לז"א הוצא את המקלל וסמכו השומעים וכל ישראל ישמעו ויראו ולא יזידון עוד לכן סמכו השומעים ידיהם להודיע שבשביל השומעים צריך לענוש בזה העולם ואל

בני ישראל תדבר איש כי יקלל אלהי בלב ונשא חטאו כי (קדושין לט) מחשבה של ע"ז הקב"ה תופס את ישראל בלבם אעפ"י ששאר מחשבות אין הקב"ה מעניש בישראל אבל בדין זה אל בני ישראל תדבר ישראל דייקא כי יקלל אלקיו אעפ"י שהוא בלב ונשא חטאו אבל ונוקב שם י"י בפירוש מות בעולם הזה יומת בעה"ב: ברזא דגלגולא כד"א ויצא קין מלפני י"י מה כתיב למעלה חק עולם ויצא בן אשה הישראלית שיצא מעולמו כמו קין שיצא גם כן מעולמו וכה"א גבי משה (שמות ב) ויצא אל אחיו שיצא לנקום נקמת (בראשית ט) דם האדם באדם דמו ישפך ואותו המצרי היה אחיו של משה מתחילה כי משה היה רועה בימי הבל ז"ש וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו תיבת מאחיו קאי על משה שהיה המצרי אחיו ז"ש ויפן כה וכה ארז"ל (ילקוט שמות) ראה מה שעשה לו בבית מה שעשה לו בשדה רזא דמלה ראה גלגול של מצרי שהוא היה קין וכבר פירשו רז"ל (מד"ר פ' כב) על מה נחלקו קין והבל על מקום המקדש קין אמר כיון שכל הארץ שלי הוא גם מקום המקדש הוא שלי והבל אמר מקום שמקריבין שם הקרבנות הוא והצאן הוא שלי ז"ש ראה על מה שעשה לו בבית הוא על סוד בי"ת המ"קדש וחד אמר שעל תאומה יתירה נחלקו ז"ש מה שעשה לו בשדה כמ"ש (בראשית ד) ויהי בהיותם בשדה (דברים כב) כי בשדה מצאה ז"ש ויפן כה וכה וירא כי אין איש ר"ל חוה כשראתה שיצא קין מזוהמת נחש היתה מצטער' על שראתה קנא דמסאבותא שהיתה נביאה וראתה גלגולא עד חבר הקני שהיה (שופטים ד) נפרד מקין ועביד קין במדברא לאורייתא ואמרה עליו קניתי איש את י"י על יתרו קאמר כמ"ש (שמות ב) ויואל לשבת את האי"ש על יתרו זאת היתה נחמה שלה ועתה ראה משה כי אין איש אין זה אותו ניצוץ הטהור אשר רמזה עליו חוה (בראשית ד) קניתי איש ולפי שיצא קין מלפני י"י ופגם בשמא גלופא ועתה (ישעיה יד) משרש נחש שהוא קין יצא צפע הוא מצרי דאי' בי' בר"מ שנתלבש בסמאל ונחש וכל הכוחות הטומאות לכן הרגו משל בשם המפורש דפגם איהו ביה ויטמנהו בחול דעביד בי' כסוי הדם דמשם זכו חיות ועופות שכיסו דמו של הבל גם כן ודתן התרעם על משה מי שמך לאיש שאתה הרגת ודנת בעצמך שאין זה איש שעליו רמ חוה קניתי איש גם בכאן ויצא משרש נחש יצא צפע בן אשה הישראלית שבא מזוהמת הנחש ההוא מצרי ז"ש והוא בן איש מצרי ומפרשה שלמעל' יצא דאתרמיז ביה שמא גליפא ז"ש יערכנו לפני י"י ממש לכן היו ב" מערכות וכל מערכה ו' גם שם של ד' יש לו י" בצירופים ועולים ויורדים בסוד (בראשית כח) מלאכי אלקים עולים ויורדים בו והנה י"י נצב עליו וכן לחם הפנים וא' בן המצרי דרך המלך לאכול פת חמה ועתה פת צוננות לא פחות מט' ולא יותר מי"א רזא דמהימנותא בספר יצירה עשר ספירות בלי מה עשר ולא תשע עשר ולא אחד עשר והוא יצא מכללא דמהימנותא וינצו במחנה כתיב במסורה וינצו שניהם כי אלו השנים כבר נצו וכבר נעו במחנה בשביל מקום מקדש וברזא דמתניתין קין הוא כלל של כל האומות והבל כלל של כל ישראל לכן כשחלקו אלו השנים יחד איש מצרי מסטרא דטוב איש ישראלית מסטרא דרע ויקוב בן האשה את השם ויקלל לכן הביאו אותו אל משה שהי' מסטרא דהבל וחשוב חשבון ראשי אותיות מן ויקוב עד אל משה הרי ל"ז מנין ל"ז אלקים שבמ"ב מנין ה"ב לכן הביאו אותו אל משה לנקום"ם נקמת עצמו הקב"ה א' הוצא את המקלל ומשה לא עשה כן רק ויוציאו ישראל אבל כלא רזא חדא משה כללא דישאל

וגבי משה אתמר (שמות ב) ותרא אותו כי טוב הוא דייקא שהיה מן טוב של הבל (תהלים פה) גם י"י יתן הטוב (שם עג) אך טוב לישראל כי מאילנא דעץ הדעת טוב ורע נחלק האילן לשני מחנות כמ"ש ביעקב (בראשית לב) ויקרא שם המקום ההוא מחנים מסיטרא דימינא טוב מסיטרא דשמאלא רע ז"ס גבי יתרו (שמות יח) וישתחו וגו' איש לר"ע ה"ו כי ראה משה שיתרו היה מן רע שבקין ובא למתק ולאחזו בטוב לכן א' (שם) ויחד יתרו על כל הטוב"ה שישראל אחזו בטוב ויחד שם שמים באמרו (שם) כי גדול י"י מכל אלהים כי בדבר אשר זדו והרשיעו בשמא גליפא באותו דבר בעצמו שלח דבר ויתירהו ז"ש בזוהר נפק מכללא דכלא מכללא דמהימנותא מכללא חולקא דישראל.

ואפשר שג' אלו בזוהר הן ג' דיעות שבמדרש רבה ותנחומא שהביאו רש"י שבמתניתא תנא שיצא מבית דינו של משה חייב ז"ש נפק מכללא דחולקא דישראל כי משה הוא כלל של כל ששים רבוא של ישראל שמבית דינו יצא חייב נמצא שמכללא דכל ישראל יצא ז"ש בתוך בני ישראל שהיה בכלל ישראל ועתה נפק.

אח"כ אמר מעולמו יצא ז"ש בזוהר נפק מכללא דכולא של כל העולם אח"כ א' מפרשה שלמעלה יצא דעת ר' ברכיה שאמר מפרשה שלמעלה יצא כי סוד לחם הפנים הוא רזא דמהימנותא ועתה יצא מרזא דס' יצירה דאית בי' י' ולא ט' י' ולא י"א והוא פגם באמרו פת צוננת ט' וי"א כהיא דתנינן וא"כ דעת הזוהר בג' לשונות ג' הנאים שבמדרש או אמר ג' יציאוץ לקבל ג' קטרין דיליה נ'ר'נ' נפק מכללא דחולקא ישראל לקבל נפש (קהלת יב) כי זה כל האדם (בראשית ב) ויהי האדם לנפש חיה של כל אחד יש חלק בנפש נפק מכללא דכולא לקבל רוח לרוח ממללא (לאיוב לב) רוח הוא באנוש (שם יב) רוח כל בשר איש נפק מכללא דמהימנותא דא רזא לנשמתא בה תליא כל מהימנותא עילאה ותתאה לכן צוה הקב"ה הוצא את המקלל מחוץ למחנה דרז"ל חוץ משלש מחנות לקבל ג'.

או מ"ד מעולמו יצא פגם בג' קיטרין תתאין ר' ברכיה א' מפרשה שלמעלה ג' קיטרין אמצעין מבית דינו של משה ג' קיטרין עילאין תלת גוי תלת כולהו אתנייהו מעולמו לקבל ה' אחרונה מפרשה שלמעלה ו' של שם שהוא לחם הפנים ו' מול ו' ב' מערכות מבית דינו של משה הוא ב"ד דלעילא ה' ראשונה של שם ז"ש במדרש כבר נאמר למשה בסניני מהו דינו הוצא את המקלל וקשה והיכן הגיד למשה הוצא המקלל ע"פ הזוהר שהמקלל היה מלובש בנחש וסמאל וכל סטרין בישין והוא בא משורש נחש ובשעת הר סיני פסקה זוהמת נחש מן העולם ולפי שהמצרי היה קין וזה גם כן היה בסיבוב שלישי שלו לכן אמר הוצא אותו מחוץ לג' מחנות לקבל ג' גלגולים שלו.

במדרש (קהלת י) גם במדעך מלך אל תקלל זה משה ובחדרי משכבך אל הקלל עשיר זה משה שהעשיר מן פסולת של לוחות כי עוף וגו' רזא דהאי קרא אד"הר פגם בד' אתוון קדישין במחשבה מעשה קול דיבור כדאי' בתיקונים על פסוק (בראשית ג) וישמעו את קול י"י אלקים י"ה דתמן מחשבה מצרפה למעשה ולדעתי ד' אלה הוצרך אח"כ להתגלגל בג' אבות הקדושים באברהם ניתקן במחשבה דאיהו י' לכן נתנסה בי' נסיונות וישראל כשפגמו בי' עלייהו איתמר (במדבר יד) וינסו אותי זה עש"ר פעמים והתרעם עליהם משה באמרו (דברים לב) צור ילדך תשי בי' קטנה ושם פ' שצח אמר (במדבר

יד) ועתה יגדל נא בי רבתי להגדיל כת אדני דאיהי מחשבה חכמה כ"ח מ"ה וביצחק נתנסה במעשה ביעקב בקלא הקול קול יעקב ביעקב ניתקן הקול דא סלם דא צלותא דבר נש ובמשה ניתקן הדיבור כד"א (שמות ו) הן אני ערל שפתים וכמ"ש משה (שם ד) לא איש דברים אנכי לתקן הדיבור לכן ניתנה התורה ע"י וידבר את כל הדברים ובפסוק זה נרמזו ארבעה אלו גם במדעך מלך אל תקלל סוד המחשבה בי של שם ובחדרי משכבך סוד מעשה אל תקלל עשיר דא ה' של שם מתמן זהב יאתה (יומא נב) הרוצה להעשיר יצפין נקרא חדרי משכבך על סוד הנשמה שבאה מבינה (איוב לב) נשמת שדי תבינם על הנשמה איתמר (מיכה ז) משוכבת חיקך שמור פתחי פיך (משלי כב) אם אין לך לשלם למה יקח משכבך על הנשמה אתמר (שיר ג) על משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי כי הנשמה הולכת בכל יום לעילא (קהלת י) כי עוף השמים יוליך את הקו"ל דא ו' של שם קלא סליק בשית ונחית בשית שית עזקאין (שם) ובעל כנפים יגיד ד"בר דא ה' אחרונה עלה אתמר (ישעיה ט) דב"ר שלח ה' ביעקב ונפל בישראל כי בכל מקום שישראל גלו (חבקוק ג') לפניו ילך דב"ר שלח דב"ר ויתירהו בסוד שהכל נהיה בדבר"ו ממש לקיים קרא (בראשי' לז) ואביו שמר את הדב"ר אתר דא בעי שימור שלא לטמא את מקדש י"י השוכן אתם בתוך טומאתם: חטא המקלל לפי דברי הזוהר דפגם בה' היה חטאו חטא של אנשי סדום כתיב הכא הוצאאת המקלל וכתוב בסדום (בראשית יט) ויוציאוהו ויניחוהו מחוץ לעיר ויקוב את השם (מלכים ב יב) ויקוב חור בדלתו כי ה' יש בה ד' ויש בה י' ובו פגם בסוד (שמות יז) כי י"ד על כס יה שפגם בי של ה' נשאר י"ד או דפרחה קוצא של ה' וז"ס חטא אנשי סדום שאמרו (בראשית יט) האחד בא לגור על סוד ד' של אחד (שם) ויגשו לשבור הדל"ת הוא סוד הד' ז"ש (שם) וילאו למצוא הפתח כשקוראין אחד בפתח תחת הא' ועל אותו ההר הזהיר הקב"ה במעמד הר סיני באמרו (שמות יט) השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו על קוצו של ד' (שם לב) ל"ך ר"ד שלא יחליפו ר' של אל אחר רבתי בד' העד בעם שלא יהרסו לעלות בקוצו שלו ונפל ממנו רב ושם הזהיר הקב"ה (שם יט) סקל יסקל או ירה יירה ומשם למדו רז"ל שג' דברים צריך לסקילה סי' (ישעיה לד) כי רותה בשמים חרבי הנה על אדום ת'ר'ד שנידון ב"הליה ר"גימה דחיפה ז"ש בעל המדרש (קהלת י) ובעל כנפים יגיד דבר עד שהיה משה בהר סיני משם נצטווה הוצא את המקלל כי באמת מהר סיני נלמד חוד זה שתהיה הסקילה בדחייה וברגימה ז"ש סמך לזה וידבר י"י אל משה בהר סיני לאמר בפרשה שלאחריו כי משם נצטווה להוראה זו שמי שנוקב את השם ונוגע בקוצו של ד' שיהיה נידון בנפילה ובדחייה ורגימה ז"ס וסמכו השומעים ידיהם על ראשו ר"ל לא תקיפו פאת ראשכם על קוצו של י' קאמר של שדי ר"ל שנגע בראש של קוצו של ד' דאיתמר ביה (שיר ז) ודל"ת ראש"ך כארגמן ולפי שפגם ברתכא קדישא הנרמז בארגמ"ן לכן אמר הוצא את המקלל מחוץ למחנה שהוא חוץ לג' מחנות.

ולפי דרך ראשון שפגם בי של ה' ונשאר יד ז"ש וסמכו השומעים ידיהם"ם לרמוז שפגם בי"ד (תהלים נה) שלח ידו בשלומיו חלל בריתו דלעילא בפרשת לחם הפנים דאתמר בי מאת בני ישראל ברי"ת עולם דא י' וכמו שמקלל פגם בסוד לחם הפנים שהיה ו' מול ו' ויצא מן קו שש כי יש ה' שניה המצויירת דו' בסוד (שיר ה) דוד"י שלח ידו מן החור שהוא יקוב חור בדלתו לכן הביאו לפני משה רזא דו' (שמות לב) וירא העם כי באו

ש"ש משה דרגי' דו' של שש לכן הביאו אליו וכן מקושש יצא מקו שש כי שבת היא נקודה אמצעית וששה ימים סובבים אותו וכמו שהוא חילל שבת ופגם בו' כן המקלל יצא מפר' שבת דלעילא וכלא קשוט ושבעים פנים לתורה ולזה רמזו רז"ל שהיה באותו פרק ר"ל שגם הוא חטא באותו פרק ופגם כמו מקושש אע"פ שהיה בזמן אחר ודבר זה מפרקי המרכבה נלמד: או איש ולא הוזכר מי הוא כי בי"ג מכילין דאורייתא כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא כי הקב"ה (תהלים כט) יברך את עמו בשלום (שם פה) האל י"י כי ידבר שלום אל עמו ואל חסידיו ואל ישובו לכסלה וזה האיש יצא מכלל ישראל שהיה בעל מריבה וקטטה וכה"א אמור אל הכהנים שיהיו בני אהרן שהיה רודף שלום ואוהב שלום ואוהב הבריות אבל זה יצא מן הכלל והיה בן שלומית בת דברי פטפטניות ושחצניות למטה דן כהאי דאמר (פסחים ו) דונו דינא בדקו אחריו ומצאו שמשבט דן קאתי והוא בן אשה הישראלית שעשה מעשה אמו גם בן איש מצרי ועשה מעשה אביו משני צדדין יצא הוא מן הכלל והוא היה בכלל בתוך בני ישראל ועתה יצא לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא שמחלוקת זה הוא תמיד וינצו במחנה וינצו שניהם ב' במסורה על תרין סטרין אלו שאלו התרין סטרין נצים נצבים תמיד איש הישראלי בן אשה הישראלית ולפי דברי ר' ברכיה מפרשה של מעלה יצא אמרתי בחבורא קדמאה שלעיל מיניה אמר ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני י"י כפל למה לי (שבת) שהמלאך טוב אומר י"ר שביום השבת אחר יערכנו לפני י"י תמיד כאשר הוא עשה היום.

בכאן נרמז ענין ב' מלאכים שמלוין את האדם בע"ש מבית הכנסת לביתו אם מצא שלחן ערוך כמבואר בלחם הפנים שהיה בצפון ומנורה בדרום כמבואר בפ' הנירות לפני זה אז מלאך טוב אמר י"ר שתהיה לשבת אחרת כן ז"ש (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת אזי מלאך טוב אומר י"ר לעשו' את השבת כהלכתו לדורותם קרי בי' לדירתם שיהי' דירה נאה בחרוזים אומר' שני מלאכים אלו הם לפי חשבון ז' כוכבי לכת סדר הימים ח'ל'ם כ'צ'נ'ש ובראשי הלילות הסדר כצנ"ש חל"ם נמצא שבתאי מושל בשעה ראשונה בכניסת שבת מלאך טוב הוא ככב צדק ומלאך רע מאדים ואז כוחו של צדקיאל מלאך טוב תהלים קיט) סמ"ר מפחדוך בשרי ס"מאל מ"לאך ר"ע מזה הטעם דנין בשני ובחמישי שאז מושל כוכב צדק בשני בראש הלילה ובחמישי בראש היום ז"ש (ויקרא יט) בצד"ק תשפוט עמיתך ר"ל בשני ובחמישי שב"ד קבועין לעילא אלו ב' מלאכים.

ויצא מפרשה שלמעלה בכל ער"ב שב"ת בגימ' תתקע"ד דורות שצריך לתקן אותם באין תרין סטרין אלו בן אשה הישראלית שהוא המצרי כי (משלי ה) רגליה יורדת מות כי הוא סניף מעולם העשייה דתמן שם ב"ן שמושל שם האשה הישראלית היא השכינה ה' אחרונה ש"ל ה"שם נוטריקון ה'א'ש'ה היא (בראשית כד) האש"ה אשר הוכיח ה' לבן אדני.

לכן הביאו אל משה שהוא איש האלקים בעלה דמטרוניתא ז"ס אחר ויביאו אותו אל משה א' ושם אמו שלומית בת דברי לכן היתה פגימתו בה' אחרונה כמבואר בזוהר לכן בתורה ג' פעמים ויניחיהו בגן עדן לעבדה ולשמרה מ"ע ל"ת אח"כ פגמו אנשי סדום ויניחיהו חוץ לעיר ובכאן עשה מעשה סדום ויניחיהו במשמר לכן אמרו במדרש שהיה

מצרי זה ממונה על ק"י בני אדם רמז קא רמזו חושבן סדו"ם והסוד עמוק חושבן ב' שמהן מ"ה אדני הוי"ה במלוי אלפין יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגי' מ"ה תרוייהו כחזא סדום (דברים יג) יצאו אנשים בני בליעל מסוד חכמים ונבונים (בראשית מט) בסודם אל הבא נפשי.

לכן אמר במדרש ויצא מעולמו יצא כד"א (שמואל א יז) ויצא איש הבינים גבי הפלישתים שהיה ג"כ נחש וכל משרייתיה קם עליה וחירף וגידף (שם) מערכות אלקים חיים כן ג"כ זה האיש יצא מפרשה שלמעלה וחירף מערכת אלקים חיים שתי המערכת מערכה מול מערכה מחנה מול מחנה ז"ש וינצו במחנה נצו וגם נעו וקב"ה פסק הדין הוצא המקלל מחוץ למחנה לנוקבא דתהומא רבה ודנו בסקילה כדין עזא ועזאל שהיו נפילים בארץ וסמכו כל השומעים את ידיהם על ראשו כדין ויקרא טז) ונשא השעיר עליו את כל עונותם עונות תם וכן דין מכשף בסקילה שבא מכח אותן שנזרקו גביה שתי קומות מן עולם היצירה שהיו בין מלאכים קדושים לנוקבא דתהומא רבה גבוה שתי קומות וכן דין ד' מלכיות ב"בל מ"די י"ון א"דום בגימ' סקי"לה ב"אוהל מ"ועד י"ערוך א"ותו אהרן ובניו ר"ת ד' מלכיות אלו כי הן הן ד' מחיצות המקטריגין עבודת אוהל מועד כמ"ש מאת בני ישראל ברי"ת עולם ישראל שמשמרין ברי"ת אינם מתייראין מן ד' מחיצות ד' פעמים מחיצה בגי' ברי"ת וזה האיש מצרי (תהלים נה) שלח ידו בשלומי"ו דהיה בן שלומית חלל ברית"ו וגרם ליתן כח לאלו ד' מחיצות שהן הן ד' מלכיות אלו לכן דנוהו בסקילה שילך למקומן למדורין בישין דלהון: ומאי דאתמר ביה למטה דן לדעתי רזא עלאה הוא הכא איתרמיז חובה דקין שאמר לו הקב"ה אי הבל אחיך וכי לא הוי ידע וי לי לבני נשא דלא מסתכלין ברזין דאורייתא דאסתלק א' מן אהיה אימא י' מן ידוד ברא וסלקי לגבי אבא חכמה הרי שג' אתוון אתפרידו ונשארה ה' יחידאה ונשתייר ד' מן אדני דביה אתמר (בראשית טו) גם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ולדעתי רזא דא בכאן שהודיע הכתוב שזה האיש גרם פירוד אתוון א"י ונשתיירו דן ז"ש למטה ד"ן (שם ד הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה הכא רמיז גלגולא דיליה (קהלת ח) ובכך ראיתי רשעים קבורים הן גרשת אותי דא גלגולא קדמאה והייתי ב' גלגולין נ"ע ונ"ד אסתר הכא רמיז (דברים לב) אסתירה פני מהם (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים ושלש עם גבר ישראל נקראין גב"ר מסטרא דתלת אבהן דמיניהו תלת גלגולין אברהם גומלי חסדים פני אריה גוון חוור ביישנים מסטרא דיצחק למען (שמות כ) תהיה יראתו על פניכם זו הבושה דתמן גוון סומק (ישעי' א) ואם יאדימו כתולע כצמר יהיו פני שור מסטרא דיעקב רחמנים גוון ירוק פני נשר ז"ש גדול עוני מנשא ממה שנשא נחש חוה והטיל בה זוהמא כמ"ש (בראשית ג) הנחש השיאני מלשון נישואין וכן רמז קין שעון זה נתגלגל מאותן נישואין שנשא נחש או מנש"א נוטריקון תלת חיוון נ"שר ש"ור א"ריה הן גרשת אותי היום מעל פני האדמה על גלגולא קדמאה ומפניך אסתר על הריגת מצרי שטמן אותו משה בחול והייתי נ"ע ונ"ד ע"ון ד"ן זה בן איש מצרי שהיה למטה ד"ן והיה כל מוצאי יהרגני על גלגולא רביעאה קרח ומשירייתה בני קרח שלא מתו ואזלין בגלגולא בכל דור ודור לקיים קרא ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו כי כל הגוים הן בנוי דקין קדמאה קינא דמסאבותא ונידון זה האיש בד' מיתות בד' מתחלה בקין נתלה ברפיון

מצרי נחנק בשם המפורש שנכנס בו ולא יראו כבלע את הקודש ומתו שנכנס השם בגרונו ונחנק בן מצרי נסקל וקרח נשרף.

(תהלים לז) חרב פתחו רשעים זה קין ודרכו קשתם להפיל עני ואביון הלא קין הרג להבל בקנה או באבן פלוגתא שם במדרש ולדעתי תרווייהו איתנייהו מצרי הרג משה בקנה שבידו מטה אלקים שבידו שהיה בו שם המפורש כתוב כמ"ש (שמות ב) הלהרגני אתה אומר גער חית קנה גבריאל נעץ קנה בים העליון ואסקא ארעא שרטון וכן מצרי וירגמו אותו אבן לא אמר אבנים רק לרמוז על אותו אבן שהרג הוא את הבל ואותו אבן נגף היה לשני בתי ישראל למכשול ותרווייהו איתנייהו כי קין ובניו גרמו לשני חורבנין הא' מרמוז באב"ן שהם ג' דורות נ"בוכד נצר ב"לשצר א"ויל מרודך (תהלים קיח) אב"ן מאסו הבונים שהיא התורה לחוה אבן לכן בא במקומה נגף והיתה לראש פנה (איכה א) היו צריה לראש שהוא נבוכד נצר (דניאל ב) אנת הוא רישא די דהבא ובית שני נחרב ע"י קנה שהוא אדום שכל חיותם מן הקנ"ה ר"צוץ לקבל ישראל חושבנא דדין כדין (מלכים ב יח) בטחת על משענ"ת בגי' י"פ אלקי"ם על משענ"ת בגי' תתק"ס קנה רצוץ בגי' ישראל סוד (ירמיה יד) מקוה ישראל שהן תתק"ס לוגין במקוה שבהן מטהרין ישראל וכן סוד תתק"ס שעות מן הפסח עד עצרת שבהון טבלו ישראל בתתק"ס לוגין של מקוה ע"ד ממחרת השבת ובר"ם קבין למקוה שכן בנ' יום יש שעות מנין תתק"ס ומנין ר"ם ז"ש עד ממחרת השבת תספרו חמשים יום וקשה הלא שבעה שבועות תספר לך אבל זה קאי על ספירת יומי ושבוע כדאמר אביי מצוה למימני יומא ומצוה למימני שבוע ובכאן רמז על מספר השערים העליונים שכל א' כלול מעולם מלא והן הן י"ב אלף עלמין דכסיפין שהנשמה יורדת לזה העולם סוד (שיר ח) האלף לך שלמה ומאתים לנוטרים את פריו ובאותו תתק"ס שעות למד משה תורה שבע"פ במ' יום שהם תתק"ס שעות בכל שעה למד לוג מן תתק"ס חיילות המבוארין בסוד מתניתין בגי' תתק"ס וע"ז המספר רמז תספרו חמשים יום ז"ס (שמות יג) וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים על סוד הנשמה העליונה שנקראת מצרים ובני ישראל הם אותיותיה של תורה ונשמותיה שיצאו ממקור א' מלמעלה יחדיו יהיו תמים והאומים למעלה ובתוך אותן חמשים יום שיש בהן י"ב אלף עולמות סוד אבי"ע למפרע ע"למות י"ב א"לף יצאה הנשמה לזה העולם לכן נקראת נשמה נ"שמה מ"שהדקאים במטה שבידו שהוא מטטרון והרג את המצרי שהוא נחש וכל משירייתו במה הרגו בנ' אתוון של שמע בסוד (שם ב) ויפן כ"ה אתוון דיחודא בשחרית וכ"ה אתוון דיחודא בערבית ויך את המצרי ויטמנהו בחו"ל הם יומין דחול שמושלים בו ויטמנה"ו בחו"ל כד"א אצל בלעם (במדבר כב) ויך את האתון במקל חושבנא דדין כדין במק"ל בגי' ויטמנה"ו בחו"ל ומפורש בזהר במק"ל בדינא תקיפא שכן בגי' ב"פ אלהים וכה"א אצל הנחש (בראשית ג) הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עק"ב וכן מחלוקת יעקב עם עשו (שם כה) וידו אווזת בעק"ב עשו: ואיש כי יתן מום בעמיתו וגו' כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו.

באותו אבר ממש שחטא הקב"ה נותן בו מום ד"מ מי שחטא ביד הקב"ה מכה ידו חטא ברגל הקב"ה שובר רגלו לרשום אותו באותו אבר כדי שרבי' יראו שחטא בו ז"ש (אבות פ"ד) וכל המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו שיהיה בגלוי ויראו רבים שחטא באותו אבר ופגם כאשר יתן מום באדם על סוד הגלגול (בראשית ט) שופך דם האדם באותו

אדם ממש דמו ישפך על דאטפת אטפוך או על ענין לא תקום ולא תטור ואהבת לרעך כמוך שכל אחד מישראל קשור זה בזה וכלם איש אחד ז"ש כאשר יתן מום באדם כן ינתן בו ממש כי היא כאלו מכה י"ד ליד או על הנשמה כאשר עשה מום בעם שאתו בתורה ובמצות כן ינתן בו בזה העולם או להיפך כאשר יתן מום בזה העולם כן ינתן בו בדיוקנא דיליה לעילא דפגים בנשמתא דיליה לעילא כי שבר מה שהוא פוגם למטה פוגם תחת שבר דלעילא ומזה הטעם כתב עין תחת עין היא על ממון בלא עין ממש אבל רזא דא היא על עין דלעילא דע מה למעלה ממך וכו' אתה לידע ענין כי עין דלעילא תחת עין דלתתא הזכיר עין ושן שבהן עבד יוצא ש"ע נהורין: פרשת בהר יובל יש בו רמז לתבל כולו כמו שאיפה של אד"הר יש בו תב"ל בצים כשהיה אד"הר מסוף העולם ועד סופו מלא תב"ל קומתו לכן יש בחלתו כמנין תב"ל בצים כי איפה יש בו ג' סאין סי' (דניאל ד) גוד"ו אילנא (דברים כ) כי האדם עץ השדה ג' סאין ו' קבין ד' לוגין ו' בצים הרי תב"ל בצים וכן מתיבת יוב"ל י"ב פעמים ל"ו הרי תב"ל וכן היה מזבח הזהב שהיה מקשר עליו כל עולמות לכן הקטירו בו קטורת לשון קשרי המרכבה היה ג"כ אמה ארכו ואמה רחבו ואמתים קומתו הרי כל אמה ו' טפחים אמה על אמה הוא ל"ו טפחים שני אמות קומה הוא י"ב טפחים הרי י"ב פעמים ל"ו מנין תבל.

(שמות ג) וירא אליו י"י בלב"ת אש שהיא סוד גבור"ה ארי"ה תרין סטרין נרמז ג"כ במספר יוב"ל (ירמיה יז) ועל יובל ישלח שרשיו (רמב"ם פ"ח מהלכות כלי מקדש הלכה י"ט) וכן אבנט של כה"ג היה ל"ב אמה ומצנפת היה י"ו אמה הרי יוב"ל וי"ו בני אדם קורין בכל שבוע בתורה וכל אחד מברך ברכה מלפניה ולאחריה: מה ענין שמיטה אצל הר סיני וקשה למה בהאי מצוה עשה בנין אב על כל המצוה אף שבכל י"ג מדות כל דבר שהיה בכלל וכו' צריך ליתן טעם למה לקח מצות שמיטה מכלל כל המצות ללמוד עליה על ארבעה אופנים.

פנים מפנים שונות ע"ד הפשט ענין שמיטה וענין קבלת התורה על הר סיני דא לדא נקשן וטעם אחד להם כשם שלא יוכלו ישראל לקבל התורה עד שהוצרכו לעלות מן מ"ט שערי טומאה ורזא דא (בראשית כו) ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא מאה שערים חמשים מול חמשים חמשים שערים בקדושה טהור וחמשים שערים בטומאה.

והנה במצרים היו ישראל שקועין במ"ט קליפין ואלו היו עוד רגע ביניהם היו נכנסין בשער נ' ולא יוכלו לעלות משם כי היו נכנסין בכור הברזל נ' של נחש הקדמוני ז"ש (שמות יב) ולא יכלו להתמהמה לכן הוצרכו אח"כ לטהר ולזכך בנ' יום מפסח עד עצרת להוציא אותם מן שערי טומאה ולבא בשערי טהרה שט"ן נוטריקון ש"ערי ט"ומאה נ"ון ז"ש (שם ג) בהוציאך את העם הזה תעבדון את אלקים על ההר הזה בנ' רבתי שהוא נ' של נחש כי אז פסקה זוהמת הנחש בעמדם על הר סיני לכן הוצרכו לספור כאשה נדה שסופרו ימי נקיים שבעה ימים להוציא מן ז' היכלי הטומאה ובכאן שהוצרכו ז"פ ז' להוציא מן מ"ט שערי קליפה שסודו מוא"ב ודוד בא ממואב לזכך (תהלים יב) אמרות י"ו אמרות טהורות מזוקק שבעתים ולקח בת זוגו בת שבע ולכן היתה הספירה מ"ט יום כי בעו"ה אין לנו השגות יותר רק במ"ט שערים העליונים ולכן מיושב ג"כ קושיות הרא"ש בפסחים מדוע אין אנו סופרים רק מ"ט יום הלא כתיב עד ממחרת השבת

השביעית תספרו חמשי' יום אבל הענין בעו"הז שבעה שבועות תספר לך בלשון יחיד דייקא כי אחד מאלף יודע סוד מ"ט יום שהן הן שבע שבועות אבל לע"ל שהוא ממחרת השבת בזמן הגאולה ששער הפנימי (יחזקאל מו) יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח לע"ל על אותו שער נ' א' (איוב כח) נתיב לא ידעו עיט ולכן אמר בלשון רבים (ירמיה לא) כי כלם ידעו אותי למקטנם עד גדולם וכן בענין השמיטה ויובל ז"ש במשך היובל המה יעלו בהר ר"ל כמו שמשך היובל הוא ו' שנים ואח"כ שמיטה ז' שמיטות ואח"כ יובל הגדול כן מש"ך אותו זמן ג"כ יעלו בהר סיני שמנו תחלה יומי ושבועי כדאמר אביי (מנחות דף סו) מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבוע (שם דף ס"ה ע"ב בתד"ה וספרתם) כן ראש ב"ד מנה כל שנה ושנה בתחלה היובל ובתשלום ז' שנים בירך שנה ז' שמיטה א' ביובל אחר כך אמר שנה זו ח' שנים שהם שמיטה א' ושנה א' ביובל לכן אמר וספרת לך בלשון יחיד ובספירה של כל השנים א' וספרתם לכם לפי שספירת העומר מצוה על כל אחד מישראל לכן נמסרהבלשון רבים על כל יחיד ויחיד אבל מצות ספירות שמיטין ויובלין על ראש ב"ד מוטל לכן אמר בלשון יחיד.

ובזה מתורץ פסוק וספרת לך שבע שבתות שנים מצוה למימני שבוע ואח"כ והיו לך ימי שבתות שנים תשע וארבעים שנה מצוה למימני שנים ואמר ימי להודיע ג"כ הדין בהר סיני שגם שם מצוה למימני יומי ושבוע גם נתן טעם למה לא יספור רק שבע שבתות שנים שבע פעמים הלא כתיב תספרו חמשים יום לז"א שאינו יכול לעשות כן כי טעם הספירה בדבר שיש בנו הויה בו והבנה ובעו"הז אין בנו הבנה והויה בחמשים שערים רק במ"ט ז"ש והי' לך שהם שלך בהווייתן רק שבע שבתות שנים שהם תשע וארבעים שנה ולא יותר.

וברזא דחכמתא לפי שאין בנו השגה יותר רק בז' ספירות הבנין מן חסד כל אחד כלולה מז' כי שלשה הראשונות של כל א' וא' הם נעלמים ולע"ל יחדש הקב"ה רוח בינ"ה וישיגו בשער נ' שהוא כינור של דוד בשבעה נימין לימות המשיח בעשרה (תהלים קיט) גל עיני ואביטה נ"פלאות מתורתך לכן אמר ענין השמיטה בהר סיני כי טעם א' לשניהם.

בדרך הדרש מדרש ר"א בן הקפר (שיר ה) שוקיו עמודי שש בילקוט מה כתיב למעלה ושבתה הארץ שבת לי"י ואח"כ וספרת לך אמר הקב"ה אם לא שמרתם שמיטין ויובלות סוף שתמכור עצמיכם מטלטלין וכו' וקשה וכי מאחר שלא שמרו שמיטין קרקע וגרמו חובין שמכר קרקע א"כ מאי לא חזר בו שסופו מוכר עצמו הלא כבר אין לו שום שדה שיוכל לקיים מצות שמיטת קרקע וכאן בשמיטת קרקע מדבר לא בשמיטת כספים.

אבל הענין איתא במדרש בשעת כניסה ישראל לארץ אמרה תורה לפני הקב"ה זה רץ לכרמו וזה רץ לשדהו ותורה מאי תהא עליה והשיב הקב"ה. הרי נתתי שבת שילמדו בתורה וכן הוא ענין שמיטה שנתן הקב"ה שנה תמימה שיהיו ישראל בטילין כל השנה ממלאכה ויעסקו בתורה הנה ענין ביטול שמיטה הוא ביטול תורה זה כוונת התנא גלות בא לעולם על ע"ז ועל ג"ע ועל ש"ד ועל שמיטת הארץ והוא ע"ד ששנינו (בדרים פא) שויתר הקב"ה על ע"ז ועל ג"ע ועל ש"ד ועל מיאוסה של תורה לא ויתר לכן התחיל הקב"ה פרשת שמיטה ויובלות בהר סיני כי עבור התורה שניתנה בהר סיני הוצרך הקב"ה ליתן לנו זו המצוה כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם ונמצא זה ירוץ לכרמו

וזה לשדהו והר סיני שהוא התורה מה תהא עליה לכן זאת עשו וחיו שש שנים תזרע וזך ולא תתעסק במצות עשה של תורה שש שנים תזמור כרמיך ולא תתעסק בפיקודין ולא תעשה כי תרוץ לכרמך ולשדך ואספת את תבואתה כי גם כרם נקרא תבואה כמ"ש תבואות הכרם ותתעסק בהבאת יין ותבואה לבית ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ הטעם שיהיה כל השנה כולה כדין שבת בראשית לי"י שהיא לשם י"י זה כוונת רש"י שבת לי"י לשם י"י כשם שנאמר בשבת בראשית השבת יהיה כל השנה כלו לשם י"י שנתעסקו בתורה שהוא כולה שמותיו של הקב"ה ז"ש לשם י"י שיתעסקו בתורה ושנה זו הוא כדוגמא של שבת בראשית שאמר שבת להקב"ה רבש"ע לכל נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג והשיב הקב"ה בני יהיו בן זוגך שכל ימי החול מתעסקין בדברי הגוף כמ"ש (שמות לה) ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי תהיה לכם דייקא לעצמיכם לתקן הנשמה שהוא קודש וא"כ שנה זו שלימה הוא בעצמה בענין תאמר בשבת בראשית שתתעסק בהורה שדך לא תזרע ותתעסק בפיקודין דעשה כרמיך לא תזמור ותתעסק בפיקודין דלא תעשה את ספיח קצירך לא תקצור ותתעסק בנגלה של תורה שנדמת ללחם סתם את ענבי נזירך לא תבצור ותתעסק בנסתר של תורה שנדמת ענבים (שיר ב) הביאני אל בית היי"ן סו"ד נכנס יי"ן יצא סו"ד או אמר ד' לשונות אלו לקביל ד' לקבל האמ"ת מי שאמרו ד' חלקי התורה שהאב מחויב ללמוד לבנו כדאמר (בקדושין פ"ק דף ל) משנת כל המצוה עד היכן חייב אדם ללמד בנו תורה כזבולון בן זן ומבואר בתיבת האמ"ת שלא תהא (ישעי' נט) האמ"ת נעדרת ה"לכות א"גדות מ"שנה ת"ורה או על ד' לבושים של תורה שסימנם פרד"ס פ"שט ר"מז ד"רוש ס"וד הנה ד' דברים אלו לא תעשה שנה שלימה ושבת שבתון יהיה לארץ לכן והיתה שבת הארץ לכם לאכלה שיתעסקו בתורה (משלי ט) לכו לחמו בלחמי או יאמר ע"ד ששת ימים תעשה מלאכה מעצמה כשתשמרו את השבת כההיא עובדא דחסיד (שבת ק) שנעשה לו נס ועלה צלף וממנה פרנסת ביתו ז"ש שש שנים תזרע ותזמור ותזכה לאסוף את תבואתה הכל מטעם שתשמור את שנה השביעית והוא ע"פ מדרש ר"א בן הקפר אם לא שמרתם שמיטין ויובלות סוף שתשמור מטלטלין ובית ושדה ז"ש והיתה שבת הארץ לכם לאכלה ר"ל זכות שיהיה שבת לארץ שמיטה זה יתן לכם לאכול לשבעה כל השש שנים ז"ש רש"י שבת לי"י לשם י"י ר"ל מאחר שאתה שובת יום זה לשם י"י כדרך שאמרו בשב' בראשי שאותו זכות יעלה לרצון ליתן לכם לאכלה כל שש שנים הנותרים לך לעבדך וגו' ז"ש ר"א בן הקפר אם לא שמרת שמיטה ויובלות שבזכות זה (משלי י) ברכה י"י היא תעשיר אזי חוזר ומפרש כל סדר הפרשיות שסופו להיות עני כי ידיעת ההפכים אחד יכולה היא שבת שבזכותה תרחם להיות עושה כן ההיפך וא"כ חזר בו קאי על שמירת השבת של יובל ושמיטה גם על שמיטת שבת בראשית וע"ז קאמר לא חזר בו אחר שמכר כל שדותיו ואינו מקיים שבת בראשית כדרך שסיים הפרשה את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו דהיינו שלא יחלל קדושת שבת קודש הרי שלא בשמיטה לבד דברה התורה רק שבת לי"י לשם י"י כדרך האמור בשבת בראשית וזה אפשר ג"כ ענין הר סיני אצל שמיטה כי ענין השמיטה הוא בענין שבת בראשית וכבר ארז"ל לשבתורה ובנביאים ובכתובים מצינו ששקול שבת נגד כל התורה וא"כ מאחר שבא התורה ללמדינו דין שמיטה ויובל שהם שבת לי"י כשם שנאמר במעשה בראשית הוצרך להודיענו הר סיני

ששם נאמרו כל המצות לומר לך ששקולה שבת נגד כל תרי"ג מצות וז' מדרבנן אותיות שנאמרו בעשרת הדברות שהם תר"ך אותיות תזמו"ר כרמי"ך ואספ"ת ס"ת תר"ך שהוא כלל תר"ך מצות של תורה ש"ש שני"ם תזר"ע ס"ת שמ"ע שהוא ק"ש לומר לך שבאלו שש שנים תוכל לקיים תורה ותפלה הוא סוד לבת א"ש אשר הראה הקדוש ברוך הוא למשה בתוך הסנה כשישראל בגלות אינם יכולים לקיים תורה, ותפלה א"ש א"נכי ש"מע כלל תורה ותפלה זה רמז זכות בזו הפרשה שמזה הטעם שאינם יכולין לקיים תורה ותפלה לכן תעשו שמיטין ויובלות.

ע"פ דרכי הראשון שענין השמיטה על ביטול תורה א"כ שפיר קאמר ר"א בן הקפר לא חזר בו אף שמכר שדות כי ענין השמיטה הוא ביטול תורה והמבטל התורה מעושר סופו לבטלה מעוני וחוזר ומפרש סדר הפרשיות שהם כלן באו עבור ביטול תורה וע"ז פסוק וספרת לך ר"ל כל מה שאדם סופר בשש שנים אין לו מאומה מאותו המנין (ישעיה לג) איה סופר איה שוקל (תהלים לט) יצבור ולא ידע מי אוספם אבל שנת שמיטה עוסק בתורה (ישעיה נח) כבוד י"י יאספך וספרת לך דייקא ולא לאחרים וכמ"ש והיתה לכם שבת הארץ לכם דייקא לעצמיכם לאכלה ולא לעזוב לאחרים חילם והי"ו לך שנעשה הוי"ה וקיום כהוייתן יהי לע"ל וכל יום קונה הויה חדשה כמ"ש ביעקב (בראשית מז) ויקרבו ימי ישראל שהימים קנו הויה ויהיו ימי חיי שנה יומין דבר נש אתבריאו: ע"ז השכל ענין השמיטה ויובל ידוע שהקב"ה מנהיג עולמו במ"הד ובמדת החסד (תהלים לג) בדב"ר י"י שמים נעשו ב"מדת ד"ין ב"מדת ר"חמים לכן מתנהג העולם בעשירים ובעניים עני מסיטרא דינא עשיר מסיטרא דחסד וכל מה שאדם עושה למטה מתעורר ג"כ למעלה שמדת החסד משפעת למד"הד(שם קיז) וגבר עלינו חסדו ז"ש כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים והנה רצה הקב"ה שהעושר לא ישכח את העני כמ"ש (קהלת ז) ביום טובה היה בטוב וביום רעה שהוא העני ראה שגם לו תתן משלך כי גם את זה לעומת זה עשה אלהים ברא עניים ברא עשירים ז"ש וידבר י"י אל משה בהר סיני כשרצה הקב"ה להודיע דין שמיטה התחיל בענין הר סיני שמשם ניתנה התורה לאוכלי המן ולא היו מתעסקין בצרכי אכילה והיה יד כלם שוה בה עניים ועשירים שנפל לכל אחד עומר לגלגולת לכן צוה הקב"ה מצות ספירת עומר מפסח ועד עצרת שיזכור כל אחד מישראל שלא יוכלו ישראל לקבל התורה רק אוכלי המן שנפל לכל א' עומר לגלגולת לכן אמר כי תבואו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם שש שנים תזרע שדך ותזמור כרמך ולא תתן לעניים כלום רק תאסף את תבואתה ותעשה אוצר לתבואה ולא תתן לעניים כלום לכן אני מצוה אותך ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שיהיה שבת לי"י לשם י"י שכלם עשירים ועניים יהיו עיניהם תלויות לאביהן שבשמים שהוא יתן להם פרנסתם שש שנים.

לא תזרע וגו' והיתה שבת הארץ לכם לאכלה דייקא שיהיו יד עניים ועשירים כלם שוה. לך ולעבדך וגו' כמ"ש במשפטים (שמות כג) ואכלו אביוני עמך והוא ע"ד משרז"ל (באבות) אל תדין את חבריך עד שתגיע למקומו וכי באותו שנה רואה העושר צער של עני שאין לו לא זריעה ולא קצירה כל השנה כולה ז"ש וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וגו' שגם העושר יבא למדה זו ז"ש וצויתי את ברכתי לכם ועשת התבואה לשלש שנים ר"ל שכל הברכה שבא באסמ"ך הוא עבור התבואה שעשת לשלש השנים

דהיינו כל שנה שלישית לשמיטה שהוא שנת המעשר עני באותו זכות תאכל ותאסף שנתת לכל שש שנים מן השמיטה עבור מעשר לעני.

והנה ע"ז אמר ר"א בן הקפר אם לא שמרתם שמיטות ויובלות שהוא על ענין הצדקה שיאכלו אביוני עמך סוף שתעני ותמכור מטלטלין ואחר כך קרקעות אם לא יחזור לרחם על עני וסוף למכור ביתו ועצמו אם לא ירחם על העני ז"ש וכי ימוך אחיך הטעם שנעשה עני ומך הוא עמך לפי שלא גמל חסד עמך כשהיית אתה עני כי המדרש דורש (משלי כב) עשיר ורש נפגשו עושה כלם י"י שהקב"ה הופך מנהגן שיעשה עני עשיר ועשיר עני וא"כ עתה מדבר הכתוב בזה שנתעשר וחבירו נעשה עני ומטה ידו הטעם שלא גמל חסד עמך כשהיית אתה עני לכן אתה לא תעשה כאשר עשה הוא והחזקת בו וחי עמך לעת הזאת ולא תאמר הלא די לי שאתן לו מעותי בריבית מה שלא עשה הוא עמי לז"א לא תקח מאתו וגו' כשם שעשה הוא ויראת מאלקיך שיהפך עוד הגלגול בעולם.

את כספך לא תתן לו בנשך ר"ל כשתקח ממנו נשך אזי כספך מה שהוא עתה שלך תתן לו כי יחזרו הנכסים ממך אליו וילך המעות לטמיון. ולפ"ז זכות השמיטה שיהיה עשיר ז"ש והיתה שבת הארץ לכם לאכלה ר"ל שנת השמיטה נותנת לכם לאכלה על כל ו' שנים ויהיה פ"ה הפסוק ו' שנים תבצור ותזרע כרמיך ואספת בזכות שנה שביעית שיהי' שבת לי"ו ויהיה לעניים לאכול אותו זכות יהיה לכם לאכלה כל שאר השנים: נקראת השמיטה שבת לי"י רזא עלאה הוא כמו שבשבת עלתה השכינה למעלה עושה אותה פרצוף ומעלה אותו מבריאה מקום שירדה מפני הקטרוג שנאמר לה לכי ומעטי את עצמך כן הוא סוד שמיטה אבל ההפרש שיש בין שמיטה לשבת הוא ההפרש שבין יעקב למשה כי משה זכה לבינה בסוד ס' ויעקב זכה בסוד מ' של אפריון אפרסמון כי מ' כד רביעא על בנין וז"ש מלוי יוד שרומז בחכמה נשאר ו' ד'.

ו"פ י' ס' ד' פ"י מ'.

ו"פ י' כשהבינה בחבור דחכמה היא בסודז' הקרובה לי' הרי ס' וכשהיא רביעא על בנין היא בסוד מ' ז"ש מ' וס' שבלוחות בנס היו עומדין עיין בכנפי יונה חלק ג' ס' ה' וזה סוד כל המצות שאנו עושין הכל הוא לעבור השכינה מנקודה לעשות פרצוף ז"ס (בראשית ב) לעבדה ולשמרה במ"ע ולשמור כל מ"ע ול"ת התלויין בארץ כי היא אז למעלה מן תריין כרובים דאינון שד"ך בגימטריא מיטטרו"ן כרמ"ך בגי' סנדלפון"ן וגם אינון מ' וס' שבלוחות.

ע"ד הקבלה סוד שמיטה עמוק הוא למן היום שברא אלקים האדם על הארץ הוה קאים ומסתכל בזיהרא דחכמתא עילאה והוה ידע שמא מפרש גליפא דאית לי' י"ב צירופים דבהון י"ב שעות ביום ובכל שעה מ"ה אלקים הוא שם של מ"ה וזה סוד ת"תרף י"ב פעמי מ"ה ביום וכן בלילה הרי ת"תרף ובכל שעה צירוף אחד וכן ככל י"ב חדשים צירוף א' לחודש ז"ס (תהלים מט) אדם ביק"ר בל ילין שלא לן כבודו עמו שהיה מבין ומבחין בצירופי י"ב הויות בגי' ביק"ר והיה העולם הולך ומתמוטט עד שבדור המבול חזרו י"ב הויות אורות שלהם לנרתיקן ז"ס (תהלים כט) י"י למבול יש"ב חשבון י"ב צירופים הוא שי"ב ולא ירדו למטה עד מתן תורה ז"ש (שם) י"י עוז לעמו יתן אז משה עלה (שם סח) עלית למרום שבית שב"י לקחת מתנות באדם של אד"הר וקבל לח"ת

בגימטריא י"ב צירופי"ם (שמות לב) מז"ה ומז"ה הם כתובים על י"ב צירופי הוי"ה וי"ב צירופי אהיה (שם ג) ז"ה שמי וז"ה זכרי גם את ז"ה לעומת ז"ה ותקן (בראשית ה) זה ספר תולדות אדם שנברא ב"ג גבולי אלכסון יעקב במראה הסולם אמר (שם כח) אין ז"ה כי אם בית אלקים על י"ב צירופי אהי"ה וז"ה שער השמים על י"ב צירופי ההוי"ה אכן יש י"י במקום הזה ויקח מאבני המקום י"ב וישם מראשותיו ונעשו כל י"ב אבנים אבן א' (שם מט) משם רועה אבן ישראל ש"ם בגי' כ"ח שי"ב וכה"א וילן ש"ם והנה כמו שבשעת מעמד הר סיני זכו ישראל לי"ב צירופים כן בענין שמיטה זכו להשגת עיונות שהוא סוד שם של י"י והנה בשש שנים יש בכל שנה נ"ב שבתות שבהן אינו שובת השדה והכרם במלאכה כי יש בכל שנה ב' סיטרין קיץ וחורף בכל א' יש כ"ו שבתות (במדבר ט) על פי י"י יחנו ועל פי י"י יסעו דהיינו מנין שם י"י שעל פיו יצאו גם בחורף מנין שם י"י שעל פיו יבואו כמו שיש ב' זמנים אלו ימים בכל אחד מנין יעק"ב קפ"ב ימים בקיץ קפ"ב ימים בחורף וזה סוד גדול ימים כענין יעק"ב ושבתות כמנין י"י ויעקב הלך לדרכו ויפגעו ב"ו ממש ב' מלאכים כי ב"פ מלא"ך בכל רבע שנה כי בכל תקופה ממונה מלאך א' ונקרא מלא"ך על שהוא כלול מתרין שמהן אדנ"י הוי"ה שבכל תקופה מושל מלאך א' בשמו ית' שהוא כלול מתרין שמהן אלו והנה יש בשנה ד' תקופות ד' מלאכים הממונה על השנה וכן השט"ן עולה ד"פ מלא"ך כי גם הוא כלול מרתיכא דילי' ז"ש עשו (בראשית לז) הכי קרא שמו יעק"ב ויעקבני זה פעמי"ם ר"ל כל ב"פ יעק"ב הוא עומד לקבל השט"ן שהוא ב"פ יעקב בגימטריא וכן יעק"ב עומד לקבל סמא"ל אדו"ם ז"ש ויעקבני ז"ה ר"ל שם של יעקב פעמיים דהיינו למעלה ולמטה הוא עומד לקבליה.

והנה שמיט"ה בגי' ד"פ מלא"ך ד"פ אדנ"י הוי"ה ז"ש ושבתה הארץ שבת לי"י לשם י"י כי יש בהן ימים מנין שם י"י הויה ואדני כלול מרתיכא שלימתא ד"פ ז"ש (שם כח) ויצ"א יעק"ב מבא"ר שב"ע סוד שמיט"ה שנת שבע ס"ת ארב"ע שראה ארבע מלאכי הממונים על אותו השנה והנה מלאכי אלקים עולים תרין יורדים תרין הרי ארבע בו על שמה דיעקב שגם שמו של יעקב עומד ע"ז ז"ש (שם) והנה י"י נצב עליו אכן י"ש י"י במקום י"ובל ש"מיטה והוא שם של י"י ואנכי לא ידעתי על עצמו קאמר שהוא יכלול גם כן מרכבה זו והנה ו' שנים כל שנה נ"ב שבתות הרי בו' שנים מנין שי"ב ימים ורזא ה"חדש הזה לכם שי"ב הוא סוד י"ב הויות מנין ז"ה והנה יעקב כלל ז' הויות בסוד ויצא יעקב מבאר שב"ע ז"פ הוי"ה בגי' יעק"ב ויחלום והנה ס"לם כלול ה' הויות מנין ק"ל הרי ק"ל קפ"ב הרי שי"ב ז"ש (שם) אין ז"ה כי אם בית אלקים שמיט"ה יוב"ל בגי' בי"ת כמ"ש לפניו (שם) אכן י"ש י"י במקום הזה י"ובל ש"מיטה ז' הויות ה' הויות שניהם יחד שי"ב לכן צוה הקב"ה שבשנה השביעית ושבתה הארץ שבת לשם י"י שיהיה השדה שובת אלו שי"ב ימים שהם לשם י"י י"ב הויות שגדלה וצמחה כל ו' שנים תזרע כרמך ותבצור כרמך ותעשה מלאכה ובשנה השביעית שבת שבתון לשם י"י בשביל אלו שבי' ימים חושבן שם י' ואחר כך בז' שמיטות גובלין ספיחין הרי ז"פ נ"ב שי"ב ימים של חול נ"ב שבתות בהם שנה שלימה עושים וכל הגדול שביתות הארץ גם מן הספיחין שהיו גדילים באלו הז' שנים ז"ש את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצור וספרת לך שבע שבתות שנים ר"ל אחר שעשית שמיטה עבור ז' שבתות שנים דהיינו

השבתות שהם בתוך ז' שנים אלו שהם ז' שנים וצריך אתה להשיב ז' פעמים השבתות שהיו בתוך אותן ז' שנים והיו לך ימי ר"ל שצריך אתה לעשות שמטיה בכל ז' שנים לחשוב הימים של שבתות השנים שהיו בתוך תשע וארבעים שנה שהוא ז' השמטות שבתוך היובל לכן והעברתם שופר תרועה וקדשתם את שנת החמשים כל זה עבור ימים של השבתות שהיו בתוך מ"ט שנה כי שנת היובל לא צריך לתשלומין כלל נ"ב ימים כי אין גדילין בי רק ספיחי ספיחין אבל בשמיטה גדילין ספיחין לכן הוצרך אח"כ לברר וללבן אותן ניצוצות שהם גדילין בתוך שני השמיטה אבל כל ז' שנים היו צריכין שנה שלימה כי דיו לשבת להפקיע את עצמן שהרי הוכרחו אח"כ לתשלומין: לכן פתח פרשה זו בהר סיני כמו שבהר סיני עלה משה וקבל ושבה שב"י שהם סוד י"ב צירופי הויה כן בכאן ציוה הקב"ה לעשות שבת לשם י"י וללמוד סוד שי"ב אורות ז"ש שכונה במער"ב חשבון י"ב הויות וכשחטאו ישראל אתמר בהו וישב ממנו שב"י שבי כולוהו איתניהו בי' וכן פי' בכנפיונה מ"ש כשעלה השחר ברקא"י על זה הסוד אמרו לעורר אורות י"ב הויות שהוא בחשבון זה עם הכולל ז"ש שש שנים תזרע שדך לקבל ו' צירופים ו' שנים תזמור כרמך לקבל ו' צירופים ולא תתעסק בהשש מלאכי אלקים שעולים ולא בו' שיורדים שהם ו' מול ו' ולכן ש"ש שני"ם הזר"ע ס"ת שמ"ע ו' תיבין ביחודא קדמאה שמע ישראל ו' תיבין ביחודא תנינא שהוא ברוך שם כבוד לכן בשביל זה בשנה השביעית יהיה שבת לי"י ותתעסקו בי"ב צירופי הויות אלו שדך לא תזרע ותתעסק בו' נגלים כרמך לא תזמור ותתעסק בו' שמות נעלמים כי כן כתב הפרדס ו' שמות ההויה הם נגלים ו' שמות האחרים הם נסתרים הנגלים נדמו לשדה שהיא פתוחה על שדה הארץ יושב והנסתרים נדמו לכרם שהם ענבים המשומרים מששת ימי בראשית בסוד בר"א שי"ת אלקים את השמים ואת הארץ כי בו' צירופים נסתרים נבראו העליונים ובו' צירופים אחרים נגלים נבראו תחתונים בראשי"ת תמן שי"ב שהן כלל י"ב אורות וז"ס סמיכות פרשה זו למעלה בסוד לחם הפנים (יחזקאל מא) זה השלחן אשר לפני י"י ר"ל שם של י"י יש בו י"ב צירופים בסוד ז"ה שתים המערכות שיש בכל צד לקבל זה פתח ר"א בן הקפר בפרשה שוקיו עמודי שש כי הפרשה התחלתה על סוד שם י"י ו' שנים תזרע (שיר ה) ממולאי' בתרשי"ש תרי שש ו' שנים תזמור (שם) מיוסדים על אדני פז סיום הפרשה הוא א"ני הוי"ה בגי' פ"ז.

ז"ש וספרת לך כי כל החשבונות שאדם חשב הם אינם כלום אבל (מלאכי ג) ליראי י"י ולחושבי שמו זה שאדם סופר לו לאדם עצמו כי כן כתוב בזוהר (קהלת ט) כי אין מעשה וחשבון ודעת בשאול מי שידוע חשבון של שם י"י כי חש"בון בגי' ש"ם הוי"ה (תהלים קיח) ברוך הבא בש"ם י"י הוא חשבון האמיתי ז"ש וספרת ל"ך זה המספר וחושבן היא לך לבדך ואין לזרים אתך.

עפ"י הסוד ענין הר סיני לשמיטה כשעמדו ישראל על הר סיני זכו לנשמתא קדישא דאתא מבינה ה' ראשונה של שם "ה"ר ס'י'נ'י נוטריקון ה' ראשונה סו"ד י"ציאת נ"שמות י"ש"ראל לדעתי ז"ס (שמות יט) ואשא אתכם על כנפי נשרי"ם שהם ב' כרובים ברקיע מטטרו"ן וסנדלפו"ן ב' שרים הממונים על ב' עולמות יצירה ועשייה והן הן מ"ס שבלוחות שהיו עומדין בנס בגי' יב"ק שהוא סוד אדנ"י הוי"ה אהי"ה נפ"ש רו"ח נשמ"ה ועתה זכו לכורסיא ז"ש על כנפי נשרים הן הן (שם יד) שש מאות רכב בחור שלקח שר

של אדום לקבל אלו שחשבונו גם כן ח"ר (שיר ב) קול הת"ר נשמע בארצנו נשרי"ם נוטריקון נ"שמות ש"שים ר"בוא י"צאו מ"שם קרי בי' נ' שערים כי ביום נ' זכו לקבל נ' שערים בסוד (שמות יג) וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים לכן היו אז כל נשמות מסוף העולם אשר ישנו ואשר איננו והנה מצינו בתיקונים שעמא קדישא מקבלין תוס' נשמה יתירה בשבת ות"ח כל ימי השבוע הם כמו שאר העם בשבת עיין לעיל פ' ויקהל רזא דא לכן נקראו ת"ח בר"מ שבתות ויום טוב זה לדעתי מאמר ר' ינאי בגמרא פרק האשה רבה שבכל מעלי שבתא ע"ש בדף צ' ה"ר סי"ני ה' ר"אשונה סו"פריים י"שראל נ' י"ום כי אי" בתיקוני' בינה נקראת עמר לגלגולת תמן גולגלת' דריש' תמן י"ש עלמין כמ"ש יעקב על באר שבע דלעילא (בראשית כח) אכן יש י"י במקום הזה כי (איוב כח) והחכמה מאין תמצא שנברא העולם יש מאין ואי' זה מקום בינה נמצא תמן י"ש עלמין (תהלים נ) ושם דרך אראנו ביש"ע אלקים נוטריקון י"ש ע"למות ושכינתא תתאה נקראת ספירת עומר דבה סופרים שבע"ה שבעה עד שמגיעים לה' ראשונה שהוא נון יום ממש ז"ש וספרת לך בלשון יחיד ליחיד סגולה העומדים בסוד י' שזוכין בכל שמיטה לדרגא חדא וז' היכלין אינון ז' וז' מוצקת לכ"א כלולה מז' ובכל שמיטה ושמיטה זוכה לדרגא חדא ובכל שמיטה ושמיטה לנשמה יתירה ז' שבתות שנים והיו לך לאינון דילפין רזא דאורייתא ימי ז' שבתות שנים ר"ל מה שאחרים זוכין לחשוב ימי השבתות אתה זוכה בימי החול שהם תשע וארבעים שנה כי אתה זוכה בחול מה שאחרים זוכין בק"דש.

ז"ס ה"ר סינ"י ה' ר' אשונה ס"וד י"ציאת. נ"שמות י"שראל ו' שנים תזרע שדך על זריעת הגוף הנמשל לשדה (משלי כד) על שדה איש עצל עברתי זה הגוף (שם) ועל כרם חסר לב זה הנשמה (שם) והנה עלה כולו קמשונים כסו פניו חרולים.

שש שנים תזמור כרמך על הנשמה ואספת את תבואתה שהיא תבואת ה' אחרונה כמ"ש (ישעיה ו) זרע קודש מצבתה אבל בשנה הז' שנת הנשמה יתירה. את ספיח קצירך סוד הספיחין הם סוד הנשמות הישינות בזמן שהיה ב"המ קיים היו נשמות חדשות ואחר החורבן הם אינם רק ספיחין מכ"ע הם לא שמרו השמיטה ולא אכלו רק חדש לכן אינון זוכין לנשמה ישינה ואין להם נשמה חדשה ז"ש בשמיטה את ספיח קצירך לא תקצור כי הכל יהיה חדשה א"ת ס"פיח ק"צירך ר"ת קס"א בסוד (תהלים קלט) אם אס"ק שמים הנרמז בברכה ראשונה קונה הכל על שם קס"א באימא וס"ת חת"ך חיים לכל חי שהוא ב"פ ר"ח כי שני רוחות יש לאדם וז"ש בזוהר חדש פ' בהר פתח ר"א (משלי ח) להנחיל אהבי י"ש ע"ש ברזא דחכמתא ידוע שבששת ימי החול הקב"ה מנהיג עולמו במט"ט וסנדלפון תרי נערים (ישעיה ג) ונתתי נערים שריהם לכן תעלולים ימשלו בהם כי ההנהגה על ידיהם והם נקראים בגדי חול עליהם אתמר (שמות ב) ויטמנהו בחו"ל שמושל בו המצרי שהיה נחש ומשיריתו והרגו משה במטה שבידו שהיה מטטרון הן הן מ' ס' שבלוחות והנה בשבת ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו אבל בימי החול על ידי עולם היצירה ובשבת בריאה וכן בענין השמיטה לכן אמר בהר סיני כידוע שאז נתעלו העולמות וזכו ישראל להיות על כנפי נשרים וזכו לבריאה דאימא עילאה מקננא בכורסיא ז"ס ה"ר סינ"י ה' ראשונה ס"וד י"ציאת נ"שמות י"שראל ז"ש ו' שנים תזרע שדך ומסיטראדמטטרון שנקרא השד"ה חושבן מטטרון"ן ש"דך בגי' מיטטרון"ן בי' כי בהסתלק הסלע מן מטטרון"ן נשתייר יבישה כדאי' בתיקונים והנה כל ו' שנים אף שבימי

שבתות ויום טוב ע"בד אברה"ם שהוא בגימטריא מיטטרו"ן (בראשית כד) כל טוב אדוניו בידו דהיינו אות י' (שם) ויקח עשרה גמלים מגמלי אדוניו עכ"פ אינו עולה יותר ז"ש שד"ך לא תזרע בשש שנים והוא סוד רוח והן הן סוד ו' ברכאין אמצעים ו' ברכאין אחרנין דצלותא אמצעיות דצלותא כעבד המבקש פרס מרבו שש שנים תזמור כרמ"ך בגי' סנדלפו"ן שהוא סוד נפש אבל בשנ' השביעי' שב' שבתון לי"י וזוכה לשני מעלות אחרות והם סוד נשמה ונשמה לנשמה עד בא היובל הגדול שהוא סוד יום הכיפורים שאז זוכה לקוצו של יוד פרצוף אריך סוד יחידה לכן אז בשנת היובל הזאת ישובו איש אל משפחתו ואל אחוזתו ברזא דגלגולא או אמר ענין הפרשה על ענין הבטחון שלא ישכח אדם את האל ית' ז"ש כי תבואו אל ארץ כנען אשר אני נותן באמת אני הוא הנותן לכן ושבתה הארץ שבת שתהיו יודעין כי י"י הוא הנותן לכם כח וממני הכל כי ו' שניה תזרע שדך דתהיה חשוב שהוא שלך ועל ענין הבטחון הזהיר בפרשת כי ימוך אחיך: וישבתם לבטח בארצכם.

בזוהר שיר השירים אותיות חט צא היו בשבטים עד שבא עכן ומעל בחרם חטא ישראל אע"פ שגם בעגל אמר משה (שמות לב) אנא חטא העם הזה על ערב רב קאמר אבל ישראל לא כתיב אח"כ בימי שלמה נתהפכו אתון וישבו ב'טח אח"כ טח מראות עיניהם ענין תרין אתון: כי תמכרו ממכר לעמיתך.

זש"ה (עמוס ז) ראיתי את י"י נצב על חומת אנך על שורא דאוניתא מ"ש במראה זו יותר מה אתה רואה עמוס יותר מבשני מראות ראשונות הראשונה שראה (שם) יוצר גובי. ושנייה שראה (שם) י"י קרא לריב באש לא שאל אותו מה אתה רואה ועוד למה במראה ראשונה א' סלח נא מי יקום יעקב ובמראה שניה אמר חדל נא.

ועוד במראה ראשונה אמר י"י אלקים (מיל"ה ר"ת מ"ה י"תרון ל"בעל ה"לשון ע"ד ברית הלשון וברית המעורר חד הוא) ד"פ אנ"ך לקבל ד' ב"ד דלעילא א' כלול מע' הרי פ"ר דינין (תהלים לב) אל תהיו כסוס כפ"רד פ"ר דינים או שהקדוש ב"ה נצב על חומת אנך כי על מה אבדה הארץ על עזבם את תורת אנ"ך א"ורייתא נ"ביאים כ"תובים כי כל ד' גליות עבור אנ"ך שהיא ג' חלקי התורה וכן אמרה אסתר (אסתר ד) ובכן אבא אל המלך אשר לא כדת של תורה שבשביל זה כאשר אבדתי בבית ראשון אבדתי בבית שני.

ד"פ אנ"ך רמז על ד' גליות כלם נענשו על אנ"ך שבטלו ז"ש (עמוס ז) לא אוסיף עוד עבור לו כי מצינו שויתר הקב"ה ג"פ ועל מיאוסה של תורה לא ויתר ונשמו במות ישחק ד"פ ישחק במסורה ארבע גליות (שם) מ"ה א"תה ר"ואה ע"מוס ר"ת ארבע יסודות הן הן ד' גליות מ"ים א"ש ר"וח ע"פר על כל נעלם אם טוב א"ם ר"ע ובכאן רמז ד' גלגולים שהן הן מד' יסודין אלו ד' אתון קדישין אתברירו בימי גליות וכה"א (תהלים קמז) מעודד ענוים י"י שהם ארבע אותיות קדושות מ"שפיל ר"שעים ע"די א"רץ.

כי תמכרו על ענין התורה כד"א (שמות כא) וכי ימכור איש את בתו לאמה לא תונו איש את עמיתו על הנשמה קאמר על פי הגמרא ג' אין הפרגוד ננעל בפניהם אונאה גזל עבודה זרה סימן (שיר ו) אל גנת אג"ז ירדתי (ויקרא כו) א"ף ג"ם ז"את ז"ש ויראת מאלקיך כי שוה חטא של אונאה לע"ז לכן נאמר בו ויראת מאלקיך.

ולא תונו אי"ש א"ת עמית"ו וירא"ת ס"ת שתו"ת כאן נרמז שתות של אונאה כי י"ב אלף עולמות הן (שיר ח) ומאתים לנוטרים את פרי: פרשת בחקתי אם בחקתי. לקבל תורה מדלא קאמר בחקים רק בחקותי דרו"ל במדרש חקים שחקתי בהם שמים וארץ כי התורה היא חק וגבול ומדי שחקק וחצב בה כל הענינים כמ"ש (בראשית א) נעשה אדם ב' צלמינו [בצל"ם אלהי"ם] בגי' רמ"ח כמו שרמ"ח איברים פנימים אורות העליונות בכל מצוה ומצוה אור בפני עצמו וכן נחלק העולם על רמ"ח חלקים ואת מצותי תשמרו שס"ה מצות ל"ת אזי ועשיתם אתם דייקא (קהלת יב) כי זה כל האדם רמ"ח איברים ושס"ה גידין ונתתי גשמיכם על נשמת האדם קאמר בעתם שישלימו גופם (איוב ה) כעלות גדיש בעתו במדרש חזית ע"פ (שיר ו) דודי ירד לגנו מביא ג' משלים מה בין מיתת נערים לזקנים ר' יהודה אמר משל לנר בזמן שהוא כבה מאיליו יפה לנר יפה לפתילה עז"א ונתתי גשמיכם בעתם שימותו בזמנם ר"א אמר משל לתאנה בזמן שהיא נלקטת בעונתה יפה לה יפה לבעלה עז"א ונתנה הארץ יכולה שלא ירקב רק בזמנו יביא הכל רשב"נ א' משל לפרדס וכו' בזמן שבנו של מלך עושה רצונו בזמן שהוא רואה נטיעה יפה עוקרה ונטעה בפרדס זה ז"ש ועץ השדה יתן פריו ר"ל אף על אילן סרק שאינו עושה פירות נוטעה בגנו ועושה פירות ועץ השדה יתן פריו.

אבל בהיפך בקללה ושברתי גאו"ן עזכם על מיתת הגאונים וימותו בלא זמנם רע לנר רע לפתילה ז"ש ותם לריק כחכם כנגד התאנה בלא זמנה ירקב א' וארציכם לא תתן יכולה וכנגד משל ג' אמר ועץ הארץ לא יתן פריו ר"ל אף עץ עושה פירות לא יתן פריו דהיינו שאף נטיעה טובה שהיה בפרדס עצמו עוקר הקב"ה מן ישראל כמו שבברכה א' עץ השדה שהקב"ה מביא ניצוץ טהור מן שדה של אחרים ונוטעה בתוך ישראל ועתה להיפך שאף אותו ניצוץ טהור שהיה בין ישראל נוטלה ועוקרה.

ג' עמודים קחשיב תורה אם בחקותי תלכו עבודה זו תפלה מצותי תשמרו (ישעיה מח) לוא הקשבת למצותי תשמרו (בראשית לז) ואביו שמר את הדבר (ישע' כו) שומר אמונים ועשיתם אותם צדקה (רות ב) שם האיש אשר עשיתי עמו ו"נתנה ה"ארץ י"בולה ו"עץ השדה ר"ת הוי"ה שהוא צירוף אברהם יצחק ויעקב משה כי אברהם תמן ה' יצחק תמן י' כי עיקר שמי צחק עשה לי אלהים רק שנתוספה לו י' לבסס כח דינו כמו שנתוספה לאברהם ה' זעירא של בהבראם יעקב ו' משה ה' והוא סוד עץ ה' היא ענפי האילן שנעשו בתמונת ה' י' פירות אילן כי כל פירות בדמות י' גופא דאילנא ו' שורש שבארץ ה' ואי"ן מחר"ד והשבת"י חי"ה ס"ת ניד"ה (איכה א) חטא חטאה ירושלים ע"כ לנידה היתה שקצונו בטומאת הניד"ה.

והשי"ג בגי' מיטטרו"ן בי' די"ש בגי' מט"ט שניהם יחד בגי' אברה"ם יצח"ק יעק"ב שנ"י כרובי"ם: ואבדתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו. על ג' גלגולין.

אם בחקותי על חק שמטיה מדבר כי קודם חורבן הבית היה נח"ל נובע אח"כ נהפך והיו באות נ"שמות ח"דשות ל"עולם אבל לאחר חורבן נתייבש אין לנו רק ס"פ פיחים מפני שרבו הגבורות ונתקיים קרא כי ביצחק יקרא לך ז"רע שכן עולה שוה במספר וזה מדה כנגד מדה הם לא שמרו השמיטה ואכלו חדש ע"כ נגזר עליהם לאכול ספיחים לכן נקרא יצחק (ישעיה סג) כי אתה אבינו והכוונה ממה שנזרע בשעת המקדש ע"י נקיבה עליונה

הנה עתה נתהפכת עליונה למטה לזכר ז"ס והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלקים כי למעלה אינה נקראת מלכות אלקים רק בש"וא וד' שלה למטה והיא נשמה לבריאה יצירה עשייה ולזו הד' צריך להאריך באחד שתעלה הד' למקומה הראשון אימא אוזיפת לברתא הו' נכנס בד' ונעשית ה' משם נקראת שם אלקים ז"ש והייתי לכם לאלקים ז"ס ונתתי שלום בארץ שיסוד אמא יורד למטה ונעשה בחינת זכר ואז ושכבתם ואין מחריד כי זה סוד זווג לילה השכיבנו לשלום כמו שהאריך האר"י ז"ל הן הן סוד תשלומי ד' וה' מפני שנשתרש בחטא (איכה א) גלתה יהודה מעוני ומרוב עבודה כמ"ש קול בוכים שהם ב' בחינות שלה ד' היא בחינת עוני ה' הוא בחינת רוב עבודה ובסוד יהודה נרמזו שניהם ואולך אתכם קוממיות שלע"ל כמו שקומת אד"הר יחזיר לאיתנה כן קומת ירושלים כמ"ש (ישעיה נד) הרחיבי מקום אהלך כי עתה נקראת ארץ צבי ולע"ל יתארכו ובזה יתורץ קושיא א' (תהלים צ) שמחנו כימות עניתנו הלא אנו בגלות כפלים כי עתה שאנו בשנת שפ"ג לאלף הששי הלא אין לנו רק תרי"ז שנה לסוף אלף הששי וא"כ איך יתקיים בנו שמחנו כימות עניתנו אלא שלע"ל יתארך העולם והגלגל ויום א' יהיה כמו שנה ז"ש כימות עניתנו שנות ראינו רעה כי משנה שלימה יהיה לעתיד יום אחד וזה מבואר בפ' בהר כי ימכור בית מושב זו המקדש אוה למושב לו עד מלאת שנה תמימה ימים תהיה גאולתו כי בגאולה אחרונה יהי' מן שנה תמימה יום א' או ב' גאולת ימים תהיה גאולתו אם זכו הרי אחישנה לא זכו ואם לא יגאל וקם הבית אשר לו חומה לצמיתות חד חרוב: וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור.

האי קרא ברזא דחכמתא דמהימנותא הוא ורזא דמרכבתא שלימתא ט"ו תיבין דהיינו קחשיב ג' אבות ובין כל אחד ואחד ג' תיבות לפניו וג' תיבות לאחוריו כי כן ג' שערים העליונים נחלקין לתלת גו תלת ג' שערים לפנייהם ג' שערים לאחרייהם והמלך בגדוד באמצע וכן חמה הוא באמצע ג' כוכבים לפנייה למעלה ג' כוכבים לאחרייה למטה וכן שבת ג' ימים חד בשבא תרי בשבא תלת בשבא לכתר שבתא רביעי בשבא חמישי בשבא ו' בשבא מקמי שבתא וכן בס"א (זכריה ג') ויאמר י"י אל השטן יגער י"י בך השטן ויגער י"י בך הבוחר בירושלים שבין כל שמא גליפא קדישא ג' תיבין ט"ו תיבין ס"א אתוון חותמא דגושפנקא ב"פ מחנה (בראשית לב) ויקרא שם המקום ההוא מחנים כי מחנה מול מחנה היא להם ד' דגלים ד"פ דג"ל בגימטריא מחני"ם תרי גושפנקי דהאי קרא ב"פ מחנה הכי הוי פתח בו' וסיים בד' שהוא חושבן מחני"ם ר"ל ב"פ מחנה וכל אחד כלולה משניהם כי ידוע שד' דגלים כל אחד היה כלול מג' ג' שבטים ולכן מזכיר האבות אחרונות כי ידוע שהקב"ה מנהיג עולמו בג' מדות של אברהם יצחק יעקב בסוד (תהלים נ) אל אלקים י"י דבר ויקרא ארץ והנה יעקב דמות דיוקנו חקוקה בכסא הכבוד שהוא עולם הבריאה ואח"כ יצחק שאפרו של יצחק צבור במקום המזבח דלעילא מקום דמשמש שם ההוא נער שומר השער אברהם תיקן נפש (בראש' יב) אשר עשו בחרן ויצחק רוח ויעקב נשמה ולכן כשהקב"ה זוכר אזי זוכר אותם מלמעלה למטה בסוד (ירמיה ב) ואנכי נטעתוך שורק כלה זרע אמת ואיך נהפכת לי סורי הגפן נכריה הפסיק מתמיה הלא מדת אברהם חסד ויצחק דין ויעקב רחמים ובמידות עליונות אברהם יותר גבוה מיצחק ויצחק יותר גבוה מיעקב ואיך נהפכת שאברהם לא תיקן רק נפש מסיטרא

דעשיה ויצחק תיקן רוח ויעקב נשמה והתירוץ שזה בא מצד שאברהם היה קרוב לתרח שהיה עובד ע"ז וכן יצחק אבל יעקב החוט המשולש ז"ש סורי הגפן נכריה כי (הושע י) גפן בוקק גרם זה מצד הזוהמא שהיה בהם ז"ש וזכרתי ר"ל כשאני בא לזכור זכות אבות אז אני זוכר מקודם זכות יעקב ואח"כ יצחק ואח"כ אברהם אבל משה אמר (שמות לב) זכור לאברהם וגו' ואזלא הא כי הא שדרשתי (חגי ב) לי הכסף ולי הזהב אמר י"י צבאות ר"ל כשהקב"ה מזכיר זוכר מקדם מדת הכסף שהוא חסד אח"כ מדת הזהב כי כן מלמעלה למטה אבל כשאנו מדברים (שיר א) תורי זה"ב נעשה לך ואח"כ עם נקודת הכסף וכה"א (תהלים קיט) טוב לי תורת פיך מאלפי זהב תחילה אח"כ כסף וזה במדות העליונות אבל עתה הוא מסדר ג' עולמותבי"ע זוכר יעקב מתחילה ואף שבמדות מתחילה חסד אל ואח"כ יצחק אלקים ואחר כך יעקב י"י כמ"ש יעקב אכן יש י"י במקום הזה כי הקב"ה כשהוא מזכיר מזכיר מתחילה יעקב שחקוק במרכב' ואח"כ האחרים אבל משה כשבא לבקש מלמטה למעלה הוצרך מתחלה להזכיר מה שהוא סמוך לו לעלות הרמתה מדרגא אל דרגא ז"ש וזכרתי ר"ל כשאני זוכר אזי אני מתחיל מלמטה למעלה כמ"ש בשיר השירים הקב"ה מקלס בניו מן (שיר ז) מה יפו פעמיך בנעלים וישראל מן ראשו כתם פז ז"ש והארץ אזכור הקבה מזכיר מן ארץ במדרש למה נאמרה באברהם וביעקב זכירה וביצחק לא נאמרה זכירה ר' ברכיה ורבנן ד' ברכיה א' לפי שהי' בן יסורין ורבנן א' לפי שאפרו של יצחק צבורה ולמה נאמרה באברהם וביצחק אף וביעקב לא נאמר אף שהיתה מיטתו שלימה אברהם יצא ממנו ישמעאל ובני קטורה יצחק יצא ממנו עשו וכל אלופיו יעקב היו בניו צדיקים (בראשית מב) כלנו בני איש אחד נחנו עכ"ל וקשה ואיך אפשר לו להתחיל ביעקב ואף מתחילת דבריו ואם שאלתו שיתחיל מאברהם ונמצא מוכרח לומר ביעקב אף הלא קודם זה תירץ קושיא זו באומרו למה מנה האבות אחרנית כדאי הוא יעקב וכו' וא"כ הלא כבר תירץ קושיא זו ועתה מה היה חסר שמקשה עוד פעם אחרת ואפשר לומר למה שתירץ שיצחק אפרו רואה צבור הלא לפי זה יצחק יותר טוב מן יעקב שעולתו (תהלים כ) ידשנה סלה וא"כ מהראוי להתחיל כו תחלה כי הוא מתעטר לראש אבהן וכן בבריאת עולם פתח בשם אלקים דביה איברי עלמא וכן בפסוק (שם פט) צדק ומשפט מכון כסאך מתחיל בצדק שהוא מדת יצחק אבינו ובזה מתרץ שמטתו של יעקב היתה שלימה.

או יאמר שהל"ל וזכרתי אף את בריתי יעקב הלא אפרו של יצחק הוא תמיד לנגד עיניו ית' וכמו שזוכר ורואה את הדשן למעלה אז גם כן זוכר חסדי אבות שאר הבריות שהיה לו עם כל א' וא' ומה שלא אמר בריתי עם יעקב כי על המיזות העליונות קאמר שהם ממש ברית המדה העליונה נקראת יעקב וכן גם כן אף את ברית של מדת יצחק של מעלה ולפי המדרש פירוש הכתוב וזכרתי את בריתי יעקב שהקב"ה נותן טעם לדברי עצמו למה הוא מזכיר מתחילה יעקב ולפי שאף את בריתי יצחק ביצחק לא התחלתי תחילה אף על פי שאפרו צבור ע"ג המזבח א"כ זכותו יותר גדול מן יעקב והיה ראוי להתחיל בו אבל לפי שיש בו אף עשו ואלופיו לכן לא התחלתי בו ולמה לא התחלתי באברהם הלא הוא הראשון לז"א אף את בריתי אברהם אזכור ומה שאמר גבי אברהם זכירה לבסוף לפי שאברהם ויצחק זכרון א' עולה לכאן ולכאן: ע"ד הדרש תמן תנינן בפירקין על ג' דברים העולם עומד ע"ד השכל תנינן בפירקין גלות בא לעולם על ע"ז

על ש"ד על ג"ע ועל שמיטת הארץ מצינו (נדרים פג) שויתר קב"ה על ג' עבירות אלו ועל מיאוסה של תורה לא ויתר הנה פשוטו של מקרא הוא ע"ד המשנה וזכרתי את בריתי אברהם לתקן ע"ז ואף את בריתי יצחק לתקן ש"ד ועל עון ג"ע זוכר אני זכות יעקב כי אלו הג' אבות תקנו ג' עונות אלו והארץ אזכור זה שמיטת הארץ הפסוק מזכיר ד' דברים אלו שבשביל ד' דברים אלו הארץ תעזב מהם ולפי המדרש שהקב"ה מוחל ג' אלו רק שעל הארץ שהוא עון השמיט' והוא עון ביטול תורה כמ"ש לעיל בפ' בהר סיני שזה ענין שמיטה אל הר סיני להודיע שעבור התורה שניתנה בהר סיני שלא יהיה זה רץ לכרמו וזה רץ לשדהו ניתנה לכן ניתנה השמיטה לישראל ושבחה הארץ שבת ליי"י לשם ד' שילמדו בתור' כדרך שאמר בשבת בראשית שניהנו שבתות לישראל ללמוד בהם תורה ז"ש וזכרתי ג' עונות שעברו עליהם שהם ג"ע ש"ד ע"ז יש להם כנגדן ג' אבות ומוותר אני להם אבל והארץ על שמיטת הארץ שהם מואסין בתורה לא מוותר להם כלל וזו והארץ תעזב אותם כי כל המבטל תורה מעושר סופו לבטלה מעוני: ועפ"י המדרש בפ' בהר על פסוק (עמוס ז) ראיתי את י"י והנה נצב על חמת אנך סאה מלאה עונות יש בה ע"ז ג"ע ש"ד וגזל קשה מכולם לפיכך עמד משה ומזהיר אל תונו ענין גלות בא לעולם על ג' ראשי עבירות ועל כולם זוכר חסדי אבות ומוותר אבל על שמיטת הארץ שניתנה עבור גזל עניים שיהיה שבת הארץ לכם לאכלה ואכלו אביוני עמך קשה גזל עניים כמ"ש (תהלים יב) משוד עניים מאנקת אביונים עתה אקום יאמר י"י ז"ש (עמוס ז) לא אוסיף עוד עבור לו כי ג"פ אנך שאמר מתחילה נגד ג' ראשי עבירות אלו כי אנך הוא משקל בלשון ערבי ועל רביעי א' לא אוסיף עוד עבור לו שהוא הגזל כע"ש (עמוס ב) על שלשה פשעי שהן הן ע"ז ג"ע ש"ד יוותר אבל ועל ארבעה לא אשיבנו וע"פ הסוד בכ"ד מקומות קחשיב האבות באנך כסדרן ובכ"ד מקומות קחשיב למפרע שמורה על דין ז"ש (ישעיה נד) ושמתי כד כד שמשותיך הן הן שערים העליונים שהיו כ"ד בירושלים שלמטה נגד ירושלים דלעילא לכן אמר שלמה כ"ד רננות במזמור ח' כשרצה לכנוס בג' שערים תחתונים הארון לכן בברכת ולירושלים כ"ד תיבות הקב"ה זוכר בזו הפ' השערים למפרע שמורים על הדין כמ"ש ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם שמורים על הא"ף הגדול שיהיו ישראל בגלות לא מאסתים בבבל תמן י' של שם עמהם ולא געלתים במדי תמן ה' של שם עמהם לכלותם ביון דתמן ו' של שם להפר בריתי אתם תמן ה' של שם כי אני י"י אלקיהם כי בכל מקום שגלו המן אות א' משמו יתברך לכן נתבדרו בד' רוחות השמים לד' גליות וד' אותיות שמו יתברך מגינות עליהם ז"ש וזכרתי להם ברית ראשונים הוא על ברית בין הבתרים אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים כי מן הדין כל הד' גליות היו ראויים ישראל להיות במצרים כמ"ש שם (בראשית טו) והנה אימה חשיכה גדולה נופלת שהן הן ארבע מלכיות כלם היו ראוי להיות עליו דהיינו על אברהם שבשבילו ירדו למצרים לתקן צוואר אנדרטה ופרעה שהוא הער"ף כי אברהם היה בצוואר הקומה ומרגליות טובה היתה תלויה בצווארו לתקן הן הן ארבע מאות שנה לקבל ארבע גליות על כל א' מאה שנה וזה שהראה לו (שם) כי גר יהיה זרעך וגו' ז"ש וזכרתי להם ברית ראשונים ברית בין הבתרים אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים כי היו ראויין להיות עוד שם ואני הוצאתי אותם משם להיות להם לאלהים ר"ל שיקבלו עוד גלות אחרת ואלהים עשה שיראו מלפניו ואפשר שזה הפסוק תירוץ על

שמנה אבות אחורנית (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים וגו' וכל הגאולות תהי' כמו גאולת מצרי' והנה בשעת יציאת מצרים מציינו בזוהר פ' בשלח ע"פ ויוציאך בפניו זה יעקב כמ"ש (בראשית לב) ויקרא שם המקום ההוא פניאל ב"כוחו זה יצחק בכ"ח אתוון דמ"ב בשם אלקים הגדול זה אברהם והנה כמו שבשעת יציאת מצרים (תהלים עח) נגד אבותם עשה פלא כן לעתיד ז"ש הטעם שאני מונה האבות אחורנית ומתחיל מיעקב לפי שאני זוכר להם ברית ראשונים אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים שגם אז באו האבות אחורנית (שמות יד) וירא ישראל סבא את היד הגדולה מתחילה אח"כ בא אברהם ויצחק ויש ליתן טעם למה יעקב בא מתחילה ואח"כ אברהם ויצחק ואיתא בזוהר שענין יציאת נשמה מן הגוף כענין יציאת מצרים כמ"ש שבשעת יציאת מצרים היו המים להם חומה מימין ומשמאל שעמדו המיימינים והמשמאילים שלא לבקוע הים לפני ישראל לכן חיילות וחיילות עומדים מחנה מול מחנה בשעת פטירתו של אדם והנה אי' בזוהר פר' וירא שהקב"ה או' לאברהם וליצחק למיהך ולקבל אולפן דצדיקיא והם אינם רוצים לילך עד שהקב"ה אמר ליעקב כמ"ש (תהלים כד) מבקשי פניך יעקב סלה וכשרואין אברהם ויצחק שיעקב הלך לדרכו אז באין גם הם לקבל אולפן לכן א' כאן בענין יציאת ישראל מן הגליות כענין יציאת נשמה מגלגול לגלגול וכמו שהנשמה מגולגלת עד דור רביעי ישובו הנה כי (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים ושלוש עם גבר (שמות לד) פוקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים כן (עמוס ב) על שלשה פשעי ישראל ג' גליות ועל ארבעה לא אשיבנו עוד בגלות יסתיר פניו ומי ישיבנו (איוב לד) ועל גוי ועל אדם יחד ירצה שדין א' לגוי שהם כלל ישראל וכן אדם יחידי דין שניהם שוה כמו שהנשמה מגולגלת עד ד' פעמים לתקן ד' אותיות השם כמ"ש (הושע יד) שובה ישראל עד י"י לתקן שם י"י כן כל ישראל מתגלגלים ויתהלכו מגוי אל גוי לתקן שם י"י ז"ש וזכרתי את בריתי יעקב מתחילה אח"כ כשראה יצחק שהוא אזיל לקבל אולפן אז גם יצחק הולך עמו ז"ש ואף את בריתי יצחק ואז אף את בריתי אברהם והארץ אזכור כדמתרגמין (יחזקאל לו) מארצו יצאו מדאורייתא יצאו וכן בכאן והארץ אזכור ר"ל שזוכר התורה אשר למדו בזה העולם ועל זה נותן רש"י מביא ב' קושיות של מדרש למה מנה אבות טעם וזכרתי להם ברית ראשונים כי ענין זה הגלות כמו גלות הראשון אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים דמיון יציאת נשמה מן הגוף כענין יציאת מצרים שהיו ב' מחנות מחנה מול מחנה להיות להם לאלקיה משמאל אני י"י מימין ורש"י פי' ברית ראשונים על שבטים לא מציינו ברית שכרת הקב"ה עם שבטים זולת הברית שכרת עם אבות.

אבל הענין ע"פ הזוהר פ' שמות ואלה שמות בני ישראל סבא הבאים מצרימה שבאו נשמות י"ב שבטים גם כן אז בגלות כשהתחיל קושי השיעבוד ואח"כ כשיצאו ממצרים יצאו הם עמהם ז"ס (שמות יג) וחמשים עלו בני ישראל על נ' אותיות של שם בני ישראל שהם י"ב שבטים כי בנימין מלא בי' כתיב להשלים נ' אותיות של שבטים.

ז"ש (שם ו) וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל על בני ישראל סבא ואזכור את בריתי וחשבון ראשי שמותם (דברים טז) למען ת"זכר את יום צאתך מארץ מצרים על תרכ"ז אותיות של שבטים שסודם פ"ועל א"מת וכמ"ש בפ' שמות שבשעת גלות מצרים ירדו השבטים לכור הגלות כן בשעת חורבן אמר (איכה א) ג"ת דר"ך י"י על אינון י"ב רתיכין

של שבטים שהן הן מנין ג"ת ד"רך כי אז (שם ב) השליך משמים ארץ תפארת ישראל חיה א' ששמה ישראל שהמלאכים מקלסין בכל יום ברוך י"י אלקי ישראל מן העולם ועד העולם כמ"ש במדרש משל למלך שבני מדינה היו עושים לו עטרה ואח"כ הקניטוהו כלן א' כלום אתם מקניטין אותי אלא בשביל עטרה הא לכוון טרון באנפם כך אמר כלום אתם מקניטין אותי אלא בשביל אקונין של יעקב החקוקה בכ"ה טרון באנפן.

ז"ש השליך משמים ארץ וז"ש (ישעי' מד) כי גאל י"י את יעקב אז בישראל יתפאר על אותו החיה החקוקה למעלה בכסא כבוד ז"ש וזכרתי את בריתי יעקוב התחיל בו' הטעם לפי שהארץ אזכור ר"ל על שהשליך משמים ארץ אותו הצורה לזה זכור אותו תמיד ויעל' זכרונו לפני י"י יותר מן אחרים ואף גם זאת הצורה יגן עליהם בעת היותם בארץ אויביהם ובכל ד' גליות אני י"י אלקיהם יגן עליהם כמ"ש (תהלים מו) י"י צבאות עמנו שהם צבאות שלמעלה עמנו בגלות זה גרם משגב לנו אלהי יעקב על הצורה ההוא אתמר וכמו שצורתו של יעקב גורמת הגאולה וזכרתי להם גם כן ברית ראשונים הוא ברית של שבטים מרומז במלת וזכר"תי על מניינם בי"ו תרין אתוון דשמא קדישא ו"י חד זעיר חד אריך בסוד (רות א) ותלכנה שתיהם שתי ההי"ן נשאר (בראשית ג) ו"י גרש את האדם שגרם להיות ו"י לאילפא דאזלא בלא קברניטא וכמו שהוצאתי אותם מארץ מצרים שהוצאתי (שמות ז) את צבאותי את עמי בני ישראל ממש כן בגלות האחרון.

או ברית ראשונים בגי' מש"ה ואהר"ן שתקנו אד"ם הראשו"ן. אחורנית ואח"כ למה נאמרה זכירה אבל הקושיא השלישית שבמדרש ולמה באברהם ויצחק אמר אף וביעקב לא נאמר אף לא מביא רש"י בפירושו והדין עמו שלא מביא כי אי אפשר לומר גבי יעקב אף מאחר שהוא ראשון אלא וודאי קושייתו שיתחיל באברהם וא"כ יאמר גבי יעקב אף הלא תירץ המדרש מתחילה על שמנה האבות אחורנית והוצרך להתחיל ביעקב לכן השמיט רש"י קושיא זו מן פירושו ואני כבר תירצתי לעיל הקושיא של אף מחוברת אחר תירוץ ר' ברכיה ורבנן שיצחק אפרו צבור ע"ג מזבח א"כ מעלת יצחק יותר מן יעקב והיה לו להתחיל ביצחק.

ועוד יש להקשות במדרש זה מנ"ל שכדאי כל אחד וא' שיתלה כל העולם בנינו ועוד מאי הקשה ולמה מונה האבות אחורנית הלא זו הקושיא תירץ המדרש מתחילה במה שפתח בפסוק (ישעי' מג) כה אמר י"י בוראך יעקב ויצרך ישראל א' הקב"ה עולמי עולמי מי בראך מי יוצרך יעקב בראך יעקב וכו' שמים וארץ נבראו בשביל יעקב (תהלים עח) ויקם עדות ביעקב וגו' כל העולם נברא בזכות יעקב כי יוצר הכל הוא אף אברהם לא ניצל מכבשן אש אלא בשביל יעקב אף אברהם נברא בשביל יעקב וא"כ פי' הפסוק כן הוא וזכרתי את בריתי יעקב והטעם שהתחלתי ביעקב תירץ שאף את בריתי יצחק ואברהם הכל אני זוכר בזכות של יעקב ואף הארץ בעצמה אזכור בזכות יעקב כי יוצר הכל הוא שבשבילו הכל וא"כ תירוץ המדרש בעצמו מה שהתחיל ביעקב תחילה ומאי קא מקשה למה נאמרו האבות אחורנית ואפשר שהקושיא א"כ למה מנה אחורנית ג' אבות הלא יוצר הכל הוא (ישעיה מג) כל הנקרא בשמי לכבודי בראתיו א"כ ה"ל למימר כי כל בשמים ובארץ הכל בשביל יעקב גם לא הביא ראיה על יצחק רק על אברהם ולמה מנה הג' אבות אחורנית כי הראיה לא היתה רק (שם כט) כה אמר י"י אל

בית יעקב אשר פדה את אברהם לזה השיב שאם אינו כדאי יעקב אזי מעשה יצחק ואם אין ביצחק אזי באברהם ומפני שזכר ברית אצל כל אחד ואחד הלא יכול היה לכלול כל שלשתן בבריה א' כמ"ש (שמות ב) ויזכור אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת יעקב שא' ברית א' לכלם גם כאן הל"ל כן לכן א' כדאי הוא כל א' ואח' שבגיננו יתלה העולם ר"ל לפי שסיים לבסוף והארץ אזכור הכוונה שכדאי כל ברית של כל א' וא' שהארץ יתלה בגיננו ואזכור כל העולם בגין כל ברית וברית שזכר ולא תאמר שתמה זכות אבות לז"א אף גם זאת זה הזכות יהיה בכל ארבע גליות בהיותם בארץ אויביהם אף שזכות אבות תמה ברית אבות לא תמה ולזה השיב כל ד' גליות ואח"כ אמר וזכרתי להם ברית ראשונים על אלו הג' אבות האף שזכות כל א' תמה מ"מ ברית אבות במקומה עומדת: אז תרצה וגו' ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם.

וכבר תמה זכות אבות מ"מ לא מאסתים וגו' להפר בריתי אתם אני י"י ר"ל אף (ישעיה נד) כי ההרים שהם האבות ימושו והגבעות שהם האמהות תמוטינה מ"מ חסדי מאתך לא תמוש כי (תהלים צד) אם אמרתי מטה רגלי שזכות אבות שהם ג' רגלים שלמעלה תמה (שם) חסדך י"י יסעדני כי אף אם אינו זוכר חסדי אבות מ"מ מביא גואל לבני בנייהם למען שמו ז"ש אני י"י אלקיהם.

במדרש ולמה מזכיר זכות אבות ומזכיר זכות הארץ עמהם וקשה איך מקושר קושי' למה שפי' מתחילה שהפסוק מתרץ מה שזכר יעקב מתחילה לפי שיש אף אצל יצחק ואע"פי שיש ליצחק מעלה שאפרו צבור ע"ג המזבח גם לתירוץ הראשון שהיה בעל יסורין ונמצא בחייו היה עולה תמימה ויש לו יותר מעלה בזה מיעקב גם אברהם שיש לו מעלה שהוא ראש למאמינים יש לו גם כן אף א"כ קשה למה מזכיר זכות אבות וזוכר ארץ עמהם כי לפי פי' הראשון כוונת הארץ שגם בזכות יעקב נברא הארץ כי יוצר הכל הוא וגם למה שתירץ שמנה אבות אחרנית להודיע שכדאי זכות של כל א' שבגיננו יתלה הארץ א"כ לזה הפי' קשה למה מזכיר הארץ עמהם ותירוץ של זה הפי' הוא חושב מרכבה עליונה ג' אבות והשכינה עמהם שהיא המגדלת ועל פיה ישק ונותנת טרף לביתה ז"ש ואף גם זא"ת על השכינה שהיא עמהם בגלות.

אמר יעקוב מלא בו' בזוהר לפי שיעקב כללא דאילנא. במדרש לפי שאליהו נתן משכון אות ו' והטעם שנתן ה"פ ו' כי הקללות מתחילין בו' ומסיימין בה' של שם אותיות אלו ממושכנין בגלות (משלי ג) בכל דרכך דעה"ו שהם עמנו בגלות וכה"א ונתתי משכני בתוכם שהם סוד המשכון שנתן הקב"ה והתהלכתי בתוכם דייקא.

או נתן ו' להשלים ו' של (בראשית ב) תולדות השמים והארץ שנחסרו ו' דברים ואינם מושלמים עד שיבא תולדות פרץ לכן כל תולדות במקרא חסר בר מן תרין אלו ולפי שיעקב דיוקנא דאדם קדמאה ועוה"ז נברא בה"בראם ונחסרו ו' דברים לכן ה' פעמים ו' להשלמת העולם הזה להתקינו כבראשונה ולכן (ישעיה נט) ובא לציון גואל מלא בו' כשם שהגלות וילכו לפני רודף מלא בו' כי באו (יחזקאל ט) ששה אנשים מדרך הצפון או ו' מלא למלאות ו' ברכאין של ברכת כהנים שלשה פסוקים ובכל פסוק ב' ברכות לכן אמור להם מלא בו' על ו' ברכאן אלו ואליהו הוא פינחס שניתן לו ברית שלום ו' קטיעה בזה העולם ולעתיד לבא יתמלאו הצינורות ויהיה (שמות יז) כי יד על כס יה מלא בו'

כו"ס (דברים לג) מלא ברכת י"י ים ודרום ירשה לכן נתן כה"ג דלעילא אליהו ו' שנו ליעקב גם מרמז על ששה שעורים של בועז שיהיו ו' מעלות למשיח לע"ל כמ"ש במדרש על פ' וקרבונו דאתמר גבי נחשון ויצאו משבט יהודה ו' אנשים שכל א' ו' מעלות גם בבית שני שנחסרו ה' דברים ואותן הו' דברים שנחסרו ביום ראשון יתמלאו לכן ה"פ ו'.

או בא לרמוז על ענין גדול (דברים ד) למן היום אשר ברא אלקים אדם על הארץ וחי בו"י של שם בן ד' כמ"ש (בראשית ג) וי"גרש את האדם ר"ל שגרם אד"הר בחטאו שנסתלקו ב' ההין ונשאר ו"י בעולם וזה סוד כל פסוק בתורה חד זעיר וחד אריך בר מן כ"ב פסוקים הענין כ"ב צינורות הם בעולם ז"ס ברכות המתחילים מן א' עד ת' שהם כ"ב צינורות ונברא העולם בג' א"ב אתון רברבין אתון זעירים אתון בינונים הן הן לדעתי ג' אבות עליונים גבי כל א' כתיב א"ת וזכרת"י א"ת בריתי יעקב וא"ת וא"ת והוא סוד גלגל החוזר בעולם כי גלג"ל בחשבון ג"פ כ"ב שהם ג' אלפא ביתא שבהם נברא העולם בריך רחמנא דיהיב א"וריין ת"ליתאי נוטריקון א"ת וע"ז נאמר והארץ אזכור כי באלו הג' נברא הארץ מיום שאכל אדם הראשון עץ הדעת טוב ורע גרם ו"י לכל העולמות והנה קין מסטרא דקינא מסאבותא מסיטרא דרע הבל מטוב (בראשית ד) ויש"ע י"י אל הבל ואל מנחתו כי ה"בל הוא מעשר מש"ע נהורין דלעילא הניתלין בו' ובי' של שם שהוא אבא וברא לכן אמר במדרש קין הרג להבל באב"ן נקרא אבן ע"ש אב וכן שהם ב' אותיות אלו ו' י' (שם) ויצא קין מלפני י"י כי גרם לפגום וישם י"י לקין אות בזוהר אות ו' משמו נתן הקב"ה לרמוז על יתרו כי הוא (שופטים ד) וחבר הקני נפרד מקין ולדעתי ו"י שם י"י לקין אות שהוא גרם ג"כ ו"י לכל עולמות ונח שמצא חן מתחלה שתיקן כלי מחרישה אח"כ (בראשית ו) ו"י נחם י"י אשר עשה את האדם כי גרם נח ביינו ט"ז פ' ו' והביא ו"י לעולם עד שבאה רבקה דיוקנא של חוה (שם ג) אם כל חי היא היתה אם יעקב ועשו (שם כה) ויתרוצצו הבנים הראשונים הידועים מסטרא דטוב ורע קין והבל כשבאה על פתח ע"ז בא עשו ויעקב על פתח ב"כנ וב"מד מסטרא דטוב ועשו היה עיקר שמו אשר קראו אותו עש"וי ונגמר נמצא שהיה לו ב' אותיות של השם ויעקב ראה שיש לעשו סיטרא דקדושה ב' אותיות קדושות (שם לב) ו"י אב"ק איש עמו שהי' מעלה אבק עד כסא הכבוד ונחלקו על אלו י"ו אותיות קדושות ר"ת ו"י או"תיות ב' קדושות ויעקב היה ראוי לקרות בשם עקב רק (שם כה) ואחרי כן יצא אחיו ויד"ו אוחזת בעקב עשו קרי בי' ויו"ד שהיא בעקב ובסוף של עשו סוד עו"הב שעשו הוא עקב לסולייטא עשה יעקב ראש ועטרה לראשו לכן (שם) ויקרא שמו יעקב.

וז"ס הבכורה שלקח יעקב עו"הב נברא בה' ואצל עשו אתמר (שם) ויאכל וישת ויקם וילך ויבז ה"פ ו"י לכן א' שני גוים בי' וקרי בו' כי הי' לקח יעקב מעקבו של עשו: איתא בס' הפליאה שלע"ל יבא מלאך שנקרא גדיאל קרא בחיל וכן אמר (דניאל ד) גודו אילנא וקצצו ענפוהי שזה נאמר על ו' של עשו שיש לו עוד אות אחת משמו ית' ולע"ל יקצצו ממנו (שם) ברם עקר שרשוהי בארעא שבקו אז נשאר מן עש"ו (ישעיה נ) ע"ש יאכלם ואז יהיה (שם י) כמסוס נוסס לדעתי אליהו הוא מתושבי גד רמז יעקב עליו (בראשית מט) ג"ד גדוד יגודנו והוא גדי"אל יגוד עקב של עשו היא הו' שבסוף שמו ולכן נטל אליהו ו' משמו שהוא בסוף ונתן ליעקב משכון שהוא יגוד העקב לע"ל ויאמר לע"ל גודו

אילנא ונמצא שע"ז א' עשו לאביו (שם כז) ויעקבני זה פעמים כי שני פעמים לקח את חלקי את בכורתי לקח על אות י' שהוא כפלים מן ה' שהוא עו"הז ועו"הב בי' ועתה לקח את ברכתי הן הן ו' ברכות של ברכת כהנים אמור להם מלא בו' כי בג' פסוקים ו' ברכות ז"ש ויעקבני זה פעמים (שם) וישטום עשו וגו' על אלו הב' אותיות קדושות ועל אלו הב' אותיות (שם לב) ו"ישלח יעקב מלאכים וגו' (שם) ו"י אבק איש עמו עד שהודה לו על הברכות והוא צולע על ירכו שעד היום יש לעשו הו' שהוא ירך (שם) ותקע כף ירך יעקב בזוהר בכל אתר דאי' כף היא י' וסי' כף אחת הוא עשרה זהב כי הי' הוא בשמו של יעקב אבל הירך בעצמו שהוא הו' עדיין רפויה בידינו והוא צולע עליו ועשו א' ליעקב (שם לג) יש לי רב אחי על ו' של שם קאמר שהוא ארוך לקבל י' שהוא זעיר עשו נקרא גדול ע"ש זה האות ויעקב נקרא קטן ע"ש שאחזו בי' שהוא הקטן שהוא עו"הב והשיב יעקב (שם) יעבר נא אדוני לפני עבדו עד אשר א"ב"א א"ל א"דנ"י ש"עיר"ה ס"ת אלי"ה כי כבר נתן לי אליהו משמו ו' למשכון שיבא ויקרא בחיל גודו אילנא וגו' אכ"ר.

או על סוד ירך זה שהוא ו' של ה' שבשעת הגלות ו' של ה' שניה של שם נסתלקה ונשארה ד' ועל זה הירך צולע יעקב דאי' בי' (שם כז) הו"ה גביר לאחיך וכשנלקחה הירך נשתייר הו"ד (איכה א) נתנני שממה כל היום דו"ה שהודי (דניאל י) נהפך עלי למשחית ונעשה מן הו"ד דו"ה וכן קרני הו"ד של משה משם יניקת כל הנביאים כמ"ש (במדבר כז) ונתת מהודך עליו והמלאכים קראו תגר (תהלים ח) תנה הודך על השמים לכן נטל אליהו ו' של שמו ונתן משכון ליעקב ה"פ שלע"ל (איוב מא) אחד באחד יגשו ומקבילות יהיו הל"ול א"ות באות (תהלים מו) י"י צבא"אות עמנו (שמות ח) ושמתי פדת בין עמי חסר כתיב כי אות ו' הוא חסר והשכינה דלה וענייה ולע"ל (ישעי' נד) הרחיבי מקום אהלך (מלכים א ה) ותרב חכמת שלמה שתהיה סיהרא במילואה ומן ד' כשתבא אות ו' בתוכה נעשה ה' (שמות ח) למחר יהיה ה"אות הזה (תהלים פו) עשה עמי או"ת לטובה (שמות לא) בני ובין ישראל או"ת הוא לעולם שיהיה ה' מלאה כבראשונה: בתיקונים אליעזר ביני לא תצפה לרגלי דמשיחא עד דתתחזי קשת בג' גוונים כה"א וראיתיה לזכור ברית עולם ז"ש וזכרתי את בריתי יעקב ירוק ואף את בריתי יצחק סמוק ואף את בריתי אברהם חוור אז והארץ אזכור לקיים קרא וראיתיה לזכור ברית עולם וכמ"ש דוד (תהלים ג) ואתה י"י מג"ן בעדי אז זמן הגאולה (שם) כבודי ומרים ראשי ואלו ג' גוונים הן סוד מיכאל ג"בריאל נ"וריאל לבן אדום ירוק והוצרך להתחיל מלמטה למעלה (משלי טו) בית גאים י"ס'ח י"י י"רוק ס"ומק חוור א"ף ג"ם ז"את ר"ת אג"ז בהיותם בארץ אויביהם אז (ישעיה נ) אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם דמתלבש בג' גוונים אחרים שהם טחולמרה כבד והן משחית אף חמה שכינה הוא כדמות נשמה לכל ישראל וישראל הם גוף אחד כשם כשרוצה הקב"ה לייסר את האדם הנשמה סובלת צרת היסורים כן השכינה סובלת צער ישראל ז"ש ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים וגו' לכלותם שהיא השכינה שלא תסכול עול השיעבוד וכשלו איש באחיו.

בעון אחיו כי כל ישראל ערבים זה בזה מדלא קאמר איש באיש אבל באחיו מורה שבשביל זה הוא נכשל לפי שהוא אחיו ושותפין שכל מה שהם עושים מתפוסת הבית

הם עושים ומשלמין מביתם גם נמשלו ישראל לאג"ז כשנוגעים בא' מהם של גל אגוזים מתענעלים כלם ומרגישות כל א' בצער חבירו ז"ש וכשלו איש באחיו בצער אחיו.

גם אפשר לומר שלא די שיש לנו צרות מן גוים רק א' מזיק לחבירו. ועפ"י תיקונים דף ק"ו תיקון ט"ז יעקב בגין דלא הוה ביה פסולת אי' זרעו בגלותא (דברים לג) וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב ואתמר במפקא דפורקנא (שם לב) י"י בדד ינחנו ואין עמו אל נכר לא תערבון בהו ערבוביא הגיורים בג"ד אין מקבלין גרים לע"ל דעלייהו דזרע יעקב כתיב (תהלים פ) גפן ממצרים תסיע מה גפן לא הרכבה ממנו אחרא כן זרעי' הוה נטרין אות ברית ולא מקבלין הרכבה ממין אחרא דפסולת דאברהם גרם לישמעאל ופסולת דיצחק גרם לעשו דאשתעבידו לבנוהי בסוף בגלותא וא"כ הפסוק מתחיל וזכרתי לע"ל את בריתי יעקוב בו' כי (ירמיה ב) ואנכי נטעתיך שור"ק ר"ל מן ג' אבות אבל כל הזרע אמת שהוא יעקב וישכון בטח בדד עין יעקב לכן הוסיף ו' שהוא סוד יעקב (בראשית לב) כי במקלי עברתי את הירדן ואיך נהפכת שערכבת עצמך סורי הגפן נכריה לקחו נשים נכריות הלא הגפן לא מקבל הרכבה אחרא לכן התחיל ביעקב כי פסולת של יצחק גרם אף ופסולת של אברהם גרם אף שיהיו בניו משתעבדין לסוף: ואף גם זא"ת.

על סוד הברית זאת בריתי אשר תשמרו גורם שבארץ אויביהם לא מאסתים וזכרתי להם ברית ראשונים כשיצאו ממצרים היה ג"כ גפן ממצרים תסיע ובא יעקב כמ"ש (שמות יד) וירא ישראל סב"א את היד הגדולה או ו' של בריתי רומזת על סוד שיעור קומה של אד"הר שנתמעט מו' אלפי' שנה ג' עולמות ב'יע כל העולם כלול מב' אלפים ולא זכה רק להיות תלה של עולם והפקדתי עליכם בהלה אל תקרי בהלה אלא בחלה עבור עון חלה נעשה מה' ח' שהוא סוד רזא דסיטרא אחרא משהו בין חמץ למצה ולא זכה אד"הר רק להיות ה' אלפים מעשר ממנו תרי למאה ולע"ל יזכו עוד לו' שלימין שהוא איפה שעורים שנתן בועז לרות שש שעורים על סוד שיעור קומה איפה מלאה שלקט אי"פה וגם ו' שעורים שנתן לה (רות ב) ותהי משכרתך שלימה רצה לומר להיות איפה שלימה כמו שהיתה לאה ו' מעלות של ו' בנים שיצאו ממנה לכן אות זה נרמז ליעקב ויבא יעקב שלם בו' אלפים לכן (בראשית לג) א"שר א"בא א"ל א"דוני ר"ת ד' אלפין כי אז התחלה ב' אלפים של משיח.

ובספר ע"מ מאמר אם כל חי סי' כ"א אמר וזכרתי את בריתי יעקב לרבות השכינה לע"ל ואף את בריתי יצחק ב' רבויים למעט שכינה בבית שני אל מסתתר כי חסר ה' ואף את בריתי אברהם ב' רבויים על שכינה בית ראשון כי על אפי וחמתי היתה העיר הזאת על תמיד שקרב בד' שעות ע"ש: אם בחקותי תלכו.

במסכת ע"ז דף ה' אין אם אלא לשון תחנונים וכה"א (תהלים פא) לו עמי שומע לי אעפ"י שאין להקב"ה תועלת ונזק בזה כמ"ש (איוב לה) אם צדקת מה תתן לו מ"מ חפץ הקב"ה בנו שנהיה צדיקים וכן (שמות כב) אם כסף חלוה את עמי הקב"ה מבקש שילוו לעני אבל ע"פ הקבלה שכינה בתחנונים צורך גבוה (תהלים ס) באלקים נעשה חיל לכן מבקש הקב"ה שהלכו בחקיו כדי ליתן גשמיכם בעתם והיא ע"ש מ"ש במדרש ילקוט

ע"פ (שם כה) זכר לי אתה למען טובך י"י שהקב"ה רוצה להשפיע טובה לעולם וכביכול כאשר שיש לה חלב ורצה לינק הילד: ואכלתם לחמיכם לשובע וישבתם לבטח בארצכם.

ע"פ הזוהר בשעת רעב שוד וכפן נכנסין לבטן אדם וגורמין שלא ישבעו ז"ש ואכלתם לחמיכם במשקל ואפ"ה לא תשבעו בדרך הפשט פ"ד (קהלת יא) שלח לחמך על פני המים כי ברוב הימים תמצאנו לפי מ"ש מה"רי טיטצאק כשהיה מסתפק האדם בלחם צר ומים לחץ לעולם לא היה מחוסר מזונות ז"ש שלח הרגל עצמך שיהי' מאכלך לחם על פני המים אזי (שם) ברוב הימים תמצאנו ויהיה לך מזון דבר יום ביומו כי (תהלים קל"ו) נותן להם לכל בשר כל"ח עד (איוב ה) תבוא בכל"ח אלי קבר כי האלקים ברא את האדם ישר שיהיה לכל גוויה די מחסורה ומה שרוב העולם צועקים ורעבים וצמאים והמה בקשו חשבונות רבים שהם רוצים שיהי' לכל אחד עושר רב וחשבון גדול בפנקסו ואינו מסתפק במה שנתן לו הקב"ה ז"ש (תהלים לז) נער הייתי גם זקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב גם זרעו והטעם שהם אינם מבקשים רק לחם כמ"ש יעקב (בראשית כח) ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש ולא יותר ז"ש (תהלים כג) י"י רועי לא אחסר ר"ל שלא יתן לי הקב"ה רק שלא אחסר ולא מותרות כי כשיהיה לי מותרות בנאות דשא ירביצני ועל מי מנוחות ינהלני אז נפשי ישובב ר"ל מלשון (ירמיה לא) הבת השובבה כי (דברים לב) שמנת עבית וינבל צור ישועתו וכן (שם) וישמן ישורון ויבעט לכן לא יהיה לי מותרות רק י"י יתן לי פרנסה שלא אחסר ובזה ינחני במעגלי צדק למען שמו או יאמר מזמור זה אמר דוד כשראה הקב"ה נתן לו שלוח בעו"הז שבהוא עובדא דר' שמעון ברבה ור' חנינא בתענית שלא שבקו אחתיה ליטולכלום מפתורא דההוא עלמא דאחזו ליה בחלמא כל הצדיקים יושבים בפתורא דתלת כרעא ואיהו חסר חז וענין שלחן של עו"הב תלת רגלים הוא סוד ב' רגלים שעולם עומד עליהם כי ג' עמודים הם תורה עבודה ג"ח הן הן (בראשית יח) שלשה אנשים נצבים עליו שפתחו רבנן בקרא בשעת פטירתו של אדם באלוני ממרא בתוקפי דדינא שהוא חום היום כמו שהארכתי ע"פ (שם) וימהר אברהם דא נשמתא האהל"ה ה"יכל א"הבה ה"יכל ל"בנת ה"ספיר דסלקי בהו נשמתא (שם) ל"ושי ו"עשי ע"גת וצדיק ע"ל ש"לחן י"בא ע"בודה ג"ת ת"ורה לוש"י ועש"י בגי' מיכאל"ל גבריא"ל שכינ"ה כי שכינה למעלה על ראשו כמ"ש וירא אליו י"י ושני מלאכים מוליכין אותו כמ"ש בזוהר חדש ע"פ לך לך מארצך שאלו השנים הולכין עמו א' מימין וא' משמאל ז"ש (תהלים צא) כי מלאכיו דייקא ר"ל אותן מלאכים של הקב"ה שסובבין כסא כבודו (שם) יצוה לך לשמרך בכל דרכיך בשעה שהוא הולך דרך כל הארץ ז"ש (שם כ) י"י רועי לא אחסר בעו"הב מן תלת כרעין מאן אינון תלת כרעין לז"א (שם) בנאות דש"א ירביצני ר"ל ד"ין ש"לום א"מת הן הן ג' דברים שהעולם קיים עליהם על מי מנוחות הוא עץ החיים מהלך ת"ק תחותי' מתפלגין כל מימי בראשית אזי נפשי ישובב תשוב אל אלקים אשר נתנה ינחני במעגלי צדק דהיינו מ"יכאל ע"ם ג"בריאל ל"פניו י"לך צדק היא השכינה לפניו יהלך כשישים לדרך לעוה"ב פעמיו ג"ם כי אלך תרין מלאכין ג"בריאל מ"יכאל כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע מלאך רע כי אתה עמדי גם השכינה עמו ז"ש תערוך לפני שלחן שלחן מלא ולא חסר בההוא עלמא (שם קיב) רשע יראה וכעס שניו יחרוק כי סביב לצדיקים רשעים יתהלכון ז"ש נגד צוררי ולאידך פירושה ברבה פ' אמור סביב לרשעים צדיקים יהלכון

שהצדיקים הולכים דרך רשעים בגיהנם ודוד ידע שהוא ילך דרך שאול ז"ש נפשי ישוב
ידעתי שרוח תשוב אל אלקים רק שבקש שינחנו במעגלי צדק דרך ג"ע למעלה למען
שמו ר"ל השכינה שהולכת עמו כי גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי
בג"א נוטריקון (משלי טו) ב"ית ג"אים י"סח א' כי הצדיק הולך ומעלה ניצוצות טמאות
ומכניס אותם בקדושה ז"ש ת"ערוך ל"פני ש"לחן כי שלחנו של אד מכפר כמו ת"מידן
שני"ם ל"יום כי תש"ל תמידן מקריבין לשנה ב"פ שס"ה אחד בבוקר וא' בערב ר"ת
ת"ערוך ל"פני ש"לחן להמתיק נח"ש עקר"ב שהיא ג"כ בגימטריא תש"ל ז"ש נגד
צוררי לקבל תרין צורים שהם (במדבר כה) צוררים לכם בנכליהם במחשבה רעה והן
הן סמאל ובת זוגו בגי' (אסתר ג) צור"ר היהודי"ם נחש וסמאל עם הכולל והיא סוד
(ויקרא יג) נג"ע צרע"ת כי תהיה באדם איהו נגע ואיתתיה צרעת דאינון לא תאונה אליך
רעה דא לילית ונגע דא דכורא לקבל (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך נ"גד צ"וררי ר"ת
נ"ץ ויקח מן הבא בידו חד א' נץ ז"ש דשנת בשמן ראשי ויש לי טוב עולם הזה אפ"ה
כוסי רויה בעולם הבא שלא יחסר משלחני כלום ובזה שב לבאר מ"ט בקש שלא יהיו
לו מותרות כי אם טוב וחסד יהיה לו לרוב אזי ירדפוני כל ימי חי ר"ל מי שהולך בענייני
עולם הזה אזי כל ימי חייו הולכין לאיבוד כמ"ש (שם נה) אנשי דמים ומרמה לא יחצו
ימיהם שהולכין ימיהם לאיבוד וז"ש ירדפוני כל ימי חיי שהימים רדופין והולכין להבל
אבל ושבתי בבית י"י כשאני עוסק בתורה ויושב בבית י"י אז לאורך ימים ר"ל כל יום
ויום נעשה לבוש לשבת בבית י"י לעו"הב כי (משלי י) יראת י"י תוסיף ימים בכל יום
נעשה ממנו לבוש אבל (שם) שנות רשעים תקצרנה והולכין לאיבוד: (שייך לפרשה
בה"ר ס"יני ב"אות ה"ראשונה ס"ומך י"י נ"פילת י"שראל ס"נדלפון י"קריב נ"פשות
י"שראל) חסלת פרשת ויקראבמדבר תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן ואתכם יהיו
איש איש וגו' ראש לבית אבותיו הוא.

בהאי קרא איתרמיז סוד הדגלים כעין דוגמא דרתיכא עילאה בסוד (שמות יז) כי יד על
כס י"ה איתא במדרש הנעלם רות בעובדא דהאי רביא דדליג מאיגרא לארעא למשמע
איש"ר מברך באינון י' דברים של סעודה רביעאה להגביה ידיו בגין דאצבען אינון
דיוקנא דלעילא אצבען אינון חמש ד' אצבען מחוברין כחדא אית בהון ג' פרקין ברזא
דרתיכא עילאה דהיא רתיכא קדישא אצבעין אינון ד' ואינון תריסר פרקין ועל דא שם
דארבע אתוון תריסר אתוון איהו ודא שם המפורש באותיותיו אינון י"ב פרקין כל פרק
ופרק אית איקרי אצבע יתירה אית איקרי גודל איהו חד מינייהו ואית בה ב' פרקין אינון
תרין פרקין תרין אתוון טמירין תרין דרגין עילאין טמירין שבחא דכולהו אינון ומפתחא
דכולהו לעילא לגבי האי טמירא דלא אתגלייא לאלין פרקין כלהו זקיפין לגבי האי
טמירא לבתר דאתקדשו בגין דכולהו מתברכין מיניה והשתא כיון דאתקדיש צריך
לזקפא לון לעילא לאתערא אינון פרקין עילאין קדישין דאטמירו עכ"ל.

לכן יש בשם של אדנ"י ד' אותיות אלו ארבע אצבעות ובכל אות שם מפורש באותיותיו
ר"ל לפרש כל אות א"לף ד"לת נ"ון יו"ד הרי י"ב אותיות וכן היו משה ואהרן דמות י'
אתוון טמירין דמיון אגודל שביד ב' פרקין וי"ב נשיאים על ד' דגלים בכל דגל ג' שבטים
הרי ארבע אצבעות אחרות כמ"ש תפקדו אותם לצבאותם ר"ל כמו שהם צבא אות
למעלה דהיינו אתה ואהרן הם דמיון גודל ואתכם יהיו איש איש ראש לבית אבותיו

ואלה וגו' דהיינו י"ב נשיאים דמיון מרכבה של מעלה ז"ש במספר שמות דלעילא ז"ש במדרש רבה פ' עקב משל לאוהבו של מלך שהפקיד פקדון ובא בנו ואמר לו המלך שאין אני נותן לו פקדונו עד שיבא שני אסטרטיגנין ושנים עשר אלבוטין וישראל הם פקדון (שמות ג) פקד פקדתי אתכם.

ז"ש איש על דגלו באותות לבית אבותם ר"ל בסוד אותיות של מעלה כן הם למטה לבית אבותם כי גם ישראל נחלקו על ד' חלקים וכל דגל ג' (במדבר כג) הן ע"ם לבדד ישכון ר"ל סימן שלהם בפרקי אצבען הוא בדד כשזוקפין ב' ידים יחד הרי ב' גודלין ואח"כ ארבע אצבען דימין וד' בשמאל וכן ישראל י"ב שבטים הם ג' בכל דגל וב' אבות עליהם שהם יעקב יוסף כי על שמם יקראו ישראל (תהלים עז) גאלת בזרוע עמך בני יעקב ויוסף סלה ר"ל שיש בזרוע ה' אצבעות ובהם י"ד פרקין כי נקראת יד ע"ש י"ד פרקין והנה הקב"ה מנהיג עמו בזרוע והקשה לו אח"כ הלא י"ב שבטים הם ובזרוע י"ד פרקין לז"א בני יעקב יוסף סלה שהם לקבל תרין אתוון טמירין על י"ב אתוון דשמא מפורש.

והנה אפשר שרמז כאן שיהיו משה ואהרן במקום יעקב ויוסף ז"ש תפקדו אותם כדמיון צבאות שלמעלה אתה ואהרן שהם במקום ב' אבות שלנו ז"ש ואתם תהיו איש איש ב' זימנין שהם ראש לבית אבותיו וא"כ חושב י"ב נשיאים ואלה וגו' ואח"כ כל ס' רבוא (שמות יג) בחוזק י"ד הוציא י"י ממצרים (יחזקאל ה) וישלח תבנית יד גם שם בן ד' אותיות יש לו י"ב צירופים לכל אות ואות ג' צירופים וכן בשנה ארבע תקופות בכל תקופה ג' חדשים כי בכל תקופה אות א' של אדני אלף נגד תקופת ניסן ג' חדשים ניסן אייר סיון לכן בחודש השלישי קבלו ישראל ההורה לתשלום ג' אותיות אלף (איוב לג) ואאלפ"ך חכמה ונתקעו ג' אותיות אלו בתוך אלף שצריך האדם להיות שלם באחדות ל"ב פ"ה ולא יהיה אחד בפה ואחד בלב כי צורת א' היא יו"י הוא כ"ו חשבון שם בן ד' שיהיה האדם כדמיון שהוא תוכו וכרו יו"ד ה"ה ו"ו ה"ה שהוא כפול מבית ומחוץ שוה לכן נקרא שם בן ארבע אותיות ר"ל שמילואו עולה ב"ן כנסתרו כך נגלו ז"ש (דברים כט) הנסתרות ליי"י והנגלות לנו ולבנינו וגו' לעשות לרמוז על שם ב"ן שהיא שוה בנסתר ובנגלה גם הורה שבכתב היא סוד ל"ב התחלתה בב' וסיומה בל' ל"ב נתיבות חכמה ותורה שבע"פ נקראת על פה ממש וכן גושפנקה דיליה מתחלת בברכות פ' מאימתי באות מ' מסיימת בשלום במ' הרי ב"פ מ' (שיר ו) ששים המה מלכות הם ס' מסכתות ס' אותיות של ברכת כהנים (שם) ושמונים פלגשים הוא חותם הורה שבעל פ"ה מ"ם והסוד (שמות ב) כי מן המ"ם משיתיהו כי משה שהוא סוד תורה שבכתב היה בן פ' שנה בעמדו לפני פרעה לכלול תורה שבע"פ לתורה שבכתב ותיקן אות ברית בסוד ברא שית י' דפרח מיניה בגלגול תניינ' ש"ת (ישעיה כ) חשופי ש"ת כדאיתא בזוהר השתא בא ב'י אמין דיליה ובמטה שהיה י' אמות ושוור י' אמין וקבל י' דברות לתקן ההוא י' טפה קדמאה דחב ב'י אדם לכן (שם סג) בוקע מים דאוריית' לפנייהם: ואתכם יהיו אי"ש אי"ש בכאן רמז מ"ש בזוהר שמנה כאן חיילותיה של שכינה וחיילות אורייתא חזרנו על כל המקרא ולא מצאנו שמנה כאן חיילות תורה וחיילות שכינה רק חיילות ישראל אבל רזא עילאה הוא תלת דרגין דלא מהפשטין אינון רזא דבראשית וכולהו דרגין ס' רבוא בראשי"ת ב"ששים ר"בוא א"ותיות ש"כינה י"שראל ת"ורה במדבר סיני הם חיילות להתורה באוהל מועד הם חיילות השכינה שאו א"ת ראש כל

עדה בני ישראל במספר שמות דלעילא ורומז א"ת חיילות התורה כ"ב אותיו' התורה
הן הן נוטריקון של רא"ש (תהלים סח) ר"כב א"לקים ש"שים.

ר"בוא א"ותיות ש"מות (שם) ר"בותים א"לפי ש"נאן וכן בב' צינורות בעולם מתפשטין
על ס' רבוא וכן ירדה השכינה עם כ"ב אלף מלאכים נגד כ"ב אותיות התורה ומאחר
שאותיו' התורה מתפשטין על ס' מילואים זולת מנצפ"ך לכן במספר שמות במסורה ס'
מילואים בתורה כי ס' אותיות מלוי א"ב מתפשטין על ס' רבוא אותיו' של תורה וכן
ישראל ולווים היו כ"ב אלף וכל ישראל ס' רבוא אלף ז"ס (חבקוק ג) כי תרכ"ב על
סוסיך ת"ר כ"ב סוס של הקדוש ברוך הוא הוא אדנ"י בריבוע א' א"ד אד"נ אדנ"י סוד
קכ"ו חותם של תורה סוף ה' חומשים ז"ש ואתכם יהיו אי"ש איש ב"פ אי"ש בגימטריא
בכת"ר: במדבר סיני באוהל מועד.

אי במדבר סיני מאי באוהל מועד הא אוקימנא מלה דא בכמה אתר אבל עתה באתי
לתרץ אומריו שאו את ראש בני ישראל וגו' לגולגלותם ראשי מבע"ל וכי כל ישראל אין
להם רק ראש אחד במדרש (תהלים מה) תחת אבותיך יהיו בניך והנה כל יצורי עולמים
נכללים באלף דור וידוע שדור המדבר עלייהו אתמר (שם קה) דבר צוה לאל"ף ד"ר
חסר ו' כתיב בגי' מש"ה כי משה הוא כולל כל הששים רבוא ויש באותיות שמו רמז
לפי דברי בעל ע"מ דף כ"ה כי משה תמיד י' של שכינה עמו הא כיצד מ' פעמים ש' הרי
י"ב אלף ה' פעמים י"ב הרי ס' אלף וכלם עשר פעמים הרי ס' רבוא וכן אותיות סיני ס'
פעמים י' הרי ת"ר נ' פעמים ת"ר הרי ל"אלף יוד פ' ל' אלף הרי ל' רבוא ויש אמנם סיני
למעלה סיני למטה ונרמז באותיות סיני נסחרו כנגלו וכן שמו יתברך תוכו כברו וכן כוס
של ברכה שהוא ת"ח צריך להיות הדחה ושטיפה מבית ומחוץ תצפנו הרי סוד משה
קבל תורה שהוא כלל ס' רבוא מסיני שגם סיני הוא (שם סח) ההר חמד אלקים לשבתו
שאין אוכלסא פתוחה מס' רבוא ובו ראוי לבת חמדה גנוזה שהיא גם כן כלולה מס' רבוא
והנה כל אחד מישראל בדור המדבר היה שקול כאלף ועלייה אתמר דבר צוה לאלף דור
וז"ס במספר שמות דאיתא במסורה ס' מילואים הם ס' גבורים דקיימו אפוטרופסין בהדי
מיכאל עלייהו דישראל ודברי התוס' (יבמות ק) פרק ב"ש אלו ס' הם רבוא אך שהם
מפרשים על ס' רבוא דלתתא ואנו מפרשים אותם על ס' רבוא דלעילא ותרווייהו כחדא
(שמות יב) כשש מאות אלף דלעילא יצאו לתתא כמ"ש תפקדו אותם לתתא לצבאותם
(תהלים סח) מלכי צבאות ידודון ידודון שכן כל אות יש לו צבא רב ורזא (דברים לג)
ואתה מרבבות קודש על כל אות ואות ומאחר שכל א' היה שקול כאלף דור אתמר
עלייהו דמשה (קהלת ז) אדם א' מאלף מצאתי זה משה ששקול כנגד כלם (שם) ואשה
בכל אלה לא מצאתי שלא מצא בת זוגו מישראל רק ממדין והם לגלגלותם ששים אלף
רבוא אז תפסוק זוהמא מכל היצור ומשה א' (דברים א) יוסף י"י עליכם ככם אלף
פעמים זה על מספר ס' רבוא שכל א' שקול כאלף ואח"כ א' על פרוטרוט (שם) ויברך
אתכם כאשר דבר לכם שיהיו הם בלא מנין וכן ביקש משה עליהם (דברים לג) ויהי
מתיו מספר ר"ל שיהיו הישראל המספר בעצמן שלא יוכלו למנות אותם וז"ש (הושע
ב) והיה מספר בני ישראל וגו' אשר לא ימד ולא יספר.

וכמו שמשה היה כלל אוכלסא שלימא (עירובין נד) כן ג"כ אהרן שהיה שונה ג"כ אחריו סדר משנה כשנסתלק משה כי שני אחים היו שקולים בזו לכן א' תפקוד אותם לצבאותם שכל אחד מהם הוא כנגד כל צבא מרום אתה כלל כלם גם אהרן וכן ישי אבי דוד היה נכנס באוכלסא ויצא באוכלסא ונקטינן האינן אוכלסא פחותה מס' רבוא ז"ש ואתכם יהיו איש איש כל אחד מישראל ראש לבית אבותיו הוא בכלל וזה ממעלות המצות שכל מצוה ומצוה כלולה מתרי"ג מצות וכן כל א' מישראל כלול מעולם מלא ועז"א (סנהדרין לז) כל המקיים נפש אחת מישראל כאלו קיים עולם מלא שהוא ס' רבוא פרצופים עיין בס' ע"מ דף כ"ה ענין הדגלים על שמות הקדושים מספר דגל יהודה קפ"ו אלף סוד מקום רבוע י"י ורמז (בראשית כח) אכן יש י"י ב"מקום הזה ר"ל שם של י"י י' פעמים י' הרי ק' של מקום ה"פ ה' כ"ה עוד ה"פ ה" הרי כ"ה נ' ו' פ"ו הרי ל"ו הרי מקו"ם וזה ידע יעקב כשראה רזא דסלם סוד ד' דגלים לכן (שם) ויצ"א יעקב"ב מבא"ר שב"ע ס"ת ארבע שראה ד' דגלים דלעילא דמות ד' דגלים דלתתא (שם) והנה מלאכי אלקים עולים תרין ויורדין תרין והנה שם של י"י נצב עליו כי איש על דגלו באותות לבית אבותם כפי אשר הראה ליעקב אבינו במראה הסלם כן נסעו הדגלים ב' דגלים עולים תרין ואח"כ ונסע הארון ואח"כ ב' דגלים האחרונים נגד שני מחנות הנותרים רפאל ואוריאל ז"ש יעקב (שם) מה נורא המקום הזה אין ז"ה על סוד י"ב דגלים דלתתא שהם י"ב שבטים דשכינתא כמ"ש בזוהר ע"פ (תהלים קכב) ששם עלו שבטים שבטי יה ז"ש (בראשית כח) כי אם בית אלקים באותיות לבי"ת א"ב ותם (שם) ו"זה שער השמים שגם י"ב אלו לקבל י"ב דלעילא במ"ר בפ' זו נראה דיוקנא של יעקב בכסא הכבוד והמלאכים עולים ויורדים בו בהיא דיוקנא ז"ש במדרש (ישעיה מג) מאשר יקרת בעיני נכבדת ואני אהבתיך אמר הקב"ה ליעקב כמה יקר נתתי לך שקבעתי זיו איקונים שלך בכסא הכבוד ולא עוד שלא"ה לא נתתי מנין ולך נתתי מנין מה ענין זה המדרש לכאן אבל יש לדורשו על ד' אופנים: האופן הראשון עפ"י המדרש רבה בזו הפרשה שהתחיל בפסוק (תהלים לו) צדקתך כהררי אל לדעתי יש לדרוש זה הפסוק ע"ד מ"ש (בשבת) פרק ר"ע (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר שכפה עליהם ההר כגיגית אם תקבלו התורה מוטב ואמלאו שם תהא קבורתכם הענין צדקתך שאתה עושה עמנו כשיקבלו התורה יהיו ישראל כהררי אל גבוה על כל גבוהים לכן נטל הקב"ה הר להורות נתן בלבינו כשיהיו מוכנים לקבל התורה אח"כ יהיו כהררי אל (תהלים ל) י"י ברצונך העמדת להררי עוז.

ואם לאו שלא יקבלו התורה שם תהא קבורתכם ר"ל שלא יהיו חיים כלל אף חיי שעה בזה העולם ז"ש (שם לו) משפטיך תהום רבה כשלא יקבלו התורה אזי יחזור העולם לתוהו ובוהו ונמצא שפי תהום בולעו. ז"ש בזו הפרשה במדבר סיני באוהל מועד אי במדבר סיני מאי באוהל מועד אלא לרמוז אעפ"י שניתנה התורה במדבר סיני לא נענשו עליה ישראל עד שבאו לאוהל מועד כמ"ש ברבה פ' ויקרא ע"פ מאוהל מועד לאמר משם נצטוו ישראל להוראה שאו את ראש כל עדת בני ישראל למה לא אמר פקוד בני ישראל כמ"ש גבי לוויים אלא שאמר לשון שאו לרמוז על זה הענין דמשתמע אתרי אפי שאו לשון רוממות ונשיאות ראש אם יקבלו התורה אזי הם למעלה בנשיאות ראש ואם לאו אזי שם תהא קבורתם מלשון (בראשית מ) ישא פרעה את ראשך שלא יהיה להם חיי שעה כלל כהדין דאמר לקסונטר ארים רישיה דפלן ז"ש (ישעיה מג) מאשר יקרת

בעיני נכבדת שאמר הקב"ה ליעקב כי כמו שבמתן תורה לקח הקב"ה דיוקנו של יעקב ונתן התורה כמ"ש (תהלים קמז) מגיד דבריו ליעקב שהדברות הם י' עק"ב תיבות נרמז בשמו של יעק"ב כן דיוקנו של משכן ג"כ יעק"ב י"ריעות ע"מודים ק"רשי ב"ריחים כמ"ש (במדבר כד) מה טובו אהליך יעק"ב וזה גרמה למשה ששכח הווים עד שיצאת בת קול (שמות לח) ואת האלף וגו' כי לא ידע שיעקוב מלא בה' מקומות בו' גם צורת ו' היא נרמזת בשמו של יעקב ז"ש במדבר סיני באוהל מועד כמו שבמדבר סיני יקר אתה בעיני שקבעתי זיו איקונים שלך בכסא כבודי כי יעקב כלול מכל פרצופים בעולם שהם ס' רבוא וכמ"ש (דברים לג) תורה צוה לנו משה שגם הוא כלול מס' רבוא פרצופים ז"ש (שם) מורשה קהלת יעקב לכן ס' רבוא מישראל קבלו ס' רבוא אותיות התורה וכן בזו הפרשה מונה חיילותיהם של ישראל שהם חיילות התורה ממש שהוא דיוקנא של יעקב כי יעקב הוא סוד תפארת ישראל שדרז"ל (בברכות פ' הרואה דף ס') ע"פ (ד"ה א כט) לך י"י הגדולה והגבורה והתפארת זה מתן התורה שהוא יעקב מדת תפארת ז"ש ולא עוד שלך נתתי מנין על ס' רבוא (שיר ו) ששים המה מלכות אבל א"הע אין להם מנין (שם) ועלמות אין מספר: האופן השני שני עטרות קבלו ישראל בסיני מס' רבוא מלאכים א' כנגד נעשה וא' כנגד נשמע ענין ב' עטרות אלו ע"ד שדרז"ל (עירובין נד) חירות ממלכות חירות ממלאך המות כמ"ש בפסוק (תהלים פב) אמרתי אלקים אתם חירות ממלאך המות (שם) ובני עליון כלכם חירות ממלכות רק תחת הקב"ה שהוא עליון על כל לא תחת יד שרים שלמעלה אח"כ חטאו ובא מלאך המות (שם) אכן כאדם תמותון ובאו תחת יד שרים שלמעלה, ז"ש (שם) וכאחד השרים תפולו.

ז"ש שאו את ראש כל עדת בני ישראל שיהיה להם נשיאות ראש על כל השרים דלעילא משא"כ מתחלה היו תחת קוסטירון שמעביר ראש כל עולם ועתה יצאו מזה הקוסטיר למעלה על ראש השרים דלעילא בכלל ז"ש כמה יקר אתה בעיני שכל א"הע תחת שרים דלעילא וישראל למעלה מן עולם היצירה בעולם הבריאה שם מקום כסא הכבוד ז"ש קבעתי זיו איקונים שלך בכסא כבודי והם בני עליון כלם חירות ממלכות גם חירות ממ"ה ולא עוד שלכל א"הע לא נתתי מנין שהם תחת יד קוסטינר שהורג וממית למי שירצה אבל לישראל נתתי מנין ע"ד שדרז"ל (תהלים קמז) מונה מספר לכוכבים הם ישראל נמשלו לכוכבים שמונה ביציאתם כמ"ש הזוהר על ענין עפרון שהוא שר של שוכני עפר מחויב ליתן חשבון עבור כל א' מישראל: האופן השלישי שופריה דיעקב מעין שופריה דאדם קדמאה (שם מט) ואד"ם ביקר בל ילין לא לן כבודו עמו אבל יעקב אתמר גבי' (בראשית לב) והוא ל"ן בלילה ההוא (שם כת) ויפגע במקום שפגע יקר ביקר וילן שם וזכה לרתיכא קדישא לעילא עד שנחלקה מרכבתו ד' דגלים כענין דגלים דלעילא ובכל דגל ג' שבטים וכן י"ב מרגליתין בסלם נחלקין לד' ובכל דגל דלעילא ג' משרתים ז"ש מאשר יקר"ת על ההוא יקר שלא לן כבודו של אד"הר עמו לא כן אתה רק בעיני נכבדת היה לו כבוד ויקר ז"ש ולא עוד שלכל א"ה לא נתתי מנין שהם מושגחין בהשגחה כוללות ולא בהשגחה פרטיות אבל ישראל הם מושגחין בהשגחה פרטית ופרטי פרטית עד שנפש א' מישראל שקול כנגד עולם מלא ז"ש שאו את ראם לא אמר ראשי רק ראש א' מישראל נחשב ככל עדת בני ישראל ז"ש שלכל א"ה לא נתתי מנין כי לא מנה אצלינו בפרט רק כלל אבל ישראל אחת לאחת נמצא חשבון ונתתי לכל א' מנין

שהוא חשוב כס' רבוא ז"ש מספר כל זכר מישראל הוא חשוב ככולו לגולגלותם בכלל גולגלת הת"ר אלף: האופן הד' צדקתך צדקה עשה הקב"ה עמנו ששיתף עמנו שם א"ל כמ"ש (יהושע ז) מה תעשה לשמך הגדול במדרש משל לא' שיש לו מפתח קטן קשרו בשלשלת גדול כדי שלא יאבד המפתח כן ישראל הם המפתח (שמות כח) פיתוחי חותם קודש שהם פותחין כל הצינורות והשפע בעולם וקשר בשמם שם של אל ז"ש (תהלים לו) צדקתך כהררי א"ל שלולי זה לא היו יכולין לעמוד לפני משפטיך שהם תהום רבה ז"ש יקר אתה בעיני שקבעתי זיו איקונים שלך שהוא שם אל בכסא כבודי כי ג' עולמות הן (שם נ) אל אלקים י"י עולם הברי' תמן אל יצירה תמן אלקים עשייה תמן שם י"י כי שם מקום מדורין בישין ואי לאו שם י"י דמבסמלכל סיטרא דדינא לא יכול עלמא למיקם בהו לכן כשראה יעקב סלם דא סנדלפון מוצב ארצה שהוא אופן אחד בארץ אמר (בראשית כח) מה נורא המקום הזה אח"כ אמר (שם) אכן יש י"י במקום הזה כי שם של י"י הוא באותו העולם להמתיק הדין והקב"ה קרא ליעקב אל כשארז"ל ע"פ (שם לג) ויקרא לו אל אלקי ישראל לכן בד' דגלים בכל דגל יש נשיא א' שמסיים בשם אל כמ"ש הבחיי ז"ש צדקתך כהררי א"ל שבכל דגל יש שם אל כי לולי זה לא יכלו לעמוד מפני משפטיך שהוא תהום רבה ז"ש יקר אתה בעיני שקבעתי זיו איקונים שלך שהוא דיוקנו של יעקב בעולם הבריאה ועל אותו המלאך א' יעקב (שם מח) המלאך הגואל אותי מכל רע דתמן עולם שכולו טוב והנה נחלק מחנות הלויים על ג' רשון ק"הת מ"ררי ר"ת קמ"ג לקבל ג' מחנות אלו שהם א"ל אלהי"ם הוי"ה בגי' קמ"ג ויש בשלשה עולמות אלו ג' שרי פנים שראה יעקב מלמטה למעלה בסוד סולם מ"צב א' רצה ס"מא דמילתא השתיקא היינו דאמרי אינשי מלה בסלע משתיקא בתרין כי על עולם העשייה דתמן סנדלפון תמן פשט דאורייתא בסוד (שיר ה) פשטתי את כתנתי (בראשית ג) כתנות עור בע' תמן יש רשות לדבר במה שהורשית התבונן ועל ב' העולמות האחרים השתיקא יפה ז"ש ושתיקא בתרין מלה בסל"ע ס"נדלפון ל"עולם ע"שייה תמן ה' אחרונה של שם.

(אבות פ"א) לא המדרש הוא העיקר על עולם היצירה תמן דרש של תורה אלא המעשה שהוא סוד ב' העולמות הנשארים א"ב אחד לכלנו עולם א' צילות ב' ריאה תמן שם של י"ה המן מעשה מרכבה לקבל בריאה מעשה בראשית לקבל אצילות ואית דאמרי איפכא מעשה בראשית לקבל בריאה מרכבה לקבל אצילות דהכי תנינן (חגיגה טז) אין דורשין במעשה בראשית בשנים ולא במרכבה ביחיד וס' אב"ג ר"ל א' שהוא מן מרכבה א' הקב"ה שהוא א' אין דורשין בא' מעשה בראשית מתחיל בב' של בראשית אין דורשין בב' וגילוי עריות מתחיל בג' אין דורשין בג'.

הנה מלאך הבריאה נקרא אכתריאל וכל משירתיה דתמן מסיימין בשם אל אבל בעולם היצירה תמן מטטרון עליה אתמר (איוב לח) ברן יחד כוכבי בוקר שמסיימין כלם בשם רון ונקראים ישראל על שם ישר (דברים לג) א"ל ישורון ע"ש ישר רון שהוא ביצירה שם יעקב בעשייה תלת שמהן אילו לקבל תלת עלמין שלשתן מתחילין בי' (בראשית כח) כל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך על סוד י' שהם תלח עישורין ז"ש (ישעי' מח) לא מרא"ש בסתר דברתי עמכם מרא"ש בגי' ישראל"ל בסת"ר בגי' אכתריאל"ל דברתי עמכם כי מתמן באו אותיות התורה שהיא חצובה תחת כ"הכ ז"ש (שם מג) מאש"ר

יקרת בעיני נכבדת כמה יקר נתתי לך שקבעתי זיו איקונים שלך בכסא הכבוד בתיבת מאשר יקרת הראה לנו היקר שקבע הקב"ה זיו איקוני' של (שם מט) ישראל אשר בך אתפאר שזה הוא זיו איקונים שלו שבשעת הזעם אתמר עלה (איכה ב) השליך משמים ארץ תפאר"ת ישראל גם אמר זיו איקונים לפי שמספר ישראל כלול מכל י' ספירות קדושות כי התחלת עשר ספירות קדושות אין לנו עסק בנסתרות עס"ק נוטריקון ע"שר ס"פירות ק"דושות ז"ס מאש"ר יקרת במלת מאש"ר נרמז סוד זה שהוא כלול מראשיהם ז"ס הפסוק שאמר אד"הר במזמור (תהלים קלט) בנתה לרעי מרחוק כשראה דיוקן תליתאי דיעקב שהיה שופריה (שם) ולי מה יקרו רעיך אל תנא והדר מפרש מהו היקר שנתן הקב"ה לו ז"ש (שם) מה עצמו ראשיה"ם על דמות ראשיה"ם (יחזקאל א) דמות כמראה אדם עליו מלמעלה ז"ס (במדבר כג) כי מרא"ש צורים אראנו שאמר הרשע כשראה מעלת שם ישראל"ל וכשחקקן וחצבן אצל רא"ש ה' לכן אמר (בראשית ל) אשובה ארעה צאנך אשמר שמן מ' של אשמ"ר נחקקו שני אבנים שסודם ל"י ז"ס ל"י מה יקרו רעך אל כשחקקן מן מ' ועשה שני אבנים מן מ' ל' גדול מן כל אותיות י' קטן מכל אותיות אז נחקק שם א"ל בישראל ז"ס ל"י מה יקרו רעך א"ל אספרם מחול ירבון ח"ול (תהלים קמז) ח"קיו ו"משפטיו ל"ישראל: ענין סמיכת פרשה תמורה לפ' ליום כי הלוי הוא (ויקרא כז) כל אשר יעבור תחת השבט העשירי יהיה קודש והיה הוא ותמורתו יהי קודש שגם בכאן יש להם קדושה מרחם ולמוד אותו שבט שמונין אותו מרחם תמור"ה בגי' ש"ר העול"ם.

אלה המצות שאין הנביא רשאי לחדש דבר מעתה כי אותו הדור כלל כל העולם דבר צוה לאל"ף ד"ר חסר ו' בגי' מש"ה שכל הדורות נכללים במשה ז"ש תורה צוה לנו משה באותו דור מורשה קהלת יעקב מאחר שירש כל הפטרות נכללין בו ז"ש אשר צוה משה אל בני ישראל באותו דור במדבר סיני ס"וד נ"שמות י"ציאות י"שאל ז"ש במדבר סינ"י באוהל מועד להיות במדבר סיני היו כל (דברים כט) אשר ישנו פה וכל אשר איננו פה כן ג"כ באוהל מועד היו ג"כ כל החיילות דאורייתא וכל חיילות דשכינתא וכן כל חיילות של ישראל תפקדו אותם לצבאותם של כל דור ודור עד שיכלו כל הנשמות שבגוף.

ד' מלכיות נגד ד' יסודות אש מים רוח עפר. אש גלות בבל שהשליכו באש לח'מ' וע'. מים מד"י עולה מי"ם במ"ק וזהו (אסתר ד) ויעבור מרדכי שעבר ערקומי דמיא בפ"ק דמגילה (מגילה טו) ואמר במד"ר שאמרו הפרסיים למחר אני חונקך הוא מיתת מים. רוח הוא יון כדאיתא במדרש מעשה שהביאו הרוח בה' יומין.

עפר הוא אדום (דניאל ד) ותשכל כל ארעא (תהלי' מד) כי שחה לעפר נפשינו וגו' קומה עזרתה לנו במדרש ש"ט מזמור מ"ד אי מטיית מלכותא דאמתלא לעפרא צפה לישועה (שיר ו) מי זאת הנשקפה כמו שחר שכינה בעשייה נקראת שחר (תהלים קלט) אשא כנפי שחר אשכנה באחרית ים זה שכינתא דעשייה (שיר ו) יפה כלבנה ביצירה דתיקן שם חמה ולבנה אבל בבריאה שמש וירח ובעשייה חרס סהר גם שם יושבין הסנהדרין כחצי גורן ע"א סנהדרי גדולה וכ"גסנהדרי קטנה וראש על כלם הרי מנין יפ"ה גם ציור הלבנה כחצי גורן עז"א בדוד (שמואל א טז) והוא אדמוני עם יפ"ה עינים שדן עם

סנהדרין שנרמזין בהו (שיר א) הנך יפ"ה רעיתי הנך יפ"ה עיניך יונים על סנהדרין קאמר שהם עיני העדה כי יניקתם מן עיינין דשם בן ד' שהם ג"כ הכי הוי.

ברה כחמה בריאה (שם ו) אחת היא לאמה ברה היא לילדתה (שם) איומה כנדגלות אצילות כנגד אלו ד' פעמי' (שם ז) שובי שובי השולמית שובי שובי ונחז"ה בך (ישעיה לג) חזה ציון קרית מועדינו וע"ז כענין בי"ע במדבר סיני הם חיילות של תורה באוהל מועד הם חיילות שכינה: פרשת נשא דבר אל בני ישראל איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם וגו'.

בחבורא קדמאה אמינא בההיא פרשתא כמה גווינין השתא בעינא לחדשא מילין מ"ט זרקא על ריש פסוק והוא נמסר במסורה רזא עלאה הוא כמבואר בזוהר פ' בלק ההוא ינוקא בעובדא דר' יוסי אבינו מת במדבר לפי שהזרקא כרוך כחיויא לפי שהנחש גרם שילוח טמאים הפרשה שלפניה שהוא ג"ן תיבות שהיה אדם וחוה בג"ן ונגרשו ממנו ע"י חוויא נחש שהיה כרוך על עקבו וזה גרים שתפוח עקבו של אדם הראשון נחש שכרוך על עקבו גורם שמכהה גלגל חמה כההיא (יומא כב) אלמלא קול המונה של רומי נשמע קול גלגל חמה שהוא שר של רומי שנקרא חשך מחשיך אנפי דברייתא וזה גרים ד' גליות (ויקרא יא) הולך על גחון שהוא נחש (שם) הולך על ארבע שהם ד' גליות לפי שסבבה המות מד' רוחות בסוד מאורו"ת אור מות (ירמיה ט) כי עלה מות בחלונינו מד' רוחות בא הרוח לכן מונח רביעי על איש או אשה שהזרקא שהוא כרוך כחוויא גרם שמונחין עד (בראשית טו) ודור הרביעי ישובו הנה לכן נידון אדם קדמאה בגירושין ובשילוח וכן ישראל במצרים (שמות יא) כשלחו גרש יגרש נידונו בגרושין ובשילוחין וכן בשאר גליות ז"ש כי יעשו מכל חטאת האדם שהוא האדם קדמאה דייקא וכאן נרמז לנו על כל איש ואשה מחטאת אדם שכל א' וא' נידון בד' גליות גירושין ושילוח ד' גלגולים והם מונח רביעי עד דור הרביעי ישובו הנה והטעם שהגליות לכל ישראל הם ד' כמ"ש דבר אל בני ישראל שהוא קאי על כלל ישראל שהם מגורשין ד' גליות מבוארין בפ' שלפניה פר' שילוח טמאים כמ"ש במדרש רבנן פתרו פרשה שילוח על ד' גליות עיין שם.

וכן איש אשה על כל יחיד שעושין מכל חטאת אדם וטעם ד' גלגולים לפי שמעלה מעל בי"י ד' אתוון דשמא קדישא לכן הנשמה מגולגלת ד' פעמים גם ישראל מתבדרין לד' רוחות השמים לתקן ד' אותיות השם ז"ש בזוהר (הושע ו) והמה כאדם עברו ברית אדם עבר על פקודא חדא דאורייתא גרים לי' לגרמי' מינה וגרים לכל עלמא פגים לעילא פגים לתתא וכו' כל מאן דעבר על פקודי דאורייתא פנים לעילא פגים לתתא פגים לגרמיה פגים לכל עלמא לאינון מפרישי ימא וכו' אמר ד' לשונות אלו לפי שהשלימות נחלק לשנים בין אדם למקום ובין אדם לחבירו ואותו החלק שבין אדם לחבירו נחלק לשנים בין אדם לעצמו ובין אדם לחבירו הרי שלשה שלימות וסימנם שב"ע (בראשית כו) ויעל משם באר שב"ע ש"מים ב"ריות ע"צמו ז"ש מתחלה פגים לעילא על בין אדם למקום פגים לתתא על בריות ואח"כ מחלק אותו חלק עוד לשנים פגים לגרמיה ופגים לכל העולם לכן ג' עבירות ראשים ע"ז ג"ע ש"ד יהרג ואל יעבור שסימנם ש"בע ע"ז

הוא לשמים ש"ד לבריות ג"ע לעצמו כי (משלי ו) משחית נפשו הוא יעשנה אמרו הרופאים צ"ט מתו בתאוות המשגל וא' מת כדרך כל הארץ.

ולכן בי' דברות (תהלים סב) אחת דבר אלקים שהוא אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענו בדבור א' מה שא"א לבשר ודם לצייר וכנגד זה היו בלוחות שניות שבין אדם לחבירו כנגד אנכי לא תרצה כנגד לא יהיה לך לא תנאף הרי שתיים זו שמעתי כי לוח ראשון בין אדם למקום והשני בין אדם לחבירו והנה ג' אלו לקבל ע"ז ש"ד ג"ע ששמעו מהקב"ה בעצמו לכן בג' אלו יהרג ואל יעבור.

ג' אלו בפרשה מכל חטאות האדם. בינו לבין חבירו למעול מעל בי"י.

בין אדם למקום ואשמה הנפש בין אדם לעצמו והתוודה חטאתו אשר עשה ובמסורה ב"פ (ויקרא כו) והתוודו את עוונם ואת עון אבותם שהוידוי צריך להיות בשנים לתקן את חטאתו וחטאת אבותיו הראשונים שהוא בין אדם לחבירו שלשתן בהאי קרא. אבל מרמז בהאי קרא ענין עירוב עץ הדעת טוב ורע שנתקלקלו הצינורות שנכנסו ניצוצות טהורות בתוך רע וניצוצות טמאות בתוך טוב ומזה נתבאר סוד גרים וסוד טיפין דאזריקו (בראשית ד) שבעתים יוקם קין שניתנה רשות לסמ"אל בב"ד של מעלה לעשות ז' שידוכים בסטרא דקדושה ושכל זה בא מאילני דעץ טוב ורע שמזה באים ג"כ לפעמים משומרים שניצוץ רע שהיה מעורב בטוב עד שהולך למקומו הראשון וכן להיפך שניצוץ הטוב הוא בתוך הרע עד בא אל מקורו הראשון.

ז"ש איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם שהכל בא מחטא אד"הר למעול מעל בי"י שהוא יוצא מן הכלל ופוקד הכל הוא מצד שאשמה הנפש ההיא הוא נפש של אד"הר ופרשה זו נישנית בשביל דבר שנתחדש בה בדין גר שעל סוד הגרים והניצוצין הטהרה בא וכשהוא מתגייר נקרא גר צדק ולא נכנס רק תחת כנפי השכינה ולא יתיר ז"ש ואשמה ה"נפש ההוא (במדבר יא) נפשי"נו יבשה אין כל שהיא הנקראת נפש דוד ולכן כשבא בתיקון אמר והביא את אשמו בראשו שאשם שט תלוי (משלי ח) בראש עפרות תבל שהוא אד"הר וחמישיתו יוסף עליו על סוד ה' אחרונ' של השם (איוב ג) ושם ינוחו יגיעי כח כי עד שם יגיע מרכבתם: ואם אין לאיש גואל.

בהאי קרא אית רזא בההוא סבא שהצדיקים מתלבשים בלבוש. או על ענין (משלי ג) אל תריב עם אדם חנם אם לא גמלך רעה או על ענין ד' גליות שישלמו אה"ע לישראל קרן וחומש כדין הנהנה מן הקדש כי (ירמיה ב) קודש ישראל לי"י ראשית תבואתה כל אוכליו יאשמו ז"ש והביא את אשמו בראשו הביאו מנחה לי"י וגם חמישיתו יוסף עליו הנה בעו"הז המעט מכם (דברים ז) כי אתם ה' מעט מע' משפחות כמ"ש רש"י בפ' פנחס (משלי יא) ה"ן צדיק בארץ ישולם כי דורו של משה אינם רק ה"ן רבוא ה' חסירים אבל לע"ל (ישעיה נב) כי ע"ין בע"ין יראו שיהיו ע' מישאל כשם שא"ה ג"כ ע' גו"ג ומגו"ג בגימ' ע' (בראשית מט) בן פורת יוסף בן פורת עלי עין שיהיו כל ע' רבוא מישאל ז"ש וחמישיתו יוס"ף עליו כי משיח בן יוסף יהיה עלי עין שיהיו ע' רבוא מישאל ז"ש (ישעיה נג) אם תשים אש"ם נפשו שהוא מנח"ם ב"ן עמיאל"ל בגי' הכי הוי ואם אין לאיש גואל הוא כי לא יהיה מיד גואלם חזק כי יהרג משיח בן יוסף אזי האשם המושב לי"י לכהן שיעשה הקב"ה למען שמו והוא על דרך (רות ג) אם יגאלך טוב (ישעיה ג) אמרו צדיק

כי טוב יגאל ואם לא יגאלך וגאלתיך אנכי שהוא אנכי דיציאת מצרים: בזוהר אדם קדמא חב בה' של שם (בראשית ג) ויאמר לו איכה (איכה א) איך ה' ישבה בדד ופגם בחט"ה בחט ה' (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בה' בראם תוצא הארץ נפש חיה על ה' אחרונה אתמר כי ד' קטרין הן נר"נ נשמה לנשמה ד' אתוון של שם ז"ש מכל חטאת האדם למעול מעל בי"י שהוא על ה' אחרונה של שם והתוודה את חטאתו ונקראת תשוב"ה תשוב ה' לאתרהא שהיא בכל מקום עמנו בגלות והביא את אשמו פגם אשר פגם בה בראשו על השכינה אשר למעלה מראשו כמ"ש בזוהר דברי ינוקא (קהלת ב) החכם עיניו בראשו וכי הכסיל אין עיניו בראשו אבל על שמן שעל ראשו קאמר היא השכינה שהיא למעלה מראשו ז"ש וחמישיתו יוסף עליו על ה' של שם לקיים תשובה מעלייתא ואם אין לאיש גואל שאין בו כח להחזיר עטרה ליושנה שיהיו הצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם האשם המושב לי"י לכהן כי ביה תליא מילתא להעלות ניצוצות טהורות במיתתו כהאי דערי מקלט שיושב שם גואל הדם עד מות כה"ג כי אז במיתתו ניצוצות נידחי' מעלין עמו והוא משלים והנחה למדינות עשה לכהן הוא מטטרון כמ"ש בזוהר ע"פ ולקח הכהן הטנא מידך כי הוא בעל כנפים יגיד דבר.

מלבד איל הכיפורים אלי"ה כי הוא האי"ל אשר לקח אברהם תחת יצחק בנו שמד"הד מתוחה הוא מליץ עלינו אשר יכפר בו עליו כי הוא כפרתן שלישראל בכל דור והנה כמו (תהלים לט) בתוכחות על עון יסרת איש שמסיים בהוכחות והתוודו את עונם ואת עון אבותם במעלם וזכרתי את בריתי יעקוב שאז זוכר הקדוש ברוך הוא אות חמישי של אליה"ו שהוא ו' שנתן ליעקב כי אלמלא ההיא משכונא דיהיב ליה לא מיתוקם עלמא ואף גם זא"ת על אות ו' קאמר בהיותם בארץ אויביהם וכן בכאן אמר והתוודה את חטאתו והביא את אשמו בראשו וחמישיתו הוא אות ה' יוסף עליו על ידי משיח בן יוסף יהיה או כשישראל בגלות אזי י' של יעקב פרחו ונשאר עקב ויעקב צולע על ירכו כי זה סוד הוא (בראשית ג) ישופך על ישראל שהם נוצחין כשיש לנו י' בראש (שם) ואתה תשופנו עקב שהיא (תהלים מט) עון עקבי יסובני אבל בשיחו של יעקב אוחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב (שם קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש ז"ש יעקב (בראשית כח) וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך על אות י' קאמר והאב"ן הזאת על אות י' קאמר שמתו מצבה ושבתו בשלו"ם אל בית אבי ז"ש והביא את אשמו בראשו אשם שלו על ראש של שם למעול מעל בי"י נשאר (יחזקאל ז) הוה על הוה ואותו אות נקצץ מן ה' כי אותו צלע פרח מן ה' ונשאר ד' ולע"ל (בראשית לג) ויבא יעקב שלם ובאותו צלע חטא אד"הר ז"ש מכל חטאת האדם והביא את אשמו בראשו והה' תהיה שלימה סוכת שלימתו: או על ענין ג' ברכות של ברכת כהנים שבעולם הזה לא נתקיימו כלל רק לע"ל אמור להם מלא בוי' כשיבואו תולדות מלא בוי' ע"כ וקרבנו ו' יתירה גבי נחשון כי שמושל משיח קודם שנברא העולם בראשית שית דרגין שמעוטה בהם משיח וירם קרן משיחו וכבר נודע שברכת כהנים הם נחלקין לג' פסוקים בא' י"ה בב' י"י בג' יהי הן הן ג' חיילות בג' פסוקים וכל פסוק בתוס' ה' אותיות על פסוק השני והשלישי על השני כי תולדות שמים וארץ בה' בראם אברהם ניתוספה לו ה' וה' זעירא שלו היא בגלותא רביעאה עד דאתי ה' של משה (ישעיה סג) לעשות לה שם עולם להשלים שמו ואי בתיקונים שהקב"ה נתן ה' משכון לאברהם למפרק את בניו ז"ש והביא את אשמו בראשו

על ההוא טיפה קדמאה דחב ביה אדם במחשבה שהיא י' ונתקן באברהם דור עשיראה ב' נסיונות (בראשית יד) ויתן לו מעשר מכל ר"ל ה' כי מן י' יבא מעשר ב' מן ל' יבא מעשר ג' לכן נקרא אברהם קדמאה לגיורין בן ב"ג ב"ג ב"ג ג"ר בן גיורית שהוא בן ה"א ה"א תרווייהו כחדא אזלין כמ"ש תוס' הוא בן ב"ג הוא בן ה"א ה"א ופרשה זו משום כבוד גרים נשנית כדאיתא במדרש ע"פ (שמואל א ב) כי מכבדי אכבד מה כבוד עשה הקב"ה לגרים ששנה פרשה זו אחר פרש' שילוח טמאים ז"ש והביא את אשמו בראשו לפי שהם חטאו בה' לכן ה' אלפים לא יהיה תיקון בעולם ובעונותינו שחטאו יצאו מה שיצאו (בראשית כט) עוד היום גדול לא עת האסף המקנה וחמישיתו יוסף עציו שאנחנו בגלות יותר מאלף החמישי גם (משלי טז) ונרגן מפריד אלוף קוצא שלא ז"ש והביא את אשמו בראשו על קוצא של א' שהוא פרצוף ה' כי (ויקרא יט) לא תקיפו פאת ראשכם על קוצו של י' איתמר בשם של ד' שהוא מורה על כהר שאין לשום אדם השגה בה זה שאמר לא תקיפו שאין הקפה בשכל לפאת ראשכם שהיא קוצו שלי של שם בן ד' הנשמה הוא ש"רש ע"נף הכל בגימט' אל"ף (שיר ח) האלף לך שלמה שניהם יחד בגימטריא ש"רש ע"נף ענף הוא חלק רביעי מן השרש לכן שרש הנשמה מתגלגלת ד' פעמים לזה העולם (דניאל ד) ברם עקר שרשוהי בארעא שבוקו זה שאמר (שיר ח) ומאתים לנוטרים את פרו שהם סוד ע"נף בגי' הכי הוי.

ז"ש וחמישיתו יוסף עליו שהחומש בא לזה העולם מן אותם אלף דהיינו ענף א' בגי' ר' לכן כל צדיק נוחל ומאתים לנוטרים את פרו או כשיביא אשמו בראשו לע"ל נתוספה י' של ירושלים שהוא ראש של שם בן ד' גם ראש של יעקב ישראל חסירה בה' מקומות ז"ש וחמישיתו יוסף עליו על ה' פעמים י' שנחסרו או על (יומא כא) ה' דברים שהיו חסירים בבית שני (חגי א) אכבד בלא ה' כדאי' ביומא או לפי ספר התמונה שמתחילה היה שם בן ד' בא' לבסוף רק קושי השמיטה גרם שבאה ה' לבסוף אלה תולדות השמים והארץ בהבראם בה' בראם כי (קהלת יא) מקום שיפול העץ שם יהוא ולע"ל יהיה כבראשונה והביא את אשמו בראשו על חטא שראש דבר של אלף בית פרח לעילא ונסתלק עבור קושי השמיטה מכל חטאת האדם קדמאה למעול מעל בי"י שהוצרכה להתגלגל ה' במקום א' ז"ש ואשמה הנפש ההיא קרי בי' ההי"א שהוצרכה להתגלגל ז"ש וחמישיתו יוסף עליו שזה הוא האשם וודאי על ראש אלף שנסתלק ונתוסף באתרהא הה' שהוא חמישיתו או שנתקן אד"הר לקמן בפ' נשיאים כדפי' רש"י קערת כסף נגד אד"הר שתי תתק"ל מזרק אחד כסף [שקל] נגד נח שחי תתק"ן שנה פר נגד אברהם איל נגד יצחק כבש נגד יעקב שעיר נגד יוסף הנה ד' תיקונים נעשו לו לאד"הר על ידי נח אברהם יצחק יעקב יוסף הוא הה' לתיקונה ז"ש והביא את אשמו בראשו שצריכין לתקן תיקון (משלי ח) ורא"ש עפרות תבל הוא אד"הר לכן רא"ש בגימטריא פרצו"ף אד"ם וחמישיתו ר"ל פרצוף חמישי יוסף עליו ר"ל יוסף הצדיק תיקן פרצוף חמישי כי ארבעה היו מקודם שבא יוסף והוא היה החמישי לכן נתוספה ה' ליוסף (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו וכן (בראשית מז) ה"א לכם זרע כי מתחילה (שם ב) לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו בהיפוך אתוון (ישעיה ו) זר"ע קודש מצבת ה' לכן בא יוסף הצדיק (שם ג) אמרו צדיק כי טוב להיוה לו עז"ר בהיפוך אתוון זר"ע הא לכם זר"ע.

ובזוהר חדש פ' לך לך שנותנין לצדיק על עולם הבא אות א' משמו ומעטרין אותו בו ז"ס שנתנו לאברהם ה' שהיא הנשמה אות א' משמו ז"ש וחמישיתו יוסף עליו שנותנין לצדיק בעולם הבא עטרה לראש אות ה': או אמרו המקובלים ה' שמות לנשמה כל ימי החול יש לאדם נפש בי"ט רוח בשבת נשמה בי"הכ חיה יום המיתה זוכה ליחידה והן הן ד' אותיות השם ה' נפש ו' רוח ה' נשמה י' נשמה לנשמה קוצא של י' יחידה כי יעשו מכל חטאת האדם שמעל בשם בן ד' לגמרי ואשמה הנפש ההיא קרי בי' ה' שפגם בכל ד' אותיות אף בה' אחרונה והביא את אשמו לתקן כל הה' פרצופין אשמו שהוא בראש מן י' של שם עד ה' אחרונה ז"ש וחמישיתו יוסף עליו שיתקן כל השם כתקנו.

או על סוד יחידה שהיא פרצוף חמישי וכדברי ר"א שנשאר לאד"ה אחר מיעוטו רק ה' אלפים שנה מכל מאה הרי ק' אמה ועשרים חסירים לו ולע"ל וחמישיתו יוסף עליו שגם אלף הששי יבא לו וכל אלו ז' אורות הם מן נפש ז"ש ואשמה הנפ"ש ההיא שכל אלו האורות הם מסיטרא דנפש ורוח מלפני יעטוף.

ובמדרש מצינו ה' מלאכי חבלה נזדווגו לו לאדם נגד ה' חומשי תורה הא' מכה אותו הב' מונה כל הכאה כשם שבב"ד של מטה א' מכה וא' קורא בקורת תהיה הג' מוציא אור מגופו הד' מביא עשבים מרים מהרים אם גזל אומרים לו דקדק בשיניך מה שגזלת הה' מכה אביו ואמו שלא הדריכו בניהם לדרך ישרה ז"ש כי יעשו מכל חטאת האדם ואשמה הנפש ההיא קרי בי' שבאים ה' מלאכים על קברו איש או אשה השוה הכתוב לכל עונשין שבתורה כי ה' מלאכים נגד והתוודו את עונם אלו ה' מלאכי חבלה במסורה ב"פ והתוודו את עונם ואת עון אבותם כי גם עון אביהם מתוודין ומתחילה מכין את האדם עצמו ז"ש והביא את אשמו בראשו ועל זה ממונים ד' מלאכים וחמישיתו יוסף עליו ר"ל המלאך החמישי בא הוספה להוכיח על האב שהביאו לעו"הז ונתן ההכאות לאשר אשם לו מי שגרם והביא בו רשע לזה העולם וגרם להביא אשם וחטא לעולם.

ואם אין לאיש גואל. ומאחר שהשוה הכתוב איש לאשה בענין לעתיד שהם שווים לכל עונשין שבתורה דהיינו בענין התורה שהיא נחלקת לארבע חלקים וספר החמישי הוא ספר משנה תורה כן יש לאדם לענוש אותו ד' מלאכים והחמישי הוא יוסף עליו נגד משנה תורה: ובגמרא (יומא עח) מדה טובה מרובה ממדת פורעניות א' מת"ק ז"ש וחמישיתו יוסף עליו שמדה טובה יוסף עליו כמה חמשות.

או עפ"י הזוהר בראשית שה' מלאכים יעידו על אדם (איוב לג) פעמים שלש עם גבר ר"ל אלו ואלו כי לדברי ר"ש ב' מלאכים לדברי ר"פ ג' ותרווייהו איתניהו ועז"א (דברים יז) עפ"י שנים ועפ"י ג' עדים תרווייהו כחזא יומת המת ז"ש והביא את אשמו בראשו שהחטא ממות לא יפטור ר"ל חטא בעצמו בא ואומר לפני הקב"ה אנא מפלניא אנא כמ"ש בזוהר פ' פנחס ע"פ (איוב לד) פועל אדם ישלם לו שהפעולה בעצמו נשלמה לאדם ז"ש וחמישיתו יוסף עליו ה' עדים יש לאדם על העבירה יוסף עליו כשזכה אדם אזי קושרין לו כתר לעו"הב כי ה' עדים יש לו לאדם ה"פ עדי"ם בגי' תר"ך ניצוצי אור וכשלא זכה אזיכר"ת ז"ש ואשמה הנפש ההיא.

או סוד חמישיתו יוסף עליו על ה' גבורות מנצפ"ך שלע"ל תהי' ההנהגה ע"י הגבורות ותכלית התיקון שאנו עושין בגליות להעלות ה' גבורות שיהיו נמתקין ולע"ל הם עיקר

שאינן חיצוניים שולטין לע"ל תהיה ההנהגה על ידם ז"ש צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם לא אמר כתריהם כי כתר הוא זכר והעטרה בנקיבה ולע"ל שתהיה ההנהגה בגבורות אמר עטרותיהם זה שאמרו רז"ל זכור רחמיך וחסדיך ויצחק להיכן הלך להציל בניו משיעבוד מלכיות כי שאלו ב' מדות חסד ורחמים אברהם ויעקב הם נזכרים ויצחק הלך להציל (ישעיה סג) כי אתה אבינו כי לע"ל ביצחק יקרא לך זרע כי אתה אבינו ועתה אין הדין שליטתו רק לע"ל כשהחיצונים (תהלים עג) ספו תמו מן בלהות ר"ל שיונקים מן ב"ל של הב"ל כמו בלק ובלעם שהיה לכל א' לו יניקה ז"ש והביא את אשמו בראשו כשיתקנו מעשיהם אז ה' גבורות יהיו ממותקין (ישעיה מב) י"י כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה (שם א) ציון במשפט תפדה וכה"א (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ שלע"ל המשפט יהיה ראש ההנהגה: או אמר על סוד ד' של מלכות שיוורדת להיות נשמה בג' עולמות ב"ע וכל תפלתנו שתעלה ד' למעלה למקומה הראשון שהוא שער החיצון וכדי להבין על בירור אודיע ה' אחרונה שכשם שהיא למעלה בעולם אצילות ה' בבחינת נקיבה וכשיוורדת למטה כעין ד' והיא נשמה לג' עולמות ב"ע אז אימא אוזיפת לברתא מנהא מינה ויורדת ו' שהיא יסוד אימא ונעשה ה' ונקראת אז שם אלקים אבל למעלה לא נקראת אלקים וכשאנו מתפללין בלילה ה' שכיבנו א"לקינו ל"שלום על זוג לא"ה למפרע למטה למעלה שהו' שלה שנשאר למעלה ירד לד' של מטה (תהלים מז) מלך אלקים על גוים (שם קג) ומלכותו בכל משלה (שם מז) אלקים ישב על כסא קדשו שהוא סוד בריאה שנקראת אז אלקים והכסא בלילה נעשה מטה ורחל מלכות שבמלכות שהיא בעשייה למטה מן המטה ומסרה סימניה לאחותה (בראשית כט) ויהי בבקר והנה היא לאה שאנו מתפללין ומבקשין והעמידנו מלכנו לחיים ולשלום שתעלה הה' למעלה למקומה הראשון והוא אז בחינת יוסף כי בנימין הוא בחינת נוקבא וז"ס כשנסתלק יוסף למצרים שהיא הגרון שמש בנימין ערסו והוליד י' בנים שהיה יוסף ראוי להולידם רק שנאבדו ממנו שיצאו בלא נקיבה כשהוציא י' טיפין והי' נשמות הרוגי מלכות שיצאו מהיסוד עליון בלתי נקיבה בדרך קרי וקבלו חיצונים ועלו בעלייה ראשונה בסוד דל"ת והוא יסוד של בנימין ד' היורדת למטה וכשנסתלקו ע"י ההריגה עלו ביסוד של יוסף וז"ס (חגיגה מז) ר"ע שנכנס בשלום של בנימין ויצא מן העולם בשלום של יוסף נקרא בן יוסף ממש עקיבא בא' שאז הזווג בא' (קהלת ז) אדם א' מאלף מצאתי ואשה בכל אלה לא מצאתי ר"ל הטעם הריגת קדושת ר"ע לפי שבכל אלה הניצוצות שיצא א' והנה האריך ר"ע בדל"ת כי הוצרך לעלות ד' מן ג' עולמות למחצבה הראשון ז"ס והביא את אשמו לתקן אלף שהוא בראש כל אותיות ואז הה' יעלה מעלה וחמישיתו שהיא הה' יוסף עליו שיהיה בחינת יוסף: רש"י פי' נשנית פ' גזל הגר בשביל שני דברים שנתחדש בה.

וקשה הלא לא נעלם מעיני רש"י מה שדרז"ל סוף הגוזל קמא כמה וכמה דינים מזו הפרשה מה שלא היינו לומדים מגזל הדיוט שבפ' ויקרא ולדעתי אין מלה בזו הפר' שלא ילמוד ממנה דין מחודש מה שלא נשמע ממנו בפ' ויקרא דבר אל בני ישראל דייקא כי גזל הגוי בזמן שהם מסורים בידם מותר כמ"ש (דברים ז) ואכלת את כל העמים בזמן שהם מסורין בידך מותר ובזמן שאין מסורין אסור והטעם ע"פ זוהר פ' תרומה ע"פ ועשית שלחן טהור שהשפע עבור ישראל וא"ה הם כלבים אוכלים גרמין ע"ש איש או

אשה השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה כי יעשו במדרש לא אמר עשו אלא יעשו כל המחשב למעול ולגזול מעלה עליו הכתוב כאלו עשה אע"פ שיש מחשבה שאין הקב"ה מצרף למעשה לענין מעילה נדמה גזל לע"ז שהן מג' שאין הפרגוד ננעל בפניהם סימן א' ג' ז' א"ונאה ג"זל ע"ז כתיב בע"ז (ישעיה סה) העם המכעיסים אותי על פני תמיד ובגזל נאמר (ירמיה י) ושוך ושבי בהם על פני תמיד ז"ש (משלי כח) גוזל אביו ואמו ואומר אין פשע ובאמת שחבר הוא לירבעם שהשחית ישראל לע"ז הרי שדומה גזל לע"ז ז"ש מכל חטאת אדם אע"פ שעבר אדם עבירה בין אדם לחבירו כאלו מועל בין אדם למקום ז"ש ומעלה מעל ב"י גם בא להשמיענו שעל כל עבירה ועבירה קלה וחסורה פוגם בשם בן ד' ז"ש מכל למעול מעל ב"י: ואשמה הנפש ההיא והתוודו.

ללמד לנו שתיכף לחטא אותו יום יהיה וידוי דבר יום ביומו איננו איקרון מארי חושבנא (קהלת ט) כי אין מעשה וחשבון וגו' בשאול (במדבר כא) ע"כ יאמרו המושלים ביצרם בואו חשבון כי בזה מתקן ש"ם הוי"ה בגימטריא חשבון ז"ש למעל מעל ב"י מאחר שהוא מועל בשם י"י לכן ואשמה הנפש ההיא מיד והתוודו באותו פרק יתקן עם חשבון ש"ם י"י במתקלא חדא.

במדרש ר' נתן אומר זה בנין אב לכל המתים שיתוודו שנאמר ואשמה הנפש ההיא והתוודו ע"פ דרכי נחא שבכאן מדבר במית' שלא מת האדם מן העולם עד שבא אד"הר אליו כמ"ש בזוהר פ' נח ע"פ (ישעיה לה) לא אביט עוד אדם עם יושבי חדל כי (משלי י) לא ירעיב י"י את נפש צדיק זה נפשו של אד"הר שהצדיקים חושבין שמתים עבור אד"הר ובא אד"הר ומחשב עם האדם שעל כל פנים עשה הוא ארבעה עבירות ז"ש למעול מעל ב"י רזא ד' אתוון קדישין ובכל פעם פגם אות א' ובאמת ואשמה הנפש ההיא כתיב ההוא וקרינן ההיא תרווייהו כחדא איש או אשה השווה הכתוב איש לאשה שעל כל נשמות קאי אדם כלל נפשות נשמות של זכרים חוה כלל נפשות נשמות של נקיבות והתוודו את עונם ורואה למראה עיניו קודם פטירתו שהוא גרם לעצמו העון והביא את אשמו בראשו ר"ל שהוא חשב שאשם שלו הוא (שם ח) וראש עפרות תבל שהוא אד"הר שהיה מסוף עולם עד סופו וכל הנשמות היו תלוין בו רא"ש בגי' פרצו"ף אד"ם שהוא כלל כל עולם תב"ל הוא סוד איפה של אד"הר שיש בה בצים מנין הב"ל אבל באמת אינו כן כי ד' עבירות עשה על כל פנים האדם בעצמו וחמישיתו חטא חמישי יכול להוסיף על אד"הר.

תנינן (בב"ק) הגוזל חבירו ונשבע לו צריך לילך אחריו עד וכו' וליתן לו קרן וחומש ואשם וצריך להקדים הכסף וכו'. ואם הקדים האשם ונתן ליהורב והכסף לידעיה לא יצא כמ"ש רז"ל מלבד איל הכפורים אשר יכפר בו עליו סוף ם רק גוזל קמא וטעם שצריך ג' אלו סי' (יהושע כד) ואק"ח את אביכם מעבר הנהר א"שם ק"רן ח"ומש וכשקודש (ירמיה ב) ישראל לי"י ראשית תבואת"ה רמז בו קרן ובה' יתירה חומש (שם) כל אוכליו יאשמו שצריך ג"כ אשם ולפי שהחוטא פוגם בגוף פוגם בשמא קדישא נגד הגוף צריך לשלם קרן נגד נשמה שיש לה ה' שמות ה' ברכי נפשי כנגד הנשמה בה' עולמות צריך ליתן חומש נגד השם צריך אשם ז"ש איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם ופגם לגרמיה למעול מעל ב"י פגם בשמא קדישא ואשמה הנפש ההיא פגם

בנשמתא לכן צריך תיקונין והתוודו את עונם והביא את אשמו זה קין לתקן תחלה תיקון
גוף וחמישיתו יוסף עליו נגד נשמה ואח"כ יתקן השם ונתן לאשר אשם לו ר"ל להקב"ה
כי יקריב קרבן ליי"י בלתי ליי"י לבדו ולא לשם אחר יעלה הקרבן.

במדרש אין לי אלא בארץ ישראל צריך וידוי בגלות מנין ת"ל (ויקרא כו) והתוודו את
עונם ואת עון אבותם במעלם אשר מעלו בי וקשה וכי זו היא מצות חובת הארץ שיעלה
על הדעת שבגלות לא יהיה וידוי אבל לפי שיעלה על הדעת שהחטא פוגם בשם וצריך
קרבן א"כ אין תיקון רק בזמן שקרבן בא"י.

מי שגוזל חברו נפשו מתגלגלת ה' פעמים בסוד (איוב לג) פעמים שלש עם גבר
תרווייהו כחדא (משלי א) כן אורחות כל בוצע בצע את נפש בעליו יקח נפשו של גזלן
ז"ש והביא את אשמו בראשו שצריך לחזור ולהתגלגל לזה העולם פעמים ושלש שהוא
ה' פעמים ז"ש וחמישיתו יוסף עליו והוא סוד תשלומי ארבעה וחמשה לפעמים (עמוס
ב) ועל ארבעה לא אשיבנה (בראשית טו) ודור רביעי ישובו הנה (שמואל ב יב) ואת
הכבשה ישלם ארבעתים פעמים שלשה וארבע ביחד כמ"ש שבעתים יקם קין שנתגלגל
ז' פעמים ואדם עצמו ניתקן בהאי פרשתא ה"פ ז"ש מכל חטאת האדם שהביאו הנשיאים
קער"ת כס"ף לקבל שנותיו של אד"הר תתק"ל כמ"ש רש"י בשם ר' משה דרשן מזרק
אחד [כסף שקל] בגי' תתק"ן זה נח שחי תתק"ן ותיקן אותו פר א' נגד אברהם איל יצחק
כבש יעקב שעיר נגד יוסף נמצא יוסף ה' לכן נתוספה ליוסף ה' ז"ש וחמישיתו יוסף
שהוא החמישי והוצרכו כולם לתקן ואשמה הנפש ההיא הוא נפשו של אד"הר והביא
א"ת על סוד כ"ב אותיות התורה מא' עד ת' וחמישיתו יוסף עליו זה חטא אדם הראשון
שגרם ה' אותיות מנצפ"ך כשחטא בה' חושים: פסוקים בברכת כהנים רזין עלאין
ארווחנא בי' ולפי הדרש תלת ברכאן אלו כוללים כל הג' סוגים של אדם קיום הגוף
קיום הנפש קיום המין סימן מה שנאמר לאברהם (בראשית טו) אנכי מ'ג'ן לך שנתברך
בתלת ברכאן אלו כוללים כל השלימות בממון בגוף בנפש (שם יב) ואעשך לגוי גדול
קיום המין ואברכך בממון ואגדלה שמך על הנפש כי עיקר שם גל הנשמה אתמר כמ"ש
בזוהר בפסוק (רות ד) ותקראנה לו השכנות שם.

ואלו ג' ברכות סוף פרק היה קורא כי הווי מפטרי רבנן מבי רב אמי ורב אסי הווי אמרו
עולמך תראה בחייך אחריתך לחיי עולם הבא ותקוּתך לדור דורים עולמך תראה בחייך
פי' רש"י תמצא צרכי הגוף וכן א' מי שהוא מוצלח בעושר עולמו אכל בחייו ואחריתך
לחיי עולם הבא כמשמעו על הנפש ולדור דורים תקוּתו על קיום המין וכן בפסוק (ישעיה
נג) יראה זרע יאריך ימים וחפץ י"י בידו יצליח (שם) הנה ישכיל עבדי ירום יותר
מאברהם שנתברך בג' אלו לקבל ואעשך לנוי גדול יראה זרע לקבל קיום הגוף יאריך
ימים לקבל קיום הנשמה חפץ י"י בידו יצליח.

וכן במזמור (תהלים קיב) אשרי איש ירא את י"י נתברך בתלת אילין קיום המין (שם)
גבור בארץ יהיה זרעו קיום הגוף (שם) הון ועושר בביתו קיום הנפש צדקה עומדת
לעד. וכן במזמור (שם קכח) אשרי כל ירא י"י (שם) אשריך בעו"הז וטוב לך בעו"הב
(שם) אשתך כגפן פוריה קיום המין ז"ש יברכך י"י בממון וישמרך שלא יהיה לו היזק
בממון ע"ד (שם ה) כי אתה תברך צדיק כצנה רצון תעטרנו שלא יפסיד לו העושר כי

יש (קהלת ה) עושר שמור לבעליו לרעתו והקב"ה יציל אותו מזה ז"ש אלקים יחננו בעושר יאר פניו אתנו סלה שלא יהיה העושר לרע לו.

יאר י"י פניו בתורה קיום הנפש ישא י"י פניו אליך קיים המין וישם לך שלום (תהלים קכח) וראה בנים לבניך שלום על ישראל על דייני ישראל דלא אתי לאנצויי הרי ג' אלו סדורים והם כוללים כל חמדת האדם בזה העולם. ג' פסוקים בברכת כהנים לקבל ג' בחינות בזווג ז"ן הא' מו' קצוות הבחינה.

הב' שהיא עולה עד המוחין. הנ' נגד כתר ולאלה הג' זווגים יש שמות מחולפין כתר שלה בכתר שלו אז אהי"ה הוי"ה וכשהוא במוחין הם הוי"ה אלהים ומו' קצוות הם הוי"ה אדני ז"ס ושמו את שמי על בני"י אהי"ה הוי"ה מ"ז הוי"ה אלהי"ם יב"ק הוי"ה אדני"י צ"א שלשתן יחד [י"ש כלולין מי'] מנין שמ"י כי בג' ברכות אלו זוכין לג' זווגים אלו והזווג היותר מעולה הוא נר רמ"ה איברים דילה ותרין דרועין דיליה הרי נ"ר והוא סוד נרשבת ונר חנוכה רק שיש הפרש ביניהם נר שבת הוא שהוא עולה למעלה עד הכתר שלו ממש אבל בנר חנוכה הוא שירדין כל האורות אליה למטה במקומה (אח"כ תעלה בנר שבת למעלה וסוד חנוכה שיונקות מלכות) לכן נר חנוכה קודם צריך שידליק ויעשו לה הכנה וירדו בה האורות למטה במקומה ואח"כ תעלה בנר שבת למעלה יסוד חנוכה שיונקות מלכות מאימה עלאה חנ"ה שם ס"ג באימא כ"ו (שמואל א א) אלקנ"ה עולה מקו"ם סוד חכמת זעיר שהיא מאבא אהב את חנה שהיא בינה ואין יכול להזדווג עמה כי י"י שהוא זעיר וכן כ"ו דחנוכה סגר רחמה שהיא נעלמת בתוכו אבל כשהיא מסתלקת ומזדווגת עמו למעלה ז"ש (שם) ועלה האיש ההוא מעירו.

ויש הבדל אחר בין חנוכה לשאר הימים כי בהם נאמר איהו בנצח ואיהי בהוד ומהוד לא אתנבי אדם מעולם ולא יצאה ממנו הארה ז"ש (דניאל י) והודי נהפך עלי למשחית אלא שיעקב מקבל הארת נצח והוד וע"ז הנצח נותן חלק הוד המגיע לה מההוד אבל באלו ח' ימים היא לוקחת מההוד עצמו בלי אמצעי ז"ש (תענית ה) שמואל שקול כמשה ואהרן כללו שניהם נצח הוד והוא תיקון (שמואל א טו) נצח ישראל לא ישקר ועתה בא ניצוץ ממנו אל מתתיה ונרמז חנוכה המזבח ראשי בי"ת א"ב בתם חסר ו' בגי' מתתיה בזה נרמז מתתיה חסר ו' מת"ת י"ה כמ"ש חנה (שם א) כי מי"י שאלתיהו וז"ס (שבת כב) פלוגתא דב"ש וב"ה לב"ש פוחתין בכל יום שסובר שההארה מלמעלה למטה ב"ה סוברים מלמטה למעלה ומעלין בקודש ולא מורידין כי עיקר כוונתנו שירדו האורות למטה כדי שיעלו כלם למעלה ז"ש בהעלותך את הנרות מאחר שאנו מכוונים לעלות הרמתה לכן צריך מתחלה לירד האורות שיעלו אח"כ למעלה ז"ס א"ל מו"ל פנ"י המנור"ה שהיא בהנהגה למטה מקבלת עד שיאירו למעלה שבעת הנרות ס"ת היל"ל דקי"ל כהלל לעלות בקודש ואין מורידין: נשיאות כפים לא קאמר ידים אבל רמז לסוד כך עלה במחשבה (בראשית כ) בתם לבבי מתקן יחוד.

תתאה (שם) ובנקיון כפי עלאה רז"ל למדו מפסוק (תהלים סג) כן אברכך בחיי בשמך אשא כפי על ק"ש ותפלה והנה בק"ש מיחד ומוסר נפשו למיתה ז"ש בחיי ואח"כ אמר ח"י ברכאן ונופל על פניו ומוסר עצמו למיתה ז"ש בשמך אש"א כפי שנופל על ידיו ואומר מזמור (שם כה) אליך י"י נפשי א"שא ורזא דא (ישעיה סב) וצניף מלוכה בכף

אלקיך כי יחוד ו"ה הוא בכף כפופה ולכן באשרי אין נ' כפופה ואומר (תהלים קמה) סומך י"י לכל הנופלים וזוקף לכל הכפו"פים שהוא סוד נ' כפופה וכ' כפופה שהוא על השכינה כי (שם קמו) י"י זוקף כפו"פים הנה ראש עושה כף (שם עא) מכף מעול וחומץ וישם לך שלום"ם ושמו א"ת כאן רמז סוד (משלי ה) רגליה יורדת מו"ת א"ת שמ"י ע"ל בנ"י ישראל"ל אז בברכה זו נהפכו פניה של אשת זנונים לירקון ונרמזה בזה הפסוק לילי"ת למפרע ובשעת חרבן (איכה א) שחקו על משבתיה שם הרגיע' לילית מצאה מנוח כי אז הלכו בלא כ"ח אתוון של ברכת כהנים (שם) לפני רודף מלא נגד אמור מלא בו' שהם ו' ברכות של ברכת כהנים לכן מקונן (ישעיה א) ובפרשכם כפיכם אעלים עיני מכם כי נרמז שהקליפה באה (משלי ל) שממית בידיים תתפש והוא בעו"ה בהיכל המלך (ישעיה א) איכה היתה לזונה קריה נאמנה שאשת זונה עמדה במקום קדושה: ויהי ביום כלות משה שכלו מזיקין מן העולם ועד אותו יום היה מלאך המות למטה עתה החזירו משה וסלקו כמ"ש בזוהר פרשת פקודי (שמות מ) ויקם את אדניו שבכל א' כשרצה להקימו הוכרח להאבק עם סמאל ואותו יום היה חודש ניסן שבו בפרק נולד יצחק בעל דין של עולם: ויהי ביום כלות במדרש א"ר בר' סימון ביום שהוקם המשכן נכנס משה בו והיה שומע קול הדר קול נאה קול משובח א' (תהלים פה) אשמעה מה ידבר האל י"י שעד שלא הוקם המשכן היה תחרות בין הקב"ה ובין ישראל מפני העגל א"ל הקב"ה שלום וכו' אריב"ל מה לנו לספר תילים הפרשה אינה חסרה שלום ע"ד השכל כשהוקם המשכן לא היה באה ההשפעה לא מצד צורות הטבעיות בעולם השפל ולא מצד הגלגלים ולא מצד עולם המלאכים שהן הן ג' קולות אלו רק הקב"ה בעצמו השפיע בהם ז"ש האל מדבר שלום בעצמו אל עמו.

ע"ד הקבלה קודם חטא העגל היה נשמתם מעולם הבריאה עולם הכסא אח"כ ירדו תרין ירידות ז"ש (שמות יט) ואשא אתכם על כנפי נשרים שהם ב' כרובין מטטרון וסנדלפון שהם מ' וס' שבלוחות עולם היצירה ועולם עשייה ועתה שהוקם המשכן נתבסמו העולמות נשמע קולות אלו ג' לקבל ג' קטרין נפש רוח נשמה לקבל דא היו ג' פרנסים לישראל באותו פרק סי' (ישעיה מא) ראשון לציון הנה ה'נ'ם מש"ה אהר"ן מרי"ם וכן נרמזין ג' קולות אלו במלת הנ"ם ה"דר נ"אה מ"שובח לקבל נפש קול הדר מרים לקבל רוח קול נאה אהרן לקבל נשמה קול משובח משה ג' קולות אלו סוד ג' קווים אל אלהים י"י ג' גוונים דקשת והן הן ג' ברכות של ברכת כהנים לקבל ג' אבות שמתציירין בג' גוונים וז"ס (ויקרא טז) בזא"ת יבא אהרן אל הקודש זא"ת בגימ' ג' פעמים קו"ל וארז"ל שג' אבות נכנסו עמו פר זה אברהם וכו' ואי' גבי אהרן (שמות כח) ונשמע קולו בבואו אל הקודש על ג' קולות אלו הם ג' קולות השופר.

ובזוהר רות ב' קולות של לילה (ישעיה סו) קול שאון מעיר קול מהיכל קול י"י משלם גמול לאויביו הם ג' קולות של סטרא אחרא ג' משמורות של לילה לקבל ג' משמורות של יום ובשעת הקמת המשכן נשמע ג' קולות אלו שנתהפכו להדר נאה משובח אף היו אז ישראל נחלקין לג' קטרין כהנים לוויים ישראלים(משלי כה) הגו סיגים מכסף ויצא לצורף כל"י שלם כדאי' במדרש בזו הפרשה כהנים מדריגת עולם הבריאה לוי עולם יצירה ישראל עשייה לכן מלא"ך הבריאה ישפיע למטטרון שהוא ש"ר היציר"ה בגי' ב"פ קדו"ש ז"ש (ויקרא יט) קדושים תהיו ר"ל ב"פ קדוש שמקבלין מן בריאה ויצירה

ז"ש (תהלים פה) אשמעה מה ידבר האל וגו' אך קרו"ב ליראיו ישעו בגי' מטטר"ן כי אותו יום איתוקם משכן דההוא נער עמיה לכן אכתריא"ל בגי' כה"ן לו"י ישרא"ל כי אז אמר משה (שם צא) יושב בסתר עליון על אכתריאל שכלול מן ג' עולמות יחד.

כ"הן ל"וי י"שראל סוד נפש רוח נשמה בצל שדי הם תרין כרובין שתחתיו אליה"ו הנבי"א בגי' (שם) צ"ל. שד"י בגי' מטטרו"ן שהם ב' עולמות שתחת יצירה עשיה כי אליהו בארבע ר"ל בעולם העשיה מקום שרף סנדלפון שהוא אופן א' בארץ: ויהי ביום כלות משה.

באותו יום כלו מזיקין מן העולם וזה עשה משה כמ"ש בזוהר פרשת פקודי (שמות מ) ויתן את בריחיו ויקם את אדניו שעל כל ענין היתה לו ניצוח מן סמאל שלא רצה להניחו להקים המשכן וג' גולירין בישין ברחו מן העולם לכן שמע משה באותו פעם ג' קולות אלו: פרשת בהעלותך וידבר י"י אל משה לאמר.

עשיית המנורה ברזא דחכמתא עלאה כי מקרא מלא דבר הכתוב (איוב יא) ויגיד לך תעלומות חכמה כי כפליים לתושיה ר"ל מה שבא בתורה ד"פ בלי ספק יש בהן סודות כי כפל הוא שנים כפלים הם ב' פעמים כפל הרי ד' רזא דרתיכא קדישא ד' פעמים נאמרה בתורה המנורה יש בה סודות נוראים: דבר אל אחרן בהעלותך את הנרות וגו'.

פרשתא דא ארבע פסוקין אית בה. האי קרא אית לשאלין ביה תרין דיבורין ותריין אמירות הללו למה וידבר לאמר דבר ואמרה וכן בד' מקומות מצינו שצוה הקב"ה על המנורה.

הא' בפרשת תרומה ועשית מנורת זהב וגו' ועשית את נרותיה שבעה והעלה את נרותיה והאיר על עבר פניה. הב' בפ' תצוה.

הג' פר' אמור. הד' כאן.

במדרש בזו הפרשה פתח בהרבה מקומות צוה הקב"ה על הנרות ודילג פ' תרומה ולא קחשיב רק ג' פעמים ואפשר שפעם הראשון לא קחשיב כי צריך לגופיה לצוות את עשיית המנורה רק על ג' המיותרין קא פריך גם אית לשאלא ד"פ מנורה אית בפרשתא דא תרין מלאים תרין חסירים. ואפשר שזה כוונת המדרש שד"פ ראה אותה וז"ל המדרש ע"פ וזה מעשה המנורה מלמד שראה אותה ד"פ ראה אותה בכלל כל הכלים ושכח וראה אותה מיכאל עומד וממשיך בה וראה אותה נעשית וראה אותה עשויה.

הוקשה למדרש ד"פ הוזכרה עשייתה בתורה והנה מה שראה אותה בכלל כל הכלים הוא בפרשה תרומה כי שם א' ככל אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו הרי שראה אותה בכלל שאר כלים ואח"כ ראה אותה מיכאל ממשיך מ"ש פר' תצוה כי שם א' ואתה הקרב את אהרן אחיך לכהנו לי שהוא מיותר אבל רמז קא רמיז שבאותו פרק העמד אהרן למטה מקום מיכאל כהן למעלה ז"ש (שמות כח) ואתה הקרב את אחיך לדבר זה מה שהוקרב כהן שלי שלמעלה כן יהיה הוא בתוך בני ישראל למטה.

ובפרשה אמור ראה אותה נעשית כי שם אמר ולקחת ואפית מערכה מול מערכה ומוכנת ליגמר שכבר מנורה בדרום ערוכה וכנגדו שלחן בצפון ובזו הפרשה ראה אותה כבר עשויה כמ"ש כן עשה את המנורה ואפשר שלזה מכוון ד"פ דבור ואמירה ובחבורא קדמאה הארכתה שהיא לקבל ד' עלמין שסודם אבי"ע לכן ב' מלאים הם ב' עולמות א"ב אחד לכולנו דתמן י"ה וב' חסירים לקבל תרין עלמין אחרנין דתמן ו"ה כי סוד המנורה הוא רזא דשמא גליפא וגוף ציור של מנורה רשים בה שמא גליפא עלאה כי ראש מנורה על נר האמצעי שאליה פונים כל הו' קנים ג' מצד זה וג' מצד זה הוא י' של שם גופה של מנורה ו' של שם ג' קנים של ימין מורין על ה' ראשונה של שם כי הה' הוא ג' תנים קו העליון הוא ו' א' ושני צידי הה' ב' ווין הרי ג' ווין וכן מצד שמאל ג' קנים הרי ה' שניה של שם נמצא לפי זה צורת שם בן ד' בגי' ב"ם כי ז' ווין יש בשם בן ד' סוד שמא דמ"ב ועוד י' הרי סוד יב"ם הוא שמא גליפא וכו' רזא דחליצ"ה חל"ץ י"ה: בהעלותך את הנרות.

בעלותך מבע"ל לפי פי' שני של רש"י שמעלה היתה שעליה הכהן מטיב ומדליק. יש לדרוש שרמזו בה' יתירה ע"ד שאמר במדרש רבה (יחזקאל מא) חלונות לא כתיב רק החלונות לומר שהיו צרים מבחוץ ורחבים מבפנים ופי' הבחיי שהוא צורת ה' רחבה מבפנים למטה פתח גדול וקצרה למעלה שהיה בחוץ וא"כ לפ"ז ה' יתירה של בעלותך רומזת ג"כ על אותן החלונות של מקדש שהי' בה' כדמות ארי"ה רחב למטה וקצר למעלה לכן נקרא ב"ה אריאל אריאל ולכן במזמור (תהלים סז) למנצח בנגינות מזמור שיר שהיתה מצויירת כמין מנורה יש בה אותיות מנין ארי"ה ולכן אמר כפל בזו הפרשה דבר אל אהרן בזה הדור ואמרת אליו ברמז כי דבור לאכרזא ולארמא קלא עתה לפי הזמן ואמר לדורות שהוא בסוד כמ"ש (שמות יז) ושם באזני יהושע לכן אמר לשון בעלותך רומז על מעלה שהיתה בשעת ב"המ אבל עתה לא היה צריך למעלה כי גבהו של אדם בינוני ח"י טפחים מנין וז"ה שהיתה המנורה.

ג"כ ח"י טפחים כקושיית אמ"ז ז"ל לכן אמר ויעש כן אהרן דייקא הוא עשה כן שהמנורה היתה של ז' קנים אבל בימי שלמה היתה כלולה מעשר דהיינו ז"פ י' ועקר ע' אומין אבל בימי משה לא עקר רק ז' אומין אבל בימי שלמה שהיתה סיהראבאשלמותא ועשה שלום בין חירם מלך צור (משלי ל) דרך נחש עלי צור והורידו ז' מדורין של גיהנם כל ע' אומין אתברו משולשיהון וא"כ באות ה' מורה על ענין חלונות שהיו שקופין ואטומים גם רמז בה' עלותך את הנרות על ב' ההי' שהם ב' מקדשות ביה ראשון היא ה' עלאה וסי' אלף בי"ת אלף בינה שדרשו (שבת) הני דרדקי בבי מדרשא שאפי' בימי יהושע בן נון לא אתמר כוותייהו ר"ל אלף בית בית ראשון הוא בינה מסטרא דמשה שנמסרו לו מסיני נ' שערי בינה ז"ש הרגני נא הרו"ג וגו' ואל אראה ברעת"י לא אמר ברעתם כאן רמז קא רמיז בית ראשון ע"מ ד"ת"י כי זה רעתו כי בה' ראשונה עמד בית ראשון ומשה ידע שעל כרחו ימות במדבר שאם לא ימות במדבר אזי ישראל יאבדו ועתה כלה חמתו בעצים ז"ש הרגני נא לפי שעל כרחו אני הרוג במדבר לכן יהיה עתה.

ז"ש המקנא אתה לי שהיו אומרים משה מת ויהושע מכניס ולפי שמת משה לכן חרב בית ראשון שהיה מכוחו של משה. זה היתה ענין מתאוננים כי ידוע שג' פרנסים לישראל

במדבר בלתי אל המ"ן סי' מש"ה מרי"ם אהר"ן ס"ת המ"ן מן משה דרגיה מן סוד דעת שהוא סוד דעת בכ"ל בית"י בגי' דע"ת שהוא סוד ט"ל וברדת ט"ל אהרן ענן שהוא מדת חסד פרים מסטרא דנוקבא מים והנה דרגיה דמשה היה למעלה וז"ס לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן כי תורה מחכמה סתימאה קא אתיא ומשם היה המן בא לעולם (תהלים עח) לחם אבי רום.

ז"ש מי יאכילנו בשר כי ידעו הם שדרגיה של משה היא גבוה דכורא ובשר הוא דרגיה דנוקבא ז"ש משה מאין לי בשר כי הם פגמו במדת משה שדרגיה למעלה סוד אי"ן ז"ש משה אם ככה אתה עושה לי סטרא דנוקבא תש כוחו כנקיבה ליתן להם בשר האנכי הריתי על סוד אנכי דיציאת מצרים תמיה קיימת בה' של בהעלותך רומז על ב' בתים תרין בתים אית בליבא תרין ההין (רות א) ותלכנה שתי ההין.

ב' בתי דינים קשה ורפה ב' ה' (ויקרא יט) בצדק תשפוט עמיתך ביום ב' תחלת ליל ב' מזל צדק ותחלת יום ה' ג"כ מזל צדק ואהרן ביסם ב' בתי דינים ואם על סוד התורה שלנו שכלולה מז' חכמות סוד בראשית המן בת שבע חכמות כי ז' פעמים חכמ"ה בגי' אשר"י לכן פתח דוד ספר תילים באשר"י כי הוא לקח בת שב"ע והנה התורה היא ה' חומשי תורה וספר ויהי בנסוע ג"כ ספר בפני עצמו הרי ב' ה' לאלו ב' מערכת נחלקה על ה' ז' ספרים ועל ג' של ספר במדבר שנחלק לג' הרי ב' ה' במדרש רבה ז"ש (תהלים לד) יראו את י"י קדושיו וגו' ע"ש (ישעי' ס) והלכו גוים לאורך ומלכים לנגה זרחך הנה ניצוצות טהורות מובלעים בתוך ד' גליות לכן ד' ירידות ירדו שברי כלים הן הטיפים והניצוצות המובלעים וכשישראל עושין רש"מ הן מוציאין (ירמיה טו) יקר מזולל היא קליפת נגה שנקראת כן לקבל ע"ג שם ס"ג עם י' אתוון והלכו גוים עבור ניצוץ אור שלך וע"ז ממונים ד' מלאכים של מרכבה ז"ש ומלאכים לנגה זרחך וז"ש (איוב כב ותגזר אומר ויקם לך ועל דרכיך נג"ה אור שהאור יוצא מתוך נגה.

במדבר (תהלים יח) כי אתה תאיר נרי נרי בידך ונרך בידי. ג' קני המנורה רומזים על ג' חלקי התורה בזוהר בהאי פרשתא לבוש גוף נפש כלם מאירים נגד חלק ד' של תורה שהוא סוד וכן ג' קנים השמאלים נגד ג' חלקי הנפש רוח ונשמה נגד נר האמצעי נשמה לנשמה וכן הארת התורה יאירו חלקי הנשמה זה שכתוב אם אתה משמר את נרי שהיא התורה אני משמר את נרך היינו חלק הנשמה שבך: בהעלותך את הנרות הטבת חמשת נרות קודם להטבת שתי נרות.

יש להקדים הקדמה סוד (שמואל א א) פנינה וחנוה כי חנ"ה היא בקדושה לקבל אימא עלאה בה שם של ס"ג פנינה הוא קליפת נגה שהיא לקבל אימא בקדושה מתמן ירמיה טו) אם תוציא יקר מזול"ל בגי' ע"ג שם ס"ג עם י' אותיות (שם) כפי תהיה הוא עושה כמו הקב"ה שהוא שותף להקב"ה או כמ"ש האר"י ז"ל פ"י פ"א יו"ד בגימטריא מיכאל"ל מקרב רחוקים וכן אם יוציא האדם יקר מזולל יהיה גם כן במדריגת מיכאל לכן כשלבש יעקב בגדי עשו החמודות הם הניצוצות הטהורו' אשר היא עושק וגזל מן ישראל בסוד (משלי ל) אכלה ומחתה פיה נכנס יעקב ולקח במרמה ניצוצות הנידחות ולוקח הברכה אשר היה לו ליצחק את עשו לוקח הוא ולכן נכנס אז מיכאל עמו כי זה דרכו של מיכאל להוציא יקר מזולל שהוא עשו זולל וסובא ז"ש אתה דבר אל אהרן שהוא במדריגת

מיכאל בהעלותך את הנרות שהם ז' ניצוצין ז"ס (שמואל א ב) עד עקרה ילדה שבעה רבת בנים אמללה שהיה לפנינה עשרה בנים בסוד י' כתרין וכשנולד לחנה אחד נסתלקו מפנינה שתיים רק שתיים אחרונים היתה פנינה כורעה לחנה ומתפללה בעדה ונקרא על שמה של חנה לכן פתחה הנבואה מנחום (נחום א) חזון נ"חום ה"אלקושי ר"ת חנ"ה ופתח ספרו (שם) א"ל קנ"א ונוקם רומז על אלקנ"ה ורזא דמלה מצורעין נשתיירו בסוף מחנה לצורך קיום העולם ז"ס (ב"ב) פנינה ושטן לשם שמים נתכוונו.

כי קליפת נגה נכנסה לפעמים בקדושה בסוד העלאת שבת. אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות להוציא יקר מזולל מכל ז' ספירין בתראין.

ז"ס שבעה ימי בראשית כי שבת באמצע ג' ימים חול לבתר שבתא ג' ימי חול מקמא שבתא רזא דמלה ג' קליפות הן סביב הקדושה והרביעי נגה פעמים הוא קודש ופעמים הוא חול בעוונותיהם של ישראל ולוקחים א"הע שפע של מעלה ע"י נגה שלהם וכשעושין רש"מ מתמתקת ונכללת כולה בקדושה (תהלים צב) ויתפרדו כל פועלי און וכמ"ש אברהם ללוט (בראשית יג) הפרד נ"א מעלי שהיה לוט דמות קליפת נגה כשהיה עם אברהם היה נכלל הקדושה אח"כ נתפרד ממנו והרשעים מחזירין אחר הקדושה לכן שבת הוא באמצע וכן ז' ככבי לכת חמה באמצע ג' ככבים לעילא ג' לתתא ואהרן נתכוון שכל א' מן כל ז' ככבי לכת אל מול נר האמצעי שהוא סוד קדושת שבת.

וזה מעשה המנורה מקשה. קישוי של משה היה על כ"ב אותיות התור' המרומזין בכ"ב גביעים שהיה במנור' לקבל כ"ב חלקים שיש בעול' כי נחלקו האותיות לג' מערכות ז' כפולות י"ב פשוטות ג' אמות וכן ז' ככבי לכת י"ב מזלות ג' יסודות אש מים רוח הרי כ"ב וכן באדם ראש לב כבד ז' נקבים י"ב מנהיגים הרי כ"ב באדם כ"ב בשנה כ"ב כנפש והן כ"ב צינורות שיורדים לעולם כמבואר בפרדס שער צינור וסי' ב"ך יברך ישראל וז"ש הקב"ה למשה דבר אל אהרן לגדולה מזו אתה מתוקן בהעלותך את הנרות שהוא מדליק המנורה העליונה הן הן ז' קני המנורה שממנה מאירין ומזהירין ז' ספירות העליונות לז' היכלין דכסיפין בעולם הבריאה ומשם לז' רואי פני המלך היושבים ראשונה במלכו"ת שבשעת מ"ת היה מתיירא משה באומרו שמא ישרפוני בהבל פיהם כי ז' הבלים הם בס' קהלת שכל עולם עומד עליו שרפ"ה ש"בעה ר"ואי פ"ני ה"מלך ובעשיה בגימטריא סנדלפון פ"ר במלוי פ"ה רי"ש הרי בהיפך אתון שרפ"ה ז"ס פרים הנשרפים כי בתיבת פר תמצא שרפה גם שם שבעה רואי פני המלך (דניאל ז) נהר די נור נגד ונפק מן קדמוהי אהר"ן כולל כל כנפי החיות רנ"ו עד שבאים האורות לזה העולם עם ז' ככבי לכת.

לכן היו כ"ב גביעים במנורה שהוא בית קבול לכל כ"ב חלקים שבעולם הן הן שרטוטין כ"ב שבמזוזה כי כל צינור הוא שרטוט ולכן אין השכינה שורה פחות מכ"ב אלף מישראל וכן לוויים היו כ"ב אלף סוד כל הצינורות שבעולם ונחלקין לג' תנופות כמ"ש רש"י נגד בני גרשון אמר תנופה לפני י"י נגד בני קהת אמר תנופה לי"י ממש נגד בני מררי אמר תנופה סתם כי ר"ת דלהון ק"הת מ"ררי ג"רשון הוא קמ"ג בגימטריא א"ל אלהי"ם הוי"ה ג' עולמות בי"ע סודם לקבליהון ג' אמירות מיותרות בפסוק וג' מנורות ובוזה גרם אהרן הארה לכל עולמות שקושר מרכבה עליונה בעליונה ותחתונה בתחתונה

בסוד (זכריה ד) שבעה ושבעה מוצקות מוצקים ומותאמים (איוב מא) א' בא' יגשו ועז"א ויטש כן אהרן מגיד שבחו של אהרן שידע לחבר מרכבה במרכבה כי הגיע ע"ת דו"דים שהוא חיבור מרכ"בה ב"פ מרכב"ה עולה ע"ת דודי"ם כי אז כ"ד של רבקה מלא על שכמה כ"ף דל"ת הכי הוי ז"ש שהם קיימין עולם ועד כי גם בכל צדיק (משלי י) וצדיק יסוד עולם ומחבר המשכן להיות אחד וזה היתה כוונת ר' ברונא חסיד פעם א' סמך גאולה לתפלה ולא פסק חוכא מפומיה כלא יומא וקשה וכי לא סמך רק יום א' גאולה לתפלה.

אבל הכוונה שהתפלה עולה דרך ז' היכלות כשאומר המלך המרומם לבדו כוונתו בהיכל לבנת הספיר כשאומר אל ברוך גדול דעה בהיכל עצה השמים שם או"ר פני"אל חשמ"ל שע"ח נהורין (שם ט) ח"צבה ע"מודיה ש"בעה לאל ברוך היכל נגה אור חדש על ציון היכל זכות אהבה רבה היכל אהבה אמת ויציב היכל קודש הקדשים וכשיגיע לגאל ישראל אזי מחבר האוהל להיות א' וצריך כוונה גדולה לאו כל מוחא ומוחא סביל דא ואותו צדיק מתכוונן פעם א'.

והעלה על עבר פניה אל מול פני המנורה העליונה לכן שמח שמחה של מצוה ז"ש ויעש כן אהרן שגם גדול הוא של אהרן שכל העולם כדאי הוא לו. וא"ת מאי רבותיה דמנורה שמכוון בה לז"א וזה מעשה המנורה כמ"ש (בראשית כח) אין זה כי אם בית אלקים וז"ה שער השמים שהם ח"י טורי דאפרסמא דסלקא צלותא דבר נש ח"י מילי ח"י ברכאן ז"ס (רות ג) ויהי בחצי הלילה דאי גבי בועז שהוא צדיקא דעלמא שאז הקב"ה איתער חורבן ב"ה ז"ש ויחרד האיש זה הקב"ה איש מלחמה וילפת ילפתו ארחות דרכו וטעם החרדה (ירמיה כח) י"י ממעון קדשו שאוג ישאג על נוהו וז"ש (רות ג) והנה אשה שוכבת מרגלותיו היא בגימטריא שכי"נ' שהיא עמנו בגלות ויאמר האיש זה הקב"ה עורי בני שתתעוררו בתשובה שנקראת מ"י ז"ש מי את בתי הלא ראוי לך לעורר בתשובה שנקראת מ"י (איכה ב) מ"י ירפא לך ותאמר רות אנכי רות אמתך ופרשת כנפך על אמתך כי גואל את"ה ז"ש רות נכנסתי תחת כנפי השכינה כי אד"ני הוא א"לף ד"לת נ"ון י"וד בגימטריא תרע"א דמלכ"א שערי צדק קא הנגלה של א"דני ה"ס מפניו כל בשר נשאר תר"ו בני רות הם כנפי שם של אדני שהיא השכינה אשר רות דבקה ב"ה קרי ב' בה' אחרונה של שם כי היא האשה אשר הוכיח י"י לבן אדני ה' אחרו"נה ש"ל שם אבל יצחק היה בן ה"א ה"א תרין ההין וז"ש הקב"ה ציני הלילה בגלות והיה בבוקר אם יגאלך טוב סומך גאולה להפלה יגאל כמ"ש חזקיה (ישעיה לח) הטוב בעיניך עשיתי שסמך גאולה לתפלה ח"י י"י ח"י ברכאן דצלותא ז"ס זרקא ס'ג'ל ר"ל מי שזורק במחשבתו וכורך בכריכה ס"מך ג"אולה ל"תפלה מונח רביעי אף שאנו מונחין בגלות רביעי הזה מהפך פשטא שיהפך הקב"ה ויפשוט העקימות של נחש שכרוך על עקבו זקף קטן ר"ל כי קטן יעקב ויזקוף הקב"ה (ישעיה ס) הקטן בגלות יהיה לאלף ויהיה זקף גדול והנה המנורה היא לעולם להעריך אותו דרך ז' שערים העליונים לעורר כ"ב צינורות שבעולם שהם לקבל כ"ב חלקים שבעולם שנה נפש וכן הברכות שלך לעולם כי כשם שיש כ"ב צינורות כן יש ס' צינורות בסוד ס' דבוקים שבק"ש שהם לקבל ס' צינורות שבעולם.

ז"ס (בראשית כב) הנ"ה א"יל בגימטריא מי"כאל אחר נאחז בסבך סוד 'ס'ב'ך הם צינורות ס"ב"ך וכן אותיות התורה כ"ב אותיות ובמילואן הם ס' שניהם בזווג עולין סב"ך כי מיכאל למעלה אוחז בס' דבוקים של ק"ש ובכ"ב גביעים של מנורה ואח"כ בקטורת בקרני"ו בגימטריא שס"ח מנין של קטורת: תנופת הלויים בענין עקידה שעקד אברהם ליצחקובאותו פרק נתבסמו כפל פ"ר דינים כמו שכתוב (שם) ק"ח נ"א א"ת בגימטריא (יחזקאל ט) ק"סת הסופר שהוא גבריאל כפל פ"ר וכן למטה היה גבריאל לבוש כמין פסיקיא בשעה שהראה הקב"ה המנורה למשה ואעפ"י שבמדרש אמר מיכאל היה ממשיך בה תרוייהו איתנהו כי אעפ"י שז' רואים פני המלך וסימן (בראשית לז) וישב יעקב בא"רץ מ"גורי אביו שזכה לישוב בבאר שבע כדלעיל ז' כתות היושבים ראשונה במלכות (שם לב) ויקרא יעקב שם המקו' שהוא פניאל (תהלים כד) מבקשי פניך יעקב סלה דיוקנא דיליה סביב הכסא או"ריאל ר"פאל צ"רקיאל מ"יכאל ג"בריאל ר"זיאל י"ופיאל.

ז"ס ארץ כנען דלעילא במרכבה עליונה ועיקר מן ז' הם שנים מיכאל גבריאל הן הן שני מלאכים שהולכין עם האדם א' מימין וא' משמאל כמ"ש בזוהר (תהלים צא) כי מלאכיו יצוה לך ב' מלאכיו דלעילא א"ל מ"ול פ"ני המנר"ה חסר ו' בגימטריא גבריאל"ל א"ש לכן הקריב פ"ר והעבירו תער וכלם הניף אהרן איש חסד לרבות חסד בעולם שתהיה (שם קיח) ימין י"י רוממה ג' תנופות היו לקבל ג' עולמות "ב"י"ע שהם סוד ג"רשון ק"הת מ"ררי אל אלקים י"י כי כל מה שעושין למטה עושין למעלה לכן אמר ויסעו בני ישראל ממדבר סיני למסעיהם ויקשה למסעיהם מיותר גם כי עד השתא לא ידענו שנסעו ממדבר סיני אבל קאי אמקרא שלפני זה בחודש השני נעלה הענן מעל משכן העדות וכי מה היה ענין זה הענן לז"א ויסעו בני ישראל ממדבר סיני מיום שקבלו מהר סיני שאז בא הקב"ה (שמות יט) בעב הענן בעבור ישמע העם ואז התאוו ישראל שיהי' גם להם דמות דגלים ויהיה מרכבתן גם כן מסודרת עפ"י סידור מרכבה דלעילא וכן היה מאז נסיעת בני ישראל למסעיהם דלעילא דייקא שהם מלאכים שלמעלה כי כמו שיש למעלה ד' מלאכים מד' רוחות ובכל רוח יש לכל אחד ב' ממונין תחתיו כמבואר בזוהר בזו הפ' ע"ש באריכות דגלא קדמאה משריא מזיינא אריה מיכאל רשום בפרישו דכלא פירשא לימינא מזרח שירותא בשמשא אזיל במטלנוי בנהירו תרין ממנין תחות ידיה דא יופיאל צדקיאל חד לאורייתא חד למיהך בשוקא וכו' הנה בזה אנו רואין שגם ישראל למטה היו ע"ז הדרך כי למטה היה ארי' יהודה שמלאכו מיכאל ועל צבאו זבולון ויששכר בני זבולון היה למיהך בשוקא (דברים לג) שמח זבולון בצאתך לכן מלאכו צדקיאל כי זה המלאך ממונה על הפרנסה (תהלים פה) צדק לפניו יהלך ויאמרו היודעים רזא דמרכבתא המהלך ביום ג' שעה ג' על היום יאמר ג"פ צדקיאל ויצליח כי הוא ממונה על הפרנסה (דברים לג) כי שם יזבחו זבחי צד"ק ויששכר לאורייתא יופיאל הוא שר התורה ממונה על קב"לה (שם ח) מוצ"א פי י"י בגימטריא יופיא"ל (בראשית מא) ועל פיך י"ש"ק כל עמי י"ופיאל ש"ר ק"בלה וכן אמר בכל א' ויסע כל דגל בני יהודה לצבאותם דגל מחנה ראובן לצבאותם בני דן לצבאותם בני אפרים לצבאותם ע"ד שאמר בפ' במדבר תפקדו אותם למטה כדמות צבאותם דלעילא וכן בכאן וזה שאמר לבסוף אלה מסעי בני ישראל לצבאותם ויסעו ר"ל כל מסע ומסע שישראל נוסעים הכל היה ע"פ צבאות שלמעלה כן

גם כן יסעו למטה ולכן סמך לזה פ' חובב בן רעואל שאמר לו משה הנה נוסעים אנחנו אל המקום אשר אמר י"י אותו אתן לכם הראה משה בחוש הנה רואה אתה בעיניך שאנחנו נוסעים אל המקום העליון מרכבה קדושה שהרי י"י דבר טוב על ישראל כי אנחנו מסיטרא דטוב אך טוב לישראל אבל א"הע מסיטרא דרע והראה לו בחוש מדריגת ישראל שהם במדריגת ת"ת והגרים הם גירי צדק תחת כנפי השכינה ג' מדות ת"ת נ"צח ה"וד י"סוד ז"ש ויסעו מהר י"י דרך ג' ימים משה כשראה שישראל היו למטה בדמות מרכבה דלעילא כמו שהיו המלאכים ס' רבוא שהוא סוד שיעור קומה דלעילא שס' רבוא שברים היה בכלי א' שנשברו ומהן נתהוו ס' רבוא אותיות בתורה ס' רבוא נשמות לישראל לכן פתח קומ"ה י"י על סוד שיעור קומה דלעילא ואח"כ ראה רכב אלהים רבותיים כ"ב אלף שהם סוד כ"ב אלף ליום מנין כ"ב אותיות שבתורה א' ובנוחה שובה י"י רבבות אלפי ישראל.

עתה חזרו העם והיו כמתאוננים ר"ע שלא רצו להדבק מסיטרא דטוב אשר דבר י"י על ישראל כדלעיל רק וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו שנתאו למשפחות אדום וישמעאל איש לפתח אהלו דלעילא כי הנשמות עשיות לעילא דרגין דרגין י"ב נשיאים לאומותם כמבואר בפסוק (איוב לח) הנגלו לך שערי מות ושערי צלמות תראה שהראה הקב"ה לאיוב י"ב שערים לישראל וי"ב בנוקבא דתהומא רבה של ישמעאל גם את ז"ה לעומת ז"ה עשה אלקים והוא על פני כל אחיו נפ"ל כי הוא מסיטרא דנפילים אשר נראו בארץ כמ"ש איוב לחביריו (שם יב) לא נופל אנכי מכם ואתמר גבי חבירו בלעם (במדבר כד) נפל וגלוי עינים ועלייהו אתמר זכרנו את הדג"ה בסוד דג דגה יאור יאורה חובל חבלה חשך חשכה אופל אפילה ומבוארין בפ' חיי שרה י"ב דרגין דלהון בתלת פסוקי (בראשית כה) נביות וקדר ואדבאל ומבשם הרי ד' משמע דומה משא הרי ג' חדד ותימא יטור נפיש וקדמה הרי ה' סוד דג"ה ועל סטרא דשמאלא עשו א' מי יאכילני בשר על (שם ו) קץ כל בשר מעור עד בשר.

(שם כה) ויבז עשו את הבכורה שסמך על רתיכין דיליה שהוא מערכת נרמזת במלת ויב"ז י"ב מזלות ז' ככבי לכת אבל יעקב יצא מבאר שבע הן הן ז' כפולות וי"ב פשוטות הן הן מלאכי אלקים עולים בו' ויורדים בו' שהם י"ב פשוטות ובס' בפני עצמו מבוארת ב' רתיכין אלו בפסוק ויהי בנסוע הארון י"ב תיבות לקבל י"ב פשוטות ופסוק שני ובנחה ז' תיבין לקבל ז' כפולות וכן סוד המרכבה וכן התורה התחילה בפסוק ראשון ז' תיבין הן ז' שמהן אב"ג ית"ץ וכו' ומסיים ולכל היד החזקה י"ב תיבין לקבל שם של י"ב והוא סוד (שם ה) ז"ה ספר תולדותאדם שיש בפסוק (משלי יח) מגדול עוז שם י"י י"ב שמהן כמבואר בזוהר נמצא גושפנקא קדישא דאורייתא פסוק ראשון ואחרון י"ב וז' ולכן כשהקריבו הנשיאים בי"ב יום ובסמו העולם מי"ב נשיאים של ישמעאל כמבואר בזוהר על פסוק נשיא א' ליום אלמלא הקריבו נשיאים קרבנות י"ב יום לא יכול עלמא למיקם קדם י"ב נשיאים של ישמעאל היתה נפשו של אהרן עגומה עליו שמא נדחה ח"ו שבטו והשיב הקב"ה דבר אל אהרן לגדולה מזו אתה מתוקן כי נרות שלך קיימים לעולם גם ברכות שלך ברכת כהנים שנתן לבניו הם קיימים לעולם רצוני בזה שהשיב הקב"ה שאתה מקיים העולם בתרין סטרין מעשו וישמעאל עם גרות שלו שהם ז' מציל ישראל מן ז' ראשים של עשו כדאיתא בקדושין ר' אחאי בר יעקב דאידימי לי' שטן ע"ש ז"ס

שיעקב השתחוה לעשו שבעה פעמים לפי שראה עליו ז' מדורין של גיהנם וז' שמות של יצה"ר (משלי כד) כי שבע יפול צדיק בזה שנפל ז' פעמים וקם אח"כ (בראשית ג) והוא ישופך ראש ובכל כריעה שכרע יעקב לפני עשו אחיו נפל חד רישא לכן כשבא יעקב אל יוסף שהוא שטנו של עשו ארז"ל מלמד שקרא ק"ש כי (עובדיה א) בית עשו נעשה אז לקש עם ק"ש כי אז נראה אלקים אל ישראל במראות הלילה על גלות עשו ז' תגין על ש' של ישראל שהראה אותו בז' תגין על ז' ראשים של נחש דאיהו כרוך בהו וההגין על ש' דוקא לפי שאות זה הוא של עשו לכן אמרו במגילה (דף ו) שהוא מעמיד ש' מלכים וכו' הכל בשין וכן בגיהנם שהוא ממונה עליו כל חדריו מדתן ש' פרסאות כמבואר במדרש כונן (תהלים קכד) ברוך י"י שלא נתננו טר"ף לשיניה"ם (שם קיב) רשע יראה וכעס שיני"ו יחרוק חרק עליו שר של גיהנם שינימו שיני"ו בגימטריא עש"ו לקבל זה (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם י"י נקרא עליך (ברכות ו) א"ר אליעזר אלו תפילין שבראש ב' שינין של ז' ראשים לקבל א"ל ז"ר שהוא בלבו של אדם ז' ראשים לכן בא אהרן לקבל סמ"אל וס"טן בגימטריא הכי הוי ומאיר ז' נרות להשקיט קליפת עשו במנורה שלו לכן כל אותיות יש בפ' מנורה חוץ מן ס' לפי שהיא אות של סמאל התחלתו בס' וכן סטן לכן ס' ראשון בתורה בשעה שנולדה חוה (בראשית ב) ויסגור בשר תחתונה כי נולדה סטנה עמה גם בכל השבטים אין אנו מוצאין ס' רק ביוסף כי הוא סטנו של עשו ותפוס בשמו שניתוסף לו אות ה' לתשלום שם יה"ו (משלי כג) ללחום את מ"ושל בגימטריא עש"ו שהוא שונא ש"לום לכן אמר הקב"ה שאתה מתוקן לגדולה מזאת בנרות ישקיט קליפת סמאל ועשו ובברכות שלו שיוצא מן ג' שמות הקדושים יברכך י"י יאר י"י ישא י"י י"ב והוא שם של י"ב שהיו מבליען כ"ג בנעימת אחיו הכהנים הרי בברכת כהנים ממתיק קליפת ישמעאל י"ב נשיאים עם שם של י"ב כמ"ש (תהלים קמט) רוממות אל היא מדת כהן חסד אל בגרונם וחרב פיפיות בידם גם על ברכת כהנים קאמר (שיר ג) הנה מטהו שלשלמה ששים גבורים מכניע ג"כ ס' של סטן וסמאל אף על פי שהקריבו י"ב נשיאים גם כן אילם ס' עתודים ס' פרים ס' כל ס' אלו לקבל ס' וכו' ועמודין דיליה להחזיק הקדושה ולכן היתה נפשו עגומה עד שהשיב לו הקב"ה שהוא יקיים העולם בפרשה שלפניה גם בפ' שלאחריה.

וכמו שאהרן איתמר בי' בזאת יבא אהרן שזכות אבות נכנס עמו וזכות אמהות שהם ז' נגד זה אמר בהעלותך את הנרות שהוא בז' אלו מעורר ז' קני המנורה שהם ז' עמודים שהעולם עומד עליהם ג' אבות וד' אמהות ע"ל פ' אחרי מות. גם הוצרך הכהן להזכיר שם של מ"ב שהוא ז' שמהן ז' הבלים דעלמא קאים עלייהו ז"ש אל מול פני המנורה דלעילא ז' שמהן אלו יאירו שבע הנרות.

גם על ז' מעמדות שהיו עושין למת נגד ז' הבלים של ימי בראשית ז' עמודי"ם בגימטריא ג"ן עד"ן כי בכל עמוד ועמוד אומרים לו לאדם עמוד ויעידו בך על מעשיך שעשית בעולם הזה. בהעלותך על סדר העלאת נשמה שבע זימנין ועידנין דיחלפו עלוהי.

גם בזוהר פ' נשא על קו דינים דאיתדן האדם. ובזוהר פ' פקודי ז' היכלות בקדוש' לצדיקים וי"ב ירחין קדישין ובקליפה ז' מדורין היכלין דגיהנם לקבל ז' שמות של יצר הרע ואית ליה י"ב ירחין מסאבין בגיהנם ע"ש: סוד נ' הפוכה על סוד קליפת נגה בסוד

מאמר זוהר פ' תרומה ע"פ עורות תחשים כשמקבלין הקליפות מן נ' אזי נקראין הרי נחשת שיש להם נ' ובהסתלק נ' של שכינה מהם אזי נשארות תח"ש ז"ס (בראשית כב) את תחש ואת מעכה לכן בד' מלכיות זהב בבל מדי כסף נחשת יון שהיא קליפת נגה וכן מבואר בפ' ויקהל ע"פ (ויקרא יט) לא תאכלו על הדם לא תנחשו ולא תעוננו שלכן נקראת הקליפה מעונן עיקר שמה עון רק נטיל יסודא דקשוט עמיה היא הקליפה של נגה שמורידין ג' קליפות הנשארים אור של נגה בקליפה וע"ז נאמר שהשכינה בגלות כי על מלכות של אצילות אתמר בה (ישעיה מב) אני י"י הוא שמי וגו' כמ"ש פ' כי תצא ומאחר שכל נשמות של גרים באים מן קליפת נגה ואונקלוס יוכיח שבא לתקן נגה ארמית ועשה תרגום וכן רשב"י שעשה הזוהר בתרגום לתקן קליפת נגה לכן קודם פ' ויהי בנסוע הארון מזכיר בו ענין יתרו שהיה ראש לכומרים תיקן קליפת נגה (שופטים ד) חבר הקנ"י נפרד מקין ק"ליפה נ"גה י"תרו וז"ס שהלך לגייר אל ארצו לקבל ניצוצות הנידחות בקליפה ולהעלותם בקדושה ז"ש משה אל נ"א העזוב אותנו נ"גה א"רמית על כן ידעת ח"נותינו ב"מדבר ו"היית כאן נרמז להם סוד גדול (איוב כ) ח"יל ב"לע ו"יקיאנו סוד וקבצנו יח"ד מארב"ע כנפו"ת הארץ שצריך לכוין בו בברכת תקע בשופר גדול ז"ס (בראשית לו) ואחות לוטן תמנע הם סוד כפל הגבורות שדחה יעקב שסודם קס"ת מנין ת"מנע ועז"א (משלי יט) גם בלא דעת נפש לא טוב ו"אץ ב"רגלים ח"וטא שנרמז מי הוא החוטא שממית האדם להיות אץ ס"ת בגימטריא סמא"ל ובר"ת שם זה למפרע חב"ו כי החוטא מהפך זה השם לכן יתפלל אדם בכל יום בכניסתו לבית הכנסת (תהלים ה) ו"אני ב"רוב ח"סדך אבא ביתך שיתפלל אדם על ניצוצות הנידחות שיעלו למעלה כי זה חלקנו ב"לשון ח"סידיו ו"עבדיו שכתב האר"י אלו הם חסידים.

וזה ענין רחב הזונה שרצתה גם כן להבריא הקליפה ורצתה (יהושע ב) אות אמת לתקן אות ברית קודש והשיבו לה שהיא מסיטרא דנוקבא ותקות חוט השני קשרה בחלונה לרמוז שאין לקשר אצלה רק פני לבנה ולא פני חמה כמו שהיה יתרו בא בימי משה (שם) ת"קות ח"וט ש"ני ר"ת תח"ש ז"ס קליפת נגה שתיקנה גם כן בבואה להתגייר גם תקו"ת בגימטריא מיכא"ל ג"בריאל ר"פאל א"וריאל ד' רגלי המרכבה חו"ט השנ"י בגימטריא צד"ק צד"ק להבריא סטר"א דמסאב"א ז"ה עש"ו שלח"ן לחשי"ם לכן לקח אח"כ יהושע בן נון לרחב הזונה לכן נכנעו בו הקליפות אז ל"א מלכים ובשעה שאמר יהושע (שם י) שמש בגבעון על סמא"ל בגימטריא גבעו"ן הוא היה אז דומם כאבן ושנים אנשים מרגלים היו אז חרש וירח היא בעומקא דתהומא רבה ע"ס (ישעיה כד) וחפרה הלבנה ובושה החמה וכשעשה תרח תשובה נהפכה נון של חרן כי כל זמן שרשעים בעוצם חרון אף בעולם דהיינו כל כוחות הדין של יצח"ק אינון שחשבונו ר"ח נכנסת נ' של קדושה בתוך הקליפה ונתפשטה שם נעשה ממנה נון פשוטה ז"ס נ' ארוכה של (במדבר כז) ויקרב משה את משפטן לפני י"י שמת בחטא של נחש כדדריש ההוא ינוקא בזוהר על אבינו מת במדבר הנקוד בטעם זרקא לעילא ע"ש פ' בלק וז"ס (בראשית לו) אחות לוטן תמנע לו"ט שהיה א"דם רע בליעל והיו בו ניצוצות טהרה ולקח אור נגה (שם יג) ויאהל עד סדום ונטה קו לסטרא אחרא ז"ס (איכה ב) חשב י"י להשחית חומת בת ציון נטה קו ר"ל בזה שנטה קו המישור לתוך הקליפות בזה השחית חומת בת ציון כי נחש אחיזתה בן רבתי של (עגלתן) [עקלתון] כמבואר בלימוד אצילות וזה ענין אות

מטה משה שנהפך לנחש ממטה שהראה הקב"ה ענין ישראל להעלות (ירמיה טו) יקר מזולל ומשה שהיה מיסוד אבא (שמות ב) מן המים משיתיהו מימי חכמה העליונה העלה אותה מכל וכל ז"ש (שם ג) בהוציאך את העם הזה תעבדון בנ' פשוטה שאז פסקה זוהמת הנחש ביום נ' ואז נתנו מן אור שלהם כמ"ש ע"פ (דברים לג) וזרח משעיר למו ר"ל שלא די שמה שחטפו הן מן ניצוצות טהרה סוד שבי שלהם שלקחו ישראל רק נתנו להם גם כן מתנות שלהם שהם אור קדושה שביניהם ז"ס (תהלים סח) עלית למרום שבית שבי היא הניצוץ שלקחו הם וחטפו מן הקדושה גם לא די שלקחת גם כן מתנות באדם מה שהיה באדם רע בליעל גם כן לקחת ממנו ומיד כשחטאו בעגל לקחו הם את שלהם כי באו ק"ך רבוא של מלאכי חבלה מק"ך צירופי אלקים ולקחו את שלהם כי נתנו המתנה על תנאי (בראשית כז) והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך כי עד הצוואר מגיע אוסיפו לחטוא (במדבר כא) וישב ממנו שבי על סוד קליפת נגה שבי כולהו איתניהו בי' כי הוא רזא דק דטיקלא (קהלת ד) דמעת העשוקים כשמת אהרן שהיה ראש לבנין והיה מקיף מז' מקיפין של אמא כי משה באבא ואהרן באמא.

ז"ש ששבו שפחה אחת היא סוד הטיקלא כי סוד אמה העבריה היא בעולם הבריאה עבד עברי ביצירה ועבד כנעני בעשייה תמן סנדלפון עושק ולוקח הניצוצות הנידחות ז"ס כנען בידו מאזני מרמה לעשוק אהב ר"ל כנען הוא סוחר (יחזקאל א) אופן א' בארץ בידו מאזני מרמה שלוקח ועושק הניצוצות שיורדים לשם לתוך הקליפה.

ה' גאולות תלויין בה' אותיות מנצפ"ך אברהם כ"ך יצחק מ"ם יעקב נ"ן משה פ"ף משה צ"ץ: נסמך מיד אחר העלאת הנרות בכ"ב גביעים של מנורה קח את הלויים שהניף אהרן איש חסד כ"ב אלף לויים שהם מסיטרא דדינא שהיא דוגמא ל"עקידת י"צחק ב"ן א"ברהם שהוא בהיפך ראשי אתוון של אבי"ע מלמטה למעלה כי באותו פרק העיקר צדק למאדים בעשייה וביצירה מיכאל לגבריאל ובכריאה אריה לשור ובאצילות חסד לגבורה לכן אתוון בזו הפרשה של מנורה מנין בצד"ק כי אז נפתחו שערי צדק ז"ש במדרש (ישעיה מב) י"י חפץ למען צדקו יגדיל תורה שמזה הטעם כתבו פרשה זו בתורה יתירה וצדק העקיד למאדים ומשם כל ד' עולמות נתבסמו לכן ד' פסוקים בפרשה כנגד עולמות קאמר ד' פעמים מנורה ב' מילואים ו' וב' חסירים ו' כי ב' עלמין מסטרא די"ה מלאו מו' תיבין דיחודא קדמאה עלאה ומו' תיבין דיחודא תניינא ברוך שם כבוד דתמן מלא כל טו"ב אבל ב' עולמות אחרים שהם יצירה עשייה ו' ה' של שם תמן חסר ו' לכן גושפנקא דהאי פרשתא פתח בו' ומסיים בה' שהם לקבל תרין אתוון בתראין זש"ה (תהלים לד) יראו את י"י קדושו כהן נקרא קדוש כמ"ש בזוהר פ' קרח (שם) כי אין מחסור ליראיו זה המנורה ויעש כן אהרן מגיד שבחו של אהרן שלא שינה ומסתכל היה באספקלריא מאירה שהיא ו' ז"ש הקב"ה לאהרן לגדולה מזו אתה מתוקן מה שלא זכו ישראל להסתכל לסוד ו' שהיא אספקלריא מאירה ולכן גושפנקא דהאי פרשתא תרין מראות דנהרא ודלא נהרא פתח בו' ומסיים בה' שהוא סוד מסו"ה של משה דאתמר מקודם פרשה זו ובבא משה אל אוהל מועד וישמע את הקול מדבר אליו לא קאמר מתדבר רק מדבר (שמות יט) משה ידבר והאלקים יעננו בקול אספקלריא דנהרא נרות שלך קיימין לעולם כי סוד ו' הוא עמוד שהעולם נכון וקיים עליהם ז"ש (תהלים לד) ודורשי י"י לא יחסרו כל טוב על מנורה מליאה ולא חסירה (שם) כי אין מחסור ליראיו

אבל לרשעים יש מחסור כדאשכחן ב"עפר"ן רע עין (משלי כב) טוב עין הוא יבורך בו' מלא אמור להם בו' מלא עפרון חסר ו' (שם) כח) כי חסר יבואנו אבל אברהם איש חסד א' (בראשית כג) בכסף מלא יתננה לך וכן הברכות נתתי לך לעולם כי הברכות ג"כ אמור להם מלא בו' ו' ברכות הן בברכת כהנים נמצינו למידין ב' כוונות על זה המדרש שאמר הקב"ה לאהרן שהיא מתוקן לגדולה מזאת בסמיכות פרשה שלפניה הברכות לכהנים וכן בנרות של זו הפרשה הניחן ג"כ לכהנים ומרומז במלת ויעש כ"ן אהרן שהוא מיותר הל"ל ויעש אהרן כאשר צוה וגו' אבל הכוונה שני אלו כ"הנים נ"רות מתחיל הפרשה כ"ה תברכו (חבקוק ג) רום ידיהו נשא כדאמר בבביר למי נושאין כפים וכו' שהוא סוד כתר עליון והנרות התחלתן בנ' שהיא בינה כי היא מנורה עליונה שממנה כל שבעה נרות מאירין לכל עולמות והם ב' אתוון כ' נ' כתר בינה וענין הגדולה בב' ענינים אלו או שהם סוד כל צינורות שבעולם ס' של ברכת כהנים וז' של מנורה ובהן מקיימין העולמות או שהם י"ב שערים העליונים ו' ביחודא עלאה ו' ביחודא תתאה שכן ברכת כהנים מלא בו' ומנורה מלא בו' כאשר ראה יעקב סלם (בראשית יח) מלאכי אלקים עולים בו' ויורדים בו' וכן י"ב מזלות ששה עולים ששה יורדים לכן היתה נשמתו של אהרן עגומה שראה י"ב שבטים הקריבו קרבנם והם לקבל י"ב מזלות שהעולם עומד עליהם גם הם הקריבו קרבנם אלים ס' כבשים ס' עתודים ס' ובסמו (שיר ג) ס' גבורים מגבורי ישראל לכן הראה הקב"ה לו שהוא הוא המעמיד י"ב מזלות וז' כוכבי לכת שעליהם העולם הועמד בברכת כהנים ו' מלא בנרות ו' מלא גם כשנעמיק יותר נמצינו בברכת כהנים י"ג יודין וט' ווין הרי כ"ב גם ו' ההין שסודם כ"ח פרקין של ב' ידים כ"ח עובדא דבראשית בפסוק א' ז' תיבין כ"ח אתוון הנה העמיד הכהן מעשה בראשית בב' פרשיין אלו בכ"ח אותיות של השם בברכת כהנים ובז' נרות כנגד ז' תיבות של פסוק ראשון ונמצא ב' פרשיות אלו עיקר קיומן של עולם כי עולם עומד על כ"ח מעשיו של הקב"ה ועל ז' שמהן שם של מ"ב היוצא מפסוק ראשון ז"ש לגדולה מזו אתה מתוקן שהם קיימין לעולם על זה עומד העולם.

או לפי שי"ב נשיאים העמידו י"ב נשיאים של ישמעאל כמ"ש בזוהר נשיא א' ליום אינון יומין עלאין דאי לאו שהקריבו י"ב נשיאים י"ב קרבנות לא הוי יכיל עלמא למיקם קדם י"ב נשיאים של ישמעאל הרי שהם המתיקו קליפת ישמעאל חמור אבל קליפת שור מסטרא דעשו היתה עומדת במקומה והיתה נפשו של אהרן עגומה עליו שלא יאמרו אין קטיגור נעשה סניגור כי הוא המחזיק פני שור בעשיית עגל השיב הקב"ה לגדולה מזו אתה מתוקן שאתה מבריה ב' סטרין מסטרא דישמעאל י"ב אתוון בג' שמות בברכת כהנים ומסיתרא דעשו ז' ראשין דתנינא בז' נרות.

וע"ז היתה כוונת מתאוננים זכרנו את הדגה על קליפת ישמעאל מסטרא דמצרים זכרנו את הדג"ה אשר ביאור איהו יאור ובת זוגיה יאורה איהו דג איהי דגה ומסיתרא דעשו מי יאכילנו בשר (בראשית ו) קץ כל בשר. קישוי המנורה היה על סוד כ"ב אותיות התורה שהיו מתחלה מקושרים ומקושים דא לדא קודם שחטא אד"הר לא היו רק כ"ב אותיות התורה חט"ה מלאה אח"כ כשחטא ונרגן מפריד גרם חט ונפרדה ה' מן חטה והלך אחר ה' חושיו גרם לה' אותיות שניתוספו בא"ב והם מנצפ"ך שהפרידו וחלקו האותיות להיות מגולין כל תיבה בפני עצמה ומזה גרם פ"ר דינים כמנין מנצפ"ך שבאו

לעולם והנה מתחלה (שם ב) וייצר י"י אלקים את האדם היה צורות האותיות מן א' עד ת' סודו א"ת האדם מן א"מ מונה עד ת"מונה א"והל מועד ת"ורה א"ורים ת"ומים בראשית ברא אלקים את השמים ר"ל שמים נברא בא"ת גם הארץ נבראת בא"ת כללא דכ"ב אתוון אח"כ כשחטא אדם נאמר (שם) אלה תולדות השמים והארץ בה' בראם אינון ה' אותיות מנצפ"ך בזה גרים רו"ח הטומא"ה בגי' פ"ר ורזא דא (שם ה) זה ספר תולדות אדם מתחלה היתה התורה עגולה כעין ס' היו הסודות נעלמין בה אח"כ ניתוספו פ"ר דינים נעשית ז"ה ס"פ תולדות אדם בזווגא חזא ס' עם פ"ר שהם אותיות מנצפ"ך בגי' פ"ר לכן הקריב אד"הר פ"ר כמ"ש (תהלים סט) ותיטב לה' משו פר שהיתה לו קרן אחת במצחו ואח"כ נחלקה הס' לב' נונין הפוכות של ספר ויהי בנסוע הארון שכתב האר"י בספרא דצניעות' מי שמכווין באות ס' זו שנחלקה לב' נונין בשעה שאמר פרשה ויהי בנסוע אינו ניזק מן לסטים ז"ש משה ובנחה יאמר שובה י"י רבבות אלפי ישראל ולא קאמר שוב י"י כמ"ש (שמות לב) שוב מחרון אפיך אבל קאמר ה' יתירה שבקש משה שישובו כ"ב צינורות שהם כ"ב אלפים לכל אחד יגיע אלף (דברים לב) איכה ירדוף אחד אלף לרעה וכן לטובה כל אות כלול מאלף (קהלת ז) אדם אתר מאלף מצאתי ובקש משה להעביר ה' אותיות מנצפ"ך שהם פ"ר דינים שמינייהו רו"ח הטו"מאה מן הארץ ולכן הקריב כה"ג קטורת צרי צפורן חלבנה לבונה כל א' שבעים מנה ד"פ שבעים הרי פ"ר והכוונה שוב ה' אותיות וישובו הצינורות למקורן הראשון שיהיה רבבות אלפי ישראל כבראשונה כ"ב צינורות וזה מעשה המנורה.

רזין דכ"ב אתוון מקשה תעשה אותו שכ"ב אותיות מקושים עד ירכה עד שבאו ה' אותיות מנצפ"ך שהם בירכתים ובסוף אותיות אז נחלקו האותיות למערכות וז"ס ירך יעקב שהוא צולע על ירכו כי אותו הירך גורם לפ"ר דינים שיורדים לעולם עד פר"חה פ"ר דינים באו מה' אותיות מנצפ"ך וח' צורות יש באותן ה' אותיות כמבואר בתמונה מנצפ"ך ח' צורות מ' כ"ו צ' י"נ פ' י"ך כי צורות מ' הוא כ"ו וציור צדיק י"נ וצורת פ' כ"י וציור נ' וכ' אין להם צורה חלוקה והם פ' מן ז' אותיות שסודם דו"י ז'כ'ר'ן שאין להם חלוקהו"ז"ס אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות על ז' אותיות מן כ"ב שאין להם צורה מופרדת בסוד (זכריה ג) על אבן אחת שבעה עינים ר"ל (שם ד) שבעה אלה עיני י"י המה משוטטים בכל הארץ ז' אותיות התורה שבכל אות ואות מהם אינו רק אב"ן אחת ולא יותר ס"ה חשבון אותיות מנצפ"ך בצורתו עולה מקו"ם ורזא דא (בראשית כח) ויצא יעקב מבאר שבע על ז' אותיות שאין להם חלוקה דו"י זכר"ן.

ו'י'צ'א' ו'ירא י"עקב צ"ורות א"ותיות שבע מיניהו אין להם חלוקה (שם) וילך חרנה על ה' גבורות דנפקין מן מנצפ"ך (שם) ויפגע במקו"ם סוד ה' מנצפ"ך שחשבנו מקו"ם (שם) ויקח מאבני המקום הם אותיות התורה (שם) וישם מרא"ש ותי"ו מאל"ף עד תי"ו (שם) וישכב במקום ההוא קרי בי' ויש כ"ב במקום ההוא שראה כ"ב אותו' ועל ה' גבורו' אמר (שם) מה נורא המקו"ם הזה וזה גורם עליות סטרא דמסאבא עז"א ועזא"ל בעולם שדינים גוברים בעולם שכן צורת ה' אותיות מנצפ"ך בגי' הכי הוי ומתחלה היו כל צורות אותיות מ"א מנין (ישעי' כו) י"ה הוי"ה שבהון צור עולמים שהיא צורת י"ה עולמים שנבראים בכ"ב אותיות התורה ואח"כ באו עוד ח' צורות מן ה' אותיות מנצפ"ך הרי כל צורות ז"ך אותיות מ"ט אותיות ז"ס (שמות כז) ואתה תצוה ויקחו אליך שמן

זית ז"ך שהיו מעלין שפע ברכה עס ז"ך אתוון וז"ס בהעלותך א' בה' עלותך את הנרות שגם ה' אותיות מנצפ"ך יעלו ויצליחו שיהיה בין הכל שבעה ושבעה מוצקות שהם מ"ט ז' פעמים ז כל אחד מז' כלולה מז' הרי מ"ט צורות של כל אותיות ז"ס לדעתי מקשה היה מתחלה עד שבאו ה' אותיות שהם מנצפ"ך ז"ש עד ירכה שהם סימן מנצפ"ך בא בירכתים של אותיות עד פ"רח'ה' פ"ר חשבון מנצפ"ך ח' צורות יש בהן ה' אותיות אז נשהנו וז"ש הקב"ה אל אהרן בה' עלותך א"ת הם כלילא דאתוון מא' עד ת' ובאותן ה' גבורות מעלה אהרן העדות לכן הנר"ת חסר ו' בגי' תו"קף ה"דין ולכן מיד פ"רשת לויים מסטרא דדינא הקריבו פ"ר לבסס פ"ר דינים.

ובמדרש קח את הלויים הלכה כמה נימין היה במקדש כנור של דוד ז ע"ש (תהלים קיט) שבע ביום הללתיך ולימות המשיח ח' על השמינית ולע"ל עשר שנאמר (שם קמד) בנבל עשור אזמרה לך. רזא עלאה איכא הכא בסוד צורת אותיות הן הן ג' אבות הקדושים אברהם יש בו י' צורות באותיותיו דהיינו א' צורת י' ו' י' והב' הוא ב' ווין והר' וה' י"ד ומם ב"ו הרי י' צורות ויצחק ח' צורות ויעקב שבע כמ"ש ויצא יעקב מבאר שבע סי' שלשת"ן (שמות כח) ולא יז"ח חשן מעל האפוד כל צורות שלשתן כ"ה אתוון דיחודא והנה נגד זה בעו"הז (תהלים כד) מבקשי פניך יעקב סלה (שם כ) ישגבך שם אלהי יעקב (משלי כד) כי שבע יפול צדיק ולימות המשיח אז בא יצחק (ישעיה סג) כי אתה אבינו הם ח' צורות ולע"ל י' צורות: בהעלותך וידבר י"י אל משה ויעשו בני ישראל את הפסח.

ישראל בעצמם קרבו עצמם לעשות הפסח אע"פ שלא צוה אותם הקב"ה בזמנו כי מאחר שבצאתם ממצרים פסקה הזוהמ' בשעה שעמדו על הר סיני וכשחטאו בעגל חזרה ובז' ימי מילואים נתמלאה דיוסקם של פגימה והיה ראוי להיות אותו יום כיום שנבראו בו שמים וארץ כי אותו יום נטלו י' עטרות והיה יום ראשון לר"ח ניסן ואחריו היה פסח ג"כ ביום א' והיו מסופקין אם יש להם לעשות פסח ז' ימים לתקן רזא דמצה ולזרוק סטרא אחרא דחמץ מאחר שחזרו וניערו עליהם והנה אף שעשו מעצמן העצה עניהם הפסוק כאלו צוה אותם י"י ז"ש כאשר צוה אותם י"י אע"פ שלא היו מצוון מעלה עליהם כאלו צוה ולכן אותם אנשים שהיו טמאים לנפש אדם נתרחקו לגמרי כי היו מתייראים הא פשיטא שאין להם לעשות הפסח ז"ש למה נגרע אף שאנחנו לא היו זריזין למצוה כמו האחרים זה היה כפי שהכוונה שלם היתה: (חסר) ובפסיקתא ויהי בנסוע הארון.

מסומן מלמעלה ומלמטה נ' הפיכה שהם דומים לכ"ף ולרי"ש פירוש אך רק מיעוט מה בא למעט למד שאין זה מקומה ע"כ בפסיקתא: מרים אמרה הרק אך במשה דבר י"י ב' מיעוטין שכן אמרה מרים הרק אך במשה דבר י"י שאין השכינה שורה על שאר נביאים רק ע"י צינור של משה חזר ומיעט אך במשה דבר י"י מיעוט ה"מ בימי משה שהיה פניאל חמה אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות הלא גם בנו דבר י"י במצרים טרם זרחה אור שמשו של משה עד שהראה הקב"ה להם שאין נבואה שלימה רק ע"י מידתו של משה וישראל פגמו במידתו של משה והפכו הסימניות א"ך ר"ק.

לכן אמר הקב"ה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל מן הרוח אשר עליו שהוא הצינור שממנו ישקו כל העדרים עיין מאמר אם כל חי: ויהי בנסוע הארון. חסר ו' על אהרן

ויאמר משה כי כשיבא משיח משה ואהרן עמהם קומה י"י שהקב"ה בעצמו יקום לבנים מן עפר כמ"ש בזוהר פ' ויקרא (ישעיה נב) התנערי מעפר קומי שבי ירושלי' שיבוא מנח' בן עמיאל וינגח בקרניו (דברים לג) קרני ראם (איכה ד) ר"וח א"פינו מ"שיח י"י (דברים לג) והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה ז"ש רבבות אלפי ישראל נ' הפוכה קרן הפוך (תהלים קמח) וירם קרן לעמו (שמואל א ב) קרן משיחו.

וידוע שכל העולמות נבנו ברל"א שערים שהם כ"ב א"ב שבס"י והאותיות מתחלקות לג' חלקים י"ב פשוטות ז' כפולות ג' אמות שהם חסד דין ורחמים ואותיות מנצפך הם דינים קשים ומהם נ' יותר קשה מכולם ממנה נתהווה הנחש בצורחה והנחש דין קשה מכולם ואותיות מנצפ"ך הם התפשטות של ה' גבורות ושרשם נקרא בזוהר בוצינאדקרדוניתא.

סוד נו"ן הוא יסוד אבא ויסוד אימא נ' ארוכה ביסוד אבא ונ' כפופה ביסוד אמא ו' מורה באמצע על יסוד ולפי זה נשמת משה שהיה מיסוד אבא נ' פשוטה ז"ס (שמות ג) וזה לך האות וגו' תעבדון בנ' ארוכה וכן (במדבר כז) ויקרב משה את משפטן בנ' ארוכה ונשמת אהרן שהיתה מיסוד אמא נ' כפופה ומן ב' נונין אלו היתה נשמת של רב המנונא סבא ובנו כלומר משרשיהן למעלה מאבא ואמא נחצבו נשמת רב המנונא בסוד נ' ארוכה שהיא באבא ובנו בסוד נ' קצרה וע"כ נקרא בזוהר נונא רבה ונונא הוא דג והדג הוא בסוד יסוד והוא שהדג לעולם הוא מתנועע בתוך הים כן היסוד לעולם מתנועע להשפיע בתוך מלכות ושורש נשמתו של רב המנונא סבא היתה יהוידע ובנו היה בניהו יהו הוא השם זעיר ידע הוא יסוד שבכל ספירה מלשון (בראשית ד) והאדם ידע את חוה אשתו שהיא יסוד אבא ובניהו הוא ביסוד זעיר כ"ן יהו הוא יסוד זעיר של אמא המן שם ב"ן לכן לקרא ג"כ ב"ן יה"ו ב"ן שהוא ב' שמות של הויה במלוי ההין עולה ב"ן כל אחד מהם שהם ביסוד בינה שהיא בינה ולכן מת בקצרות שנים כשנתגלגל בן יהוידע בינוקא שהיה בנו של רב המנונא סבא ומת מפני שהשלים נשמתו באותו זמן.

ובגלגול ראשון ג"כ מת בקצרות שנים בימי שלמה כשהיה בניהו מפני סיגופים שעשה זש"ה (שמואל ב כג) והוא הכה את הארי בתוך הבור ביום השלג ר"ל שהטביל עצמו ביום השלג נגד יצ"ה שהיה מדיחו עד שהכה אותו והוא נגד יצ"ה וז"ס תפוח דארח בהו קב"ה כשהם מעלמא דנוקבא ארח בהו הקב"ה ונכלל נשמתם בשכינתא והנה יצחק היה מעלמא דנוקבא כמ"ש (בראשית יח) שוב אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן וע"ז נעקד כמעט שיצאת נשמתו עד שאח"כ אמר הקב"ה (שם יז) וגם נתתי ממנה לך בן ותלה אותו בו לכן היה אח"כ וגם שמואל ניתן לחנה (שמואל א א) ונתת לאמתך זרע אנשים וכה"א (שם) ויהי לתקופות הימים ותלד חנה בן וכתוב (שם) אל הנער הזה התפללתי ויתן י"י לי דייקא את שאלתי ולכך כמעט שלא נהרג ולולי שאמרה חנה בי אדוני תלוי העון אל הנער הזה התפללתי ועלי מחל לה: ותאכל האש בקצה המחנה.

במסכת שבת (דף קו) מת אחד מבני החבורה ידאגו כל החבורה אמרי דמית גדול אמרי דמית קטן (משלי יב) דאגה בלב איש ישחנה פליגי בה ר' אמי ור' אסי חד אמר ישחנה מדעתו וחד אמר ישחנה לאחרים וקשה הא בגמרא פרק חלק הקורא בספרים חיצונים אין לו חלק לעו"הב ומקשה בגמרא מ"ט אלימא משום.

דכתיב לא תיעול דויה בלבך דגברין גוברין קטיל הא שלמה נמי אמרה דאגה בלב איש ואי לאו דקאמר קרא הכי הוי אסור למקרי בספר בן סירא משום הכי א"כ קשה איך אמר לנו שלמה דבר שאינו צריך אבל בא שלמה להודיע לנו דין זה על מת א' מן החבורה ידאגו כל החבורה ז"ש דאגה בלב איש ותרואייהו איתנהו ישיחנה מדעתו במה שישחנה לאחרים בזה הוא מסיח דעתו מן הדאגה לכן כתיב בשין ולא בסמך שאם היה הפי' על מסיח מדעתו הל"ל בסמך אלא תרואייהו איתנהו ובמה שפורט מעשה של המת אתמר במדרש שמכניסין אותו למעל"ה בזה לעולם הנשמות ונמצא כשיהיה לו מנוחה אזי גם לבני החבורה יש להם מנוחה ז"ש (ישעיה נז) יבא שלום אזי ינוחו בלשון רבים על משכבותם שגם כל בני חבורה שלו יש להם מנוחה הן בני חבורה שבזה העולם הן בני שבעו"הב לכלם יש להם מנוחה ז"ש אח"כ בלשון יחיד (שם) הולך נכוחו שהנשמה הולכת ישרה דרך נכוחה נמצא בס' הקדמונים כשרואין נשמות של צדיקים בני חבורתו שהאדם בזה העולם רוצה לחטוא ולא יהיה לו מקומו המיוחד לעו"הב כי לכל אחד יש לו מקום מיוחד לעו"הב אצל מי יהיה סועד ומצטערין עליו ז"ש (שם) דרכיו ראיתי וארפאהו ואנחהו ואשלם נוחמים לו ולאביליו מאן אינון אבל הם בני גילו וחבורתו שיודעים מקום מנוחת הצדיק מצטערים עליו ועתה שחוזר ועושה תשובה משלמין נוחמים גם כן לאביליו ולפי שכל אחד מן הקצוות.

אלו יש פנים לכאן ולכאן נשמת גדול אזי יאמר נא ישראל אם בארזים נפלה שלהבת וכו' בקטן אזי מן הקללה מתחילין מן הקטן וכדי שלא יאמר כל א' להקל לכן אמר אמרי לה גדול ר"ל הן כשמת גדול הן כשמת קטן לעולם מורא זו יעלה על ראש בני החבורה לחומרא ויעשה תשובה ז"ש ותבער האש בקצה המחנה חז אמר בקצינים שבמחנה שהם הגדולים והאספסוף הם על זקנים אספה לי שבעים איש מזקני ישראל או מן המוקצה שבמחנה וע"ד מ"ש במדרש פ' ויגש כד דמך וכו' שבטים מציאה מצאו (בראשית מב) ויצאו לבם אנו שאבדנו את ר' סימון עאכ"ו.

הענין ע"פ הקבלה ענין כסף משנה על סוד ניצוצות נשמות שלקטו אבותינו במצרים יהיה בענין מציאת הכסף שלהם מצאו ניצוץ טהור ואפ"ה יצא לבם ויחרדו אנו שאבדנו את ר' סימון עאכ"ו (איוב כח) כי יש לכסף מוצא (דברים ח) על כל מוצא פי י"י (משלי ד) כי חיים הם למוצאיהם מסיטרא דעץ החיים אבל בדרך הדרש ע"ד מברכין על הטובה מעין על הרעה והנה שבטים שמצאו מציאה ויש להם לשמוח באשר הוא שם ואפ"ה תרדו על העתיד אולי משגה הוא אנו שאבדנו את ר' סימון שהוא עתה לפי הנראה רעה גדולה עאכ"ו שיש לנו לפחד ולחרוד אולי הוא מטעם שמפני רעה העתידה לבא על כל צרה שלא תבא שיש לנו לדאוג שמפני הפורעניות מת ר' סימון ולא להקל עליו ולומר שמיתתו תהא כפרה לומר (שמות יט) ונפל ממנו רב טול רב שאז כי חמת מלך מלאכי מות (משלי טז) ואיש חכם יכפרנה על כל הדור ויש לנו לפחוד מפני הדין: והאספסוף אשר בקרבו.

שנתאוו לע' זקניםנגד ע' שרים כדי שכל שבט מישראל יהיה לו מן שבטו נביאים והתאוו להשגת אלקים כמ"ש ר"מק הביאו בקול בוכים שמרוב השגתם נשרפו כמו זבוב שפורח סביב האור עד שנשרף באור כן הם היו מתאווים שלא יהיה משה לבדו מקבל שפע

האלקי כי כל העדה כלם קדושים ז"ש וישמע משה את העם בוכה למשפחתיו על עסקי משפחה שיהיה לכל משפחה ושבת שראוי לנבואה ולכן בקשו בשר שהוא מדריגה דתחות משה כי מן בא מן השמים דרגיה דמשה ז"ש מאין לי בשר פגים דרגיה דיליה ז"ש משה למה הרעות לעבדך למה לא מצאתי ב"פ למה למה לי אלא הא' על הצדיקים שבדור שנקראים עבדים להקב"ה ז"ש למה הרעות לעבדך עבדי י"י שעומדים בבית י"י וראויים לנבוא' על מה לא יבא גם להם נבואה ולמה לא מצאתי חן על עצמו: האנכי הריתי אם אנכי ילדתיהו.

וכי בשבילו באה השפע טובה מן לעולם הלא אדרבא כל הטוב בא עבור הדור דעה ז"ש אם אנכי ילדתיהו וגידלו למעלה ראש הלא אדרבא שש מאות אלף אשר אנכי זכיתי לגדולה הוא מטעם אשר אנכי זכיתי לישב בקרבו כי הדור ראוי לכך שהרי בימי ה"לל שאמר הקב"ה למשה הי"ה ל"ך ל"עזרני היה ראוי ג"כ לשרות השכינה עליו רק שאין הדור ראוי לכך הרי שהדור עכב לו הנבואה וא"כ דורו של משה גרם לו להיות הנבואה שהרי בשעת עגל א' הקב"ה לך רד מגדולתך כלום נתתי וכו' ז"ש הקב"ה אספה לי לפי שנתאוו על האספסוף שיהיה להם ע' שרים למטה ז"ש לי כמו שהם לי בשמים כן יהיו למטה.

ועל דבר זה ותדבר אהרן ומרים במשה על מה שאמר מאין לי בשר דפגים דרגיה דיליה כי מאסו במדריגת משה שהוריד להם מן לכן אמרו הם הלא ג' פרנסים היו לישראל באותו דור לקבל 'נ'ר'נ' מ"ן בא"ר ענ"ן ס"ת נ"פש ר"וח נ"שמה ז"ש הלא גם בנו דבר י"י שגם הם גרמו תיקון נפש רוח לכן התפלל משה אל נ"א ר"פא נ"א ר"ת נ"פש ר"וח נ"שמה כי בזה גרמה לחטוא ובזה תיקן משה נ"הר עד"ן ג"ן ר"ת 'ע'נ'ג ג' דרגין בנבואות תורה נביאים כתובים נשמה רוח נפש משה נבואתו בסוד נשמה שהיא התורה כי ס' רבוא נשמות יש וס' רבוא אותיות וכל אות הוא נשמה לכל א' מס' רבוא לכן היה משה שקול כס' רבוא כמ"ש האנכי הריתי תמיה קיימת שש מאות אלף איש אשר אנכי בקרבו דייקא ויהושע היה מתנבא מצד הרוח בסוד (במדבר כז) ונתת מהודך דאתנבא מדרגא חמישאה מהודו של משה שהוא רוח והנה אותן השבעים איש אצלתי מן הרוח אשר עליך מצד הרוח ואלו אלדד ומידד המה בכתובים מסטרא דנפש והיתה נבואתן מסטרא דנוקבא לכן וירץ משרת משה והשיב משה מי יתן והי' כל עם י"י נביאים כי יתן י"י את רוחו עליהם מסטרא דרוח ולכן בקש משה איש אשר רוח בו ולא נשמה כי אוי לאותה בושה וכו'.

אין למעלה מענג ולא למטה מנגע ולפי שסוד מנה"ר ע"דן ג"ן הוא סוף 'נ'ר'נ' והם סוף ג' פרנסים מ"ן בא"ר ענ"ן לכן נלקת בנג"ע להיפך מענ"ג: והמה בכתובים. שהרי מתנבאים על מלחמת גוג ומגוג וניתנה נבואה שלהם לכתוב לדורות שהם מן אותן מ"ח ניצוצות שנוטפין בג"ע בכל יום כמבואר בזוהר והם סוד מ"ח קרשים של משכן שהוא דוגמת גן ד' ז"ס מתנבאים במ"חנ"ה הם היו מן מ"ח נ"יצוצות ה"גן ר"ת מחנ"ה או שלפי שע' זקנים מצד נ"צח ה"וד והם מן מ"ח הרי סוד מ"חנ"ה הם מתוך מ"ח וע' זקנים היו מהנבאים מצד נ"ה שבזכר על יד משה בעלמא דדכורא ואלדד ומידד נשארו במחנה בעלמא דנוקבא מצד ח"ג זרועות שבה וז"ס ותנח עליהם הרוח שהוא הרוח הקודש

שהיא המלכות והמה בכתובים שנתנבאו מצד זרועות הכלה שהם כתובים ולזה איתא בתיקונים כי הכתובין רומזין לזרועות והכוונה לזרועות הכלה שהם נגד נ"ה שבזכר כי מצד הנקיבה הם כתובים רוח הקודש מלכות ומצד הזכר נביאים נ"ה שוקין דנבואה בעולם הזכר.

וע"ז הדרך באמוראים ותנאים (מיכה ו) והאיתנים מוסדי ארץ נ"ה'י שבזכר מוסדי ארץ כי נמשכין מהם ח'ג'ת זרועותיהם שבה והם אמוראים ובזוהר יהושע אתנבא מהודו של משה שהוא דרגא חמישאה. מי יתן עם י"י יהיו נביאים כי יתן י"י בעצמו רוח עליהם לא מעלמא דנוקבא.

אם ככה את עושה לי מעלמא דנוקבא. ויהי העם כמתאוננים רע על משה שהיה דרגא דטוב (משלי כ) גם במעלליו יתנכר נער ותרא אותו כי טוב הוא א' הרגני נא הרוג ואל אראה ברעתי ובזה נתקנאו מרים ואהרן שגם הם מסטרא דטוב באומרו לשום כל המשא עלי וכי כל דרגין תלויין בי' הלא גם בנו דבר י"י לכן נלקת במצורע מוציא רע: תלמידי ר' מאיר כ"ץ ר"י מאוסטרליץ כתב לי משם שדרש בפ' בהעלותך על פסוק: הבשר עודנו בין שניהם.

על ענין לשון הרע שהלשון הוא הבשר שבין שניהם ע"כ טרם יכרת (תהלים יב) יכרת י"י כל שפתי חלקות אף י"י חרה בם שהוא עין הרע וזה ענין נ' הפוכה שמקומה במרגלים שפגמו בלש"הר ונעשה ו"י כי נ' הפוכה הוא ו' וי' אצלה ולכן נאמרו יפה אחר שברחו מבית הספר כי (משלי טו) מרפא לשון עץ חיים ע"כ הבדיל בין פר' שרפו ידיהם מד"ת לבין מתאוננים עכ"ל שכתב לי שדרש שם ובאמת שסוד ו"י הוא בשינים כי נחלקים השינים לשני חלקים לכן נקר שינים על שם שני מערכות כי לכל יהודי יש י"ו למעלה וי"ו למטה משא"כ לעכו"ם או פחות או יתר ע"ז אמרתי (תהלים קמז) ל"א עשה כן לכל גוי ל"א כי (שם) משפטים ב"ל ידעום אבל ישראל הלומדים הורה מראש עד סוף מתחלת בב' ומסיימת בל' (שם) מגיד דבריו ליעקב יש להם סוד אלו ל"ב נתיבות ז"ש (שם ג) שיני רשעים שכרת אל תקרישכרת אלא שרבתת תרווייהו איתנהו בעכו"ם או שכרת יהיו פחות א' או שרבתת יותר א' והם נחלקו על ב' מערכות י"ו למעלה וכן י"ו למטה בלחי התחתון י"ו שינים.

וכן נקרא לבעל שם לב איברים פנימים י"ו עד הלב ומן הלב ומלמטה ג"כ י"ו איברים והיא סוד אלף שנחלקה על י"ו למעלה י"ו למטה לכן אמר לא מצתי חן בעיניך חסר א' כי משה היה הלב על סוד שקבל אח"כ ה' חומשי תורה שהתחלתה בב' ומסיימת בל' ז"ש למה הרעות לעבדך בגלגולא קדמאה ולמה לא מצתי עתה חן בעיניך לתקן אלף שהפריד נרג"ן בל"ב נתיבות חכמה ל"ב אלקים של מעשה בראשית הרגני נא עתה הרוג כמו שהרג אותו בקין בסיבוב ראשון שלו.

ובר"מ ובתיקונים איתא אינון שמבליעין תיבות בתפלה עלייהו איתמר הבשר עודנו בין שיניהם טול קיסם מבין שיניך ע"ל פ' קדושים כי היכי דלימטי לי' שיבא מכשורא י' הוא שיבי ו' היא כשורי ויהי העם כמתאוננים שגרמו (בראשית ג) ו"י גרש את האדם מי יאכילנו בשר שרצו לאכול בשר מסטרא דקדושה שהרי במצרים אכלו דגים ויש

יותר ניצוצות טהורות בדג שהרי דגים באסיפה ת"ח מיתתן באסיפה ז"ס עינא פקחא לאכול דג בסעודה ג' של שבת.

ומשה אמר הצאן ובקר ישחט להם ומצא להם על אינון ניצוצין טהורות שהם תקועין בבשר כהנים אוכלים ובעלים מתכפרים ומה שמעלין בשחיטה ובברכה אינם ראויין לזה קאמר אם את כל דגי הים יאסף להם שהוא דים באסיפה בעלמא ואין, שם שחיטה ק"ו שאינם ראויין לזה שימצאו מציאה סוד ניצוצות טהורות ז"ס שאמר (ירושלמי) שבטים מציאה מצאו ויצא לבם כי סוד כסף שלקט יוסף על סוד (ברכות פ"ב) ניצוצות טהורות שהיו תקועין במצרים שבשביל זה ירד יוסף למצרים ללקט אותם אנו שאבדנו את ר' סימון חבירינו שהיה ניצוץ טהור (איוב כח) כי יש לכסף מוצא אבל (שם) והחכמה מאין תמצא זה שאמר את כל דגי הים יאסף להם ומצא להם להמציא להם ניצוצות טהורות והם היו מסטרא דרע ולא מסטרא דטוב.

לכן אמר והאספסוף אשר בקרבו דייקא סוד ניצוצות המובלעים לכן אמר הקב"ה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל הם סוד ע' ניצוצות ע' שרים של מעלה שנבלעו ואצלתי מן הרוח אשר עליך כי משה היה בסוד אדם קדמאה שהיה כלול מכל ס' רבוא פרצופים וכל הנשמות מסוף העולם עד סופו היה תלוין עליו ז"ש אם כ'ה את עושה לי כ"ל ל"ל ה"פרצופים.

קומה י"י סוד שיעור קומה נ' הפוכה נשמה שהפכו: על אודות הכושית אשר לקח. רזא דמלה בזוהר מתרץ מ"ט יעקב גופו ועצמותיו העלו לארץ ישראל ויוסף עצמותיו ולא גופו ומשה לא גופו ולא עצמותיו האר"י ז"ל מתרץ לפי שיוסף יצאה ממנו שכבת זרע (בראשית מט) ויפוזו זרועי ידיו לכן לא נקבר גופו בא"י אך לפי נגמר המעשה נקברו עצמותיו אמנם משה אע"פ שלא יצא ממנו טפה עכ"ז לקח אותה אשה כושית בדברי הימים של משה לכן לא נקברו לא גופו ולא עצמותיו בא"י הוא (משלי לא) אשה יראת י"י ויעקב שלא לקח תמנע פלגש נקברו עצמותיו וגופו וזה ענין נבואת אלדד ומידד מתנבאים מ"שה ת"הא נשמתו ב"גן [אלקים] ו"יהושע מ"כניס ולא היו יודעים הטעם שלא יכנס לא"י כי עדיין לא ידעו גזירת סלע והנה היה העם חושבין כטעם כמ"ש בזוהר ע"פ היש בה עץ אם אין אם יש בא"י עץ חיים אם אין שאין בא"י עץ החיים אינה כדאי שיהיה משה בא"י כי משה וס' רבוא דיליה מעלמא דאתי אינון ואינון צריכים לא"י כדעת ר"ע (סנהדרין) דור המדבר אין להם חלק לעו"הב שאינם צריכין לה ולפי שדבר בלשון דלא משתמע אמר עליה שבקיה לחסידותי ועל סברא זו נתקנאו מרים ואהרן באומרם כי בלי ספק טעם מניעת משה רבינו לא"י הוא עבור אשה הכושית אשר לקח ועשה עמה מעשה אישות לכן אין ראוי שיקבר בא"י ואם היה הטעם עבור שנבואת משה שהוא פני המה והלא גם בנו דבר י"י גם אנחנו מזה השורש של נשמת משה כי ג' אלו ממקור אחד הם ואם משה מיסוד אבא אהרן מיסוד אמא וכן מרים ממלכות לכן נקרא אהרן אחיו של משה כי תרין אינון ראשי אמנ"ה א"הרן מ"שה נ"צח ה"וד ולמה לא יכנס כמונו כי עדיין לא נגזירה גזירה על אהרן ומרים שלא יכנסו לארץ והשיב הקב"ה שאין בזו טענה כלל כי אם של הזוהר כי טענת גם בנו דבר י"י אינה טענה כי יש חילוק גדול בין גדר נבואת משה לנבואתם אך שמרים היתה אחות אהרן בנבואה אבל לא אחות משה ולכך עונשה

של מרים נג"ע לפי שחשדה למשה על שנענש בנגעי בני אדם שהוציא טיפין דיליה בגופא נוכראה כי באמת חרב נעץ בינו לבינה ולא נכשל בזה למדו אף אהרן נצטרע שחטא בזה במדרש מי ראה נגע מרים (זבחים) אם משה ראה הא זר הוא ואין זר רואה את הנגעים אם אהרן הוא קרוב ואין קרוב רואה את הנגעים כו' מקשים למה לא אמר בקיצור גם גבי משה דקרוב הוא כו' ומתרצין מפי הרב הגדול למוהרר נפתלי הירש מלובלין דכיון דכוונת המדרש להורות ולפרש שאין זר רואה את הנגעים ובתחילה קאמר שיעלה על דעתך שחכם גדול בדורו רואה את הנגעים וקאמר א"ת משה ראה ואמר שאינו כן לפי שאין זר רואה את הנגעים בפיר"ש אפי' חכם גדול כו' לפי שהוא גזירת הכתוב דדווקא כהן ואם היה אומר גם גבי משה לפי שהוא קרוב אכתי הוה צריך למימר דלמא ת"ח אחר גדול כבודו היה רואה כגון יהושע או איזה נשיא והיה צריך לומר אין זר רואה את הנגעי' וא"כ עכ"פ היה צ"ל שאין זר רואה את הנגעים ואין כאן קיצור וניחא להורות גבי משה שהוא הגדול שבישראל שאין זר רואה ואח"כ לומר שאין קרוב רואה גבי אהרן ודו"ק.

ול"נ ליישב דאיתא בגמרא סוף זבחים מפלפל אי משה כהן הוה או לא ונ"מ לדינא ע"ש קאמר בגמרא מיתבי מי ראה נגע מרים כו' קתני מיתת משה זר הואכו' ובזה מיושב דכוונת המדרש להורות האמת דאלו א' גבי משה קרוב הוא אתי למטעי דה"א דמשה כהן הוא והאמת אינו כן ובא להורות דזר הוא וע"כ ניחא לו לומר האמה להורות דמשה אינו כהן וק"ל ועוד נראה ליישב משום דהא דאמרת אין קרוב רואה את הנגעים נלמד מדכתיב (דברים כא) על פיהם יהיה כל ריב וכל נגע (סנהדרין לד) מקיש נגעים לריבים וריבים לנגעים מה נגעים ביום כו' ומה ריבים שלא בקרובים אף נגעים כו' והיינו משום דקי"ל שהוא גזירת הכתוב דנגעים דווקא ע"י כהן ולא זר ילפינן האי הקישא אבל כל זמן של היה לנו לימוד בפירוש דזר אינו רואה את הנגעים ה"א דלמא הקישא דנגעים לריבים אתי להכי דמה ריבים כל ישראל כשרים לאו דווקא כהן אע"ג דכתיב על פיהם יהיה כל ריב כל ישראל כשרים כדכתיב בפ' זקנים ה"נ גבי נגעים לאו דווקא כהן אלא אפי' זרים וא"כ לא היה לו ללמוד דשלא בקרובים דדלמא להכי אתי וא"כ לא היה יכול לומר דקרוב היה דהיה קשה מנ"ל דאין קרוב רואה אבל אחר שאמר בתחילה זר הוא כו' להורות הדין שאין זר רואה א"נ ע"כ נלמד שאין קרוב רואה: פרשת שלח לך וישל"ח אות"ם מ"שה.

ס"ת חמש"ה על פי י"י ר"ל שענין זה השלימוה היה להודיע שמשוה הוא סוד פני חמה ואינו כדאי שיכנס בה משה רבינו וז"ש על פי י"י כמו שהשיב הקב"ה למרים ולאחרן שזה כוונה שלא יבא משה לא"י למעלתו לא לגריעתו ז"ש שלח לך שזה היה עבור משה לידע אם יש בה עץ החיים אם אין. אשר שלח משה ל"תור א"ת ה"ארץ ר"ת לא"ה כי רצה לשלחם להודיע שהוא מסוד עלמא דאתי והם הוציאו דבה ויעלו ויבואו עד ר"חוב ל"בא ח"מת ר"ת רח"ל כי משה רצה לשולחם בסוד עולם הרחמים שהיא לאה (תהלים צו) כי בא לשפוט "את "הארץ וכן (עובדי' א) לשפוט "את "הר עשו וכן (תהלים צ) תפלה למשה "איש "האלהים כשבקש שיהיה נועם י"י עלינו ז"ש ויבואו עד רחוב שהיו מעולם הבא סוד רחובות הנהר ודחו משם לבא חמת מלך מלאכי מות (משלי ה) רגליה

יורדות מות ויעלו ויבואו עד רחב בכאן יש לגלות סוד מופלא יהושע לקח רחב ויצאו ממנה אח"כ ח' כהנים.

רח"ב נתגלגלה בחבר הקני ואח"כ נתגלגלה בחנה ז"ס (שמואל א ב) רחב פי על אויבי ז"ס (שם א) כי אשה קשת רוח אנכי כי היא היתה זונה מצד חת הקשה והטומאה ועלי הוא גלגול יעל אשת חבר הקני שרצתה לעלות במדירגת איש ובזה היא מבורכת משאר נשים שלא זכו לה ז"ש (שופטי ה) מנשים באוהל תברך ששמשה במקום כהן באהל שילה בסוד גלגול יעל בעלי הכהן ואתון דילהון מורין ע"ז ועל זה והנה רחב נמשכה מסוד קין וכן אח"כ (שם ד) וחבר הקני נפרד מקין וז"ש (יהושע ב) ונתתם לי אות אמת (בראשית ד) וישם י"י לקין אות ואות זה הוא הו' שניתן ליתרו שהיה נקרא יתר והענין כי הגרים הם במלכות והיא שאלה לעלות מן בני ישראל לאות ו' שהוא ת"ת והם השיבו הנה אנחנו עתה בימי יהושע שהוא פני לבנה בן נו"ן ומשה שכליל ת"ת בראשו כבר מת (קהלת א) מה יתרון לאדם שהוא יהושע בכל עמלו שהכל הוא תחת השמש פני לבנה אמנם את תקות חוט השני הזה שהוא כולה רצון של הנקיבה דכתיב (שיר ד) כחוט השני שפתותיך אמנם היא היתה רוצה רצון העליון של הזכר ששם משה גנוז שהוא נקרא בזוהר פי י"י ז"ש וישל"ח אות"ם מש"ה ס"ת חמ"ה על פי י"י כי אותו דור היה משה מושך רצון העליון מן פי ה' דלעילא ז"ס (במדבר לג) ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם ע"פי י"י יסעו ויחננו וחוט זה הוא של אברה' אבינו אשר על ידו מתעוררים נפשות גרים כנודע ואז היא אע"פ שלא יכלה לעלות אל פ"תח אות אמת מ"מ לא קשרה תקות חוט השני שהוא יסוד מלכות ולא חוט לבדו שהוא יסוד לבדו בסוד אותו החוט של א"א דמתער לגרים קדמאה לגיורין רק סוד השני הם שני יריכים נ"ה לכן נתגלגלה בחנה וילדה שמואל שנתבא בנצח והוד לכן שקול שמואל כאהרן ומשה שהם תרין ירכין כחדא אהרן בנצח ומשה בהוד א"ד איפכא ותרוייהו קשוט: שלח לך אנשים.

על תרין אנשים דאתמר בספרא דצניעותא שהכניעו אז ב' אחים שהגיד והמשיך חם אבי כנען בסוד (בראשית ט) ויג"ד לשני אחיו בחוץ ז"ש ויתורו את ארץ כנען ולהלן הוא אומר ויחפרו מלשון חרפה שראה אה ערות אביו והמשיך תרין אחין מבחוץ להגביר הקליפה מצד שמאל עד שבאו ב' אחים ויקח שם ויפת תרין שהם חד וכן עשה יהושע שלח תרין שהם חד (יהושע ב) שני אנשי' ותצפנו ואותם מרגלים מלבר נכנעו (שם) ולא קמה עוד רוח באים והן ב' כוחו' (קהל' ט) לכלב חי הוא טוב מן האריה המת ולקחו שם ויפת את השמלה ותקנו סוד אחוריים להיות פנים מאירים וכן אתמר בכלב וימלא אחרי שתיקן אחוריים ברות אחרת שהיה בו כשהלך על קבר אברהם בסוד ויבוא עד חברון שיצא אז ונכנס לכלל (בראשית ט) ברוך י"י אלקי שם כי מתחילה ארור כנען לא אמר יהיה כנען שא"כ לעולם לא יבא כנעני בבית י"י ובאמת (הושע יב) כנען שיש בידו מאזני מרמה לא בא אבל היא ארץ (ישעי' כג) אשר סוחריה שרים כנעניה נכבדי ארץ (יחזקאל לב) שמה ישבו שריה ולא כל שריה וכן יהודה שנשא בת הכנעני לתקנה (בראשית לח) ויהי ער בכור יהוד' ר"ע והוא סוד (במדבר כא) ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ע"ר שיתוקן לע"ל בימי משיח ז"ש ונשען לגבול מואב כשיבא משיח מן אדום אז יהיה לו משען ומשענה ונתהפך רע לטוב וכן (ברכות) טבי עבדו של ר"ג אינו כשאר בני אדם כשר היה לכן אמר ועבדי כלב עקב זכות של (בראשית כד) עקב אשר שמע

אברהם בקולי אותו רוח אחרת חדש בקרבו לתקנאז לכן אמר נח (שם ט) ברוך י"י אלקי שם ואז בבנין ב"המ בימי שלמה ויהי כנען עבד למו שבימי שלמה לא נשאר רק ילד חי לתיקון המציאות ולא נשאר רק להיות עבד למו (משלי יב) טוב נקלה ועבד לו והיא לקבל שכר וראיתם את הארץ מה היא י' דרגין חשיב לקבל ארבע עולמות השמנה היא אם רז"ה ר"גיון ז"הרין ה"גיון תמן (בראשי' מט) מאשר שמנ' לחמו אמא עילאה מקננא המן החזק הוא.

הבמחנים.

העם היושב עליה דייקא כי תמן הקליפות: במדבר הזה יתמו ושם ימותו. ומשה וס' רבוא דיליה אסתלקו לעילא מעלמא דלעילא אינון וכל אלה שמתו היה מן ערב רב כמ"ש יהיו המתים הידועים שבחייהם קרוים מתים ז"ש כמדבר הזה יתמו ר"ל שלימות שלהם היו במדבר ואסתליקו לאתר עילאה ושם אותן שבא"י ימותו אבל על אלו לא שלטה מיתה כלל ושלטנותא דסטרא אחרא לא הוי עלייהו כלל ז"ש ופגריכם על ההוא גופא שיש בכח שלהם לתקן הכל כשיכלו במדבר הזה ומתעכל גוף שלהם כדאשכחן בזוהר שכן הם עושים בכל יום כמ"ש במדרש שבכל ליל ט' באב הלכו וקברו להם קברים ולמחר הוציאו כרוז שיפרשו חיים מן המתים כי מתעכל גוף שלהם במקום נחש להסיר זוהמא מעליהם ור"ע שאמר (סנהדרין ק) אין להם עולם הבא ר"ל שאין צריכין לעולם הבא כי ראו על הים ואמרו (שמות טו) זה אלי ואנוהו ולפי שדברי ר"ע בלשון דמשתמע אתרי אפי לכן אמר שבקיה ר"ע לחסידותי' (תהלים ג) אספו לי חסידי: סלח נא לעון העם הזה כגודל חסדך.

ע"ד הפשט (שם קח) כי גדול מעל השמים חסדך שחסד אל הוא מלמעלה מן מערכת השמים. והנה המצריים יאמרו ברעה הוציאם ככב מאדים להרוג אותם והקב"ה חסדו מלאה הארץ למעלה לשנות הטבע וכן אמרו תוספת של הקב"ה מרובה על העיקר זה שאמר כגודל חסדך חסד שלך שהוא התוספת הוא גדול מאוד יותר מן העיקר וראיה הבל ותוסף שהיה עמו תאומה יתירה וכן בנימין הוסיף י' בנים וכן חזקיה וכן איוב אבל לפי דברי הזוהר שנשמתם מגודל חסד שהיא למעלה מחסד אברהם (שם כא) ובחסד עליון בל ימוט על שמים הם אבא ואמא מעל הוא חסד אריך (שמואל א ב) רגלי חסידו ישמר חסר י': וידבר י"י אל משה לאמר דבר אל בני ישראל וגו' בבואכ' אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה והיה באכלכם מלחם הארץ תריט תרומה לי"י ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה.

(במד"ר) א"ר יוחק למה נסמכה פ' חלה לפ' ע"ז לומר לך שכל המקיים מצות חלה כאלו ביטל ע"ז אר"א (משלי ו) בעד אשה זונה עד ככר לחם מי גרם שנכשל על שאכל ככר שאינו מעושרת המדרש הזה צריך ביאור מה ענין קיום מצות חלה לביטול גם לא נתן טעם לסמיכות פר' תלה לפר' שלפניה שהיא פרשת נסכים בשלמא פרשה נסכים סמיכה למרגלים כמאמרם ז"ל לפי שחטאו באשכול לכן סמך מיד הכפרה בניסוך היין אשכול הכופר אבל על חלה לא הגידו שום טעם ואם כדברי ר' יוחנן היה להקדים פ' כי תשגו שהיא פר' ע"ז ואח"כ לכתוב פרשת חלה לומר לך שכל המקיים חלה מבטל ע"ז ובמדרש בשם ר' תנחומא דורש (קהלת ט) לך אכול בשמחה לחמך ושתה בטוב יינך כי כבר רצה

אלקים את מעשיך על ענין סמיכות פר' נסכים ופרשה חלה להדדי מזה הטעם אין הסעודה נקראת אלא על הלחם ואין המשתה נקרא אלא על היין כי פת פוטר כל מיני אוכלין ויין פוטר כל מיני משקין אך צריך טעם מה ענין רצוי שמרצה הקב"ה לישראל ואפשר ע"פ הגמרא (ברכות לה) ר' לוי רמי (תהלים כד) ליי"י הארץ ומלואה וכתוב (שם קטו) והארץ נתן לבני אדם כאן קודם ברכה כאן לאחר ברכה ז"ש לך אכול בשמחה לחמך שהוא שלך גם שתה בטוב יינך שנקרא יין שלך מתי הוא נקרא שלך כשכבר רצה אלקים את מעשיך כי בלשון כאשר דהיינו שנתן (איוב לא) חלק אלקי ממעל דהיינו שבירך ברכה לפניך או ענין זה הפסוק לפ' נסכים ע"ד בחיי שנסמכה פר' נסכים למרגלים לנחם את בנים המתאבלים לחזק לבם שיכנסו לארץ ויקריבו שם קרבנות לכן פתח ר' תנחומא פר' נסכים עם זה הפסוק שנרמז בו אב"ל א"כול ב"שמחה ל"חמך דאתמר עלייהו ויתאבלו העם מאוד לכן סמך להם מיד אלו שני הפרשיות לקיים קרא זה אכול בשמחה לחמך ושתה בטוב יינך כי כבר רצה שמחל להם הקב"ה את עוונם ולא נתחייבו ישראל בחלה רק בבואם אל א"י מיד כדאמרין בקדושין (דף מ) גדולה תורה שקדמה לחלה מ' שנה לכן נקראת חלה תרומ"ה להודיע ענין זה תורה מ' שקדמה התורה מ' שנה לחלה וכמו שהמתין הקב"ה מ' יום ואח"כ נתן סוד תורה שבע"פ ע"י משה רבינו כן המתין הקב"ה מ' שנה ונתן מצות חלה על ידי יהושע שאז אכלו מלחם הארץ אבל בימי משה אכלו לחם מן השמים (תהלים עח) לחם אבירים לחמה של תורה שהיא נבלע בכל איברים (שמואל ב כג) ערוכה בכל ושמורה אבל בימי יהושע (יהושע ה) וישבות המן ויאכלו מעבור הארץ נמצא שפיר יש סמיכות לפ' מרגלים כשם ששליחות המרגלים היה עפ"י י"י ממדבר פארן דהיינו שהקב"ה שצפה העתידות שילכו ויוציאו דבה על הארץ במספר ארבעים יום שקפץ להם הדרך שילכו במ' יום כדי ליתן להם יום לשנה יום לשנה וז"ש (תהלים צ) שמחנו כימות עניתנו שנות ראינו רעה שיעשה לנו הקב"ה יום לשנה וישמח אותנו בהם כמו שעשה לנו במרגלים מיום עשה שנה וראינו רעה בהם כן ישמח אותנו ז"ש לך אכול בשמחה לחמך כי כבר רצה אלקים את מעשיך ר"ל כשם שבמד"ה רצה הקב"ה לעשות שיהי' יום לשנה יום לשנה ק"ו במדה טובה שהוא מרובה ז"ש ושתה בטו"ב ינך: וישלח אותם משה.

לתקן העיסה ז"ש ממדבר פארן שהוא סוד עולם הכסאשכן מלוי כף סמך אלף בגי' פאר"ן שהיא סוד אש"ל של אברהם כי עד שם מגיע (משלי כ) נ"ר אלקים נשמת אדם שכן נעלם של כ"סא בגי' נ"ר (שמואל א ג) ונ"ר אלקים טרם יכבה היה אד"הר מסוף העולם ועד סופו שידע כל סודות הבריאה בכלל הפרצופים.

ז"ש ע"ל פ"י י"י שרצה משה לעבור מיד לא"י ולקיים מצות חלה שהוא סוד רי"ו חומשין כמנין ע"ל פ"י י"י לכן שלח י"ב מרגלים לתקן י"ב פרצופים לכן אמר אליהם עלו ז"ה בגנב על תיקון (בראשית ה) ז"ה ספר תולדות אדם בזוהר מסר להם המטה כמ"ש (שמות ד) המטה הזה תקח בידך. וישלח אות"ם משה על סוד אות ברית קודש כד"א גבי יוסף (בראשית לז) ויתנכלו או"תו להמיתו שהיה להם לתקן והם גרמו וניערו חטא של הוצאות דבה ומי שמספר לש"הר אינו משמר ברית וסימן (דברים כג) ונשמרת מכל דבר רע מי שמוציא דבה מוציא רע שהיא מוציא זרע לבטלה וסימן (תהלים לד) נצור לשונך מר"ע כי מן לש"הר שפוגם ברית הלשון פוגם ברית המעורר ובוזה פגמו

ברית וגרמו לעורר חטא יוסף הצדיק לכן זכר גבי מנשה למטה יוסף שהוא עשה מעשה אביו להוציא דבה וז"ש וישיבו אות"ם דבר שגרמו על אות שלהם לפגום.

ויוסף ניבא וידע שמרגלים יחזרו ויפגמו אותו לז"א להם (בראשית מב) מרגלים אתם שחוזר וניער עון 'א'י'ב'ה בשנאת חנם במרגלים וערות הארץ באתם לראות דייקא לתקן אות ברית קודש והם בלשון הרע גרמו להוציא זרע לבטלה ובראו רע (שם) ויאמר א"ליהם י"וסף ב"יום ה"שלישי גם שם הראה להם שגרמה נחש להטיל כ"ד זינא דמסאבות': תניא (נידה מז) אלו נאמר כי תבואו אל הארץ הייתי אומר משנכנסו המרגלים ב' או שלשה יהיו חייבין ת"ל בבואכם בביאת כולכם אמרתי לך ולא בביאת מקצתם רי"א משונה ביאה זו מכל ביאות שבתורה שבכ"מ א' כי תבואו וכאן א' בבואכם לומר שנתחייבו ישראל מיד בחלה משנכנסו לארץ צריך ליתן טעם למה זכה דין חלה משאר דינים שנתחייבו לאחר ז' שכבשו וז' שחלקו וכאן מיד גם למה דוקא חייבין בחלה בביאת כלכם גם למה חיוב חלה משעת גלגול העיסה יתנו ראשית עריסותיכם שלכם חייבת ושל גוי פטורה נתנה לישראל במתנה עד שלא גלגלה חייבת משגלגלה פטורה גם למה דוקא כדי עיסת מדבר כמ"ש ראשית עריסותכם כדי עיסת מדבר וכמה עיסת מדבר העומר עשירית האיפה מכאן אמרו שבעה רביעים קמח חייבים בחלה שהם ז' מדבריות ז' חייבת בחלה שהם שש של ירושלמית ה' של ציפורי סימן וז"ה לך האות כי אנכי שלחתיך שהי' משה תיקונו של אד"הר לתקן עיסת המדבר (בראשית כח) וז"ה שער השמים כי בחטא אד"הר פנה זיוה פנה הודה הדרה והוא תיקון מלמטה למעלה תפארת ספירה ה' גבורה ספירה ו' גדולה ספירה ז' בתחלה בימי משה היה מדת חסד מתפשטת בעולם היה עיסת מדבר ז' בימי יהושע בירושלים היה הדין מתגבר ו' (ירמיה לב) כי על אפי ועל חמתי היתה לי העיר הזאת ואח"כ (יומא כא) מפני ה' דברים שנחסר בבית שני שלא סמכו טבריא וציפורי גאולה לתפלה (חגי א) ואכבד בלא ה' כי נחסרה י' של ירושלים ה"פ טבור י"ה והוא קן צפור בית המקדש ד"רור קן לה גם למה אמר באכלכם מלחם הארץ בגמרא הלא שלא הפריש מן העיסה לא יפריש ת"ל באכלכם מלחם הארץ ולמה אמר מתחלה תרימו תרומה לי"י ואח"כ תרימו תרומה.

בספרי תרימו תרומה לי"י תרומה גדולה ואח"כ על החלה אמר תרימו תרומה קשה למה לא אמר גבי חלה לי"י הלא חלה א"י טבל כמו תרומה גדולה ואפשר לומר שמתחלה קודם ברכה הוא לי"י ואח"כ כשנתן חלה הוא עריסותיכ' אמר סתם תרימו תרומה ואפשר שמרומזין ג' ארצות לחלה בפסוק גבי א"י אמר באכלכם מלחם הארץ רק תרומה א' והוא לי"י שהוא תרומה דאורייתא ועל השניה מכזיב ועד אמנה א' תרימו תרומה ב' תרומות א' לאור וא' לכהן כן תרומת גרן שהיא תרומה גדולה אין לה שיעור חטה אחת פוטרת כל הכרי כן תרימו אותה שהיא לכהן שהיא ג"כ אין לה שיעור מן התורה לשאר ארצות תתנו לי"י תרומה לדורותיכם שהיא תרומה בזמן הזה.

ראשית עריסותיכם אף עיסת שותפין חייבת בחלה ורבים טועים ועושין עיסה א' גדולה וחולקין אח"כ לשנים כדי לעשות ברכה אמה ובתה כל אחד בפני עצמה וזה טעות גדול כי חיוב החלה משעת גלגול העיסה וזה בשעת גלגול העיסה היתה כוונתה להיוה א' ואם

לא עשאים ע"מ לחלקם לא מהני החלוקה אח"כ ז"ש ראשית עריסותיכם שנים שעשו העיסה לא יתנו רק חלה א' ולא שנים.

או בא להודיע הדין שהב"י פוסק כש"ע להיות נוסח הברכה להפריש תרומה ור"מ בהג"ה א' להפריש חלה כדברי הרמב"ם אבל ברוקח פוסק נוסח הברכה חלה תרומה בסמ"ג איתא חלה שם עוגה היא לכן צריך ג"כ לומר תרומה לז"א הפסוק ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה ר"ל שמתחלה אמר באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לי"י ר"ל לשם י"י שיברכו עליה וכיצד תהיה נוסח הברכה לז"א חלה מתחלה יאמר חלה ואח"כ תרומה יוסיף ג"כ בנוסח הברכה או א' חלה מתחלה להודיע שיעור חלה כמנין חל"ה שהיא ג"ם בצים ז"ש ראשית עריסותיכם כשהוא כדין עיסתכם עיסת מדבר שהוא כמנין חל"ה ג"ם בצים תרימו תרומה אבל פחות מזה השיעור לא ויש תגין על ה' של חלה שצריך להוסיף עוד ה' חומש ביצה וכן ח"ל נוטריקון ח"ומש ל'זה ה"שיעור גם ה' מינים חייבים בחלה ז"ש והי' באכלכם מלחם הארץ מה שנקרא לחם והם ה' דברים גם ה' רביעים קמח חייבים בחלה אחר שהוסיפו על המדות גם ה' דברים נקראו תרומה גם רומז על סוד ה' שחטא בה אד"הר שהיא חלה טהורה כדאיתא בתיקונים חל ה' גם בא להודיע טעות העולם שחושבין הנשים שמחוייבים ליקח קמח מן השוק בכל שבוע ולעשותה חלה ת"ל ראשית עריסותיכם כשיש להם יתנו חלה.

חלה בטילה בק' וא' ז"ש תרימו כשאתה רוצה להרים מן התערובין צריך להיות תרומה ר"ל תר"י ממאה כשחולקין על ק"ב חלקים אזי עולה החלה בק"א ומ"ש בטל בששים לגבי ערלה ותרומה וחלה אומר עולה לפי שצריך ליקח חלק א' מפני גזל הכהנים וליתן להם חלקם לכן אומר עולה אבל בשאר אסורים בטל וטעם עליית ק"א לפי שכהן הוא איש חסד לקבל מיכאל משיריין דיליה מאה וא' בחשבון מיכאל"ל לכן אינו דומה לומד פרקו מאה לשונה מאה ואחד.

ויש בפרשה קטנה זו מ"ג תיבות מנין בצים של ח"לה לכן ה' של חלה מתוייג שיהי' תיבה בפני עצמה לתשלום מ"ג כי מ"ב תיבות אינן עם ה' הרי מ"ג ומורה ג"כ על חומש של ביצה מן חלה או כמו לסוף ק"ל שנה שהיו ל"ח שנה נזופין לא נטהרה עיסה רק אח"כ בבואכם שהוא מן אותו פרק שנשתלחו המרגלים שנה שניה ל"ח שנים נטהרה העיסה לכן הוסיף משה ליהושע יוד של שרי שעליה היה מוטל לטהר העיסה: ר"ג אומר ג' ארצות לחלה מא"י עד כזיב חלה א' מכזיב עד הנהר ועד אמנה ב' חלות א' לאור וא' לכהן של אור יש לה שיעור ושל כהן אין לה שיעור מן הנהר ועד אמנה ולפני ב' חלות של אור אין להם שיעור של כהן יש לה שיעור.

ירושלמי של אור יש לה שיעור שהיא מד"ת אבל של כהן מדבריהם רזא דהאי מתניתין ג' ארצות אלו לקבל ג' עולמות שסודם 'ב'יע שממש נחצבה נשמתו של אד"הר שהי' חלתו של עולם ולפי שבעולם הבריאה עולם שכולו טוב ואין שם רע לכן נגד זה אית למטה ארץ החיים אין שם רק חלה א' והיא הארץ שהחזיקו בה עולי בבל ונאכלת לכהנים לפי שאין שם רק חסד וכן עולם הבריאה במדריגת כהן מכזיב ועד הנהר ועד אמנה שממש יהיו קיבוץ גליות וישירו שירה כמ"ש (שיר ד) תשורי מראש אמנה היא לקבל עולם היצירה אמנ"ה בגי' א"ל אד"ני שהוא לקבל יצירה כי אל שדי בבריאה אל

י"י בעשיה אל אדני ביצירה כלול מטוב ומרע והוא סוד עץ הדעת טוב ורע וישאהו במוט בשנים לכן א' ב' סימנים.

עד הנהר ועד אמנה ב' חלות א' לאור מסטרא דאש שלהבותא דדינא וא' לכהן איש חסד של אור יש לה שיעור א' ממ"ח שהחזיקו בה עולי מצרים ולא עולי בבל כי בעולם היצירה (בראשית יד) ויסע מלאך האלהים לפני מחנה ישראל היה מטטרון נכ"ח קרי ב' חנו"ך וטעם א' ממ"ח משם יניקת (מגילה יג) מ"ח נביאים שנתנבאו לישראל והוא כלול מכ"ד כ"ד יחודא בשכ"מ כ"ד אתוון בבקר כ"ד אתוון בערב ולקבל זה מ"ח ניצוצות נוטפין ב"גן.

בזוהר פ' חיי שרה שמהם נעשו מ"ח קרשים במשכן שכל קר"ש קשר עולם העליון עם עולם התחתון כי הוא אמצעי בין ב' קושרי קשרים מן הנהר ומאמנה ולפנים לקבל עשייה ב' חלות לאור אין לה שיעור ונשרפת: במדרש (בראשית ב) ויצר י"י אלקים את האדם וגו' זש"ה (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ זה הקב"ה ברא העולם בדין שנא' בראשי' ברא אלהים (שם) ואיש תרומות יהרסנה זה אד"ה שהי' גמר חלתו של עולם ונקראת חלה תרומה שנאמר ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה וקשה אעיקרא דדינא פירכא למה נקראת חלה תרומה בקרא אבל הענין ע"פ הקדמה אחת מהאר"י ז"ל סוד שית אלפי הוה עלמא ב' אלפים תוהו ב' אלפים תורה ב' אלפים משיח הן נגד ג' עולמות ב"ע כי בכל העולם יש ה' חסדים ה' גבורות סוד (שמות כח) שתי כתיפות חוברות כל כת"ף כלול מת"ק לכן נקרא כתף שהוא כלול ה' חסדים וכ"א כלול ממאה הרי ת"ק מנין כת"ף בימין הוא כלול מה' חסדים בשמאל הוא כלול מה' גבורות הרי אל"ף ויש בכל עולם אבא ואמא זעיר ונוקבא שהוא סוד י"ה סוד אלף ו"ה ג"כ אלף כל אות כלול מת"ק עץ החיים מהלך ת"ק שנה הרי בכל עולם יש ב' אלפים שנה והנה אד"ה קודם שחטא היה מסוף העולם עד סופו דהיינו כלול מכל ג' עולמות אלו עד חצי עולם הבריאה ועד בכלל כלול מו' אלפים שנה הוה קאים ומסתכל בזיהרא דחכמתא עלאה וכשחטא נתמעט ונעשה חלתו של עולם שנקראת תרומה על שם תרי ממאה לכן העמידו על ק' אמה כי יש בו' אלפים שנה ס' פעמים מאה מכל מאה קח חרי הרי ק"ך ומן הדין היה ראוי להיות אד"ה ארוך ק"ך אמה רק שלא הגיע אח"כ לב' אותיות י"ה אבא ואמא רק לזעיר ונוקבא של בריאה א"כ לא נשתייר רק מעשר של ה' אלפים שנה (קהלת ז) אדם א' מאלף מצאתי זה משה שזכה אח"כ לאותן אלף אורות זכה להיות ק"ך יום על הר סיני לטהר חלתו של עולם מכל וכל ואפשר לפרש קרא על אד"ה אדם אחד כשהי' הוא אחד קודם שבאתה הוה זכה ג"כ לאלף אלו לכן א' של (ד"ה א א) אדם שת אנוש רבתי כי זכה לאלף רבתי סוד אלף אורות עליונים ואשה בכל כשבאתה חוה גרמה לחטוא שאדם (תהלי' מט) ביקר בל ילין לא לן כבודו עמו הן (איוב כח) כל יקר ראתה עינו ז"ש ואשה בכל אלה לא מצאתי אח"כ בא משה וזכה לאותן אלף זיוון והגיע עד אמא בעולם הבריאה ז"ש משה מעלמא דאתי וכשזכה לאבא זכה ג"כ לאמא ז"ש והיה ימיו מאה ועשרים שנה ז"ש לו הקב"ה מתחלה לבת א"ש אל"ף רבתי (איוב לג) ואאלפך חכמה הס"נה בני' ק"ך שזכה אז לטהר עיסה מכל וכל לקיים קרא (תהלים סח) שבית שבי לקחת מתנות באדם של אד"ה שהי' לו מתחלה אותן אורות מסוף העולם ועד סופו יעקב שהי' שופריה מעין אד"ה כשראה סלם מסוף העולם ועד סופו סו"ד נ"שמות

ה"קדושות (בראשית כח) ס"לם מ"וצב א"רצה ג' שרי פנים נרמזין בראשי אתוון סמ"א דמלתא השתיקא ס"נדלפון מ"טט א"כתריאל (יבמות קב) אם יבא אליהו ויאמר חולצין במנעלשומעין לו אין חולצין בסנדל אין שומעין שכבר נהגו העם בסנדל ולאידך לישנא חולצין במנעל שומעין לו בין למר ובין למר מנעל סנדל הם סוד מט"ט וסנדלפון א' נעל וא' סנדל וסוד חליצה לחלוץ מן עולם העשייה דתמן הרע יותר מן הטוב אבל סוד מנעל הוא סוד עולם היצירה ושם רע וטוב שניהם שוים ואינו מעורב רק כל אחד בעצמו ואין אנו עוסקין בו רק בעולם שקרוב לנו סוד עשייה זכינו לדין שאלו הב' הכרובים הם סוד ב' עולמות אלו ז"ש יעקב (בראשית כח) וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך על סוד חלה שהיא עשירית האיפה לכן אמר (שם) אכן יש י"י במקום הזה כי עמ"ר יגיע לגולגולת סוד י"ש בגי' הכי הוי כל ישראל י"ש להם ח"ל"ה ר"ל ח"לק ל"עולם ה"בא ותיקון איפה של אד"הר שהוא מסוף העולם ועד סופו לכן יש באיפה ת"בל בצים שהוא סוד כל העולם כולו (שמואל א ב) ל"י מצוקי ארץ וישת עליהם ת"בל ועז"א יעקב כל אשר תתן לי דהיינו שהוא סוד מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה סוף העולם ועד סופו עשר אעשרנו לך שהוא שיעור ג"ם בצים מעשר תב"ל וכן משה (שמות ב) וירא מלאך ד' אליו בלב"ת אש שהראה לו תבל ומלואה וכל האורות נתלין עליו זכינו לדין משה לקח את האוהל וזכה לזיהרא עלאה של אד"הר וזכה לאלף זיוון כמבואר בזוהר בשלח ולכן ולמה לא מצתי חן בעיניך חסר א' וכן בזו הפרשה איל א' לחטת חסר א' כי אד"הר בחטאו גרם (משלי טז) ונרגן מפריד אלוף ולא זכה רק לה' אלפים שנה זה כוונת וחמשייתו יוסף עליו שעל ה' אלפים אלו כשיביא אשמו בראשו יזכה לאור באור אבא ואמא שהוא סוד י"י אלקים ז"ש וייצר ב' יצירות לטב ולביש (בראשית ב) ויהי האדם ל"נפש ח"יה ר"ת חל"ה למפרע (שם) ויפ"ח באפ"ו נשמ"ת חיי"ם ס"ת חות"ם (איוב לח) תתהפך כחומר חות"ם בזה זכה משה לו' כי באו שש על שית אלפין דבראשית ברא שית ו' אלפים מבוארים בקרא קמא ב' אלפים תוהו סוד עולם העשייה עולם הקליפות ה' אחרונה ז"ס (בראשית ב) ת"ולדות ה"שמים ו"הארץ בה' בראם ר"ת תה"ו עולם היצירה אות ו' של שם ב' אלפים תורה ב' אלפים אחרונים ימות המשיח עולם הבריאה סוד הגאולות כלם מאמא עלאה סוד החירות ה' ראשונה שר של שם נקראת לא"ה שמשם משיח בן דוד בא ומשיח בן יוסף בעולם היצירה ואליהו בעולם העשייה הרי ב' ו' אלפים הם ימות העולם ומציאות הוא להמשיך אלו הנשמות מאלו ג' מדריגות כל א' לפי מדריגתו שהם ו' אלפים דרגין והנה קודם שחטא אד"הר היה כולל כל הג' עולמות והיה כלול מכלל הנשמות שבהם אך אח"כ שנתמעט והעמידו על ק' אמא אז היה חלתו של עולם כי לא נשאר בו רק חלה והיא תרומה כדלעיל תרי ממאה וסוד המיעוט שמתחלה היה כל הנשמות כלולות בו אח"כ נידון בנשירות איברים שנפלו האורות לתוך הקליפות ופרחו ממנו באותו שעה שחטא ואלו הנשמות צריכין אנו להעלות ע"י תפלתנו בקר צהרים ערב בסוד נשמה רוח נפש בסוד מג"ן מ"יכאל גבריאל נ"וריאל ומבואר בזוהר ר"מ בפרשתא דא שהיא סוד שיעור חלה מג"ן ר"ל ג"ם בצים עוד ה' שהוא חומש והוא נ' של מג"ן והנה לא היה אד"הר ראוי להשתמש באותן אורות ונתמעטו ממנו ומפני פגם נתאחזו החיצונים באותן הנשמות ונפלו בקליפות ונשארו בו מובחר של נשמות בהרימכם את חלבו ממנו ונשארו בו סוד כתרים כי כל עולם כלול מי' ספירות וכל א'

כלולה מי' הרי ד' פרצופים ביציר' ד' פרצופים בעשיה ובבריא' ב' פרצופים הרי י' פרצופים מאלו הי' פרצופים לקח י' כתרים וכל כתר כלול מי' הרי ק' כתרים מאלו הב' פרצופים כי מב' פרצופים אבא ואמא לא לקח כי לא לקח אותם רק מרע"ה ואלו הי' כתרים נקראו חלתו של עולם ואלו נשארו הק' כתרים בא"הר ז"ש בזוהר אד"הר נטל ממין זיהרא עלאה ולא נשאר בו רק בחינת הנפש לבד ז"ש (במדבר ה) ואשמה הנפ"ש ההיא שהיא בחי' ה' ז"ס (תהלים קלט) אחור וקדם צרתני ותשת עלי כפכה שלמדו רז"ל שהמעטו על כ"ף אמה מנין ק' ונרמז בכף שהיה ראוי להיות ק"ך להחזיק ו' אלפים של עולם רק שלא זכה לאלו הכ' רק משה רבינו בנתינת התורה זכה לכ"ת אותיות יו"ד דברות עשרה עשרה הכף לכן אמר במדרש (משלי כט) ואיש תרומות יהרסנה אד"הר שהיה חלתו של עולם ולכן נקראת חלה תרומה לפי שהיה תרי ממאה וז"ס שאמר ראשית עריסותיכם על אד"הר שהי' חלתו של עולם הוא הראשון כעריסה בעולם הוא חלה תרימו תרומה שהוא נעשה באיבריו תרי ממאה מתחלה אמר בבואכם אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה שאז זכו לזיהרא דחכמתא באכלכם את לחם שמדבר על לחמה של תורה ומאן שזכה זכה לנשמתא קדישא תרימו תרומה לי"י כמו שהתרומה הוא תרי ממאה לי"י כי חמשים שערי בינה העליונים נמסרו למשה מסיני נתן הקב"ה לנו מ"ט חלקים ולעצמו נטל רק שער החמשים הרי לא לקח הקב"ה לעצמו רק ב' וכן בענין התפלה ובק"ש מ"ט אתוון דיחודא בקר מ"ט אתוון ערב וכן בג"ח אמר יעקב (בראשית כח) עשר אעשרנו לך תרין עישורין מעשר ראשון שני וכן נותנין לכהן עין בינוני א' מנ' ומה שנותן עין יפה א' ממ' ועין רעה א' מס' כי מצינו שהקפידה תורה על חומש וחמשייתו יוסיף עליו וכן הנהגה מן ההקדש מוסיף חומש ומכח זה מוסיף כח יפה ומגרע כח רעה חומש וכן המבזבז אל יבזבז יותר מן החומש לכן תג על אות ה' של חלה והנה שפיר נסמכה פרשה זו למרגלים כי המרגלים חטאו חטא של אד"הר כמ"ש והימים ימי בכורי ענבים חטא (דברים לב) ענבימו ענבי ראש אשכלת מרורות למו הוא אד"הר שחווה סחטה ענבים והביאה לו לכן ס' של ויהס כלב גדולה כי ס' של ס"מ סטן היה ביניהם וגרמה להם כל זה ז"ש ויב"א ע"ד חברו"ן בגי' ש"טן בא ובלבל אותם.

וז"ש והמתה אותם כאיש א' על אד"הר קאמרשחטאו חטא של אד"הר ועתה יגדל נא עתה כאשר עשה לאד"הר שאמר (בראשית ב) ביום אכלך ממנו מות תמות ועשה מיום א' אלף שנה כן עתה י"י ארך אפים והשיב הקב"ה סלחתי כדברייך להאריך ג"כ אך שא"א להאריך על מ' אלפים שנה ואולם חי אני לעולם ר"ל אני חי וקיים לעד אבל כל העולם אינו רק ו' אלפים שנה לכן אמר יום לשנה יום לשנה: ערסתכם חסר ו"י כתיב כי ב' אותיות אלו גרם אדם הראשון (שם ג) ו"י גרש י"י אלקים את האדם גרם (רות א) ותלכנה שתי ההין ב' חורבנין בית ראשון ה' עלאה א"לף בינה בית שני ה' שנייה ולכן בכאן תיקון שם בן ד' ראשית ערסתכם חלה דא י' של שם חל"ה תרימו"ו תרומ"ה ג' אותיות מן השם ז"ש תר מו תרומה לי"י לתשלום שם י"י ז"ש אח"כ מראשית ערסותיכם שהיא הי' של חלה כמבואר בתיקונים שחלה היא סוד י' תתנו לי"י תרומה רוממות לשם י"י לדורותיכם שיהי' מתוקן הכל ולפי דרכי הראשון שאד"הר אחר חטאו נעשה חלה מג' עולמות בי"ע דהיינו חל"ה תרימו"ו תרומ"ה שנעשה תרי ממאה מג' עולמות שהם ג' אותיות השם לכן יעקב כשנתברך בי' ברכות ותיקן י' קללות של אד"הר

כמבואר בזוהר תולדות אמר לו יצחק באותו פרק (בראשית כז) הו"ה גביר לאחיך שהוא יהיה שיעור קומה בתיקון ג' אותיות אלו שהן הן אורך של אד"הר לכן אמרה רבקה אז (שם) קצתי בחיי ק' קטנה בכ"ף איש ז"ש ראשית עריסותיכם הוא אד"הר (משלי ח) וראש עפרות תב"ל שהיה איפה שלימה מג' סאין שאברהם אמר עליה (בראשית יח) מהרי שלש סאים קמח סלת לתקן איפה של אד"הר שהי' כלול נר"נ מג' עולמות (שם) לושי ועשי עגות ליקח חלה מן העיסה ולתקן חוב המחשבה דחב בי' אדם אבל באותו הפרק נטמאה העיסה ולא ניתקנה בסוד שהסיב אברהם (שם) הנה באה"ל ר"ל ל"ח שנה אחר זה באה רבקה וניתקנה העיסה (שם) ואל הבק"ר רץ אברהם הלא זקן ואינו לפי כבודו היה אבל בהיפוך אתוון רבקה"ה זה נרמז בכאן חל"ה תגין על ה' לומר כאלו אינו כתובה בו ורומז על ל"ח שנה אלו גם היו ישראל נזופין במדבר ל"ח שנה שלא נתייחד עליהן הדיבור אפשר שרמז בבואכם ר"ל כשתבואו אל א"י אז ראשית עריסותיכם שיהי' מכאן עוד ל"ח שנה חל ה' מתוייגת לומר כאלו אינה כי אחר ל"ח שנה חל עליהם ה' שחטא בו אד"הר כמבואר בתיקונים (תיקון י"ט) וז"ל חטה אלנא איהו דאכיל אדם קדמאה ואיהו לא אפיק מיניה מצה שמורה ועביד לי' עיסה ולא אפיק מתמן חלה ובג"ד לא ח"ל בו ה' ושריא בי' ח' מלשון (עובדי' א) וחתו גבורך תימן לכן אמר ח"לה ת"רימו נוטריקון ח"ת ז"ש רבקה קצתי בחיי מפני בנות ח"ת לתקן איפה כמ"ש יצחק (בראשית כז) מ"י א"פוא ה"צד ציד ר"ת מא"ה לתקן מאה שערים אשר זרע יצחק בארץ ההיא לתקן איפ"ה אד"הר שהעמידו על ק' אמה ז"ש יצחק (שם) ולכה איפוא מה אעשה בני על איפה של אד"הר והשיב עשו (שם) ברכני ג"ם אני לתקן שיעור ח"לה שלו שהיא ג"ם בצים כי (קהלת א) ג"ם את זה לעומת זה ויעקב אמר כשנולד לו יוסף (בראשית ל) שלחני כי הגיע עת טהרת העיסה לקבל עשו הרשע (שם) מתי אעשה ג"ם אנכי לביתי ורבקה אמרה למה אשכל גם שניכם ביום א' כי כמו שעיסת ישראל חייבת בחלה כן לעמת זה עיסת כלבים פטורה מן החלה בזמן שהרועים אוכלים ממנה חייבת אין הרועים אוכלים ממנה פטורה: ולפי דברי הרמב"ן שמפרש על פי הירושלמי אף עיסה נקיייה כסולת כשעשו אותה לשם כלבים פטורה שלא כדברי הי"א בעל התרומה שבזמן שהיא ראויה לאכילה אף שנעשית לכלבים חייבת לדעת דקדוק הפסוק והיה באכלכ"ם דייקא שצריך לאכול דוקא מן העיסה אז תרימו אבל כשאינה עשייה לאכילת רועים פטורה א"ש'ל עיסת כלבים שהיא העיסה טמאה לקבל עיסה טהורה במרכבה כי זה לעומת זה וכבר ידעת כשהלך עשו לצד ציד להביא הביא כלב ועשה מטעמים לאביו ממנו שהוא כוחו וכן כשחטאו ישראל על המזבח דמות כלב שנקרא בלאד"ן ויעקב כששלח מנחה לעשו אמר והנה ג"ם הוא אחרינו אז היה (משלי כו) מחזיק באזני כ"לב באמרו כה תאמרון לאדני והיא באמת בל אד"ן וקראו אדון גם יוסף הצדיק שהיה שטנו של עשו אמר (בראשית לז) הגידה נא לי נא איפ"ה הם רועים על זו העיסה איפה של אד"הר (שם) ויתנכלו אותו להמיתו שיסו בו את הכלבים (שם) הנה קמ"ה אלמתי בגימטריא עיס"ה ובמכירתו גרמו וישבו לאכל לחם עוני: גמרינן שחלה דוקא מחמשה מינים כתיב הכא לחם וכתוב התם גבי מצה לחם עוני מה התם ה' מינים דוקא שאתאן לידי חימוץ פרט לדוחן ואורז כו' כן גם כן גבי חלה דוקא מאלו המינים הבאים לידי חימוץ חייבין בחלה אבל מה שאינו בא לידי חימוץ אינו חייב בחלה וקשה מה ענין חלה אל חימוץ

אבל ע"פ תיקוני זוהר נחא א"הר לא אפיק מצה שמורה ועביד עיסה ולא אפיק מיניה חלה ובג"ד לא חל ביה ה' ושריא ביה ח' שהוא סוד חמץ לכן מוכרחין ליקח חלה דוקא מה' מינים שבאים לידי חימוץ לכן חלת האור נשרפת כדין חמץ שאין ביעורו אלא שריפה ואנחנו בזמן הזה אין עושין רק חלה א' לאור כי מקוין אנו לישועת אלקינו שתהיה עיסת טמאים נשרפת ועושים לה מדורה בפני עצמה (ישעי' לג) והיו עמים משרפות סיד אבל הרא"ש ס"ל שגם בזמן הזה לוקחים ב' חלות וכן משמע במדרש חזית על פסוק (שיר א) שמוני נוטרה את הכרמים א"ר חייא בשם ר' יוחנן מי גרם לי לעשות בח"ל שני ימים טובים של גליות על שלא שמרתי יום א' בא"י (שם) כרמי שלי לא נטרתי מי גרם לי לעשות ב' חלות בח"ל ע"י שמוני נוטרה את הכרמים על שלא שמרתיחלה א' בא"י כסבורה הייתי שאקבל שכר על שניהם ואני לא אקבל שכר רק על אחת לדעתי מדרש זה מבואר בפ' זו כי מנ"ל שדברו ישראל כן אבל מבואר הוא בפ' שהוא כפל ומיותר.

והיה באכלכם מלחם הארץ שהיא חלת א"י תרימו תרומה לי"י לשם י"י כי הוא דאורייתא ואין שם רק אחת ואח"כ אמר ראשית עריסותיכם ר"ל כשתבואו לח"ל שאז היא חלה שלכם כמ"ש (ישעיה א) חדשיכם ומועדיכם לא אמר חדש שבת רק חדשיכם שלכם שאתם בודים מעצמיכם וכן כאן אמר מעריסותיכם שאתם לוקחין חלה ועוד תרי תרומה כי ב' חלות הן בח"ל א' נקראת חלה הב' נקראת תרומה כי חלת האור שורפין וחלת כהן נאכלת בטומאה נקראת זו שנאכלת חולין נגד חלת האור שהיא תרומה וזו חלה לשון חולין ומפרש אח"כ שאין אתה מקבל שכר רק על אחת ז"ש כתרומת גרן שהיא תרומה גדולה כן תרימו אותה מה תרומה גדולה רק אחת וכן חלה שאין אתה מקבל שכר רק על אחת וחזר ומפרש לכן מראשית עריסותיכם תתנו לי"י תרומה שתקיימו מצות חלה בא"י ליקח מן ראשית עריסותיכם לשם י"י שאז תזכו ליתן כן לדורותיכם ולא תגרמו חטאיכם לצאת מן א"י: במדרש ע"פ (ירמיה ב) הדור אתם ראו דבר ד המדבר הייתי לישראל אם ארץ מאפליה אמר להם ירמיה לישראל למה אין אתם עוסקים בתורה השיבו לו במה נתפרנס הוציא להם צנצנת המן שהניח הקב"ה למשמרת הדורות הבאים וז"ש ראו דבר ד' המדבר הייתי לישראל איך שהקב"ה נתן להם פרנסתם בריוח כשהיו במדבר ועושקים בתורה כמ"ש התנא אם אין קמח אין תורה השיב הקדוש ברוך הוא להיפך אם אין תורה אין קמח ז"ש והיה באכלכם מלחם הארץ ר"ל שיתעסקו בתורה שאין תורה כתורת א"י אז יהיה לכם מזון הגוף ויהיה לכם עיסה ותרימו תרומה לי"י כי בזכות חלה בא ברכה אל המכונס ז"ש ראשית עריסותיכם חלה יגרום אח"כ שתהיה לכם עיסה ותרימו עוד תרומה כתרומת גרן כן תרימו אותה ר"ל כמו שבתרומה איתמ' בי' (דברים יד) עשר תעשר עשר בשביל שתתעש' וכה"א (במדבר ה) איש את קדשיו מי שנותן מעשרותיו לו יהיה ממון הרבה וכמו ששם אצל תרומת גרן זכה לעשירות כן במקום הזה בזכות חלה מראשית עריסותיכם שתתן לי"י תרומה תזכה שיהיה ברכה בביתך ז"ש לדרתים חסר קרי בי' לדרתכם כמ"ש בזוהר ע"פ לעשות את השבת לדרתם קרי בי' לדירתם ע"ש וע"פ המדרש שכתבתי הפסוק מתרץ למה צוה הקב"ה ליקח חלה ראשית עריסתכם שהוא כדי עיסת מדבר למה דווקא ח"לה מנין חלה שהיא ראשית עריסותיכם לז"א הטעם שצוה הקב"ה מראשית עריסותיכם שהיא במדבר

תתנו לי"י תרומה לדורותיכם ר"ל מן צנצנת המן שהוא שיעור עומר לגלגלת תתנו רוממת לי"י להתפלל כל אדם על מזונו בכל דור ודור להיות לו בטחון שיתפרנס אותו הקב"ה כמו שעשה לדור המדבר במדבר ולכן צוה הקב"ה ליתן חלה מזה השיעור עיסת מדבר כדי לזכור בכל יום אותו עומר צנצנת המן והוא טעם נכון בדרך רמז בפרשתא דא אשתמודעין רזין עילאין בעין פטירת האדם בבואכם אל הארץ היא ארץ החיים אשר אני מביא אתכם כי אין אדם נפטר מן העולם עד שזוכה ורואה פני השכינה כי לא יראה האדם בעוד שהוא חי אבל רואה ביום מותו והיה ובאכלכם כי למחר לקבל שכרו ושם לקבל שכר באכלכם מלח"ם האר"ץ תרימ"ו תרומ"ה ס"ת מצוה היא התורה והמצוה שעשה בזה העולם באין המלאכים ומביאין האדם לפני ב"ד של מעלה ולפני הקב"ה ז"ש תרימו תרומה לי"י ג' תרומות בג' פסוקין הן הן ג' כתות שבאין עם האדם בשעת פטירתו של אדם אין אדם נפטר מן העולם עד שרואה איהר ז"ש ראשית עריסותיכם שהוא ראשון אדם חלה של עולם עין בזוהר פ' וירא שיעקב בא וכו' (ירמיה ב) רא"שיה יש"ראל לי"י קו"דש ת"בואתה והוא מקבל אולפן ז"ש תרימו תרומה והנה תחילת דינו של אדם נידון על התורה ז"ש באכלכם מלחם הארץ שהיא התורה זה הוא ראשית מדון ז"ש ראשית עריסותיכם שדנין האדם ומגבלין כעיסה כי מרכיבין שם חגיר על סומא גוף על נשמה ועושים האדם בעריסה ודנין שם על חילול השם ז"ש מראשית עריסותיכם תתנו לי"י תרומה שהיה לכם ליתן רוממות לאל גם חלה מרומז שלא לחלל השם.

א' ג' תרומות על ג' עמודים על עמוד התורה א' באכלכם מלחם הארץ היא התורה ובה תרימו תרומה לי"י לשם י"י כי תורה כולה שמותיו של הקב"ה. נגד עבודה היא התפלה א' ראשית עריסותיכם כמ"ש ולקחו מחשוב ד' תפלות הן כולם ערב ובוקר וצהריים חצות לילה חלה דא צלותא מלשון (שמוה לב) ויחל משה.

נגד ג"ח א' מראשית עריסותיכ' תתנו לי"י תרומה כי צריך ליתן מן מובחר (משלי כב) כי נתן מלחמו לד"ל ר"ל מאותו לחם שהוא בעצמו אוכל וכה"א (ישעיה נח) פרוס לרעב לחמך שאתה אוכל וכל א' תרומה תרי ממאה הורה נ' שערים טמא נ' טהור והקב"ה לוקח תרי ונתן לנו מ"ט חלקים וכן ביחוד שמע וברוך בקר וערב מ"ט מ"ט: ע"ד האמת לתרץ מה שאמר אחר הגזירה של מרגלים בבאכם הלא כל הדור ההוא לא נכנסו לארץ כי נגזרה עליהם גזירה ולמה משונה ביאה זו לחייב מיד ולמה משונה ביאה זו שתהיה בביאת כולכם ולמה חיוב חלה משעת גלגול רזא דגלגולא הוא כי ידוע שמשה וס' רבוא דיליה מעלמא דאתי אינון לפני משה פני חמה כמ"ש וישל"ח אות"ם מש"ה ס"ת חמ"ה שהם היו במדריגה חמה ודורו של משה זכו לאכול לחם מן השמים שהוא מאות ו' של השם אבל מיד בימי יהושע שהיה פני לבנה לכן עיר ראשונה שכבשו ישראל נקראת יריחו ברזא דחכמתא והיה ז' חומות סביבה רזא דז' קליפין שכבשה יהושע ותיקן עלינ"ו לשב"ח בגימטריא א"ב ג י"ת ז' שמהן בז' יומין בז' שופרות בז' כהנים לקבל ז' שערים דלעילא (יהושע ו) וירחו סוגרת ומסוגרת וגו' אין י"וצאו"אין ב"א ר"ת איו"ב שכבר סר צלם מעליהם ולא היה להם ע"ץ להגין עליהם שהיה צדיק ויוצא ובא לפנייהם ועל פי הסוד ויריחו היא השכינה סוגרת ומסוגרת והנה יהושע היה פני לבנה זוכה בה אבל הזקנים שבדור אמרו אוי לאותה בושח כמ"ש (קהלת א) מה יתרון לאדם על יהושע אי' (שם) בכל עמלו שיעמול תחת השמש.

אף שהרג ל"א מלכים מאחר שהוא עומל תחת השמש שהיא הלבנה ואין אורו ממנו לדעתי סוד זה שבמדבר היתה איפה ג' סאין י"ח קבין ובימי יהושע משנכנסו לא"י נעשה מו' קבין ה' קבין הגדילו המידות לגריעותא שנעשה מו' ה' כי מקודם בימי משה דרגא דו' כי בשש באו ש"ש וקבל תורה בששה בסיון לקבל דרגיה אבל בימי יהושע אכלו (יהושע ה) מעבור הארץ שהוא ה' אחרונה של השם לכן נעשה מו' קבין של מדה ה' ועתה (קהלת א) דור הולך זה ס' רבוא (שם) ודור בא ס' רבוא דור הולך זה משה ודור בא זה משה כי בכל דור ודור (שם) וזרח השמש זה משה (שם) ובא השמש זה משה (שם) אל מקומו שואף זורח הוא שם כי משה מאיר לכל הדורות כמ"ש (שם) מ"ה ש"היה הו"א ש"יהיה (דברים יד) כי ע"ם קדו"ש עת"ה ס"ת משה כי משה הוא כולל כל הפרצופים (תהלים קמד) אשרי העם שככ"ה בגימטריא משה ככ"ה נוטריקון כ"לל כ"ל ה"דורות אם ככ"ה את עושה לי וכמו שמתחלה היה אה"ר חלה של עולם רק אח"כ נתמעט על ק' אמה ולא זכה רק לשני עולמות וחצי שהם ד' פרצופים על עשייה וד' פרצופים של יצירה וב' פרצופים של ו"ה מן עולם הכסא אבל מתחלה (בראשית א) תוצא הארץ נפש חיה למינה שזכה גם כן לחכמה שהוא י"ה סוד חיה אח"כ נקראת חיה שלא זכה לשמינית שהוא אמא עילאה דמקנא בכורסיי רק לב' פרצופי שלה שהם ו"ה אבל ב' פרצופים של י"ה שהם אבא ואמא לזה לא זכה (שם ה) ז"ה ספר תולדות אדם זה כלול מי"ב פרצופים של ג' עולמות בכל עולם ד' אתוון של שם שהם ד' פרצופים לדעתי סוד זה מבואר בפסוק (שם ב) ויהי ה"אדם ל"נפש ח"יה ר"ת חל"ה שאדם הראשון נעשה חלה של עולם ונתהפך (איוב לח) כחומר חותם (בראשית ב) ויפ"ח באפיו נשמת חיי"ם ס"ת חות"ם ומי תיקן העיסה ס"ת משה כי משה שהוא בשג"ם היו ימיו מאה ועשרים שנה ותיקן כל הי"ב פרצופים (שמות ג) וז"ה לך האות שגם ב' פרצופים שהיו חסירים לאד"הר נתמלאו למשה משה ב"ן עמר"ם בגימטריא שם מלא על עולם מלא דהיינו שם במילואו כזה ש"ין מ"ם עולים במילואו כזה עי"ן וי"ו למ"ד מ"ם שו' עם הכולל הרי השמ"ז כמנין מ"שה ב"ן עמר"ם שהיה אז ש"ם מלא על עולם מלא (שם ב) ותרא אותו כי טוב הוא ר"ל עולם הבריאה נקרא עולם שכולו טוב כמ"ש אחוז בכסא והחזר להם תשובה שזכה שפרש שדי זיו שכינתו עליו וזכה לכל שיעור קומה של א"הר וי"הי האד"ם בגימטריא כס"א שזכה לעולם הכסא וי"הי הוא מעשר של עמ"ר לגלגלת מספר נפשותיכם כי לכל צדיק י"ש עולמות ומבואר בתיבת (משלי ח) ל"הנחיל תמן חל"ה נשארו אתוון לי"ן היש בית אביך מקום ל"לין מספר צ' כי כל צ' וצדיק הוא חלה של עולם ונוחל י"ש עולמות שהוא המעשר מן י"ש הוא א"ל כמ"ש יעקב (בראשית כח) אכן י"ש י"י במקום הזה ויקרא שם המקום ההוא בית א"ל שהוא מעשר מן י"ש וכן נקראים ישראל י"ש עולמות אל שהוא מעשר מן י"ש ד' כסאות אחסין ליה תמן בסוד (שיר ח) מאתיים לנוטרים את פריו כמ"ש בזוהר ע"פ באלוני ממר"א כסא ר' מזה הטעם לא פחות עלמין מנ"א צדיקים כמ"ש במדרש נשא ע"פ (שופטים יג) ויהי איש אחד מצרעה ממשפח' הדני ושמו מנוח מנין ויה"י אע"פ שארז"ל ל' צדיקים תרווייהו איתנהו כי על צדיק אחד עולם עומד שהוא כלל כל השלשים מן השלשים הכי נכבד אם כן כולם כאחד ל"א וגם בסטרא אחרא לקבל עמר זה מעשר ל"א שהיו בירושלים לקבל מרכבה קדושה שהיא ג"כ ל"א זה מבואר במלת ויה"י האדם

לנפש חיה כתרומת גורן סוד עליית ארבע עולמות שמתקן האדם בכל יום ע"י ד' מעשים מתקן עשייה דהיינו מפנה ומניח ציציית ותפילין של יד ושל ראש הרי תיקן ארבע עולמות מן עשייה ובתפלה ע"י דיבור מעלה יצירה לבריאה וכשמכוון רעותא דלבא מעלה בריאה ובמחשבה אצילות ובד' עולמות אלו נעשה מלכות בנקודה אמצעית כלבנה שהיא כחצי גורן עגולה כמ"ש כתרומת גור"ן כן תרימו אותה והנה דור המדבר שהיו בימי משה בכלל אותו דור שהלך אותו דור אח"כ בא בימי יהושע כמ"ש בס' הבהיר דור שכבר בא א' דבר אל בני ישראל בבואכם ממש שהם בעצמם חזרו ובאו כי ס' רבוא נשמות בעולם והם הפרצופים של כל הדורות וכמ"ש אצל יהושע (יהושע ה) ואת בניהם הקים תחתם דייקא (תהלים מה) תחת אבותיך יהיו בניך (יהושע ה) וישבו החתם במחנה עד חיותם ר"ל שחיות שלהם חזרו ובאו וכמ"ש ויהושע וכלב חיו ממש מן האנשים ההם ע"כ (שם) ויקרא יהושע שם המקום ההוא ג'לגל כי שם נתברר ונתלבן סוד זה רזא דגלגולא ולכן מיד כשבאו אל א"י שהוא נגד ארץ החיים דלעילא נתחייבו מיד בחלה לטהר עיסה ולכן חיוב חלה אינו חל רק משעת גלגול כי סוד זה הוא רזא דגלגולא בסוד עמר לגלגלת שמורה ע"ס הגלגול ג' תרומות אלו מורים על ג' גלגולים (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר ר"ל ג' גלגולים הם מג' אבות גומלי חסדים גלגול ראשון מן אברהם חסד גלגול ב' מן יצחק ביישנים (שמות כ) למען תהי' יראתו על פניכם זו הבושה מסטרא דיצחק דאזל סומקא ואתי חוורי רחמנים גלגול ג' מיעקב הן הן ג' תרומות לקבל ג' קיטרין נפש רות נשמה.

ותיקנו של א"ה ר בג' אבות אלו אברהם תיקן נפש יצחק רוח יעקב נשמה או לקבל ג' תפלות כמ"ש הבהיר ע"פ (שם כה) ויקחו לי תרומה א' הקב"ה הרימו אותי בתפלתכם ג' מלאכים ממונים על ג' תפלות בר"מ פקודא דא להפריש חלה לכהןחל"ה הכי חושבנה מ"ג בצים וחד חומש ואית חד מן חמשים דאיהו נ' וס' מג"ן דאיהו מ"יכאל ג'בריאל נ"וריאל חל"ה שכינתא באתר דאילין מלאכין תמן אבהן ובאחר דאבהן תמן שכינתא תמן ובה ויח"ל בה צלינא הה"ד (שם לב) ויחל משה י"י אלקים אתה החילות ובה חל"ה זכות אבות ובה תמה זכות אבות לרשעים לדעתי ראשי"ת עריסותיכ"ם חל"ה ס"ת תמ"ה הרי בכאן מבוארין תרוויהו חלה זכות אבות תמה זכות אבות ג' תרומות אלו ג' זכויות מג' אבות גם ג' תפלות שתקנו אבות העולם שחרית מקבל מלאך מיכאל מנחה מקבל מלאך גבריאל ערבית מקבל מלאך נוריאל כמ"ש יעקב (בראשית כח) מה נורא המקום הזה ג' מלאכים אלו בצירוף יחד מיכאל גבריאל נוריאל בגימטריא אברה"ם יצחק"ק ויעק"ב והוא חשבון כ"בש א' בבוקר כ"בש ב' בין הערבים כ"פ ככש בגי' תרמ"ד כי תפלות נגד תמידין תקנו שהיו שנים ליום לכן נחלקו רז"ל על תפלת ערבית אם היא רשות גם נקראת חלה תרומה לרמוז על מה שארז"ל גדולה תורה שקדמה מ' שנה לחלה וצריך ליתן טעם למה באמת קדמה מ' והענין שארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת וכן יצירת הגוף מ' יום כי בתוך מ' יום ליצירה יכולין לשנות מנקבה לזכר וכן מ' יום הוצרך משה להיות בהר לקבל תורה שבע"פ וכמו שלא יכול משה לקבל תורה שבע"פ פחות מ' יום שהוא סוד יצירת הולד כן מ' שנה קדמה תורה קודם לחלה שהוא סוד עיסה תיקון א' גופו של אדם קדמאה ז"ש ראשית עריסותיכם על קטן המוטל בעריסה היא בא כדמיון חלה מה חלה ניתנה מ' שנה אחר התור' שהיא הנשמה והעיסה

הוא הגוף ז"ש תרימו תרומ"ה בהיפך אתוון תור"ה מ' כמו שתורה קדמה מ' לכן מ' אותיות פסוק ראשית עריסותיכם ו' תיבות וכן בפסוק אחרון מראשית עריסותיכם פסוק זה מתחיל במ' ומסיים במ' סוד (שמות ב) מן ה"מים משיתיהו י' היא סוד חלה טפה כמבואר בתיקונים ובלא מים אין יכולין לגבל העיסה כי העושה עיסתו קמח אינו חייב בחלה עד שיתן לתוכו מים ולכן ארז"ל שצריך להיות א' מן ז' משקין לחייב בחלה שיהי' נקרא משקה י"ד שח"ט ד"ם.

ר"אשית ע"ריסותיכם ח"לה ת"רימו ר"ת בגימטריא ערבו"ת כי שם באותו רקיע ז' נחלקין נשמת זכר לנשמת נקבה תרומה משם המורם מכם כיוצא בכם והכל לפי סנהדרין של מעלה כ"ת"רומת ג"רן ר"ת כ"ג סנהדרי קטנה שהיו יושבים חצי גורן עגולה כ"ן בגי' שבעים סנהדרין כי כשיבא אדם אל ארץ החיים דלעילא דנין אותו סנהדרין קטנה וגדולה (תהלים קכב) כי שמה ישבו כסאות למשפט דמיון ירושלים דלמטה (שם) הבנויה כעיר שחוכרה לה יחדיו וס"ת (שם מב) תהום אל ת'הום קרא לקול צינוריק ראשית עריסה באים ה' מלאכי חבלה א' מכה הב' מונה הג' קורא הד' מביא עשבים ה' מכה אביו ואמו ובהיפוך אתוון המות כתרומת גרן הוא ג' גולייירין בישין המתגרין במלחמה אף חמה משחית עם סמא"ל סט"ן בגימטריא ר"ן הרי גר"ן האטד של המצרי' וכפי תרומת המסטיני' והמקטריגים כן תרימו אתם כפי התגברותו עם כתות סמאל סטן שכבש את יצרו כפי כחו זה מרימין הנשמה באותו עולם גם בבואכם אז מיד בדריסת הרגל שלהם קדשו הארץ ארז"ל יכול בכניסת ב' או ג' מרגלים ת"ל בבואכם כולכם ולא בביאת מקצתם כי מתחלה היו ס' רבוא כלבים שם עיסת כלבים פטורה מן החלה בזמן שאין הרועים אוכלים אותה אע"פ שהיא נקייה אבל אח"כ כשנכנסו ס' רבוא פרצופים למטה קדושים נשמות טהורות ובדריסתם קדשו הארץ גם באכילתם העלו ניצוצות טהורות הבלועים בתוך עמקי הקליפות ז"ש באכלכם מלחם הארץ אז תרימו ניצוצות טהורות ליי"י לתוך הקדושה ולפי שצדיק (משלי יג) אוכל לשובע נפשו שאוכל ותיקן הנפש האוכל לכך (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת י"י שראשית עריסה יקח מיד חלה: מה שנתנו חז"ל שיעור לחלה בעל הבית אחד מכ"ד ואשה נותנת א' ממ"ח ע"ד הפשט לפי שהתורה נחלקת לכ"ד ספרים וניקנית בארבעים ושמנה מעלות הנה לימוד התור' היא לאיש (דברים יא) ולמדתם את בניכם כתיב ולא בנותיכם והמלמד בתו תורה מלמדה תפלות לכן א"הר שחטא וקלקל עיסתו גרם שנסתמו ממנו מעייני התורה שהם כ"ד לכן א' מכ"ד יקח חלה לטהר ולזכך לבו להבין אמרי בינה אבל האשה שגרמה שנלקחו מן האדם מעלת התור' שעל ידה זוכה כמ"ש (איוב ו) האם אין עזרתי בי ותושיה נדחה ממני לכן נתן הקב"ה לה לתקן קלקולה א' ממ"ח לקנות אותם המעלות שגרמה היא להזיקו בחטא שלה.

ע"ד הדרש לפי שהיא גרמה ב' מיתות לה ולבעל' והבעל לא גרם רק להמית את עצמו במה ששמע לעצתה ולכן טומאת אשה ז' ימים לזכר כי עץ שאכל א"הר בת שבע נקרא נגד כל יום טומאה א' הרי שבעת ימים תהיה תחת אמו הראשונה שגרמה ז' מדורין בישין לעולם וביום השמיני ימול ערלתו ואצל נקיב' וטמאה שבועיים כנדת' הרי הטומאה כפולה ולפי שתיקון חלה הוא לתקן כ"ד שלנו כ"ד מיני קשיטין הלכו ממנה לכן אל האיש תיקונו כ"ד ואשה פי שניים ברוחה מ"ח כ"ד שלו וכ"ד שלה.

או על סוד (תהלים קלט) אחור וקדם צרתני שנברא א"הר בי"ב צירופי ההויה פנים ובי"ב אחור הרי כ"ד צירופים וכן כ"ד צירופי אדני שקשטה בכ"ד תכשיטים אח"כ בא נחש והטיל זוהמא בחוה וגרם כ"ד זיני דמסאבות' כמ"ש בזוהר פ' אחרי מות מנין (בראשית ג) ואי"בה אשית בינך ובין האשה מנין ואיב"ה.

והנה בפר' שלפניה חזרו וניערו חטא של א"הר וגרמו בכייה לדורות לכן ו"פגריכם א"תם י"פלו ב"מדבר ה"זה ר"ת ואיב"ה שהוא כ"ד זיני דמסאבותא כי י' מרגלים פגמו בי' של שם שהוא ראשיה עריסותיכם חלה היא עשירית האיפה ומשה שראה שפגמו ויכרתו משם זמורה שפגמו במד' העשירית שהיא ארץ דלעילא ואפיקו שום ביש עליה התפלל על יהושע י"ה יושיעך מעצת מרגלים והוסיף לו י' לקבל י' מחשבה שפגמוי מרגלים לכן אמר משה על י' מרגלים אלו בתוכחתו (דברים לב) כי דור תהפוכות המה שהם מרגלים שהיו באותו שעה כשרים ונתהפכו לרעה לכן אמר (שם) צור ילדך תש"י בי' קטנה שהתישו כביכול כח של מעלה ומשה א' ועתה יגדל י' רבתי שיוסיפו בכח של מעל' לכן י' לשונות בברכת קדושין לקבל י' נטיעות אלו שפגמו בהם י' מרגלים ז"ש הקב"ה וינסו אותי זה עשר פעמים על מנת י' אלו לכן לא אמר בפר' זו למטה יוסף למט' אפרים רק זכר יוסף למט' מנשה הראשונים תירצו לפי שמנשה תפס מידתו של יוסף להוציא דבה אבל יהושע לא תפס מעשה אבותיו בידו אבל לפי רזא דא כי יהושע היה במקום לוי כמרכבה כי ידוע שהי' (במדבר ב) איש על דגלו באותות לבית אבותם כי יעקב צוה לשאת מטתו כדמות מרכבה למעלה ולוי לא נשא ונכנס במקומו אפרים ויוסף לא נשא לפי שהיה מלך ונכנס במקומו מנשה ז"ש הכתוב (בראשית מח) אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי ל"י הוא מיותר מורה שאפרים לקבל לוי ומנשה לקבל יוסף לכן אמר למטה יוסף למטה מנשה כי הוא נכנס תחת אביו באותו פרק להיות בדגלים ולבאי הארץ שהיו גם כן בדמות מרכבה לכן לארץ החיים למטה ונמצא שראה משה שיהושע נכנס תחת לוי שהוא היה המעשר של בניו של יעקב כאשר לקחו מיכאל הביאו לפני הקב"ה לכן הוסיף משה י' על יהושע כי הוא לעת עתה מעשר עשירי והי' קודש ויתקן י' שפגמו י' מרגלים לכן סמך עתה מיד ב' פרשיות למרגלים הם חטאו באשכול של ענבי וכתרו משם (דברים לב) אשכולות מררות למו לכן יבא הבן ויכפר על האב וצוה הקב"ה יין לנסך לכפר עליו ואח"כ חטאו במה שאמרו ארץ אוכלת יושביה וכלב ויהושע א' כי לחמנו הם לכן צוה לתקן מלחם הארץ ליתן חלה שהוא עשירית האיפ' מדה עשירית של עשר נטיעות ז"ש ר' יוחנן למה נסמכה פ' ע"ז לפ' חלה לומר לך שכל מי שמקיים חלה מבטל ע"ז הוא הדבר אשר דברתי שתיקון חלה הוא תיקון חטא של א"הר שקיצץ בנטיעות והוא חטא ע"ז לכן בפ' של ע"ז ושעיר עזים לחטת חסר א' כי (משלי טז) נרגן מפריד אלוף גם הוא מלשון חטה כי עץ שאכל אה"ר חטה הי' ולפי שהטומא' באשה פי שנים ברוחה כמו שיש כ"ד מיני טומא' לאיש לכך א' מכ"ד ובאשה כפולה לכך א' ממ"ח.

גם ע"מלק הוא (ישעיה מ) מ"ר מדלי ובת זוגו הוא לילי"ת כפל מר (שם לח) הנה לשלום מ"ר לי מ"ר הרי שהנוקבא היא כפל זכר לכן גם תיקון העיסה אצל הנקיבה כפל זה מכ"ד וזאת ממ"ח ותיקון עיסה על ידי אשה נלמד מאברהם שא' לשרה (בראשית יח) מהרי שלש סאים איפה של א"הר שהיא היתה דיוקנא של חוה לושי ועשי עגות כי אד"הר לא אפיק מינה חלה צוה לחוה להוציא חלה מן העיסה ולטהרה: ג' מצות נצטוו

הנשים סי' (משלי לא) שקר ה"ח"ן והבל היופי אשה יראה י"י היא תתהלל קשה מלת היא מיותרת אבל על מלת ה'ח'ן קאי שהיא ה"דלקה ח"לה נ"דה בהגהות מיימוני מביא חנ"ה נקראת כן ע"ש שהיתה שלימה בכל ג' מצותיה ח"לה נ"דה ה"דלקה לפי שקלקלה בג' קיטרין של אדם כי (ויקרא יז) הדם היא הנפש לפיכך תלקה בחדרי בטנה כי (משלי יג) צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן רשעים מחסרין הנפש היא קלקלה ברוח וגרמה שתצא (תהלים קמו) רוחו ישוב לאדמתו וגרמה לקלקל עיסתו שהוצבר עפרו כמ"ש במדרש משל לאשה שמקשקשת עיסתה במים ומגבהת ונוטלת חלתה מבינתים שרה גלגול חוה תקנה שלש אלו דהיינו נר דלוק ברכה מצויה בעיסה ענן קשור על פתחה לתקן פתחי נדה שקלקלה בז' הקפות של נחש (בכורות) עיבורה לז' שנים (שבת ל) היא כבה נרו של עולם (משלי כ) נר אלקים נשמת אדם לכן צריכה להדליק נר בשבת כי אז נר של נשמות דולק נשמה יתירה.

סוד מג"ן בר"מ על חלה אתמר רזא דמלה סנהדרין היו יושבין כחצי גורן עגולה קטנה כ"ג סנהדרי גדולה ע' נרמזה כ"תרומות ג"רן כ"ג כ"ן הרימו הרי ע' שניהם יחד עולים מנין מג"ן (חבקוק ב) י"י בהיכ"ל ז"ש ג"ץ היוצא מתחת פטי"ש שהוא בגי' חנו"ך מטטרו"ן עם הכולל שכולל מלאכ"י ר"חמים ובקליפה ג"כ שעטנז ג"ץ ר"אשית ע"ריסותיכם ת"רימו ח"לה ר"ת בגי' קליפ"ת נג"ה שהוא ראשית ששיריה ניכרין שמחוייבין ישראל להרימה מתוך הקליפות שממנו השפיע לחיצונים רק תרומה לי"י שתבא בתוך הקדושה כתרומת גרן כן תרימו אותה הוא גרן האטד גלגול ערבונ"ת שם זווג הנשמה ונפרד משם דכר ונוקבא ר"ת ראשיה ע"ריסותכם ת"רימו ח"לה בגי' ערבונ"ת אח"כ באו ג' נשים ותקנו כל א' חנה תקנ' נדה (שמואל א א) ופניה לא היו לה עוד פנים שלמט'.

צרפית תקנה חלה. שונמי' תקנה נר ושמן ושלתן ילדו מסטרא דנוקבא שסודם ש"יח ש"מואל י"ונה ח"בוקק גם יצחק היה מסטרא דנוקבא כעת חיה ולשרה בן לכן מבעתותא דשכינתא פרחא רוחה חוה ילדה הבל ולא היה בדמותו של אדם הראשון לכן נהרג גם שמואל (שם) ויביאו את הנער אל עלי שכמעט שהרגו וכן יונה וכן שונמית (מלכים ב ד) את חובקת בן: במדרש תנחומא דרש על שנקרא ארץ כנע"ן חשבונו ק"ץ זכות אברהם שהוליד את יצחק לק' שנה ושרה לצ' שנה ע"ש לפי שאז באותו פרק היה מוטל לטהר כל הארצות שא"י עיסה לכל ארצות ועיסת א"י חייבת בחלה לתקן קלקול אד"הר שאמר (בראשית ג) ארורה האדמה בעבורך ואד"הר ממקום כפרתו נברא ז"ש ויתורו את ארץ כנען ואלו לא חטאו היה אז מיד מתוקן חטא של אד"הר ז"ש (דברים לב) ענבימו ענבי ראש והם הביאו אשכלות מררות למו ויכרתו משם זמורה ועבדו פרודא ובאתר שהי' להם להפריש חלה ולמיטר מצה עבדו מצה פרוסה וישאוהו במוט בשנים שהי' להם ליקח תרומה תרי ממאה ז"ש במוט בשנים ב"פ מ"ט לכן אמר וישח"טם במדבר ח' ט' שימו כיגרמו שנעשה מה' ח' כמבואר בתיקונים שזה החטא בא לאד"הר עבור שלא הוציא חלה לא חל ביה ה' ועביד ח' תמן מותא וכשראה משה קלקול י' שהיא הטפה סוד חלה מן י' מרגלים הוסיף י' ליהושע שהוא י' של שרי שנחלקה על ב' ההין (בראשית מז) הא לכם זרע והוסיפה בראש צדיק כי עליו מוטל לטהר העיסה לכן אמר בבואכם ותגיין על ה' של חלה להודיע ל"ח שנה ישאו זה וכל אותן ל"ח שנה היו

נזופין גם יהושע מבניו של יוסף שעליו היה מוטל לתקן העיסה עליו נאמר ג"כ משיח בן יוסף (שמואל ב יב) גם י"י העביר חטאתך לא תמות בהאי ג"ם אתכפר דוד והאי איהו שיעורא דחלה מ"ג בצים ועוד חומש ביצה רמיז וחמישיתו יוסף עליו בזוהר פ' ויצא ובשעה שמכרו אותו שיסו בו הכלבים (בראשית לז) ויתנכלו אותו על אות ברית קודש שהוא סוד טפה טמאו העיסה (שם) וישבו לאכל לחם במכירתו ולא אפיקו מיניה חלה ז"ש יוסף (שם מ) כי גנב גנבתי מארץ העברים וגם פה לא עשיתי מאומה לתקן העיסה כי תועבת מצרים לאכול לחם עם העברים ולכן ירדו למצרים לשבור בר כמבואר בפסוק (תהלים ב) נשקו בר ע"ש בר"מ כי משה שהוא תיקן העיסה לגמרי שהי' ק"ך שנה ועמד ק"ך יום על ההר נקרא לעילא בר למטה רב של כל ישראל ואל אותו נער כוון אברהם לתקן רך וטוב שהוא עולם שכולו טוב ויתן אל הנע"ר לעשותו שהי' לו לתקן העיסה לכן אמר של"ש סאי"ם בגי' משי"ח ב"ן אפרי"ם שהוא סוד איפה שלימה וצדק ולפי שאיפה הוא ע"ב לוגין (תהלים פט) כי אמרתי עולם חס"ד יבנה ר"ל אד"הר שהי' איפה שלימה שהוא עולם מלא על שם מלא כי מילוי שם יוד הי ויו הי ביודין הוא ע"ב בגי' חס"ד ז"ש (שם) חסדי י"י עולם אשירה ר"ל שם של י"י במילוי תמן תמצא עולם מלא שהוא חס"ד לכן נברא העולם בו' ימי השבוע תולדות השמים מלא בו' כי בו' ימים יש ע"ב שעות ובהן נברא העולם בחסד כי עולם מלא נברא בשם מלא שהוא בחכמה ונחלק על ג' פעמים כ"ד לכן היו ישראל נחלקין על ג' משמורת כ"ד כהונה כ"ד לוויה כ"ד מעמדות ולפי שהנוקבא יוצאת מבין חדוהי דז"א לכן מזוזה בב' שלישי הדלת וכן הלב מונח בתחלת שלישי העליון של אדם ומבין ב' שלישי זעיר יוצאת נוקביה לכן האיש לוקח חלה א' מצד שהוא חלק העליון שנחלק לכ"ד שהוא כד א' אבל האשה נותנת חלה א' ממ"ח חלקים שהם ב' כדין אחרים כי ג' כדין הם על ג' קיטרין על ג' עלמין ורזא (ישעי' נד) ושמתי כ"ד כ"ד שמשותיך וכן בציצית ב' שלישים ענף ושליש גדיל ז"ש וראיתם אותו כשתראו סוד זה לא תתורו אחרי לבבכם כי גם לבו של אדם הוא בתחלת שלישי העליון ומצינו למידין שכל ג' מצות (תהלים לד) חונה מלאך י"י סביב ליריאו הם כלם רומזין על סוד זה מזוזה תחלת שלישי העליון גם תפילין נגד הלב שהיא בתחלת שלישי גם ציצית שהוא מופרד מלשון (יחזקאל ח) ויקחני בציצת ראשי על שם (שיר ב) מציץ מן החרכי' הוא ג"כ ב' שלישי' ענף ושליש גדיל אם נאמר שמרמז על סוד ג' עולמות בי"ע סוד ד' ציצית הם ד' פעמים ב"ן שבד' יסודותכי ל"ט כריכות ח' חוטין סוד ב"ן ד"פ ב"ן הוא יצח"ק וכנ"ף כנגד שם קנ"א הרי קנ"א ב"ן בגי' בא"ר הרי ד' בארות דחפר יצחק אליבא דר' יהודה (בראשית כו) וישב יצחק בגרר הם סוד תפילין שיש בהן תיבות ומנין גר"ר שישב כל היום בטלית ותפילין בזכות ג' מצות אלו יצאו ממצרים: (חסר) ענין זו הפרשה על העתיד בימי משיח בבואכם בביאת כולכם שכל ישראל ישובו איש לאהלו שא"י תהיה הארץ מוציא גלוסקאות וכלי מילת כדאמרינן סוף כתובות ז"ש והיה באכלכם נטל הקב"ה שיחתם של אבות ועשה מפתח של גאולה לקיים (יואל ד) והי' ביום ההוא יטפו ההרים עסיס אין והי' אלא שמחה ישמח י"י אז במעשיו שיסלקו הקליפות מן העולם ג' אלו: קש תבן מוץ (שמות כב) ואנשי קודש תהיין לי (ירמיה ב) קודש ישראל לי"י ראשית תבואתה ויהיה אז גלוסקא מן הארץ כאשר היתה מתחלה קודם חטא אד"הר כי אחר החטא אתמר עלי' (בראשית ג) ארורה האדמה בעבורך

מלשון (יהושע ה) ויאכלו מעבור הארץ כשם שהוא המשיך קליפה על עצמו כן המשיך קציפה על חטה שנבראת בשבילו עץ שאכל אד"הר חטה היתה ואף לאחר שהצמיחה דן אותו באמרו (בראשית ג) בזיעת אפך תאכל לחם עבור (שם) קוץ ודרדר שהצמיח על עצמו ונתמעטו המאורות כי מתחלה (דברים לג) וממגד תבואות שמש ונתמעטו אח"כ על חד מן שמ"ג חלקים (הושע י) ויבא כגש"ם לנו לע"ל אז קליפת חטים שממנה הסובין תתבשל היטב והקמח מבפנים יהיה מקובץ לא נפרד ויהיה הכל יחד כאשר בתחלה שהיתה גלוסקא בארץ ראש שבולת ושיעור כל גלוסקא עשירית האיפה ז"ש (תהלים עב) יהי פיסת בר בארץ בראש ההרים ר"ל שיהיה שיעור ראשית עריסותיכם תרימו חלה ז"ש והיה באכלכם אז מלחם הארץ ממש זה שאומרים הברכה המוציא לחם מן הארץ וקשה למה לא א' חטה מן הארץ ועוד הלא במוציא כ"ע לא פליגי דאפיק משמע שהיא לשעבר הוציא לחם מן הארץ ולמה אין אנו אומרים אליבא דכ"ע מוציא לחם מן הארץ ואמרי בגמרא (ברכות לח) משתבחין לי רבנן לר' זירא דאדם גדול ובקי בברכות א"ל לכשיבא לידכם הביאוהו לידי פתח וא' מוציא אמר זה הוא שאומרים עליו שהוא אדם גדול אלמלא א המוציא אשמעינן הלכתא כרבנן ותוס' פירשו אע"ג שבמוציא כ"ע לא פליגי דאפיק משמע בירושלמי מפרש שלא לערב אותיות ע"ש אבל לדעתי שאומר לשון דמשתמע להבא ולשעבר כי כמו שמקודם חטא אד"הר הוציאה ארץ גלוסקאות כן תהיה לע"ל שיוציא לחם ממש מן הארץ לכן א' אז באכלכם את לחם הארץ ממש אז תרימו תרומה לי"י ונקרא עומר על שם עומר שהוא לבדו גמר מלאכתו וראוי לאכילה כמו הפת שנקרא ע"ש אפייהוהפטרה.

וזה סוד יעקב שראה סולם וראה קומת אד"הר שהי' אורו מסוף עולם עד סופו והוא שופריה דאדם אמר (בראשית כח) והי' ד' לי לאלק' ונתן לי לחם לאכול שאכילתו יהי' כבתחלה לחם לאכול ובגד ללבוש שתוציא כלי מלת מיד ללבוש בלי מלאכות כמו שהי' קודם חטא אדם הראשון ז"ש וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך ר"ל העומר הוא שיעור חלה שהוא עשירית האיפה והאיפה עשירית כור הרי שהקב"ה יצר מתחלה למען שמו הגדול שמורה שכל גלוסקא הוא שיעור חלה וזה סוד גדול וכן יהי לע"ל ז"ש תרימו תרומה לי"י לשם י"י כי יש בחלה מ"ג בצים וחומש ביצה שהוא רי"ו חומ"ש בצים בגי' משי"ח והסוד (תהלים כג) כוסי רוי"ה ה' רי"ו הסר ט' חומשין שהוא שיעור חלה מן האיש א' מכ"ד נשאר ברה מצות י"י ב"רה מאירת עינים ז"ש מראשית עריסותיכם שתהיה על השדה מן ראש הרים שיהי' פסת בר בארץ תרימו חלה ז"ש בראשית בזכות חלה בזכות מעשרות נברא העולם כשנותנת האשה שיעור ולכן תגין על ה' של חלה לעורר ה' פעמים חלה היא שם י"י דאי' בפסוק הקודם ואפשר לתרץ כפל הפסוק א' על העבר קודם חטאו של אד"הר והב' לע"ל כשיחזור כבראשונה ז"ש ראשית עריסותיכם היה על השדה כשיעור חלה ומזה אנו לומדין דין תרומה שיהי' א' מעשרה כתרומת גורן שהיא מעשר כן תרימו אותה שיהי' עשירית האיפה והאיפה עשירית הכור ואח"כ אמר על לע"ל כן מראשית עריסותיכם תתנו ג"כ לי"י לע"ל לדורותיכם כשיבא אי"ה זמן לחדש (שם קג) כנשר נעורכי והנה מרגלים היה להם לתקן העיסה שהוא סוד אות ברית קודש מה שקלקלו ביוסף הצדיק באמרו ויתנכלו וגרמו ופגריכם א"תם י"פלו ב"מדבר ה"זה ובזה גרמו איב"ה אחרת בחורבן ומשה כשראה שאין כח בידם לתקן אות

הוסיף ליהושע אות זה מה שנלקח מן שרה אמנו ועשה עטרה לראשו והנה כלב מדבית יהודה קא אתי ויהושע מזרע יוסף קא אתי על ידי שניהם נכנסו לא"י וכן לע"ל אנו מקווים משני שבטים אלו יבנה בית ישראל והם ב' כרובים ברקיע אשר עליהם התפלל יעקב (בראשית מח) המלאך הגו"אל או"תי על אותו ברית קודש שיו מכל רע יברך את הנערים שהם בן דוד בן יוסף ולדעתי רזא עלאה גילה כאן סוד אידרא של רשב"י דלית לך מילי דלא איתרמיזה משה באוריית' קב"ה כל מילין סתימין דאיהו עביד אעיל לון באורייתא קדישא.

הנה רשב"י פתח אידרא עד אימת ניתבקבק יומא דחד סמכא שראה שהעולם מתמוטט ואפ"ל בסוד האחור לא היה יושב אלא בקיומא דחד סמכא על ההוד כי (איכה א) נתנני שוממה כל היום דו"ה ר"ל כל היום שאנו בגלות אז הודי נהפך ומולם עומד על רגל אחד והוא דו"ה וכן באלף חמישאה הגלות שהוא נגד ספירת הוד ולכן תיקן רשב"י הכנה במלכות שתהי' אורה מקבל מג' ווי"ם שהוא סוד רי"ו וכן אידרא בגימ' רי"ו ושם של ע"ב כולו עגול וכן אידרא הוא תרגום של גורן ז"ש כתרומת גרן כן תרימו אותה שירים השכינה להיות לה הכנה גורן שהוא עגול כתרגומו אידרא שהוא סוד רי"ו וכן תרימו אותה: ד' כנפות לקבל ד' רגלי המרכבה שהם דמיון (ישעי' יא) ונער קטן נוהג במה הוא מטטרון והם העומדים לקבץ נדחי ישראל מד' כנפות הארץ כי הם שומרים ישראל מן ד' רוחות העולם ומקבצין מכל כנף ניצוצות טהורות שיורדין לשם מן ישראל ז"ס (שם כד) מכנף הארץ זמירות שמענו צבי לצדיק הם הנידחות (שם) בוגדים בגדו ובגד בוגדים.

גם נרמז בפסוק זה שהטלית בד' תיקונין שמתקן האדם בכל יום לקבל ד' עולמוה בעובדא ובמילולא יפנה ויטול ידיו לקבל עשיה טלית נגד יצירה כי זעיר עד חציו היא מכוסה לעילא נער ישראל עם לאה וכן הוא ביצירה תמן מקנן מטטרון חציו הוא טוב לפי שהוא מכוסה שם ותפלה של יד הוא תפלה דמיושב (שמות יז) כי י"ד על כ"ס ר"ל תפלה של יד צריך להניח מיושב נגד עולם הכסא בריאה ותפלה של ראש נגד אצילות לקדם מלכא עלאה בעינן למיקם על כן תפלה של ראש כל תיקוניו בעמידה הן להניח הן לחלוץ כמ"ש בש"ע וכן בדיבור ד' אלו קרבנות לקבל עולם העשיה עד ברוך שאמר אח"כ זמירות ביצירה עד יוצר אור ואח"כ עד גאל ישראל בישיבה נגד בריאה ואח"כ מקדם מלכא עלאה בעינן למיקם עמידה ז"ש מכנף הארץ שהוא טלית זמירות שמענו כי הטלית לזמירות מורין על ענין יצירה.

כנפות לשחר לקבל עשיה (שיר ו) הנשקפה כמו שחר לכן ציצית שקולה כנגד כל המצות שאמר וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' כתב רש"י שהוא שקול ממש בשקל שוה ציצית עולה ת"ר ח' חוטי' ה' קשרים הרי תרי"ג וכן (תהלים קמז) נדח"י ישראל ל בגימ' תרי"ג וקרח חלק על כל תרי"ג מצות בטלית שכולו תכלת לכן אמר משה הבדיל אלה"י ישראל ל אתכם הנועדים על י"י כי ג' תיבין אלו י"י אלק"י ישראל ל בגימ' תרי"ג וכשתקח צ"ט כריכות ז' ח' י"א י"ג הרי מרכב"ה שלימ"ה אברה"ם יצח"ק יעק"ב דו"ד סוד ברית בין בתרי"ם הכי הוי: סמיכות פרשת ציצית למקושש יש בו סוד גדול כי כמו שציצית היא בסוד וראיתם אותו על אות ברית קודש אתמר לכן מקושש יצא מ"קו ש"ש

לכן ציצית עולה ת"ר בכללות עשר ועשר למאה וכן נחלקין לב' חוטיין כל חוט שזור לשנים שהוא כנגד זכור ושמור טוב ורע מ"ע מצות ל"ת וכן שבת היא זכור ושמור לכן נאמר בשבת לדרותם וכן בפ' ציצית רבי נהוראי בזוהר רות וכן בפסוק (משלי ל) ש"ממית ב"ידיים ת"תפש ר"ת שב"ת ונרמז (שם יד) ואולת בידיה תהרסנו אשתו של קרח שנתנה עצה לחלוק על (שמות לה) חכמת לב בידיה טו וועולם היצירה טלית נקרא יד ז"ש (שבת כה) אמרו עליו על ר' יהודה בר' אילעי שהיה רוחץ פניו ידיו ורגליו פניו תיקון בריאה ידיו תיקון יצירה רגליו תיקון עשייה ולא עשה את רגליו.

ואיקשיא לך הלא ידיו של אדם הם למעלה מן הטבור ואדם למטה נגד זעיר והלא ידיים הם למעלה. והתירוץ כשמתפשט האדם ידיו למטה לכן בפסוק (יחזקאל ח) וישלח תבנית יד יצרה דמות י"ד כי ע' שרים נחלקין על ה' ידות (שם) ויקחני בציצת ראשי למדו חז"ל אין ציצית אלא ענף לפי שטלית הוא סוד עולם יצירה דמתכסה תמן מטטרון עד חציו הוא טוב ומחציו ולמטה מתאחזין בו רע לקח מקח רע לעצמו לאפוקי טוב ומשה שהי' טוב התחיל במזמור (תהלים צב) שיר ליום השבת על קרח (שם) טו"ב להודו"ת לי"י ולזמר לפי שקרח לא רצה לזמר שהיה לוי ולכן אמר משה בקר ויודע י"י (שם) להגיד בבקר חסדך (בראשית א) וירא אלקים א"ת האו"ר בגי' תרי"ג ששקולה ציצית כנגד תרי"ג כי טוב זה ענין שאול שפגם בימין עליון בשעה שהמית את כהני נוב ימין עליון רק לפי שהיה זהיר במצות ציצית הגין בעדו כי ד' ציצית הן לקבל ד' מלאכים רגמ"ן נע"ר קט"ן נוה"ג ב"ם שהוא מטטרון שר היצירה רזא דטלית לכן הטלית עד רובו של אדם מכסה כן זעיר דמקנן ביצירה מכוסה מחציו ולמעלה מן אמא לכן נקרא מטטרון עץ הדעת טוב ורע מחציו ולמעלה טוב מחציו ולמטה רע: דוד כשכרת (שמואל א כד) כנף של שאול בזה גרם לשבר ימין העליון כי נשתברה המרכב"ה (עמוס ט) הך הכפתור לכן אמר לו שמעי בן גרא בן איש הימיני בתיבת ג'ר'א נחסרה הימין גבריאל ר"פאל א"וריאל והוא נתקנא על מיכאל שהוא מימין ז"ש בן איש הימיני ובזה חטא דוד שקרבו ימי הזקנה (מלכים א א) ולא יחם לו לפי שלא חמל על בגדים גם נרמזו ג' שנתנו לו חיים י"רד ח"נוך מ"תושלח נרמז ס"ת (תהלים טז) תודיענ"י אור"ח חיי"ם.

(שם קלט) גלמי ראו עיניך שהיה ראוי להיות גולם (שם) ימים יוצרו ול"א אח"ד בה"ם ר"ל לא מן א' באו שני דוד רק הרבה חלקים יש בו וס"ת אד"ם לא מן אד"הר לבד: בפ' ויאמר יש בו ס"ט תיבין נגד ג' שורות של סנהדרין גדולה כ"ג לכל שורה דאינון נה"י של זעיר כי פרשה ראשונה רמז לראש פרשה שניה לחג"ת שלישיית לנה"י זעיר ויש נשיא ואב"ד ושכינה על גביהם הרי ע"ב לכן חוזר ש"ץ י"י אלקיכם אמת להשלום ע"ב י"י לתשלום מדת נשיא אלקיכם מדת אב"ד אמ"ת שכינה עלאה דאיהו כ"א פעמים אהי"ה בגי' אמ"ת בסוד (שמות ג) אהיה אשר אהי"ה ציצית עולה ת"ר אותיות שם אלהים ק"ך צירופים ויש בשם אלקים ג"כ שם של ב"ן כמ"ש (איוב א) ויבואו בני האלקים כיצד ה' אותיות אלקים י"ג מילוי ל"ד מילוי המילוי הרי ב"ן וסוד בני אלהים פ' ב"ד הרי ב"ן ובזוהר ד' ציצית לקבל תם ותכלת לקבל ים כי יש פרוכת מפסיק בין אצילות לבריאה כשרוצים להסתכל בקדש בגוון תכלת מחאן באנפוח ומעכבין שלא להסתכל בהן.

ציצית בגימ' ת"ר גבריאל הכריז למים שאחריהם שיזהרו בישראל שיפשלו ציצית לאחוריו ז"ש (שיר ב) הנצנים נראו בארץ זכות ציצית (שם) וקול הת"ר נשמע בארצו זכות ציצית שהוא ת"ר ז"ש (שמות יד) ובני ישראל יוצאים ביד רמ"ה (יחזקאל ח) וישלח תבנית יד ויקחני בציצת ראשי רמ"ה רי"ש מ"ם ה"ה בגי' ציצית ז"ש (ישעיה כד) מכנף הארץ זמירות שמענו שזכו לשירה על הים עבור הכנף ד' פעמים כנ"ף הרי ת"ר לכן (שמות יד) ויקח שש מאות רכב בחור נגד מחנות שכינה והיה לכם לציצית בגי' ד' קליפו"ת כי ד' ציצית מגינים מפני ד' קליפות שהם ד' רוחות הטומאה (תהלים לד) חונה מלאך י"י סביב ליראיו ויחלצם ובכנפי יונה לציצית עם ח' חוטין בגי' אברה"ם יצח"ק יעק"ב בזכותן ניתן לנו מצוה זו וכן תיבות בכל י"ח ברכות מנין תרל"ח זולת פסוק יהיו לרצון ואם תמנה עם יהיו לרצון כפי הדין מיד שיסיים תפלת י"ח אז יאמר יהיו לרצון אז הם בגי' תרמ"ח ת'ר'מ'ח טפחים במקוה תרח"ם ציון.

מילוי שכינה שין כף יוד נון הי הרי א' רוכבת על ת"ר והוא סוד מט"ט וסנד"ל עולין ת"ר (מנחות מא) תניא ר"מ אומר קשה עונשו של לבן יותר מעונשו של תכלת משל למלך שנתן לשני עבדיו לא' חותם של טיט ולא' חותם של זהב כתבו התוס' לפי שהציצית הם חותם לאות ולעדו שאנחנו עבדיו זה כוונת ב"פ אני י"י אלהיכם.

בילקוט עבד שמכרו רבו ע"מ לחזור בו שמא יצא לחירות והשיב הקב"ה (יחזקאל כ) אם לא וגו' ובחימ' שפוכה אמלוך עליכם לפי שענין ציצית הוא חותם של מלך לעבדו וסוד ד' חוטין ב' של לבן וב' של תכלת לקבל ד' עולמות אצילות בריאה היא שנים של לבן יצירה עשיה שנים של תכלת תמן דינא (מנחות לח) תכלת אינו מעכב של לבן לבן אינו מעכב תכלת וארבעתן מצוה א' כי שם בן ד' תרין רתיכין י"ה בשמים ו"ה בארץ ד' חוטין של תכלת לקבל אדני ד' של לבן לקבל שם של ד' ולבן הוא עיקר כי שם זה ראשון ואחרון לכן מתחיל בלבן וסיים בלבן ציצית הם סוד שני עבדים בגימטריא מטטרו"ן וסנדלפון"ן הם כנפים שמקבלין כל הניצוצות א' חותם של טיט כלול מי' גמלים ט"ט מן מטטרו"ן וא' חותם של זהב סטרא דדינא פ"ר דינים של סנדלפון: בפסיקתא וישלח אותם משה.

זה היה בעשרים ותשעה בסיון. בחיבורא קדמאה הארכתי בזה המאמר ע"ש.

אבל עתה לתרץ זה מה בא ללמדינו שהיה באותו יום יש לתרץ קושיא קדומה מאחר שהקב"ה צפה שיחטאו ולכן שלחם ממדבר פארן כדי שילכו במ' יום כל אורך כמין ג"ם ליתן לכל יום שנה והלא שליחות המרגלים היה שנה שנייה א"כ לא היו רק ל"ט שנה במדבר אחר שליחות המרגלים וחסר שנה שלימה ואיך יקוים יום לשנה כמספר הימים אשר תרחם אבל הענין שהתחיל פורענות שלהם למנות מעון עגל ידוע ששלימותו של אדם בין אדם למקום ובין אדם לחבירו והנה ידוע שכל הניצוצות ומעשים טובים שעושים ישראל הכל ע"י אור של נג"ה ז"ש (משלי ד) ואורח צדיקים כאור נגה שדרך אור נגה בוקעים רקיעים ז"ס (שמואל ב כב) מנגה נגדו בערו גחלי אש ע"פ מאמר בפ' ויקהל יש בערב שבת שקליפת נגה רוצה לכלול בקדושה עולה למעלה וב' קליפות אחרות רוצים לעלות ג"כ בסוד (תהלים צב) בפרוח רשעים כמו עשב ר"ל קליפת נגה נקראת עשב ויצו כל פועלי און אז בא שלהבותא דאשא מתחת כסא הכבוד ז"ש (שם)

להשמדם עדי עד ויתפרדו כל פועלי און שרצים לנוקבא דתהומא רבה ז"ש מנגה נגדו אז רוצים גם שאר הקליפות לעלות בערו גחלי אש דשלהובותא תחות כורסייא בער בהם אז (שמואל ב כב) ירעם מן שמים י"י על קליפת נגה אתמר לשון רעמים (קהלת ג) והאלקים עשה שיראו מלפניו וכן פנינה לקבל נגה בעבור הרעימה שהוא מלשון ירעם (תהלים יח) ועליון יתן קולו (שם) ישלח חיצי ופיצם ברק ויהומם (שם) ישלח ממרום יקחני על ניצוצות טהורות שעלו מן הים (שם) ימשני ממים רבים יצילני מאויבי עז.

הנה נקראת נג"ה שיש בה נ"ח כוחות החצי עברו במעשה עגל שעברו על כ"ט יום ז"ש במדרש ע"פ (דברים א) אחד עשר יום בחורב היו שלימים אח"כ הלכו דרך הר שעיר כ"ט ימים הרהרו על עגל וכ"ט ניצוצות קדושות הלכו בתוך הקליפה אח"כ עם מעשה מרגלים שהי' בכ"ט בסיון נמצא כ"ט ניצוצות של נגה הלכו בתוך שאר הקליפות גרמו ישראל בעונותיהם שכל נ"ח ניצוצות של נג"ה (בראשית ג) וישמעו קול י"י אלקים מתהלך בתוך הג"ן שהוא סוד נג"ה בהיפך אתוון שגרמו אדם וחוה באכילת ע"הד שקול ה' מתהלך בתוך הג"ן כי ד' קליפות שסודם תהו בהו חשך רוח רוח נגד נגה ז"ש לרוח היום ונרמז במלת הג"ן נמצא בשנים אלו עג"ל ומרגלי"ם בגי' ב"פ גבור"ה סוד (שמות ב) לב"ת אש שהראה הקב"ה במראה סנה שני עבירות שיעשו ישראל נרמז במלת לב"ת אש שגרמו עגל ומרגלים לעורר גבורה עלאה וגבורה תתאה שב' ב"ד הסכימו עליהם על דין שהוא סוד אש ז"ס (שם יב) וי"י נתן את ח"ן העם על סוד ח"ן ניצוצות של נג"ה והוא רוח ח"ץ הן הן כ"ט פורעניות שקבל סמאל ואם באנו לדרוש על סוד פר' ציצית שיש בה ס"ד תיבין על סוד נוגה בו' שהוא חשבון אד"ם וחז"ה שמחוייבים להעלות ניצוצות נשמות מד' כנפות הארץ לקבל ד' ציצית כי מלאכים שסודם ארגמ"ן שהם בגי' (ישעיה מא) אר"ח ברגליו כמ"ש האר"י אלף ר"ח (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה ולכן תכלת מעכב בגונוני' שלא יסתכלו החיצונים בקדושה כמ"ש ר' אילעי בזוהר ע"פ (דברים יח) תמים תהיה עם י"י אלקיך וכן דור המדבר במדבר הזה יתמ"ו דייקא שנעשו תמים במדבר ז"ש (תהלים יח) האל תמים דרכו אמרת ד' על סוד מלבוש מלשון (איכה ב) בצע אמרתו מבזע פורפירא סלה נ"א נ"גה א"רמית לעו"ן הע"ם הז"ה כמ"ש האר"י ז"ל רפ"ח ניצוצות: כאן זכר ט' תיקונין מלכי ואל"הי ובעגל זכר י"ג תיקוני אריך לפי ששם חטאו בזעיר שהוא שם של י"י וכאן חטאו בשם של אד"ני שהיא ארץ החיים דלעילא ז"ס ויה"ס כלב על סוד שם של אדני שהוא סוד (חבקוק ב) ה"ס מפניו כל הארץ שהוצרך כלב לעשות לעורר אריך וזעיר שהוא ו' י' ז"ס ויה"ס אזור תחן ארי"ך זעיר ונוקביה ולפי שחטאו בתרעא דמלכא כי מילוי אדנ"י אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד בגי' תרע"א דמלכא וכן פגימא דלהון נרשם סוד תרע"א ויכרתו משם זמורה ת"אנה ר"מון ע"נבים א"שכול רזא דרתיכא שלימתא ולפי שחטאו בתרעא דמלכא שהוא סוד אד"ני לכן הוצרך משה לבקש ועתה יגדל נא כח אדני ר"ל כי כח אדני כשמגדלין אותו דהיינו מילוי אותיות הוא סוד תרע"א דמלכא בזה יכפר כי אין מדת הקב"ה כמדת ב"ו שמכה באיזמל ומרפא ברטייה.

אבל הקב"ה (דברים לב) מחצתי ואני ארפא (ירמיה ל) וממכותיך ארפאך הקלקול היה עם שם של אדני לכן בקש כח אדני שימחול ויסלח להם ויאמר י"י סלחתי כדבריך ר"ל

על עון אדני שחטאו כבר סלחתי להם בעגל כמ"ש בזוהר פ' בשלח שחטא שלהם הים על השכינה כנזכר שם (תהלים קו) וימירו את כבודם דייקא היא השכינה לכן הוצרך משה לאחוז בחבל כמ"ש שם רשב"י אמא אסתלקת מהתם לפי שחטאו בה לכן השיב לו הקב"ה כבר סלחתי להם על עון פגימת שם של אדני.

ואולם חי אני וימלא כבודי את כל הארץ אם יראו האנשים האלה כי הם פגמו בתרע"א דמלכא שערי צדק לכן נסתמה לפניהם תרע"א דמלכא דלא ליעול המן וימלא כבודי דייקא כי גם בעגל וימירו כבודם תיקון סופרים הוא כמ"ש בתנחומא שה"ל למימר כבודי ז"ש לכן הוצרכו לילך מ' שנה שיהיה קטן בישראל בן ס' לכן ס' גדולה של ויהס כלב ס' צינורין (שיר ג) מגבורי ישראל (משלי יח) אח נפשע מקרית עז.

על פ' ציצית כי עז לאלהים שיש בו ק"ך צירופים שבהן, ת"ר אותיות מנין ציצית לכן על הים הציל גבריאל והכריז למים שאחריהם שיזהרו בבני ישראל שיהיו מטילין ציצית לאחוריהם כי אז על הים ויסע מלאך אלקים שיש בו ת"ר צירופים לכן (שמות יד) ויקח שש מאות רכב מלאך סמאל לקח ג"כ ת"ר עמו כי (קהלת ז) גם את זה לעומת זה עשה אלקים בסוד (שמות יד) נ"כחו תחנו על הים מערכה מול מערכה ובזכות ציצית זכו לשירה כמ"ש (ישעי' כד) מכנף הארץ שהוא ציצית זמירות שמענו לכן פתח משה (שמות טו) א"ז ישיר הן הן חוטין של תכלת א' רוכב על ז' לדברי הרמב"ם חוט א' של תכלת צריך להקיף.

על של לבן ולכן במזמור שיר ליום השבת שאמר משה על מפלתו של, קרח שלקח מקח רע לעצמו התחיל משה (תהלים צב) ט"וב ל הודות לי"י בר"ת נרמזו ט"ל כריכות של ציצית וכשתצרך ח' חוטין עם ה' קשרים הרי שם של ב"ן שהיא נרמז בפסוק (שמות טו) נ"הלת ב"עזך א"ל נ"והק"דשך ציצית שנקרא ע"ז שפשע בו קרח נרמז בכריכות ל"ט ובח' חוטין וה' קשרים שם ב"ן כנ"ף הוא סוד שם אהי"ה במילוי ההין שהוא בעולם עשיי"ה גימטרי' ר"ת א"ל נ"וה ק"דשך שם קנ"א כי ב' שמהן אלו הוי"ה אהי"ה הם ח' חוטין כנגד ח' אותיות שתיים של לבן הוי"ה שתיים של תכלת אהי"ה ז"ש טוב להודות לי"י על שם בן הוי"ה ולזמר לשמך עליון על סוד אהי"ה משה אמר בקר ויודע (תהלים צב) להגיד בבקר חסדך י' קשרים נגדי הויות כמ"ש רקנטי ז"ש (שם) עלי עשור ועלי נ'ב'ל סוד נ' שערי בינה ל"ב נתיבות חכמה (שם) עלי הגיון סוד הגיון בספר הבריאה בכנור שהוא כ"ו נ"ר.

ת"ם מן לדור"תם נוטריקון ת"פארת מ"לכות נר מצוה עיטופא דמצוה לכן לקח קרח ר"ן איש ותכלת בא מן ים כנרת ברזא חדא (שם) כי שמחתני י"י בפעליך שברא בריאה ופצתה האדמה את פיה ולפי שחטאו במעשה ובמחשבה כי טינא היתה בלבם אף שהעולם היו חושבין ויקהלו העם אל משה אבל משה הבין כוונתם ז"ש שמעו נא בני לוי שאין אתם מבינים כוונת קרח שהוא מראה לכם פנים איך שהוא לטובתכם קא מכווין המעט מכם דבר זה הוא קטן מה שהוא מרעיש אתכם ובקש כהונה לכן אתה וכל עדתך הנועדים על י"י ממש ז"ש בקר ויודע י"י את אשר לו כי עמו אתם מריבין ז"ש לכן היה מן הבלועים נגד מעשה שלו ומן השרופים ששרפה הנשמה לבד החטאים האלה בנפשותם ז"ש (שם) מה גדלו מעשיך י"י נגד המעשה שברא פה לגיהנם (שם) מאד עמקו

מחשבותיך נגד המחשבה או שהרחיבה השאול פיה והעמיקה (איוב יא) עמוקה משאול
מה תדע ז"ש מה גדלו מעשיך י"י שפגמו בשם של מ"ה ביצירה ואהרן מ"ה הוא שרצו
להשפיל אהרן מן בריאה ליצירה תמן שם של מ"ה גם רמז על סוד גלגול עדת קרח
כדמתרגמינן ואתפליג שהיה מן דור הפלגה שליש מגדל נשרף בסדום הכו בסנוריים
ז"ש העיני אנשים תנקר שליש נבלע בקרח ז"ש בתנחומא אין ויקח אלא פליגה (שם
טו) מה יקחך לבך מגדל עד לב השמים (שם) ומה ירזמון עיניך סדום בסנורים ז"ש
ויתפרדו כל פועלי א"ן מן דור הפלגה הם באים אר"ז בגי' יצח"ק ד' ציציות ד' פעמים
ב"ן הרי יצח"ק.

בלבנון ל"ב נון שער בינה וכסיל לא יבין לכן התחיל משה מיד לאחר פגימה פ' ציצית
(תהלים צג) י"י מלך גאות לבש זה המזמור נאמר על הים לכן פתח ב'י ומסיים במ' שם
אמר (שמות טו) כי גאה גאה ז"ש גאות לבש לבש י"י עז התאזר לבש טלית של תפארת
התאזר בגימ' תרי"ג כמו ציצית שהוא שקולה כתרי"ג (ישעיה מב) י"י כגבור יצא וגו'
על אויביו י'תג'ב'ר בתרי"ג זה לבושו של הקב"ה אף הכון תבל ב"ל הם ל"ב נתיבות
נכון כסאך מ"אז הם ח' חוטין והיא שירת הים שהתכלת דומה לים כתב האר"י ז"ל
נ"הרות ק"ולם י"שאו ר"ת קי"ן עדותיך נאמנו מאוד ד' ציציות הם ד' עדות לד' רוחות
כמ"ש בזוהר נ"אווה ק"ודש י"י ר"ת קי"ן כי קרח נשמת קין היה בו: (תהלי' פא) עדות
ביהוסף שמו הציצי' הגינו עליו שניצול מאשתו של פוטיפ' לכן נתנו לו ה' לפי שהמקיים
ציצית זהיר בה' לכן פתח (שם) הרנינו לאלקים עזינו שהציצית נקראים עז (חבקוק ג)
לאור חציך יהלכו לנגה ברק חניתך רז"ל דרשו (נדרים לט) על ענין ירח שלא רצו שמש
וירח להאיר אם תעשה דין בבן עמרם נצא אם לאו לא נצא גרם תוקף הדינים שקליפה
נגה נכנסת בטומאה ובענין צדקה גורמים שקליפת נוגה הולכת בקדושה ז"ש (ישע'י
סא) שוש אשיש ב"י (שם) כי כארץ תוציא צמחה וכגנ"ה זרועיה תצמי"ח ז"ש (שם
סב) למען ציון לא אחשה וגו' עד יצא כנג"ה צדקה כי צדקה שלהם יוצאת דרך אור נגה
ומכח צדקה גורמין לעשות שלום בפמליא של מעלה ולמט' וכן ה"א (שם נ) מי בכם
ירא י"י וגו'.

אשר הלך חשיכים ואין נגה לו כי טיקל"א בזוהר הוא ק"ן בחושבן נוטריקון קליפת
נ"גה כשעובדין דבני ישראל זכאין לטב איהו וכד סגי אין חייבין לביש איהו. בזוהר פ'
תצוה כל אותיות של (תהלים קמה) אשרי בו' חוץ מן ק"ר והלא בפסוק (שם) רצון
יריאו יעשה ואת בו' כתיב כתב האר"י שכוונתם על קרוב י"י לכל קוראיו ק"ר ביחד
שהם אותיות שקר כי ש' היא יסודא דקשוט וק"ר מן קליפה אינון הרי שקר"ח על שם
ק"ר נמשל ושם ח הוא אות של חטא שלא היה בשבטים אבל ט' היא מסטרא טוב ח' מן
חובה: והיה לכם לציצת.

חסר י' הן צרופי אלהים יו"ד פ' ה"י הרי ש' יו"ד פ' ה"ה הרי ר' יו"ד פ' ה"א הרי
ק"ך שלשתן יחד עולים תר"ך מנין לציצ"ת ציצית עולה ת"ר ח' חוטין ה' קשרים עולין
תרי"ג גם ל"ט כריכות בכל כנף בגימטריא מרכב"ה שלימ"ה שהם אברה"ם יצח"ק
יעק"ב דו"ד כי ארבע כנפות הם ד' חיות המרכבה וכל חיה כלולה מארבעתן הרי אינון
כריכות ל"ט ד"פ ל"ט לכל כנף הרי בגימטריא יוס"ף: פרשת קרח ויקח קרח אבל לקח

מקח רע לעצמו (קהלת ז) כי העש"ק יהולל חכם ויאבד את לב מתנה: עופרת של קי"ן לקח קרח שהיה ממדריגה מעולה ביותר ראש הלויים (ויקרא יג) כי ימרט ראשו קר"ח הוא טהור הוא רק לקח לעצמו חלק הקליפה של קין כדי לחלוק על משה ז"ש לקח מקח רע מן רע של קין וכן מן אותם ג' בארות שחפר יצחק באר האמצעי שהוא לקבל עולם יצירה שהוא לקבל לויים נקרא שמו עשק ע"ש גם לקח ק' של קין שהוא אות של סטרא אחרא קר"ח ב"ן יצ"הר בגימטריא הט"ן רש"ע כי שני עשירים היו א' מישראל וא' מן א"הע ושניהם ארז"ל (במד"ר ע"ז בפ' לך) היה לו אלמנה אחד היה לה רחל וכו' לדעתי מן ארבע כחות שאינם רואים פני השכינה שסודם חשמ"ל בקליפה (תהלים צז) כחציר מהרה י"מלו כמ"ש האריז"ל ימל חציר תמן וז"ש וירדו חיים שאולה שתרין רצועין בישין ח"מור ש"ור התעוררו כת לצים פוגמין בא' של אדני ובי' של שם בן ד' ורזא דא גילה הקב"ה לקין שהוא גלגולא של קרח מצד הרוח שם בסוד (בראשית ד) שבעתים יק"ם קין י"תרו ק"רח מ"צרי יתרו מצד נשמה חבר הקני נפרד מקין קרח מצד רוח וכן קר"ח בגימטריא צ"ד רו"ח מתחלה עמד צ"ד חו"ר והי' במקום חור משמאל קר"ח הוא וטהור הוא אחר כך נתהפך ונעש' צד רו"ח לב"ו ר"ע ונפתה באשה (משלי יד) ואולת בידיה תהרסנו ז"ש ויקח קרח לקח מקח רע צד רע לעצמו ז"ש הקב"ה לקין א"י הבל אחיך וכי לא ידע ק"ו אבל גילה לו שמשה שהוא גלגולו של הבל יתקן אתוון אלו א"י דהיינו א' מן אדני וי' מהוי"ה מה שפגם קרח בליצנותא דילי' כי הלץ פוגם בא"י וקרח שהיה לץ כדאוקמינא נמצא מחוייב הבל אחיו לתקן קלקולו ובזה גרם קרח ק"ך בתי דינים של אלקים מנין ל"ץ דמשה עלה למרום אל אלקים ז"ש (תהלים ת) ותחסרהו מעט מאלקים שכל ק"ך בתי דינים המתיק חוץ מן א' חושבן מע"ט הוא קי"ט ז"ש להם המעט מכם אם יש יכולת אצליכם להמתיק קי"ט בתי דינים שבקשתם גם כהונה ודתן ואבירים (עשו ליצירה) מזה המעט כי העליטנו אם כדברייך שהמתקת כל ב"ד למה לא הכנסתנו לא"י העיני האנשים ההם תנקר לומר דברים הפך החוש הלא עינים הרואות שמידת הדין עדיין מתוחה לקבליהון גם רמז על אינון תרין מאללי ארעא שעלייהו אמר שלח לך אנשים עדיין לא הגיע קירמה ליפול לפי שבימי עזרא (יומא עט) ניקרו עינו של יצר הרע לזה אמר אם יש כח בידך לנקר עיני אותן אנשים ב' יצר הרע א' לקבל זנות לקבל זה נתנו ציצית הב' ע"ז ואלו הב' לקח קרח: ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומתי.

בפסיקתא ואני ברצון הנה בשמחה דר' ישמעאל א"ל תלמידיו רבינו לפי שהו' אומר (בראש' ו) ואני הנני מביא את המבול מה שמחה היתה שם א' שמחה יש לפני הקב"ה כשיאבד מכעיסיו מן העולם שנאמר (משלי יא) בטוב צדיקים תעלוץ קרי' ובאבוד רשעים רינה. ר' נתן אמר ואני מוסיף על עבודתם הנה בשמחה וכה"א (שמות ד) וגם הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבו נתתי לך את משמרת תרומתי לכל קדשי בני ישראל נתתים זה כלל המתנות לפי שערער קרח על המתנות כהונה בא הכתוב ללמד לקיים לאהרן ולבניו את המתנות שלא שכל מי שירצה יבא ויערער ואני כותב ואני חותם ואני מעלה בערכיא לפיכך נסמכה פ' מתנות כהונה לפ' קרח עכ"ל בפסיקתא בספרי משל למ"הד למלך שנתן לבן בית מתנה ולא כתב ולא חתם ולא העלה בערכאות בא א' וערער עליה אמר המלך כל מי שירצה יבא ויערער כאן אני כותב כאן אני חותם

אני אעלה בערכיא וכו' ומביא שם בספרי ד' פסוקים על שמחת הקב"ה בטוב צדיקים וגו' באבוד רשעים רינה ואומר (תהלים ג) שני רשעים שברת לי"י הישועה ואומר (שם י) י"י מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו ואתמר (שם קר) יתמו חטאים וגו'.

ברכי נפשי משל הדיוט לטובתו נשברה רגל פרתי וכו' וקשה מה ענין כ"ד מתנות אלו להחזיק לטובתו של אהרן ערער קרח על הכהונה לאהרן בין לגמרא דילן שנחלקין כ"ד מתנות על ג' חלקים סי' שלהם הרימותי יד"י שמתנות כהונה נחלקת לג' קיטרין י' במקדש ד' בירושלים י' בגבולין ובמדרש חולק על ב' חלקים י"ב במקדש י"ב בגבולין סי' ז"ה יהיה לך מקדש הקדשים וז"ה יהיה לך וגו' בגבולין גם את ז"ה לעומת ז"ה למה דוקא המתנות הם כ"ד גם שמירת המקדש על כ"ד שמירות ג' שמירות על הכהנים וכ"א על לויים בג' מקומות שומרים הכהנים במקדש בית אבטינס ובית הניצוץ ובית המוקד וקשה ולמה פר' זו נחלקה על ז' חלקים כדאיתא בפסיקתא פסוק ראשון בקדשי קדשים שני בקדשים קלים השלישי בקדשי גבול הד' בבכורים ה' בחרמים הו' בפטר רחם הז' בבכורות בדרך הדרש ע"ד מ"ש רז"ל ע"פ בוקר ויודע י"י את אשר לו א"ל משה גבולות חלק הקב"ה בעולמו יכולין אתם לערב יום ללילה הוא שאמר ויהי ערב ויהי בקר ויבדל אלקים בין האור ובין החשך בשביל תשמישו של עולם כשם שהבדיל הקב"ה בשביל תשמישו בין האור ובין חשך כן הבדיל ישראל מן א"הע כך הבדיל אהרן ויבדל אהרן להקדישו קודש קדשים כשם אם יכולין אתם לערב אותה הבדלה שהבדיל בין האור ובין חשך יכולין לבטל את זו לכך נאמר בקר ע"כ.

בספרים ראשונים שחברתי פרשתי כמה פירושים על ענין הבדלה זו שחלק הקב"ה גבולות למחלוקותו של קרח ועתה לפי זו הכוונה שדרש רבא במסכת נדרים (דף לח) (חבקוק ג) שמש ירח עמד זבולה מאי בעי בזבול והלא ברקיע הם קבועים שנאמר ויתן אותם אלקים ברקיע השמים אלא שעלו לזבול אם אתה עושה דין לבן עמרם נצא אם לאו לא נצא וכו' הענין שג' עולמות הם כמ"ש (תהלים קג) ברכו י"י מלאכו זה עולם המלאכים (שם) גבורי כח ברכו י"י כל צבאיו עולם הגלגלים (שם) ברכו י"י כל מעשיו עולם השפל הזה שהוא תכלית כל הבריאה והוא האדם ז"ש בכל מקומות ממשלתו שכן האדם הוא עולם קטן כלול מכל ג' עולמות אלו והוא (בראשית כח) סלם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה עולם הגלגלים (שם) והנה מלאכי אלקים עולם המלאכים וכנגד זה ג' קיטרין בישראל כהנים לויים ישראלים כהן מדריגת מלאך לוי מדריגת גלגלים על השיר כי (יומא כא) אלמלא קול המוני של רומי נשמע קול גלגל חמה שהשמים (תהלים יט) מספרים כבוד אל: ובזוהר פ' ויקהל כד פתחו ישראל (תהלים קה) הודו לי"י קראו בשמו שמשא בנעימותא פתח וגו' ז"ש (שם עב) יראוך עם שמש שגם השמש בנעימותא מזמרת הודו לי"י קראו בשמו כי באותו פסוק מבוארין י' ספירות הודו לי"י כתר עלאה קראו בשמו חכמה הודיעו בעמים עלילותיו בינה שירו לו חסד זמרו שמו שיחו בכל נפלאותיו ת"ת התהללובשם קדשו ישמח לב מבקשי י"י נצח הוד דרשו י"י ועזו יסוד מלכות.

זכינו לדין שג' עולמות אלו מקושרין זה בזה ועתה שבא קרח ורצה לבטל הנהגת העולם שרצה להיות כהן והוא רצה לעשות מן עולם הגלגלים ששם שמש ירח ורצה לכנוס

בגבול שאינו שלו ליכנס בעולם המלאכים לכן הלכה שמש וירח שהם כלל הגלגלים אל עולם המלאכים שהוא זבול מקום ששם מיכאל עומד ומקריב הקרבנות בכל יום אשי ישראל ותפלתם כשם שהוא רוצה לבטל הנהגה שלמטה כן תבטל עולם שלמעלה ז"ש בקר ויודע כי לא רצה השמש להאיר על הארץ שהלכו למעלה בעולם המלאכים למקום שמיכאל כהן גדול עומד למעלה שגם קרח שהוא במדריגת גלגלים רוצה לילך למעלה למדריגת כהן שהוא אהרן ז"ש משה לכן אתה וכל עדתך הנועדים על י"י ממש כי המדריגות הם ד' נפש רוח נשמה נשמה לנשמה סוד אי"ק אם אין ק אין י' ואם אין י' אין א' וכן הדין מן מאה שערים של ישראל נותן י' מעשר ללוי שהוא במדריגת רוח ורוח נותן א' לנשמה שהלוי נותן מעשר מן המעשר לכהן והוא רוצה לבטל הנהגה זו לכן נועדים על י"י ממש לכן מביא בזה המדרש ד' פסוקים על רשעים כי הם רוצים לפגום בד' אותיות השם שהם נגד ד' עולמות אבי"ע וז"ש הנועדים על י"י ממש ולפי שד' אותיות השם הם ארבע יסודות לכן נלקה קרח בד' יסודות דהיינו הארץ פצתה פיה ובלעו יסוד העפר וירדו חיים שאולה פי תהום בלעו ונבקעו תהומות התחתונ' יסוד המים ונשרף באש של גיהנם יסוד האש שני מיני גיהנם הם (שם סו) באנו באש ובמים כי יש גיהנם של שלג ואח"כ (ישעיה יט) רוח עושים שנהרגו במניפה עיפוש הרוח ולפי שקרח רצה לשנות סדר הבריאה שנבראו י"ב שעות ביום י"ב שעות בלילה לכן נתן לו הקב"ה כ"ד מתנות (קהלת ז) ז"ה לעומת ז"ה י"ב במקדש י"ב בגבולין ז"ש כשם שנתן הקב"ה גבולות דהיינו יום הוא מדת חסד (תהלים מב) יומם יצוה י"י חסדו חסד אל כל היום ובלילה מד"הד כן הבדיל הקב"ה בין ישראל לעמים כי ישראל מסטרא דטוב (משלי יא) בטו"ב צדיקים תעלוץ קרי"ה ורשעים רע (תהלים עג) אך טוב לישראל (ישעיה ב) אמרו צדיק כי טוב אוי לרשע רע שאוחז ברע כן הבדיל הקב"ה בטוב עצמו בין חסד לדין שלוים הם דין כהנים חסד ולפי שקרח רצה לשנות מעשה בראשית שביום א' נבר' א"ני שהוא כהן (דברים לג) תומך ואוריך לאיש חסידך וביום שני נברא דין לא כתיב כי טוב כי נברא בו דין של גיהנם ליום מסיטרא דדינא ורצה הוא לשנות הבריאה לכן אסתכל משה במעשה בראשית לכן משה שהיה יום שלישי מכריע בינתיים והוריד קרח לנוקבא דגיהנם כך כתוב בזוהר זה שאמר הקב"ה למשה הבדלו מתוך העדה שהם רוצים לבטל ד' הבדלות שאנו עושים כמ"ש לקבל ארבע קליפות ורואים על ארבע אצבעות והם רוצים לבטל הבדלות אלו לכן אמר במדרש ואני הנה לשון שמחה כי שמחה להקב"ה לאחר שעשה דין ברשעים ומתוקנים כל הד' עולמות לכן מיד אחר פר' קרת שהיה העולם במילואו צוה הקב"ה בלשון שמחה ואני ברצון הנה בשמחה כשם שבריאת עולם היתה ברצון וישמח י"י במעשיו גם כן עתה בא ליתן הנהגה זו ולהודיע דיני תרומה גדולה ומעשר מעשר מן המעשר שהן תלת קיטרין בי"ע ונחלקן המתנות לכ"ד לתקן עולם על כ"ד שמזדווג כלה שלמעלה כ"ד רתיכין זה לעומת זה הן שבטי יה י"ב ולקבל זה י"ב נשיאים לאמתם זה היא הבדלה שהבדיל הקב"ה בין ישראל לעמים שהיא ממש הבדלה שבין קודש לחול ז"ש קרח כי כל העדה כלם קדושים כי מצינו במדרש חביבין הם ישראל שהקב"ה מכנם בכהנים שנאמר (ישעיה סא) ואתם כהני י"י וחביבין הם הכהנים שהקב"ה מכנם במלאכים שנאמר (מלאכי ב) כי מלאך י"י צבאות הוא ועז"א רב לכם אם השררה והכהונה שלכם הלא כל העדה כלם קדושים וראוים

להיות כהני י"י כמ"ש ואתם כהני י"י א"כ מדוע תתנשאו ומשה ביאר ג' קיטרין שהבדיל הקב"ה שבט לוי מן ישראל כי לוי מעשר של יעקב שלקח מיכאל את לוי למעלה והקדישו לשמים כמ"ש יעקב (בראשית כח) וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו ל"ך ו"ישא י"עקב את רגליו ר"ת לו"י וילך ארצה בני קדם ולא קאמר מאן אבל על סמאל קאמר שהלך אז לדרכו אל עזא ועזאל כשזה קם זה נופל מאחר שיעקב ישא רגליו כי מיכאל שר שלו קם לכן ע"שר א"עשרנו ל"ך ר"ת בגימטריא מיכאל ק"א לכן תרומה בטלה בק"א כי זה חלקו של מיכאל ומשיריין דיליה אינו דומה לומד פרקו מאה למאה וא' וכשזה קם זה נופל ר"ל שהלך למקום נפל וגלוי ענים שהוא עז"ה וע"זאל שניהם בגי' מקו"ם דעלייהו אמר יעקב (שם כח) מה נורא המקום הזה אין זה כי אם סטרא דדינא בית אלהים ז"ש המעט מכם מע"ט בגי' זה"ו מיכאל"ל גם בגי' סט"ן גם את זה לעומת זה ואלו זכה קרח ורצה להסכים עם תנופה שצוה הקב"ה לאהרן שהוא איש חסד להניף כ"ב אלף לויים ביום אחד היו הצינורות שהם כ"ב כמו שראה יעקב ויקח מאבני המקום הם (זכריה ט) אבני נזר מתנוססות מראשותיו קרי ביה מראש א' עד תי"ו (בראשית כח) וישכב במקו' ההוא קרי ביה ויש כ"ב במקום ההוא אז היו כל הצינורות מתמלאין לחסד אל ובית אלקים הי' נקרא בית אל (שם) ואולם לוז שם העיר לראשונה והיה אז קרח קרח טהור הוא בסוד (ויקרא יג) ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא אהרן היה קדוש והוא היה טהור שהן ב' סטרין קדוש בימין טהור משמאל לכן צוה להעביר תער על ראש היה הוא אז במדריגת גבריאל שהוא מסטרא דשמאל במרכבה לעילא ואהרן הוא במדריגת מיכאל ולפי שלוי הוא מעשר של יעקב לכן נתן לו הקב"ה מעשר מן ישראל ז"ש (בראשית כח) וכל אשר תתן לי עשר הוא מעשר שנתן ללוי ואח"כ לוי נותן מעשר לכהן ז"ש (שם) אעשרנו פעם שנית כי גם אותו מעשר שאתן עוד אעשרנו ל"ך נוטריקון ל"וים כ"הנים וז"ש משה בקרויודע י"י את אשר לו לפי שבבוקר ממונה מיכאל (תהלים צ) שבענו בבקר חסדך ואת הקדוש ואהרן הוא הקדוש במדריגת מיכאל וגבריאל בשלהוביתא דילי' איתוקד קרח וכל עדתו לפי שפגם ביה כי הוא ממונה על שמירת הלויים לעילא ז"ש ואני נתתי לך את משמרת תרומתי הן הן ג' משמורת של כהנים לקבל ג' תרומת כל תרומ"ה הוא סוד ש"ר העו"לם כלול מ' פעמים אדני שהוא היכ"ל לכן (תמיד פ"א) בג' מקומות שומרין הכהנים במקדש לקבל ג' עולמות ב"ע וסימן ג' מקומות אלו אמ"ן א"בטינס מ"וקד נ"יצוץ לקבל ג' עולמות אלו כי ג' עולמות אלו הם סוד כה"ן לו"י ישראל"ל בני' אכתריא"ל כשזוכין ישראל אזי כל הג' עולמות כלולים חד ז"ש הקב"ה לאהרן ואני נתתי לך את משמרת כל הג' תרומות שהם ג' תפלות כל תרומ' נרמזת על שר הפנים שקושר כתרם לרבו ולכן נאמרה פרשת אליעז' עבד אברהם ג' פעמים בתורה לקבל ג' פעמים השמירה ע"ש רזא עלאה ז"ש לכל ק"דשי בני' ישראל ר"ת יב"ק שהוא סוד י"חוד ב"רכה ק"דושה גם יש בו סוד ג' שמהן אדנ"י הוי"ה אהי"ה וכמו שנחלקו הכהנים על ג' מקומות כן נחלקו הלויים על כ"א מקומות סוד אהי"ה ועבד הלוי הוא רזא דאמא עלאה והשמירה על כ"ד וכן מתנות על כ"ד וכן כ"ד משמורת של כהנים וכ"ד של לויים וכ"ד של ישראל (תענית כה) י"ב משמורות אנשי מעמד ביריחו וי"ב בירושלים (קהלת ז) גם את זה לעומת זה הגיע זמן המשמר חצי המשמר עלה לירושלים וחצי משמר היה ביריחו והיו מספיקין להם מים ומזון לאחיהן

ונתנו ליונדב בן רכב חלק בראש וכו' טעם זו החלוקה ג"כ נגד מרכבה עליונה זה לעומת זה: בפסיקתא הביא מעשה של רבה בר בר חנה א' לי ערבי א' בא ואראך בלועי קרח הראה אלי שלש גומות ועשן יוצא מהם נטל שלש גיאצי וטובלן במים וכרכן בראש הרומח והורידו לשם הניחו מעט ויצא חרך א"ל שמע מה הן אומרים ושמעתי שאומרים משה אמת ותורתו אמת והן באדין א"ל אותו ערבי כל ל' יום מהפכן גיהנם כבשר ע"ש ענין ג' גומות אלו שפגמו בג' עולמות ונידונו בג' דינים סי' ב'ש'ם ב"ליעה ש"ריפה מ"גיפה וז"ש הן גוענו אבדנו כולנו אבדנו ותרגום מננא קטל חרבא מננא קטל מותא מננא נבלע בארעא: וכבר כתבו הקדמונים מה בקשו עוד להתלונן שהוצרך הקב"ה להפריח מטה אהרן לבית לוי ואם כדברי הרמב"ן הרי כבר היו מאמינים בכהונת אהרן שכבר יצא אש מלפני י"י ותאכל לקרבנותיו אבל היו ישראל חפיצים שיהיו הבכורות משרתי המשכן שיהיה לכל שבטים חלק עבודה למשמרת המשכן וז"ש אתם המתם את עם י"י שהם הבכורים שראוים לעבודת המשכן וגרמתם בלוקחם הקטורת כי זה קרבן של כהנים והם ראוים להיות עבודת הלויים לא שיקטרו הקטורת שהיא עבודה הכהנים לכן פדת מטה אהרן לבית לוי וכ"כ בחיי והוסיף והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח והשכתי מעלי תלונות בני ישראל בליעת קרח שהקב"ה פסל בכורים קרח בכור היה שריפה לקטרת עורר על הכהונה שאהרן לבר נשאר הקדוש ועל תלונה שעשו שלא רצו בחליפת לויים לבכורים באה המגיפה וקשה לדבריו מה הוצרך עוד פריחת מטה אהרן ואמ"ז ז"ל בספר אמרי שפר הביא על מה שפירש רש"י לאות ולזכרון שבחרתי באהרן הכהן ולא ילוננו עוד על הכהונה והקשה הוא ז"ל מאיזה טעם הורה מופת פריחת מטה אהרן על כהונתם והלא מטה אהרן לא בעבורו היה רק עבור שבטו שנאמר ואת שם אהרן וא"כ עוד יש פתחון פה אלו נכתב שם אחר היה ג"כ פרח כי כל העדה של שבט כולם קדושים כמו שאמר קרח ותירץ הוא ז"ל בשם מהרי"א שני תירוצים הביא שם שיש לפרש ואת שם אהרן הכתוב על מטה לוי דהיינו תכתוב שם אהרן על מטה לוי מצד א' ושבט לוי מצד אחר והנה פרח מטה אהרן באותו צד שהיה כתוב אהרן.

ולדעתי ז"ש רז"ל שהיו שקדים מתוקים מצד ימין ושקדים מרים מצד שמאל שהראה הקב"ה שהעולם נחלק על ב' חלקים אהרן היא איש חסד גורם ימין י"י שהוא רוממה ומתמן מיתוק הדיני ומצד השני שקדים מרים מסיטרא דדינים קא אתו ולכן הם הפוכים במידתן (חולין כד) כשר בכהנים פסול בלויים ולכן גבי כהנים מלת עולם הוא היא וגבי לוי א' ועבד הלוי הוא כמ"ש הבחיי שהם כלולים זה בזה וכמו שאברהם הוליד את יצחק דין הרו מים וילדו אש כן בכאן הוא להיפך אהרן אחיך הלוי נעשה כהן ז"ש במדרש ואני הנה ברצון ובשמחה כמ"ש (שמות ד) הלא אהרן אחיך הלוי וגו' וראך ושמח בלבו כאן הורה באצבע שהקב"ה הוציא את הכהונה שהיא חסד מן לוייה שהיא דין לכן מביא ראיה מזה הפסוק כי שם מבואר ענין זה וזה רצה הקב"ה להראות בענין המחלוקת זה של קרח כל מחלוקת שהיא שלא לשם שמים שהיא כלולה מאש ומים ועוד תירץ כשנקדים למה הוצרכו כל המופתים להורות על כהונתו של אהרן הא' מופת רקועי פחים ציפוי למזבח ויהיו לאות לבני ישראל פירש"י לאות לזכרון שיאמרו אלו היו מאותן שנחלקו על הכהונה ונשרפו והשני מטה אהרן שכתוב שם למשמרת לאות לבני מרי ופירש"י לזכרון שבחרתי באהרן אלא מופת המטה הורה על שבטו של לוי והנה פרח

מטה אהרן לבית לוי ומופת רקועי פחים להורות על כהונתו של אהרן יותר מבשאר אנשים שבשבט לוי כמ"ש זכרון לבני ישראל ולמען אשר לא יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן וגו' עכ"ל דברי פי חכם חן.

ולדעתי המעיין בפ' עיניו תחזינה מישרים שפירש ראשון אמת היא שהרי אמר בפסוק ראשון דבר אל בני ישראל וקח מאתם מטה מטה לבית אב מאת כל נשיאיהם לבית אבתם שנים עשר מטות איש את שמו תכתוב על משהו הל"ל בקיצור קח מאתם מטה מאת כל נשיאיהם אבל הענין בני ישראל דייקא שהם שנים עשר שבטים ז"ש מטה משה לבית אב וכי עם כלאחד ואחד משבטו ידבר שיתן מטהו לז"א מאת כל נשיאיהם אבל לא שיכתוב שם הנשיא על המטה רק על כל אחד לבית אבותם שהם בני ישראל סבא ממש בני יעקב איש את שמו החקוק למעלה במרכבה תכתוב על מטהו וא"כ מבואר מזה הכתוב שי"ב מטות היו ועל כל אחד היה כתוב שמו לבית אב שלו ונמצא שעל מטה ראובן היה כתוב ראובן ועל מטה שמעון שמעון ועל מטה לוי היה כתוב בו לוי ואח"כ חוזר ומבאר הכתוב ואת שם אהרן תכתוב על מטה לוי ר"ל אעפ"י שכבר כתבו כל נשיא לביה אב שלו שמו וגם לוי כתב על מטהו לוי זה בא להורות שבחר הקב"ה במטה לוי ולא בכל י"ב מטות אבל מי יאמר לנו בזה האות שאהרן הוא הנבחר לכן צוה הקב"ה לכתוב ג"כ מצד ימין שם אהרן על מטה לוי כדי שלא תקשה הלא מטה לוי נחלקה לשתי משפחות למשפחות כהונה ולמשפחו' לוייה לז"א כי מטה אחד לראש בית אבות' ובמסור' אבות' מלא בו' להודיע לנו הטעם כי בי"ת אבו"תם בגי' תתס"א כי י"פ אלקים בגי' תת"ס ואהרן בא לבסם כל כוחות הדין מטה משה שהיה כלול ששים רבוא קטר"ת סמ"ם בגי' תת"נט הוא חסר א' מן תת"ס (תהלים ח) ותחסרהו מעט מאלקים ז"ש משה לקרץ המעט מכם אם יש כח בכם לבסם כוחות הדין כאשר עשה אהרן ומשה.

והנחתם באוהל מועד והיה האיש אשר אבחר בו מט"הו י"פרח בגי' משי"ח כי נחמיה בן חושיאל מנחם בן עמיאל בגי' תת"סא מנין בי"ת אבות"ם כי בימיו יתבסמו כל כוחות הדין והנה פרח מטה אהרן לאותו צד שהיה כתוב בו אהרן אותו צד פרח ויצא פרח רמז לפרחי כהונה ויצץ ציץ אהרן אהרן ויגמול שקדים על לויים שוקדים על דלתות ההיכל יום יום לכן היו שקדים מרים מצד שמאל עד נ' יום היו אוכלים אותם לפי שעד נ' שנים הלויים עובדים עבודתם.

גם ג' בתים מרומזים ויצא פרח בית ראשון ויצץ ציץ בית שני ויגמול שקדים בית שלישי במהרה ב"ב. ויש בענין מטה אהרן שהיה מונח בצד העדות למשמרת.

צנצנת המן היה ג"כ מונח למשמרת לדעתי רזא עלאה הוא מבואר בו י"ב שבטים העליונים שהם מסודרין איש על דגלו באותות לבית אבותם למעלה כי י"ב שערים הם למעלה בסוד (שם קכב) ששם עלו שבטים שבטי י"ה לעילא ז"ש לראובן משפחת הראובני כי כל המשפחה יושבים למעלה תחת ענף א' כל משפחות ראובן תחת דגל ראובן זהו סוד שנים עשר מטות שהיו מסודרין למטה במשכן נגד משכן העליון שגם שם מסודרין מטה מטה כשם למטה מטה כן למעלה.

ונעלם מטה מ"ם ט"ט ה"ה מטה כי המקובלים כותבין ט' ט' שנייה סוד תוך של מט"טרון ט"ט ונשארו אותיות רמ"ון (חגיגה טז) ר"מ רמון מצא תוכו אוכל שהוא סוד ט"ט שהוא

טוב אבל קליפה מסטרא דרע זרק כי ר"מ היה ניצוצו של מטט"רון בדורו וכשם שסוד יש עמר לגלגלת שיש לכל צדיק י"ש עולמות כל ישראל להם חל"ה כי שיעור עומר היא חל"ה כן מט"ה אהר"ן בגימטרי' י"ש ז"ש ומטה אהרן בתוך מטותם ר"ל לכל מטה ומטה שהם כלל כל ישראל יש להם חלק לעולם דהיינו שיעור מטה אהרן שהוא י"ש כן יש לכל מטה ומטה בפני עצמו כי י"ש לכל צדיק מדור לפי כבודו והיה אצל העדות צנצנת המן מצד א' עמ"ר שמרמז על י"ש עולמות וכן מט"ה אהר"ן מצד שני הרי ב' פעמים יש כי כל א' יש לו תר"ך ניצוצי בהיות' חלקו וחלק חבירו כמ"ש (משלי ח) להנחיל אהבי י"ש ולא די בזה רק (שם) ואוצרותיהם אמלא דהיינו אוצרות רשעים שהיו ראוי ג"כ ליטול י"ש עולמות אותו החלק נוטל הצדיק וזה נרמז בתיבת בראשית תמן י"ש נשארו אותיות ברא"ת בגי' בנ"י ישראל"ל הרי נרמז סוד שכר עוה"ב שהוא י"ש בני ישראל בתיבת בראשית מטה אהרן סוד מטטרון בתיקונים מטה כלפי חסד לצדיקים מטה כלפי חובה לרשעים מטה נהפך לנחש ונחש למטה והנה מונח מטה זה למשמרת אם ישראל זכאין: והנה פרח מטה אהרן לבית לוי.

סוד פר"ח הוא סוד רפ"ח ניצוצות כי ששה מלכין קדמאין דמיתו נתבטלו בז' לא אתמר ביה מיתה בתורה רק בד"ה כל מדה הוא ע"ב ויש בכל ע"ב ג' כדי"ן ר"ל ג' פעמים כ"ד וכל כלי ע"ב הוא שלישי מן האורות כי האור הוא על חד תרין וע"פ מ"ת הוא רפ"ח ועלו אלו אורות למעלה בשבירת הכלים בסוד (בראשית א) ורוח אלקים מרחפת ר'פ"ח מ"ת כמבואר בכנפי יונה משה כשהוציא ישראל ממצרים העלה ר"ב ניצוצות כי מתחלה היה מוטל על יוסף הצדיק שירד למצרים לשבור בר ז"ש (בראשית מה) רב עוד יוסף בני חי ועליה אמר פרעה (שמות א) הן עם בני ישראל ר"ב ועצום ממנו שיעלו ר"ב ניצוצות (שם) הבה נתחכמה ל"ו פן ירבה מילוי למ"ד ו"ו על פ"ו ניצוצות הנשארות שעלה משה אל האלקים לתקן אלו פ"ו ניצוצות (שם) ונוסף גם הוא (שם יב) וגם ערב רב עלו אתם (קהלת ז) גם את זה לעומת זה ב"פ ג"ם בגימטריא אלהי"ם אח"כ בא משה (שמות יג) ויקח את עצמות יוסף להעלות הנשארות ועל זה היה מחלוקתו של קרח רב לכם אתם חושבין שאתם העליתם הניצוצות שאינו כן כי כל העדה כ"לם ק"דושים ר"ת ק"ך אלקים השיב המעט מכם אם יש כח בכם לבסם ולהמתיק קי"ט מנין מע"ט כמ"ש אצל משה (תהלים ח) ותחסרהו מעט מאלקים רב לכם בני לוי ר"ל הלא אין כח בכם להעלות קי"ט צירופי אלקים שהוא מע"ט וא"כ איך יעלה על דעתיכם שאתם יש כח בידכם להעלות ר"ב ניצוצות לכן במזמור מ"ח שהוא על סוד ב' כדין אמר (שם מח) קרית מלך ר"ב על רב ניצוצות אלקים בארמנותיה נודע למשג"ב בגי' מש"ה שהוא היה אי"ש אלקים וביסם והמתיק כל הניצוצות והנה פר"ח מטה אהרן פרח במילואו פ"א רי"ש ח"ת בגי' מטטרו"ן ש"ר הפני"ם שהוא סוד מ"טה א"הרן ל"בית ל"וי ר"ת בגי' מיכא"ל ולפי שקרח היה קין עליה אתמר (משלי יח) שאת פני רשע לא טוב (בראשית ד) הלא אמתטיב שאת ונרמז בס"ת פר"ח פ"א רי"ש ח"ת שא"ת כי קרח גלגול שלו קין (איכה ב) שרקו ויחרקו חרק עליו שר של גיהנם שני"ו כי (פסחים קיט) ג' מאות אקלידי היו אוצרותיו ז"ש (משלי יא) בוטח בעשרו הוא יפול על קרח וכעלה צדיקים יפרחו על סוד רפ"ח (תהלים צג) צדי"ק כתמ"ר יפר"ח ס"ת קר"ח: והנ"ה פר"ח מט"ה אהר"ן.

בג' באכתריא"ל שהוא שר הבריאה הראה הקב"ה במטה זה שאהרן הוא במדריגת עולם הבריאה תמן אכתריאל וקרח רצה לבטל הנהגה זו והוא רצה להיות כהן במדריגת בריאה ורצה לעמוד במקום אהרן ז"ש משה אם בריא"ה יברא י"י ר"ל מאחר שקרח רוצה להיות מקום בריאה לכן יברא י"י וז"ש ואהרן מ"ה הוא כי הלינו עליו מאחר שקרח רוצה שהוא יהיה כהן והיה אהרן במקומו בעולם היצירה וידוע שד' עולמות יש בכל עולם שם ידוע ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן נמצא בעולם יצירה תמן שם של מ"ה ז"ש ואהרן מ"ה הוא כי תלוננו עליו ו' יתירה כי רצה שיהיה הוא ביצירה המן ו' של שם ומילוי מ"ה אתה רוצה שיהי' אהרן בעולם היצירה דתמן שם של מ"ה ולפי שבעולם היצירה תמן ש"ך דינים חשבון נע"ר לכן (דברים לג) ישימו קטור"ה באפיך לשכך ש"ך דינים גם בציצית יש סוד ב"פ ש"ך מנין קטור"ה לכן אמר משה קחו איש מחתתו וצוה להקטיר קטורת לפי שפגמו בעולם היצירה ז"ש משה לכן אתה וכל עדתך הנועדים על י"י ממש כי שמא דא מתחלק לד' עולמות בכל עולם אות א' אצילות י' תמן שם ע"ב בריאה ה' תמן שם ס"ג יצירה ו' תמן שם מ"ה עשיה שם ב"ן (שמות ל) ק"טרת ס"מים ר"ת בגי' ג' עולמות אלו ס"ג מ"ה ב"ן דאינון בי"ע (שם) ק"ח ל"ך סמ"ם בגימ' קר"ח משם ראה משה ליתן קטרת לקר"ח מעשה רק"ח שהם פגמו באלו ג' עולמות לכן אמר משל שגנב כלי מבית המרחץ סוד כלי שלם הם ג' עולמות אלו לכן אמר בזוהר ויקח נסיב מנא ביש לגרמיה שפגם בג' קטרין אלו (שמואל א יב) כ"י ל"א י"טוש י"י את עמו שהם ג' קיטרין אלו ג' עולמות ונלקו בג' מיתות וסימן בש"ם י"י כי אמילם לפי שהם היו אנשי השם שידעו בשמות לכן אמר אל תפן אל מנחתם ש"א יעשו בשמות הקדושים פעולות נוראות לכן (תהלים קיח) בשם י"י כי אמילם לפי שפגמו בג' עולמות שהם סוד ד' מיתות ב"ד ואתמר בכנפי יונה שד' מיתות הם על ד' אותיות ומי שהוא חייב סקילה פונם בעולם אצילות תמן י' של שם לכן זורקין בו אבן סוד סקילה ואם פגם בכריאה תמן ה' של שם וחייב שריפה ואם פגם ביצירה תמן ו' של שם וחייב הרג ואם פגם בעשיה תמן ה' של שם וחייב חנק וד' מיתות אלו נידון קרח כמ"ש הרגום הן גוענו אבדנו כולנו אבדנו מננא קטל חרבא מננא קטל מותנא מננא בלעת ארעא בליעה תמן סקילה שריפה ממש מגפה היא חנק שנכנס רוח עוועים בתוכם ונחנקו גם יצא הקצף לפני י"י חרבו שנופה נטויה על ירושלים הרי יש במיתתם שריפה מגפה חנק והרג (ג"פ ציצית נגד ג' עולמות שבכל עולם יש שם אלקים שיש לו ק"ך צירופים שבהם ת"ר אותיות מנין ציצית"ה שהוא בגי' ת"ר והם כדור ים מלא מס"ך בגי' ק"ך לכן סיום בציצית להיות לכם לאלקים) ויקח קרת נטל ביש לגרמיה והמשיך ק"ך בתי דינים ז"ש (תהלים עה) הודינו לך אלקים וגו' כי אקח מוע"ד בגי' ק"ך אני מישרי"ם בגימ' ציצית"ה (שם צב) צ"די"ק כ"תמ"ר י"פר"ח ר"ת בגי' ק"ך וס"ת קר"ח שהיה ל"ץ והמשיך ק"ך בתי דינים עליו ולפי דרוש הראשון לכן אתה וכל עדתך הנועדים על י"י כי ד"פ ע"ב הוא רפ"ח וסוד מחלקותו על רפ"ח ניצוצות לכן (ד"ה א כה) ה' רפ"ח לוויים על השיר ואונקלוס תרגום מננא קטל חרבא על לו גוענו ופי' קצת שהוא עון מרגלים וקשה מה ענין מרגלים למחלקותו של קרח אבל לפי דברי האר"י ז"ל ניחא שפי' סלח נא לעו"ן הע"ם הז"ה בגי' רפ"ח גם שם התפלל משה על פגם רפ"ח ניצוצות וא"כ שפיר קאי על מחלקותו של קרח כדלעיל: והנה פר"ח מטה אהרן.

סוד חסד לביה לוי סוד גבורה שניהם יחד חסד גבורה ע"ב רי"ו היא סוד רפ"ח שהוא סוד מזל עליון דיקנא דעתיקא ג"פ הויה במילוי יודי"ן ג"פ ע"ב הוא רי"ו ויעב"ר ע"ב רי"ו (בראשית א) ורות אלקים מרחפת רחף העליון עיין בכוונת האריז"ל בענין ק"ש של לילה וז"ס אל מלא רחמים שמגרעין י' של רחמים שהיא נחה במבטא נמצא ויעבר הוא סוד רח"מים אל מלך יושב על כסא רחמים (ישעיה מט) כי מרחמם ינהגם ועל מבועי מ"ים ינהלם כי דיקנא עלאה נקרא אל ובו תליין קוצין אל עליון כמ"ש האריז"ל ע"פ (תהלים קמט) רוממות אל בגרונם: נתן הקב"ה לכהנים כ"ד מתנות ע"ד הפשט ע"פ גמרא פ' הזרוע ולחיים א"ר שמואל א"ר יונתן מנין שאין נותנין מתנות אלא לכהן חבר שנאמר (ד"ה ב לא) ויאמר לעם ליושבי ירושלים לתת מנת הכהנים והלויים למען יחזקו בתורת י"י המחזיק בתורת י"י יש לו מנה ולפי שקרח חלק על תורת י"י כי זה מחלקותו כמ"ש על מזמור (תהלים עג) אך טוב לישראל ישראל חשבו שכוונתם לשם שמים וכוונתו בשביל בכור ישראל כמ"ש ויקהלו על משה ועל אהרן ר"ל הרואה סובר שהם היו חולקים על משה ואהרן ז"ש אך למראה עיני הרואים הראה עצמו שהוא טוב לישראל ובשביל טובתן קא מכוון אבל (שם) אלקים לברי לבב (שם מד) יודע תעלומות לב שעינא היתה בלבו וגו' ז"ש (שם עג) שתו בשמים פיהם באמת פיהם היה לחרף לשמים אף שלשונם שדברו היה מהלך בארץ כי הרואה סובר שעם בני אדם היה מחלקותם ז"ש (שם יב) יכרת י"י כל שפתי חלקות שהיו פיהם ולבם אינם שוה ז"ש וישמע משה שהיה מכוון כוונתם לחרף על כל התורה ז"ש בוקר ויודע י"י את אשר לו ר"ל שאתם מכוונים לתרום כנגדו כמ"ש משה אתה וכל עדתך הנועדים על י"לחרף תורתו וז"ש אח"כ בוידוי שלהם משה אמת ותורתו אמת שדברו במשה ובתורתו ולפי שהתורה נחלקה על כ"ד ספרים לכן להחזיק תורת י"י נתן להם הקב"ה לקבל זה מנה כ"ד מתנות כדי להחזיק בתורת י"י ע"ד הרמז לפי שקרח אלו הסכים בתנופה היה גורם להשלים רוח צפון מן העולם דמתמן כל לילין ושדים כמ"ש בזוהר בהאי פרשתא ע"פ ועבד הלוי הוא שאותו צד הפתוח לצפון במשמרתם שהם שומרים ארון העדות היו מגינים בעד כל המזיקין בעולם ז"ש (במדבר ז) ויהי ביום כלות משה אותו יום כלו מזיקין ושדים מן העולם שהבריאה היתה פגומה כי בע"ש בין השמשות נבראו שידים ורוחין בלי גופין ובאותו השמירה היו גורמין לעמוד כתריס בפניהם רק שגרם קורח שירד לתוך קליפין שידין ולילין בנוי דקין דמתמן נפרד רוחין בישין וידוע שכ"ד זיני דמסאבותא גרם נחש להטיל בחוה גם זו האשה רעה (משלי יד) ואולת בידיה תהרסנו ר"ל מהרסת העולם שנברא בבי"ת ז"ש (שם) חכמות נשים בנתה ביתה על אשתו של און בן פלת אבל אשתו של קרח הרסה בית של בראשית שהוא נגד ג' רוחות מסוגרין ואלו לא חטאה האשה רעה זו היה רות רביעית ג"כ נסתם לכן מ' של (ישעיה ט) למרבה המשרה סתומה באמצע התיבה שאין זו עתה רק לע"ל כשיעבור רוח הטומאה מן הארץ יהיה העולם סגור מכל רוחין ושידין וכמו שבבריאת עולם (משלי ט) חכמות בנתה ביתה של עולם (שם) חצבה עמודיה שבעה כן במשכן נבנה בכ"ח מ"ה ובז' עמודים ז"ש ואהרן מ"ה הוא שידע כ"ח מ"ה וכמו שביום הבריאה גרמה חוה כ"ד זיני דמסאבותא כן אשתו של קרח גרמה באותו פרק שירדו ח"יים ש"אולה ר"ת ח"ש של נח"ש שהם חמור שור

שצותה התורה לא תחרוש בשור וחמור לכן נתן הקב"ה כ"ד מתנות נגד כ"ד זיני דמסאבותא: נחלקה הפרשה לז' חלקים.

גם לפי שהכהן פותח שערים העליונים (תהלים טז) שובע שמחות א"ת שובע אלא שבע סוד העלאת ז' נרות העליונות לכן נחלקה מתנות שלו על ז"פ על ז' שערים העליונים שהוא פותח שער"י צד"ק שהם בגי' ב"ת שב"ע וזה סוד אשתו של אהרן אלישב"ע כמבואר בזוהר השינוי שנקראת אצלו אלישבע על סוד (שם נב) חסד אל כל היום ואצל דוד בת שבע סוד תהלים שפתח באשרי תמן בית מן בראשית ונשתיירו אשר"י (בראשית ל) כי אשרו"ני בנות אשר"י בגי' ז"פ חכמ"ה וכן אשתו של יוסף אסנ"ת בגי' ז' פעמים חכמ"ה ולפי שהכהן קושר ז' היכלות העליונות ויש בירושלים שלמעלה כ"ד שערים בסוד (ישעיה נד) ושמתי כ"ד כ"ד שמשותיך לכן בברכת ולירושלים כ"ד תיבות וכשבא דוד למזמור כ"ד א' (שם כו) פתחו שערים וגו' לכן ניתנו לכהן כ"ד מתנות ונחלקו לז' פסוקים ז"ש ואני הנה בשמחה שב"ע שמחות את פניך עבדו את י"י בשמחה בנהירו ובחזרה (מכלי כז) שמן וקטרת ישמח ל"ב שהוא מעשר מן שך דינים בסוד (דברים לג) ישימו קטו"רה באפך לבסמן ולהמתיקן.

הנה עבור אותו דאתמר ביה (שמות ד) הנה אהרן אחיך הלוי שהי' ראוי להיות לו ושינה טבעו ושמח בגדולה ויצא לשנות את טעמו כדי להחזיק שלום בעולם ז"ש הוי מתלמידיו של אהרן אמר והוי מלשון הויה חדשה לשנות ולצאת מן הטבע לעשות כמו שעשה אהרן שהיה אוהב שלום ורודף שלום לכן עתה ג"כ אחר הערעור נתן הקב"ה ג"כ בשמחה מתנות כהונה וז"ש בזוהר קרח פליג על שלו"ם מחלקותו של קרח היה שלא לשה שמים כי נקרא שמים על שם אש ומים דכלול זה בזה עושה שלום במרומיו וקרח לא רצה לאכללא דינא ברחמי ורחמי בדינא (תהלים לג) ב"דב"ר י"י שמים נעשו ב"מדת ד"ין ב"מדת ר"חמים שמים מאלו ב' נברא והוא לא היתה כוונתו לשם שמים לכן נלקה בגיהנם שנחלק על ב' מינים אש ומים וע"ז אמר (שם סו) הרכבת אנוש לראשינו שנתן הקב"ה ברירה לאברהם או לקבל גליות או לקבל גיהנם ז"ש באנו באש ובמים והקב"ה הוציאנו אז לרויה שהיה (שם יז) חלקם בחיים וגרם דין בעולם (איוב לו) חנפי לב ישימו אף כי (תהלים לה) חנפי לעגי מעוג גרמו אף לכן התחיל דברי פיהם אף ולא נפקו עד דנפלו בידו.

גם בהוא יומא זכה כהן לתתא להיות נגד אפוטרופא רבה נהורא ימינא דלעילא שהיא מיכאל (שיר ג) ששים גבורים סביב הן ס' אותיות של ברכת כהנים ז"ש ואני הנ"ה נתתי לך את משמרת תרומתי דלעילא הן ס' רבוא דלעילא מנין הנ"ה ולפי דברי הזוהר (תהלים סח) גער חית קנה יתבור רגל קוף מן קנה ואשתאר הנ"ה לכן כל הגאולות הם (מלאכי ג) הנ"ה אנכי שולח לכם את אליהו וגו' וכן קרח תפס באות ק' של קרח ובעו"הז נבלע עם כל היקום אשר ברגליהם לע"ל (דברים לב) לעת תמוט רגלם שישבור רגל של הנחש וישאר (זכריה ט) הנ"ה מלכך יבא לך (ישע' סב) הנ"ה ישעך בא הנ"ה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא וגו' לכן אמר משה במזמור שאמר שם מפלתו של קרח (תהלים צב) בפרוח רשעים כמו עשב (משלי יא) בוטח בעשרו הוא יפול זה קרח וכעלה צדיקי' יפרחו זה מטא אהרן שפרח לבית לוי (שם יד) בית רשעים ישמד זהו קרח וביתו

(שם) ואוהל ישרים יפריח זה מטה לוי גם על בלעם בן בעור אמר שם (תהלים צב) איש בע"ר לא ידע על בע"ר שנחסר ממנו יודע דעת עליון לכן חסר ו' וכן קרח פגם בו' של שם ואהרן מה הוא כי תלונו עליו כתיב בו' וכן קרואי עדה בפנחס וכאן קראי מועד חסר לכן נענשו שבכל ר"ח מהדר כבשר בקלחת (שם עה) כי אקח מועד אני מישרים אשפוט שאמרו בני קרח אותו מזמור שבזה העולם לא רצה להורות בשם של אלקים שהוא בפרשה שלפניה בפ' ציצית להיות לכם לאלקים אבל בני קרח לא מתו עשו תשובה והודינו לך אלקים כי לווים הם בסוד אלקים לכן גם שם הודינו (שם) כי אקח מועד בכל ר"ח כד מהדר דינא שם אנימישרים אשפוט והנה בזה המזמור אמר שם (שם לב) כי הנה אויביך י"י כי הנה אויביך אמר לשון הנה שיחתך רגל ק' של קרח שאחז באות של סטרא אחרא ז"ש (שם) צדי"ק כתמ"ר יפר"ח שלע"ל לסוף הימים יעלה ויפריח ג"כ קרח שם נרמז בית רשעים ישמד לגמרי ז"ש (שם) להשמדם עדי עד ומאחר שהוא בא משבט ישרים ז"ש ואהל ישרים יפריח ובזכות אבותיו יעלה מן שאול כמ"ש חנה (שמואל א ב) מוריד שאול ויעל ז"ש בחצרות אלקינו לע"ל יפריחו להגיז כי ישר י"י לכן אהל ישרים יפריח וכן באותו מזמור שאמרו (תהלים עה) נמוגים ארץ וכל יושביה כי כל ישראל נסו לקולם כי אמרו פן תבלענו הארץ (שם) אנכי תכנתי עמודיה הם (סנהדרין קיא) עמודים שעמדו ונתבצר מקום בגיהנם לבני קרח בוטח בעשרו הוא יפול ז"ש (תהלים עה) כי לא ממוצא וממערב כי אותו עושר של קרח לא היה כמשפט ומצא אוצרות של יוסף (שם) כי אלקים שופט זה ישפיל שנפל לנוקבא דתהומא רבה ולע"ל זה בעצמו ירים כי כוס ביד י"י מלא מסך לפי שקרח חלק על ציצית (יחזקאל ח) וישלח תבנית י"ד ויקחני בציצת ראשי כי י"ד אצבעות צריך להאריך כל ציצית ג' טפחים הם י"ב אצבעות זולת הקשרים שהם ג"כ אצבע אחד כמ"ש הכל בו אורך ציצית י"ג אצבעות ועוד צריך להרחיק מן הכנף מלא קשר גודל כמ"ש הב"י הרי דין פשוט שצריך להאריך י"ד אצבעות לכן אמר כשהראו לו ציצית הראו לו תבנית י"ד כי כוס ביד י"י מאחר שפגם ביד גם כוס מלא הוא סוד רל"ו כ"ף ו"ו סמ"ך שהוא סוד שיעור קומה הוא סוד ציצית מלא מס"ך הוא בגי' ק"ך צירופי של אלקים אך שמריה ימצו ישתו והאידנא דנפקי גירי הם דינים הכל מעדת קרח ואני אגיד לעולם אם הם לא רצו להסכים על פ' ציצית שמסיימת י"י אלקיכם ואנו אומרים בבקר ובערב י"י אלקיכם אמת ז"ש משה במזמור שיר ליום השבת חטא שלו טוב להודות לי"י ולזמר פרשה שמע והיה אם שמוע הכתוב במזוזה ופר' ויאמר הכתובה בציצית כי בשניהם חטא וחלק על טלית של תכלת ועל בית של מזוזה ז"ש (תהלים צב) להגיז בבקר חסדך ואמונתך בלילות ודרשו רז"ל (ברכות יב) כל מי שלא אומר אמת ויציב שחרית ואמת ואמונה ערבית לא יצא י"ת לכן מוכרחין הם לומר שם משה ותורתו אמת ולפי ששקר אין לו רגלים לכן כל היקום אשר ברגליהם ז"ש (תהלים עה) ואני אגיד לעולם (ישעי' סב) יומם ולילה תמיד לא יחשו קרח לא רצה להיות לוי לזמר ואזמרה לאלקי יעקב אבל לע"ל תרוממנה קרנות צדיק כמ"ש ותם לראם קרני לפי שמצות ציצית נוטפת על הקרן (תהלים עה) וכל קרני רשעים אגדע אז (שם צב) צדי"ק כתמ"ר יפר"ח גם קר"ח: מה שהרהרו ישראל אתם המיתם את עם ה' והלא כבר יצאו בלועים ושרופים וקרח היה משניהם לפי שרצה להיות מלך ולהיות למעלה ראש היה מן הבלועים עד תהום למטה ולפי שרצה להיות

כ"ג כי היה בכור לכן היה מן השרופים ע"ד הדרש אמרתי שקרח לא טיפש היה ומטועני הארון היה התרעם על משה ואהרן שכל התלאות והרפתקאות דעזו עלייהו דישראל בא מהם והנה התרעם על שגרמו להם עגל כי משה גרם בלקחו ערב רב ז"ש הקב"ה (שמות לב) כי שחת עמך ולא עמי ואהרן ג"כ העיקר (שם) ויגוף י"י את העם על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן ז"ש ר"ב לכם אתם הגורמים ערב ר"ב כי כל הצרות הצרות הבאי עלינו הכל בא מכם.

כי כל העדה כלם קדושים הם מסטרא דקדושה והם תו"ך כמ"ש (ויקרא כב) ונקדשתי בתו"ך בני ישראל וכמ"ש גבי בני יעקב עשרה שהם סוד הקדושה (בראשית מב) ויבאו בתוך הבאים לשבר אוכל כי (ירמיה ב) קודש ישראל לי"י ראשית תבואתה ובנוי דערב רב הם הקליפה אשר סביב המוח ומשה סבר שתהיה הקליפה ג"כ מתוקנת לכנוס בתוך הקדושה לכן לקח עמו כי לע"ל כשיעבור רוח הטומאה מן הארץ יהי' כן וזה היתה כוונת שלמה שלקח אלף נשים להכניע אלף כוחות הטומאה וגם כל השרים וגו' ז"ש ובת"וכם י"י שישראל הם התו"ך כי ישראל הם כליו של הקב"ה והקב"ה כביכול מעצמותו נתן בהם ז"ש (ברכות נח) ברכה לחכמי ישראל ברוך שחלק מחכמתו ליריאי וז"ש ברוך שנתן מחכמתו כי (איכה ג) חלקי י"י אמרה נפשי ונשמת ישראל וחכמתן הוא (איוב לא) חלק אלוה ממעל לא עשה כן לכל גוי לז"א קרח ומדוע תתנשאו הלא אתם גרמתם לנו הצרות בענין עגל שלקחת ערב רב וכל המאורעות מתאוננים וקברות התאוה הכל בא מהם גם דתן ואבירם אמרו למשה והוסיפו כי שתים רעות שהיה לישראל שזה גרם תרין ביזעי דהיינו לב' חורבנין חורבן א' על ע"ז ג"ע ש"ד הוא עון עגל שאז (יחזקאל ט) קרבו פקודות העיר (סנהדרין) לסוף כ"ד דורות נגבה חוב זה ובית שני עבור מרגלים בכייה של חנם גרמה בית שני שעבור שנאת חנם נחרב בית שני ז"ש המעט כי העליתנו מארץ מצרים ר"ל העלייה אשר העליתנו מארץ מצרים היתה מכם שגרמת להמיתנו במדבר כי אלו לא לקחת ערב רב אשר עלה אתם ז"ש כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים הרי תלה העלייה במשה לא די שבזה אתה הוא הגורם שחטאנו בעגל.

אף גם זאת גרמת לנו שלא נבא לארץ ישראל אתה הוא הגורם שלא תתן לנו נחלת שדה וכרם כי למה הסכמת בשליחת מרגלים ז"ש וייטב הדבר בעיניו ולא בעיני המקום וכן שלח לך לדעתך אני אינה מצוה אותך ולמה הסכמת לשלוח מרגלים וכי לא היה להם למרגלים להגיד מה שראו בעיניהם העיני האנשים ההם תנקר ר"ל אותן אנשים מרגלים שהלכו לעשות שליחותן וחזקה עשה שליח שליחותו וכי לא היה להם להגיד מה שראו בעיניהם כי כל מה שהגידו אמת היה שלא נוכל לעלות לשם בדרך הזה ועל ענין עגל השיב משה לקרח שמעו נא בני לוי אתמר במדרש אפשר אדם מדבר ליוסף ואמרלשמעון שמע אמר המדרש שמשה השיב להם שהם במכירתן של יוסף גרמו העגל לא הם ז"ש שמע"ו נא רמז על שמעון בני לוי רמז ללוי כי אמרו איש אל אחיו (בראשית לז) לכו ונהרגו וגו' אותו החטא גרם שירד יוסף למצרים והוצרך משה להעלות אותם ע"י טס של כסף שהיה כתוב עליו עלה שור ואותו טס זרק מיכה לאש ויצא העגל הזה והם הגורמין ולא הוא ולדתן ולאבירם כשראה משה לזות שפתים התפלל לפני הקב"ה שהוא לא חטא בשתים רעות אלו על שלקח ערב רב (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם אמר לפני הקב"ה לא חמור אחד מהם נשאתי אף שלא מחיתי ערב רב לילך עמנו

וכי נשאתי אותם על כנפי נשרים (במדבר יא) כאשר ישא האומן את היונק כאשר הוא עושה לס' רבוא של נשמות קדושות ועל דבר מרגלים ולא הרעותי את אחד מהן אף וייטב הדבר בעיניו בענין שליחות המרגלים מ"מ לא לרעה עשיתי רק לטובה נתכוונתי ז"ש אתם המיתם את ע"ם י"י ר"ת ע"גל מ"רגלים הלא בשתים אלו אתם גורמין לפי שמשה אמר בקר ויודע י"י את אשר לו ז"ש שכוונתם לחרף להקב"ה בעצמו ובתורתו ולכן לקח משה ס"ת בחיקו בזא"ת תדעון: אלו הב' שאלות ששאל קרח ציצית ומזוזה הא אוקמינא שמפרשה שלמעלה יצא שכתובין תרווייהו בפ' בזהר רות לדרתם חסר כתיב שהוא המזוזה ע"ש וע"ד הדרש חלק על משה במה שאמר בית מלא ספרים שכלם ראויים לקבל התורה כלה ועל אהרן שלבש בגדי בד תכלת הלבישן כלם תכלת שכלם ראויין לאותו איצטלא גם שני מיני יצר הרע יש יצרא דע"ז ויצרא דזנות ולקבל זה אלו שני מצות אחרי לבבכם זה מינות כתובים ב' פרשיות של מזוזה עשה ולא תעשה ואחרי עיניכם זה זנות פ'ר' שלישיית של ק"ש ציצית ונמצא בקריאת שמע שאדם קורא בכל יום מנצח שני מיני יצ"הר שיש בעולם ז"ש רבינו ז"ל לעולם יתגבר אדם יצר טוב על יצר הרע על משכבכם בק"ש ז"ש ויקח אין ויקח אלא פליגא ר"ל שצריך האדם לחלוק ולהרגיז כד"א (איוב טו) מה יקחך לבך זה יצ"הר של ע"ז (יחזקאל יד) למען תפוש את בני ישראל בלבם (איוב טו) ומה ירזמו עיניך יצר הרע של זנות (שופטים יד) כי היא ישרה בעיני.

או אמר מה יקחך כי קרח פגם בעולם היצירה תמן שם של מ"ה ז"ש ואהרן מ"ה הוא וכן במזמור (תהלים צב) מ"ה גדלו מעשיך י"י המן ל"ב חוטיין של טלית שמתעטף מטטרון או רמז שעדה קרח שהיו מן גלגול דור הפלגה כדמתרגמינן ואתפליג קרח ז"ש ויקומו לפני משה שהיו בדורות שלפניהם ז"ש אנש"י ש"ם מדור הפלגה (בראשי' יא) ונעשה לנו שם והיו ג"כ אנשי סדום כמ"ש (שם יט) ואנשי העיר אנשי סדום ר"ל אנשי סדום היו ממש אנשי עיר שבנו עיר ומגדל וראשו בשמים החטאים האלה בנפשותם וכמ"ש במזמור (תהלים צב) יתפרדו כל פועלי און כי ר"ן איש היו מדור הפלגה תמן פרידה ז"ש במדרש אין ויקח אלא פליגא מן דור הפלגה לכך ארז"ל פ' חלק מגדל שליש נשרף בסדום שליש נבלע בקרח שליש נעשו ממנו קיפין לילין שדין ובני קרח לא מתו משיריין דיליה ובהבדלה על היין מבטלין כחן כמ"ש הבדלו מתוך העדה כשעושיין הבדלה ושופכין על הארץ מן היין נותנין כח לבטל כח בני קרח בנוקבא דתהומא רבא ז"ס (שם) הנה אויביך י"י יאבדו ויאבדו מתוך הקהל יתפרדו כל פועלי און כמ"ש (משלי יח) לתאוה יבקש נפרד זה קרח שבא מן דור הפלגה נתאוה לעושר שאינו שלו לכן (שם) בכל תושיה יתגלע קלונו רום עינים ורחב לב עינו הטעתו על שראה שלשלת גדול ז"ש מה יקחך לבך על שאתה רואה שלשלת ומה ירזמו עיניך עינו הטעתו ז"ש מה יקחך לבך נגד דור הפלגה שבנו עיר עד לב השמים ומה ירזמו עיניך על סדום שהכו בסנוורים אשר עליהם אמרו דתן ואבירים העיני האנשים ההם תנקר על גלגול סדום ובקטורת היה מלח סדומית שמסמא את עינים ומשה צוה ליקח קטורה עז"א וכי עתה סם המות אתה נותן לתוך קטורת לסמות את עינים (ברכות מד) המתפלל צריך ליתן עיניו למטה ולבו למעלה לכן צוה משה בפ' שלפניה וראיתם אותו על הקב"ה שיתן לבו למעלה ולא תתרו אחרי לבבכם כשהוא נותן לבו למעלה ואחרי עיניכם שיתן עיניו למטה ועל שניהם אמרו

אם ליתן עיניו למטה העיני אנשים ההם תנקר לעצום עיניו ושלא להסתכל בתוך ארבע אמות של תפלה ואם ליתן לבו למעלה ז"ש לא נעלה ז"ש מה יקחך לבך ומה ירזמון עיניך וישמע משה ויפול על פניו נתן לבו למעלה ופניו למטה ויאמר בזוהר ע"פ אל אלקי הרוחת חסר ו' מסר גרמיה לאילנא דמותא כי מזמור (תהלים כה) אליך י"י נפשי אשא יש בו ארבע פעמים בן כמ"ש האר"י ז"ל שהוא סוד ארבע ציצית כי כל כנף מורה על שם ב"ן ל"ט כריכות ח' חוטי' ה' קשרים ולזה אנו מכוונין בשעת נפילת אפים במזמור א"ליך י"י נ"פשי א"שא א"להי (שם) מ"י ז"ה האיש (שם) נ"פשו ב"טוב תלין ד' פעמים ב"ן הם ארבע יסודות ז"ס (יומא) תכלת עמר"א הוא ר"ל סוד תכלת מורה על ד' יסודות נרמזין במלת ע'מ'ר'א ע"פ מ"ים ר"וח א"ש וצריך ליקח כל ארבע כנפי הציצית וליפול עליהם כי ד' כנפים הם גימט' ארבע יסודות ואותו מזמור אמר משה (שם) אל יעלצו אויבי לי על קרח ועל עדתו (שם) גם כל קויך לא יבושו יבושו הבוגדים ריקם קשר בוגדים שעליהם אתמר (ישעיה כד) בוגדים בגדו ומה היה הבגיזה (שם) בגד בוגדים בגדו על שלקח בגד של תכלת טוב וישר י"י על בני קרח שעשו השובה ע"כ יורה חטאים בדרך וקרח לקח מקח רע מן אילנא דמותא שהוא עץ הדעת טוב ורע אבל משה אמר נפשו בטוב תלין כחסדך זכר לי עתה למען טוב"ך י"י שהוא רזא דטוב עתה דייקא ולא בגלגול כל ארחות י"י חסד ואמת שחלקו על אהרן חסד ועל משה אמת.

למען שמך י"י וסלחת לעוניכי רב הוא ברב ס"לחת בגימטריא ג' עולמות א"ל שד"י א"ל י"י א"ל אדנ"י שהוא סוד בית אלקים ברב חטא שאמר רב לכם בני לוי ברב בשרוהו רב לך ז"ש כי רב הוא (משלי כו) פן תשוה לו גם אתה ופגם קרח בגאווה שלו ועבד הלוי הוא כמ"ש בזוהר ז"ש כי רב הוא ארבע עולמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן בגי' כ"י ר"ב הוא י"ה פ' י"ה עולה רכ"ה ר"ת כ"י ר"ב הוא והוא בגימטריא קליפ"ה שגבי סיטרא אחרא שהיא קליפה מ"זל מאזני"ם הכי הוי (תהלים כה) ראה עניי ועמלי ש"א נ"א ל"כל ח"טאתי כאן רמז על סוד קטורת בראשי אתוון נרמזו ד' סמים הכתובים בל' בהדי' (שם כג) תערוך לפני של'ח'ן נגד צוררי ש"חלת ל"בונה ח"לבנה נ"טף ראה אויבי כי רבו ושנאת חמס שנאוני על קרח ועדתו ולפי שקרח שהיה לו ש' גמלי טעונין (פסחים קיט) אקלידי מן אוצרות שלו שהוא סוד ק"ן ק"ן כי סוד כנ"ף הוא ק"ן שחלק פ' ציצית ז"ש אל תסתכל בק"ן ק"ן שהוא מטטרון רזא דקן ציפור יצירה תמן שם של מ"ה ז"ש אלא במה שיש בו שלא יטעו במטטרון כמו שעשה אחר (חגיגה טז) שאמר ב' רשויות הם וקרח פגם בו ז"ש אח"כ הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין אה האדם מן העולם.

תשתר"ר מלה זו כתב אמ"ז מספר אלף ת"ק שהוא מספר כ"ב אותיות (תהלים נא) הן אמ"ת חפצת בטוחות אלף של אמת הוא אלף הרי אלף תצ"ה עם ה' אותיות מנצפך הם אלף ת"ק הוא מספר שם של ד' בזה הצירוף י"פ ה' הרי נ' ו"פ נ' הרי ש' ה"פ ש' הרי אלף ת"ק והוא סוד (בראשית יד) ומלכי צדק מ"לך של"ם באותיות גדולות מנצפך גם קטורת הכל ביחד היה משקלו אלף ת"ק וכן היו המלאכים המקטריגים שלא ליתן התורה לישראל בזוהר פ' תרומה אתתקפת שכינתא ותברה לגזיזין דלהון בפסוק (תהלים ח) י"י אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים לדעתי נרמז במלת אש"ר אלף ש"ר שהוא ת"ק כי אלו הממונים רצו שלא לירד התורה לישראל ולהיפך שלמה ביומא שיר השירים אמר אש"ר שתיקן אינון ואוכלסיהם ובפ' של מעלה אמר

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אש"ר אתם זונים אחריהם אש"ר הוצאתי אתכם מארץ מצרים ציצי"ת הוא ת"ר שנחלקו על תרין כרובים מטטרו"ן סנדלפו"ן בגימט' ת"ר הן הן (שיר ב) הנצנים נראו בארץ עת הזמיר הגיע ומי הם הנצנים ז"ש (שם) וקול הת"ר נשמע בארצנו קול בגימטריא אליה"ו חנו"ך ת"ר בגמטריא מט"ט וסנד"ל כי תרין אלו היו בזה העולם ונטלן הקב"ה וזכה חנוך לממטרון ואליהו לסנדלפון ז"ס (תהלים א) אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים זה עדת קרח (שם) והיה כעץ שתו"ל בגימ' א"ל יהוה ח"נוך מט"ט וסנדלפון (שם כה) זכור רחמך י"י נגד אליהו וחסדך נגד מטטרון כי אליהו רחם ויקח רמח בידו וחנוך חנון ז"ש (שם) כי מעולם המה תרווייהו היו בזה העולם והם סוד ש"ך דינים פ"ר דינים שניהם יחד ת"ר אותיות של אלקים ד' כנפות בגימטריא ב"פ פ"ר גבריאל (יחזקאל ט) ק'ס'ת הסופר איתוקד בשלהבותא דיליה (ולעיל כתבתי ב"פ ש"ך יש בציצית ל"ב חוטין כפולין הרי פ"ר פעמים הרי עלי עשור תר"ם סוד (חבקוק ג) ש"מש וירח עמד זבולה): בזוהר ויקח קרח מאי ויקח נטל מנא בישא לגרמיה ת"ח לית עלמא קאים אלא על שלום כד ברא קב"ה עלמא לא יכול לאתקיימא עד דאתי שלום דאיהו שבת שלמא דעלמא עלאה ותתאה צלפחד חלל שבת הזוהר רצה לדרוש סמיכות פר' קרח לפ' צלפחד ומקושש אבל לדעתי רזא עלאה הוא שענין מחלוקת קרח כענין העלאת קליפת נגה בהעלאת שבת בסוד (תהלים צב) בפרוח רשעים כמו עשב שכשוואין ג' קליפות שהם רוח ענן אש שקליפת נגה מוכנת לעלות בסוד שנים מקרא וא' תרגום שהיא קליפת נגה רוצים גם הם לעלות וזה לרע להם (שם) להשמדם עדי עד ז"ש (שם ז) ועדת לאומים תסובכך ועליה למרום שובה שמסבכין עדת לאומים הם ד' קליפות (שם צב) ואתה מרום לעולם י"י ועליה למרום שובה (שם ז) שפטני י"י כצדקי דהיינו שיכריעו מאזני צדק ולא מאזני מרמה ואימתי מכריע כף צדק וכתומי עלי כשאני בתמימות עם הקב"ה (שם) יגמר נ"א ר"ע רשעים הן הן ארבע קליפות נ"גה א"ש ר"וח ע"נן (שם) והכונן צדיק ובוהן לבות וכליות אלקים צדיק שכל ניצוצות טהורות מעלה לעילא לעילא והנה אתיא שלהוביתא דאשא מתחות כורסייא ומפיל אותם לנוקבא דתהומא רבא וכן היה ענין קרח שהיה כדמות קליפת נגה שהיא לפעמים בקדושה כולה וכן קרח (ויקרא יג) ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא כי גילוה רישיה היה קרח טהור ורצה לעלות ולהיות במקום מיכאל שהוא אהרן שמקרב רחוקים ומוציא (ירמיה טו) יקר מזולל ז"ש רב לכם שפע טובה כי כל העדה כלם קדושים ובתוכם י"י שישראל הם תוך ולא קליפה ומדוע תתנשא לדבר עתק עליהם שהם צריכין להוציא מהם ניצוצות טהורות כי כלם קדושים ולא כמו שאתם אומרים ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם ולפי שהתעורר קר"ח ק"ליפות ר"ביעית ח"יצונה שהוא סוד טיקלא וכדי שלא יכריע מאזני מרמה בעולם אמר משה בקר ויודע י"י את אשר לו בק"ר בגימטריא מאזני צ"דק וכי אז שולט כתר דאברהם בעולם כי יש ב' מאזנים בעולם ביום מדת חסד שהוא מאזני צדק ובלילה מאזני מרמה שולטין בעולם שולטניתא דדינא סיטרא דרע ז"ש ריש לקיש ויקח קרח לקח מקח רע לעצמו שולטניתא דרע ולפי שהתעורר י"א קליפין לכן צוה משה להקטיר קטורת בי"א סממנים של קטורת מבריחים י"א קליפות לכן יצא שלהוביתא דאשא ואיתוקד קרח ור"ן איש דיליה (איוב לח) בר"ן יחד ככבי בק"ר שהוא סוד מאזני צדק ויריעו כל בני אלקים

שהיו ג"כ כאן רנ"ב כם דתן ואבירם ז"ש שמעו נ"א בני לוי שרמזו משה על שלקח קרח מקח ר"ע לעצמו שפגע בתרין קליפין ר"וח ע"נן ואיהו אומרתרין אחרנין נ"גה א"ש מע"ט מכ"ם בגימט' מיכאל"ל כה"ן גדו"ל וכי אתם רוצים לעלות למקום מיכאל כהן גדול כאהרן שהוא מוציא יקר מזולל אף אתה כן לכן אתה וכל עדתך הנועדים על י"י ולכן (חבקוק ג) שמש וירח עמד זבולה ולא רצו לצאת והלא ברקיע הם קבועים מאי בעי בזבול אלא לפי שרצה קרח להיות במקום מיכאל כהן גדול שהוא עומד ומשמש למעלה בזבול וכשם שמיכאל לעילא מקריב אישי ישראל ותפלתם כן כ"ג לתתא מקרב רחוקים למרום לכן הוצרך משה להתפלל אל תפן אל מנחתם שיש להם חלק בתמידי צבור נא אל תקבל חלקם מה ענין תמידין לכאן אבל הענין צריך אני להקדים עתה שמעתתא דיומא שאנו עוסקין עתה שנת שפ"ד פה ק"ק קראקא בסוף פרש' מרובה אין מגדלים חזירים וכו': ת"ר כשצרו בית חשמונאי זה ע"ז היה הורקנוס מבחוץ ואריסתובליס מבפנים כן הגירסא במסכת (סוטה דף מ"ט) (במנחות דף ס"ד) אבל הגירסא האמיתית הוא נוסחא דידן בשמעתין (ב"ק) הורקנוס היה בפנים ואריסתובליס בחוץ שכן כתוב בספרים חיצוניים שהורקנוס גבר באחיו פירש"י שני אחים היו ומריבין על דבר המלוכה ובכל יום היו משלשלים להם בקופה דינרים והיו מעלין להם תמידין והיה שם זקן אחד שהיה מכיר בחכמה יוונית אמר להם כל זמן שעוסקין בעבודה אין נמסרין בידכם למחר שלשלו דינרים בקופה והעלו להם חזיר וכשהגיע לחצי החומ' נזדעזעה א"י ת' פרסה על ת' פרסה באותו שעה גזרו ארור האיש אשר יגדל הזירים וארור מי שילמד בנו חכמה יוונית יש להתעורר קושיות עצומות מה ענין שבאו רז"ל להודיענו שזה היה בזמן חשמונאי ושהיה שם ב' אחים הא' הורקנוס והשני ארסתובליס שםם ל"ל ומה ענין זקן זה שלעז להם בחכמה יוונית ואם מעשה שהיה כך היה למה עשה י"י לנו כן שקלקול זה היה דוקא ע"י חכמ' יוונית ולמה דוקא שלשלו להם חזיר ואיך היה הענין זה שבנעץ ציפורן החזיר נזדעזעה ת' פרסה על ת' פרסה היאומן כי יסופר שיהא קול של זה החזיר הולך ת' פרסה על ת' פרסה ולמה דוקא כשהגיע החזיר לחצי החומה נזדעזעה ולא פחות ולא יותר גם מה שגזרו על שני ענינים אלו יחד ארור שיגדל חזירים וארור שילמד בנו חכמה יוונית וגם מ"ש רשב"ג (איכה ג) עיני עוללה לנפשי מכל בנות עירי שאלף ילדים היו לו לבית אבא ת"ק מהם למדו תורה ת"ק מהם חכמה יונית הענין ברזא דחכמתא הן אמת חכמים הגידו שבימי חשמונאי נמתקו הקליפות המסתבבים מצד הוד של מלכות בסוד (דניאל י) והודי נהפך עלי למשחית וע"ז אנו מתפללין מלך עוזר ומושיע ומגן שכתב בהתחלת החכמה פ' ס"א ומושיע הם חסדים שבאין להוד שלו צריך ישועה יותר מכל שבו מסתבבים הקליפות ולא היה להם תקנה רק ע"י בני חשמונאי ועל דיבוק אלו הקליפות שמסתבבים ומתקרבים ברגלים אז נכתב (שיר ג) מצאוני השומרים הסובבים בעיר הכוני פצעוני נשאו את רדידי מעלי שהוא התכלת שיש על רגליה והוא התכלת שהיו פורסין על המשכן והוא השבעה מרגלאן בזוהר פ' יתרו שהם נקראים שומרי החומות כי השכינה נקראת חומה (שם ח) אני חומה והקליפות נקראין שומרי החומות שהם שומרים באיזה מקום יכנסו וידבקו עמה עכ"ל התחלות חכמה סי' ס"א.

לדעתי נרמז בזה הפסוק כשאין ישראל עושין רצונו של מקום אזי השומרים הסובבים בעיר לוקחין וחוטפין קליפת נגה שהוא נכללת כולה בטומאה וזה נרמז בראשי אתוון

(שם ג) א"ת ר"דידי מ"עלי ר"ת אר"ם נגה נקרא מלך ארמית ז"ס שארז"ל (סנהדרין) א"הר בלשון ארמית סיפר שנא' (תהלים קלט) ולי מ"ה י"קרו ר"ע"ך א"ל ר"ת ארמ"י וכן ר"ע שהי' בן גרים שנשמתו מקליפת נגה ונרמז (בראשית מט) מידי אבי"ר יעק"ב אותיות רב"י עקיב"א (שם) מ"שם ר"ועה א"בן י"שראל ר"ת ארמ"י כי אד"ה הכניס תרגום בקדושה ז"ש ולי מה יקרו רע"ך שרומז על סוד (ירמיה טו) תוציא יקר מזולל וכן על ר' עקיבא נאמר (איוב כח) בצורת יאורים בקע וכל יקר ראתה עינו שדרז"ל על ר' עקיבא שראה יותר ממשה רבינו נרמז במלת יקר שהוציא יקר מזולל ע"י שהיה בן גרים מן טפה אמצעית של ז' טיפין דאזדרקו בסוד ולכהן מדין שבע בנות אינון ז' טיפין דאזדרקו לכן אתמר בי' (שופטי' ה) שכב וז"ס (תהלים קטז) יקר בעיני י"י המותה לחסידיו ר"ל חסיד'י במיתתן מעלין ומוציאין יקר מזולל ועלייהו איתמר (שם לו) מה יקר חסדך אלקים ובני אדם בצל כנפיך יחסיון יריון מדשן ביתך (שם מט) אדם ביקר בל ילין לא לן כבודו עמו עד שבא יעקב שופריה דאדם קדמאה ותיקן קלקול קין (משלי יב) לא יחרוך רמיה צידו הוא עשו שהלך לצוד ציד לא יחיה ולא יאריך כי בא יעקב (שם) והון אדם יקר חרוץ ומוציא יקר מזולל ובמה מוציא הוא יקר לזה אמר (שם) באורח צדקה חיים אזי גובר מאזני צדק ודרך נתיבה אל מות כי (שם ה) רגליה יורדות מות ולפי שהניצוצות יבואו ע"י משיח בן אפרים לכן נקרא (ירמיה לא) הבן יקיר לי אפרים ז"ס א' זעירא של ויקרא שרומז על משה רבינו שהמטה אשר היה בידו היה מתהפך לנחש עבור כשנוטין ישראל כלפי חובה דייקא אתר דחובה שריא אז מתהפך לנחש וכשישראל זכאין מטה כלפי חסד וזה לך האות על סוד המטה (שמות ג) בהוציאך את העם הזה תעבדון בן' ארוכה שהיא סוספיתא דרישא מן אותיות מנצפ"ך שם נתלה ממש ובעשיית המשכן כשפרסו תכלת על גבי המשכן אז זכה משה לאותו יקר ז"ס ויקרא אל משה בא' זעירא ולפי שביד משה היה המטה הזה ובזה נתקנא קרח בשעה שצוה הקב"ה על סוד תכלת בפ' שלפניה לכן הלביש הוא ר"ן איש טליתות שכולו תכלת כי כל העדה כלם קדושים וז"ס וישמע משה ויפול על פניו שחשדוהו על אשת איש רזא דמלה (משלי ו) ואשת איש נפש יקר"ה תצוד ועל אותה אש"ת אי"ש שהיא סוד נפש יקרהתצוד שאמר הקב"ה קח לך אשת זנונים וגו' חשדוהו ואמר רב לכם שאתם רוצים להעלות ר"ב ניצוצות בסוד ערב ר"ב אשר עלה אתם מן רפ"ח ניצוצות שלא העלה משה רק ר"ב ונשארו מנין אלהי"ם (שמות יט) ומשה עלה אל אלקים למתק ג"כ אלו פ"ו ניצוצות מנין אלקים ז"ש לו קרח רב לכם אתם לבדכם רוצים לירש כל הקדושה כי כל העדה קדושים ובתוכם י"י ויש להם יכולת להוציא מן קליפה לעשות או"ך ומדוע תתנשא בזה נפל משה על פניו בסוד והוא (בראשית כה) על פני כל אחיו נפל וצוה ליקח קטורת כי סמוך לזה שאמר (משלי ו) ואשת איש נפש יקרה תצוד א' במשלי (שם) היחתה איש אש בחיקו ובגדיו לא תשרפנה לכן צוה ליקח מחתות לז"א שם לא יבוזו לגנב כי יגנוב כי מדרז"ל על אלו ר"ן איש משל לא' שגנב כלי מבית המרחץ כי ענין הגניבה היה למלא נפשו כי ירעב לכן חסה התורה ולא פרסמה אותם לפי שלא יבוזו לגנב אע"פ שהוא גונב מאחר שהוא עושה למלא נפשו כי ירעב ונמצא ישלם שבעתים כי נזרקה בקרח זוהמת נחש הקדמוני רוח של קין כדאיתא בי' (בראשית ד) שבעתים יקם קין (משלי ו) את כל הון ביתו יתן כי כל עשרו של קרח הלך לנוקבא דתהומא רבא

עבור זה (שם) נ"גע ו"קלון י"מצא בהיפוך אתוון יו"ן (שם) וחרפתו לא תמחה הוא רצה להפך קליפת יון ונהפכה לו עד שחרפתו לא תמחה (שם) כי קנאה חמת גבר (שיר ח) קשה כשאול קנאה (משלי ו) ולא יחמול ביום נקם בשעה שאמר משה אם בריאה יברא ולפי זה נבא אל ביאור המאמר שלנו ידוע שירושלים של מעלה מכוון כנגד ירושלים של מטה (תהלים קכב) כעיר שחברה לה יחדיו וכל העניינים שהם למטה הם הן כדמות שהם למעלה ומאחר שקליפת נגה נתמתקה בימי חשמונאי על ידי כהנים שאז היו בימי יון מלכות הרשעה וכשם שלמטה היה הורקנוס בפנים כן למעלה יש שני צדדין מלאכים קדושים בפנים מן המרכבה וסיטרא אחרא בחוץ וכן הראה הקב"ה לאברהם (בראשית טו) ויוצא אותו החוצה שהיה לו זרע בחוץ (שם) ויאמר כה יהיה זרעך שישראל שמיחדין יחוד שמע ישראל עם כ"ה אתוון גורמין לעשות מן חוץ תוך ומן ש"ק נעשה ב"ד בב"ד יהיה שהם סוד תרין מוחין דאבא ואמא בראש זעיר (זכריה יד) ביום ההוא י"ה י"ה י"י אחד ז"ש כה יהיה זרעך שאף מן חוצה ביחודא עלאה נעשה יהו"ה או יאמר שרמז לו שבכל דור יבואו שלשים ניצוצות מן גוים לתוך קדושה ז"ש (בראשית יח) ואברהם היו יהיה לגוי גדול ז"ש ויוצא אותו החוצה שהראה לו שמן חוץ כה יהיה זרעך שלשתם יהיו בתוך הקדושה והנה למעלה בקדושה נרמז במלה הרקנו"ס ה"א ר"אשונה קידושה נ"ער ס"נדלפון ובסטרא אחרא שעומדת וחופפת מבחוץ כמו שהי' אריסתובליס למטה בחוץ כי היה צדיק וכמו שהיו מריבין למטה כן הי' מחלוקת זה לעילא ברקיע שהי' מיכאל עומד בפנים וסמאל בחוץ והנה ידוע שסוד תמידים שמקריבים בכל יום מעלין ומוציאין (ירמיה טו) יקר מזולל כשם שלמטה מקריבין כך למעלה אישי ישראל ותפלתם היה שם זקן מלך זקן וכסיל שיפתה בני אדם ונרמז זק"ן ז"ה ק"ליפת נ"גה וזה סוד ואל הבקר רץ שהיה רץ לקראת (ויקרא יט) מאזנ"י צד"ק בגי' בק"ר שראה (בראשית יח) שלשה אנשים נצבים עליו הן ג' קליפות כשרואין שקליפה נגה עולה למעלה לכן עשה שלש לשונו' בחרדל להמתיק ג' אלו ויתן אל הנער לעשותו שעליהם מוטל להמתיק תיקונין אלו וז"ס (שם כד) ואברהם ז"קן בא בימים זה קליפת נגה שהעלה אותה בימים העליונים דאשתמודעין לעילא (שם) ויאמר אל עבדו זקן ביתו שהוא עבד אברהם מטטרון לעז להם בחכמה יונית הוא סוד קליפת נגה יונית ולכן לא התירו ס"ת לכתוב רק בלשון יונית לפי שהוא קרובה למהימנותא אותו זקן לעז להם בלשון יונית שמזו הקליפה טיקלא מכרעת לזכות ולחובה ונתן להם עצה להגביר הקליפה ולכן נתן להם עצה להעלות על חומת ירושלים למטה חזיר וכמו ששלשלו למטה על חומת ירושלים חזיר כן שלשלו למעלה כח של קליפ"ה בגימטריא חזיר"ר שהיא קליפת עשו (תהלים פ) יכרסמנה חזיר"ר מיער ומאחר שעל (ישעיה סב) חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים מאן אינון שומרים מיכאל וגבריאל ונותן רשות למטה לעלות חזיר כן ניתן רשות בירושלים דלעילא ניתן רשות לשומרי החומות לכנוס לפנים וכשהגיע לחצי החומ' אז נכללה קליפת יונית נוג"ה בגימטריא החומ"ה חציה בטומא' וקי"ל (חולין לב) מחצה על מחצה כרוב כשגמר רחמנא למשה לא תפרוץ רובה והיה אז פרוץ כעומד חומות ירושלים יפרצו שנכנסו טמאים להיכל לכן נזדעזעה א"י ת' פרסה כי כמו שיש לחזיר זה ת' איש בסוד (עובדי' א) ביה עשו לק"ש (בראשית לב) ארבע מאות איש עמו אינון ארבע מאות ב"ד דחציפו (ע"ז) ע"ז של אברהם אבינו ת' פרקים

הוי וע"ז מצרים ת' פרסה על ת' פרסה (בראשית טו) ועבדום וענו אותם ד' פאות שנה לכן כשגבר החזיר נזדעזעה הקדושה דאינון ת' עלמין דכסופין (שם כג) ארבע מאות שקל כסף הפך עפרו"ן ר"ע עין שהי' (משלי כח) נבהל להון איש רע עין ולא ידע כי חסר יבואנו חסר ו' שהוא אלנא דחיי באותה שעה גזרו על אילין תרין על חזירים ועל חכמת יונית להרחיק מן הכיעור ומן הדומה לו שסודם נ"א נ"גה היא קליפה יונית (יחזקאל א) א"ש מתלקחת היא קליפה אדום שסודם נ"א ז"ש יעקב (בראשית לב) הצילני נ"א מיד אחי מיד עשו גם אברהם אמר (שם יג) הפרד נא מעלי כי נגה היא קרוב' אל אש מתלקחת לכן אלו השתים הם חצי החומה ושנים הנשארים הם סוד ר"ע ר"וח ע"ק חצי חומה הנשארת ז"ש המלך לאסתר (אסתר ז) מה שאלתך וגו' עד חצי המלכות ותעש (שם) איש צר ואויב המן הרע הזה הם שנים הנשארים וסוד אלף ילדים הוא סוד (שיר ח) האלף לך שלמה וגו' יביא בפריו אלף כסף (שם) אם חומה היא נבנה עליה טירת כסף ולכן אמרו המגדל כלבים כמגדל חזירים כי לפעמים נקרא זה הקליפה כלב ולפעמים חזיר ה"ק מהם לדברי תורה ת"ק לחכמה יונית שנחלקו קליפת נגה וגברו העבירות שהיתה נכללה חצי בקדושה כי אלף כוחות הם אלף יומין דחול כשזוכין ישראל (תהלים צא) יפול מצדך אלף ונכנסין כל הכוחות בקדושה וכשאין זוכין אזי כשהגיע לחצי החומה נזדעזע שמצאוני (שיר ג) השומרים הסובבים בעיר הכונוי פצעוני נשאו א"ת ר"דידי מ"עלי ממש ז"ש אברהם ללוט שהיה בקליפת נגה הפרד נא מעלי (משלי יח) לתאוה יבקש נפרד זה לוט דשרי בחבורא וסיים בפירודא (שם) בכל תושיה יתגלע בבתי כנסיות שאומרים שנים מקרא ואחד תרגום וממתקין אותה וכוללין אות' לקדוש'.

ולדעתי זה נרמז מה שדרשו רבינו ז"ל על פסוק (חבקוק ג) שמש ירח עמד זבולה על קרח מהראוי לפרש כן אבל הענין (שם) לאור חציך יהלכון לנגה צדק שהוא סוד נגה שהוא בר"ק בגימטריא מאזנ"י צד"ק (שם) בזע"ם הצעד ארץ בגימטריא סט"ן (שם) באף תדוש גוים שהתחיל אף מאינון ד' שפתחו באף וסימנם ק"נ"א"ה (שם) יצאת לישע עמך מהמן אצטריך ישועה כמו שכתבתי עוזר ומושיע (שם) לישע את משיחך זה אהרן שהיה משוח בשמן המשחה (שם) מחצת ראש מבית רשע זה קרח שלקח מקח ר"ע לעצמו ר"ל ע"ר (בראשית לח) ויהי ע"ר בכור יהודה רע בעיני י"י שעשה מן עק"ב רא"ש ר"ע ר"אש ע"קב שהכניס עקב של קדושה בתוך ראש הקליפה בסוד (שם ג) הוא ישובך ראש ואתה תשופנו עקב וכנבלע קרח נבלע כל היקום אשר ברגליהם ר"ל על אינון ניצוצי טהרה שהיה בעקב (תהלים קי) מחץ ראש על ארץ רבה ובסוד (שם) שברת ראשי תנינים עבור (משלי ט) מים גנובים אשר ימתקו שרצו לעשוק הטיפין הקדושים ז"ש (חבקוק ג) ערות יסוד עד צואר סלה נקבת ראש פרזיו רזא עלאה הוא בסוד ראשי תנינים דאית להון נקב בסוד בית חורין והיה קרח מן הבלועים ומן השרופים בתרין אלו נלקה הוא רצה לבלע את הקודש נבלע ויצא שלהבותא דאשא ושרפה אותו ואת ר"ן איש וצוה הקב"ה לעשות ציפוי למזבח מן המחנות לזכרון לבני ישראל על סוד פרוכת וכיסוי ארון דפליגי בהו רבנן אם הכיסוי על כל הארון או על החצי הוא ג"כ על סוד קליפת נגה שלפעמים הוא כולה מכוסה ולפעמים חציו ולפי מעשים שלנו וז"ס (תהלים צב) מזמור שיר ליום השבת שאמר משה על קרח בפרוח רשעים על אילין

קליפין שעולין לעילא ואח"כ יורדין לנוקבא וכן היה קרח וכשהגיעו בני קרח למזמור ע"ג שהוא סוד (ירמיה טו) תוציא יקר מזולל כמ"ש בכנפי יונה שהוא קליפת נגה נגד שם של ס"ג בקדושה וי' אתוון הרי ע"ג אז התחילו לספר עון קרח (תהלים עג) אך טוב לישראל כי קרח לקח מקח רע לעצמו (משלי כא) נפש רשע זה קרח (שם) אותה דע (תהלים עג) אלקים לברי לבב הם משה ואהרן שהעלו ר"ב ניצוצות בסוד ר"ב לכם ועוד אלקים שהוא פ"ו סוד רפ"ח ניצוצות ז"ש אלקי"ם לברי לבב שענינם היה למתק עוד אלקי"ם לב"רי לבב (שם) ואני כמע"ט נטיו רגלי על משה אתמר (שם ח) ותחסרהו מע"ט מאלקים שנותיו קי"ט וחסירים מנין מע"ט ז"ש משה להם המעט מכם לפ"ז אלקים קאי על ק"ך צירופים של אלקים (שם) שלום רשעים אראה קרח בא לחלוק על שלום כמ"ש בזוהר (שם) כי קנאתי בהוללים ז"ש (שם עה) אמרתי להוללים אל תהולו שהיו שוטרים כל הלילה והטעם שעושר שלהם בא שלא במשפט (שם עג) בעמל אנוש אינימו כי עשרו של ישראל היה בא בעמל ויגיעה אכל עושר זה בא להם בלא עמל ויגיעה (שם) ועם אדם לא ינוגעו לכן ענקתמו גאוה לפי שלא היה שום טורח ועמל ובא להם העושר גם עושר זה היה גזל אינו שלהם ז"ש יעטף שית חמס למו ימיקו וידברו ברע לקח מקח רע לעצמו גם ימיקו שטינא היתה בלבם אף שדברו במשה כמ"ש"ל כי היה (שם) עשק ממרום ידברו שתו בשמים פיהם עי'ש'ק נוטריקון ע'ופרת ש"ל ק"ין זה גרמה לו שידברו ברע ע"ש בזוהר שנטל קרח מנא ביש לגרמיה.

ענין עושרו של קרח בא לו מן (שמות יא) דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב ויתן י"י את חן העם אותו העושר לא היה רק לישראל חלף עבודתם כמ"ש בפ' חלק (סנהדרין צה) בעובדא דגביהה בן פסיסא שבאו בני מצרים ותבעו לישראל שישלמו להם כל מה שלקחו וינצלו את מצרים והשיב להם שישלמו להם מה שעשו מלאכה ת"ל שנה במצרים וא"כ מאחר ששבט לוי לא היה להם שום עול מלכות כי היו מקבלין עליהם עול תורה וכל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות וא"כ לא היה לשבט לוי לא ביזת הים ולא ביזת מצרים וראיה שלא נתנו לנדבת המשכן לא קערת כסף ולא מזרק כסף כי כלי כסף וכלי זהב לא היה להם וקרח שהיה קנאי הלך מבית לבית ונתקנא על כסף וזהב מכל א' מישראל (תהלים קה) ויוציאם בכסף ובזהב ואין בשבטיו כושל מאי כושל כי לא היה חטא באותו ממון שלקחו לפי שהיה חלף עבודתם והקב"ה שהוא בוחן לבות וראה שקרח קנאי גדול ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו (סנהדרין קה) חוצפא אפי' כלפי שמיא מהניא נתן לו הקב"ה אוצר של יוסף מ"ג מטמוניות שהטמין יוסף הא' נגלה לאנטונינוס שעשה טובה עם כלל ישראל להעמיד תורה שבע"פ על תילה בימי רבי ואוצר שני נגלה לקרח ולא הי' ראוי להיות שלו רק (קהלת ה) עושר שמור לבעליו לרעתו וקרח שהי' חכם גדול וראה שעושר שלו מסטרא דרע ועושרו של משה שנתעשר מן הלוחות (שמות לד) פסל לך ואהרן נתגדל מן אחיו נתקנא הוא על עושר שלהם כענין קין שנתקנא בהבל על שקרבנו נתקבל והיה מסטרא דטוב ואיהו מסטרא דפשתים לכן הליביש הוא ר"ן איש טליתות שכולם תכלת כי תכלת עמרא היא והיה מחלוקת זה מעון קין והבל שהיו עוסקים בפר' ציצית כשהרגו וכן בכאן מפרשה שלמעלה יצא ונתגרש עתה ברוחו של קין (קהלת ד) קנאת איש מרעהו.

גם זה היה חטא של הבלשהרגו קין על קרח נאמר (משלי כא) פעל אוצרות בלשון שקר הבל נדף מבקשי מות אוצר שלהם היה בלשון שקר ונתקנא חטאים ז"ש הבל נדף מבקשי מות לכן במזמור אמר (תהלים קו) ויתאוו תאוה במדבר וינסו אל בישיון ויתן את שאלתם וישלח רזון בנפשם ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדוש י"י תפתח ארץ ותבלע דתן ותכס על עדת אבירם ותבער אש בעדתם להבה תלהט רשעים אע"פ שפשוטו של מקרא שקאי על קברות התאוה שם קברו המתאווים אבל אפשר שקאי ג"כ על ענין תאוה זו שהיה מבקש ונפרד זה קרח שנתאוה להון ויתן את שאלתם שהיה להם עושר אבל אח"כ (שם) וישלח רזון בנפשם מחתות האנשים האלה בנפשותם והנה לא די להם על עושר שלהם שהיה רק ויקנאו למשה במחנה שגם בעשרו של משה נתקנאו שהיה מסטרא דקדושה ז"ש ולאהרן קדוש י"י שהיה עושר מצד קדושה ועז"א קרח רב לכם העושר בשלמא כל ישראל שיש להם עושר זה חלף עבודה שעבדו במצרים ז"ש כי כל העדה וגו' שהוא נאמן לשלם שכר על השיעבוד אבל ומדוע תתנשאו על קהל י"י שיהיה לכם עושר רב ז"ש בזהר נטיל מנא כישא לגרמיה שהוא נתאוה לממון שאינו שלו כי לע"ל מוכן זה העושר (ישעי' כג) ליושבים לפני ה' יהיה סחרה והוא נתאוה לדבר שאינו שלו לכן הלך עושר ההוא לאיבוד ולא נהנה ממנו שום אדם בעולם ז"ש (משלי יא) בוטח בעשרו הוא יפול שנפל העושר ההוא לנוקבא דתהומא רבא ולמי מוכן העושר ההוא (שם) וכעלה צדיקים יפריחו שלע"ל כשצדיק (תהלים צב) כתמר יפרח ויבא צמח צדק אז אותו עושר יבא לעולם ומקודם היה העושר מסטרא דרע יתוקן ויבא לקדושה ז"ש (משלי כא) אוצר נחמד ושמן בנוה חכם ר"ל משה ואהרן שהיו משוחים בשמן היה להם אוצר נחמד אבל (שם) וכסיל אדם יבלענו הוא קרח שנבלע עם עשרו ואוצרו וכל אותן הפסוקים על קרה מדברים (שם) רום עינים ורחב לב על פרשה שלמעלה ציצית ומזוזה ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם (שם) נ"ר רשעים חטאת שהיה לו ר"ן איש (שם) נפש רשע אותה רע שלקח מקח רע לעצמו (שם) לא יוחן בעיניו רעהו שעינו צרה על עשרו של משה (שם) בעונש ל"ץ זה קרח שהתעורר ק"ך צירופים של אלקים (שם) יחכם פתי לאות לבני מרי לזכרון לבני ישראל (שם) ובהשכיל לחכם יקח דעת שנתן לו לאהרן כ"ד מתנות: וכי קרח טפש היה מה ראה לחלוק אלא שעינו הטעתו ראה שלשלת של שמואל הנביא שיצא ממנו ועז"א העיני האנשים ההם תנקר על שמואל אתמר שאמר שם (שמואל א א) זרע אנשים שיהיה חשוב כמשה ואהרן ז"ש (משלי כא) משכיל צדיק לבית רשע לפי שראה שצדיק יצא ממנו מבית רשע שהוא קרח לכן הכריע הוא לחלוק עם משה ז"ש (שם) מסלף רשעים לרע דבר א' גרם להם לחלוק עם משה (שם) שמחה לצדיק משה (שם) עשות משפט ומחתה לפועלי און שאמרו לא נעלה (שם יח) פי כסיל מחתה לו שנעשה מה' ח' ונמנע מהם פתח של ה' ונעשה ח' ז"ש (שם כא) נר רשעים ח' טאת לפתח של ה' חטאת רובץ עז"א (שם) אדם תעה מדרך השכל בקהל רפאים שהוא גיהנם ינוח ועז"א (שם) טוב שבת בארץ מדבר מאשת מדנים וכעס הוא קרח שבא לחלוק על תאומה יתירה שלקחה שהיתה ציפורה אשת משה ועליו נתקנא הוא בה ז"ס וישמע משה ויפול על פניו שחשדוהו באשת איש על שלקח תאומה יתירה שלו לכן דרשו רז"ל (שם יח) אח נפשע מקרית עז על קרח שהיה אחיו של משה ומה היה מחלקותו (שם) ומדינים ככריח ארמון על המדינית נחלק על שלקח ציפורה שהיא

תאומתו שנולדה עם הבל וקין אמר שהיא שלו והרג קין הבל אחיו על זה ויתרו חבר הקני נפרד מקין ותיקן אותו הקלקולה ועתה חזר וקלקל קרח אותו החטא וחשדו באשת איש עז"א שהקנאה על אשת נחמד הוה (שם כא) בנוה חכם כסיל אדם יבלענו מאיזה מקום בא עשרו של משה לז"א (שם) עיר גבורים עלה וגו' חכם זה משה (שם) ויורד עז מבטחה ומשם נתעשר משה מן פסולת של לוחות וחטא של קרח לשון הרע (שם) שומר פיו לשונו שומר מצרות נפשו אבל קרח (שם) זד יהיר ל"ץ שמו ק"ך בתי דינים (שם) עשה בעברת זדון כי (שם יא) טוב יבקש רצון זה משה (שם) ודורש רעה תבואנו כי קרח לקח מקח רע לעצמו גם דורש על אשה רעה שהיה (שם יד) ואולת בידיה תהרסנו אבל משה עליה איתמר (תהלים עג) א"ך טו"ב לישראל (משלי יא) בוטח בעשרו זה קרח (שם) הוא יפול ומוכן זה העושר לצדיקים לע"ל ז"ש (שם) וכעלה צדיקים יפרחו לע"ל גם על ד"תן א"בירם שנחלקו עתה בימי קרח על ענין כהונה כן היו (תהלי עה) א"נשי ד"מים ומרמה שהכריעו מאזני מרמה לרעה שהיו אח"כ בימי דוד ד"ואג א"חיתופל שנרמזו בראשי אתוון נחלקו ג"כ בימי דוד על משמרות כהונה כ"ד ולויה כ"ד וי"ב שבטים במעמדם הם חשבון הנ"ה נתתי לכם את משמרת תרומותי עלייהו אומר ודורש רעה תבואנו ועל דואג ואחיתופל נאמ' (שם נב) מה תתהלל ברעה הגבור (שם נ) ולרשע אמר אלקי' מה לך לספר חקי דוד המלך תיקן קין בק"ן מזמורי' של תהילי' שסיים בי' הילולים לבסוף וקרח שנטל מנא בישא לגרמיה דורש רעה תבואנו ראה שלשלת של כ"ד משמורות כהונה יוצאים ממנו ועינו הטעתו ז"ש דתן ואבירם נחלקו על אותן המשמורות ז"ש העיני האנשים תנקר אחז קרח באותיות ק"ר שהם תרין אתוון דקליפה ז"ס שארז"ל (פסחי קיט) תלת מאה אקלידי דקליפה הוי מפתחן של קרת שאחז באותן תרין אתוון לכן אמר משה בקר ויודע י"י את אשר לו שקירב אות ב'.

אל אתוון קר כמבואר בזוהר שמות ב' באה בין אתוון ש"ת נעשה שב"ת וכן ב' בין אותיות ק"ר ונעשה בתיה"ם קבריה"ם (תהלים מט) קרב"ם בתימו לעולם ז"שהכתוב שם (משלי סימן י"א) בוטח בעשרו הוא יפול (שם) עוכר ביתו ינחל רוח על אות ב' שנתהפכה מן בקר ויודע י"י את אשר לו קרי ביה ויודע י"י או"ת אשר לו כי ש' הוא יסודא דקשוט שצירף קרח לסטרא אחרא (שם כא) פועל אוצרות בלשון שק"ר ועל אשתו של און נאמר (שם יד) חכמות נשים בנתה בית"ה אבל על אשתו של קרח (שם) ואולת בידיה תהרסנו ועל משה נאמר (שם כא) משכיל צדיק לבי"ת רשע שמשה צירף אות בי"ת לאותיות ק"ר ואמר בקר ויודע י"י או"ת אשר לו שהוא ב' ברכת התחלת התורה היא בה אסתכל משה במעשה בראשית דאתמר בזוהר אהרן יום א' קרח יום ב' ונברא בדינא היה משה יום ג' מכריע משפט ומזה נעשה בתיהם קבריהם ונעשה מן קר קבר ונתחלק בקר לקבר ז"ש וברכה לראש משביר על משה שהיה (משלי יא) שוחר טוב מבקש רצון מי"י במה שאמר בקר ויודע י"י כי אז סטרא דחסד בעולם (תהלים צב) בבקר חסדיך אבל על קרת אתמר (משלי יא) מונע ב"ר יקבהו לא"ם כי עיקר חלוקתו על ר"ב ניצוצות של רפ"ח שהעלה משה עם ערב ר"ב אשר עלו אתם ואיהו מונע ב"ר ז"ש במזמור (תהלים עג) אך טוב לישראל אלקים לבר"י לב"ב וקין והבל דאינון עתה קרח ומשה מחלוקתם הראשון דין אמר חלו"ץ סוד קל"ד ודין א' פר"ח באורא על אינון רפ"ח ניצוצין נחלקו גם עתה באו לחלוקה זו ז"ש (משלי יא) הוא יפול וכעלה צדיקים

יפרחו על סוד רפ"ח גם נרמז בזה הפסוק בוטח בעשרו ב"ו ט"ח עיין בזוהר שיר השירים שאלו ב' אותיות לא היו בתוך שבטים לפי שהם אותיות חטא והנה קרח לקח אות ח' שהוא חובה אבל אות ט' שהוא אות טוב לא לקח עמו ושיתף הוא לשמו תלת אתון דסטרא אחרא ונקרא קר"ח בסוד וט"ח את הבית שבימי עכן נתקיים (יהושע ז) חט"א ישראל ואח"כ בימי שלמה ישבו בט"ח כשבנה שלמה בית המקדש (איוב לח) מי שת בטוחו"ת חכמה רזא עלאה אבל על משה נאמר (משלי כא) עיר גבורים עלה חכם ויורד עז מבטחה (דברים לג) וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב אבל על משה נאמר (משלי כא) שמחה לצדיק עשות משפט (ירמיה כא) דינו לבקר משפט ועל קרח שחטף מן אותיות ט"ח אות ח' שהיא חובה תשאר ט' אמר (משלי כא) ומחת"ה לפעלי און שלקח לקח אות ט' שהוא טוב כמו שעשה משה שהיה (שם יא) שוחר טוב אבל הוא (שם) דורש רעה לקח אות ח' שהוא מקח רע לעצמו ולפי זה ויקח קאי על אילין תלת אתון שהוא לקח אותיות קר"ח והוא היה בן יצהר (שם) אוצר נחמד ושמ"ן בנוה חכם אבל (שם) וכסיל אדם יבלענו כי קרח פגם לכל משפחתו והנה פתח קרח בשבת כי גרם שאות שין יקרב אליו ק"ר ושקר אין לו רגלים לכן שי"ן אקלידי דיליה גרמו שנבלע כל היקום אשר ברגליהם (תהלים לז) חר"ק עליו שר של גיהנם שיניו (שם קיב) רשע יראה וכעס שיני"ו יחרוק ובוזה (שם) תאות רשעים תאבד וזה להיפוך שביום שבת קודש העלה ש' של שק"ר שהוא יסודא דקשוט מסתלקת לק"ר ומתעלית אל בת עין תלת גווני דעינא ונעשה שבת ז"ס (ישעיה נח) אם תשיב מ"שבת ר"גליך ע"שות ר"ת מ'ר'ע שנסתלק הש' מר"ע אבל קרח לקח מקח רע לעצמו כי הכניס בתוך אותיות ק"ח שהיא בגי' גיהנם אות ר' שהוא רע ז"ש ויקח קרח ר"ל ו"י לרשע מן ק"ח שהוא גיהנ"ם בחשבון לקח מקח רע לעצמו דהיינו שהכניס אות ר' בין אותיות ק"ח הרי נעשה ממנו קר"ח ובוזה חרק עליו שר של גיהנם שנימו לכן נאמר על משה (משלי יא) שח"ר טוב יבקש רצון כי (ויקרא יג) איש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא מסטרא דליואי והיה עושה מר' שלו רצון ישפיע שפע רצון אבל קרח עשה מן ר' שלו ר"ע ז"ש ודורש רעה תבואנו לכן נסמכה פר' קרח למקושש ולפ' ציצית כמו שנרמז בפסוק משלי ל) ש"ממית ב"ידיים ת"תפש על אשתו של קרח שנתנה לו עצה על סוד ציצית לפגום בו גם סוד שבת נרמז שם אבל אשתו של און הצילתו ע"י שישבה על פתח השער וחפפת שער זה סוד (יחזקאל ח) ויקחני בציצת ראשי הוא סוד שערות ראש היא תקנה חטא בשערת ראשה גם חלק קרח על שהעבירו תער על ראשו והיא בזה ענין בעצמה תקנה אותו הענין ק"ר ק"ר: פרשת חקת רזא דפרה אדומה הוא סוד קליפת נגה (הושע ד) כפרה סוררה לישראל נגה שאנו מחוייבין להביאה בתוך הקדושה ולהוציא' מן הקליפות.

והנה היא מכפרת טמאים דהיינו כשישראל עושין רצונו של מקום אזי הם מטהרים הטמאים דהיינו שישראל ח"ו אין עושים רש"מ אזי לוקח קליפת נגה הניצוצות טהורות שבישראל ומטמאה אותם ומניח אותם בתוך הטמאים ז"ס (איוב יד) מי יתן טהור מטמא ז"ס עשה לך שרף על קליפת נגה ושים אותו על נס וא' ר' ליב ב' שמות שצריך לכוין בברכת ולמשומדים נקוד צבאות וכולו קמציץ שהוא גי' מ"ה ס"ה בתרין שמהן אילין ממתקין אותם ז"ס נוסח הברכה וכל אויבי עמך מהרה יכרתו מלכות זדון מהרה תעקר

ותשבר ותמגר לקבל ג' קליפין אבל על קליפת נגה שהיא קרובה למהמנותא אמר ותכניע
שהיא באה אל קדושה ז"ש שובר אויבים על ג' קליפות ומכניע זדים על קליפות נגה
ז"ש במדרש ד"פ עשה לך שתי חצוצרות כסף אינון נצח הוד (יהושע ה) עשה לך חרבות
צורים יסוד (בראשי' ו) עשה לך תיבת עצי גופר מלכות אבל עשה לך שרף שגם הוא
תעלה בקדושה עשה לך נחש נחושת ברזא דנחש: המן הסלע הזה נוציא לכם מים.

בזוהר חדש פ' כי תשא דף פ"ד תמה משה כיון דאתינלא אזלין באורח מישור ולא
יתבסמון אתרא וישראל יונקין מאתר דאיקרי סלע שנאמר (דברים לב) ויניקוהו דבש
מסלע ושמן מחלמיש צור שמן זה אברהם כשישראל עושין רש"מ מהפכין ומוציאין
שמן מחלמיש צור שהוא יצחק כמ"ש (שם) הצור עושה פעולות אברהם נקרא תמים א'
הקב"ה עשה לך שרף שהי' צופה הקב"ה שיטעו ישראל אחריה לכן צוה לעשות משלו
עשה לך משלך כי אין אדם אוסר דבר שאינו שלו וא"ת וא"כ למה הצריך חזקיה לכתת
את נחש הנחושת מאחר שהיתה אינה שלהם כבר תירצו בגמרא משום שראה שיטעו
ישראל אחריה לכן כתת אותה ולפי דרך הראשון שנגד המים צוה הקב"ה לעשות שרף
שהם פגמו במים והכתוב או' (ישעיה מ) מי מדד בשעלו מים ובפ' לספר יצירה שיש
סוד שם קדוש עש"ל נוטריקון ע"ושה ש"מים ל"בדו הוא סוד שע"ל מרומז בר"ת ע"שה
ל"ך ש"רף שרמז הקב"ה שגם בזה חטאו על המים ולא היתה חזרה בלב שלם במה
שחזרו וא' נפשנו קצה בלחם ולא הזכירו מים כמו שבאו הם ואמרו אל משה ויסר
מעלינו את הנחש ולא הזכירי שרף ומשה שראה שהקב"ה שלח נחשים וגם שרפים
התפלל סתם בעד העם שיכפר הקב"ה היודע תעלומות לב בעד העם מה שחטאו ואז
הראה הקב"ה שהם חטאו גם בשעלי מים ומשה עשה שתיהם נחש נחושת במדרש
פסיקתא הוא נחש הוא שרף ומביא ראיה מפסוק (שם יד) משורש נחש יצא צפע ופריו
שרף יעופף וק' הלא בפסוק מוכח איפכא שהפרי של נחש הוא שרף והוא בעצמו אינו
שרף ואפשר שהמדרש דרש מקודם לזה שהיה במדבר נחשים שהיו שורפים.

עוף הפורח הרי שהוא דורש הכל על נחש שהיו נחשים שפריו היה בעצמו ששרף כל
עוף יעופף באויר וישראל אמרו נפשנו קצה בלחם הקלקל הראו את עצמן כאלו לא
התרעמו רק על המן אבל טינא היתה בלבם שהיו מתרעמין על עריות ז"ש ויסעו מהר
ההר לסבוב ארץ אדום שבאו לקבל אדום ויש לך ארץ שמגדלת וכו' ז"ש וישבו בשיטים
מעין שמגדל זנות גם כאן כשבאו לאדום ותקצר נפש העם בדרך וזו פרישת ד"רך ארץ
כהיא דתנינן וישמע משה את העם בכה למשפחותיו על עסקי עריות וגם שם תפלו
במן ומן תערומת המן באו על העריות והטעם והמן כזרע גד שהגיד זרע מי הוא אם בן
ז' לאחרון או בן ט' לראשון או מי שזנתה אשתו ועוד טעם א' שלא יצאו לפנות וא"א
להם ליחד עם נשים משני אילין הטעמים היה תערומתן על זנות וזה הרמז בפסוק
נ"פשינו ק"צה ב"לחם ה"קלוקל ר"ת נקב"ה וידב"ר הע"ם באלקיים ובמש"ה ס"ת
מרמ"ה כי במרמה היו דבריהם והקב"ה שצופה ויודע מחשבתן שלח על תערומתן על
הלחם כפשוטו נחשים כי יבא נחש שכל מטעמים בעולם נרמזין לו לעפר ליפרע מן אלו
שטועמין כל מטעמים בעולם בלחם אשר הם אוכלים ועל שהתחממו באש של גיהנם
שהוא היצ"הר של עבירה בוער כתנור אש לכן שלח עליהם שרפים ז"ש הרמב"ן בשער
הגמול שאש של גיהנם הוא החימום שמתחממין רשעים באש של עבירה ז"ש והאספסוף

אשר בקרבו התאוו תאוה כי תאוה שלהם היא אש של גיהנם לכן קרא שם המקום ההוא תבעירה ע"ש הארכתי בזה פ' בהעלותך ספר שני תורת נתן: בענין פטירת (אהרן) משה וכל ימיו אתמר עליה (תהלים ח) ותחסרהו מעט מאלקים בגי' י"פ אלקים מעט שהיה כלול מן שש"ם רבוא שהוא בגי' תתנ"ט א' חסר מן זה המספר אבל בשעת מותו נקרא איש האלהים דייקא (דברים ד) עלה ראש הפסגה ז"ש אש"ר בשד"ה מ"ואב בגי' תתס"א (בראשית ל) אס"ף אלהים את חרפתי ועז"א אז ישיר ישראל שיעלה הבאר ויבסם כחות הדין באר חפרוה שרים שהם האבות שגרו בארץ פלשתים ימים רבים שהם כ"ו שנים מנין שם בן ד' לבסם כל כחות הדין חושבן פלשתים ז"ש במחוקק במשענותם כי סוד משענ"ת הוא גימ' הכי הוי בחושבן י"פ אלהי"ם והם חקקו בה עד שהעלו ובסמו כל כוחות הדין לעלות ראש הפסגה עד שיבוא נחמי"ה ב"ן חושיא"ל מנח"ם ב"ן עמיא"ל שהוא עלה ראש הפסגה שהיא תתס"א חשבון אש"ר בשד"ה מוא"ב.

על כן יאמר בספר מלחמות י"י על סוד המלחמה שתהיה לע"ל (שמות יד) י"י ילחם לכם (ישעיה ב) ונשגב י"י לבדו ביום ההוא ושם של אלקים לא יהיה באותו זמן כי אס"ף אלקים את חרפתי (שם נה) וחרפת עמו יסיר ויסר מעלינו את הנח"ש את והב בסופה עם תרין אתוון אילין (שמות יב) מן הדם אשר בסף הוא סוד כוחות הדינים שיבואו זה מן השם ויבסמו וימתיקו המים ז"ס ו"ה"ב ר"ל ו"ה ב' רתיכין מן שמא עלאה קדישא ויהיה מן סוף סופ"ה (נחום א) י"י בסופה ובשערה דרכו ואז יתקנו כל כחות האדם נר"נ ז"ס ואת הנחלים ארנ"ן שהוא א"דמ ר"וח נ"פש נ"שמה כלל אדם על ג' קיטריין תליא ואז כשיראו מלחמות י"י שיהרג משיח בן יוסף נקראת מלחמת י"י בעמלק (זכרי' יד) ויצא י"י ונלחם בגוים את וה"ב בסופה שעתיד עשו להחזיר כל המתנות שלקח מישראל גם הוא קבל על עצמו לקבל כל הצרעת כמ"ש שני מצורעים היו וכו' וכמ"ש במדרש שאמר אדום פן בחרב אצא לקראתך אמר הקב"ה (ישעי' לד) כי רותה בשמים חרבי הנה על אדום תרד בשביל זה קאי אפשרה שלמעלה שתקצר נפש העם בדרך לסבב את ארץ אדום ולא רצו לעבור אותם בארצם על כן.

בשביל זה יאמר בספר מלחמות י"י נשבע הקב"ה מלחמה לי"י בעמלק שכל המתנות שנתנו להם וכן כל הנחלים שנחלו הם לעצמם מן ארנונות ומסים שנתנו להם ישראל בסוף מחוייבין להחזיר להם (שם) ונהפכו נחליה לזפת ועפרה לגפרית (שם) וטבח גדול בארץ אדום ואשד הנחלים אשר נטה לשבת ער שהוא בן יהודה שנקרא.

בן על שם רע שרצה דוד לתקנו בכת שבע שהיא בת זוגו מששת ימי בראשית ולא המתין ואכל פגה ומת אותו הילד ראשון ז"ש דוד (תהלים נא) לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי שרציתי לתקן ער ונמצא רע ונשען לגבול מואב שלא יהיה תיקון זה עד שיבא בן דוד שהוא בא מגבול מואב ומשם יזכה לבאר"ה לתקן כל כוחות של דינים שהם מנין יצח"ק ר"ח מים יסתלק ר"ח וישאר מים היא הבאר אשר אמר י"י למשה אס"ף את העם ואתנה להם מים הוא הדבר אשר דבר י"י למשה שיבסם כל כוחות הדין לקיים קרא אס"ף אלקים את חרפתי שאמרה אמנו רחל על כוחות הדין כדלעיל ואתנה להם מים שיהיו ממותקין לגמרי.

או לע"ל יעלה ישראל מעלה מעלה עלה ב"אר בגי' ב"ן עמיא"ל שעתיד לעלות ויבקשו עליו (מיכה ה) ז' רועים וח' נסיכים לכן חשב ז' דרגין לקבל ז' רועים שהם יבקשו רחמים בעדו בא"ר ב"ן עמיא"ל חפרוה שרים ז' רועים כרוה נדיבי עם ה' נסיכים במחקק הוא משה שיבא עמהם או מח"קק הוא משיח ב"ן יו"סף (בראשית מט) ומחקק מבין רגליו ויצאו ישראל ממדבר העמים ויזכו למתנות רבות וממתנה שיתן להם הקב"ה ויקראו על שמו של הקב"ה ז"ש נחליאל ואז יעלו (ישעיה יד) על במותי עב ויזכו לע' מכילין דאורייתא ולמשיח אשר בשדה מואב שבא ממואב ויבנה בי"ת המקד"ש שהוא ג"כ חשבון תתס"א וכולל כל הבתי דינין ז"ש ונשקפה על פני הישימון לבנות בית המקדש שהוא עתה (דברים לב) ובתוהו יליל ישימון ואז (תהלים עג) ספ"ו תמו מן בלהות סמא"ל ובת זוגו בגימ' פני הישימון ע"ל פ"ני בגי' עמל"ק שהוא מלמטה וסר צלם מלמעלה וישקף י"י וירא עליהם לרעה כי שניהם הם אוחזין בנחש שהיא התעוררת לשון הרע שכן לשון הרע מתחלק על סמא"ל ובת זוגו בגי' לשו"ן הר"ע ולכן צוה משה לעשות את הנחש ולתלות אותה באויר שיסתכלו ישראל למעלה ויביטו בענין הנחש שהתחילה לשון הרע בעולם והיא שעמדה לאבותינו ולנו מסך מבדיל בינינו לבין אלקינו (ובשעה שקבלו התורה נתן להם מתנה ואח"כ נחליאל): ויסעו מהר ההר דרך ים סוף לסבוב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך וידבר העם באלקים ובמשה.

אתמר בזוהר הא אתקמו חבריא דבטילו לאולפא תלמודא דאיקרי הר ההר אמאי איקרי הר ההר דמתמן נפק הוראה לעלמא דכתיב (שמות כד) אשר כתבתי להורתם והא איהו תורה שבע"פ אבל ת"ח רזא דחכמתא אית הכא האי אתרא דאיקרי הר ההר אורחא הוא לימא דסוף סופין דדרגין מדברא קדמיהון במדברא לדעתי זה כוונת המדרש רבה ויסעו מהר ההר זש"ה (נחמיה ט) ורוחך הטובה נתת להשכילם אלא שאותם שיצאו ממצרים שנגזרה עליהם מיתה לא היו רואים במדבר נחת רוח ולא רוח טובה וכה"א ובניהם יהיו רועים במדבר וגו' אר"ע כשהיו מגלים התגרים סל של פירות היו מתים וכו' הענין שתערומתן היה על התורה שבע"פ וערב רב לא היו יכולין להבין תורה שבע"פ ז"ש ורוחך הטובה נתת להשכילם ש"מ שענין תערומתן היה על ההשכלה על (תהלים עח) לחם אבירים כי הם לא אכלו את המן רק תמצות של מן ירד אח"כ להם שנעשה מינו ומשם אוכלים הם ולכן פתחו בשנים לחם ומים (מיום בחי' נפשנו קצה כי המן נס לחם במים לכן אמרו ק"ל ק"ל ב' דברים קלים) רש"י פי' שחזרו אחר מיתת אהרן אחרונית ז' מסעות ובפ' מסעי כתב רש"י ח' מסעות אמ"ז ז"ל תירץ ענין ז' מסעות אלו כי אהרן הוא מדת החסד וכל זמן שאהרן היה בעולם היה מדליק המנורה בז' נרותיה הן הן ז' מדות מחסד שהוא נקרא הר ההר עד מלכות שנקרא דרך ים סוף סופא דדרגין וחזרו לאחוריהם כי (קהלת ז) גם את זה לעמת ז"ה עשה אלקי' ז' ה"יכלות בקדושה כן ז' היכלות בארץ אדום שהוא סטרא דחיויא דאית לה ז' רישין וז' מדריגות ולכן מצינו בזוהר כשמת אהרן אשכח מנרתא דהוי מדליק בה כל יומא כי ז' נרות היו דולקין כל ימיו ובאסתלקא דיליה איסתלקו ז' עננים שהיו עליהו דישראל ואם נאמר ח' מסעות תן חלק לז' גם לח' א"כ ה"ר ההר הוא סוד בינה כי (מיכה ו) שמעו הרי"ם את ריב י"י אינון אבהן לפי זה נקראת בינה הר ההר שהוא הר על כל הרים דתחותא כי יעקב ינק כל ימיו מאמא עלאה (תהלים קלג) כשמן הטוב שפע הוריד מן חכמה לבינה איקרי שמן

הטוב יורד על הראש ומזקן אהרן יורד על פי מדותיו שהם ז' מדות דתחותיה עד ים סוף סופא דדרגין אהרן מת על פי י"י חזרו ח' דרגין אהורנית כי (ברכות ד) ח' שרצים אינון מלאך המות בשמונה ורבק' אומרת (בראשית כג) קצתי בחיי מפני בנות ח"ת ואינון שמונה מלכים שמלכו (שם לח) בארץ אדום ז"ש לסבוב ארץ אדום ונחתו בקליפה אתר דחויא בישא שריא לכן שלח עלייהו נחשים ולכן אח"כ כשחזרו בתיובתא העלו השכינה בז' מדריגותיה.

גם הבאר היה מעלה איברים ועצמות של אמוריים ז' מילין היה מן הר זה להר זה וזה הבאר אשר חפר אברהם עם אבימלך עם ז' כבשות כשיעלה המים יהיה שלו עלו אז המים נגד אברהם א"שר ב"שדה מ"ואב ר"אש ה"פסגה ר"ת אברה"ם בזוהר פרשתא דא באתר אחרא אסתליק עם אינון מי מריבה דמשה ואהרן עכ"ל הזוהר.

לדעתי כוונה הזוהר שעיקר תערומתן היה על סוד תורה שבכתב ותורה שבע"פ ז"ש וידבר העם באלקים הורה שבע"פ ובמשה תורה שבכתב אין לחם על תורה שבע"פ ואין מים על תורה שבכתב והוא דרך זוהר חדש וע"ז כוונתו ג"כ שזה היה היא מי מריבה שאילו לא הכה משה בסלע על ס' מסכתות כמ"ש בתיקונים (דף נ"ו תיקון כ"א) בגין ויך משה את הסלע במטהו פעמיים דא גרים דלא נפיק מינה אלא טיפין זעיר שם זעיר שם וכמה מחלוקת על אילין טיפין ומאן גרים דאתמר בהון (ברכות לא) כל המורה הלכה בפני רבו חייב מיתה ובג"ד שמעו נא המורים ובג"ד ויך משה את הסלע פעמיים דאם לא דמחא בה לא הוי סרחין ישראל ותנאים ואמוראים באורייתא דבע"פ דאיהו סלע דאתמר ביה ודברתם אל הסלע ונתן מימיו בלא טרח ומתקיים (ישעיה ב) ולא ילמדו עוד וגו' והוי נפיק מיא בלא קושיא ובלא מחלוקת ופסק בגין דשכינתא דאתמר בה (ירמ' כג) הלוא כה דברי כאש נאם י"י הוי בפומיהון דישראל דאיהי אורייתא דבע"פ דאיהי על ס' מסכתות דשכינתא הוי נח על טינרא.

דבכל אתר דבעי קב"ה למעבר גם שכינתא אקדמת על ההוא אתר וכיון דשכינתא הוי תמן לא הוי ליה למחאה בסלע דקלנא הוי לשכינתא דלא הוי יכיל למיהב מיא ודא איהו דאמר לא קדשתם אותי יען לא האמנתם בי להקדישני בג"ד איסתליק י' מן מיטטרון ואשתאר מיטטרון יבשה כי מטה משה הי' מיטטרון וא"כ גם תערומת פ' זו היה על תורה שבע"פ לחם הקלקל שמתחילה היה לחם קל רק עתה נתקלקל במיעיהם מאחר שבהכאת הסלע גרמו טיפין זעיר שם לצאת אתמר כי סלע המחלוקת גרים המה מי מריבה שהם מחלוקת של כל ישראל.

הקושיות בזו הפרשה קדמוני הקדמונים וידבר העם באלקים ובמשה לא מצינו בכל החטאים לשון הזה אין לחם ואין מים הלא ארבעים שנה לא חסרו דבר ולחם ירד להם מן השמים גם מים היה להם והוי ליה למימר אין לחם ומים כמ"ש במסורה שזה חד מן הפסוקים דאתמר ביה אין אין ב' פעמים ולמה שנוז בהם נחשים שרפים פתח בעם וישלח י"י בעם וינשכו העם וימת עם רב מישראל מתחלה אמר באלקים ולבסוף אמר דברנו בי"י ובך גם למה אמר ובך בקמץ תחת הו'.

ולא בשבא גם אמרו ויסר מעלינו הנחש ולא הנחשים כמ"ש מתחלה במדרש הנחשים השרופים שהיו כלם שרופים ועתה עבור עונותיהם של ישראל נעשו חיים והחיות

שלהם בא מן הנחש העליון ואותו נחש העיר פרעה (יחזקאל כט) התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו והוא נרמז במלת קטיגור שהוא קורא הגר היפך סניגור שונא תג"ר והוא קורא תג"ר ת"נין ג"דול ר"ובץ שהיו הגרים מראים ס"ל ס"מאל ל"ילית סלי חורי של פירות מיד מתים כי נרמז סוד סטרא אחרא: הקב"ה אמר למשה עשה לך שרף ומשה עשה נחש נחושת ע"ד הפשט ישראל השוו עבד לקונו ודברו בלחם שבא להם מן השמים ובמים שבא להם מן הארץ והוא שלא כדרך העולם שהמים בא מלמעלה (דברים יא) למטר השמים תשתה מים והארץ מוציאה לחם כמ"ש (יהושע ה) ויאכלו מעבור הארץ לכן כשבאו סמוך לא"י שראו אילו השני מדריגות בארץ שהם הפך סדר העולם לכן באו הוציאו דבה שמעו שלא יבואו לא"י כמ"ש במדרש ע"פ נפשינו קצה בלחם הקלוקל שלא היה יכול לטעום אותו הדור מפירות הארץ כלום א"ר עקיבא כשהיה מגלים להם הסל הבא מן פירות הארץ היו מתים שנאמר אם יראה איש באנשים האלה הדור הרע הזה אה הארץ הטובה וגו' הם שרננו וידבר העם הם השיבום למה העליתנו ממצרים למות במדבר שלא זכינו לשום טובה בעולם אין להם ע"פ הטבע מלמטה רק מלמעלה ואין מים מלמעלה ע"פ הטבע רק מלמטה ואילו שיצאו ממצרים לא היו יכולין לרנן על המים כי גם כן במצרים ג"כ לא היה להם מטר מלמעלה לזה חזרו ורננו על הלחם לבד נפשנו קצה בלחם הקלוקל שזה עיקר תערומתן ולא הזכירו המים ולפי שדברו על הלחם ועל מים לכן על לחם שלח (ישעיה סה) ונחש עפר לחמו ונגד המים שלח בהם שרפי שאין מים לכבות האש תשרף וינשכו את העם הם שיצאו ממצרים שלא רננו רק בלחם לבד כי גם שם מים למטה וימת עם רב הם ערב רב שעלו אתם שהיו משאר אומות שיש להם מטר מלמעלה עליהם אמר רב בקמץ ויבא העם אל משה הם אותן שקלקלו בלחם חטאנו כי דברנו בי"י ובך הם אילו שדברו בלחם לבד וידוע שהמן בא משם י"י ולא משם של אלקים והם באו לתקן חטא של לחם שדברו נפשנו קצה לכן אמרו התפלל אל י"י ויסר מעלינו הנחש שהוא בא עבור לחם כמ"ש רש"י יבא נחש שכל המינין נטעמו לו טעם א' ויפרע מן אותם שדברו במן שהיה בו כל טעמים בעולם והם הראו שלא היה בו שום טעם וחטאו באלקים שממנו המים מלמטה גבורות גשמים ויתפלל משה בעד העם סתם לא קאמר בעד מה כי לא היה יודע אם חזרו מאותו חטא שקלקלו במים הקב"ה צוה לעשות שרף לכפר ג"כ על קלקול המים כי הקב"ה צפה והביט שלא חזרו מתערומתן הראשון שגם על המים היה תערומתן לכן אמר שרף לכן עשה משה נחש נחושת דהיינו כדברי הרמב"ן נחש לקבל נחש נחושת לקבל שרף כענין נחושת קליל שעל שניהם היו צריכין כפרה ע"ד הדרש נגד אלקים נחש נגד משה שרף הקב"ה חס על כבוד הצדיק יותר כדברי צרור המור וח"י לכן שלח נגד משה שר"ף כי משה כלל כל ש"שים ר"בוא פ"רצופים ז"ש (ויקרא י) דרש דרש משה והנה הוא נמשל לשרף נחש חי הוא דרבנן דלית ליה אסותא כל דבריהם כגחלי אש כי (תהלים קכ) חצי גבור שנונים עם גחלי רתמי' (שם) הצילה נפשי משפת שקר נגד לשון הרע של אדם באדם (שם) מה יתן לך ומה יוסיף לך נגד לשון הרע על הקב"ה ע"ד השכל חטאו בשני הנהגות שהקב"ה מנהיג עולמו באלקים הנהגת הטבע ובמשה הנהגת השגחה לכן אמר וידבר באלקים אלקי"ם בגימטריא הטב"ע ובמשה היא הנהגת ההשגחה שהיה בימי משה (שמות לד) נגד כל עמך אעשה נפלאות.

והנה ה' מרננים נגד אלקים הנהגת הטבע על שלישי של עולם שהוא מדבר ז"ש למה העליתנו ממצרים למות במדבר מקום ציה ועיף בלי מים אין לחם ואין מים לא אמרו אין לנו לחם כי היה להם לחם כל צרכם רק על מקו' ועל הנהגת השגחה של משה שכל מעשיו מעשה נבזים אמרו נפשנו קצה בלחם הקלוקל על ההשגחה ועל שני ההנהגות אלו דברו לכן שלח להם נגד הטבעי נחש כי מטבע ישוך הנחש רק שהקב"ה הפך הטבע שלא יזיקו אותם עתה שהם מבקשים טבע וישלח את הנחש.

ונגד השגחיות (דברים ד) י"י אלקיך אש אכלה (שם) ודבריו שמעת מתוך האש לכן היו שרפים וינשכו את העם על אותן שדברו נגד הטבע ונגד השגחה שהיה בישראל אמר וימת עם רב מישראל ישראל דייקא שהיא השגחה וכשבאו אל משה לא הגידו רק שדברנו בי"י ובך ויסר את הנחש שהיא טבע ר"ל מאחר שאנו חטאנו בך שהוא א"ב פגמנו בשם שאתה מתאחז בו' ההשגחה שהוא שם של י"י כי כל הנביאי' מתנבאים באספקלריא שאינה מאירה ומשה אמר (שם לב) כי שם י"י אקרא (שמות ו) ושמי י"י לא נודעתי וגו' ז"ש עשה לך בדור שלך הוא הכל בהשגחה ושם אותו על גם שכל ימי משה הכל בנס היו עומדין בהשגחה שהוא שלו ולא בטבע לכן אמר משה והביט שאין הבטה אלא מלמעלה למטה שהקב"ה הוציאו החוצה וצא מאיצטגנינות שלך ישראל הם בהשגחה וידבר העם באלקים טעמא זקיף בזרקא לפי שחטאו חטא נחש הקדמוני כדדריש האי ינוקא בזוהר פ' בלק על אבינו מת במדבר שזרקא על אבינו כי צלפחד מת מן המדברים באלקים ובמשה ז"ש מן המדבר עציה אתמר וימת עם רב מישראל והוא צלפחד דהוה רב לבני יוסף ומגו דלא הוי ידעי אורחא דאורייתא לא הוי נשיא ואיהו לא נטיר פומיה ומיליה לקבליה דמשה אבינו האי טעמא משוך לעילא וכריך זנביה בפום זה לכן ו"ישלח י"י ב"עם א"ת ה"נחשים ר"ת ואיב"ה שגרמו כ"ד זיני דמסאבותא ובאתערותא דלהון גרמו ההוא נחש דלעילא לאתערא כמבואר בזוהר פ' פקודי בהיכלא קדמאה אית ממנא חד דאתקרי דומה ויש שם ד' פתחים בפתח ד' יש שם רוח דאתברי בפגימא דסיהרא דאתקרי אסכרה מתמן מתפשטין אף וחימה תחות אילין תרין רוחין אית רוחא חדא דאתמניא על לישנא בישא איתער סכסוכא.

לדעתי עליה אי' (איכה ג) סכותה בענן לך מעבור תפלה (ע"ז יא) ס"ך קירי פלסתר ת"ח כד האי אתערותא דלישנא בישא לתתא כדין האי נחש עייל ע"ש כשהוא מתעורר אזי כל חיווין בישין מתעוררין ז"ס כשהתעוררו ישראל לשון הרע למטה אז וישלח י"י את הנחשים לא קאמר וישלח בשוא רק בפתח תחת השין כי איעקרו מפרזליהון באותו שעה שהתעוררו למטה נפתחו כל זממא דבפומיהון וניתן להם רשות לכן נקד בפתח ז"ש הנחשים השרפים פי' רש"י השורפים את האדם בארם שבפיהם ר"ל אותו אדם לשון הרע שהוא בפיהם למטה גרם לשרוף אותם שנעשו אלו הנחשים שרפים (קהלת י) אם ישוך הנחש בלוא לחש אם לא היו מדברים לשון הרע לא היה הנחש נושך ת"ח אע"ג דזמנא קביעא איהו לכל חיווין לאפשטא משכא דילהון לא מתפשט אלא בזמנא דמיתערי בלישנא בישא מתתא ז"ס לדעתי משרז"ל וראה כל הנשוך אותו וחי שארז"ל (ילקוט חקת) אפי' נשוך כלב וחימה מה ענינא לכאן גם למה אמרו ויסר מעלינו את הנחש ולא קאמרי הנחשי' אבל נ"ל ע"פ הזוהר שם ת"ח כד חיווין דלתתא מתפשטין מההוא משכא כדין כל חד וחד יהיב קליה ואיתער לכמה חיווין דקיימי בהאי אתר דאיקרי בור

דתמן נחשין קיימין וכולהו דלטורין לאתערי להאי חיוויא רבא למהוי דלטורא על עלמא וכלא בגין האי אתער' דלישנא בישא כד קיימא אתערותא דיליה לתתא עכ"ל וא"כ כשהתחילו ישראל למטה בלשון הרע גרמו שהתעורר נחש העליונה וכל חיות רעות ניתן להם למטה רשות להזיק ולישוך וכשראו ישראל שהנחש בא מן נחש הבריה שהתעוררו באו לבקש שיסר מעליהם דייקא מלמעלה לא אמרו ממנו רק מעלינו כי סלקו בקשקשוי מרישא ועד רגלוי וכד קשקשוי סלקי ומתערי כדין כל גופא איתער וכל גרדיני בישין מתערין לכן א' הקב"ה עשה לך שרף והיה כל הנשוך ראה אותו אפי' כלב כי כלם הולכים אחר הנחש ומשה עשה נחש נחושת תן לחכם ויחכם עוד שלא צוה הקב"ה אותו לעשות נחשת אבל אמר משה לשון נופל על לשון הם חטאו בנפשינו קצה בלחם הקלקל (דברים ח) לא על הלחם לבדו יחיה האדם רק על כל מוצא פי י"י ר"ל נוטריקון מן ל'ח'ם ל"שון ח"כמים מ"רפא גם תערומתן היה על אולפן אורייתא תורה שבע"פ: במדרש על פ' אדום פתח בפסוק (תהלים קכ) אני שלום וכי אדבר כבר הארכתי בספרי על שליחות אדום ועתה גם פ' זו מדברת בזה הענין.

(שם) הצילה נפשי משפת שקר שדברו ישראל שקר באומרם אין לחם ואין מים וזה שקר מוחלט שהרי ארבעים שנה במדבר ולא חסרת דבר שהיה להם מן ומים ואם כוונתם שיש להם לחם דבר יום ביומו ואין להם מותרות (קהלת ה) ומה כשרון לבעליו כי אם ראות עיניו ז"ש שם בלתי אל המן עינינו שאין אנו רואין רק מן אע"פ שהוא מתחלף לכמה טעמים א"כ לא היה להם לומר לשון דמשתמע אתרי אפי' ז"ש מלשון רמיה או ע"ד שאמרתי לעיל שדברו על המן וכוונת לבם על עריות עז"א י"י הצילה נפשי משפת שקר שדברו סרה על המן שהוא לחם קלקל ונבלע באיברים ולבסוף יתפח מייעיהם הלא זה שקר מוחלט כי לטובתם עשה הקב"ה כדאי' בגמרא שלא יצטרכו לילך ו' פרסאות חוץ למחנה ויהיו דומין למלאכי השרת במרום ועל מה שדברו סרה על עריות לז"א לשון רמיה נגד עריות א' מה יתן לך ע"ד (משלי לא) אל תתן לנשים חילך ועל מה שתפלו במן שהיה בו תקמ"ו טעמים ומה יוסף לך לשון רמיה ר"ל מה היה לו להיות עוד יותר טעם וגס או על מה שדברו נגד אלקים א' מה יתן לך ונגד משה מה יוסף לך כד"א (דברים א) יוסף י"י עליכם וגו' שמסר נפשו עליהם ובירך אותם ועוד מתלונני' עליו מה עשה הקב"ה נגד מה שדברו בו שלח נחשים (תהלים קכ) חצי גבור שנונים ונגד מה שדברו במשה שלח שרפים ז"ש עם גחלי רתמים או נגד מה שדיברו על המן חצי גבור שנונים שלח נחשים כי אין בהם הנאה במה שדברו ובחנם דברו כך ארי דורס ואוכל יש לו הנאה זאב טורף ואוכל יש לו הנאה אבל נחש אין יתרון לו בנשיכתו זו שהוא נושך ישראל לא היה להם הנאה ובחנם דברו שהרי היה כל מטעמים במן וא"כ יבא נחש הנושך בלא הנאה וישוך למי שיש להם הנאה ואומרים שאין להם הנאה ונגד מה שדברו בעריות להתחמם בעבירה אמר (שם) עם גחלי רתמים (איוב ל) ושורש רתמים לחמם וכשראה דוד גם יעקב כשהיה בבית לבן והתבונן על גלותא בתראה שהיא ג"כ עבור חטא זה ז"ש שפ' זו רומזת על סוף יומין שילכו ישראל מהר אל הר עד ים סוף לסבב גלות אדום ג"כ עבור חטא לשון הרע המרקד בינינו עז"א (תהלים קכ) אויה לי כי גרתי משך עם לבן גרתי בגליות גם שכנתי עם אהלי קדר בשאר גליות אבל (שם) רבת שכנה לה נפשי ותקצר נפש העם בדרך כי ראה אריכות גלותינו בזה הגליות עם

שונא שלו"ם בגי' עש"ו כי הוא שונא כי בהיכל ג' ששם היכל דומה ולקבל טמא דיצה"ר שנקרא שונא כמ"ש לעיל והכל בא עבור לשון הרע ז"ש (שם) עם שו"נא שלום והנה ע"פ הזוהר שפרשתא דא באתר אחרא אסתליק עם אינון מי מריבה דמשה ואהרן כמו ששם היה המחלוקת של תורה שבע"פ כי אלו זכו ישראל היה משה שונה להם פרק א' או הלכה אחת והיה מתקיים בהם ודברתם אל הסלע ונתן מימיו מיד בלא טורח ובלא קושי' ובלא פסק כי סוד סלע הוא על ס' מסכתות שהוא תורה שבע"פ כי השכינה היתה שם והיא סוד תורה שבע"פ ונקראת סל"ע היתה השכינה בפומייהו דישראל מיד ועתה בגין ויך משה את הסלע פעמים גרמו טיפין טיפין מחלוקת בישראל וימת עם רב בישראל מן אינון נחשים חיווא דרבנן טרקיה דלית בהו אסותא (משלי ז) כי רבים חללים הפילה לכן נקוד עם רב בקמץ ונפל ממנו רב המה מי מריבה רב רבי רבן רבא כדאיתא בתיקונים שמעו נא המורים הלכה שהם חייבי מיתה ולפי שהשכינה סוד תורה שבע"פ לכן נ"פשינו ק"צה ב"לחם ה"קלקל ר"ת נקב"ה נפשינו יבשה אין כל ז"ש אני שלום וכי דבר המה למלחמה ר"ל פסוק המה מי מריבה גרמה מלחמה של תורה ולכן מיד אחר פ' נחשים שהיה על סוד תורה שבכתב ושבע"פ דהוי פגמו בו' של שם ובה' של שם ומשה שתיקן בנחש נחושת אמר וישימהו על הנס הוי ליה למימר וישם על הנס אלא ע"ד (משלי ג) בכל דרכך דעהו דע ו"ה מן השם שהה' אחרונ' היא תורה שבעל פה והו' היא תורה שבכתב ז"ש אצל משה (שמות ב) ותראהו ותרא מבע"ל מלמד שראתה עמו שכינה והנה פגימתן היה כו' ובה' סוד תורה שבכתב ושבעל פה לכן אמר וישימהו ה"ו יתירה: תרין מצורעין שהיו מהלכין בסוף מחנות ישראל אינון תרין מאללי ארעא כשחטאו ישראל בלשון הרע התעוררו שניהם ז"ש וישעו מהר מהר דרך ים סוף שהם סוף כל דרגין לסבוב אה ארץ אדום הרי האחד שנקרא את ו"ידבר ה"עם ב"אלקים ר"ת וה"ב הרי ילד השני אשר עליו היתה הרינה כמ"ש (מלכים א כב) ו"יעבור ה"רינה ב"מחנה וכה"א ו"ירב ה"עם ב"משה: ע"כ יאמר בספר מלחמות י"י האי קרא כמה גוונין סגיין אמינא בי' מבואר בי' סוד צדיק ורע לו בזוהר ויחי עוג מלך הבשן הוא מט"ט ובפרקי ר"א עוג אליעזר עבד אברהם ורזא עלאה איהו נשאר מיתר רפאים גם הם יחשבו כענקים סוד מט"ט וחנוך שהם יחשבו ג"כ כמלאכים בבריאה בהיכלות ומט"ט נקרא טוב ורע (יחזקאל א) ממראה מתניו ולמעלה טוב ולמטה רע כי עמודא דאמצעיתא מקנן תמן שגם הוא למעלה ישראל ולאח ולמטה יעקב ורחל ובמקום שהוא מבוי תמן (תהלים ה) לא יגורך רע ז"ס (דברים ג) ערשו ערש ברזל הלא היא ברבת בני עמון תשע אמות ארכו ורחבו ד' סוד אחד (משלי כז) טוב שכן קרוב שהוא יסוד (שם) מאח רחוק ת"ת כלול ט' ספירין רוצה אשה בקב של תפלות היא סוד קוץ של ד' שהיא על יסוד מט' קבין הם סוד א"ח ופרישות שאח רחוק ז"ס ט' אמות ורחבו ד' על ד' של אחד בגמרא פ' הרואה שני מצורעים היו את וה"ב בסופה והיו מהלכין בסוף מחנה ישראל אינון הרי גרדיני טהירין עיין זהר בשלח הא אוקימנא דאינון מאללי ארעא בכל יומא ויומא ועליהם אתמר ונתן אהרן על שני השעירים וגו' א' מת לגמרי כי סלקו אותו לעילא לי"י והיא קליפת ישמעאל אבל הילד החי נשאר להנהגת העולם בימי שלמה והוא קליפת אדום קי"א צואה בלי מקום ק"ליפת י"שמעאל א"דום עלה לע"זאזל י"ד סמא"ל (בראשית כה) ורבקה אוהבת את יעקב ונותנת עצה בהוא יומא או ע"פ דרך הגמרא

שדרשו בקידושין (דף ל) על שני ת"ח את וה"ב בסופה אף על פי ששונאין זה לזה אין זזין משם עד שנעשו אוהבים זה לזה ענין הבאר (ברכות נד) שהיה מעלה איברים של אמורים והארון שהיה הולך לפניהם כדברי הגמ' והמדרש ע"ש קאי ענין זה על פ' של נחשים שהיו ישראל מתרעמין על תורה שבכתב ועל תורה שבע"פ ולפי שעיקר תערומתן היה על תורה שבע"פ כי על תורה שבכתב ענו כל העם יחדיו נעשה ונשמע רק אח"כ כשבא להגיד להם דברים קשים כגידין אז הוצרך להתיצב אותם תחת ההר כגיגית אם לא תקבלו שם תהא וכפה הר וכו' כי בשביל תורה שבע"פ שנקראת ה"ר הה"ר משם יוצאת הוראה לעולם התיצבו בתחתית הה"ר לכן שלח הקב"ה נגד תורה שבכתב נחשים ונגד תורה שבע"פ שרפים שהם הביבין יותר מדברי תורה שחייבין עליהם מיתה אבל אם לא הניח תפילין ולא קרא ק"ש אינו עובר רק עשה ואם יש לו ה' בתים בתפילין או קרא ק"ש כדברי ב"ש חייב מיתה ועז"א (משלי ד) מכל משמר נצר לבך ר"ל שישמע משמרת חכמים יותר מן ד"ת (שם) כי ממנו תוצאות חיים ר"ל שחייב מיתה לגמרי ז"ש (תהלים קכ) י"י הצילה נפשי על שתקצר נפש העם בדרך (שם) מ"שפת ש"קר מ"לשון ר"מיה ר"ת משמ"רכי הוא רמז לתורה שבע"פ שהוא משמר וסייג לתורה שבכתב ולכן כשעשה הקב"ה ניסים לישראל הארון היה מכלה בגוים שהשוה ההרים שהיה הר א' כמין שיני סלעים שיני רשעים שיבר הקב"ה עם ארון העדות שהוא סוד עדות תורה שבעל פה ותורה שבעל פה הוא בסוד ארץ והכתוב אומר (איוב כ) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו וכן בכאן שהארון הוא תורה שבע"פ היה מכה אותם והבאר שהוא סוד תורה שבכתב היה מעלה איברים ומגלה לישראל עונם כי גילוי של האמוריים היה ע"פ הבאר ז"ש על כן יאמר בספר מלחמות י"י ר"ל שאלו המלחמות הכל באו מן ספר י"י כי ארץ מתקוממה לו שארון עדות הכה אותם שהיא הארץ שמתקוממה להם אבל שמים הוא הבאר משם בארה כי שמים יגלו עונם ואית דאמרו איפכא שבארון מונחין הלוחות היא תורה שבכתב ובארה של מרים מסתלק לעיל' היא תורה שבע"פ שבגינה לא היה מים לעדה שהוצרך משה למחות על סלע שהיא תורה שבע"פ לא נתייבש הבאר אבל א' נסתלק לעילא כההיא דרשב"י פ' ויחי שראה בחלום שאסתלק רשב"ז וספרא דאגדתא עמיה וכן כשנסתלק אליהו נסתלקו ס' רבוא נביאים עמו כי כל זמן שהיה הוא היה האור מתפשט בעולם וא"כ תורה שבע"פ הוא הבאר ואע"פ שבזוהר אתמר אין מים תורה שבכתב הלא כבר בספרי הארכתי שכל דברי חכמים קיימים כי הבאר שהוא בית קיבול למים הוא נוקבא מים תורה שבכתב ובאר היא תורה שבע"פ והנה לפי זה צ"ע הוא להיפוך ארון המית הגוים תורה שבכתב והסוף והגמר הוא ע"פ תורה שבע"פ שהוא הבאר כן תורה שבע"פ אינה רק פירש וגמר תורה שבכתב לכן כשחטאו שלח הקב"ה את הנחשים השרפים לא קאמר נחשים והשרפים כי דא בלא דא לא אזלא שניהם יחדיו יהיו תמים נחשים ושבע"פ נגד תורה שבכתב השרפים וישראל סברו שהקב"ה מקפיד יותר על תורה שבכתב (במדבר טו) כי דבר י"י בזה אפילו אות אחת מן התורה לכן אמר ויסר מעלינו את הנחש על סוד תורה שבכתב וא"כ כשיסר זה ממנו כ"ש תורה שבע"פ והקב"ה השיב עשה לך שרף ר"ל אותו חלק שנתתי לך שהוא תורה שבע"פ על זה החלק אני מקפיד יותר מן תורה שבכתב לכן עשה משה נחש נחושת נגד כתב ובע"פ שניהם כא' והביט בהן וחי א' הבטה

שהוא יותר מן הראיה ישראל שהיו ראויים לבא לא"י שראו אסתלקותא של ענני כבוד בפטירת אהרן ואסתלקותא הבאר בפטירת מרים שבאו ישראל בדרך האתרים כדאיתא בזוהר דאחליש ימינא אחליש גופא ומי שאין לו ימין הוא אינו עומד על קיומו רק נוטה ממקום למקום דלית ליה סמיכו דריש בזוהר אתרים בלשון תרגום מקום ובימי משה היו במדריגת זכר ועתה ירדו למדריגת נקיבה לכן אמרו נ"פשינו ק"צה ב"לחם ה"קלקל ר"ת נקב"ה תש כוחו כנקבה וכן משה אמר (שם יא) ואם ככה את עושה לי תש כוחו כנקבה ומשה היה במדריגת זכר: במדרש שלשה שמות אלו כנגד ג' בתי דינים שבירושלים שהיו מפרשים תורה לישראל ממתנה נחליאל אלו סנהדרין שבהר הבית ומנחליאל במות אלו סנהדרין שבעזרה בצד המזבח ומבמות הגיא אשר בשדה מואב אלו סנהדרין שבלשכת הגזית בתחום שבאת בשדה מואב (רות ב) נערה מואביה היא השבה עם נעמי משדה מואב ונשקפה על פני הישימון ששם תורה יצאה לכל ישראל עכ"ל ידוע שירושלים שלמטה מכוונת כנגד בתי דינים דלעילא הם סוד ג' עולמות כהוא דתנינן (כתוב' קה) שני דיני גזירות היו בירושלים א"דמון ח"נן שהם סוד שני כרובים א"ליהו ח"נוך א"ופן ח"יה ותנא דברייתא קא חשיב שלשה וסי' (שמות לג) וחנותי את אשר אח"ן א"דמון ח"נן נ"חום הן הן תלת קיטרין ג' שרי פנים שבכל עולם יש א' סמ"א דמלתא נוטריקון ס"נדלפון מ"טט א"כתריאל הוא סוד ג' ארונות שעשה בצלאל וסודם ארו"ן כי הם עולים לחשבון אל"ף רנ"ו ואותו ארון הלך לפניו והרג את האמוריים סנהדרין שבצד הר הבית לקבל עולם העשיה וסנהדרין שבצד המזבח לקבל יצירה תמן מזבח דלעילא מטטרון שהיא עזרה וסנהדרין של לשכת הגזית עולם הבריאה שהיא סמוך למקדש העליון ומשם יוצאה תורה כי תורה מכסא הכבוד קא אתיא לכל ישראל דייקא כי כשם שס' רבוא אותיות לתורה כן ס' רבוא נשמות לישראל לכל א' מישראל מחוקק במשענותם יש לו חק וגבול בתורה משם יפוצו מעיינות התורה חוצה וז"ס היא הבאר אשר אמר י"י למשה אסף את העם כי משה אסף כל המחנות ז"ש (דברים לג) בהתאסף ראשי עם יחד שהם ס' רבוא וכן מספר ראשי י"ב שבטים הוא ס' רבוא כדאיתא במדרש ילקוט ע"פ (שמות ל) כי תשא את ראש בני ישראל כי ראשי תיבות של בני ישראל סבא הם לפקודיהם ר"ל חשבון של כל ס' רבוא ז"ש במחקק במשענותם ר"ל משה שהוא (דברים לג) חלקת מחוקק ספון ויתא ראש"י עם כי (שמות לג) ומשה יקח את האוהל של כל משענת ומשענת שלהם בסוד והנה פרח מטה אהרן בתוך מטותם של כל מטות ומטות של בני ישראל יניקה שלהם מן מטה אהרן שהוא ג"כ מטה משה אשר לקח משה מלפני י"י לדבר אל הסלע (ובהסתלק י' מן סלע אסתלק נביעו) ואשד הנחלי"ם בגי' ג' שמות של ג' עולמות א"ל אלהי"ם י"י ואש"ד הנחלי"ם בגימטריא מ"לך משי"ח ואשד ה"נחלים א"שר נ"טה ל"שבת ע"ר ר"ת בגי' יוס"ף כי הוא (משלי יח) נחל נובע מקור חכמה ומן הנחל הזה (תהלים קי) בדרך ישת' מ"נחל ב"דרך י"שתה ר"ת מ"שיח ב"ן י"וסף (שם) על כן ירים ראש שהוא ראש הפסגה ד"פ יב"ק במזמור (שם כ) יענך י"י ביום צרה ואש"ד הנחלי"ם בגי' קס"א קמ"ג קנ"א עם הכולל סוד חו"תם משה הוי י' אמין ומטה שבידו י' אמין ושורר י' אמין הם סוד ג' עולמות כי משה שעמד בזה עולם העשייה ומטה שבידו הוא מטטרון י' כי י' של מיטטרון הוי סלתי נביעו דיליה ברזא (בראשיתב) ויקח אחת מצלעותיו שהיא הי' מן סלע כדאי' בתיקונים (שם)

ויסגור בשר תחתינה ר"ל מש"ה נקרא בשג"ם הוא בשר כי הקב"ה מסר השכינה למשה והיא כלה דיליה ושוור י' אמין בעולם הבריאה כי כל אחד כלול מי' דרגין ועוג מלך הבשן רצה לעקור טורא בר תלתא פרסי כשם שראה מחנה ישראל תלתא פרסי שעוג מלך הבשן כליל ו' פעמי' אלהי"ם (קהלת ז) גם את זה לעומת זה עשה אלקים כי עו"ג מל"ך הבש"ן עולה אלקי"ם מילוי עולה ש' רבוע עולה ר' ושם בן ד' והנה קליפת ס"יחון מ"לך א"מורי מפסקת בינינו לבין ג' עולמות אלו שסודם ג"כ סמ"א סנדלפון מ"טטרון א"כתריאל הוא סוד (בראשית כה) ס"ולם מ"צב א"רצה שראה יעקב ג' שרי פנים שמקבלין ג' תפלות של ישראל בכל יום.

לבטל ס"מאל מ"לאך א"דום ולפי שעוג מלך הבשן איהו מן הערודים דעולם היצירה שלא הסכימו לברוא עולה רק מט"ט סוד נער (שם לז) ויבא יוסף את דבתם רע"ה הן הן הכתות שלא רצו לברוא העולם אל אביהם שבשמים שהסכים עם הקב"ה ז"ש רק עוג נשאר מן הרפאים שלא רצו להסכים על בריאת העולם והקב"ה השאיר את עוג כי כלם נשרפו עוג הוא ממול ערפו של משה וסיחון ממול ערפו של אהרן שהיה גדול ממנו כמו שאהרן גדול ממשה ושניהם ניצולו עבור משה בימי מבול עוג נקרא הפלי"ט בגי' קד"ל סיחון"ן ג"כ בגימ' קד"ל יניקתם מן א"ף חמ"ה בגי' הכי הוי נם היו ממול ערפו של משה ואהרן לכן נקרא משה חר"ס (איוב ט) האומר לחר"ס ולא יזרח ב"פ קד"ל על אותה השמש נאמר (ישעיה כד) ובושה החמה ועל משה נאמר (שם ל) והיה אור הלבנה בגי' נוריאל החיות רצוא כאור החמה (משלי ד) ואורח צדיקים כאו"ר נוג"ה בחושבן חד כי נוריאל מקבל ניצוצות יעקב כשראה זה אמר (בראשית כח) מה נורא המקום הזה על סוד נשמתין דסלקין ונחתין ולא שביק לעלמין והיא רזא דסלם (שם) מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ומלאכי אלקים אינון נשמות דסלקין ונחתין תרין מצורעין את וה"ב בסופה (ישעיה ד) ו"היה ה"נשאר ב"ציון והנותר בירושלים וגו' כל הכתוב לחיים בירושלים (שם) אם רחץ י"י את צואת בנות ציון ואת דמי ירושלים ידח מקרבה ברוח משפט וברוח בער במלת את נרמז מצורע השני שנתמתק (מלכים א כב) ו"יעבור ה"רינה ב"מחנה צא"ת בגי' בבל אדום פרס יון: וממתנה היא השכינה ויאבד את לב מתנה זה משה שנתן למשה מתנה נח"ל נ"שמות דשות ל"עולם ולא ספיחי"ם מפני קושי השמיטה בגי' יצח"ק (שמות לד) נ"וצר ח"סד ל"אלפים (תהלים לג) נ"פשינו ח"כתה ליי"י (שם קי) מ"נחל ב"דרך י"שתה ר"ת מ"שיח ב"ן י' י"וסף אז (משלי יח) נחל נובע מקור חכמה (ישעיה יא) ומלאה הארץ דעה כמים מצוי שם גואל מלא גימל ואו אלף למד בגימ' ארץ.

דרך הא'ת'ר'ים א'לף ת"ר ר"בוא י"צ מ"שם שהם סוד פ"ר כלול ה' פעמים מבואר באיזרא על אלף ת"ר עלמין באר חפרוה שרים על אבות העולם כרוה נדיבי העם כי יודע אברהם אפי' עירוב תבשילין אף כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש הכל ידע אברה"ם במחק"ק עתה בא משה ונתן לכל א' וא' חלקו בתורה מאיבריו של אדם או רמז על רמ"ח מצות שבתורה מחקק שהיא חקוקה בלב כל א' וא' מאיבריו של אדם או רמז שע"י מטה משה שנתחלקו החלקים בתורה שבע"פ טפין טפין ז"ש במחקק שהיא משה גרם שלכל א' יש לו (מלכים ב יח) משענת הקנה הרצוף שאין לנו הלכה פסוקה בכל התורה והנה הקב"ה אמר למשה קח את המטה הוא מט"ה מש"ה שהיה בידו סוד חנו"ך

מטטרו"ן הכי הוי ואלו לא הכה משה בסלע היה נתקיים ודברתם אל הסלע שהיה שונה עליו פרק א' ונתן מימיו שלכל א' מישראל היה הלכה פסוקה לכן סוד תורה שבע"פ הוא ר"בי ע"קבא בגי' מט"ה מש"ה והיא חשבון מלאכ"י רחמי"ם שהיו רחמים גמורים בעולם וכשחטאו ישראל והתרעמו על לחם הקלקל תורה שבע"פ נתהפך המטה לנחש וצוה הקב"ה לעשות נחש והביט אל הנחש וחי כי לא הנחש ממית רק החטא ושם אותו על נס בתוך נס זרק משה לאויר והוא עומד באמצע בא להודיע לנו שמי גורם לנו עיכוב גלות ארץ אדום שאנחנו בהר ההר הולכים מבקעה אל הר ומהר לגבעה (איכה ג) סכותה בענן היא סכסוכא העומד מסך מבדיל בינינו לבין אלקים והוא מחיצה של (דברים לג) ברזל ונחושת מנעליך שאון תפלתינו עולה לכן אמר ר"ע שהיא מארי דתלמודא בתורה שבע"פ ותקצר נפש העם בדרך שלא יוכלו אותו הדור לטעום מפירות הארץ כלום הענין שהם מאסו ברורה שבע"פ ז"ש בזוהר ויסעו מהר ההר על דבטילו תלמודא והוא אוריא דא"י שהיה מחכים ולפי שגם צלפחד הוה ידע אורחא דאורייתא עליה אמר ההיא ינוקא וימת עם רב מישראל שלא יכלו לטעום פירות א"י ישראל היו באותו דור מאמא עלאה דמקנא בכורסיא ז"ס בא"ר בגימטרי' ג' עולמות אפ"ן מלא"ך כס"א שהן מלמטה למעלה עשייה יצירה בריאה דאינון נפש רוח נשמה ואותו דור נסתלקו לאתר עלאה עם משה כד אתכניש למיאי ס' רבוא כוכביא מתכנשין עמיה ז"ש לכן לא הביאו את הקהל הזה דייקא אבל לע"ל (שם) ויתא ראשי עם.

והנה היו ישראל אז פני לבנה לכן התחילו לשיר ולעלות הרמתה אז ישיר ישראל על"י בא"ר ענ"ו ל"ה בגימ' דע"ת שתהיה אור לבנה ותקבל פני חמה שהוא משה בכ"ל בית"י דע"ת וינהירו מזיהרא דיליה ויעלו העולמות שהן ג' לתקן קומת אד"הר שהיה מסוף עולם עד סופו והאי באר כבר חפרוה שרים שלמעלה הם ב' קושרי כתרים מטטרו"ן סנדלפון אח"כ כרוה למטה נדיבי העם הן אבות העולם בתלת גלגולים דילהון כי ג' אבות הם אברהם בעשיה (בראשית יב) ואת הנפש אשר עשו בחרן לתקן עולם עשיוה תמן סנדלפון (יחזקאל א) אופן א' בארץ (שם לג) אחד היה אברהם ויירש את הארץ יצחק תיקן רוח עולם היצירה המן עב"ד אברה"ם בגימ' מיטטרו"ן שלקח העבד להביא את רבקה בת זוגו של יצחק (בראשית כד) עשרה גמלים מגמלי אדוניו שהיא י' של מטטרו"ן דמתקריא סלע כמבואר בתיקונים שלא תהיה הסלע יבשה כד אסתליק י' של מטטרו"ן אישתאר הסלע יבישה יעקב דיוקניה חקוקה תחת כסא הכבוד לתקן נשמה אח"כ בא משה שהוא מחוקק (דברים לג) כי שם חלקת מחוקק ספון נטיל ס' רבוא גלגליא וסחרן לכורסיא וכלול כולהון ז"ש במשענותם ז"ש (שם) ויתא ראשי עם ר"ל הוא כלול כל הנשמות מסוף העולם ועד סופו לקח מתנות באדם שכל נשמות שהיו כלולין באד"הר כולם נכללין בו וז"ס וית"א בגי' אד"ם דו"ד משי"ח שהוא כלול כל הנשמות מרא"ש שהוא אדם דוד הוא תוך שכן בי"ת דו"ד יניקתם ש"ם אלהי"ם בגימטרי' תו"ך משיח הוא סוף ז"ש ויתא ראשי עם.

והנה מזה הפסוק אנו לומדין עליית העולמות מן עולם העשיה ממדבר אל עולם היצירה דתמן ישמח משה במתנת חלקו שהוא מטה שבידו שהיה מטטרו"ן דאתהפך המטה לנחש עבור עונותיהם של ישראל ומטה כלפי חסד ורב חסד למתק פ"ר דינים שהביאה חוה לעולם ז"ס חפרוה תמן פ"ר אשתיירו אתוון חוה כי הוא גרמה להוריד פ"ר דינים

וממתנה עולם יצירה לבריאה נחליאל דתמן נחלי אל חסד אל בסוד (תהלים נ) אל אלהים י"י ג' עולמות ומנחליאל אל עולם האצילות במות קהלת ה) גבוה מעל גבוה שומר ומבמות הגיא תמן י"ג מכילין דרחמים או כנגד עשייה אמר חפרוה תמן חוה ומקנן ביה סנדלפון שהוא פ"ר בצירוף חוה עולה חפרוה כרו"ה נגד עולם יצירה דאיהו בין ד' רשויות לשבת כי ד' רשויות הן הן ד' עולמות רשות היחיד עולם אצילות מקום פטור בריאה כי מתמן נשמתא (משלי יב) לא יאונה לצדיק כל און ומעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ מתמן חירות בא אמא עלאה מקננא ביה ומשקבלו ישראל הלוחות שהיו אותיות חצובות מתחת כסא הכבוד היו חירות ממ"ה ומיסורין וממלכיות וכרמלית כ"ר ולא לח לח ולא קר כלול שתיהם עץ הדעת טוב ורע ומתמן אקרי יוסף אבר"ך שהוא סוד עולם יצירה נער במקום מטטרו"ן (בראשית מא) רק ה"כסא אגדל ממך שהיא עולם הכסא במחוקק חקוקה תחת כסא הכבוד במשענותם שי"ב שבטים הם למעלה י"ב שערים בכל שער ושער יש שבט בפני עצמו וכל נשמות משפחות משפחות הם עשויים והולך אדם אל בית עולמו המיוחד לו ולמשפחתו ז"ס (שמות טו שתיים עשרה עינת מים ושבעים תמרים שהראה הקב"ה לישראל בשעת יציאתם מצרים ובאתר דאסתליק האי מבעא דאיהו י' מן מטטרו"ן שכינתא מן סלע תמן שריא מרה באתרהא היה ויבואו מרתה ורזא דמלה (שם א) וימררו את חייהם בעבודה תשה דא קושיא בחומר דא קל וחופר ובלבנים מליבון הלכה והכי הוי ישראל עד דאחזי להו עץ דא עץ החיים (שם טו) וימתקו המים ז"ס שנקרא סלע זה בימים ההם צור כי (משלי ל) דרך נחש עלי צור והוצרך להכות בו קודם שנתן מימיו אבל עתה דקיימו אדעת רבן אי לאו דמחו ביה הוי מתקיים ודברתם אל הסלע שנה עליו פרק אחד ונתן מימיו בלי טורח.

והנה כל נשיא היה חוקק במטה שלו איש לבית אב כפי סוד יניקתן במרכבה עליונה כל אחד למשפחתו כי למעלה הם ג"כ סדורין כן וזה היתה ג"כ תלונתם וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו על עסקי משפחות משפחות הם חונים איש על דגלו באותות לבית אבותם כמו שחקוקה צורתו של יעקב למעלה ולכן לא נזכר משה בשירה זו כי יעקב הדור ההוא הבא מדור הולך שהי' פני חמה ועתה פני לבנה משה אתכנש כדי להאיר לדור ההיא ז"ש בזוהר בפרשה זו (קהלת א) אל מקומו שואף זורח הוא שם ומבמות הגיא שכלם יונקים ממקום שקבר משה וישב בי"ג מכילין כדמתרגמינן אשר בשדה מואב שזכה בהאי עלמא על מ"ט נתיבות מנין מוא"ב אבל אחר מותו ז"ש ומבמות זכה אל ראש הפסגה שהוא שער החמשים ראש לכל ראשים אש"ר בשד"ה מוא"ב בגי' י' פעמים אלהי"ם וחד יותר שהוא כל ימיו עלה אל אלקי"ם להמתיק י' כוחות שלהם י' פעמים אלהי"ם בגי' תת"ס בסוד (משלי כ) גם במעלליו יתנכר מיד שבא לעולם ותשם בס"ף ו' של מחוקק [להמתיק] הדינים בפ' רבתי של אי"ק הכי הוי תת"ס שבא להמתיק כל כוחות הדין שהוא סוד (איוב כח) ולכל תכלי"ת הוא חוקר וכן סוף אי לאו ו' דביני וביני לא יכיל עלמא לאתקיימא באינון דינין והנה משה מיד כשהתחיל הקב"ה לדבר עמו (שמות ג) של נעליך על גופא דחיוויא דנגע ביה בת פרעה ואצטרע מתמן (שם) כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמ"ת קד"ש הו"א בגי' תת"ס א: הם באו אל משה באומרם שלא חטאו רק בתערומתן על לחם לבד (תהלים לב) ואין ברוח' רמיה ויסר מעלינו את הנח"ש כי לא חטאו יותר ומשה שידע דקב"ה לא עבד דינא בלא דינא ויתפלל משה בעד

העם סתם מה שחטאו רחמנא לבא בעי הקב"ה השיב עשה לך שרף שחטאו בלב ג"כ ומשה עשה שניהם נחש נחושת לכפר על שניהם או להיפך על שדברו לשון הרע בסתר שלח נחש ועל הגלוי שרף לכן כשבאו והתוודו חטאנו ויסר מעלינו את הנחש כי דברנו בסתר ועל הגלוי לא היו צריכין להתוודות כי ראה משה שהקב"ה השיב עשה לך שרף שגם על מה שלא התוודו וחללו השם בפרהסיא אפ"ה אכפר להם וכ"ש על הסתר ומשה עשה שניהם.

או ישראל דברו לשון הרע ואתמר בגמרא (עירובין ט) אמר הקב"ה כל שמספר לשון הרע אני עליו מלמעלה ושר של גיהנם מלמטה ז"ש (תהלים קכ) חיצי גבור שנונים הקב"ה למעלה עם גחלי רתמים שר של גיהנם מלמטה לכן שלח עליהם נחשים שרפים נחשים מלמטה כד"א (עמוס ט) ואם יסרתו מנגד עיני בקרקע הים משם אצוה את הנחש ונשכם ומלמעלה שרף יעופף במסורה ב' (שיר ב) ופריו מתוק לחכי (ישעיה יד) ופריו שרף יעופף במדרש מן היה לו תקמ"ו טעמים ז"ס ופריו מתו"ק לחכי שהיה לו תקמ"ו טעמים והם התרעמו ואמרו נפשינו קצה לכן ופריו שרף יעופף ששלח הקב"ה עליהם השרפים ותקצר נפש העם ד' פעמים במסורה לפי שלשון הרע לישנא דקטיל תליתאה ר"ל הוא שקול נגד ג' עבירות חמורות ע"ז ג"ע ושפיות דמים ומצינו רבנן דרשו בפ' ויצא ע"פ (בראשית כח) ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך שהוא משמש על ע"ז ג"ע ש"ד ולשון הרע ע"ז (עמוס ח) חי אלהיך דן וחי דרך באר שבע ג"ע (משלי ל) כן דרך אשה מנאפת ש"ד (שם א) בני אל תלך בדרך אתם לשון הרע (תהלים לו) ודרכו קשתם אצל ע"ז כתיב (שופטים י) ותקצר נפשו בעמל ישראל אצל גילוי עריות אתמר בשמשון (שם טז) ותקצר נפשו למות אצל ש"ד (זכרי' יא) ותקצר נפשי בהם ופה אצל לשון הרע כתיב ותקצר נפש העם בדר"ך א' בדרך לכלול כל הדרכים שאמרנו ששקולה זו מכל ג' עבירות ע"ז ג"ע ש"ר ויסר מעלינו את הנחש"ש במסורה כל חיויא קמצא כי הקב"ה קמץ אותה וסגר פיה כד"א (קהלת) אם ישוך הנחש בלוא לחש שלחשו עליה מלמעלה שתלך ותעשה דין בפלוני כי (תהלים קמח) רוח סערה הוא השט"ן (שם) עושה דברו של הקב"ה שהוא גוזר מלמעלה לכן בכאן וישלח בעם בפתח שנפתחו מוסרותימו וז"ש (שם ב) למה רגשו גוים (שם) על י"י ועל משיחו מה יאמרו שהנה הקב"ה אסר בזקים פיהם של מחבלים דלעילא שאין רשות בידם לחבל לכן יאמרו ננתקה ממנו מאותה הנחש העליון מוסרותימו שהוא קשורה בשלשלאות ואין רשות להזיק בני אדם (שם) ונשליכה ממנו עבותימו מה שישראל קשורין בענף (ויקרא כג) ע"ץ ע"בות משולשין בג' אבות אברה"ם יצח"ק יעק"ב בגימ' ע"ץ עבו"ת (תהלים ב) יושב בשמים זה הקב"ה ומשיחו ישתק כי משיח יתיב בשמים נגד פתח של רומי לתתא כדאיתא בחלק (שם) י"י ילעג למו אז ידבר אלימו באפו ובחרונו כדאיתא בזוכר שם באותו היכל מן לשון הרע מתעורר אף וחימה ויסעו מהר ההר פ' זו רומזת לעתיד כי הנה ד' גליות נמשלו כל א' להר והן ארבעה מרכבות שראה זכרי' (זכרי' ו) יוצאת מבין ההרים וההרים הרי נחושת שהן ד' מלכיות סוסים אדומים בבל סוסים שחורים מדי לבנים יון סוסים ברודים אדום כי שני הרים הם ונחלקין לד' כי (איכה א) ישתרגו עלו על צוארי ויעקב שראה (תהלים קכה) ירושלים הרים סביב לה שהם ד' מחנות הטומאה א' (בראשית כח) מ"ה נור"א המקו"ם הזה בגי' ד' מלכיות ד' כוחות הטומאה כי ד' כוחות הטומאה הם מנהיגים ארבע

מלכיות וכל ד' מלכיות יניקתם מן (יחזקאל כט) תנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו שכן תני"ן בגי' ד' כוחו"ת הטומא"ה וכן ד' מלכיו"ת וז"ס ויחלום כשיצא יעקב מבאר שבע וראה ז' דרגין בההוא תנין בז' רישין ראה שהיא ס"לם בגימטריא ק"ל קל מן שמיא נפל על סמא"ל אתמר הוא מוצב ארצה שהוא יצר הרע יורד ומסטיין ועולה ומקטרג ז"ש נוטל רשות ונוטל נשמה (בראשית כח) וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלקים הם סיטרא דדינא קשיא עולים ויורדים בו הכל תלוי בי' (שיר ד) אלף הענן תלוי עליו שעל פיו יצאו ועל פיו יבואו לדין והכל ברשות עביד אם ישוך הנחש אינו עושה כלום רק והנה י"י נצב עליו שמצווהו לכן צווה יעקב (תהלים קכא) אשא עיני אל ההרים הם טורי דמלטטא וטורי דנחשא ואז יאמר נא ישראל (שם) מאין יבא עזרי שהם לנו הרבה אורבים במרום הדר א' (שם) עזרי מעם י"י וגו' אל ינום שומריך (קהלה ה) כי גבוה מעל גבוה שומר והנה ישראל הולכים בגליות (תהלים קה) מגוי אל גוי ומממלכה אל עם אחר והנה בזו הפרשה רומז כשנסעו ישראל מהר ההר וילכו ויסעו במדבר העמים מהר אל הר דרך ים סוף עד שיבואו בסוף דרגין שנימנית בשמינית למלכי אדום לכן חזרו לאחוריהם ח' מסעות כדברי רש"י בפ' מסעי לסבב את ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך ד' פעמים ותקצר במסורה נגד ד' גליות אבל גלות הזה של אדום הוא על עון לשון הרע וידבר העם באלקים ובמשה למה העליטנו מארץ מצרים הלא טוב היה לנו לשבת במצרים ז"ש וישבו שם ימים רבים שהיו ראויים להיות כל ד' גליות שאנו יושבין בד' מלכיות שנים רבים היה לנו ראוי לשבת במצרים למות במדבר על גליות אלו ונפשינו קצה בלחם רע עין שהוא ק"ל לקל חסר (איוב כד) קל הוא על פני המים כי בכל גליות אנו יושבין תחת ק"ל משיריין דיליה ומיד כשמתעוררין ישראל לשון הרע מתעוררין כל הנחשים וישראל ראו שהכל תלוי באותו תנין גדול רובץ בתוך יאוריו לכן בקשו ויסר מעלינו את הנחש במסורה ג"פ ויכר (שמות ח) ויסר הערב מפרעה ומכל עבדיו ויסר את הנחש (שם יד) ויסר את אופן מרכבותיו פרעה היה התנין ועליו היו תלויין כל הערבוביא ז"ש ויסר את הערוב ויסר את אופן מרכבותיו אופני מרכבותיו מבעי למימר או אופן מרכבתו אבל בזה האופן תלויין כל המרכבות או שבקשו על ערב רב שהיו אתם וגרמה להם ערבוביא בישא ז"ש ויסר את הערב שהם ערב רב אז ויסר את הנחש כי לא נחש ביעקב לכן אמר הנחש בלשון יחיד כי בזה הנחש תלויין כל המרכבות א"פן בגי' סמא"ל כל המרכבות בנוין עליו לכן עשה משה נחש נחושת כי ההרים הרי נחושת והביט אל הנחש וחי כי גלות מכפרת עון והפסוק אומר (ישעיה ה) לכן גלה עמי מבלי דעת ר"ל שאינם רוצים לידע שהם בגלות ואין מקבלים עול גלות עליהם אבל והביט אל לשון הרע שדיבר וזרקו אותו לנוקבא דתהומא רבא וכשיביט האדם באלו ענינים אזי וחי ואם קאי אקליפת נגה שצריכין ישראל להעלותה מן הקליפות וניצוצות הנידחות כלם יעלו לקדושה ודרך נגה (משלי ד) וארח צדיקים כאור נגה כשישראל מביטין למעלה ומעלים ניצוצות מן קליפותיה כל הנשוך מן (קהלת ד) דמעת העשוקים וחי.

חטאנו כי דברנו בי"י ובך שגם שמא דא דאית בך כי משה כלול תרווייהו שם של אלקים מלא הוא שי"ן שורקת של ספר יצירה נשאר אתוון מ"ה של משה שהיא מילוי הוי"ה באלפין. ובתחלה אמר וידבר העם באלקים ובמשה חשבו שהקב"ה לאמר (שמות ז)

ראה נתתיך אלקים לפרעה כי שם אלקים הוא כלול ביה ד' פעמים אלהי"ם בגימטריא משה וכל כוחות הדין באו ממנו: פרשת בלק וירא בלק את כל אשר עשה ישראל סבא לאמורי עם עשו כששלח לו לעשו עם לבן גרתי שהוא היה בלעם בגלגול שלא הוסיפו לו רק ס' של סטן על מספר שמו הראשון ועיקר תיקונו של יעקב לתקן השכינה שיהיה שורה על ישראל ז"ש לו ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה האי קרא ברזא דחכמתא יעקב אמר (בראשית לב) עם לבן גרתי ואחר עד עתה ר"ל שתיקן (תהלים קיט) עת לעשות ליי"י השכינה נקראת עת ולבתר דקבילת דכורא אתקריאת עתה בה' בסוד נער נערה ליל לילה מבואר בזוהר פ' בא ז"ש בלק עתה לכה נא ארה לי את העם הזה ובזוהר מפרש ועתה לכה נא ארה לי על מלת כה שצוה ישראל סבא לעשו כה תאמרון לאדוני לעשו שהי' אצלינו חופפת על ראשינו תמיד או על סוד אדני ז"ש לעשו (בראשית לג) יעבור נ"א אדני לפני עבדו כי (שמות לד) ילך אדני בקרבנו וכשישראל בגלות נפרד שם של אדני בסוד (שם ד) שלח נ"א בי"ד תשלח ז"ש האר"י ז"ל שיבואו אותיות נ"א ויתחברו עם אותיות י"ד ז"ש יעקב (בראשית לה) הצילני נ"א מי"ד אחי כי י"ד עשו גורמת כי י"ד על כ"ס י"ה שאין השם שלם ז"ש בלק לכה נ"א ארה לי בזוהר אולי אוכל נכה (שם מד) ידבר נ"א עבדך דבר שהוא הוא המתקן אותיות נ"א עם אותיות י"ד שאמר יוסף לפני זה (שם) האיש אשר נמצא הגביע בידו על סוד י"ד של שם אדני והשיב יהודה אני הוא המנגן בי"ד כי דוד סוד (שמות יז) יד על כס י"ה לכן היה בדוד י"ד מן אברהם ז"ש כי עצום הוא ממנו ר"ל מצותיו ותוקפיה של יד הוא בא ממנו כי דוד בא מן בלק מן עגלון ארה לי מלת לי מורה זיווג הקב"ה עם ישראל (תהלים קך) אל י"י בצרתה ל"י קראתי שיזכיר הקב"ה קידושין של שם עשה למען קדושתך אות למ"ד הוא (משלי יח) מגדל עז שם י"י מגדל הפורח באויר תמונת כ"ו שהוא שם י"י והוא אוה גדולה מכל כ"ב אותיות מורה על הקב"ה י' קטן מכל אותיות (דברים ז) כי אתם המעט הרי שבמלת ל"י מורה זיווג הקב"ה עם ישראל (תהלים כב) ואתה קדוש י"ושב תהלות ישראל ל"כה ארה לי על סוד (בראשית לג) כי יש ל"י כל (שם לב) ויהי ל"י שור וחמור עם תיבת לי נכנעו כל תרין סטרין לפני ישראל כי בזה (שמות יט) והייתם לי סגלה מכל העמים ר"ל קידושין צריכין ידים מוכיחות הרי את מקודשת לי והקב"ה קידש ישראל בתיבת לי (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים במדרש כל מקום שיאמר לי קיים לעולם ז"ש (שמות כה) ויקחו לי תרומה ר"ל בתיבת לי נעשים ישראל קודש ל"י בשעת עגל אמר הקב"ה (שם לב) ועתה הניחה לי שיבטל הקידושין שלהם ומזה למד משה לשבר הלוחות ובטל הקידושין שלהם לולי זה לא היה תקוה לישראל כי היו נידונין כאשת איש ועתה נידונו כפנויה דוד המלך אמר (תהלים כב) כל רואי ילעיגו לי על אינון קידושין (הושע ב) וארשתיך לי באמונה ז"ש בלק לכה ארה לי את העם הזה שמאחר שעם העם הזה יש קידושין עם הקב"ה אולי אוכל לנכות ולבטל הקידושין שלהם לכן נתן בלעם עצמה בענין זנות לבטל זיווג הקב"ה עם ישראל ולילך אחר הזנות ולפי דברי הזוהר ע"פ כי ידעתו את אשר תברך מבורך על השכינה הנקראת את (שם לד) אברכה את י"י בכל עת ע"ש ז"ש לכה נא ארה לי את העם הזה ר"ל מדת את היא עם ישראל אולי אוכל נכה וע"פ הזוהר פר' בשלח קודם פ' המן ע"ש ת"ח לא בעי קב"ה למיהב אורייתא לישראל עד דקריבו בהדיה ובמה קריבו בהדיה בגלוי רשימא דא"ר יהודה

לא קריבו ישראל לטורא דסיני עד דאעלו בחולקא דצדיק וזכו ביה מנ"ל (שמות יט) ביום הזה באו מדבר סיני ביום הזה דייקא ז"ש (ישעיה כה) ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה וכשמכרו ישראל ליוסף הצדיק אתמר (בראשית לז) נסעו מז"ה אח"כ בא משה (שמות יג) ויקח את עצמות יוסף וזה לך האות על ברית קודש שבזה זכו לתורה אח"כ כמ"ש (שם ג) בהוציאך וגו' תעבדון על ההר הזה כשחטאו בעגל נעשו כל ישראל ערלים אמרו (שם לב) כי זה משה האיש (הושע ו) והמה כאדם עברו ברית וכשיצאו ממצרים (שמות יב) והיה הדם לכם לאות אמרו (שם טו) זה אלי ואנוהו ז"ש בלק ארה לי את העם הז"ה דעאלו בברית קדושה שנקרא זה לכן בירך אותם כי מראש צורים על אברהם קדמאה לברית מי מנה עפר יעקב על הערלה שטומנין בעפר ובזה הן עם לבדד ישכון שיש להם חותם המלך לכן נתן בלעם עצה לפגום בברית קודש אמר בלק לכה ארה אר"ה מלשון כמלא אורה וסלו שהיה מלקט עשבין למעבד ביה חרשין והשיב בלעם מה אקוב לא קבה אל שהקב"ה מבטל הכשפים וכ"ת הלא (סנהדרין כ) נקראין כשפים שמכחישין פמליא של מעלה לז"א כי מראש צורים אראנו ר"ל דנפיש זכותיהו הן מצד זכות אבות מראש צורים הן בצד עצמם הן עם לבדד ישכון וכתירצו שם בגמרא על ר' חנינא דנפיש זכותיה שאני וע"ז במסורה ג"פ תחיה (שמות כג) מכשפה לא תחיה והטעם שלא תחיה כל נשמה לפני הכישוף אין כל בריה יכולה לעמוד אבל (קהלת ז) והחכמה תחיה בעליה זכות התורה עומד לפני הכישוף בלק אמר הנה עם יצא ממצרים כשיצאו משם היו באחדות לכן אמר יצא בלשון יחיד אבל עתה והנה כיסה אתעין הארץ שהם (בלשון) רבים בלק שהיה שונא את ישראל וידע שעבר (זכרי' י) בים צרה ופסל מיכה היה עמהם ריבוי אמר הנה עם יצא ממצרים שמיד נעשו ריבוי כשיצאו משם לא אמר והנה מיד רק כשעבר בים צרה עמהם ז"ש (במדבר לא) הן הנה היו לבני ישראל בדבר בלעם ר"ל אומה מיוחדת אל אחד בראם ומאמינים באחדות כשעוברים בברית נעשו בלשון רבים פרעה אמר (שמות א) הן עם בני ישראל רב אע"פ שהם רבים הן יחידים ז"ש (שם) הבה נתחכמה לו פן ירבה שלא יהיו ישראל מיוחדין ולא יאמינו באל אחד ובלעם שהיה באותו עצה שלח אחריו בלק ויגר מואב מפני העם כי רב הוא ר"ל אע"פ שהם רב אינם רק איש א' ז"ש הו"א וע"ז השיב בלעם לכה ארה לי יעקב נגד התחלה חומרית ולכה זועמ' ישראל התחלה צוריית נגד התחלה חומרית א' מראש צורים אראנו שהם מיוחדים (ישעי' נא) צור חוצבתם וגו' אל אברהם אביכם וגו' כי אחד קראתיו ומגבעות אשורנו שרה הוא גדרה עצמה מן הערוה וגדרו כל הנשים אחריה אחת היתה ופרסם הכתוב ועל התחלת צירית אמר הן עם כמו שאותיות הן הם מיוחדין בא"ט ב"ח כן הם אחד ז"ש (מלאכי ב) הן אל אחד בראנו על צורה (שם) אב א' לכולנו חומר (שם) מדוע נבגד איש באחיו בגמרא (מעיל' יז) ענין ר' ראובן בן אצטרבילי שגזרו ג' גזירו' שבת מילה נידה שהם דבקות השם נצחיות אחדות מצד שבת דבקות א' הן עם לבדד ישכון בשבת ועל מילה א' מי מנה עפר יעקב ועל נידה שסופרת ז' ימי נקיים ז"ש ומספר רובע ישראל אע"פ שיש להם מספר שמספרין ז' ימי נקיים אפ"ה הם מתרבין לפי שיעקב כל ענינו בבית לבן כשהיה בן צ"א א"ל הקב"ה (בראשית, לא) צ"א מן בית לבן לרמוז על סוד יחוד שם אדני הויה סוד אמ"ן לכן כשנולד יוסף אז כשהיה יעקב בן צ"א לימד ליוסף (שם לז) ב"ן זקוני"ם הו"א לו ס"ת אמ"ן (כי קטן בא לעו"הב משעה שיענה

אמן) מלמטה למעלה כשראה בלק מה שעשה ישראל סבא לאמורי שנולד יוסף שהוא סוד אמן (ישעי' כו) צדיק שומר אמונים ובזה נולד שטנו של עשו ועז"א (בראשית לב) הצילני נ"א מ"יד א"חי ר"ת אמ"ן (אשרי ולמה רגשו חד הוא ולכן מזמור אשרי האיש הוא מזמור קי"ב): מזמור קי"א על משה שהוא סוד מסוה אלף איק כלול מג' עולמות בסוד נר"ן משה רבינו כלול מכל תרי"ג מצות (תהלים קיב) אשרי איש (במדבר יב) והאיש משה עניו (תהלים קיב) ירא את י"י כלול מן מצות לא העשה שהם מצד היראה ג"כ מן רמ"ח מצות עשה ז"ש (שם במצותיו חפץ מאוד (שם) גבור בארץ יהיה זרעו לע"ל בארץ ישראל (ד"ה א כג) ובני רחביה רבו למעלה (תהלים קיב) דור ישרים יבורך שהוא (דברים לג) ויתא ראשי עם דור המדבר ובניו נקראו בני מושיעים כמ"ש ת"י ע"פ (שמות לד) נגד כל עמך אעשה נפלאות (תהלים קיב) הון ועושר שנתעשר מן פסל לך על סוד השפע שיורד בכל עולמות מן משה ז"ש (שם) וצדקתו עומדת לעד הנהיג ישראל במדבר (שם) זרח בחושך אור לישראלים כי כל מקום שהלכו קנו קדושה והוציאו ניצוצות (שמות י) ולכל ישראל היה אור באותו מקום שישבו ז"ש (שם) במושבותם (תהלים קיב) משמועה רעה שאמר פרעה (שמות י) ראו כי רעה נגד פניכם כי נכון לבו בטוח בי"י לילך אחריו (ירמיה ב) במדבר בארץ לא זרועה גם כששמע יהושע את העם ברעה הוא לא שמע והטעם כמבואר בזוהר דרגיה דמשה דעגלא אבל אנפוי דיהושע סיהרא לכן ראה ברעה ז"ש נכון לבו בטוח בי"י: וירא בלק את כל אשר עשה ישראל סבא לאמורי הוא עשו כשביקש עשו שיהיו שותפין יחד (בראשית לג) נסעה ונלכה לנגדך והסיב לו יעקב (שם לב) עם לבן גרתי (שם) והכבשים הפריד יעקב שלא יתערבו החיצונים בקדושה וכל עניינו שם שלא (שם) שתם על צאן לבן כי הקשורים דמקשרי קישראל דמהמנותא הם ליעקב והעטופים הם ללבן וכן בקש על הדורות (שם לב) וריוח תשימו בין עדר לעדר בין זרע שנזרע בקדושה לזרע שנזרע שלא בקדושה ז"ש (שם לג) יעבר נא אדוני לפני עבדו בפני עצמו ואני אתנהלה לאטי מרכבה בפני עצמו (שם לב) ויקרא שם המקום ההוא מחנים שלא להתערב זה בזה כל אחד מחנה בפני עצמה ומבואר בכנפי יונה כשישראל הם זוכים אז יבאו ויאירו בהם ש"ע נהורין ומלבוש של חש"מל מכסה עניהם שאין רשות לחיצונים ליגע בהם ולכן נקרא ח"ש בזמן הארת הקדושה ועתים כשחשו יש שליטה בחיצונים אז נקרא מ"ל (תהלים לז) כחציר מהרה ימ"לו.

והנה בשעת תפילת י"ח שהמשכנו הארת הקדושה ואז כדי שלא ישלטו החיצונים באותה ההארה אז אנו מסיימין המברך את עמו ישראל בשלו"ם שהוא אותיות מלבו"ש דהיינו חש"מל שקרא יעקב (בראשית לב) שם המקום פני"אל שהוא סוד אור פניאל והנה בשבת כסוי הזה הוא כעין סוכה עלייהו דישראל לכן מתפללין ופרוס עלינו סכת שלומך מזה היה מתיירא בלק ויגר מואב מפני העם כ"י ר"ב הוא בגי' ע"ב ס'.

מ"ה ב"ן בהארת אלו ד' שמות בד' עולמו' בסוד (תהלי' כט) י"י יבר"ך שהוא ג"כ בגימטריא ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן (שם) י"ברך א"ת ע"מו ב"שלו"ם ר"ת א"ב'יע שבכל א' מד' עולמות יש זה הכיסוי ובשעה שקבלו תורה במדבר סיני זכו לאותו מלבוש ז"ש (שם) י"י עוז לעמו יתן כשנתן הקב"ה התורה לישראל אז זכו לשע"ח נהורין ושל עולם עשיה הוא עב יותר מכלם כי שם עיקר אחיזת החיצונים ז"ש מואב עתה ילחכו הקהל

הזה את כל סביבותינו כ"לחוך ה"שור ר"ת סכ"ה שהקב"ה פורס סכת שלומו עלייהו
דישראל ז"ש הן עם יצא ממצרים שהקב"ה נתן מסך מבדיל ביניהם לבינינו וכיסה את
עין הארץ וחבקוק ג) כסה שמים הודו עי"ן האר"ץ בגימטריא תו"ך שהם תו"ך ואיהו
חוץ לכן הביאו אל קרית חוצות והנה כשראה בלק באיצטגנונא קצת העדה שעתה וישב
ממנו שבי נוטל זיהרא עלאה מנהון ואין עתה עת רצון לישראל לית ח"ש להו רק הם
בחלק מ"ל לכן אמר והוא יושב עתה בחלק מ"ל מן חשמ"ל לכן עתה לכה נא בבקשה
לא תדחה השעה שהיא עומדת ולפי שבלעם בא מן רע של הבל בסוד ה"נה ב"רך
ל"קחתי שגרם ש"ע נהורין כמה דאת אמר (בראשית ד) וישע י"י אל הבל ואל מנחתו
ובקליפה לקבל זה (ישעיה נ) ע"ש יאכלם (שבת קנז) מי שיש בו (משלי יד) ר"קב
ע"צמות ק"נאה וכמ"ש כנפי יונה על סוד תולע שאוכל בשר המת שבקליפ' הוא פני
שו"ר קדמא' לניזיקין ובקדושה עול"ת תמיד שהוא שם אבגית"ץ בגימטריא תולע
ושקוצי"ת בגי' תולע"ת שני שנ' ונתן הכהן סוד נעוץ סופה בתחלתה כי חשבון ונת"ן
הוא שם ראשון תולעת הוא שם אחרון והוא רזא דמ"ב על כן אמר בלק ילחכו סביבותינו
כלחוך השו"ר שהוא השו"ר שמרחיקין ממנו בניסן ותשרי לכן הקריבו מ"ב קרבנות
לקבל שם של מ"ב ועל בלעם שנתקנא בהו אתמר (משלי י) שם רשעים ירקב כי נעשו
ממנו נחשים ועקרבים וירא ישראל שוכן לשבטיו וראה שהקב"ה חופה עליהם רוח
אלקים ואתמר עלייהו (שבת) ועצמותיהם יגרם בעצמות של רב אחא שלא היה בהם
קנאה וכן היה להם לדור המדבר שלא שלטה בהם רימה בפרקי דר"א ועל בלעם נאמר
שת"ם העי"ן שגרם ב"פ ש"ע ש"ע מסיטרא אחרא כמ"ש יוסף (בראשית מז) והאדמה
לא תש"ם ובשעת חורבן (איכה ג) גם כי אזעק ואשוע שת"ם תפלתי שנכנסין שת"ם
קליפות במקום (ישע' יא) שעש"ע יונק על חור פ"תן היא הקליפה עליה דבלעם אתמר
(שם ו) השמ"ן ל"ב הע"ם היפך באתוון הנשמ"ה בלע"ם הוזה שנתלבשה בהם נשמתו
של בלעם הרשע כי כל מי שיש לו ג' דברים הללו הוא מתלמידיו של בלעם הרשע
סימנם ויתיבב מלאך י"י לשט"ן לו שכל מי שיש לו ג' מידות אלו נפש שפילה עין טובה
רוח נמוכה הוא מתלמידיו של א"א ולפי שלא היו לו ג' סימנים אלו לכן היה לו לשטן
(שם) ועיניו השע על ש"ע של סיטרא אחרא נענש שנעשה שת"ם העין (שם) ואזניו
הכבד שגם בלעם פגם באודני' הוה ותריוויהו בהוה רשע שפגם בכולהו: ויאמר מואב
אל זקני מדין עתה ילחכו הקהל על ערב רב שהם אינם עומדין בתפקידו של הקב"ה
כלחוח"ך השור כמו שהטעו ישראל בענין עשיית העגל מזה היה מתיירא מואב ועוד
אחרת היו מתייראי' שראו מה שעשו ישראל לאמורי שעמון ומואב טהרו בסיחון לכן
היו מתייראים מואב ואמרו לפניו מאחר שבלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא ובלק
הוא ממדין ולא מעמון ומואב מש"ה הם נחשבים לעם אחד והטעם שלקחו בלק למלך
לפי שמואב הוא משמאל ובלק הוא מימין שהיו ב' סטרין ביחד ובאו לכלול ימינא
בשמאלא תרין סטרין בסטר' אחרא לפי שמואב הוא פני שמאל מאביהן לוט שהלך
לשמאל תמן פני שור לכן אמרו עתה ילחכו כלחוך השור לכן לקחו בלק שהוא מימין
מסיטרא דחמור ונעשה מלך למואב בעת ההוא לכן שלח בלק אחר בלעם כי ח בלעם
הוא לבן מסיטרא דחמור ימין הלך למלוך בארץ אדום שמאל לשתף ב' סטרין יחד לכן
אמר נעשה שותפות ביחד ולפי זה (תהלים קכ) אויה לי כי גרתי משך על בלק ומואב

(שם) שכנתי עם אהלי קדר על בלעם ואפשר ע"ד (שם) אני שלום מי שרוצה לדבר שלום רק כשהוא פותח בשלום לפני בעל ריבו הוא חושב והוא רואה שהוא נכנע לפניו ואז מתחיל הוא במלחמה וכן מואב הוא לעולם שונאים זה את זה רק שעתה עבור ישראל משל לשני כלבים וכו' עשו שלום ועכ"פ הראה מואב את עצמו שהוא אינו ירא בפני ישראל להודיע למדין שהם חזקים ואין להם שום מורא בפניהם רק עתה ילחכו הקהל סביבותינו אם אין אנו מתיראים בפניהם כלל רק על סביבותינו ולפי שראה בלק את כל אשר עשה יעקב לעשו שכל עניינו היה על אתחברותא דסטרא אחרא לכן לקח סיר וחפר בנוקב' דתהומא רבא והוצרך אח"כ דוד להעלות (סוכה נג) ט"ו מעלות עם ט"ו שיר המעלות וזה סוד שראה יעקב גם כן אתחברותא בה בשעה שהיה בבית לבן וחיבר ט"ו שיר המעלות לבטל עינא בישא דא בתחלת חיבורו ט"ו מזמורים על ט"ו מעלות כל א' כלול מאה רמז רשע זה (תהלים קכ) ב"צרתה ל"י ק"ראתי ר"ת בל"ק גם (שם) ה"צילה נ"פשי מ"שפת ר"ת ה"מן שנתכווין להוריד פ"ר דינים וכן הם נתחברו לזה או לפי שבלק היה מבני בניו של יתרו שהוא (שופטים ד) חבר הקני נפרד מקין ובלק נשאר בקנא דמסאבותא רע של קין ובלעם הוא מן רע של הבל כמ"ש לקמן ה"נה ב"רך ל"קחתי אתחברו תרין אילין בעיטא חדא וע"פ הזוהר שדרש על שמות של רשעים הללו שאמר בלק עמלק נלחם עם ישראל לפי שראה שמו עם לקה והנה שמי בא לקה ושמו של בלעם בל עם לית עמא ולית רעיא שמא דילן גרים והקב"ה חשב ובלבל שמם לקח בל מן בלק בל מן בלעם ונעשו בלבב עמק בלבב עומקא דמחשבה דלהון דלא ישלטון בעלמא כוונת העמק הזה שבלבל אותם היינו מ"ש ר' שמעון אלעזר יאות אמרת אבל ההוא רשע אמר דור הפלגה אשתדלו ולא יכולו דחסר מיניהו פומא דלישניהון איתבלבל וכו' הרי שכוונתו שאותו עמק של בקעת שנער בלבב אותם דעבדו שותפא בפומא ובעובדא ועז"א בלק ועתה לכה נא ארה לי ר"ל שיש לי קסם בעובדא ולית אנא חסר רק הדיבור אולי אוכל אני בעצמי ספק אם יועילו מעשי אבל עתה כשתבא נוכל בוודאי ולכן אמר בלעם להקב"ה בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי קבה כי באמת בקש בלק מכל עם מילולא שהוא קבה מלשון (ויקרא כד) ונוקב שם י"י בדיבור והקב"ה השיב לבלעם לא תלך עמהם להיות לכם שותפות בתרין סטרין דהיינו שאתה קבה ובלק ארה לכן לא תלך עמהם שיהיה ב' סטרין ביחד לא תאור את העם ובלק חשב שלכך לא בא בלעם לפי שהוא תלה עובדין בידיה ולא ביד בלעם ובאמת גם במעשה היה לו לכן אמר וכל אשר תדבר אעשה כי גם המעשה יהיה נקרא על שמי ולכה קבה.

או ענין עמק שבלבל אותם שראו שישראל חטאו בג' ענינים סימנם עמ"ק ע"גל מרגלים ק"רח ז"ש בלק הן עם יצא ממצרים ועשו עגל מה אלו ע"ז אף אלו ע"ז ועל מרגלים אמר וכיסה את עין הארץ שגידפו וחירפו באומרם כי חזק הוא ממנו כביכול אפי' בעל הבית אינו יכול להוציא כליו משם (זכרי' ד) עיני י"י המה משוטטים בכל הארץ והם כיסו וכפרו בעיק' בהקב"ה שהוא עין הארץ ועל קרח שעד היום (דברים ח) לא נפקו שמש וירח עד דמחו בהו גירא שהם ענין הדינים שיוורדים לעולם מן מעשה קרח ז"ש והוא יושב ממולי שראה במשקופא דחכמתא קרח יושב בגיהנם שמה מואב ושריה (יחזקאל לב) שמה אדום ומלכיה גם הוא יושב שם ממול היכלא ואותו עמק בלבב אותם שבא לקלל את ישראל ז"ש בלק ועתה לכה נא אין ועתה אלא תשובה כמ"ש רבינו ז"ל

ע"פ (בראשית ג) ועתה פן ישלח ידו שאד"הר עשה תשובה כמ"ש (דברים י) ועתה ישראל מה ה' שואל מעמך והטעם שמלת ועתה מורה תשובה כמ"ש ר"א לתלמידיו (שבת קנג) שוב יום א' לפני מיתתך שנמצא כל ימיו בתשובה לכן נקרא ועתה ברגע א' יש קונה עולמו בתשובה ולפי שהיה בלק מתיירא שמא יעשו ישראל תשובה לכן אמר ועתה ר"ל שיכולים לעשות תשובה ע"כ לכה נא אין וא אלא עתה עכשיו מיד תבא ולא תדחה כי השתא קיימא שעתא ואפשר שה"ק הן עם יצא ממצרים וא"ת מי הוא זה שמלא לבו לקלל בניו של מלך (הושע יא) אנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותי לז"א שהרי הקב"ה מסכים לזה שהרי עד הנה היו יושבים תחת ענני כבוד ז"ש וכסה את עין הארץ תחת ענני כבוד ועתה יושב ממולי שנסתלקו ענני כבוד הרי שהקב"ה רוצה בקללתן ועז"א וירא בלק את כל אשר עשה ישראל לאמורי שהוא עשו הוא עמלק כמ"ש (במדב' כא) וישמע הכנעני מלך ערד (ר"ה ג) שהיה עמלק שינה כסות ולשון ובא עליהם ואז נסתלקו העננים בשעת מיתתו של אהרן (במדבר כא) וישב ממני שבי אותו אור שהיה להם מכל שרי מעלה נסתלק בשעת עשיית העגל ונשאר עוד קצת אור אצלם והוא שבי שלהם (תהלים סח) שבית שבי לקחת מתנות באדם ואותו שבי נטל עמלק ואפ"ה אח"ז (במדבר כא) ויקרא שם המקום ההוא חרמ"ה בטעם (שמות יז) מזה אמח' את זכר עמלק בגי' ר"ב החוב"ל שהו' גר"ן האטד סמא"ל מסט"ן עם תלת גולירין דיליה שהיו במדבר (דברים ח) נ"חש ש"רף ע"קרב (עמוס א) ע"ברתו ש"מרה נ"צח שעשו הבאיק בזה עם יעקב ע"כ שלח אחר בלעם שכל עניינו לבטל קין הבל כמו שבלעם היה מן בל של הבל כן היה בלק רק שהיה לו ג"כ ק"ן של קין רק שנשתיירו ג' אתוון י"ן ה' שהוא סוד אדנ"י י"ן מן אדני בדכורא ה' בנוקבא בלעם עשה עניינו על שני חדשים (קהלת ז) גם א"ת זה לעומת זה עשה אלקים א"ת הגוים יש להם ב' חדשים ת"מוז א"ב ז"ש (אסתר ג) הרצים יצאו דחופים וגו' והעיר שושן נבוכה וישראל יש להם ב' חדשים א"לול ת"שרי הרצים יצאו דחופים (שם ה) והעיר שושן צהלה ושמחה לכן שלח הקדוש ברוך הוא מלאך והעמידו בג' מקומות שהרתה לו שכבר הקב"ה מאריך אפו וגבה דיליה ונגד ג' עבירות אלו יהיה ג' גליוה פעם ראשון עמד המלאך בדרך ותעמוד בשדה כי (מיכה ג) ציון שדה תחרש ופעם ב' על גלות שני גדר מזה וגדר מזה (שם) וירושלים עיין תהיה ופעם ג' על אריכות זה הגלות ויעמוד במקום צר שאין לנטות ימין ושמאל שישראל מכל צד אין להם מנוחה לא מימין ולא משמאל לכן אמר בבלעם וילך שפ"י שראה בלעם (עמוס ב) ש"לשה פ"שעי י"שראל והם עתה ש"מיטת פ"חז י"צחק לכן הביא מ"ב קרבנות ש"לשה פ' עמים י"ד שהם ג' ידות (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור חזקה גדולה רמה ג' פעמים י"ד בגי' מ"ב מסטרא דגבור"ה בגימטריא ארי"ה שרצה לנכות והקב"ה (שם קטז) שומר פ"תאים י"י ועשה מזה ג' גליות שהם (ירמ' נ) ש"ה פ"זורה י"שראל שחלק העונש על ג' חלקים ש"מר פ"תחי י"שראל ש"די פ"תח י"מין ש"לשה פ"תחי י"שראל הן הן ג' צורות של ה' ו'ו' די דו בגימטריא מ"ב ונתהפך הענין ש"לשה פ"עמים י"ברך (ישעיה מ) שא"ו מרום עיניכם ש"ערים א"רבעים ו"שנים ומזה הטעם העמיד בלק לבלעם על ג' מקומות ובכל פעם שבירך הוא מעין אותו עין שרצה לקלל אותם הפעם הראשון אמר מן ארם ינחני בלק לכה ארה לי יעקב הם הערב רב שעשו עגל ולכה זועמה ישראל על כלל ישראל מה אק"ב להוריד עליהם ק"ג דינים

מסטרא דדינא עבור עגל שעשו בשעת מנחה ברזא חדא לא קבה אל כי א"ל הוא מעשר מן י"ש שהוא נחלק לג' פעמים ק"ג א' נוצר חסד הב' מצד הדין הג' מצד רחמים כדדריש ההוא רביא בפ' תרומה ע"פ (משלי ו) ותורה אור ע"ש והנה אף בשעה שהיו ראוין לקללם בשעה שעשו עגל לא קבה א"ל רק אמר למשה (שמות לב) הניחה לי וכי תופס היה בו אלא נתן לו מקום להתפלל בעדם והנה שם אל ושם י"י הם עומדים לפני שם של אלקים כי בטל יחיד במיעוטו ומה אזעום אף בשעה שהיו ראוים לא זעם י"י רק אמר (בראשית מט) ארור אפם: הנה כסה א"ת עי"ן הארץ על תרין סטרין עש"ו ישמעאל"ל בגימטריא הכי הוי כי ראה בלק מה שעשה ישראל סבא לאמורי שלקח שכ"ם אחד מיד אמורי בחרבו שהוא ק"ש ובקשתו הפלה ובזה עושה אדם נחת רוח ליוצרו בתרין יחודין בק"ש מוסר עצמו על קדושת שמו ובתפלה מוסר עצמו למיתה ולכן כל זמן שלא היה יוסף אצל יעקב לא נפל על פניו וכשבא יעקב אל יוסף אמר (בראשית מו) אמותה הפעם עתה יכול אני לפול על פני ולמסור למיתה בנפילת אפים כי אין נופלין אלא במקום ס"ת כמ"ש (שמואל ב כג) נפלה נ"א נ"פילת א"פים (שם) ביד י"י אין י"ד אלא מקום י"י ס"ת ויוסף הוא סוד ס"ת שבארון בסוד (בראשית נ) ויישם בארון במצרים ולכן אז כשבא יוסף ליעקב קרא אז ק"ש ואחר כך התפלל ויפל על פניו ג"כ הרי נתקיימו שניהם ביוםאחד כמאמר הקב"ה לאד"הר (שם ב) ביום אכלך ממנו אז מוכרח אתה להעלות ניצוצות הנידחות ממאנין תבירין שראה יעקב שיש שבר במצרים סוד מאנין תבירין מות תמות תרין בקש"תי סוד קש"ת ק"ש ת"פלה ובזה הם עושי (תהלים קמט) נקמה בגוים ומקשרים כל נכבדי האומות בחבלי ברזל ואוסרים שרים שלמעלה בזיקים ואותו שכם אחד נתן יעקב ליוסף יתר מעל אחיו שהוא שטנו של עשו ז"ש (בראשית מח) אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי דהיינו חרב שלו פיפיו להמשיך אל (תלי' קמט) רוממות א"ל בגרונם תרין פיות דהיינו ק"ש ותפלה או חר"ב מורה על יחוד ק"ש שמוסר עצמו למות בידם על נפילת אפים שהוא ביד שמאל נפלה נא ביד י"י ודבר זה ראה בלק אשר עשה ישראל לאמורי ויגר מאוד מפני העם כי ר"ב הוא שראה ארונו של יוסף הולך לפניו לפניהם לפני ארון שכינה ז"ש עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו כלחוד השור ויעקב בירך את יוסף (בראשית מט) בן פרת עלי עי"ן (שם מו) ויוסף ישית ידו על עיניך ז"ש וכיסה את עי"ן הארץ שהם ב' סטרין אלו עשו ישמעאל שהם כלל ע' אומות וכיסה את עי"ן הארץ על ע' של כתנות אור שעשה אד"הר מאלפין עיינין ור' חייא (מגילה כד) קורא לעיינין אלפין ועשה מע' א' כמו אברהם שאמר (בראשית יח) אנכי עפר ואפר שעשה מע' א' ז"ש כי מראש צורים אראנו שבימיו כשהיה בן מ"ח והכיר כל מ"ח צורות נפלגה הארץ לע' שרים והוא נפל לחלקו של הקב"ה (יחזקאל לג) אחד היה אברהם ז"ש כי מראש צורים זה אברהם אראנו ממנו באה החלוקה גם כשבא אברהם וגדר ערוה כל ישראל גדרו בשבילו גם שרה גדרו כל הנשים ממנה כמ"ש ע"פ (שיר ד) גן נעול זכרים (שם) גן נעול נקיבות מי מנה עפר יעקב על שהכריתו ערלה ומתישין כח הזנות והוא נתן להם עצה על זנות עז"א תמות נפשי מות ישרים (תהלים קיב) זרח בחושך אור לישרים שהוא על (בראשית ג) כתנות עור של אד"הר שעשויה אור באלף עז"א תמות נפשי מות ישרים על מיתות של אבות העולם אברהם מסר עצמו לאש ויצחק לחרב ויעקב עם מלאך לכן בא מלאך כנגדו וחרבו

שלופה בידו שאתה רוצה לעקור אומה המוסרת עצמו למיתה על קדושת השם: בילקוט ע"פ (מיכה ו) מה הלאתיך דריש ענין ק"ש אין הקדוש ברוך הוא מבקש וכו' ע"ש וקשה מה ענין זה לענין בלעם אבל לדידי ניחא שרצה לבטל ק"ש ותפלה לכן הראה לו בג' מקומות נגד ג' תפלות שחרית הראה לו אברהם מנחה יצחק ערבית יעקב.

ודם חללים ישתה כי אוחו (תהלי' קמט) חרב פיפיות בידו ומכה מכה של חלל לפי שבחללים של ק"ש יש ס' חללים (שם סח) בפרש שד"י מלכים בה ש"שים ד"בוקים י"פריד שהוא נותן ריוח בין הדבקים שעושה חלל וכבר בארנו שרשע בקש לעקור מהם קריאת שמע כ"ה אתוון וכנגד זה ארו"ל (סנהדרין קה) שכלם נהפכו לקללה חוץ מן א' שרצה לעקור ב"כנ מישראל מה טובו אהליך יעקב שהוא סוד תרין זיווגים אלו ק"ש י"ה תפלה ו"ה ללמד בני יהודה קש"ת שזה כתובה על ספר הישר כמ"ש תמות נפשי מות ישרים אמר בלעם מה אקוב לא קבה אל שכבר מידת אברהם הוא אל גם אברהם גרם לברר ולזכך כל הגרים שמסוף העולם עד ביאת המשיח כי אברהם גייר אנשים ושרה נשים כמ"ש (בראשית יב) הנפש אשר עשו בחרן לא על גרים שבזמן ההוא מדבר רק על כל באי עולם כי (שם יז) אב המון גוים הוא וכן היא לא נקראת בלשון יחיד שר"י רק (שם) שרה שמה כי הוא (איכה א) שרתי במדינות על כל הגוים קאמר (בראשית כא) גרש האמה הזאת שגרמה שכיתת וביטל הקליפה מן העולם והוא את"ן של בלעם שנרמזין בתיבת את"ן שבא מן אברהם ת"רח נ"חור וכבר בישר הקב"ה את אברהם (שם טו) ואתה תבא אל אבותיך בשלום על גלגול איוב ונרמז במלת תב"א והקב"ה רמז לשטן כשבא לקטרג על איוב (איוב א) ויבא גם השטן בתוכם ויאמר י"י אל השטן מאין תב"א ת"רח ב"גלגול א"יוב והשיב השטן משוט בארץ ומתהלך בה שהלך כל הארץ ולא מצא כאברהם שכתוב גבי' (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים אז השיב הקב"ה (איוב א) השמת לבך אל עבדי איוב ועל ישמעאל השיב (בראשית טו) תקבר בשיבה טובה שיעשה ישמעאל תשובה אבל למרק עונו בא באתונו של בלעם לפי שבא על חמותו ועל זכרים לכן תלחץ רג"ל בלעם אל הקיר מי שבא על הזכור יתענה רג"ל תעניות לפי שפגם בב' ריעים דלעילא שהם ע"ב קס"א וז"ש כי מראש צורים אראנו שהוא אברהם שגייר כל הגרים ומגבעות אמהות מי מנה עפר יעקב הברכה אשר בירך הקב"ה ליעקב (בראשית כח) והיה זרעך כעפר הארץ שיברך כל הענפים ויעשו פרי למעלה כדין צמיחה שחוזר לעלות כגנה זרועיה תצמיח כן מידתו של יעקב (תהלים פה) אמ"ת מארץ תצמח וצדק הם גירי צדק משמים נשקף ומספר רובע ישראל שהקב"ה מספר רביעותיהן שלא תלך לבטלה כל זרע שנזרע בקדושה שהקב"ה מקבץ (שם קמז) נדחי ישראל הם ניצוצות הנידחות ולסוף ימים מצרף הקב"ה מחשבה למעשה ונברא מאותו זרע (ישעי' ו) זרע קודש מצבתה ולפי שאברהם ושרה הם בנין אב לכל ת"ח בזיווגן שזרעם נכון לפנייהם לכן פתח באברהם ושרה ואח"כ על מספר רובע של כל ישראל ולפי שרשע זה נלקה ברגל בחטא זה ע"כ בקש על עצמו ותהי אחריתי כמוהו: במדרש אולי אוכל נכה בו שלא בקש בלק רק לנכות א' מחלק כ"ד מישראל ו"ק מאין למד המדרש כן ונראה שהקשה לו קושיות ה' יתירה ועתה לכה לך מבע"ל בלא ה' אלא שנתכווין לנכות כ"ה מנין כ"ה אלף שהוא א' מכ"ד חלקים מס' רבוא של ישראל וטעם שרצה לנכות מנין כה לפי שהוציא הקב"ה לאברהם החוצה צא מאצטגנונא שלך

והגביהו למעלה מן המערכה שאין המערכה שולטת עליהם וזה ראה בלק מזה שעשה לאמורי שהעמיד החמה שהוא מלך של עולם הגלגלים כמלך בגדוד בין הכוכבים המסבבין מזה הצד ש'צ'ם מזה הצד נכ"ל חמה באמצע ויגר מואב מאוד כי רב הוא על השמש קאי שהנה נצחו את המאור הגדול שהוא רב על כל משפטי כוכבים ז"ש לו וכיסה את עי"ן הארץ על העמדת השמש שנברא להאיר על הארץ ומשנה הטבע וכל זה בא להם מצד ברכת (בראשית טו) כה יהיה זרעך ועתה לכ"ה נא ארה לי לעקור האי כ"ה מאתרה ברכת כה יהיה זרעך ואם לא אוכל לעקור כלו אולי אוכל נכה בו פורתא ובלעם השיב כי מראש צורים אראנו על אברהם שדורך על במות המערכה ויש להם מערכה בפני עצמה הן עם לבדד ישכון (קהלת ז) גם את זה לעומת זה כמו שי"ב מזלות הן כן י"ב שבטים (דברים לב) יצב גבולות עמים למספר בני ישראל מי מנה וגו' ומספר רובע על דגלים דלעילא לקבל ד' תקופות השנה שבכל הקופה יש ג' חדשים כן בכל דגל ג' שבטים ד' פעמים קה"ל נחלק ישראל"ל.

או נאמר שם באברהם (בראשית טו) ויוצא אותו החוצה שהוציא אותו מן חוצות לכן הביאו קרית חוצות כי ישראל הם תוך והם חוץ בלק ובלעם תרווייהו מן ב"ל של הב"ל (תהלים עג) ספו תמו מן בלהו"ת הות (שם י) ומרמה תחת לשונו וע"ז (ישעיהו מו) כרע בל קרס נבו בא משה ונקבר בהר נבו (דברים נד) לא ידע איש רע בליעל את קבורתו שם כי הוא פוער פיו (ישעיהו ה) לבלי חק וכשראה קברו של משה שנקבר בהר נבו הוא קורס וכרע נפל לנוקבא דתהומא רבא: ותלחץ רגל בלעם.

לפי ששקר אין לו רגלים גם רצה לגרום ולעקור כ"ה מישראל (עמוס א) ועברתו שמרה נצח לבטל (שמות יט) והר סיני עש"ן כולו שהיו מאירים בישראל ש"ע נ"הורין והלך להביא לו ג' גולייירין בישין בזה גורם שהודי (דניאל י) נהפך עלי למשחית ונעשה דוה וקיים עלמא אחד סמכא שהוא הוד ובזה היה אביקת מלא"ך אדו"ם שהוא סמא"ל עם י"א קיטרין דיליה דכליל להו בלע"ם והיה יעקב צולע אחד כרעא לכן מדה במדה לא בטלה ותלחץ רגל בלעם אל הקיר שעתה נעשה הוא צולע על אותו ירך כי נתלבש בלעם בשר של אדום שהוא עולה עמו דהיינו סמא"ל עם י"א קיטרין וכן מלא"ך אדו"ם וזה סוד לדעתי ויחר אף אלקים כי הולך הוא ויתיצב מלאך לשטן לו ר"ל שהקב"ה חרה אפו כי הולך הוא על מלאך סמא"ל אתמר בכל מקום גבי אברהם (בראשית יח) והוא יושב פתח האוהל וכה"א (שם) ולשרה בן שהיה מסטרא דנוקבא והוצרך אח"כ לעקידה שיהיה בנו של אברהם ולפי שאז שולט גדי בבית בסוד (שמות כג) לא תבשל גדי בחלב אמו לכן גרם ההיא ישיבה שימשל גדי בקליפה ולכן רומז במדרש ישראל שחטאו גדי מן העדר על ההוא עניינא אי' לכן בא בצק לבטל עקדה לעת עתה וכן גבי עשו אי' וגם הוא זה סמאל שהוצרך לדבר טוב על ישראל ז"ש ויתיצב מלאך י"י כי זה המלאך י"י לו לשטן והוא רוכב שרצה הרשע הזה שיהיה הוא לשטן: ויך את האתון במקל.

בזוהר בדינא תקיפא (קהלת ז) כי העוש"ק יהול"ל חכ"ם ס"ת מק"ל (בראשית לב) כי במקלי עברתי את הירדן או שרצה לקלל את יעקב שהיה מתפאר את עצמו במקלי עברתי את היר"דן משם יורד דין על ישראל ויעקב נטל מקלו שהיא התורה ע"ד מ"ש במדרש רבה פ' קדושים ע"פ (משלי ג) עץ חיים היא למחזיקים בה משל למלך שאמר

לבנו צא לפרקמטי' אמר לי' אבא מתיירא אני בדרך מהליסטים ובים מפני אפורטון מה עשה אביו נטל מקל וחקקו ונתן בו קמיע ונתנה לבנו ואמר לו יהיה המקל הזה בידך ואי אתה מתיירא משום בריה כך אמר הקב"ה לישראל עסקו בהורה ואין אתם מתיראים משום אומה (הושע) עמי בעצו ישאל על התורה (שם) ומקלו יגיד לו ענין הנמשל (תהלים קמז) מגיד דבריו ליעקב כי באותו מקל עבר הירדן ועתה ויך בלעם את האתון ספ"ר ב"פ מק"ל כי סייף וספר ירדו כרוכין מן השמים לו יש חרב בידי במקל התעורר עליהם אחוריים של שם מ"ה יו"ד ה"א יו"ד ה"א וא"ו יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגי' ק"ל ושם של מ"ב לכן הקריב מ"ב קרבנות (או ה' גבורות הם ה' היות בניקוד אלקים) ז"ש (מיכה ו) עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב על שם של מ"ה שהוא בזעיר נגד יעקב ז"ש לכה ארה לי יעקב מ"ה אקוב ר"ל שם מ"ה לא קבה א"ל כי הארת אריך נתפשט בזעיר שהוא ג' יודין משם של ס"ג וא' בגי' א"ל הם משפיעין ביעקב שהיא זעיר ומה אזעום לא זעם י"י כי שם של י"י הוא רחמים גמורים לא מניח דין להתעורר באחוריים ונותן טעם לזה א' ה"ן ע"ם כלבי"א יקום כשעונים אמ"ן אז הארת א"ל בעולם ועל מי שעושה עצמו אדם אתמר (תהלים פג) מל"א פניה"ם קלו"ן כי בלעם יניקתו מן נופל וגלוי עינים שהם סוד עז"א עז"א עז"א ל בני קלו"ן כי כמו ששם של י"י בהכאה עולה קו"ף כדא' ר' עקיבא קוף זה הקב"ה כן בלעם זה קוף בפני אדם של סטרא אחרא דאחז בהו בלק עם ב"ל של הב"ל ק' של ק"ין ז"ש ויקר אלקים אל בלעם שקירב אותו' ק"ר ושקר אין לו רגלי' לכן ותלחץ רגל בלעם אל הקי"ר (שם קיב) שיניו יחרוק על יסודא דקשוט ז"ש (שם סח) נ"ורא א"לקי' מ"קדשיך ר"ת א"מן כשעונין ישראל אמן אזי (שם) אל ישראל הוא נותן עוז ותעצומות לעם כי אל במילוי הפני"ם וסי' א"ל מלא רחמים.

מאן י"י לתתי להלוך עמכם לא אמר לא אבה י"י לתתי רמז שרצה בלק לסלק הארת פנים של אל שבא בעניית אמן יחוד ב' שמהן. וז"ש וירא בלק אשר עשה לאמורי שמיחוד שני שמהן זכו זה (במדבר כא) כי אש יצא מחשבו"ן בגי' ש"ם הוי"ה (שם) להבה מקרית סיחו"ן בגי' קל"ד שם של אדנ"י ולפי שבלעם כבר אסף אותו מ' שעיקר שמו בלע בן בעור לכן אמר בלק ועתה לכה נ"א לסלק תרין אתוון אילין ג"כ שהם נ"א מן אמ"ן מא"ן י"י לרמוז שאין הקב"ה רוצה שאמלא אות אמן ז"שבברכות (דף י) ובע"ז (דף ד) מ"ט לא רכבת אסוסיא א"ל ברטיבא שדאי ליה וכו' הענין כי תרין סטרין (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם וזרמת סוסים זרמתם ופנחס נקרא ע"ש שפנה חמורים סוסים תרווייהו כחד וז"ס מכס שנתנו מהם מכס לי"י לכן שאלו מדין מ"ט לקחת לך קליפת חמור ולא לקחת קליפת סוס והשיב ברטיבא שדאי ליה ר"ל סו"ס הוא סוד עו"ן בחשבון שהוא סוד סמאל שנקרא סוס ז"ש ברטיבא שדאי ליה שהם רוחותיו של סמאל רטיב"א בגי' מלא"ך סמאל כמ"ש (שיר א) לסוסתי ברכבי פרעה דאוזיף סמאל (שמות יד) שש מאות רכב בחור שהיו מן אדום ואח"כ כל רכב מצרים רכ"ב הכי הוי ואח"כ הוצרך הוא לרכוב על החמור עד שבא לקיבליה פנחס מתנגדו של בלעם שהיה לו חן של יוסף ויקח רומח ביזו ונהפך החמו"ר (תהלים עח) והוא רחוי"ם יכפר עון שעומד ג"כ לקבל עון בנו בעור בלעם הוליד אביו בעור והיה בנו ונחלק לשנים יוחני וממרא ב' פלגי דגופא לקיבליה הלביש פנחס מתנגדו של בלעם תרין נשמתן של נדב ואביהוא שהיו ג"כ תרין

פלגי דגופא וידקור אה שניהם אינון נופל שהוא עזא וגלוי עינים שהוא עזאל על תרין אילין א' נ"אם ש"ומע א"מרי א"ל נרמז בראשי אתוון נ"שר ש"ור א"ריה א"דם וכבר חבש אברהם חמורו (בראשית כב) ויקח א"ת ש"ני נ"עריו א"תו נ"אם ש"ומע א"מרי א"ל הוא עזאל שנחתם בשם אל ויודע דעת עליון שהוא עזא הנקשר בשלשלת ויודע דעת מי שהוא עליון ממנו ומן חטא עגל ויקח מידם נעשו תרין פלגי דגופא נדב ואביהו ושם מתו (שמות לב) כשלשת אלפי איש הם תרין רוחין אילין שהלך בלעם לאתר דהו תמן ואתלבש בהו ז"ס ושני נעריו עמו והם ג"כ סוד א"ת וה"ב תרין מצורעין דהוי מהלכין בסוף מחנה ישראל שהם סוד שנים אנשים מרגלים בלק ידע שכל ענינו של בלעם שהיו שני נעריו עמו כדאיתא בזוהר שלקח רוחות של שני בניו שהם יו"חני ממ"רא שנפלו בעגל עלייהו אתמר כשלשת אלפי איש (שם ז) וישלכו א"יש מט"הו בגי' יוח"ני וממ"רא שאחזו ברגל גאווה ועשו רגל עגל והם בקליפה תהו"מא בתיקונים חומי"אל תאו"מיאל ז"ס ותלחץ רגל בלעם אל הקיר ולפי שכל הכשפים עומד לקבליהון יוס"ף הצדי"ק בגי' שס"ה לכן אמרו עבדי פרעה שהם יונס וימברוס (שם י) עד מתי יהיה זה לנו למוקש ז"ה דייקא שהוא יוסף הצדיק לנו דייקא כי יוסף ביטל כל השס"ה ז"ש כלחוך השור על יוסף הצדיק לקבל י"וחני ו"ממרא ג"כ בגי' שס"ה ז"ס ארה לי את העם הז"ה דייקא אולי אוכל נכה בו חדא ידא תקיפא כי עיקר חטא העגל היה על שלקח אהרן מידם (משלי יא) י"ד לי"ד לא ינקה רע לפי שהם בנוי דקי"ן אחיו מן ב"ל של ה"בל שהיא רע שלו ומשה מן ה' של הבל ז"ש ועתה לכה נא ארה לי בה' לך מבע"ל אבל רמז על נשמתו שהוא מן ה' של הבל ובמד"ר (שמות ג) ועתה לכה ואשלחך אל פרעה בה' יתירה אם אין אתה גואלם וכו': בלעם אמר ה"נה בירך ל"קחתי רמז על ניצוצו מן ה"ב"ל (ישעי' מו) כרע בל קרס נבו (משלי טו) שפתי חכמים יזרו דעת ול"ב כסילים לא כן דע"ת זה משה בגי' בכ"ל בית"י נאמן והוא יודע דעת עליון יניקת ער"ב ר"ב שמחזא"י עזא"ל ולפי דרך שכתבתי שרצה בלק להעביר שפע רצון היורד מג' רגלים ז"ש ועתה לכה ארה לי בה' על סוד מועדים שיניקתם מן סוד א"לה מ"ועדי י"י ר"ת אמ"י (שיר א) בני אמי נחרו בי לכן השיב המלאך זה שלש רגלים שאתה רוצה לעקור בה אומה שחוגגת שלש רגלים בשנה כי (שמות טז) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך ז"ש (מיכה ו) עמי זכר נא מה יעץ בלק ר"ל שעצתו היתה על סוד ראייה של זכורך כן עמ"י זכור"ר נ"א מ"ה ס"ת ירא"ה שלמדו רז"ל בג"ש ז"ש בלעם מה אקב לא קבה אל בו נרמזין ג' פרקים אלו חג אסיף זה סוכות חג קציר זה פסח חודש אביב וחג ביכורים שבאלו הזמנים שהם רואים פני האדון י"י צבאות לא קבה אל: הענין האתון שמיד מת אחר דיבורו כמ"ש רז"ל על ואותה החיתי וכן דג של יונה שנברא במעשה בראשית תנאי התנה הקב"ה מששת ימי בראשית לבלוע את יונה ומיד כשעשה מצוה זו שנברא בשבילו מת הדג כמ"ש מן הדגה שבזה ניכר שלא נברא רק לזה דהרי מיד כשעשה שליחותו חזר והלך לו וכן האדם (קהלת ה) מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל וזה סוד בועז עם רות שמיד למחרתו מת בתוך חופתם (מלאכי ג) ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עוב"ד אלקים מיד שנברא נסתלק בועז שהוא סוד אלקים כי בועז בא בסיבות זה לתקן ולהביא אותו זרע שמזריע בסוד (בראשית לח) ולא יסף עוד לדעתה כדלעיל שאותן הטיפין לא אבדו לבטלה וכן הנהו טיפין שבעל לאשת חבר

הקיני חלילה שהלכה לאיבוד והקב"ה מעיד עליה (שופטים ד) ותכסהו בשמיכה ר"ל שמי כה מעיד עליה לדעתי סוד גדול מסודות התורה שמאלו הז' בעילות שבעל אותו רשע כדדריש ר"י משום רשב"י ביבמות פרק מצות חליצה (דף קג) בעד החלון נשקפה שכוונה שלא יאבד סיסרא שלשלת יוחסין שהיו גנוז בתוכו טיפין קדישין שש הנה תועבות י"י לא נזכרה בשירה לשבח רק השלישית (שם) שכב שהוא דרך כבוד כדאשכחן גבי אם הבנים (בראשית ל) וישכב עמה בלילה הוא וכה"א בכאן שכב למר כדאית ליה כדאיתא במדרש.

(ר"ע לית ליה זכות אבות). ע"פ (שם) כי שכר שכרתיך שכר השתא שכרתיך לבתר זמנא ולפי דברי הרקנטי וציוני שהביאו ענין (שם מט) יששכר חמור גרם ואפרש: במדרש רות ר' יודא דהוי קמיה ר' סימאי בן עזרי' שאמר לו (תהלים כה) סוד י"י ליריאו עשרה.

סבי קטולי מלכות א"ל פנחס יהוא אליהו א"ל ר"ע לית לי' זכות אבות אמר (ד"ה א יב) ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים וגו' הנה אפשר שחלקו בזה המחלוקת אם נתעלה מענין זה של פנחס כדברי האר"י ז"ל וכשם שאליהו הוא יסוד תורה שבע"פ בסוד (שמות ד) הוא יהיה לך לפה לכך נתעלה אח"כ במחשבה ר"ע והיה מיסוד תורה שבע"פ דכולהו תלמידיהו הו וכולהו אליבא דר"ע ולכן דברים ששמע משה רבינו עליו השלום כללים נגלו לר"ע שהוא מחצב תורה שבע"פ והעמידו הקב"ה בדור החורבן להגין על התורה ועל העולים שלא תשתכח ור' עזרי' השיב (תהלים קה) א"ל ת"ג געו ב"מ שיחי זה דעת שלישית שהיה משיח בן יוסף בדורו ו"בנביאי ר"ת אבו"ת אע"פ שאין לו זכות אבות מצד אב מ"מ אמת ויציב מ"ש רז"ל שמבני בניו של סיסרא למדו תורה ברבים הוא ר"ע (שופטים ה) ותיבב השכינה על איחור הצירוף (שם) מדוע בושש רכבו לבא שהטעינה אותו רשע צירוף מרובה ברוב זוהמא שהטיל בה תחלה וסוף חכמות שרותיה תעננה הם סוד (תהלים סח) עלמות תופפות (שופטים ה) אף היא תשיב אמריה לה הלא ימצאו יחלקו שלל כתב בעל ע"מ להפשיט בגדים צואים בצירוף אחר צירוף רחם חד רחמתים תרי הא תלת לראש (איוב ג) גבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו על אלה נאמר (שופטים ה) כן יאבדו כל אויבך י"י ועל ר"ע וחביריו אתמר (שם) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו בא מן מעשה פנחס שלקח רמ"ח בידו שדקר את שניהם רחם ירחמהו עושהו והוא (ירמיה לא) ילד שעשועים אשר המו מעי עליו (שם) הבן יקיר לי על משיח בן אפרים (שם) א"ם י"לד ש"עשועים הוא ר"ת אי"ש אשר עליו אמר ליעל (שופטים ד) היש פה איש ואמרת אין עמנו אל כתב ברמז לזה מחליפין הה' בא' ואני אומר שכן עולה י"ש פ"ה כמנין (בראשית מט) אבי"ר יעק"ב שהוא בהיפוך אתוון רב"י עקיבא בא' (תהלים צז) או"ר זרו"ע לצדי"ק ולישר"י ל"ב שמח"ה מבואר הוא בה' שהוא בגימ' מ"טה מ"שה (ירמיה כג) פטי"ש יפוצץ סלע ונדמה בדברי חכמים לטרסק"ל שהוא חשבון מלאכ"י רחמי"ם אשר עליהם ממונה מטטרו"ן חנו"ך עם הכולל כולא ברזא חדא ולפי שהוא מיסוד תורה שבע"פ כתוב בה' וסוף ימיו עלה בפלא העליון מהארתו בה' זוכה לאלף (קהלת ז) אדם אחד מאלף מצאתי שזכה לאלף כי יחודא עלאה הוא באלף עיין פרשת וישלח על סוד כך עלה על יחוד זה (ויספק בלק כפיו ופנחס זכה לזה שנעשה כהן בסוד נשיאות כפיי"ם) (שם) ואשה בכל אלה לא מצאתי שזכה להשתדל עושר מן

ההוא סטרא ולא מצא מן ישראל בידה שאבד והוצרך להחזיר מריש הגזול לבעליו הדרן לשמעתיך שג' היו מזוהמין וג' מזה הצד והזיכוך באמצע ועז"א דבורה וגו': במדרש ג' הם שלא שלטו בשלוותן שש שעות אדם ישראל סיסרא אדם א' (בראשית ב) ויהיו שניהם ערומים ולא יתבוששו שלא היה שש שעות בשלוותו גם ישראל שחזרו לזוהמת הנחש בעגל הפרידו בין שש לשבע וגרמו פרודא גם סיסרא (שופטים ה) מדוע באו שש רכבו שהשכינה על (משלי ו) שש אלו אשר שנא י"י צעקה והשלישית באה באש וצרפו ובחנו ז"ס (שופטים ה) ידה ליתד תשלחנה יד שמאל לצרף ולזכך (משלי לא) ידיה שלחה בכישור זו יעל שלא הרגתו בכלי זיין משום לא תלבש אבל ידה ליתד שהכל תלוי בו אשר עליו תלוי (שיר ד) כל שלטי הגבורים אלף המגן תלוי מפיו כמ"ש אדם א' מאלף מצאתי ובויקרא רבה ג' לא שלט.

בהם יצ"הר הקב"ה חתם שמו עליהם יוסף פלטי יעל יוסף (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו פלטי שהוסיף לו הקב"ה וקרא פלטיאל אל מעיד עליו שלא שלט בו יצ"הר ולכן פנחס כשקנא ב' קנאות א' בשיטים ואחד בהר הכרמל הוסיפו לו ב' שמהן א"ל יהו"ה נביא כי (שם קיח) אל י"י ויאר לנו ומעיד עליו על שני הזמנים אלו האף שנוכל לומר כדכתיבנא בחבורא קדמאה על שקנא בע"ז (דברים לב) הם קנאוני בלא א"ל נתנו לו שם א"ל ועל שקנא בזנות הוסיפו לו שם י"ה אבל לפי זה המדרש תרווייהו איתנהו על מעשה שיטים כמו שהוסיפו לו לפלטי אל וליוסף יה"ו והוא קשר בתרין שמהן אלו וכך יעל (ויקרא רבה פ"ג) שמיכה ארשב"ל חזרנו על כל המקומות ולא מצאנו שיהיה דבר נקרא שמיכה אבל אמר הקב"ה שמי מעיד עליה שלא נגע בה אותו רשע וריש לקיש תלמיד ר"י הוה והרי ר"י מעיד על בוצינא קדישא שבעל אותו רשע ז' בעילות אבל הקב"ה מעיד על צדקתה של (שופטים ה) מנשים באוהל תברך שגדולה עבירה לשמה מאחר שהוא באה ממצוה שלא לשמה מאחר שאבינו הראשון חטא בשש שעות שבעל בעילת מצוה ביום ובשעת תגבורת הדין גרם בפחזיתו בריאת המזיקין כהרף עין בין השמשות ולא המתין שש שעות כד"א (בראשית ב) ולא יתבוששו זה גרם (שם ג) והנחש היה ערום שהוליד את ערלתו זה קין את פריו אח"כ הבל ועץ הדעת טוב ורע החליף רע בטוב וטוב ברע וז"ס תרין סטרין אילין עמ"ל ואו"ן בגימ' קי"ן והב"ל וזה גרם גלות מצרים ופרעה שהם מרע של קין שהוליד תאומתו של הבל ויהי לו לאם למשה והנשמה באה לקין בעצמו שהוא (שופטים ד) וחבר הקיני נפרד מקין אשר עליו אמרה חוה (בראשית ד) קניתי איש את י"י שראתה זיכוכו וליבוננו אז (שמות ב) ויתן את ציפור"ה בתו למשה כן הדר לו להחזיר אבידה לבעליו פרעה ורכבו חזרו וניערו בחילו עם שלישי מלבד תוספת אשר נתן הקב"ה לשר שלום מתנה בסוד (שם יד) ושלישים על כלו שזה היה בימי סיסר"א ברזא דחכמתא בסוד לדעתי (שם י) ל"מען ש"יתי אותותי אלה בקרבו ממש בר"ת אש"ל שהוא סיסר"א ואז הוצרך אח"כ להיות סיבוב זה ע"י הצדיקת ההוא שהיא מבני בניה של, אשת חבר הקיני ואותו הזיכוך הוצרך להיות על יסוד תורה שבע"פ שיצאת ממנו כמו שהוצרך להיות פנחס ג"כ יסוד תורה שבע"פ מבנותפוטאל שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז ז"ס שאמרה דבורה (שופטים ה) מקול מחצצים בין משאבים שם יתנו צדקת י"י ומה הוא הצדקה (שם) צדקת פרזונו בישראל על שפיזר את ישראל מבין א"הע כי ניצוצות טהורות של ישראל נתפזרו בין אבני חצוץ

הן הן טיפה משלש טיפות שסימנ' (שיר ה) דודי חמ"ק עבר נפשי יצאה בדברו ח"צץ מ"ר ק"בעת (איכה ג) ויגרס בחצץ שיני על ש' של תפילין על (דברים כח) שם י"י נקרא עליך אלו תפילין שבראש שיסרקו במסריקות של ברזל כשבאו במקום תפילין והנה רזא עלאה איכא הכא שג' הרים אלו הר סיני למטה ליתן בו תורה הר תבור לעשות בו ניסים של סיסרא להשיר דבורה שהיא נעשית עתה אם בישראל ומרומזת במלת שמיכ"ה שהוא סוד (בראשית ד) ואל קין ואל מנחתו לא ש"עה בגי' צפ"רה למ"שה רזא חדא שהוא חשבון חד ולפי שמרים הנביאה לקחה התוף בידה לא שרתה היא ביום ההיא ועתה ותשר דבורה ועליה אמרה רחל (בראשית ל) נפתולי אלקים נפתלתי עם אחותי ג"ם י"כולתי זיווג ד"בורה וב"רק והר הכרמל בא אליהו ג"כ שהוא יסוד תורה שבע"פ ולפי דרז"ל שרמז הקב"ה ש'מי עליה מעיד כ"ה רזא על שיצאת נשמתו של ר' עקיבא בא' ויחוד כ"ה אתוון דיחודא וז"ס ותכסהו בזה היחוד שלזה נגע בה להוציא (ירמיה טו) יקר מזולל כפ"י תהיה ר"ל מאחר שבא לייסד תורה שבע"פ וכבר דרז"ל (תהלים קלט) ולי מה יקרו רעיך אל על ר' עקיבא שדברים שלא נגלו למשה מסיני נגלו לר' עקיבא והוציאו חז"ל זה מלשון יקר שהוא נדרש (במגילה טז) ע"ז (אסתר ח) שמחה וששון ויקר זה תפילין וכשהגיע למקום תפילין זעק זעקה גדולה כי שם מקום לתקן קלקול הבל ורות שתפס המדינית לפני משה וכל ישראל.

וכשם שלא מצא משה זיווגו (קהלת ז) אשה בכל אלה לא מצאתי על משה שהוא (שם) אדם אחד מאלף ולא מצא זיווגו רק ממדין כן (נדרים) לא מצא הוא זיווגו רק בין החוחים אחר שנתגיירה גם לפי זה אמרה דבורה (שופטים ה) רוכבי אתונות צחורות יושבי על מדין קרי ביה על מדין בת יתרו מי היתר לך וע"ז היתה התשועה ע"י יעל (שם) מג"ן אם יראה ורומח בארבעים אלף יהי רעוא לפני רעוא דרעוון שיהיו אמרי לרצון: מלאך י"י אשר עמד בדרך לשטן לו וא' כי ירט הדרך לנגדי וארז"ל במדרש יר"ט ב"את ב"ש מ"גן והענין שיש מרז"ל שאומרים שזה המלאך היה מלאכו של אברהם מיכאל וי"א יצחק שהוא גבריאל וי"א נוריאל יעקב ושלשתן איתנהו ביה כי פנחס נתלבש בג' גוונים אלו ומרומזין בתיבת פנחס פ"ן יח"ס י"רק ח"וור ס"ומק ובר"מ מפרש פ"ני ח"ס שהן תרין אורזילי בא' חט"ף מ' של מות ובשני חטף ו' של מות והם תרין גוונים חוור ירק קאים בדינא ונתלבש ביצחק הרי ג' גוונים אלו מרומזין בר"ת א"ם י"ראה ו"רומח אי"ו א"ברהם י"צחק ו"יעקב.

ויקח רמח בידו ועשה נקמת השם ע"י רמ"ח תיבין של ק"ש וחטף מ' שהיתה עלייהו דישראל מלאה דם טאס (שם) מים שאל חלב נתנה ואמר היש פה איש בסוד והנה איש מבני ישראל בא לכן באו אז מ' אלף מישראל לבטל מ' של מות כאשר עמדה בימי פנחס עלייהו ונרמז ג"כ ביחוד של אש"ל זה אברהם אבינו נטע אש"ל וחבר ספר יצירה בסוד (בראשית יב) הנפש אשר עשו בחרן כההיא דרבינא ורב אושעיא (סנהדרין סה) בכל ערב שבת עסקו בספר יצירה ואיברי עגלא תלתא (משלי לא) ותורת חסד על לשונה ואח"כ בא ר' עקיבא וסדר את משנת ספר יצירה סוד תורה שבע"פ לכן אמר ואתבריר בא"ש"ל זה בימי סיסרא וכן (מלאכי ג) הנה א"נכי ש"ולח ל"כם ג"כ ראשי אתוון נרמז א"ש"ל זה שנטע אברהם קדמאה לגיורין וכל יומא דהוה בחרן היה מברר ניצוצות טהורות של גרים עד ביאת המשיח ועל זה אשל נטע מבאר שבע (משלי כד) שבע יפול

צדיק וקם (הושע ו) ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו ולפי דברי הקדמונים (ד"ה א יב) ומבני יששכר יודעי בינ"ה לעתים בסוד אל"ף בינה כי זכה לאותו יחוד וע"כ אמרו (ביומא דף כז) לא מצינו צורבא מרבנן דאורי אלא מלוי או מיששכר כי אלו השנים המה מיסוד תורה שבע"פ פינחס הוא אליהו (שמות ד) הוא יהי' לך לפה שהי' משבט לוי או ר"ע שהיה משבט יששכר: וכן אמרינן בעירובין (דף קב) אר' יוחנן כל אשה שתובעת את בעלה לדבר מצוה יוצאים בנים ממנה כיששכר והנה לאה יצאת לקראת יעקב (בראשית ל) וישכב עמה בלילה הוא וכן בכאן ועל הצדקת אשר נשתבחת יותר מאמהות שלנו יצאת לקראתו (שופטי' ד) סורה אדוני סורה אלי אל תירא ויסר אליה ג"פ לשון סורה על הניצוץ שידעה הצדקת להוציא (ירמי' טו) יקר מזולל וז"ס (שופטים ה) ותכסהו בשמיכ"ה שידע' שיצא ממנה מי שמיחד כ"ה שערים עליונים ז"ס (שם) ויפול כל מחנה סיסרא לפי חרב לא נשאר עד אח"ד ר"ל שלא נשאר סיסרא באותו הבריחה עד שהוציא אח"ד שיצאת נשמתו באחד ז"ס (שם) וירד סיסרא מעל המרכבה וינס ברגליו שאותו הניסה שברח היתה הכוונה שבין (שם) רגליה כרע נפל לכן אמר עוד פעם אחרת (שם ד) וסיסרא נס ברגליו אל אהל יעל חלילה להאמין שיהיה אות א' שפת יתר בדברי נביאים ק"ו תיבה שלימה אבל רזא דא אתי לאשמעינן (שם) ויאמר אליה השקיני מעט מים כי צמתי חסר א' כתיב כי בשביל אותו חסרון א"לף שהשלים (קהלת ז) אדם א' מאלף בסוף ימיו (שופטים ד) ותפתח את נאד החלב בכאן האלף יתירה כי השלים חקו בא' ותשקהו ותכסהו בזה ועז"א (שם) ה"יש פ"ה בגי' רב"י ע"קבא בא' י"ש פ"ה וה' היא שימושית גם רמז יש פה שהוא סוד תורה שבע"פ כמ"ש גבי פנחס שהוא אליהו הוא יהיה לך לפ"ה (שם) היש פ"ה איש לדברי האר"י ז"ל והנה איש מבני ישראל ותרוויהו איתנהו כי ק"ל אלו ואלו דא"ח כי נוכל לומר שהיה כלול מכולהו כמו שפנחס הוא אליהו ומדיינין עליו (בראשית רבה פ' עא) מאיז' שבט הוא קצתן אומרים משבט גד וקצתן אומרי' משבט בנימין וקצתן אומרים שהוא פנחס כהן משבט לוי והוא בעצמו א' רבותי לכו ובקשו בד"ה ותמצאו שאני מבני בניה של רחל מבנימין וכולהו אמת וקשוט שיש לכל אלו השבטים חלק בו וכן אני אומר על הקרח הזה שאמר עליו בן עזאי כל חכמי וכו' ומפרש בס' ע"מ שלכבוד גדול (בכורות נז) כיון את חמיו כי נשא את בתו כדאמר (בכתובות דף סג) בבת כלבא שבוע כעובדא דאמא כן עובדא דברתא וכמ"ש התוס' ע"ש סוף מאמר חיקור דין ועל אותו ראש שכתב הרב שם על (תהלים קי) מחץ ראש שראש של עשו מונח בעיטפוי דיצחק בתוך הקדושה אע"פ שחוששים בן דן מזה בקולפא וכן גבי סיסרא נאמר (שופטים ה) מחצה ראשו.

ולולי דמסתפינא אמינא שהיה הולך מדחי אל דחי כידוע מי שאינו משמר בריתו מחצר חקלא מן דומם אל צומח מן צומח אל חי בלתי מדבר ולכן רמזו חז"ל בתיבת (משלי ל) זרזיר מתנים אף שחשבו אותם בעילות כמנין זרזי"ר לכן בא בחבורה מן זרזיר שלא לחנם הלך אצל עורב אלא מפני שהוא מינו ומן העוף הזה הלך לבהמה (שם) או תיש ומלך אלקום עמו שהיה בעזרו עד שהעמידו ממיץ החלב ז"ס שכתוב מיד פסוק (שם) כי מיץ חלב יוציא חמאה כי מים שאל חלב נתנה ומן אותו חלב יצא לנו חמאה והוציא יקר מזולל שהתחלת החיצונים הוא אף כאשר מצינו שהיא הקופץ בראש דברי הנחש

ז"ס (שם) ומיץ אף יוציא דם וכן המן פתח באף וכן מבני בניו של המן היה שמעיה אבטליון.

רב שמואל בר שילא מסנחרב ומבני בניו של נירון קיסר הוא ר' מאיר מיץ א"פים י"וציא רי"ב אל תכניסו תלמידי ר' מאיר לכאן כי קנטרנין הם בהלכה ולית לך מילה דלא איתרמיז באורייתא וע"ז אמר פני זה (שם) שממית בידים תתפש והיא בהיכלי המלך שגם הקליפה תתפש בידיה מצירוף לצירוף עד שהיא באה ב"כ בהיכל המלך והכלל שבאותו הדור חזרו (שם כד) ועלה כלו קמשונים כושן רשעתיים עושה שתי רשעיות בימי יעקב ובימי משה שהוא בלעם הוא לבן גם מבלק היה עגלון מלך מואב גם סיסרא היה אז חרשת הגוים להיו' ערב על אוכלסין הראשוני' להנה סוד (שופטים ה) ידה לית"ד תשלחנה בגימ' זרז"ר לתקן אותו זרז"ר רע ירוע כי ערב זר על מקבל גרים רעה אחר רעה תבא עד שיצרוף ויזוקק גם לערבא שנעשה נחל קישון ערב קבלן ז"ש נחל קדומים ולתוקעי עצמו בדבר הלכה שפלפול גדול היה בא מהלכה שנשכחה מכל ישראל אף ממשה עד שקם בעד הרומח שפסקו קריינא דאגרתא ליהוי פרוונקא וזכה להיות פרוונקא כל ימי עולם ז"ש (תהלים קו) ויעמוד פנחס ויפלל הוא פסק הדין לעצמו ותקע עצמו לדבר הלכה אבל (משלי יא) רע ירוע רעה אחר רעה הוצרכו לזכך לצרף (תהלים לד) רבות רעות צדיק עד שבא על עומד (שם) ומכולם יצילנו י"י אבל (שם) תמותת רשע רעה א' והכל עושה הקב"ה (שם) פודה י"י את נפש עבדיו והוא נפשו של ר"ע גם עליו נחלקו מי הוא כן על יונה בן אמיתי שהוא משיח בן יוסף "ב'ס'א'ר (ובמדרש פ' ויחי) הדין א' יונה מן זבולון (בראשית מט) וירכתו על צידון הדין א' משל אשר והדין א' שהוא בן הצרפית וגויה היתה ובפרקי ר"א הגדול ותוספת בפ' המקבל שהוא משיח בן יוסף וכולהו קשוט והכי נמי דכוותה: הדרן לנידון דידן שבספר אמר (תהלים לו) מה יקר חסדך אלקים על ר"ע כי הוא הוציא (ירמי' טו) יקר מזולל בגימטרי' סוד תורה שבע"פ (משלי ל) ואם זמות יד לפ"ה שבזה עשתה בית יד לתורה שבע"פ (שופטים ה) ידה ל"יתד תשלחנה מנין ה"אבות כ"ד ספרי"ם (תהלים לו) מקו"ר חיי"ם כולא חד לכן מיד אחר הפסוק (שם) מה יקר חסדך הנדרש על ר"ע (שם קלט) מה יקרו רעיך אמר (שם לו) משוך חסדך ליודעך עמך מקור חיים באורך נראה אור (שם צז) אור זרוע לצדיק (שם לו) אל תבואני רג"ל גאוה ותלחץ האתון רג"ל בלעם אל הקיר רוכבי אתונות על אשר לחצו לישראל בחזקה בחרופין ובגידופין לכן נלקה מן השמים שלחמו הכוכבים רזא עלאה כי כל משנה אליבא דר"ע כי הוא בגי' משנ"ה: ב"א ל"עקור ע"טרת מ"טטרון שמתפלותיהן של ישראל עושה עטרות והוא רצה לבטל מאה ברכות מה שתיקן דוד שיצא מבלק שהיא רות המואביה בתו של עגלון זה שאמר בלק ארה לי דייקא שיקלל את עצמו כי עצום הוא ממני ר"ל עצמותי של ישראל שהוא מלך דוד בא ממנו לפי שדוד נקרא ארי' לכן אמר אר"ה ל"י בהיפוך אותיות לארי"ה דחמא לארי' תקיפא דנפיק מיניה ורצה לנכות לידא חדא שכן דוד (שמואל א טז) מוגן בידו אמר בגמ' (שם ב כג) נאם הגבר הוקם על תיקן דוד מאה ברכות כמנין ע"ל וזה נרמז בשם בלעם תמן ע"ל נשתיירו אתון מ"ב נוטריקון מ"א אה ב"רכות ע"ל לבטל מ"א אה ב"רכות ע"ל לה ל"הקריב מ"ב לזה אמר ואדע מ"ה יוסיף ה' דבר עמי מכאן הודה כסיל בפיו שישראל יתברכו מה טובו אוהלך יעקב על בתי כנסיות שנרמז במלת (דברים י) מ"ה אל תקרי

מה אלא מאה וכן אמר מה אקב לא קבה אל ובמלת אקב נרמז ג' ענינים שהן (איוב לו) אל כביר לא ימאס ר"ל שצריך להתפלל ברבים ואז שם של אל מתפשט בעולם בסוד (תהלים פג) אלהים נצב בעדת אל עדה שלמה נקראת עדה עשרה.

והנה א'ק'ב' הוא א"מן יהא שמייה רבא ק"דושה ב"רכו אלו השלשה צריך לומר בעדת אל שהיא חושבן עשרה ועליו נאמר לא תקב אל הן אל כביר לא ימאס הן עם לבד"ד ישכון שהוא מנין בד"ד שהם עשרה מדריגות נוטריקון ב"א ל בטל ע"שרה מ"דריגות גם אמר בלק לכה נא בה' על ע' שרים של מטטרו"ן שהם נחלקין לה' ידות שכן ה' פעמים י"ד עולה ע' ממנו היה מתיירא מואב שאמר כי רב הוא על מטטרו"ן שהוא כלול מכל ע' שרים כמו שמשה הוא למטה במדריגת מ"טטרו"ן ש"ר ה"פנים שכן נוטריקון מ'ש'ה כדאיתא ברעיא מהימנא בפ' פנחס שלא היה אדם מעולם שהיה כלולמכל מדריגות כמו משה דאיתרשם בשמא וכמו שמטטרו"ן הוא (קהלת ז) אדם אחד מאלף שכן מטטרו"ן שר הפנים ג' אלף חסר א' ועליו אמר (איוב לג) אם יש עליו מלאך מליץ אחד מן אלף שהוא מטטרו"ן בגימטרי' ש"ר צבאו"ת כן ג"כ בסיטרא אחרא היתה יניקת בלעם מר"ב חוב"ל ש"ל עש"ו לכן שלח אחר בלעם והוא באומות העולם לקבל משה וכן היתה עניינו ענין עם שכב"ת זר"ע שהוא ג"כ בגימטריא אלף חסר אחד שהיה עניינו עם אלף יאורים חסר א' כמבואר בפ' וארא ולכן אמר בלק לכה נא ארה לי מלשון יאורים גבי משה אתמר (איוב כח) בצורת יאורים בקע וכל יקר ראתה עינו ובמלת צורת נרמז בו כל כוחות של בלעם שכן מילוי בלע"ם בגימטריא צור"ת ועליו קאמר ואתן צורת של יאורים שהם אלף חסר חד הרי בק"ע והכניע אותם משה.

בבלעם כתיב ויקר והוא חסר א' אבל במשה וכל יקר ראתה עינו אבל בבלעם כתיב שתום העין: והנה מזמור שיר המעלות שאמר יעקב כשראה ענין אתחברותא של בלק ובלעם שהוא כענין שותפת כל סמא"ל וסיעתו ברקיע בעיטא חזא על ישראל וכמו שעשו כל עניניו שעשה עם יעקב הוא באתחברותא של סמאל ברקיע וכמו שאמר יעקב אותו מזמור כשקיבל את הברכות מיצחק אביו שאז בא סמאל עם עשו ויעקב בא עם מיכאל שר הגדול שהוא שר של ישראל ע"ז אמר וירא בלק אה כל אשר עשה ישראל סבא הוא יעקב לאמורי הוא עשו כשלקח יעקב הברכות אז נכנס מיכאל עמו על זה אמר ויגר מואב מאו"ד על שם (בראשית כז) ויחרד יצחק חרדה גדולה מאוד כי רב הוא על השר הגדול מיכאל שהוא רב על כל מלאכי ולכן שלח אחר בלעם שהוא יודע דעת עליון שהוא רב החובל רבן של מחבלי כרמים על כן אמר לכה נא ארה לי על מיכאל שהוא פני ארי' מן הימין ולפי שגבריאל הוא מהשמאל פני שור היה מתיירא מן גבריאל שנעשה לו לאויב בשעה שאמר אוי לך מואב שיצא שלהבותא דאשא מן גבריאל שהוא פני שור לכן אמר עליו ילחכו את סביבותינו כלחוך השור ר"ל כמו שהחריב גבריאל בשלהבותא דיליה את מואב כן ילחוך את כולם ועליו קאמר והוא יושב ממולי והו"א יוש"ב גימטרי' מלא"ך גבריאל"ל עם הכולל ואם חסר ו' היא בגי' חכ"ם הרזי"ם ובוא"ו של והוא גימטרי' מיטטרו"ן בי' ממולי מלא בגימ' בן ירד והנה על גבריאל אמר והוא אותו מלאך שהוא יושב ממולי להכריתני ואמר אוי לך מואב שיצתה אש שהוא גבריאל ועתה ו' מוסיף שאני מתיירא שע"י מלאך גבריאל יקח את שלו מתחת ידו ולכן אר"ה ל"י בגימטריא גבריאל"ל (משלי יח) פי כסיל מחתה לו שכן מלאך ה' שעמד לשטן לו היה גבריאל ויש"ם

דב"ר בפיו ס"ת רמ"ו עולה גבריא"ל ויש אומרים שהיה מיכאל כנרמז במלת אר"ה ל"י שהוא פני ארי' וממנו היה מתיירא בצק ויגר מואב ויג"ר בגימ' מיכאל"ל כה"ן גדו"ל וכן כי ירט הדרך נגדי יר"ט בגי' מיכאל"ל כה"ג ובדרך הפשט אמר ט המלאך שהוא רוצה לעקור אומה שחוגגת ג' רגלים ונמצא בזה (איכה א) דרכי ציון יהי' אבילות והדרכים מבקשים תפקידם ומתרעמין על זה שרצה לקלקל הדרכים לכן ירט הדרך לנגדי ואיכא מ"ד שזה המלאך היה מלאכו של יעקב שהוא נוריאל והוא נרמז במלת נ"א אר"ה ל"י שהוא בגימטרי' נוריא"ל ושלשתן אמת שזה המלאך היה כלול מג' נשמות של אברהם יצחק ויעקב ונרמז במלת יר"ט כמ"ש במדרש רבה ותנחומא יר"ט בא"ת ב"ש מג"ן שהוא מורה על ג' מלאכים שהם מג' אבות מיכאל הוא מלאך של אברהם גבריאל מלאך של יצחק נוריאל של יעקב והראה המלאך בג' מקומות סימני אבות הראה לו מתחילה לקבל אברהם ותלך בשדה לקבל אברהם אח"כ יצחק במשעל הכרמים ואח"כ יעקב הוא מקום צר שהוא הממוצע בין שני אוהלים ונחלתו בלי מצרים ואין לנטות לימין או לשמאל מה שאין כן אברהם נוטה לימין ויצחק לשמאל אבל יעקב קו האמצעי עולה למעלה למעלה ועליו קאמר בלעם כי מראש צורים אראנו שהוא ראה המלאך שהיה כלול מג' אבות שנקראים צורים ולפי שבלעם הלך עם תרין בנין דיליה שהם יונס ויומברוס כדמתרגום יונתן בן עזיאל ע"פ ושני נעריו עמו שהם תרין בנין דיליה והוא מבואר בזו הפ' שבלעם היה יודע היכן הרוחות של בניו שמתו ונהרגו אחר עשיית עגל ועליהם קאמר (שמות לב) כשלשת אלפי איש והקשה בזוהר והלא כמה חושבנין רברבין הוה ידע אבל על יונס ויומברס קאמר שהיו חשובין כג' אלפי איש ועליהם אתמר בשעת יציאת מצרים (שם יד) ושלישים על כולו שהן תלת דרגין לקבל ג' דרגין של קדושה שהם ויסע ויבא ויט ג' רתיכין של אבות שהם לקבל מג"ן מ"יכאל ג"בריאל נ"וריאל ובקליפה משחית א"ף ח"מה מ"ים א"חרונים ח"ובה לכן לקח בלעם שני נעריו עמו שיהי ג"כ תלת דרגין ולכן מתורץ גבי אברהם אמר (בראשית כב) שני נעריו אתו בא' ובבלעם אמר ושני נעריו עמו בע' וסי' כשמו כן הוא ר"ל בלעם כותבין אותו בע' אתמר גבי עמו בע' אברהם כותבין בא' אתמר גבי אתו בא' והסוד לפי שאברהם עשה מע' של (שם ג) כתנות עור א' אבל בלעם (משלי טז) ונרגן מפריד אלוף והגביר כח ע' קליפות והנה אברהם הוא בקדושה נרמזו אצלו ד' חיות הקודש א"ת ש"ני נ"עריו א"תו תסתכל בראשי אתוון תמצא א"דם ש"ור נ"שר ארי' אבל בבלעם ש"ני נ"עריו ע"מו ר"ת ע"שן ש"רף ע"קרב נ"חש (עמוס א) ע"ברתו ש"מרה נ"צח והוא סוד (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ ע"בד ש"פחה נ"בל ר"ל (שם) תחת עבד כי ימלוך (שם) ושפחה כי תירש גבירתה (שם) ונבל כי ישבע לחם ושלשתם נרמזין בבלעם שנתלבש בעבד שהוא סמא"ל שכן בלע"ם בגימ' סמא"ל עם י"א קיטרין שלו שהם המן עם י' בניו גם נתלבש בבת זוגו שהיא אשת זנונים ועליה רמז בלק באומרו ועתה בו' הנוסף לקבל חיילותיה של לילי"ת שהיא רוכבת על ת"פ מחנות מנין וע"תה לכה נא ארה לי עלמדת כה שהיא גבירתה ורצה שתבא השפחה ותירש גבירתה ומתחילה אמר כלחוך השור על סמאל שהוא קדמאה לד' אבות נזיקין כדאי' בזוהר בזו הפ' על פסוק(זכריה ג) יגער ה' בך השטן וגו' תרין גערות אלו חז לדומה וחז לשר של גיהנם שהוא מתלבש בצורת שור עיין שם ותחת נבל הוא בלעם שהוא גלגולא של נבל כי ישבע לחם שדרשו עליו (משלי

כג) אל תלחם את לחם רע עין שהוא בלעם איש רע בליע"ל בגי' בלע"ם שהיה שתום העין ונמצא שג' שרגזה עליהם ארץ שלשתן מרומזין בר"ת ש"ני נ"ע"ריו ע"מו שבזה נתלבש בג' דרגין של נחש שרף עקרב ולכן עמד מלאך י"י כנגדו שהוא היה נשמתא של פנחס שנתלבש ג"כ בקשת שהם ג' גוונים שהם לקבליה זה לעומת זה כי כמו שנתלבש הוא בתרין רוחין של בניו חד מימין וחד משמאל והוא באמצע לכן נקרא (שם כח) אי"ש ר"ע עי"ן שהוא בלעם שנרמזין לסוף תיבות ש"רף ע"קרב נ"חש ובמלת אי"ש יש בו נוטריקון א"מצע י"מין ש"מאל עליו קאמר גבי יוסף (שם כ) מים עמוקים עצה בלב אי"ש מים הוא מורה על מים אחרונים חובה שהיתה שם יניקתו של בלעם ועליהם אמר בלק הנה מ"נעך י"י מכבוד ר"ת מי"ם אבל הוא סבר שבלעם הוא מים ראשונים שהם מצוה מסיטרא דקדושה אבל עתה ראה בלק שהוא מן מים אחרונים חובת אינון ובאתר דחובא אינון שריין ואין מכבדין במים אחרונים על זה אמר בלק אמרתי שאתה וכל הענין שלך הוא בקדושה ומים ראשונים מכבדין בהם ואמרתי כבוד אכבדך אבל עתה רואה אני שגם אתה מסטרא אחרא מן מים אחרונים ובזה מנעך י"י מכבוד שאין מכבדין באותו מים וכמו שאמר ר' עקיבא (חגיגה טז) כשהגיעו לאבני שיש טהור מכלל דאיכא טמא נוטריקון (ישעיה כד) ש"איה י"וכת ש"ער (שם יג) ש'עירים י'רקדו ש'ם עמוקים על שם עמק הלב של בלעם ובלב איש זה בלעם שהיתה יניקתו מן בל של הבל ועליו קאמר (משלי כח) נבהל להון איש רע עין זה בלעם שהלך למדין ליקח שכר עצתו שעל ידו נהרגו כ"ד אלף (שם) ולא ידע כי חסר יבואנו כמ"ש בפ' חלק גמלא בעי קרנא אודנא דהוה ליה גזיזא מיניה זה שאמר ולא ידע כי חסר יבואנו שנחסר מן העולם והכתוב רמז שמכח זה זכה פנחס ונעשה כהן כי לא נתכהן פנחס אלא עד שהרג לזמרי נמצא שמן עצת בלעם (ר"ל שהכתוב הוא חסד בד' שהוא מדת כהן): הנה בבית ראשון סילק בו חטא העגל בבית שני סילק חטא מרגלים והוא כמ"ש לא איש אל כ"ב הוא על דרך שאמר משה כשהתפלל על מרגלים (במדבר יד) והמתה אותם כאיש אחד ר"ל כמו שאר שאר בשר ודם שצריך לעשות מיד נקמה משני טעמים האחד שמא ימות הב' שמא למחר לא יהיה לו יכולת לעשות נקמה אבל אתה ה' ארך אפים תאריך אפך בהם והשיב הקב"ה (שם) סלחתי כדברייך כי ב' טעמים אלו לא שייכים אצלו כמו בבשר ודם כמ"ש (ירמיה י) וי"י אלהים אמת הוא אלקים חיים ומלך עולם אמר שני שמות אלו כנגד שני ענינים אלו וה"פ אלהים הקדוש ברוך הוא שנקראה' זה אלהים הבטחתו הוא אמת כי בשר ודם מתיירא שמא ימות לכן נקרא על שם של ה' שהוא מורה שהוא היה הוה ויהיה לז"א אלהים חיים שהוא חי לעד כנגד שם של אלהים שב"ו מתיירא שמא למחר לא יהי' לו ממשלה או שיהיה במקום שלא יהיה לו שם ממשלה לזה אמר הקב"ה אינו כן שהוא מלך עולם על כל העולם וזה מורה ע"ש של אלהים שהוא בעל יכולת לעשות גם בכאן כנגד ב' דברים אלו השיב בלעם שכבר סילק הקב"ה עון המרגלים לחורבן בית שני ואמר לא איש אל שאין צריך הקב"ה לעשות כמו איש ב"ו שהוא מכזב וכמו בן אדם שהוא מתחרט כי בן אדם שצריך להתחרט משני טעמים האחד שמא ימות למחר על זה אמר ההוא אמר ולא יעשה ר"ל ההוא בשר ודם אומר דבר ולא יכול לעשות לפי שימות ואינו מקיים גם בדיבור מלשון (בראשית מב) דבר אדוני הארץ אתנו קשות שיש לו יכולת היום ומחר בא ואין לו יכולת ז"ש ולא יקימנו שאינו יכול לקיים מחמת חסרון

ממשלתו אבל הקב"ה אינו כן ולכן סילק הקב"ה והאריך עון מרגלים על חורבן בית שני ולא הביט און ביעקב עתה רק לאחר זמן ולא ראה עמל בישראל בעת הזאת שרצה בלק לקללם עבור חטא שלהם ואינו כן וראייה לדבר שאין להם חטא שהרי ה' אלהיו עמו וכמו שאמרו בפרק במה אשה (שבת נו) כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה דכתיב (שמואל א יח) וה' עמו אפשר שדוד חטא וה' עמו וחטא בא על ידו והנה בירך אותם ג' פעמים שכן ג' פעמים ברכ"ה בגימטרי' תרוע"ה ז"ש ותרועת מלך בו וכן קללה שרצה בלעם לקללם בג' אותיות ברגע כמימריה שכתב התוספות (ברכות ו) שרצה לומר כל"ם והקב"ה היפך הקללה לברכה ונעשה מל"ך בג' פעמים בירך אותם שהוא בגי' תרועה ז"ש ותרועת מלך בו ובפעם ג' אמר כנגד חטא קרח שהוא יושב בגיהנם כנגד זה אמר מה טובו אוהליך יעקב וקחשיב ששה מדריגות כנגד שש מעלות לכסא והם ששה היסודות שית דרגין לנשמתן לגן עדן סוד ששה היכלות בסוד בראשי"ת ב"רא ש"ית דרגין דנשמה ולכן יעקוב מלא בו' על ו' דרגין אילין: מי מנה עפר יעקב.

שבדקן בעגל כסוטות (שמות לב) וישק את בני ישראל וכן אפר פרה כפרה על עגל תבא אמו ותקנח בנה ומספר רובע ישראל דגלים (ב"ק צ) מאן דאמר רחמנא וותרן יותרין בני מעוהי לז"א כי הקב"ה שומר העון לכ"ד דורות הן עם לבדד ישכון שהוא על חורבן (איכה א) איכה ישבה בדד. וכנגד מרגלים שא' הקב"ה (במדבר יד) ואולם חי אני וימלא כבודי את כל הארץ שהוא ע"ד שאמר משה והמתה אותם כאיש א' וכי איש אתה שמוכרח למות כי מתירא שמא למחר לא יוכל לנקום כי מחר בא ואיננו גם אין בו יכולת לנקום עז"א אלקים חיים ומלך עולם לז"א לא איש אל שמוכרח האיש לכזב כי לא יוכל למלאותמשאלות לבו גם לא אדם הוא ויתנחם כי ההוא אמר ר"ל איש ואדם אומר ולא יעשה כי מחר בא ואיננו ודבר יום זה דבר עמהם קשות והיא מושל ומחר בא ולא יקימנה אין יכולת ושלטון בידו לקיים מאמרו אבל י"י אלקים אמת.

ונגד בני קרח אמר מה טובו אוהליך יעקב אף שקרח יושב בשער גיהנם אבל מה טובו אוהליך יעקב שהם יושבים כנחלים עלי מים כן הם יושבים במעין גנים באר מים חיים וגו' וחושב ו' מיני גן שיש לצדיקים בעולם הבא: וע"ז הדרך מאמר בזוהר פר' בחוקותי (מיכה ו) עמי זכר נא מה יעץ.

ג' מקומות של אבות הראה לו המלאך יר"ט ב"את ב"ש מג"ן בתפלת שחרית יבא ארי' שהוא מיכאל ומקבל צלותהון של ישראל במנחה במשעול הכרמים גדר מזה ומזה גבריאל מקבל ויבא שור ז"ס (תהלים קד) יצא אדם לפעל"ו בגימ' אר"יה לעבודת"ו בגי' ז"ה שו"ר עדי ערב פעם ג' נוריאל בערבות פני נשר וכשלא זוכין ישראל אזי סימן חנ"ך לנער במקום שור חמור במקום נשר נ"ץ במקום ארי' כ"לב ג' מקומות שנראה המלאך לאתון הראה לבלעם מעלת ישראל שהם ג' דרגין מג' עולמות בריאה יצירה עשיה בפ"א הראה לו נפש מעשיה ותט השדה תמן הקליפות יש להם אחיזה מתרין צדדין הא' שהם מרובין הב' שהם מעורבין בפעם שני הראה לו רוח שהוא כלול מן יצירה שם הקליפות מחצה על מחצה פעם הג' הראה לו נשמת מקום בריאה תמן עולם שכולו טוב מקום צר שאין דרך לנטות ימין ושמאל שאין להם אחיזה כלל: וירא בלק את כל אשר עשה ישראל לאמורי.

שהעמיד משה חמה והוא בהשגחה אלקי זה חמא במשקופי דחכמתא ויגר מואב מפני העם שרואין שאין הכשפים עושין לישראל כלום כי רב הוא כמה רב גובריה כמ"ש ר חנינא (סנהדרין סו) נפיש זכותיה או א' שראה בלק מעלתו של משה שהוא רב של כל ישראל מכח ר"ב דלעילא שהוא מטט"רון רבו של כל מלאכים דלעילא ז"ש מואב אל מדין עתה ילחכו את כל סביבותינו שהוא סטרא דילהון כלחוך השור שהוא יוסף בכור שור שנקרא ג"כ ר"ב כמו שאמר יעקב (בראשית מה) רב עוד יוסף בני חי כי יוסף רוכב במרכבת המשנה (שם מא) רק הכסא אגדל ממך הוא עולם הכסא ולכן כשאמר יעקב לעשו (שם לג) חננ"י אלקים על סוד, חנו"ך והשיב עשו (שם) יש לי ר"ב אחי שגם לי יש רב החובל כי תרין אילין דא לקבל דא מט"ט בקדושה סמאל בקליפה ז"ש וירא בלק בן צפור אותו הויכוח שעשה ישראל סבא לאמורי שכל עצמו שעבד בבית לבן להביא יוסף לעולם שהוא שטנו של עשו לכן (שם ל) כאשר ילדה רחל את יוסף א' שלחני נא כי עתה נולד שטנו שכן יוסף הוא נער למטה לקבל נער דלעילא והנה עיקר דירתו בבית לבן להביא ב' כרובים שהוא יוסף ובנימין יוסף לקבל מטטרון בנימין לקבל סנדלפון זה מנעל וזה סנדל מ"ס שבלוחות גם פרעה ראה את משה וא' (שמות א) הן עם בני ישראל ר"ב ועצום ממנו שיש להם רב שהוא יוסף השביר ב"ר ועתה יבא משה שלקח (שם יג) עצמות יוסף שהוא עצום ממנו (שם א) ויאמר אל עמו בזוהר שר שלהם או בלעם לכן ע' של עמו עקומה כי בלעם הוא שתום העין והוא נתן עצה (בראשית לו) ושם עירו דין הבה נתחכמה לו על מושיען של ישראל שהוא משה פן ירבה שיבואו שני כרובים אלו משה ויוסף ונוסף גם הוא על שונאינו שיבא הוא ויוסף ועלה מן הארץ שגם ארונו של יוסף עלה מן היאור שמשה העלה עצמותיו מן המים כשראה בלק מה שעשה ישראל סבא לאמורי בענין רב שלהם לכן ויגר מואב כי ר"ב הוא שיש לישראל ר"ב הוא מש"ה כדמות מ"טטרון ש"ר ה"פנים לעילא לכן עתה ילחכו את סביבותינו כלחוך השו"ר הוא יוסף ושלח אחר בלעם כי הוא ר"ב החובל יודע דעת עליון מ נהגי ארבין שהוא במספר (ארבעים) כי גם הוא הולך ושני נעריו עמו הם תרין כרובין דיליה בקליפה לקבל תרין נערים של ישראל ז"ש בלק כי עצום הוא ממנו והוא המתחיל בקלקלה ז"ש הן עם יצא ממצרים אותו עם שקשרת בשלשלהון: מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל.

א' שיהיו הישראל בעצמן המספר והם מגידים המספר וכן ביקש משה (דברים לג) ויהי מתיו מספר ר"ל יהיו הם בעצמן המספר מה מספר אין לו סוף כן ישראל לא יהיה להם קץ לכן היו כל ישראל למעלה מס' רבוא ז"ש רובע ישראל שנחלקו על ארבע דגלים הם בעצמם דומין למספר ומי מנה אותם כשם שאין מנין למספר כן אין מנין להם וכה"א (הושע ב) והיה מספר בני ישראל כחול וגו' מי מנה עפר יעקב על סוד אפרו של יצחק שצבור ע"ג המזבח ז"ש מה אקב מסטרא דיצחק שם של אלקים לא קבה א"ל חסד של אברהם כי מרא"ש צורי"ם הוא אברהם שגבר מד"הד ועקד את יצחק על הר המוריה וראה מעלתן של ישראל שהם חשבונם ומנינם כמנין ראשי תיבות של י' ספירות כח"ב גג"ת נהי"ם מנין מרא"ש ז"ס כי מראש ר"ל מנין מראש אראנו לישראל: בזוהר פ' משפטים יוסף ובנימין תרין נערים הם שהם תרין כרובין לקבל מט"ט וסנד"ל לקבל תרין נערים של בלעם כי מן יוסף בא משיח בן יוסף ומן בנימין אליהו שהוא פנחס שבאו ג"כ אליו תרין נשמתין ערטילאין של נדב ואביהוא ז"א ועתה לכה נ"א ארה לי על נ"דב

א ביהוא לכן הלך בלעם ולקח שני נעריו עמו שהם יונוס ויומברוס לקבל ב' בנין של אהרן שהרי הם נענשו על מה שלקח אהרן מידם כמ"ש בזהר לכן אמר שהביאו זקני מדין קסמים בידם והוא היה המלאך י"י שעמד לשטן אית דאמרי אברהם ואית דאמרי יצחק ואית דאמרי יעקב ושלשתן היו כי יר"ט הדרך לנגדי בא"ת ב"ש מג"ן מ"יכאל ג"בריאל נ"וריאל וכן בלעם ושנינעריו עמו היו לו ג' קליפות ש"רף נ"חש ע"קרב ר"ת של ש"ני נ"עריו ע"מו וכן פנחס נתלבש בג' גוונים אילין.

או שראה בלק מה שעשה ישראל לאמורי שהוא עשו שהשיב לו (בראשית לב) עם לבן גרתי ואחר עד עת"ה נרמזין ג' גליות במלת עת"ה ילחכו סביבותינו כלחוך השור שהוא משיח בן יוסף והוא רוצה לעקור הגאולה אחרונה כי ראה שדרך כוכב וקם שבט מישראל ומחץ פאתי מואב ז"ש ועתה לכה נא אר"ה לי ארי' תקיפא נפיק מינאי ורצה לנכות חדא ידא על סוד משיח כי עצום הוא על משיח ממני פרידה טובה יוצאת ממני ובלעם נתעלה אז יותר מן יעקב ואמר אראנו ולא עתה ר"ל הן אני שהתפאר עצמי אנכי אקרה כה שהוא סוד שמ"ע ע"ול מ"לכות ש"מים.

גם עמ"ק בלבל ע"ול מ"לכותא ק"דישא שרצה להעביר האי עול מישראל לכן רצה לנכות חדא ידא דוד (שמואל ב כג) הוקם על: ארז"ל בקשו חכמים לקבוע פ' בלעם בק"ש רק מפני טורח ציבור לא קבעו הענין וירא בלק את כל אשר עשה ישראל סבא לאמורי שהוא עשו שאינו יכול לנצח ק"ש איש אשר עמו רק ב"קש ק"ריאת ש"מע לכן שלח יעקב לעשו (בראשית לב) כה תאמרונ לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב ב"פ כה על (שמות ב ויפן ב ויפן כ"ה וכ"ה כ"ה) אתוון דיחודא שחרית כ"ה ערבית ולכן מלאך שמעש"אל שהוא עורך מלחמה נגדו וז"ש (בראשית לב) ויאב"ק אי"ש עמו ס"ת ק"ש ולא יכול לו עד עלות השחר ק"ש של שחר לכן כשבא יוסף שהוא שטנו של עשו ליעקב ארז"ל שהיה יעקב קורא ק"ש שבזה מבטל הוא סטרא דעשו לכן השתחוה ז' פעמים כההוא עובדא דרב אחא בר יעקב תנינא דז' רישין שבכל פעם שקרא ק"ש נתר רישא חד לכן ארז"ל (דברים ט) שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן שבזכות שמע ישראל הם עוברים את הירדן וכשראה בלק מעלת כ"ה אתוון דיחודא לכן אמר ועתה לכ"ה נא ארה לי שמקשה בזהר לך הל"ל אלא לכ"ה שכל ענינו למיעקר האי כ"ה שהם כ"ה שערים העליונים לכן א' בלעם ב"פ התיצב כ"ה על עולתיך ואנכי אקרה כ"ה ב"פ לקבל שחרית וערבית ולפי שעיקר היחוד בפרשה ראשונה שהם מ"ב תיבין לכן הקריב בלעם מ"ב קרבנות ולדעתי ז"ס שארז"ל מאימתי קורין ק"ש של שחרית משיכיר בין חמור לערוד בין זאב לכלב בין תכלת לכרתי הענין להכיר בין קליפת בלעם שהוא מימין חמור ובין עוג מלך הבשן שנקרא ערוד בין הערודים בזהר גם בין בלעם בעמלק שנקרא מלך ערד כי ענין בלעם ועמלק הוא כענין משה ויעקב עמלק כנגד יעקב מלבר בלעם נגד משה מלגו וסי' (תהלים קד) השם עבי"ם רכובו שבקדושה הוא י"ם י"עקב מ"שה ובקליפה ע"ב ע"מלק ב"לעם ע"ב הענין ונבוכדנצר א' (ישעיה יד) אעלה על במתי ע"ב בקליפה אדמה לעליון כי יודע דעת עליון (שם ס) כעב תעופנה ע"ב קטנה ככף האיש זה חילוק בין חמור לערוד מלגאו ולחוזין בין זאב לכלב ישראל נמשלו לזאב (בראשית מט) בנימין זאב יטרף ובלעם לכלב כדלעיל וכן בין תכלת שדומה לכסא הכבוד לכרתי הם א"הע שנכרתים מן הקדושה ולכן כשבא פנחס לקבל סטרא אחרא וידקור את שניהם

הם שני נעריו של בלעם שהיתה יניקתו מהם והן הן (שם ט) שני אחים שבחוץ שהגיד והמשיך אותם חם אבי כנען כשראה ערות אביו מאותם שני נערים (יהושע ב) מרגלים חר"ש שהוא סוד ח"מור ש"ור שכן התחלת חמור פותח בח' ומסיים בר' וכן שור פותח בש' ומסיים בר' הרי חר"ש מורה על ב' סטריין אלו רק נשארו אתוון מ"ו ו' הרי מנין כל"ב שדולג מבין שני קליפות אלו (תהלים סח) אמר י"י מבשן אשיב אשיב ממצולות י"ם כי בקדושה לקבל זה י"עקב מ"שה ז"ש וידקור את שניהם ברמ"ח שבידו בסוד רמ"ח של ק"ש ולכן בפסוק (שם קו) ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה ה' תיבין ובכל תיבה ה' אותיות לקבל כ"ה אתוון דיחודא שהם כ"ה שערים העליונים ויש בו סוד גדול לדעתי בשור ויספוק בלק את כפיו לפי שרצו אלו הרשעים לבטל מישראל את סוד ק"ש ותפלה וכמ"ש הן עם כלביא יקום הפלת שחרית שאז זמן קימה וכארי יתנשא במנחה שאז צריך להיות זהיר יותר גבור כארי לבטל מלאכתם ולעשות מלאכת שמים (שם קב) תפלה לעני כי יעטוף שמאחר עסקיו וכה"א (שם קמא) היכון תפלתי קטורת לפניך משאת כפי שמבטל ממלאכתו ולעשות מלאכת שמים תפלה לעני כי יעטוף מנחת ערב לא ישכב עד יאכל טרף תפלת ערבית ודם חללים ישתה ק"ש שעל המטה שאוחז (תהלים קמט) חרב פיפיות בידו להרוג על חלליהם כמו שהרגו בלעם בן בעור שנתהוו ממנו מזיקים כמבואר בספרא דאשמדאי והוא מדה כנגד מדה ביקש לבטל מהם ק"ש שאוחזים ישראל חרב פיפיות ושותים דם חללים ח"לל חר"ב לכן הרגו אותם בחרב על חלליהם ומתוך דברי הרשע אנו רואים שהיה בדעתו לבטל מישראל אלו הד' עניינים כנגד זה בירך ד' ברכות שיגיע לישראל מאלו הד' עניינים כשאמר מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך שהוא על שם ב"כ כנגד תפלת שחרית כנחלים נטיו שאז בקר אור (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים כי אידלי יומא (בראשית מד) בוקר אור והאנשים שלחו המה וחמוריהם איוב לח) ויריעו כל בני אלקים בתפלת המנחה כגנות עלי נהר בתפלת ערבית כאהלים נטע י"י בק"ש שעל המטה כארזים עלי מים.

והנה במסירת אדם בשעת ק"ש למיתה עושה יחוד לעילא בסוד כ"ף פשוטה וכ"ף כפופה וז"ס (מנחות כט) כ"ך עלה במחשבה כדדריש האר"י ז"ל לכן כשראה בלק שלא נתקיימה מחשבתו ויספוק את כפיו (תהלים ט) בפועל כפיו נוקש רשע (שם כד) מי יעלה בהר י"י על מסירת נפשו למיתה (שם) ומי יקום במקום קדשו על מסירת קידוש השם לעילא אם הוא מתקן ב' כפות (שם קכח) יגיע כפיך כי תאכל: כתבו האחרונים סי' של בדיקה בריאהכשהוא נקב ך' פשוטה אזי הוא כשירה כ' כפופה טריפה והענין כי ך' פשוטה הוא במקום החיים ה' עילאה בינה לכן היתה הבהמה חיה וכשירה אבל כשהיא כף כפופה הוא עלמא דמותא (משלי ה) רגליה יורדת מות לכן טריפה ז"ש יגיע כף ך' כי תאכל אז אתה אוכל בסוד (שיר ה) אכלו רעים שהא זיווג עליון אז (תהלים קכח) אשריך וטוב לך בעו"הב מה ראה מואב ליטול עצה ממדין שהיו מכשפים גדולים יותר ממדין שהרי הם נתאחזו בשמאל ומדין מימין כמ"ש בזהר שבלק בן ציפור חמא במשקופא דחכמתא יותר מכלם ראה מנהיגם של אלו במדין נתגדל כי חמא בלק תוקפיה דמשה כי רב הוא על משה וישראל נוצחין שלא כמנהג העולם שעשה ישראל לאמורי שהעמידו החמה וראה שמשה פני חמה ז"ש כי רב הוא משה הוא (בראשית א) המאור הגדול ולפי (ר"ה כא) שבישראל לא קם אבל בא"הע קם כי כמו שמשה כלל כל ישראל

כן היה בלעם כלל כל שבעים אומות זה שתום העין על ע' אומות ולפי שיוסף הוא (בראשית מט) בן פורת עלי עין ז"ש עתה ילחכו כל סביבותינו כלחוך השור הוא יוסף שהוא פורת עלי עין לכן שלח אחר בלעם שתום העין שגם הוא כלל של ע' ניצוצות טמאות כמו שיוסף היה במצרים ז"ש (שמות א) ויאמר אל עמו ע' עקומה ולקט כסף הם סוד ניצוצות טהורות שעלו עמו מנין ר"ב מן רפ"ח ניצוצין ז"ש (שם יב) גם ערב ר"ב עלה אתם ז"ש ויגר מואב מפני העם כי ר"ב הוא שהעלו ר"ב ניצוצות עמהם ונשאר מנין אלהי"ם (שם יט) ומשה עלה אל אלהי"ם לתקן עוד פ"ו ניצוצות הן עם יצא ממצרים ערב ר"ב על ר"ב ניצוצות שהעלו אתם.

ויג"ר בגימט' מיכאל"ל כה"ן גדו"ל שהוא המקרב רחוקים ומוציא (ירמיה טו) יקר מזולל וכסה את עי"ן האר"ץ בגי' ש"ם אלקי"ם שלא יעלו יותר כי מנין אלהי"ם היה להם עוד לעלות או רמז קא רמיז שמנצחין במדבר שלא כדרך העולם כי על ג' חלקים נחלק העולם על ג' שמות (תהלים נ) אל אלקים י"י במדבר שם של אלהים מושל והם.

עשו ממדבר ישוב וכיסה ע"ן ה"ארץ שהוא ש"ם א"לקים ולפי שראה הוא בי"ת דו"ד שגם הוא בגימטרי' עי"ן האר"ץ לכן רצה לנכות חדא ידא תקיפא מן בית דוד שלא יבא לעולם. גם על בית המקדש שהיה דמות אריה והיה בגבול מואב רות המואביה (רות ב) השבה עם נעמי משדה מואב כמ"ש בפ' שלפניה אשר בשדה מואב ע"ש ז"ש כי עצום הוא ממנו מה.

אקוב עם שם של אלקים לא קבה א"ל כי ישראל אין כוחם אלא בפיהם (תהלים קמט) רוממות אל שעשו ממדבר ישוב (שם) בגרונם שממשיכין חסד אל בחרב פיפיות תרין פיות תורה ותפלה גם בידם בג"ח לכן עמד המלאך בג' מקומות והראה לו שאתה רוצה לעקור אומה שעומדת על ג' רגלים שהעולם עומד עליהם ת' ע' ג"ח: או אמר מה אקוב מה יעשה הקב"ה לשמו הגדול שקשר מפתח קטן בשלשלת גדול שהוא שם אל שהוא בסוף ישראל רצה ב"לק ב"ן צ"יפור להוריד פ"ר פ"ר דינים שהכניע אותם אברהם בשעת עקידה (בראשית כב) ק"ח נ"א א"ת בגימטריא כפל פ"ר פ"ר שבאותו שעה נעקדו כל ד' עולמות באצילות מדת החסד עקדה גבורה בבריאה פני אריה את פני השור ביצירה מיכאל את גבריאל בעשייה את מאדים לכן שלח בלק עתה ילחכו את כל סביבותינו שהם על סטרין דלהון שכבר יהיה עקוד פני שו"ר ז"ש כלחוך השור.

ועתה לכ"ה לך מבע"ל שרצה לעקור זכות עקידה נלכה עד כ"ה (שם) ונשתחוו ונשובה אליכם מיכאל שיהיה הוא גובר לכן אמר ועתה לכה נא אר"ה ל"י בגימטריא גבריאל"ל שהוא משמאל ורצה לנכות חדא ארי"ה תקיפא שלא ינצח את השור שהוא משמאל כאשר עשה אברהם ז"ש הנה עם יצא ממצרים וכיסה את עי"ן האר"ץ בגי' ש"ם אלהי"ם שמבטל זה השם ומאחר שרצה לבטל עקידה שהשכים אברהם בבוקר ולקח שני נעריו אתו לכן השכים הרשע הזה עם שני נעריו והמלאך השיבו רשע כבר קדמך אברהם בשעת עקידה וזה המלאך היה מלאך של עקידה ואית מאן דאמר מיכאל כי יר"ט בגימטרי' מיכאל"ל כה"ן גדו"ל והרשע השיב חטאתי שבזה היה רשע ערום כי נודע כשאומרים חטאתי אין רשות למלאך לעשות דבר ז"ש דוד (שמואל ב יב) חטאתי לה' והשיבו (שם) גם י"י העביר חטאתך לא תמות וזה המלאך היה חסד רק לשטן לו היה

כי אוי להם לרשעים שמהפכין וכו' והרשע השיב ועתה אם רע בעיניך אשוב' ודרז"ל שכן דרכך הוא אומר דבר והמלאך מחזיר בעקדה עשה ג"כ כך הקב"ה אמר קח נא והמלאך השיב אל תשלח ידך לדידי נחא שזה היה הכל ענין עקידה ואית מאן דיימא מלאך עקידה היה אוריאל והכא ג"כ בא זה המלאך לפי שרצה לנכות חדא ידא דארי' ור' עמנואל פירש שמלאך היה הקטיגור בעצמו שנעשה סניגור וזה שאמר אח"ר הדברים שהוא אל אחר והוא הוא היה בעצמו שנעשה מליץ יושר ז"ש (בראשית כב) עתה ידעתי כי ירא אלקים אתה שהודה ולא בוש ע"ז וע"פ דרכו גם בכאן לא אבה י"י לשמוע אל בלעם וישם דב"ר בפיו קבע מסמ"ר בפיו מ"לאך ס"מאל מ"לאך ר"ע (דברים כג) ויהפוך י"י לך את הקללה שמלאך אכזרי נעשה מלאך רחמן ונעשה עתה ברכה וז"ס (חבקוק ג) לפניו ילך דב"ר עליה אתמר (ישעיה נח) ודבר דבר כל מה שאדם מדבר למטה מביא דב"ר שהוא הממונ' דב"ר י"י בזה כי מרא"ש בגי' פלג"ש אליפ"ז שהיא תמנ"ע כפל דינים פ"ר פ"ר ובלק שלח לבלעם אל נא תמנ"ע מהלוך אלי (דברים כה) א"ם ב"ן הכו"ת הרש"ע (תהלים יט) תורת י"י תמימה מ"שיבת נ"פש ע"דות גם בגי' לילי"ת שהיא נוקבא קליפת ישמעאל (כמ"ש א"ה בזמירות בסוד (בראשי' ו) ר"ק ר"ע כל היו"ם): לא הביט און ביעקב.

שאין בי"ב שבטים אותיות ח"ט מן כ"ב אתוון ובספר יצירה בפ' ראב"ד מבואר שאילו ב' אותיות הם שני חושים המליך ח' קשר לו כתר וצר בו סרטן בעולם ורגל שמאל בנפשותמוז בשנה כל אלו נאצל מאות ח' (שמות א) כי חיות הנה ובריה זו גדילה במים ויש מים טובים ורעים של שמחה דמעתה מאירה עינים ושל בכיה מכה עינים ז"ש (יחזקאל ח) נשים יושבות מבכות את התמוז ולו רגל שמאל בנפש שהולך באחרונה לכן לחץ רגל בלעם אל הקיר כשהיה עולה על ההוא משעול שכתב בס' קול בוכים ע"פ (איכה א) כל רודפיה השיגוה בין המצרים ורבקה שאוהבת את יעקב אומרת (בראשית כז) קצתי בחיי מפני בנות ח"ת שהוא ח"ודש ת"מוז כי (משלי כא) ומחתה לפועלי און ובי"ז שבו עשו העגל המליך אות ט' וקשר לו כתר וצר בו אריה בעולם ואב בשנה וכוליא ימין בנפש (ועיין בס"י בפ"ה) ולכן נשרף ב"ה כי הוא גבורה ובו נתבטלת עצת נצח ישראל שהוא כוליא ימין אילו ב' חדשים הם ב' אותיות ח"ט לכן כשהביט בלעם שאין אותן ב' אותיות בישראל בזה לא ראה עמל בישראל כי י"י אלקיו עמו ואותן ב' חדשים לקח עשו לעצמו בחילוק החדשים כי ניסן מסטרא דאברהם ת' אייר יצחק ו' יעקב סיון ז וכן היה ראוי עשו ליקח חודש אלול רק שישראל זכו ליטול אותו חודש עמו ותרועת מלך בו שאותו החודש תוקעין ומבלבלין אותו ובה כוליא שמאל תאוה מתגברת בהן כי מזלו בתולה לכן חטא בו דוד בבת שבע באלול היה מעשה דבת שבע ד"פ קורין ק"ש ביום ועל אלו הד' פעמים אמר בלעם הן עם כלביא יקום זה ק"ש של ר' יהודה הנשיא קודם פ' תמיד שהוא סמוך לזריחה וכארי יתנשא זה ק"ש בברכותיה שאז יבא אריה דלעילא בשעה שמסיימין אהבה רבה בסוד בוחר ב"עמו י"שאל ב"אהבה בוח"ר בגימטרי' רי"ו ארי"ה ר"ת בי"ב בא"ת ב"ש (איוב כח) (ב"צורת י"אורים ב"קע) שמ"ש (שופטים ה) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו והוא סוד גדול ז"ש כארי יתנשא ק"ש של ערבית לא ישכב עד כי יאכל טרף וק"ש שעל המטה ודם חללים ישתה עיין בחיבורא קדמאה פר' נשא ספר תורת נתן: ר"שע י"ראה ו"כעס.

ר"ת רי"ו של סטרא אחרא בסוד (שמות יד) ויקח שש מאות רכב כשלוקחין ו' שהוא שש מן אות רכ"ב שהוא בגימטרי' מלא"ך סמא"ל כשלוקחין ו' ממנו נשאר בחו"ר שהוא רי"ו דסטרא אחרא שרשע הזה בלעם ראה (ירמיה ד) אריה מסבכו ר"ל סב"ך אותיות שניות עג"ל וישת אל המדבר פניו כדמתרגם ת"א ורצה בלק לנכות חדא ידא דארי' מסיטרא דקדושה גם ירא"ה אותיות ארי"ה שרשע בלק ראה אריה ועל אותו אריה כעס אבל (תהלים קיב) רשע יראה וכע"ס שיניו יחרוק על יוס"ף ששלח לו בלק ילחכו סביבותינו כלחוך השור שהוא יוסף שהיה עומד נגד כל הניחוש ז"ש כי נחש וגו' ועליו אמר וירא ישראל וגו' על שבט יוסף שרצה ליתן עין הרע וזכותו של יוסף הגין שתהיה על ישראל רוח אלקים לכן בא פנחס שיש לו חן יוסף (שם קו) ויעמוד פנחס ויפל"ל בגימטריא יוס"ף שהוא בגימ' קנא"ה ובזה נתלבש מטתו שלום ה' פעמים א"ל ז"ש מה אקב לא קבה אל ו' פעמים הוי"ה יוס"ף ועשו יש לו ו' לבסוף בא יוסף שטנו של עשו ולוקח ממנו עקב הקדושה שלו מן רזא דשמא קדישא שהוא ו' והעגל נעשית ע"י עלה שור באו שש וכשלוקחין שש מן עשו שהוא סוד ו' נשאר (ישעיה נ) ע"ש יאכלם ונתקנא הרשע על ש"ע נהורין יראה על ע"ין שיניו על שן כי עבד יוצא בשן ועין ועז"א טול קיסם מבין שיניך קורה מבין ע"יניך על ש"ע נהורין שראה ונתקנא עליהו דישראל (תהלים קיב) סמוך לבו שהוא נתאבק עם סמך של סמאל במלחמת עמלק (שם) עד אשר יראה בצריו לכן אמר ליהושע שיחלוש כח של עמלק למטה והוא קשר קישרא לעיל נגד ס"ם בעצמו ז"ש (שם) עד אשר יראה בצריו לכן כששלח למלחמת מדין פנחס כשא"ל הקב"ה אחר תאסף אל עמך שתלה מיתתו בנקמה זו משמועה רעה לא יירא רק נכון לבו בטוח בי"י אזי ג"כ שלח לפנחס לנקום נקמת מדיינים והוא נקמת בני ישראל אבל משה נשאר בביתו לתת נקמת י"י במדין שר של מדין (שם) פיזר נתן לאביונים כמ"ש (דברים לג) צדקת י"י עשה גם גרם גליות שפיזרן בין א"הע קרנו על.

(שמות לד) קרן אור פנים שלו. במדרש רשע יראה וכעס זש"ה (ישעיה נז) והרשעים כים נגרש את מוצא ישראל נמשלה לחול שנאמר (הושע ב) והיה מספר בני ישראל כחול ונמשלו א"הע לים שנאמר (ישעיה יז) הוי המון עמים רבים כהמות ימים והם מתיעצים על ישראל והקב"ה מתיש כחם וגבורתם אמר ישעי' והרשעים כים נגרש הגל הראשון וכו' היה לו לשני ללמוד מן הראשון כן פרעה בא ונתגרה על ישראל והפילו הקב"ה וניער פרעה וחילו בים לא הי' לו לעמלק ללמוד מפרעה וכו' לא היה לו לסיחון ללמוד מעמלק אלא ויצא סיחון וכן ויצא עוג כן בלק לא היה לו ללמוד מסיחון ועוג אלא שבא להתגרות עם ישראל ושלא אחר בלעם לקלל את ישראל א"ר סימון הה"ד (שם נד) כל כלי יוצר עליך לא יצלח כיון לא הצליח בלעם התחיל בלק מחרק עליו שיניו (תהלים קיב) רשע יראה וכעס זה בלק (שם) תאות רשעים תאבד זה בלק ובלעם שהיתה תאוותם לקלל ישראל זש"ה (משלי כו) מחזיק באזני כלב עובר מתעבר על ריב לא לו משל למה הדבר דומה לזאב שחטף גדי מן הצאן בא כלב של קדרים ומריב עמו ומנבח כנגדו א"ל זאב הלא לא משלכם נטלתי רק מעדרו של רועה נטלתי אתה מה לך הוי מחזיק באזני כלב המזמור הזה כלו על משה מדבר גם עיין לעיל פ' ויחי ע"ש ג' אבות ועל יוסף הצדיק על ש"ע נהורין שעבד יוצא בשן ועין נתקנא הרשע אמר עליה רשע יראה וכעס על ע' שיניו יחרוק על ש' מנין שנ"י ותרואייהו נאבדו ממנו תאוות רשעים

תאבד לכן שלח לו הן עם יצא עבד לא יכול לברוח ממצרים ועבד יוצא בשן ועין: בזוהר חדש בתרין הוי ידע בלישנא ובעינא ולדעתי הם ב' לשונות ארה על ראיית עין הרע קבה על קב בדיבור בלק אמר לכה נאוא"ת והלא יכול לקלל במקומו שם לז"א אר"ה לי אני מבקש שתכניס עין הרע בהיפך אתוון רא"ה כי (משלי ג) מארת י"י בבית רשע על ראייה אתמר ובלעם ידע כי טוב בעיני י"י לברך אמר קבה לקלל בפה והקב"ה אמר שמע אם כדברייך שאתה אומר לי כי טוב שבלק שלח קבה אמר לא תלך עמהם לא היה לשלוח שתלך עמהם הלא היית יכול לקלל במקומך אלא ודאי אמר לך ארה לא תאור ובלק ראה שאין רוצה הקב"ה בארה שלח לו קבה ועצת רשע יראה וכעס שהוא על עין הרע שלו ושיניו יחרוק על לשון שלו ותרווייהו נסתלקו ממנו ז"ש תאות רשעי' תאבד והנה בזה הפסוק קשה דלאו רישיה סיפיה כי מתחיל ביחיד רשע יראה וכעס ואח"כ מסיים האות רשעים תאבד דרש זה הפסוק על בלק ובלעם ואפשר לומר כי רשע יראה על בלעם כי מצינו במדרש הצדיקים אומרים מעט ועושים הרבה אברהם (בראשית יח) יקח נא מעט מים מהרי שלש סאים קמח והרשעים אומרים הרבה ועושים מעט כי אמר בלק כבד אכבדך ואח"כ ויקח בלק בקר וצאן התחיל בלעם חורק שיניו זה הוא דעתו רחבה עכשיו שולח לי זה למחר אני נותן מארה בנכסיו כמ"ש ומחץ פאתי מואב והאביד שריד עדי אובד ע"ז יהיה פי' הפסוק רשע יראה זה בלעם וכעס שיניו יחרוק שלא נתן לו הרבה לאכול מכח זה קללו מנכסיו שהיה דעתו רחבה ותאוות רשעים תאבד או על בלעם שהיה רוצה לקלל בראיה שלו ז"ש רשע ירא"ה שדוקא בראייתו רצה לקלל אותם וליתן בהם עין הרע במקום שחטאו ישראל ז"ש וכעס כמ"ש וישת אל המדבר פניו שרצה להכניס בהם חטא עגל אח"כ שיניו יחרוק כי קבע הקדוש ברוך הוא מסגור בתוך פיו ושוב אל בלק והוכרח לילך ובזה תאות רשעים תאבד שנתאו לקלל ישראל או בא לתרץ למה היפך הקב"ה את בלעם שיברך ישראל הלא יותר טוב היה שיקלל בלעם והקב"ה יהפוך לברכה גם הלא לא היה יכולת לבלעם רק לכוין עת זעם והקב"ה לא כעס באותן הימים א"כ ממילא בטלה קללת בלעם והתירוץ הקב"ה צפה שישראל יחטאו בשיטים ויהיו אומרים שקללתו של בלעם גרמה זאת לכן היפך ז"ש שיניו יחרוק הרשע הטעם לפי שגלוי וידוע לפני הקב"ה שתאות רשעים תאבד ותגרום תאוה שלהם שהחטיאו אותם איבוד לישראל לכן הוצרך הקב"ה עתה שיהיה שיניו יחרוקים ולברך אותם או שבא לומר על הקרבנות שלו שהפך הקב"ה ומסר לכלבא כמ"ש בזוהר ע"פ ויקר אלקים אל בלעם כי טוב ארוחת ירק של ישראל מבית מלא זבחי ריב.

ולפי המדרש הראשון אמר רשע יראה וכעס שהוא רואה מתאות הרשעים הראשונים שהיא האבד ואפ"ה לא משגיח בו וכעס לכן שיניו יחרוק ג"כ או רשע הוא בלק יראה כמ"ש וירא בלק וכעס כמ"ש במדרש (תהלים סט) תחשכנה עיניהם מראות כיהוא בראייתו גורם כעס משא"כ צדיקים יראו וישמחו שהיה לו ללמוד לבלק מן עוג שיניו רשעים יכרתו ז"ש שיניו יחרוק וגם מן עמלק תאות רשעים האבד אחריתו עדי אובד או שעל ראייתו נסתמה עיניו ומספר רובע ישראל ז"ש יראה ובאותו ראייה וכעס שיניו יחרוק שנעשה שתום העין כי (שם צב) איש בער לא ידע ותאות רשעים תאבד גם על עמלק.

וירא בלק את כל אשר עשה ישראל סבא לאמורי זה עשו כשבא לקראתו ונפל על צווארו וישקוהו נעשו שיניו קהות ומפרש בזוהר פ' וישלח שעל בית המקדש שהוא צוואר נפל ושיניו יחרוק היה לו לבלק ללמוד דומה בלעם לכל"ב כי תלת גלגולין שלו הם כל"ב תנא הוא ל"בן הארמי הוא ב"לעם בן בעור הוא כ"ושן רשעתיים עשה שתי רשעות וכו' ואעפ"י שבגמ' אמר הוא בעור הוא לבן רצונו על בלעם שהרי קאמר הוא בעור שבא על בעירו ובלעם הוא שבא על אתונו גם במה שאמר בנו בעור רזא הוא שנתגלגל הוא באביו כמו שהי' אביו בגלגול אביו ע"ל פ' שמות גם יש בו אותיות יבא בזוהר ההוא סבא ונחלק אח"כ לשנים שני בניו ומה שקרא אותו כלב קדרים לפי שבלעם בא מסטרא דימינא כי תרין סטרין אינון מדין שנתגדל שם בלעם הוא מסטרא דחמור אשר חבש אברהם ז"ש המלאך רשע כבר קדמך אברהם (בראשית כב) וישכם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו ובלק בא שהיה מלך למואב בעת ההוא שבא מסטרא דלוט וכבר אמר אברהם ללוט (שם יג) הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאילה שאברהם לעולם (שם יב) הלוך ונסוע הנגבה ולוט לעולם מסטרא דשמאלא וא"כ בלעם מסטרא דקדרים שהם מסיטרא דחמור נוער ז"ש רועי לבן (שם כט) מ'ח'ר'ן אנחנו מ"שמורה ר"שונה ח"מור נ"וער לכן כל עניינו באתון שהוא נוקבא דחמור וחלת דרגין אינון שם כ"לבי א"יתני ח"מרי ומסטרא דשמאלא שור שהיה משמר זקני מואב עלי' אמר עתה ילחכו את כל סביבותינו כלחוך השו"ר כי הם כח שור לבד ז"ש וירא בלק אשר עשה ישראל סבא לאמורי שהוא עשו ששלח לו עשו שהלך בשבילו אל ישמעאל לזווג תרין סטרין על יעקב כי עשו הוא קדמא לנזיקין שור מועד וישמעאל הוא חמור וזווג ב' סטרין אלו זה לזה ויעקב השיב שאינו מתירא מפני תרין רצועין אלו (שם לב) ויהי לי שור וחמור שכבר הכניע ב' סטרין אלו ותבר יתהון (ישעי' לב) אשריכם זורעי על כל מים ר"ל זורעי לכם לצדקה ועוסקים בב"ח על כל מים הוא התורה אזי משלחין רגל שור וחמור תרין רצועין של מלקות והוא ראה שאין כת בידו לבד להכניע ישראל שעוסקים בתרין אילין לכן שלח אחר בלעם שהוא חמור כדי לשתף שור וחמור יחדיו מה שהקב"ה צווה בשביל זה שלא לזווג ב' אילו יחד שהם כלאים ז"ש ועתה לכה נא אלי כי אולי אוכל הוא ספק כשאני לבד קליפת שור יכול להזיק או לא אבל כשנעשה שותפות ביחד נוכל בלי ספק ולכן יעקב כשהיה בבית לבו כדברי רז"ל סידר שיר המעלות כי ראה שזו המלחמה יהיה לו לבניו עם בלק ובלעם אתחברו והנה על זה המזמור (תהלים קכ) אל י"י ב"צרתה ל"י ק"ראתי ויענני ר"תבל"ק כי אתמר בזוהר אתחברותא דבלק ובלעם הוא ממש אתחברותא דסמאל וסיעתו כמ"ש על אלו ועל אלו פסוק (שם יא) כי הנה הרשעים ידרכון ק"שת ל"ירות ב"מו בל"ק אופל לישר"י ל"ב כי ישראל הם ישרי לב ורשעים אלו (שם יב) שוא ידברו איש את רעהו שפת חלקות כי דיבור שלהם היה על שדור הפלגה לא יוכלו כלום כדאיתא בזוהר שאמר בלק דור הפלגה עבדו עובדא ולא יכולו כי פומא תסר מיניהו דלישנא אתבלבל אבל אנת הוא פומך שנון ועובדא מתתקן לכן שלח קסמים בידם שהראה דעובד' מתתקן קמן שיש לנו קסם רק אתה צריך להבין מלולא כי ידעתי את אשר תאור יואר הוא מילא דילך לגבי עובדא דילי ויהיה נחש וקסם ביחד אז נכה בו ז"ש שפת חלקות שהוא דור הפלגה שנחלק שפתם (שם) ב"לב ו"לב ידברו כי ב"ל מבלק וב"ל מבלעם הרי בלב ולב ידברו

על י"י ועל ישראל (שם) אשר אמרו ללשונינו נגביר שיש כח ותוקף בלשון שמי אדון לנו ז"ש (שם קכ) י"י הציצה נפשי משפת שקר של בלעם שאמר שקרים בשם י"י שמעולם לא היה ענינו רק מסטרא אחרא כמ"ש ר"ש בזוהר תלת סימנין אינון סימן מאן דלא ידע כלום שבוחי ע"ש ואע"פ שמה שאמר שומע אמרי אל הוא קשוט דההוא דרגא דילי' קאמר כו' מ"מ כל לשונו היה רמיה שמרמה בני אדם שחשבו שעל דרגין קדישין קאמר (שם) מה יתן לך על פעם ראשון שהשיב מאן י"י לתתי להלוך עמכם שנפש גבוה שלו היה לשלוח לו שרים רבים ונכבדים יותר (שם) ומה יוסף לך על פעם שני שאמר מה יוסף דבר י"י אלי והכל היה לשון רמיה (שם) חיצו גבור שנונים (משלי כז) מברך רעהו בקול גדול וגו' קללה תחשב לו או יאמר על ענין המושלים שלשים ממונים דלעילא שהכריזו ברקיע לבטל מלכא דאמוראה ואומר אוי לך מואב כי אש יצאה וגו' להבה וגו' ואותו שלהוביתא בא מן גבריאל הממונה על אש ולכן אית מנהון שא' שמלאך י"י היה גבריאל.

ויש"ם דב"ר בפיו"ס ס"ת בגי' גבריאל"ל וכן בלק אמר אר"ה ל"י בגי' גבריאל"ל לכן אמר מה יועיל לך לשון הרע לקלל הלא כבר חיצו גבור הוא גבריאל שנונים עם גחלי רתמים על אש ולהבה שיצאה מסיחון ומחשבון (תהלים קכ) אויה לי כי גרתי מש"ך עם לבן גרתי כי הוא בלעם שנעשה מלך אדום ושמו היה בלע בן בעור שעשה שותפות שהוא היה מסטרא דימינא קליפת חמור ישמעאל את"ן חסר ו' בגימטריא ישמעאל"ל שהיה מגולגל באחוונו לפי ששכב משכב זכור והלך אל אדום שהם משמאל ושם עירו דין הבה נתחכמה שהי' באותו עצה ונמצא שבא שני משמורות יחדיו שור וחמור ומינייהו בא כ"לב שכן אותיות אמצעים מן תרין רצועין אלו בגימטרי' כ"ב ר"ל ו' מן שור מ"ו מן חמור הרי בגימטריא כ"ב ז"ס (שם קד) תשת חש"ך ויהי לילה בו ר"ל במלת תשת חש"ך (שם) תרמוש כל חיתו יער שלשתן מרוזין בו ח"מור ש"ור כ"לב הן הן ג' משמורת של לילה לכן מ"שפת שק"ר מלשו"ן רמי"ה ר"ת משמ"ר (נחמיה ד) והיה לנו הלילה משמ"ר לכן אמר אויה: לי כי גרתי מש"ך שרשע זה הוא מ"שמורה ש"נייה כ"לבים ונקרא כלב קדרים שכנתי עם אהלי קדר כי תרווייהו איתנהו ביה לכן מתחלה היה שמו בלע ועתה נעשה שתום הע"ן שנסתמה עין שלו שהיתה בסוף שמו ובאה אליו מ' סתומה ונקרא בלעם כי יודע דעת עליון שהוא רב החובל הממונה על ל"ט רצועין והוא מ' של מ"ות מ' של מ"שחית מ' של מ"לקות דחטיף איהו פנחס מעל ראשי ישראל ממש כמ"ש בזוהר אז היה כלול סמ"אל עם י"א קיטרין דיליה וכן מל"אך אדו"ם בגי' בלע"ם איש רע בליע"ל הרי סוד מלא"ך אדו"ם הוא סמא"ל וי"א דרגין כלול בלע"ם ולפי (משלי יט) א"ץ ברגליים חוט"א ס"ת בגי' סמא"ל (ישעיה נה) הוי כל צמ"א לכו למים לכן ותלחץ רג"ל בלעם אל הקיר ע"ם נחל"י רתמי"ם ס"ת מי"ם ובלק אמר לבלעם הנה מנעך י"י מכבוד ר"ת מי"ם שאין מכבדין בידיה מוזהמים כי הוא מסטרא דחובה מים אחרונים חובה אינון ובאתר דחובה אינון שריין (תהלים קכ) רבת שכנה לה נפשי עם שונ"א נוטריקון ש"נים ו"ארבעים נ"הרי א"ש שהתעורר הרשע הזה במ"ב קרבנות שהקריב שרמז בו קמ"ב חושבן של בלע"ם ק"רבנות מ"ב ק"בע מ"סמר ב"פיו ועל עצמו אמר ותהי אחריתי כמוהו שראה שיש לו יניקה סוף תיבות של אבו"ת העול"ם בגימטרי' ישרי"ם כי אברה"ם יצח"ק יעק"ב ס"ת קמ"ב עליה אמר יהושע כשראה עגל

שגרים יומס ויומברס בנוי דבלעם ק"ול מ"לחמה ב"מחנה שהוא ר"ת קמ"ב שהוא בלעם כי מכוחו בא העגל ואותו כח נטל עתה בלעם שהלך לקלל ישראל כדאיתא בזוהר שני נעריו עמו אלו הכשפים והכוחות של בנוי לקח עמו רבת שכנה לה נפשי עם שונא שלום (גיטין נז) כי אתיא לבלעם בנגידא השיב מילייהו נפישין לא תדרוש שלומם וטובתם לכן קראו שונא שלום אני שלום וכי אדבר על ענין פתיחת שלום שהקדימו ישראל אף לסיחון שהיה א' מז' עממין ז"ש אף במקום שיש לי לדבר קשות דהיינו על ז' עממין אפ"ה אני פתחתי בשלום ואיך יעלה על דעתם שאלך עמהם למלחמה או שישראל הראו עצמן עטופים ז"ש אני באמת שלום לי עמהם וכי אדבר עם מואב קשות המה חושבין שאני מוכן למלחמה ועז"א וירא בלק מה שעשה ישראל לאמורי שהוא א' מן ז' עממין אפ"ה הקדימו עמהם לשלום ק"ו שלא יתחילו עמהם למלחמה רק ויגר מואב מפני העם הם הערב רב ז"ש כי רב הוא על ערב רב אבל מפני ישראל לא היה לו שום מורא רק ויקוצו מפני בני ישראל: סוד בועל ארמית קנאין פוגעין בו לפי שהניצוצות הנידחות הם מארבע כנפות הארץ כל ד' מלאכים שבאין מיסוד אימא שהם סוד (ישעיה מא) אר"ח ברגליו לא יבא ארץ שהם עומדים מד' רוחות ומשמרים ישראל מכל צד והם בסוד [מילוי] שם אהי"ה עולה קנ"א א"ל קנ"א בגימ' ר"ת ק"נאיןפוגעין ב"ו מה שנתן הקב"ה לפנחס ברית שלום על שקנא את קנאתו.

בכנפי יונה יתבאר בארוכה סוד קנאה שמצד הקנאה מעורר ש"ע נהורין דלעילא כשם שיש ש"ע נהורין בקדושה כן יש בקליפה (שם נ) ע"ש יאכלם (שבת קנב) רב אחאי בר יאשיה לא היו עצמותיו מרקיבין לפי שלא היה לו קנאה במילי דעלמא שהיה הקנאה הנמשכת מן החיצונים עליה אתמר (משלי יד) ר"קב ע"צמות ק"נאה שאין לה רפואה.

לדעתי סוד זה מבואר בראשי אתוון שהוא נעקר מן הקדושה רק"ע בגי' ש"ע נהורין שבא אל תוך ע"ש מן עשו מי שיש לו קנאה עצמותיו מרקיבין עש יאכלם אבל מי שאין בו קנאה הוא חי וקים ולפי שפנחס קנא קנאת י"י צבאות גרם שמלבוש הוא סוד חשמ"ל או"ר פניא"ל כיסה על ישראל ועליו חופף כל היום בין כתיפיו שכ"ן רזא דמלה הוא גורם שהמלבוש מקיף את ישראל שלא ישלטו חיצונים וז"ס (ישע' יא) וש"עש"ע יונק על חור פתן כשיש ש"ע ע"ש על ישראל שהוא יונק משדי אמו אז מסך מבדיל על חו"ר פת"ן הם נפש הקליפות בסוד מוסיף גורע ולכן אחר תפלה אנו מתפללין בשלו"ם בגי' חשמ"ל כי בזמן הארת הקדושה הוא ח"ש ואם ח"ו יש שליטה לחיצונים אז הוא מ"ל ובלק אמר לבלעם והוא יושב ממ"לי כי ראה באיצטגנינו שהוא עתה מ"ל לכן ביקש ועתה נכה נא בבקשה ממך שיהיה מיד מאחר שאני רואה שהכיסוי הזה שכסה את עי"ן האר"ץ בגי' תו"ך ובלק הביא בלעם קרית חוצות שהוא בחוץ והם בפנים עתה יראה שעמוד ענן פלטם והוא עתה יושב ממ"לי חלק מ"ל מן חשמ"ל ופנחס שזכה והשיב התימה מעל בני ישראל ועשה מהם תו"ך בקנאו את קנאתי בתוכם זכה למלבו"ש וזכה לשלום בזוהר מקשה והוקע אותם לד' נגד השמש וכי מה בא ללמדינו שהיה ביום אלא לתקן ברית שנקרא שמש ע"ש ולדעתי שענין בלק שראה מה שעשה ישראל לאמורי על (ע"ז כח) שהעמיד הקב"ה חמה במלחמת סיחון וידוע שהחמה הוא באמצע ז' כוכבים והודיע הקב"ה שישראל הם מערכה בפני עצמו ומערכת השמים נכנע אליהם לכן ויגר מואב כי רב הוא שהם יותר גבוהים מן אותה המערכה כי ישראל הם תו"ך ז"ש עתה

ילחכו הקהל הזה את כל סביבותינו מתרין סטרין שהם התו"ך ואנחנו החוץ כלחוך השור שאוכל סביבו ומניח באמצעו כן הם יבואו עתה לא"י (יחזקאל ה) זאת ירושלים בתוך הגוים שמתיה וסביבותיה ארצות ולפי שישראל נמשלו ללב שהוא באמצע הגוף ובלק רצה להעביר את תוך של ישראל כמ"ש לעיל וכיסה את עין הארץ על העמדת השמש ורצה למחות אותם אל הקצה ז"ש וירא משם קצה העם שיהיו ישראל נעקרים מן התוך לבא קרית חוצות שיהיו חוצה לכן הראה לו המלאך שמעלת ישראל להיות באמצע ובזה שחטאו בפעור שהוא סופ' דדרגין באינדרטא הוא מקום צואה (ישעיה ל) צא האמר לו (דברים כג) ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך לכן הוקע אותם נגד השמש דייקא שחטאו בזה שהיו באמצע המרכבה.

ז"ש פנחס בן אלעזר בקנאו את קנאתי בתוכם דייקא שגרם שיבואו ישראל לתוך כדמעיקרא. לכן נענש בלק שהוא צור שיהיה נמנה שלישי למלכי מדין ומתחלה היה ראשון כי זה היה חטאו שרצה לדחות ישראל מן תוך לדחותם חוץ דחו אותו מן הראש אל התוך: פרשת פנחס נתן הקב"ה לפנחס החיים והשלום כדאמר (מלאכי ב) בריתי היתה אתו החיים והשלום הוא סוד השכיבנו אלקינו לשלום והעמידנו מלכינו לחיים שהם ב' יחודין ובלילה רחל מוסרת סימניה תחת המטה בסוד ד' דנחית לג' עולמות בי"ע וה"ו יורדת דאימא אוזיפת לברתא מנהא ואז נקראת מלכות אלקים בסוד (תהלים מז) מלך אלקים על גוים (שם קג) ומלכותו בכל משלה (שם מז) אלקים ישב על כסא קדשו שהוא עולם הכסא (בראשית כט) ויהי בבוקר והנה היא לאה זיווג עלאה ופנחס זכה במצוה זו שמסר עצמו על קדושת השם ויקח רמ"ח בידו ושם נפשו בכפ"ו ר"ל שבזה שמוסר עצמו למיתה מוסיף כח ג"כ עלאה כפופה ופשוטה בסוד כ"ך עלה במחשבה דאתמר גבי ר"ע שכתבתי לעיל וגם בפ' וישלח.

ז"ס (שמואל א כח) ואשים נפשי בכפי לכן זכה לתרין סטרין אלו חיים לקבל יחוד עליון ושלום לקבל יחוד תחתון שהוא שמע וברוך וז"ס מ' שחטף פנחס דהות טאס מלאה דם על משירייהון דיישראל זכות תרין יחודין אלו גם לפי שא"הר נידון בנשירות איברים הוא סוד כ"ך עלה במחשבה ב"פ ך' הרי מ' שהיו איבריו נושרים ממנו וסוד הענין כי כל הנשמות הכלולות בו שהיו איברים שלו הנה פרחו ממנו באותה שעה שחטא וחזרו לעלות ממנו ונתנו לתוך הקליפות ואלו הנשמות אנו צריכין להעלות בכל יום ויום ע"י תפלותינו ולא היה אד"ה ראוי להשתמש באותן אורות ונתמעטו ממנו ומפני הפגם נתאחזו החיצונים באותן הנשמות עד שנפלו בקליפות ומטו רגלין ברגלין ועליה אתמר (בראשית כט) וישא יעקב את רגליו ותיקן אז שהלך השטן לדרכו ארצה בני קדם ובלעם שהלך לשם לגבי עזא ועזאל לחץ האתון רגלו אל הקיר ולפי שמשא זכה ונטל כל האורות כל הי' כתרים שהיו לו לאד"ה לכלם זכה משה ועתה זכה פנחס ליטול כל כתרים אלו ונתוספה י' לפינחס ומשה בעצמו בא ואמר לו הנני נותן לו את בריתי שלום ולכן י' קטיעא כי אותה י' שהיתה קטיעה עד הנה מחטאו של אד"הר עתה נשלמה בפנחס ז"ש ויקח רמ"ח ב"ידו ר"ל שלקח כל הכתרים פרצוף שלם מן רמ"ח איברים שנשרו כל איבריו של אד"הר ועתה משתלם רמ"ח בכלל שהוא קומתו של אד"הר כולל בידו קרי בי' ביו"ד בברית דיליה וכמו שכל ס' רבוא היו כלולים במשה וכד אתכנש שמשא אתכנשו שיתין רבוא כוכביא עימיה שהמכל הדור המדבר כן בימי אליהו היתה הנבואה

מתפשטת מס' רבוא נביאים וכד איסתלק אליהו נסתלקו עמו כל ס' רבוא נביאים ז"ש בגמרא מנ"ל שבעל מום פסול בעבודה בריתי שלום והא שלום כתיב א"ר נחמן דשלום היא ו' קטיעא רומזת על סוד י' פרצופין אלו שניתקנו ע"י לכן התחיל במדרש ילקוט ע"פ ויהי אחרי המגיפה זש"ה (תהלים צד) אם אמרתי מטה רגלי חסדך י"י יסעדני כי במה שחטאו ישראל בזנות גרמו על דמטו קליפין רגלין ברגלין (משלי ה) רגליה יורדות מות שגרמו שאותיות מות ירדו למטה ז"ס מטה רגלי מטו קליפין רגלין ברגלין עד שנתן הקב"ה חסד לפנחס כהונת עולם ובוה זכה להוריד אות מ ואיתעביד מן ר"ח פינחס רמ"ח גם ו' של מות הוריד ונעשה רומח ז"ש (דברים לג) אף חובב עמים כל קדושיו בידך שבשביל שמסרו על קדושת השם בידו (תהלים יז) ממתים ידך בזה הם תכו לרגליך (שם לו) אל תבואני רגל גאוה ויד רשעים אל תנדני כי שם נפלו פועלי און דחו ולא יכלו קום אבל גבי האי אתמר (משלי ל) ומלך אלקום עמו (שם כד) כי שבע יפול צדיק וקם וכן בלעם איקרי קמיאל (דברים לג) ל"א ק"ם וגו' בישראל כמשה אבל בא"הע קם וקם שבט מישראל ומחץ פאתי מואב כד"א (תהלים קי) מחץ ראש על ארץ רבה לקיים קרא רבה אמונתך ואחרי שנמחץ אותו ראש כמו שנמחץ ראשו ע"י חושים בן דן ומונח בעוטפיה דיצחק אז (שם) מנחל בדרך ישתה אז (יואל ד) ומעין מבית י"י יצא והקש' את נחל השיטים שסופו להתרפאות על כן ירים ראש כזכות אבותיו הקדושים שהם בצדקתם יוציאו (ירמיה טו) יקר מזולל ויהיה להם מקום זה ובלעם שראה זה אמר כי מ"ראש צ"ורים א"ראנו ר"ת מצ"א או מוצא עם תיבת ו"מגבעות שתרווייהו מ"צא בגימ' סמא"ל מוצא היא נוקבא חייבתא בישא שגם אותו הראש יהיה מתוקן לע"ל ז"ש לא קבה א"ל שהרי שם אל יש לו בקדושה ולע"ל (משלי ל) ומיץ אף יוציא דם שישחטו אותו וישאר מלאך ולע"ל (ישעיה כה) בלע המות לנצח וישאר מלאך ועז"א או מי יחיה משומו א"ל שרמז על זה שיעשה א"ל והרשע עצמו ביקש עלוזה שתהיה אחריתו כמוהו על מלאך אדום הזה שסופו להחזיר והוא (תהלים פ) חזיר מיער שע' תלויה נשאר אתוון מ"יר (שמואל א כד) מרשעים י"צא ר"שע (תהלים עט) מ"הר י"קדמונו ר"חמיך שהרשע יצא וישאר טוב כטעם (שם קד) יתמו חטאים מלשון במדבר הזה יתמו שרשומות שלהם יהיה במדבר וכן זה הרשעים עוד אינם לא יהיו עוד רשעים: ברבה פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן.

אמר הקב"ה בדין הוא שיטול שכרו לכן אמור וגו' גדול השלום פשוטו של מדרש הוקשה לו קושית הזוהר הל"ל בקיצור הנני נותן לו לכן אמור הוא מיותר ר"פ בן יאיר השיב שהקב"ה צוה למשה שיאמר הוא בפיו לכל ישראל הנני נותן לו את בריתי שלום כי עד היום היה משה משמר ברית כי ירש משה מקום יוסף כמ"ש (שמות יג) ויקח משה את עצמות יוסף ויוסף היה לו סוד ברית כמ"ש (בראשית נ) ויישם בארון בי' יתירה אח"כ (שמות ג) וזה לך האות שנתן הקב"ה אות זה למשה וגמירי (תענית כה) משמיא מיהב יהיב מישקל לא שקיל כמ"ש בלעם לבלק לקוב אויבי קראתיך והנה ברכת ברך והשיב לו בלעם שא"א להחזיר הברכה שהמשכתי מלמעלה ז"ש הנה ברך לקחתי וצנור שפע שבע רצון ירד על ישראל וגמירי משמיא מיהב יהיב משקל לא שקל ז"ש וברך ולא אשיבנה ירצה מאחר שהוא ברכה וברכה לא יכול להשיב כי משקל לא שקיל אבל גבי רעה מצינו שחזרה ריקם ז"ש ההוא אמר ולא יעשה ר"ל אמירה רכה לטובה בתמי' איך

לא יעשה אבל לדיבור שהוא קשה יכול להיות ולא יקימנה כי הקב"ה חוזר לרעה ולא לטובה וא"כ מאחר שהקב"ה נתן למשה הברית לא לקח ממנו רק שהוא עצמו החזיר לו לפנחס אבל המדרש מתרץ בענין אחר שהקב"ה אמר מעלת פנחס בן אלעזר שהוא עשה מעשה אבותיו מעשה אהרן הכהן מה אהרן משיב חימה אף הוא כן משיב חימה ז"ש השיב את חמתי מה אהרן קנא וכן הוא בקנאו את קנאתי לכן מאחר שהיא מתלמידיו של אהרן אמר הקב"ה למשה לכן אמור בדין הוא שיקח שכרו ומפרש מה שכרו אתו ליתן לו שלום שכן התנא אמר הוי מתלמידיו של אהרן רודף שלום מדה כנגד מדה שיתנו לו ג"כ שלום ומאחר שעשה כאהרן ע"כ והיתה לו ולזרעו אחריו כהנת עולם.

או כוונת המדרש מ"ש בזוהר דקאים בדינא ויפלל לכן נתנו לו שכרו שיהיה כהן להגביר על הדין ז"ש מדרש אמר הקב"ה בדין הוא ר"ל מאחר שנתלבש פנחס במד"הד של יצחק לכן יטול שכרו שיהיה כהן ויגביר הדין. או ע"פ הזוהר ששכרו הוא שהוא בן אהרן בנשמות נ"א ז"ש בדין שיטול שכרו שלו מפורש למעלה במה שאמר שהוא בן אהרן הכהן ממש או אמר בדין הוא שיטול שכרו אע"פ שהקב"ה סייע לו (משלי ל) ומלך אלקום עמו וא"כ מן הדין הוא שאין לו לשלם שכר מאחר שהקב"ה סייע לו אפ"ה אמר הקב"ה בדין הוא שיטול שכרו משלם ז"ש שלום בו' קטיעא אע"פ שלא כליתי את בני ישראל מ"מ המצוה נקראת על שמו ז"ש התנא (אבות) וכל העוסקים עם הצבור יהיו עוסקים לשם שמים ואע"פ שאז הקב"ה פושה בשבילם רק שזכות אבותם מסייעתם וא"כ טובתי בל עליך רק לקדושים אשר בארץ המה לז"א ואפ"ה מעלה אני עליכם כאילו אתם עשיתם זה הענין (ברכות י) וכל התולה בזכות אחרים תולין לו בזכות עצמו וכן בכאן פנחס ניסים שעשיתי לו עבור שהוא בן אהרן הכהן וזכות אבותיו מסייעתו אפ"ה אמור לו ולזרעו אחריו הנני נותן לו והוא ענין (ב"ק צב) מ"ש רבא לרבה בר מרי חמרא דמריה טיבותא לשקיה ומביא ראייה מהא שהקדוש ברוך הוא אמר וסמכת את ירך עליו ואח"כ אמר ויסמוך משה כפי' רש"י שם סכל ישראל סברו שמשה סמך ידו והוא נותנה והוא אינו רק מפי הקב"ה וכה"א (תהלים קו) ויעמוד פנחס ויפלל עושה פלילות עם קונו ר"ל שהקב"ה סייעו לזה ואפ"ה (שם) ותחשב לו לצדקה כאלו הוא עשה בעצמו זה הענין אבל רש"י כפי' החומש פירשו שם בענין אחר חמריה דמאריה וטיבותא לשקיה על מה שמשה ברח בשתי ידים והוסיף משנו: פנחס בן אלעזר.

שהיו השבטים מבזים אותו ראיתם בן פוטי הרג נשיא בישראל התחיל הכתוב מייחסו מקשה אמ"ז ז"ל והלא גם הם ידעו שהוא בן בן אהרן אשר האב הוא מיוחס רק שביזוהו מצד אבי אמו וא"כ מה הועיל יחוסו שהכתוב מייחסו אחר אהרן הכהן הלא עכ"פ הוא שפר מיתקן מאב ומאם לא טהר והשיב הוא ז"ל דרך הזורר (איוב ד) זכר נא מי הוא נקי אבד זה פנחס (שם) ואיפה ישרים זה נדב ואביהוא דאישתזיכו בההיא שעתא וכו' שב' נשמות של נדב ואביהוא באו לפנחס באותו פרק שנשמה שלו פרחו ונמצא שאינו בן אלעזר רק בן אהרן הכהן והוא מצד אם מאלישבע בת עמינדב אחות נחשון ולכן אמר לא נתכהן פנחס עד שהרג לזמרי שאז הרוויח ב' נשמות של כהנים שהם נ"א וק' לפי זה פנחס בן אהרן הכהן מבע"ל שהרי הוא בריה חדשה ולעת הזאה אינו בן אלעזר אבל הענין שהוצרך פנחס להתלבש בג' גוונים בסוד קש"ת שיש לו ג' מראות כדאיתא בזוהר וא"כ נשמה שלו הראשונה הוצרך להיותה בסיים לקבל ב' נשמות שבאו אליו ואותה

נשמה ראשונה כענין לבוש וגוף לאלו ב' נשמות שבאו אליו והוצרך פינחס להיות כלול מג' נשמות לעמוד לקבל בלעם הרשע שהלך ושני נעריו עמו הן יונוס ויומברוס והוא היה כלול מג' גוליירין בישין דמתגרין במלחמה נרמזין בראשי אתוון ש"ני נ"ע"ריו ע"מו ש"רף נ"חש ע"קרב וכן הוצרך פנחס להתלבש ויעמוד פנחס ויפלל קאים בדינא שהוא יצח"ק חושבן פינחס"ס כי נדב מצד ימין אביהוא מצד שמאל והן הן אברהם ויעקב הרי שהיה כלול מג' אבות והוא המלאך י"י שהיה נצב בדרך לשטן לו שהראה לו סימני אבות יר"ט הדרך לנגדי נרמזין בא"ת ב"ש מג"ן הלת מלאכים שהם נשמה לאבות העולם אברהם מ"יכאל יצחק ג"בריאל יעקב נ"וריאל כי חושבנא דדין כדין אברהם"ם יצח"ק ויעק"ב בגי' מיכאל"ל גבריאל"ל נוריא"ל וז"ס ויקח רמח בידו שמתחלה היה עומד פינחס ר"ח ולקח עמו יצחק אח"כ חטף מ' של חמה דטאם על משירייתיהו דישראל בסוד מעל בני ישראל הרי רמ"ח סוד אברהם ואח"כ חטף ו' של מות כדאית' ברעיא מהימנא הרי נטל כוחו של יעקב שהוא בכל מקום ו' כידוע הרי רומ"ח ואז כשהיה לו כל הג' גוונים של קש"ת שהוא סוד אל"י א"דום ל"בן י"רק וידקור את שניהם שהם סמאל ובת זוגו הרי השלים הו' מן השם הרי השלים שמו אליה"ו וא"כ הוצרך לומר פינחס שהוא בן אלעזר שנעשה נשמה הראשונה גוף אליו לקבל ב' נשמות שהוא עתה ב"ן א"הרן ה"כהן ובס"ת ה' תיבין רמז שהוא כלול מארבעתן נ"פש ר"וח נ"שמה נ"שמת נ"שמה כי אליהו בארבע ר"ל כל ארבע היו נכללין בו יחד בזוהר קם בדינא ועביד דינא קר בדינא שהבועל ארמית קנאין פוגעין בו ודאין דינא וידקור את שניהם ז"ש ויעמוד פנחס ודן דינא יפלל שפסק הדין קנאין פוגעין בו ועביד דינא שלא כליתי את בני ישראל בחמתי ומאחר שהוא אחיד בדינא זכה להתלבש בימינא לכן ניתנה לו כהונה שהיא מדת חסד ז"ש (תהלים קו) ותחשב לו לצדקה שנעשה מדת חסד שהוא אוהב צדקה ז"ס ח"מ"ה (שם לג) ח"סד י"י מ"לאה ה"ארץ כי הוא משיב ח"מה וזכה לפתוח מדת חסד קנאת"י בגי' ס"מאל ו"בת זו"גו (דברים כט) כי אז יעשן אף ה' וקנאהו והם שבט אפו ורצועה בישא לאלקאה ופנחס דקר את שניהם ברומח והנה רזא עלאה לדעתי כמו שעתה זכה פינחס שהוא אליהו דעליה אתמר (שמות ד) הוא יהיה לך לפה כי הוא סוד תורה שבע"פ כל הספיקות מונח עד שיבא אליהו ת'יק'ו וזכה במסירת נפשו למיתה שלקח רמ"ח בידו ושם נפשו בכפו גרם יחודא לעילא כדין מי שמוסר נפשו למיתה ונכנס בשלום עלאה שהוא יוסף ז"ס (תהלים קו) ויעמוד פנחס ויפל"ל בגי' יוס"ף לכן ניתן לו ברית שלום בו' קטיעה שהוא גבר שלים בתרין שלומין (ישעיה נז) שלום שלום לרחוק ולקרוב כן אח"כ בסיבוב שני כל ימיו היה ר"ע מצטער על זה ועלה במחשבה כל ימיו שאם יבא לידו ויקיים לתקן שלום עלאה ותתאה וכן הוה (חגיגה טו) שנכנס בשלום ויצא בשלום משלום של בנימין נכנס לשלום של יוסף נקרא עקיבא בן יוסף שגם הוא היה כלל תורה שבע"פ כי כולהו אליבא דר"מ והנה כ"ד אלף תלמידיו אלו הם כ"ד אלף שהרג שמעון בשכם על שמלו עצמן ונכנסו בברית עתה ונעשו גרים גרורים ונשאר שלום משבט שמעון ואותן הנשמות נאבדו עתה עם נשיא שמעון ז"ס נשיא בית אב לשמעוני רמז על שמעון שממנו יצא זה ושם גדר ערוה ועתה פרץ אח"כ כשראו אלו כ"ד אלף מחצבן לא חילקו כבוד זה לזה לפי שראו יסודן הראשון ומתו פעם שלישי בין פסח לעצרת ואותן מוצעת שהציעה לו כזבי בת צור באיסור אח"כ

הציעה לו בהיתר ועל זה (נדרים) שחק ורק ובכה ר"ע כשבא אשתו של אנטריפס הרשע אצלו כי זכר מעשיו הראשונים ובכה בדרך תשובה שכן יאות לתקן והמה בוכים פתח אוהל מועד ועל שתפם בבלוריתא הסריקו בשרו במסריקת של ברזל (תהלים צב) מה גדלו מעשיך י"י מאד עמקו מחשבותיך (שמואל ב יד) לבלתי ידח ממנו נדח זה שהשיב הקב"ה למלאכים זו תורה וזו שכרה והשיב כך עלה במחשבה ראוי הוא לזה העונש לפי שהוא סוד מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח וז"ש ושם האיש המוכה את המדינית מה בא ללמדינו את המדינית ואחרים פי' להיות עמה ולשכוב אצלה בעוה"ב ומלפפתו וקשורה בו ככלב אבל לדידי ניחא שרומז על המצעות שהציעה לו אח"כ בהיתרוכשם שאליהו הנביא ק"ך אלקים הוצרך לתקן לכן חי ר' עקיבא ק"ך שנים ואע"פ שקדמונים פירשוהו שהיה יששכר חמור גרם וקצתם פירשו שהיה יוסף ובתיקונים ובזוהר אמר שהן הן י' ניצוצין שיצאו מיוסף שהיו בלא נוקבא לכן ה' מהרוגי מלכות שלטו בהם חיצונים לדעתי ז"ש (בראשית מט) ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו מידי אבי"ר י"עקב אותיות רב"י עקיב"א.

ר"ל על שם ויפוזו זרועי ידיו ומאילו י' ניצוצין בא ר"עק ועל זה קראוהו על שם יוסף כי מן יוסף בא ענין זה וז"ס (שמות כא) ונמצא ביד"ו מות יומת ר"ל על שם ויפוזו זרועי ידיו מות יומת במיתה תנינית ובתגר זה לקח פנחס חן יוסף ויקח רומח בידו וחתף אינון ניצוצות טהורות לכן מצינו במדרש משלי שר"ע כשמת בבית האסורין קברו אליהו הנביא שהוא פנחס ע"ש על זה הסוד אמר בפרשה זו ובני קרח לא מתו בני שמעון רמז לבני שמעון לא מתו רק חזרו לזה העולם.

וע"ז הסוד אמר בקנאו את קנאתי דאיתא בזוהר רות בעובדא דר' פרחי' קבר אותו והעלה אותו ת"ח למערתא ע"ש והראו לו חד חלון בי' קיימין שית משקופין לאעלאה לאינון דלעין ק"ש ברעותא ובכוונה דליבא ועז"א (תהלים סח) תכין בטובתך לעני אלקי"ם על זה שעונה ק"ש בעונתה קנ"א בגימטרי' ענא"ל מלאך שממונה על זה ע"ש באורך: וידבר י"י אל משה וגו' שאו את ראש וגו' בני ישראל.

האי קרא אית לשאליה ביה מה ענין זה לזה. רש"י מביא ב' פירושים משל לזאבים שנכנסו לעדר וכו'.

אם קושיית רש"י מה ענין המנין אחר המגיפה. ובזה תירץ לידע הנותרות שני תשובות בדבר הא' הלא ממנין כ"ד אלף שחסר יכול לידע הנותרות כמה הם.

גם דבר אחר שהביא רש"י לא תירוצו על זו הקושיא כלום כי מה ענין המנין הזה בכאן הל"ל אחר פרשת עלה אל הר העברים ואחר פ' יפקוד י"י אלקי הרוחות כי שם מקומו ליקח חשבון מישראל גם קושיות אמ"ז ז"ל הלא לפי זה הלשון לידע הנותרות למה לא מנה אותם אחר מגיפת קרח גם אחר קברות התאוה ותירוצו של אמ"ז אינו מספיק כלל לזה עיין בספרו פ' כי תש שאינו מונה אותם רק קודם מרגלים שהיה להם לבא מיד לא"י רק אח"כ חטאו גם עתה מנה אותם שיש להם לבא מיד לא"י הלא בקברות התאוה אמר שם משה ליתרו (במדברי) נוסעים אנחנו אל המקום וגו' שהיה להם ליסע מיד ולא נמנו באותו פרק גם למה הפסיק באמצע הפסוק ועשה פריגמא ממנו חד מן כ"ה פסוקים אבל צריכין אנו למארי ס"ת בזוהר אמר ר"א שפיר קאמרת אבל לפי שפנחס הוא אליהו

ובשביל יקריה דיליה כתיבא פרשתא דיליה באוריתא בעינא לחדשא מילין א"כ לדעתי
ראויה היתה להיות התחלת הפ' מן ויהי אחרי המגיפה ולסיים פ' בלק ולהתחיל מן ויאמר
י"י אל משה ואל אלעזר הכהן לאמר סדרא בפני עצמה רק בשביל כבודו של פנחס
התחיל הקב"ה פר' להיות נקראת על שמו פינחס והוא כענין פ' נשא את ראש בני גרשון
שרצה הקב"ה לעשות כבוד לבני גרשון שהם בכורים והתחיל פר' מהם כמו כן במקום
הזה וענין פריגמא שהרבה ענינים היה בענין המגיפה הזו שהיתה לטובתן של ישראל
כדי שכל ערב רב שהיו בישראל (תהלים עג) ספו תמו מן בלהות כדברי רשב"י שכל
אותן כ"ד אלף שמתו היו משבט שמעון מאינן ערב רב שנתגיירו ונתדבקו בשמעון ז"ש
ויהיו המתים שכבר מתו כמה פעמים במתאוננים במרגלים בעגל כמ"ש שם ואע"פ
שר"א השיב על זה אבא שפיר הוא אבל חזינא עליה פלוגתא וכו' הלא רשב"י תירץ שם
כל הקושיות שמישראל לא מת שום א' מהם והנה לא היה יכולת לבא לא"י שהוא תוך
של כל העולם עד שמתו כל אינן קליפות קוצים בכרם ונשארו מצורף ומזוקק לכן
התחיל פר' זו פנחס בן אלעזר השיב את חמתי בקנאו את קנאתי בכדי שיהיו ישראל
תוך והקליפ"ה נפלה מהם ז"ש ויהי אחר המגיפה שנגף י"י את ערב רב אשר עלה אתם
והכתוב אומר (שם לז) וקוי י"י המה ירשו ארץ כשזרע מרעים יכרתו וכה"א (שם עג)
קרני רשעים אגדע אז (שם) תרומנה קרנות צדיק לכן עתה מחדש התחיל שאו את
ראש בני ישראל ליתן להם נשיאות ראש ואמר שאו חז מן י"ב פסוקים ד"פ (ישעיה מ)
ש"או מ"רום ע"יניכם על סוד שמ"ע שרצו בלק ובלעם מלעבור על ק"ש ולעקור כ"ה
מאתריה אינן כ"ה שערים עליונים ופנחס לקח רמ"ח בידו על רמ"ח תיבין בק"ש
(תהלי' לז) שכן ארץ ורעה אמונה ירצה שאין תקומה לישראל לשכון בארץ רק לקיים
אמת ואמונה ערבית ואמת ויציב שחרית ובהם תליא אמונה (ברכות) וכל מי שלא אמר
וכו' לא יצא ידי חובתו וכמ"ש (דברים ט) שמע ישראל אתה עובר היום את הירדן
שבזכות אמונה שמע ישראל זכו לעבור הירדן ואלו כ"ה שערים פתח פנחס בפסוק
(תהלים קו) ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה ה' תיבות בקרא ובכל תיבה ה' אותיות
כי ע"כ (ברכות כב) צריכה כוונת הלב כדברי ר"מ וכמ"ש בר"מ שפנחס קנא ב' קנאות
שד"י לעילא שד"י לתתא סוד שד"י ש"שים ד"בוקים י"פריד כמ"ש (תהלים סח) בפרש
שד"י מלכים בה גם כן רמז על ק"ש: בפסיקתא מפני מה פסוק זה מופרד פינחס"ס הוא
בגימריא ר"ח אחז באות מ' שהוא מ' של מטטרו"ן שהוא בעולם יצירה ופנחס בעולם
עשייה (יחזקאל א) אופן אחד בארץ אליהו בארבע ר"ל בעולם רביעי שהוא עשייה ועם
זה נעשה רמ"ח (קהלת י) כי עוף השמים הוא אליהו (שם) ובעל כנפים מארי דגדפין
הוא מטטרו"ן בספר מעיין חכמה אמר עוף השמים זה אליהו ובעל כנפים זה רזיאל שכל
הדברים ששומע אליהו מוגיע לזה העולם ז"ס ויקח רמ"ח בידו ר"ל כל סודות התורה
שהם מן מלאך רזיאל"ל הוא מביא לזה העולם בידו ומאחר שלו ניתנה הכהונה ועליה
אתמר (מגילה י) קריבין אע"פ שאין מקדש שידוע כשמקריבין קרבנות אזי אוריאל"ל
מביא ע"ג מזבח ובלק רצה לנכות חדא ידא מזה האריה ומלאך י"י בדרך היה או"ריאל
(גם הרוח שהיה על פי האתון ק"ם אריאל"ל שאיה שמורה על וקם שבט מישראל ומחץ
וגו') והנה זכה עתה פנחס להיות כהן ולהיות במדריגת אוריאל"ל ז"ס ויקח רמ"ח שהוא
סוד אוריאל"ל בידו ואית מנהון דאמרי שפנחס קם ביצחק כי יצחק חטא במה שהיה אוהב

לעשו וקטרגו עליו המקטריגים על זה ולא נתיישב זה ענין להיות כפרה עד שנתקנא עתה פנחס קנאת י"י צבאות להרוג את זמרי שאז היה אוהב את שונאו ועתה (תהלים קלט) הלא משנאיך י"י אשנא ובתקוממך אתקוטט ובזה גורם שיהיה מליץ יושר עלייהו דישראל כל ימיו והוא מקנא לברית לכן זכה אז פנחס להתלבש ביצחק שהוא דין ואברהם ויעקב באו אח"כ אליו שהם ב' אורזילין לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלו"ם לקבל עש"ו שהוא שונא שלום שכן עש"ו בחושבנא שלו"ם מתנגד לי"י חס"ד ורחמי"ם בגימטריא שלו"ם שהם ב' נשמות של נדב ואביהוא (אברהם ויעקב שתרווייהו עולים נפ"ש) ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה ה' תיבין ובכל תיבה ה' אתוון כי נתייחדו בתפלתו חמשה פרצופי הנפש כלולין זה בזה הנה ה' ברכי נפשי שאמר דוד כנגד זה עיין לעיל פ' קדושים ותפלת פנחס לא היתה צריכה סיוע לשום שלום כי נתעלית לחיה יחיד' לכן אמר ויפלל לא קאמ' יתפלל ז"ש (סנהדרין פה) מלמד שעשה פלילות עם קונו ממש שלא נגעו בה מלאכים רק נתיחדה תפלתו למקום עליון ונורא (תהלים כא) ובחסד עליון בל ימוט לכן זכה בזה שהוסיף הקב"ה על ישראל ב' אתוון (שם קכב) שבטי י"ה עדות לישראל כי בזכות זה נקרא גם כן על שם שני שמות א"ל יה"ו בסוף יומין גם אמר ויפלל פועל יוצא כי הוא קושר כתרין לרבו מתפלתן של ישראל ולכן אמר עתיד במקום עבר ולא קאמר ועמד פנחס ופלל שהיה משמע עבר לבד ובאמת שתרווייהו איתנהו שגם לעתיד יעמוד ויפלל מליץ יושר על ישראל ונרמז בשמו ו' שמות המבוארים בציוני שיש לאופן אחד בארץ שהוא סנדלפון שזכה אליהו בארבע ר"ל בעולם העשייה שהוא עולם רביעי תמן שם ב"ן בגי' אליה"ו והוא המלאך בכל מוצאי שבת לכתוב זכיותיהם של ישראל ובשם פ"י נח"ס נרמזים נוריא אל ח"ביביאל סנדלפון כי הוא המחבר שלשתן (תהלים לז) פי צדיק יהגה חכמה שנעשה תורה שבע"פ (שיר ד) אלף המג"ן תלוי עליו ג' גוונין אילו בנוי לתלפיות שהם ו': ומה שכתב משה שלום בו' קטיעא כתב האר"י ז"ל ע"פ דברי ר"פ בן יאיר ע"ש בזהוהר שהקב"ה אמר למשה אמור אתה לכל ישראל ותן לו משלך שעד הנה היה הברית שלך כמ"ש וזה לך האות דייקא וכן לקח את עצמות יוסף בתחלה היה השלום שלו (בראשית נ) ויישם בארון במצרים שהוא היה הארון הקודש וכן (סוטה יג) הלכו שני ארונות זה אצל זה שהיו א"הע תמיהין עליו (שיר ג) מי זאת עולה מן המדבר והשיכם קיים זה מה שכתוב בזה לכן הקטין משה את עצמו וכתב י' במקום ו' גם בתיבת (במדבר יב) ענו מאוד מכל אדם הקטין משה עצמו וכתב ו' קטיעא שהוא עני ולקח הקב"ה אילין ב' חצאי וויין והוסיף על כלו"ת משה שראוי להיות חסר כ"ל משה שהם דומין אז ישראל ככלה שנכנסה לחופה ומשה זכה ונתעלה כלה כלילה כלילת יופי ובא ו' להשלים אספקלריא המאירה זה שמצינו בר"מ ו' של כ"ל משה שלא במקומה היא עומדת והענין כמו שאמרנו וכששכח מרע"ה הווים לעמודים לא זכר אותם משה עד שבא אליו ניצוצו של ר"ע אז נגלו לו (שמות לח) ואת האלף ושבע מאות שקרא בת קול עשה וויים לעמודים ומרומז שם יוסף הוא סוד קנא"ה ג"פ בן ופנחס מיסוד ושם הקנאה פינחס בגי' ר"ח ד' פעמים ב"ן ז"ש (סנהדרין פב) קנאין פוגעין בו קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא יש בזה סוד אגר"ת הוא סוד ד' פעמים קנ"א כי כנ"ף בגימטריא ק"ן עם הכולל הוא קנ"א כי בשם קנ"א שהוא אהי"ה בהדין שם נחלק ד' מלאכים סוד ארבע כנפות הארץ שמקבצין (תהלים

קמז) נדחי ישראל והם סוד פינחס ד' פעמים ב"ן ז"ש בן אהרן הכהן כמו שאהרן הוא כולל ד' פעמים די"ן ד' כנפי החיות רנ"ו ומאחר שהוא קריינא דאגרתא.

והיה הוא הגואל ליהוי פרוונקא: והמה בוכים פתח אהל מועד. והתעוררו בבכייתם ש"ע דמעין התעוררו ש"ע נהורין בקנאה שקנא פנחס בכיס חסר ו' כי זכה פנחס להיות בעולם העשייה (יחזקאל א) אופן אחד בארץ במקום סנדלפון שם (שם ג) ב"רוך כ"בוד י"י ממקומו וז"ס (שופטים ב) ויעל מלאך י"י מן הגלגל אל הבכיס ארז"ל זה פנחס שמצד גלגולו של נדב ואביהוא זכה להיות מלאך י"י ממש והגיע אל מקום בכי"ס שהאופנים ברעש גדול מתנשאים לעומת שרפים לומר ב"רוך כ"בוד י"י ממקומו שהוא בגי' תקי"ח לקבל א"שה ז"רה שקנא הוא בברית לתקן קליפת נגה שרצה נדב ואביהוא לקרב אותה בקדושה וזה היה חטאם בסמיכות פ' (ויקרא טו) ולאיש אשר ישכב עם טמאה (שם טז) אחרי מות בני אהרן בקרבנותם לפני י"י כי לא היה כח בידם כי אלו נטלו עצה ממשה שחתם הקב"ה שמו של י"ה על ישראל להיפך הראובני לפי שישראל מקלסין להקב"ה מן (שיר ה) ראשו כתם פז עד (שם) שוקיו עמודי שש מלמטה למעלה למשוך השכינה למטה והקב"ה מקלס בני ישראל מן (שם ז) מה יפו פעמיך בנעלים מלמטה למעלה עד (שם) ראשך עליך ככרמל לפי שהקב"ה רוצה לקרב ישראל ולעלות אותם למעלה לכן פ' מתחלה ה' אחרונה מהשם עד י' דלעילא קליפת נגה ארמית הוא תקנה ז"ש תחת אשר קנ"א ר"ל שהביא ק"ליפת נ"גה א"רמית לאלקיו והכניעה לקדושה לכן ויכפר על בני ישראל: (איוב ד) זכר נ"א מי הוא נקי אבד בכאן נרמז סוד נ"דב א"ביהוא שטעו בענין קליפת נגה נ"קי נ"גה ק"ליפת י"ון כי בשם יניקת יון דאינון קריבין למהימנותא כי אלו נטלו עצה ממשה והיה יכולת בידו להוציא מיסוד אבא לבטל ג' קליפות אחרות לגמרי ולכלול זו בקדושה ז"ש משה לישראל (דברים לב) גוי אובד עצות המה שלא היו נוטלין עצה ממשה לכן אבדה עצה שלהם כי נדב ואביהוא מתרין פלגי דגופא קא אתו נצח והוד מזה הטעם אלו היה משה כהן לא היה שום רעה בעולם כי (תענית ה) משה שמש ז' ימי מילואים בחלוק לבן ז"ש (ויקרא ט) ויהי ביום השמיני ר"ל וי היה אותו יום שקרא משה לאהרן שאלו היה משה כהן לא היה שום גלות בעולם אבל עתה שהכהונה ע"י אהרן שהות מיסוד אימא אהרן הוא מן כל ד' מלאכים במרכבה כי אהר"ן בגי' תתקנ"ו מנין יוצר משרתים ואשר מ"שרתיו בגי' רפא"ל גבריאל"ל מיכאל"ל נוריא"ל: והיתה לו ולזרעו וגו' כהנת עולם תחת וגו'.

בת"י'ב'ע והמה בוכים דהווי בכיין וקורין את שמע הוא הדבר אשר דברתי שראו שנתקיימה עניינו של בלק שאמר לבלעם ועתה לכה ארה לי אמר לכה בה' יתירה לרמוז על שרצה לנכות כ"ה אתוון דיחודא (ברכות כב) דקי"ל כר"מ שי"י אי"א עד כאן צריכה כוונת הלב דברי ר"מ וזו היא ק"ש של ר' יהודה הנשיא אינון כ"ה אתוון דיחודא וז"ש ויקח רמ"ח בידו היא סוד רמ"ח תיבין של ק"ש כי נחלקה שיעור קומה של ק"ש על ה' חלקים ועז"א בלק לכה ארה לי את העם כי מתחילה מב' תיבין פ' ראשונה צריך לכוון שיהיה ראשו מרכבה לשכינה ואח"כ עד ושמתם ע"ב תיבין שיהיו זרועותיו מרכבה לשכינה אח"כ מן ושמתם נ' תיבין שיהיה גופו מרכבה ואח"כ פ' ציצית ס"ט תיבין שרגליו מרכבה לשכינה הרי סוד שיעור קומה רל"ו אח"כ ו' חיבין דיחודא עלאה ו' תיבין דיחודא תתאה הרי רמ"ח ז"ס בידו כי על ה' חלקים נחלקה ענין זה לכן בפסוק

(תהלים קו) ויעמד פינחס ויפלל כ"ה אותיות נגד כ"ה אותיות של ק"ש שיחוד פנחס שם שמים או שרצה לנכות ה' פרצופין שישראל אחוזין בהם ז"ש כ"י ר"ב הוא בגי' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן שהם ד' אותיות השם שהם נחלקין לה' פרצופין ומהם נתפשט נפש רות נשמה חיה יחידה לכן ה' תיבין ובכל תיבה ה' אותיות שנתייחדו ה' פרצופין כלם בסוד (ישעיה ד) כי על כל כבוד חפ"ה ח"משה פ"רצופי ה"נפש ויקת רמ"ח הם סוד איברי הנשמה שהם ב' פעמים רמ"ח ונחלקין על י"ד שהוא נחלקת על ה' אצבעות של יד והנה על משה אתמר (שמות ג) ועתה לכה בה' יתירה ואשלחך אם אין אתה גואלם אין אחר גואלם ועתה אמר הקב"ה למשה לכן אמור אתה להם שהוא ירית אחרוי והנה אותה מדריגה של ה' שהיתה אצל משה כי זכה משה ליחידה בשעה שעמד על הר סיני גם פנחס זכה עתה לזו המרכבה ז"ש ויעמוד פנחס ויפלל קאים בדינא וזכה להוסיף מן צדק לעשות צדקה בה' ז"ש (תהלים קו) ותחשב לו לצדקה לדור ודור גם נקרא (ישעיה כו) צדיק שומר אמונים בי' קטיעא של בריתי שלום לרמוז שנעשה שלום בי' מן צדק עביד צדיק וכשמזדווגין צדיק וצדק (תהלים לג) אוהב צדקה ומשפט בזה דקאים בדינא ועביד דינא והשיב ח"י'מ'ה (שם) ח"סד י"י מ"לאה ה"ארץ בלעם שהיה בגלגול ג' כושן רשעתיים דעביד שהי רשעיות א' בימי יעקב וא' בימי משה כשם שכאן רצה לנכות חדא ידא תקיפא ס"א ב' ידיים שהם ב' כוחות ימין ושמאל כ"ח אתוון של אמ"ן יה"א שמיה רבא מברך ולכן שלח לו כ"ח דרגין דקוסמין כן בימי סיסרא התחילה הנביאה (שופטים ה) בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו י"י שלמדו רז"ל (שבת קיט) כל העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כוחו קורעין לו גזר דין של ע' שנה מרעה לטובה ודרש מהאי קרא בשעת עגל (שמות לב) וישמע יהושע את קול העם ברע"ה התחיל משה לסדר תפלתו ולהוסיף כח בגבורה של מעלה וכן במרגלים (במדבר יד) ועתה יגדל נא כח י"י לכן אתמר (שמות לב) וירא משה את העם כי פרוע הוא על סוד בפרוע פרעות בישראל לכן אמר (שם) נ"א מ"ספרך א"שר כתבת סוד אמ"ן מלמטה למעלה ז"ש מה אקב לא קבה א"ל שהוא סוד של אמ"ן מתחיל א"ל מ"לך נ"אמן ובלק שאמר ועתה לכ"ה נא ארה לי רמז על ב' אותיות אלו של אמ"ן שהם נ"א כי מ' של אמן כבר היתה אצלו שבלק בן צפור מלך למואב בעת ההיא מאחר שהוא נעשה עתה מלך בקליפה למואב דתמן מ"ט קליפות ממנין מוא"ב הרי שהיה חושב שיש לאל ידו למשול על א' ולבטל השפע טובה שבאה מאות מ' ולפי שמשה היה מדריגתו מ' בסוד (שם ב) כי מן המים משיתיהו (שם כה) מ"בין ש"ני ה"כרובים בין מ' פתוחה למ' סתומה שהיא הי' שבנתים רזא דחכמה עלאה: תמות נפשי מות ישרי"ם.

י"הא ש"מיה ר"בא מ"ברך ה"ן ע"ם כלבי"א מלמטה למעלה אמן סוד אמן יהא שמיה רבא ר"ל ג' מילואי י"ה יו"ד ה"י יוד ה"א יו"ד ה"ה שסודם ג' מילואים יה"א הוא אמן כי מילוי יה בי' בא' ובה' בגי' אמן שהוא יה"א בג' מילואים של שם י"ה רבא שהוא מילוי שם י"ה ובלק רצה לגרום לסלק זיווג הקב"ה עם ישראל שהוא סוד י"ה מישראל שסודו אמן ז"ש לכה נ"א מן אמ"ן ארה לי והרשע בלעם נתן לו עצה מצד אחר לסלק שם י"ה מישראל בענין זנות של שיטים והקב"ה אחרי המגיפה שהוא סוד פגם י"ה חתם שמו יתברך על ישראל החנוכי הפלואי (תהלים קכב) שבטי יה עדות לישראל והוא סוד מחציו תתמלא תיבתו ר"ל חצי השם שהיא י"ה תתמלא גם שם של אדנ"י כשכותבין ג'

מילואי חצי השם אזי ב' שמהן משולבים כחדא הוי"ה ואדני שהוא סוד צ"א צ"א ולמד מה שבקש לבן הארמי לעשות ר"ל שכל עניינו לעקור יחוד של תרין שמהן שהוא סוד צ"א ופנחס בא בתרין נשמות ערטילאין שהיה אצלו וקישר אותיות נ"א עםנד"ב ואביהו"א (איוב ד) זכר נא מי הוא נקי אבד זה פנחס ואיפה ישרים נכחדו עם נדב ואביהו"א זכה לייחד שם יה"א שמי"ה רב"ה מברך גם עמהם זכה למתק פ"ר פ"ר דינים שהיה רוצה בלק להביא על ישראל ז"ש (מיכה ו) עמי זכר נא מה יעץ בלק מלך מואב אמר לשון עצה שנרמז בה כפל דינים מספר בל"ק ב"ן צפון"ר (תהלים עד) ראשי תניני"ם על המים לכן זכה שאבות העולם היו שלשתן אצלו (שם לג) עצ"ת י"י לעולם תעמוד בגימט' (יחזקאל ט) קס"ת הסופר שהוא סוד פ"ר פ"ר שהם כפל פ"ר גבורות מנצפ"ך לכן ה' תיבין בזה הפסוק וכל תיבה ה' אותיות כי מספר ה' אותיות של גבורה מנצפך היא פ"ר וכל אות כלול מה' גבורות והוא ה' פעמים פ"ר כי (תהלים כב) סבבוני פרי"ם רבים אבירי בשן על עוג מלך הבשן (שם) כתרונ"י כי היא בקליפה נגד ערפו של משה בסוד כחם דילי' (ירמי' טו) יקר מזולל ז"ש פנחס בן וגו' השיב את חמתי מעל בני ישראל את הוא מיותר ולית לך מלה חדא או אות אחד בתורה שיהיה ח"ו מיותר אבל רומז על ה' בתי דינים אילו ה' גבורות מנצפ"ך שכל אחד מהם כלול מחושבן בגימ' אלף ת' והן הן אלף ת' עלמין המבוארין באידרא אשר עליהם אמר בלק ארה לי א"ת העם הזה והוא המתיק וביסם כל אותיות בקנאו את קנאתי בתוכם מפרש בזוהר שהוא בתוך מ' מאחר שחטף אות מ ונחית בשמא גליפא ואות מ' של מנצפ"ך הוא היותר קשה מכלם הואיל וכל התחלות קשות ובלעם חטף התחלת אות מנצפ"ך ועשה מן מ' פתוחה מ' סתומה סתום הע"ן בשמו ואיתוקם קרא (תהלים צא) רק בעיניך תביט ושלומת רשעים תראה ועז"א לכה נא ארה לי בה' על ה' אותיות מנצפ"ך: בדרך הפשט אמר בפ' היה קורא (ברכות טז) א"ר אלעזר (תהלים סג) כן אברכך בחיי זה ק"ש ובשמך אשא כפי זה תפלה כמו חלב ודשן כאלו הקריב קרבן ופנחס גר לתקן קרבנות בכוונת ק"ש ותפלה ויקח רמ"ח תיבין דק"ש ז"ש אברככה מנין אברככה"ה הוא רמ"ח תיבין.

ויש אם למקרא בה'. בחיי שהיא חיותו של אדם רמ"ח לכן זכה להקריב קרבן (שם) ושפתי רננות בעוה"ז ובעו"הב נתן הקב"ה לפנחס ברית כהונת עולם כי הוא המקרב רחוקים לקדושה כמו שמיכאל מקריב נשמותיהן של ישראל ז"ש ויכפר על בני ישראל ראויה כפרה זו להיות לדורות כי הוא המקריב קרבנות אע"פ שאין מקדש קיים גם עבור שבלק רצה להעביר ברכת כהנים כמ"ש ועתה לכה נא ארה לי על ברכת (במדבר ו) כה תברכו שהיא כלולה מג' ברכות הן הן ג' גווני הקשת שנתלבש בהן פנחס (שיר ד) א"לף המגן תלוי עליו ג' אבות הקדושים עם ג' שמות דהיינו סודם יחזקאל א) אפ"ן אחד בארץ שהוא סוד א"ב יהוא פ"נחס נ"דב כי תרין אורזילין הוא אצלו לכן ניתנה לו עתה הכהונה שזכה לאותן ג' ברכאן ז"ש (זבחים) לא נתכהן פנחס עד שהרג לזמרי ואז נתלבש בג' ברכות אלו וזכה לג' ברכת כהנים כל המברך מתברך ונקרא אליהו (קהלת י) בעל כנפים (ישעיה כד) מכנף הארץ זמירות שמענו כי יש בכל כנף שם של קנ"א שהוא בגימטריא כנ"ף עם הכולל אליהו בארבע הוא סוד מספר רובע ישראל על ד' רגלי המרכבה כי אליהו הוא ב"ן וכנף קנ"א הרי סוד בא"ר שאליהו מתמן הוי והוא סוד ד' בארות שחפר יצחק שהוא פנחס הוא אליהו ועל זה רמז מספר רובע ישראל על ד' כנפות

של ציצית שיש לכל אחד מישראל כ"ח מאות עבדים כמ"ש (בשבת לב זכרי' ח) והחזיקו עשרה אנשים בכנף איש מכל לשונות הגוים הרי ב' אלפים ת"ת ז' מאו' לכל כנף הן הן כ"ח דרגין דקוסמין בפסוק וישלח בלק מלאכים כי רב הוא על כל אחד מישראל קאמר שיש לו ר"ב משמשמין ועז"א ההוא רשע מי מנה עפר יעקב הקליפות שמבטלין ישראל בערלה הטמונה בעפר ומי יוכל למנות מספר רובע ישראל הם המלאכים שיש לכל אחד מישראל בד' כנפות של ציצית ועתה שיבא אליהו בארבעה כנפים ונקרא (קהלת י) בעל כנפים יגיד דבר ובכל מוצאי שבת לוקח זמירות מישראל ז"ש מכנף הארץ זמירות שמענו לכן זכה לכ"ח אתוון של ברכת כהנים של הוי"ה והית' לו ברית כהונת עולם ועליה אתמ' (סנהדרין סח) קריינא דאגר"ת סוד ד' פעמים קנ"א ז"ס קנ"א את קנאתי תחת אשר קנ"א לאלהי"ו בהיפך אתוון אליהו כי הוא המקבץ (תהלים קמז) נדחי ישראל מארבע כנפות הארץ והי' צלפחד מסיטרא דטוב דקין שהיה מחולק על מקום ב"ה וא"י וחמד לא"י וכן בנותיו זכו לא"י שחבבו את א"י וכן (שופטים ד) וחבר הקיני נפרד מקין וניתן לבניו דושנה של יריחו ת"ק אמה נגד ב"ה שחמדו קי"ן ואין הקב"ה מקפח שכר כל בריה ואח"כ זכו בניו וישבו בלשכת הגזית: ונתתם את נחלתו לשארו.

דרז"ל (ב"ב קיא) מוסיפין וגורעין ודורשין ונתתם את נחלת שארו לו יש בפסוק זה סוד מיעוט הירח מחצי ת"ת התחתון של אריך יצאו זעיר ונוקבא מנצח ניתקן זעיר ומהוד נוקבא וז"ס (חולין דף ס) אי אפשר לפני מלכים שישתמשו בכתר אחד כי נ"ה ומקצת ת"ת אריך היה כתר לשניהם וקטרגה הירח וירדה עד מלכות אריך שהוא עטרה בראש יסוד וזעיר ירש את מקומה ולקח כל נה"י דאריך והנה במיעוט הזה היא הדרשה ודרשין ונתתם את נחלת שארו לו מאחר שהוא ירש מקומה וכשהיא עולה עמו והוא בעולת בעל בסוד תג"א דס"ת (משלי יב) אשת חיל עטרת בעלה יתקיים הכתוב כפשוטו אלמא מוסיפין הוא עילוי רב לשכינה ופשטיה דקרא וגורעין ודורשין לסוד מיעוט הירח שהיא נפילה ועתיד לבנות עיין פרק ט"ד מיונת אלם.

ולפי שמשה הי' גלגול הבל סל עצמו מדינן וצלפחד בן חפ"ר בן (תהלים לז) ח"ר רב פ"תחו ר"שעים הנדרש על קין שהיה מסטרא דקין וז"ש לא ה"ה ל"ו ב"נים ר"ת הב"ל כאלו אמר לא הבל וז"ס שאמרו לא הי' לו בנים כי אם בנות שלא נשאר מזרעו של קין אפ"ל בן א' שהכל נאבד ונימחבמבול כי אם בנות שנשארה אשתו של נח היא נעמה אחות תובל קין מזרעו של קין והיא היתה צדקת וכן בנות צלפחד הי' מסטרא וז"ש אבינו מת במדבר אות אבינו בטעם זרקא כמ"ש המקובלים מורה על נחש שבא מסיטרא דיליה והוא לא היה בעדת קרח גם כי הם היו מסטרא דקין כנודע לא היה הוא בתוכם כי לא החזיק בחטא זה המחלוקת הגדולה רק בחטאו מת כדברי רבינו ז"ל או שהיה מקושש וכוונתו לשם שמים כדאיתא בתרגום יונתן ותיקן ביה חטא קין שכפר בחידוש העולם וגם ליתן ע"י זה פ' ציצית אות במדבר טו) וראיתם אותו ששקולה כנגד כל תרי"ג מצות ותיקן במה שחלק קין על פ' ציצית משא"כ קרח ועדתו שעמדו ברשעם ובמרדם וע"כ נאבדו מן העולם ולא בקשו חלק בארץ כמ"ש לא נעלה אבל בנותיו זכו לירש הארץ וז"ס המסורה ג' פעמים וראיתם (שמות א) וראיתן על האבנים אם בן הוא והמיתן אותו ואם בת היא וחייה וראיתם אותו בציצית (במדבר יג) וראיתם את הארץ גם כי הראשון אומר בלשון נקיבה וראיתן מ"מ נפרש ע"פ ענין זה מבואר מאוד ודוק: ואם כדברי

האומר מן המעפילים היה חטא רק בזה וקיבל עונשו ע"י האמורי היושב בהר ועמלק וכנען ג' אלו עמלק אמור"י כנע"ן ס"ת קי"ן וכאן קיבל עונשו בחרב (שם יד) ויכום ויכתום עד חרמ"ה ר"ת ח"רב ר"שעים מ"ת ה"בל נדרש הפסוק חרב פתחו רשעים על קין וז"ש (תהלים לז) לטבו"ח ישר"י דר"ך ס"ת עילה ל"ת כמנין הב"ל עם הכולל וכבר קיבל עונשו וז"ש כי בחטאו מת וקי"ל (כתובות לג) דאין מת ומשלם (סנהדרין מז) והרוגי כ"ד נכסיהן ליורשים משא"כ בעדת קרת שנאבדו הם וטפם וכל רכושם וגו': הנני נותן לו את בריתי שלום.

אליהו בארבע יש בהיכל עצם השמים (בזוהר פ' פקודי) ארבע מלאכים ממונים על חיה יחידה מזרח ודרום ב'ג'א'י סימן שלהם עולין ארבעתן שלו"ם [מ' רבתי] רב שהוא תתקל"ו מחצ"ב נשמו"ת מי"ג מכילן דרחמי סוד י"ג פעמים ע"ב סוד (בראשית מד) גבי"ע בידו (שם) ואתם עלו לשלו"ם אל אביכם ואלי"הו בא לבשר ולהשמיע שלום ד' מלאכים אלו נקראו אבנים ממונים.

אליהו בארבע. ד' מלאכים של צפון ושל מערב הם ממונים לקבל טיפי דמים מקטן הנימול ומקריבים לפני הקב"ה ואז ה' יתברך מתמלא רחמים על ישראל והנה זה ע"י אליהו מלאך הברית שמביאין ד' מלאכים אלו לפני הקב"ה אלו ד' מלאכים שבהיכל עצם השמים נקראים יתדות המשכן עולים תתקי"ג ממונים על הברית מנין בראשית"ת שהם ברוח צפון ומערב ושם סוד חלוקא דרבנן (ישעי' מח) לא מראש בסת"ר דברתי בגימטרי' היכ"ל עצ"ם השמי"ם שהוא סוד ה' (תהלים לב) אתה סת"ר לי מצר תצרני שמצילין שם בחלוקא דרבנן כל מקטריגים (שם צב) צדיק כתמ"ר יפרח כי צדקיאל ממונה על (משלי יח) מגדל עו"ז ש"ם הוי"ה בו ירוץ ונשגב ס"ת בגי' אליהו הכסא (תהלים פט) וכסאו כשמ"ש נגדי בגימטרי' היכ"ל עצ"ם השמי"ם סוד כשמ"ש (ישעי' ס) ולא יבא עוד שמש"ך: בגמרא (יומא עה) ברכת כ"ג כיצד חזן הכנסת נוטל ס"ת ונותן לראש הכנסת וראש הכנסת נותן לסגן וסגן לכ"ג וכ"ג עומד ומקבל וקורא אחרי ואך בעשור ש"מ חולקין לתלמיד במקום רב אמר אביי משום כבוד של כ"ג ברזא דשמא קדישא חז"ן הכנסת בגימטרי' אדנ"י ה' אחרונה של שם נותנה לראש הכנסת ו' של שם וראש הכנסת נותן לסגן ה' של שם וסגן לכ"ג י' של שם לכן קורא בי"כ בעצמו בתורה בפ' אחרי ואך בעשור שהוא רזא די' ובעשור של חומש הפקודים קורא על פה שהיא סוד ה' אחרונה של השם סוד השבע"פ ולכן כתובה פר' זו בפ' פנחס בסוד (שמות ד) הו"א יהי"ה ל"ך לפ"ה על סוד תשבע"פ כי כל הספיקות מונח עד שיבא אליהו ומברך עליה ח' ברכות סוד ה' ראשונה של שם בינה (תהלים ו) למנצח בנגינות על השמינית כי היא מלמטה למעלה שמינית או יאמר גולל את התורה ומניחו ב'ח'יק'ו שהוא רבוע אדנ"י א' א"ד אד"נ אדנ"י בגי' קכ"ו שהם מנין שהיה משה ברקיע ג"פ מ' הרי ק"ך ו' ימים מר"ח עד שבועות הרי קכ"ו סוד בעד"ן ג"ן פרשיות חתומין מנין בעד"ן לכן במזמור (שם יט) השמים מספרים קכ"ו תיבות ובג' הפסוקים תורת ה' וגו' קכ"ו אותיות והוא סוד חותם התורה סוף ה' חומשים מ' של מצרים מ' של מסעיהם ו' של יריחו י' של סיני ל' של ישראל הרי נרמז ממול"י שבלק שלח לבלעם שבזה כיסה עין הארץ במה שישב ברקיע קכ"ו ימים (דברים לב) והוא כ"מוס עמדי שקאי על משה שנרמז בתחלת ה' פסוקים של האזינו בגי' משה עם ה' של הלי"י שנתרחקה כדברי סופרי סוריא אבל

כדברי סופרי נהרדעא גם ל' הורחקה כי (משלי יח) מגדל עוז שם ה' מגדול הפורח באויר הוא על שנותיו של משה עד הצוואר של אימא מגיע כמו שהיה אדם הראשון קודם שחטא היה מסוף עולם עד סופו לתשלום ששת אלפים שנה כמ"ש האר"י ז"ל שהוא קומת אד"הר ז"ס משה הוי י' אמין ושוור י' אמין ובו' הוא סוד ג' עולמות כל אחד כלול מ' ז"ש (דברים יב) הלא הוא על משה קאי כמו"ס עמדי כמו"ס היה עמדי ברקיע שהוא חשבון קכ"ו ימים חתום באוצרותי ר"ל כחותם של תורה ג"כ מנין כמו"ס כי (ישעיה לג) יראת ה' היא אוצרו ירא"ת בגי' תור"ה הרי שהתורה אוצר של הקב"ה גם נרמז כמו"ס חסר ו' ג' שרי הפנים המקבלין כל צלותין דישראל כ"תריאל מ"טטרון ס"נדלפון וא"ת שר הבריאה אכתריאל באלף כבר כתב הרקנטי על פסוק (שם נו) שם עולם אתן לו אשר ל"א י"כרת בהיפוך אתוון כתריאל"ל בלא אלף ז"ס (שמות מ) מס"ך פתח למשכן ולכן כמה מצות הם בסמ"ך תורה ס' רבוא אותיות (כי במלת סמ"ך נרמזין מלמטה למעלה ג' שרי העולם מג' עולמות (בי"ע כנ"ל) (חולין ד) תרומה בס' פאה בס' בכורים בס' כלא רזא חדאומשה היה כלול מכולם ז"ש בפ' וילך אנשים ונשים וטף שהוא סוד טנ"א מלמטה למעלה תלת דרגין אינון ט"ף נ"שים א"נשים ומשה התחיל מלמעלה למטה מתחלה אנשים דרגא דנשמ' מבריאה נשים דרגא דיציר' מרוח טף דרגא דנפש מעשיה ואע"פ שבפ' נצבים מנה י' דרגין לקבל דרגין דלעילא כד"א בזוהר פרשת יתרו כולהו דרגין אתתקן כגוונא דלעילא ה' מימינא וה' משמאלא (דברים כט) שבטיכם וגו' הא ה' דרגין לימינא ה' דרגין לשמאלא מאן אינון טפכם נשיכם גירך חוטב שואב הרי שסידר טף קודם ובכאן סידר נשים קודם לטף: פרשת מטות מסעי בפסיקתא (משלי כא) טוב שבת בארץ מדבר מאשת מדנים וכעס.

טוב היה להם לישראל להיות חונים במדבר ויושבים בצילו של הקב"ה ממה שהיו יושבים בארץ מצרים ומדווין אותם ומכעיסין ומשעבדין תחת יד פרעה ללבון הלבנים שהרי היתה ארץ מצרים מעולה מכל הארצות (בראשית יג) כגן י"י כארץ מצרים ואעפ"כ לא הוזכרו שמות הערים שהיו יושבין בהם ישראל כי אם גושן פיתום רעמסס אבל במדבר שכתוב בה (ירמיה ב) ארץ ערבה ושוחה ארץ ציה וצלמות ואתמר (דברים ח) המוליך במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב ואתמר (הושע יג) אני ידעתך במדבר בארץ תלאובות אפ"ה הוזכרו שמות מסעי בני ישראל ומחנותם מרעמסס עד בית הישימות עד מעברות הירדן ללמדך שחביבין היו מסעות וחניות במדבר מישיבתן בארץ פתרוס.

הקושי העצום בזה המדרש מי לא ידע בכל אלה שחביבין היו ישראל במדבר (שיר ג) מי זאת עולה מן המדבר שכל עילויה של ישראל מן המדבר תורה ומשכן ומן ובאר והלא ארץ מצרים מלאה גילולים עד שהוצרך משה לצאת חוץ לעיר להתפלל כמ"ש (שמות ט) כצאתי את העיר אפרוש את כפי וא"כ מה בא להודיענו בזה גם במה שאמר שלא זכר במצרים רק ג' מקומות למה דוקא אלו ג' ובמדבר זכר ד' תוארים ציה וצלמות ערבה ושוחה וכן נחש שרף עקרב צמאון ולמה זכר חנייתם במדבר מרעמסס עד בית הישימות עד מעברות הירדן הל"ל בקיצור מרעמסס עד מעברות הירדן ואם בעי להזכיר המסע הל"ל עד אבל השיטים שהוא אחרון ולמה הביא מתחלה פסוק של ירמיה ואח"כ פסוק של תורה ועוד פסוק שלישי.

והענין שענין ישיבה במצרים היתה כעין יציאת נשמה מן הגוף כמבואר בזוהר חדש ז"ש כגן י"י כן היתה ארץ מצרים וכמו שישבו ישראל במצרים ללבון לבנים ולחץ אותם לזכך חומרים לקבל אח"כ התורה הקדושה ולכן ישבו בגש"ן ג"לגולים ש"ל נ"שמות נ"שמות ש"ל ג"רים כמ"ש (בראשית מז) לגור בארץ באנו לקבל ניצוצות טהורות ולזכך אותם וכענין ישיבת ישראל במצרים שנתן הקב"ה ברירה לאברהם או לקבל גלות מצרים כדי לילך אח"כ לג"ע כן היה מדבר העמים לישראל שלא יוכלו לבא לארץ החיים היא א"י דוקא דרך מ"ב מסעות שהוא מ"ב שערים העליונים וזה סוד שם של מ"ב שבוקעת מ"ב נהרי אש לילך הרמתה למעלה בכל לילה ולילה ובמדבר שם מקום ד' קליפות לכן הוצרכו ישראל לילך דרך שם ולהכניע ד' סיטרין ד' גולירין בישין שיש בעולם וכמו שבמצרים הראה הקב"ה לאברהם מלכיות ושלישים על כולם עגלה משולש ששם מושב ד' כוחות הטומאה שוחה וערבה ציה וצלמות ואח"כ הביא הפ' על ד' גליות מרומזין נחש שרף עקרב וצמאון ואח"כ הביא הפסוק מאין באו להן ד' גליות אלו ז"ש אני ידעתך במדבר בארץ ת"ל אבות ר"ל ת"ל שבנו אבות העולם שגרמו אבות העולם שבחרו להם גליות ולא גיהנם כי מ"ר גליות טובה תלוי בצווארו של אברהם אבינו ואח"כ יצחק בא מבאר שבע גם יעקב (שם לב) ואחר עד עתה.

והנה הלכו ישראל במדבר מ"ב מסעות שנרמזין בו כל ימי עולם עד ביאת הגואל ובפרשה זו נרמזין א"לה מ"סעי ב"ני י"שאל ד' גליות וחושב אותם מלמטה למעלה א"דום מ"די ב"בל י"ון כסדר שראה אותם יחזקאל אבל אצל יעקב הם כתובין מלמטה למטה (שם) וי"פגעו ב"ו מ"לאכי א"לקים וכן (שם לז) י"עק"ב ב"אר"ץ מ"גור"י א"ב"י"ו בראשי אתון ד' מלכיות ובס"ת בגימ' גיהנ"ם מבוארת שם הברירה שנתן הקב"ה לאבות העולם וכן (תהלים סח) א"לקים מ"ושיב י"חידים ב"יתה לכן חלק מ"ב מסעות לשני חלקים כי מתחלה מנה ל"ג מסעות עד מיתת אהרן אח"כ מנה שמונה מסעות שהן הן כל ימי עולם של ד' דורות הם מאברהם עד חורבן הבית ז"ש הרקנטי ע"פ (ויקרא יב) ושלישים יום ושלושת ימים תשב בדמי טהרה שהם ל"ג דורות ע"ש והארכת בחיבורי קדמאה ואח"כ זוכר מיתת אהרן בחודש אב ששקולה מיתת צדיקים כשריפת בית אלקינו והיה בחודש זה שנחרב הבית ואח"כ חושב שמונה מסעות נגד שמונה ימים בזה החודש היה אח"כ ביום ט' נחרב הבית בסוף שמונה מסעות א' ויחנו על הירדן ששם ירד דין מבית הישימות שנחרב הבית עד אבל השיטים שנעשו ישראל אבילים עד היום ומה שנחרב הבית דוקא ביום ט' צריכין אנו למארי ספר יצירה שצר הקב"ה באות ח' חודש תמוז ובאות ט' אב וכשבאו אלו שני אותיות יחד ח"ט גרם חט ונרמז בפסוק זה שהתחיל בעל המדרש מקודם זה אמר (משלי כא) רום עינים ורחב לב ונר רשעים חטאת המקרא הזה מדבר על בלעם שהיה בו ב' מידות הללו וניצוץ שלו שראה ורצה לשלוט בישראל היה הכל חטא"ת נרמז במלה זו תרין אתון אלו ראה ק"ט א"ב ת"מוז ב' אותיות אלו שמושלים באלו שני חדשים וכן אמר נבוכד נצר לעמו המתינו להם לחדשים כי שם תוכלו להם ז"ש (הושע ה) עתה יאכלם חודש א"ה חלקיהם וכה"א (איכה א) קרא ע"לי מ"ועד ל"שבור ב"חורי ר"ת בלע"ם כי כבר חלקו ישראל לעשו החדשים הו"ז לישראל חט"י לעשו רק (תהלים ט) האויב תמו חרבות לנצח בזוהר פרשת יתרו שלקח יעקב מן עשו חודש אלול ז"ש לא הביט און כיעקב על אותיות ח"ט

שאינו בנמצא בכל שבטים לפי שלא הביט בהם און שאין בהם ח"ט (משלי כא) כופר לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד כמ"ש במדרש ע"פ (תהלים נח) ישמח צדיק זה משה (שם) כי חזה נקם בבלעם ומי הרגו פנחס שהיו מלובש בנשמות של נדב ואביהוא שהיו ישרים שעלייהו אמר בלעם תמות נפשי מות ישרים בלשון רבים וסיום ביחיד ותהי אחריתי כמוהו שראה שע"י פנחס שהיה מלובש בשני נשמות אלו ז"ש ותחת ישרים בוגד שבגידתו באה מן אוהל ישרים כמ"ש בזוהר (איוב ד) זכר נא מי הוא נקי אבד זה פנחס (שם) ואיפה ישרים נכחדו זה נדב ואביהוא דאישתזיבו בהואו שעתא ע"י פנחס ומה שאמר הקב"ה למשה מיד אחר נקמה אחר האסף אל עמיך זה לטובת כל ישראל (משלי כא) טוב שבת בארץ מדבר מאשת מדנים וכעס לפי שאין תקומה לישראל מפני אשת מדנים שהיא הקליפה היותר חזקה שלא הכניע משה בחייו לכן הוצרך להיות קבור שם כשיעשו עבירות וכעס אז יגון משה בעדם ז"ש (שם) אוצר נחמד ושמן בנוה חכם שישפיע שמן טוב (שם) וכסיל אדם יבלענו זה על הקליפה ההיא שממנה היתה יניקת בלעם לבלעות בגרונו השפע ההוא ופוער פיו לבלי חק אבל אוצר נחמד ושמן בנוה חכם זה משה שהוא גורם לשמן הטוב לירד הטוב לזה העולם ובוה ישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ אמר פעמיו מידה כנגד מידה הרשע הזה גרם ג' להזכיר ג' עבירות הנרמזין בהפטורת שמעו שמוכיח אותנו בהם הנביא שהם פ"עור ע"גל מ"רגלים לכן אמר (תהלים נח) פ"עמיו ירחץ בדם רשע שהוא גרם לנו (קהלת ד) החוט המשולש שחטאו בפעור הן הנה היו בדבר בלעם: או יאמר טוב שבת בארץ מדבר שהוצרך משה ליקבר בארץ מדבר והיכן משה קבור בגיא מול בית פעור דהיינו מקום שנעשה עבירה עם המדינית שהנה איש בא לעיני משה ולעיני כל ישראל וכעס שעשה עבירה שמפני זה נענש משה ז"ש במדרש ע"פ והמה בוכים שנתרשלו ידיו של משה לכן נענש (דברים לד) ולא ידע איש את קבורתו והנה (משלי כא) שמחה לצדיק משה (שם) עשות משפט שדנו לרשע הזה בסנהדרין כמ"ש במדרש (שם) ומחת"ה לפועלי און שכל רעתו היה עם ח"ת שהוא מחתה לפועלי און ובהם היו (יחזקאל ח) נשים יושבות מבכות את התמוז (תהלים לא) תוציאני מרש"ת זו טמנו לי שהזכיר להם בלעם עון עגל וישת אל המדבר פניו כדמתרגמין ורבקה שהיתה אוהבת יעקב אמרה (בראשית כז) קצת"י בחיי מפני בנות ח"ת רמזה על ק"ץ ת"י שנה שחרב הבית והתחלת הקלקול היה שהובקעה העיר בתמוז בי"ז בו שהוא ח"ת וק' קטנה רמזה על בית המקדש שהי' גבהו ק' אמין זה רמז בכאן שחשב ח' משעות על אילו ח' כוחות שיש לשמונה שרצים שבתורה מלאך המות בשמונה אח"כ בא אות ט' הרי נשלם ח"ט של ישראל למשול במ גוים עד בית הישימות שנחרב הבית עד אבל השיטים ואח"כ מזכיר ואם לא תורישו את יושבי הארץ מפניכם והיה אשר תותירו מהם לשיכים בעיניכם זה ירמיה שבא מבני בניה של רחב הזונה שהיה מוכיח את ישראל גם רמז על שאול שהניח אגג ובא המן הרשע שהיה לשיכים בעינינו ולצנינים שהי' מתלוצץ על ישראל במועד ז"ש (איכ' א) שחקו על משבתיה שכל השנה מפקין בשיה"י ופיה"י ז"ש (משלי כא) טוב לשבת על פינת גג מאשת מדנים ובית חב"ר שהוא ירמיה שבא מבני בניה של רחב שטמנה המרגלים על הגג והיא זכתה לח' כהנים שיצאו ממנה מאשת מדנים ובית חבר היא יעל אשת חבר גם רמוז רמז נפלא (ב"ב ח) ששכר של רב שמואל בר שילא שהיה מלמד תינוקות ובא מבני בניו של המן

שבא מן אגג שכרו יותר גדול מן רבי עקיבא שבא מבני בניו של סיסרא ששכב אצל יעל אשת חבר הקיני כי שכר של מלמדי תינוקות היא (דניאל יב) ככוכבים לעולם ועד ורבנן עצמם (שופטים ה) ואהביו כצאת השמש בגבורתו שהרי אצל החמה אומר (ישעיה כד) וחפרה הלבנה ובושה החמה ואע"פ שהתוס' מפרשים שם שחמה שלעתיד לבא (שם ל) יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ורבנן הם יותר טובים מן מלמדי תינוקות נוכל ג"כ לומר להפך.

(משלי כא) פועל אוצרו' בלשון שקר הבל נדף מבקשי מות בלעם שהיה לשון שקר והוריד אותיות מות שחטף פנחס אות מ ואות ו' ולא נשאר שם רק אות ת' ולכן ותלחץ רגל בלעם אל הקיר שהם אותיות ק"ר מן שק"ר ויקר אלהים אל בלעם (תהלים קיב) רשע יראה וכעס שיניו יחרוק כי אות ש' היא יסודא דקשוט א' והבל נדף שלקח מן ב"ל של הבל ה"נה ב"רך ל"קחתי ר"ת ה"בל או פל ה"מן ה"בל נ"דף מ"בקשי מות שבקש להרוג ולאבד והיה פועל אוצרות רב בלשון שקר שלו למלך שרצ' לקנות (משלי כא) הפכפך דרוז"ל על אחשוורוש (שם) דרך איש זר וזך ישר פעלו על קרח כמאמר כי שנים עשירים הם היו א' מישראל וא' מאומות (שם) נפש רשע אותה רע אבל הקב"ה שצופה ומביט ומוציא (ירמיה טו) יקר מזולל (משלי כא) בענוש ליך יחכם פתי אחר שקיבל ענשו הראוי יחכם אח"כ פתי ויבא ניצוץ ממנו (שם) משכיל צדיק לבית רשע שלעולם בא לבית רשע צדיק משכיל וע"ז לדעתי שאמר (שם ל) שלשה המה נפלאו ממני וארבעה לא ידעתי דרך הנשר בשמים שהוא סנחרב בשמים שבאו ממנו שמעיה ואבטליון שלמדו תורה ברבים וזכה שעלה לשמים דרך נחש שהוא המן שף עמא כנחש כדאמרינן בפסוק (עמוס ה) כאשר ינוס איש מפני הארי זה נ"נ (שם) ופגעו הדוב זה מדי (שם) וסמך ידו אל הקיר ונשכו נחש זה המן שהיה נשמתו מן נחש כדאמרינן (חולין קלט) המן מן התורה מנין שנשמתו באה מסיטרא דנחש שנאמר (בראשית ג) המן העץ דאי' גבי נחש שהוא נתלבש בי' כתרין תתאין שהם י' בנים של המן (משלי ל) דרך נחש שהוא המן נחש בעצמו (שם) עלי צור שזכה שיבא אל הקדושה (דברים לב) הצור המים פעלו רב שמואל בר שילה (משלי ל) דרך אניה בלב ים טיטוס שבא ממנו אונקלוס הגר ותיקן טיקל"א כי (קהלת ג) עת לקרוע התורה בגלות (שם יב) ותשבר כד של יפואל על המבוע (שם ג) עת לתפור זה אונקלוס הגר תפר התורה ועשה תרגום כי התרגום לתורה כמו השיליא לולד שמונח התינוק בתוך השיליא והיא מחפה אותו כן התרגום לתורה וז"ס (שיר א) שחורה אני ונאווה שהתורה לובשת שק בגלות ונאווה שהתרגום מייפה אותה לפרש דברים סתומים ז"ש (שם) כאהלי קדר אונקלוס בא מן קדר ועשה פרש ומסך ואוהל לתורה ומלבן הדברים שיהיו כיריעות שלמה עיין לעיל פר' ויצא ז"ש דרך אניה טיטוס שלקח (גיטין נז) כלי המקדש והלך על הים וחירף וגידף להקב"ה וזכה לבא עד תבונת לב ים שהיא התורה ים החכמה והוא עמד על סודה ופנימותיה (משלי ל) דרך גבר הוא סיסרא כד"א (שופטים ה) רחם רחמתי לראש גבר בעלמה על יעל אשת חבר שנקראת כן ע"ש שהעלימה הדברים (שם ד) ותכסהו בשמיכה שעשתה על סוד הניצוץ הטהור להעלות נשמת ר"ע לעולם כדלעיל פר' בלק ולזה יצאתי לקראתו ולא קא מיתהניא מעבירה לפי (נזיר כג) שטובתן של רשעים ר"ל אותו הניצוץ הטוב אשר היא תקועה ביד רשעים היא הגורמת אח"כ (תהלים לד) רבות רעות צדיק ז"ש

רעה היא אצל צדיקים כי מזה הענין שהיה ניצוץ זה אצל רשע זה הגורם לצדיקים שהוא סוד צדיק ורע לו מאחר שיש לו אחיזה ברע שהוא הרשע צדיק בן רשע בסיבוב הראשון וז"ש בגמרא החולץ (יבמות מז) מפני מה גרים מעונים וכה"א (משלי יא) רע ירוע כי ערב זר רעה אחר רעה תבא למקבלי גרים מן דא כשמקבלין הגר אז יבואו על הגר רעה אחר רעה כי ערב זר ונלוו על בית יעקב אזי ונספחו שבאים נגעים ויסורין עליו וזה הית' מיתת ר"ע שאמר כך עלה במחשב' לפני שאותן היסורין באו לו לפי שיעל (שופטים ה) ידה ליתד תשלחנה ומחצה ראשו ואח"כ במסרוקת ברזל וז"ש אין בידניו לא מיסורי הצדיקים שהם באים מן זרע שלהם ושרשם שהיה הטוב מושרש ברע ז"ש (ירמיה ב) קודש ישראל לד' ראשית תבואתה כל אוכליו יאשמו רעה תבא עליהם ר"ל מאחר שישראל הם קודש וא"הע באים ואוכלים אותם ומקבצים הניצוץ הטהור ההוא והם חוטאין בהם ז"ש כל אוכליו דייקא יאשמו הגוים אח"כ הקב"ה מטהר אותם (שם) ורעה תבא על אותן הניצוצות כשיבואו ויחזרו לישראל בקדושה וכה"א (תהלים לד) רבות רעות צדיק וגו' (שם) פודה י"י את נפש עבדיו בשביל זה מביא הרבה יסורין עליו כדי לפדות את נפש עבדיו גם נקראת יעל עלמה שהלכה בזריזות כעלמה כמ"ש גבי מרים והנה על אילו הד' היה מפליא ומתמיה שלמה על (משלי ל) שממית בידים תתפ"ש והיא בהיכלי המלך שזכה לבא לקדושה ועל זה אמר ג"כ (שם) שלשה המה מיטיבי צעד וגו' (שם) מיץ חלב שעשתה יעל יוציא חמאה שזכתה שיצא ממנה ר"ע ומיץ אף המן שהתחיל באף יוציא דם או (גיטין נז) טיטוס שדקר חרב בפרוכת ע"ז ויצא דם מבית קדשי הקדשים משלי ל) ו"מיץ" אפים" יוציא" ריב ר' מאיר שיצא מנירון קיסר מיץ אפים אמר אפים ע"ד שאמרו רז"ל בעירובין (דף יג) שלא ירדו חביריו לסוף דעת ר' מאיר שהיה יודע לישא ב' פנים לתורה פנים טהור פנים טמא ומכח שני פנים יוצא הדבר לאמתו יוצא ריב ולכן היו קנטרין בהלכה עז"א (משלי כא) משכיל צדיק לבית רשע שאחר קדוש צדיק בא מניצוץ של רשע מסלף רשעים לרע ועז"א (שם) טוב "שבת" בארץ "מדבר" מאשת מדנים וכעס שהוכרח משה לשבת בארץ מדבר כי הוא גלגולו של הבל שחלק עם קין ולקח לעצמו ישוב והוא לקח מדבר וכה"א (במדבר י) אתה ידעת חנותינו במדבר שהוצרכו ישראל לילך אל המדבר ונרמזין ד' אבות וזיקין "שור" בור "מבעה" מבעיר שכן מש"ה עולה לקביל ארבעה פעמים אלקי"ם עם הכולל ובפרשה שלפנינו שבמ"ה עיר קטנה לקביל ירושלים עיר הקודש "שור" בור "מבעה" הבער אבל כאן מדבר בבלעם שחטף אות מ שהיה נקרא שמו בלע וכן בפסוק (תהלי' קלה) ב"רקים" למטר "עשה מ"וצא ר"ת בלע"ם (שם) "רוח" מאוצרותיו ר"ת ר"ם שהוא עולה עמל"ק שאילו שנים דא מלגאו דא מלבר כעין משה עולה ויעקב בקדושה וכל עניינם שהיה במצרים מהם היה (שם) "שהכה" בכורי "מצרים" מאדם עד בהמה בראשי אתוון נרמז ד' נזיקין אילו ג"כ "שור" בור "מבעה" מבעיר במ' ולפי שמשה היה מן טוב של הבל הוצרך לשבת בארץ מדבר והוצרך ליקח אשת מדנים בת יתרו שהיתה תאומתו הראשונה שנהרג עליה ע"י קין אחיו ז"ש וכעס שעשה עבירה על ידה קין והרג הבל אחיו על ידה או (משלי כא) טוב לשבת על פנת גג על שמשון שאמר לבסוף (שופטים טז) תמות נפשי עם פלשתים ועשה עבירה לשמה שלקח בת נוי וראיה שעבירה לשמה היא טוב מאשה מדנים ובית חבר כי ממנה אנו לומדין (נדריים לח) גדולה עבירה לשמה

ממצוה שלא לשמה: מ"ב מסעות נסעו ישראל עד שבאו לא"י בסוד מ"ב שערים העליונים ברזא דפתחים עליונים הן הן ג' ההין כמ"ש האר"י ז"ל על אזמר בשבחין למיעל גוי פתחין ג' צורות בה' א' ג' ווין ב"ו ד"ו ג"ג ד' הן הן ג' בחינות ע"ש שלשתן יחד עולות מ"ב (ישעיה נה) דרשו י"י בה' מצאו הם סוד אבא אודה י"י ז"ס ב"ם ואלה מסעיהם למוצאיהם חושבן מ"ב (חבקוק ג) אלו"ה מתימן יבא לכן צריך לומר שם של מ"ב בכל לילה (תהלים קיח) פתחו לי שערי צדק אבא ב"ם אודה יה (שם כה) שאו שערים ראשיכם וגו' ויבוא מלך הכבוד מי הוא זה מלך הכבוד י"י צ"ב'א'ו'ת הוא מלך הכבוד צ"ירוף ב"ן א"רבעים ו"שתים ת"יבות עליהם רמז בלק ועתה לכם ארה לי שרצה לעקל פתחי שערי צדק שהם מ"ב ז"שאבא ב"ם אודה י"ה ופנחס שהיה לו חן יוסף שניתוסף לו ה' (שם פא) עדות ביהוסף שמו זכה לקשר ה' אלו והרג ה' מלכי מדין והרשע בלעם שהיה פרח ה' אוירים אלו ג' צורות של ה' ד"י סוד חכמה ד"ו סוד בינה וו"ו סוד דעת הם סוד ג' מוחי זעיר והוא אות דגל: ויקרא לה נב"ח.

"נוגה" ברק "חניתך" נחמיה "בן" "חכלי" נחמיה "בן" "חשיאל כדרך שהקריבו מילואים (מנחות מג) בימי נחמיה ובימי עזרא כן יקריבו מילואים לע"ל בימי משיח בן יוסף שהוא נחמיה בן חשיאל (תהלים לח) חושה לעזרתי י"י תשועתי נרמז בו גואל (ישעי' ח) למהר שלל חש בז למתק קליפת נגה שנקרא' (ויקרא יט) מאזנ"י צד"ק בגימ' בר"ק שבמ"ה (יחזקאל ט) ש"שה ב"אים מ"דרך ה"צפון "שור" "בור" "מבעה" "הבער" (דברים ד) "בעבר" "הירדן" "מזרחה" "שמש ובקדושה" (שיר ו) לערוגת 'ה'ב'ש'ם: עיין בזוהר פ' ויקרא עמוד ל' בענין הקול כו' (בראשית ד) קול דמי אחיך צועקים אלי מן האדמה כי הקול הולך מסוף עולם עד סופו אותו הקול נשאר על האדמה במערות ונקיקים רק צועק למעלה שלא נעשו לו נקמה כענין (גיטין נז) דם זכריה כו' וז"ש (איוב לז) ירעם ה' בקולו נפלאות וגו' (שם) ואורו על כנפות הארץ כי הקול נשאר בכנף הארץ: חסלת פרשת במדבר ספר דברים הספד של רבי אלעזר הזקן אחיו של ר"מ איסרלש שמת יום ד' ר"ה אב שפ"ג: אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל וגו' אחד עשר יום מחורב דרך הר שעיר.

(משלי ל) שלשה המה נפלאו ממנו ג' פרשיות בתורה שמתחילין באלה אלה תולדות נח אלה פקודי המשכן אלה מסעי בני ישראל (שם) וארבעה לא ידעתים למה פר' זו מתחלת אלה הלא כ"מ שנאמר אלה פוסל הראשונים וכאן מאי פסל הלא התורה נעוץ סופה בתחלתה ותחלתה בסופה ומשנה תורה מוסיף על מצות הראשונים למה אמר אלה ובציוני מפרש צ"ו ימים מנין אל"ה התחיל משה להוכיח את ישראל כי ז' באדר מת משה וזה היה בארבעים שנה באחד לחודש העשירי שהוא שבט הרי ל"ו ימים קודם מותו התחיל משה להוכיח את ישראל אעיקרא דדינא פירכא למה דוקא ל"ו ימים בפ"ק דר"ה (דף ית) (זכרי' ח) כה אמר י"י צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה (יהושע כד) ואלעזר בן אהרן מת ויקברו אותו בגבעת פנחס בנו אשר נתן לו בהר אפרים.

וקשה למה לא אמר וימת אלעזר כמ"ש לפני זה (שם) וימת יהושע בן נון וגו' בתמנת סרח אשר בהר אפרים מצפון להר געש בגמרא פרק האורג (שבת קה) כל המתעצל

בהספדו של אדם כשר ראוי לקוברו בחייו שנאמר אשר וגו' מצפון להר געש חזרנו על כל המקומות ולא מצינו הר שנקרא געש מלמד שבקש הקב"ה להרעיש עולם על שלא הספידו כראוי את יהושע שהיה כל אחד רץ לכרמו ולגפנו וא"כ עבור זה העונש מת אלעזר בן אהרן שהוא היה ראש לאותו דור ועליו היה מוטל דבר זה לכן אמר ואלעזר בן אהרן מת ר"ל מאותו ענין של מיתת יהושע שהיה ההר געש לכן אלעזר בן אהרן מת או נוכל לומר ע"ד הזוהר פ' חקת פ"פ (במדבר כא) כי בא ישראל דרך האתרים שמיד שמת אהרן היה הולך משה כגופא בלא דרועא כמאן דתבר ימינא דיליה כי בכל דור יש שלשה בני אדם שהם במקום אבות הן הן המרכבה כמו שהיה מ"שה א"הרן ח"ור בנה של מרים שמהם היו ג' מתנות לישראל הם היו עומדין לקבל מ"שחית א"ף ח"מה וכמו שהשיב אליהו לרבי (ב"מ פח) דאיכא בהאי עלמא ר' חייא ובניו כי חזקיה במקום ג"בריאל יהודה במקו' מ"יכאל ור' חייא במקום נ"וריאל כי בכל דור יש מג"ן גוונין אלו ובאותו דור היו יהושע אלעזר פנחס והנה מיד כשמת יהושע אזי גם דרועא ימינא איתבר אלעזר בן אהרן מת מן אותה מיתה שמת יהושע וגם קברו אותו בגבעת פנחס בנו כאילו גם פנחס בנו הרגיש באותו מיתה שהוא נשאר לבדו מן ג' עמודים.

ויש להקשות מדוע במקום זה קרא תמנת סרח שפירשו על שם שהעמיד חמה והעמידו צורת חמה על קברו לידע שזה האיש העמיד חמה ושלשה שמות יש לה שמ"ש חר"ס חמ"ה ס"ת שס"ה ימים של שנה וקשה הל"ל חרס כמ"ש בשופטים תמנת חרס ולא סרח והמפרשים פירשו שהיא כמו כשב כבש שלמה אבל נ"ל לפי שידוע כל ס' רבוא צינורות שיש בעולם כמנין אותיות התורה שהם ס' רבוא וכל אות יש לו חלון בפני עצמו וכשמת ירדו ס' רבוא מלאכים לקבל נשמתו כי יהושע הוא נער בסוד מטטרון שר הפנים שהוא כלול מס' רבוא מלאכים כמבואר בתיקונים ז"ס (שם) וימת יהושע בן נון בתמנת סר"ח קרי ביה בתמונת ס' ר'בוא הוילונות כי עליה אתמר (שיר ב) מ'שג'י"ח מן החלונות מ"טטרון ש"ר ג"דול י"פתח ח"לונות והוא אזיל לקבל אולפן דצדיקא כמ"ש (תהלים קמט) יעלזו חסידים בכבוד דא מטטרון וכשרז"ל כנתינתה כן נטילתה כמו שניתנה תורה עלהר סיני שיצאו ס' רבוא מלאכים וקשרו ס' רבוא כתרים כן בשעת נטילת צדיק בא מטטרון עם ס' רבוא מלאכים שלו שהם צינורות של ס' רבוא חצונות או לפי שבשעת מיתה בא רבו משה לקבל אולפן שלו כמ"ש רבא פרק הגוזל כד שכיבנא נפיק ר' אושעיא לקמיה כד תריצנא מתניתא כוותיה וא"כ בלי ספק כשמת יהושע שבא רבו משה לקבל אותו משה הוא פני חמה ואמר תמנת סרח (במדבר יב) ותמונת י"י יביט שהוא אספקלריא המאירה והיפוך סר"ח לרמוז על ס' רבוא ח"לונות שכלולים במשה רבו שהוא כלל כל ס' רבוא ז"ס הר געש ר"ל כמו שבשעת מתן תורה (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר אם תקבלו מוטב אם לאו שם תהא קבורתכם אותה הר געש עתה שלא הספידו כראוי וראוי לקוברו ג"כ בחייו מי שלא מספיד כמו שלא רצה לקבל תורה מסיני או בא להורות (ר"ה יח) ששקולה מיתת הצדיקים כחורבן ב"ה שנקרא הר שכן קראו אברהם ובית שני של יצחק שקראו שדה ובית ג' של יעקב בית כמ"ש יעקב (בראשית כח) אין זה כי אם בית אלקים ז"ש הר געש כמו שקשה חורבן בית ראשון ה"ר לפי שנוטריקון ה"ה ר"אשונה כי אלף בית אלוף בינה ויהושע בן נון מיתתו היה כמו הר שנחרב ב"ה על שעברו שם ג'ע"ש ג"ילוי עריות ע"ז ש"פיכות דמים על ג' אילו נחרב

הבית תמנת סרח יש בו סוד (תהלים כב) הצילה מחרב נפשי וגו' ארי"ה שאמר דוד על סוד רי"ו שיש בכלל כנגדו רי"ו מיד כל"ב שהוא נגד שם ב"ן בקדושה כמ"ש האר"י ז"ל שניהם יחד רי"ו ב"ן בגימטריא סר"ח שהצדיק עומד נגד גולייירין אלו והם סוד חר"ס הנשבר כי (איוב ט) האומר לחר"ס ולא יזרח (שמות טו) ס"וס ו"רוכבו ר"מה ב"ים: (ירמיה לו) וירמיהו לקח מגילה אחרת ויתנה אל ברוך בן נריהו הסופר ויכתוב עליה מפי ירמיהו את כל דברי הספר אשר שרף יהויקים מלך יהודה באש ועוד נוסף עליהם דברים רבים כהמה בפסיקתא נמצאת אומר ג' בנים המה אחד תבע כבוד אב ולא כבוד הבן אחד תבע כבוד הבן ולא כבוד האב ירמיה תבע כבוד האב וכבוד הבן (איכה ג) נחנו פשענו ומרינו אתה לא סלחת לפיכך נכפלה נבואתו ועוד נוסף עליהם דברים רבים כהמה אליהו תבע כבוד האב ולא כבוד הבן שנאמ' (מלכים א יט) קנא קנאתי ליי"י אלהי צבאות כי עזבו בריתך מה כתיב (שם) ויאמר י"י אליו לך שוב לדרכך מדברה דמשק וגו' ואת אלישע בן שפט וגו' תמשח לנביא תחתיך שאין ת"ל תחתיך אלא שאי אפשרי בנבואתך יונה תבע כבוד הבן ולא כבוד האב מה נאמר בו (יונה ג) ויהי דבר י"י אל יונה בן אמיתי שנית לאמר ולא שלישיית דבר עמו (משלי ל) שלשה המה נפלאו ממנו וארבעה לא ידעתים למה לא אמר ארבעה ולמה לא קא חשב בן בארי שאמרו בגמ' (פסחים דף פז) (משלי ל) אל תלשן עבד אל אדוניו.

גם במדרש חזית על פסוק (שיר א) בני א'מ'י נחרו בי קא חשב ג' הם שנטלו את שלהם מתחת יד ישראל מ"שה י"שעיה א"ליהו ולכך הביא ג' אלו כי סימנם בני אמ"י נחרו בי שנענשו עבור ישראל אל תלשן עבד אל אדוניו כמ"ש (שם) אל תראוני שאני שחרחורת בשחרוריתי וא"כ למה לא קחשיב רק אליהו הלא גם משה וישע'י שתבעו ג"כ כבוד האב ולא כבוד הבן בדרך הפשט אילו הג' קא חשיב אליהו נדחה לגמרי בשביל שלא תבע כבוד הבן ויונה לא נדחה לגמרי רק ששני פעמים דיבר עמו ולא שלישיית אבל ירמיה שתבע כבוד שניהם לכן נוסף לו דברים רבים כהמה ר"ל כהמה אבל יכול לפרש שנוסף עליהם קאי אתרי נביאים שכבר עברו שהמה עברו ונענשו על זה אבל ירמיה יש לו תוספת עליהם שזכה לאחר הקטרוג שתבע כבוד הבן וכבוד האב הגיד עוד ב' קינות דהיינו איכה יועם וזכור י"י כהמה אילו הב' נבואות שניבא יונה רק שנית ולא שלישיית ובזו אמרנו המדרש הזה שהקב"ה מקפיד על כבוד הבריות יותר ממה שמקפיד על כבוד עצמו שהרי אליהו כשתבע כבוד אב ולא כבוד הבן נדחה לגמרי שוב לדרכך דמשק אבל יונה שתבע כבוד הבן ולא כבוד האב לא נדחה לגמרי רק שני פעמים דיבר עמו המקום (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר ר"ל מאחר שהם שלימים בינם לבין חביריהם עם גבר לכן הקב"ה מדבר עמהם ב' פעמים ומה שאמר שלש והלא שנית דברה עמו ולא שלישיית כבר תירץ שם בגמרא (יבמות צא) על עסקי ננוה לא דיבר עמו רק שני פעמים אבל באמת עוד פעם שלישיית דבר עמו כמ"ש התוס' שם לכן אמר פעמים שלש וכל זה עבור שהוא תבע כבוד הבן ז"ש עם גבר אבל התובע כבוד האב וכבוד הבן נוסף לו דברים רבים כהמה וע"ד הרמז קא חשב ג' אלו שהן הן שבמדרש (ילקוט איכה) אמר כשבאו אברהם יצחק ויעקב משה להיכל כשראו אותו חרב התחיל אברהם ממרט בזקנו ואמר פסוק (ירמיה ח) מי יתן ראשי מים וגו' יצחק א' (חבקוק ג) שמעתי ותרגז בטני יעקב א' (איכה ד) קלים היו משה א' מי יתן לי כל א' אמר פסוק לפי מידתו אברהם

בעל גמילות חסדים שבזכות זה היתה מרים מפרנסת הדור במדבר באר של מרים לכן ר"ת מ"י י"תן ר"אשי מ"ים ר"ת מרי"ם שבזכותה היו ישראל יונקים מבאר מים חיי' ומדת אברהם נמשלה למים לכן אמר הוא זה הפסוק יצחק אמר נגד מידת עבודה שהיה אהרן עומד ומקריב בעבודה במדבר והיו ז' עננים מחפים על ראשיהון של ישראל ועתה בחורבן (שם א) שמעו כי נאנחה אני ר' יהושע פתר קרייא באהרן בשעה שמת אהרן ענני הכבוד הסתלקו (במדבר כא) וישמע הכנעני מלך ערד ז"ש שמעתי ותרגז בטני נגד מידת רוגז ויעקב עמוד התורה שהיה משה נותן מן לישראל מ' יום מן השמים לחם אבירים של מלאכי השרת לכן אמר עתה קלים היו רודפינו מנשרי שמים שמתחילה הי' נושא אותם על כנפי נשרים אמר רב עוקבא בליל ט' באב נכנס אברהם אבינו לבית קדשי הקדשים תפסוהקב"ה בידו ואמר מה לידידי בביתי א"ל רבש"ע בני היכן הם אמר לי' חטאו והגליתים וקשה מי הגיד לבעל המדרש שהיה אברהם נכנס אז כי מהיכן נרמז אברהם בפסוק זה גם הלא במדרש מביא שהקב"ה צוה לירמיה לילך על קברי אבות והביא אברהם יצחק ויעקב גם משה הטעם שנצטרכו אלו הארבע' כי הם בעלי ארבע גליות אלו כי ד' גליות איתבדרו ישראל על ד' אותיות השם גלות בבל לקבל י' של שם שהוא אברהם שנתנסה בעשרה נסיונות גלות מדי לקבל יצחק ה' של שם גלות יון ו' של שם גלות אדום ה' אחרונה לקבל משה לכן הביא אלו ד' במדרש שכל אחד אמר פסוק לקבל מדתו כמ"ש לעיל ולפי שהם מגינים על ד' גליות אלו כמ"ש (שמות לד) פוקד עון אבות על בנים שהם ג' אבות על שלישים על ג' גליות ועל ג' אלו מצינו הקב"ה ויתר על ע"ז ג"ע ש"ד לקבל אברהם יצחק יעקב אבל גלות רביעי (עמוס ב) ועל ארבע' לא אשיבנו כי גלות זה עבור עזיבת התורה כמ"ש בזוהר חדש (דברים לג) משה מורשה מלשון (שמואל א ב) י"י מוריש שהוא מוריש ומשפיל את ישראל לפי שאינם לומדין וא"כ מי הגיד לבעל המדרש במקום זה שאברהם היה אז ונראה שנרמז בפסוק מקודם זה אמר א"ל ב"ע ר"ע ר"ע מ"ה ר"ת אבר"ם ה' של אברהם נסתלקה שהיה נקרא אברהם על שם (בראשי יז) אב ה"מון ג"וים נ"תתיך אב הג"ן.

ועתה (איכה א) שרתי במדינות היתה למס לכן אמר אבר"ם והיה הקב"ה מטייל עמו ע"ד (ויקרא כו) ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם והתהלכתי בתוכם ופי' רש"י טייל בג"ע ר"ל שהראה בג"ע כי נתן הקדוש ב"ה הברירה לאברהם (קהלת ז) גם את זה לעומת זה או שעבוד מלכיות או גיהנם ובחר בגליות כדי לטייל עם בניו בג"ע ז"ש ונתתי משכני ע"ש למשכן בשביל עונותיהם של ישראל כדי והתהלכתי לטייל עמהם בג"ע או הראה הקב"ה לאברהם בט' באב שבשעת הגלות כל מקום שגלו שכינה עמהם ז"ש ארוכות וקצרות פעמים בא בארוכה כגלות שלנו שהוא ארוך ופעמים בקצרה ע' שנה של בבל וכל מקום שהם הולכים הן בגלות ארוך הן בגלות קצר הקב"ה מטייל עמהם ושכינה עמהם ז"ש הקב"ה לאברהם מה לידידי לדאוג על גלותם הלא אני בביתי כי לעולם לא זזה שכינה מכותל מערבי כמ"ש (שיר ב) הנה זה עומד אחר כתלינו (ויקרא כו) והשימותי את מקדשיכם דרו"ל אע"פ ששמם בקדושתו עומד ז"ש (תהלים יא) י"י בשמים כסאו אפ"ה (שם) י"י בהיכל קדשו וכה"א (שם ג) ויענני מהר קדשו סלה ז"ש מה לידידי הלא ביתי הוא ולזה אמר בני היכן הם: איתא בכנפי יונה קודם התפשטות ה' חסדים נקרא אברם אחר התפשטות ה' חסדים נקרא אברהם וא"כ בשעת חורבן הבית

נסתלקו ה' חסדים לעילא וז"ס ירמ"ה סוד חכמ' הא' סוד כתף חמש עשרה קלעים לכתף שנסתלקה שכינה בבית שני בין כתפיו שהוא סוד י"ה שהם תרין מוחין והוא סוד יהי"ה בא"ת ב"ש צמצ"ם שכינתו בין שני בדי ארון וז"ש בין כתפיו שכן שהם (שיר ג) ששי גבורים סביב לה מגבורי ישראל ע"ש והנה עתה שנסתלקו ה' חסדים אמר "אלי" בעת "רעתם" מה נסתלקה ה' כי אברהם הוא חסד.

או אמר שהקב"ה השיב לו הלא לא עשיתי לך מאומה (איכה ד) כילה י"י את חמתו וגו' ויצת אש בציון שפך חמתו בעצים ובאבנים ז"ש (שם ג) חסדי י"י כי לא תמנו קשה תמו מבע"ל ונראה שאין בעל הרחמים פוגע בנפשות תחלה ז"ש חסדי ד' כי לא תמנו שלא התחיל בנו (שם) כי לא כלו רחמיו ר"ל אין בעל הרחמים פוגע בנפשות וכה"א (שם א) טומאתה בשוליה שהטומאה בבגדים מתחלת (שם) לא זכרה אחריתה שלא חזר בו אזי אח"כ (שם) ותרד פלאים וכה"א (שם ה) נפלה עטרת ראשינו על ב"ה שחרב לא חזר בו אזי (שם) אוי נא לנו כי חטאנו אח"כ פוגע גם בנפשות מה לידידי הלא לך לא עשיתי כלום רק כיליתי חמתי בביתי והשיב אברהם פגעת גם בנפשות ז"ש בני היכן הם בעצמם ג"כ אינם כאן השיב הקב"ה בניך חטאו והגליתים לפי שלא חזרו בהם.

מה לידידי הלא יסודי ציון וירושלים אתגניזו ומעולם לא שלטה בהם יד א"הע (מלכים א ט) והבית הזה יהיה עליון ממש שהוגבה למעלה ומעולם לא נגע בה יד (איכה ד) ולא חלו בה ידים (שם א) ממרום שלח אש וראיה מן חומת ירושלים שבכל יום נתבלעה כמ"ש (שם ב) חשב י"י להשחית חומת בת ציון נטה קו שבכל יום קו נטה על ירושלים וכמ"ש לרחל (ירמיה לא) ויש תקוה לאחריתך שהוא (יהושע ב) תקות חוט השני ז"ש מה לידידי הלא לא עשו כלום בהיכל רק שגבה לעילא ובית המקדש שלחטה הוא עומד למעלה בביתו וע"ז אמר יעקב כשראה ב"ה המק חרב (בראשית כח) מה נורא המקום הזה (תהלי' סח) נורא אלקים ממקדשיך אח"כ א' אין זה כלום כילה חמתו בעצים ובאבנים כי אם בית אלהים לא עשה לנו כלום רק בבית של אבנים ואח"כ אמר שגם בבי' אלקים לא עשה כלום שלא נגע בה יד גוים רק שנסתלק למעלה ז"ש וזה שער השמים (ירמיה ז) היכל י"י היכל י"י היכל י"י ג"פ ארץ ארץ ארץ (שם ב) שמעו דבר י"י לזה השיב אברהם הלא בני היכן הם.

או יאמר מה לידידי מה עשיתי לך הלא גלות זה גור' הטיול בבית ג"ע שלמעל' כמ"ש יעקב וז"ה ר"ל ח"י גלו' שפזר הקב"ה את ישראל בין א"הע (שופטים ה) צדקת פרזונו עשה גורמ' שיבואו לג"ע שהוא שער השמים ז"ש מה לידידי להתרעם על זה החורבן שזה גורם שיזכו לשבת יחד בבית בג"ע.

או בית ג' נקרא בית כי יעקב קראו בית ונחרבו שנים הראשונים הר שדה אמר מה עשיתי לידידי בביתי שהוא נקרא בית אל בית אלקי יעקב (בראשית ל) מתי אעשה גם אנכי לביתי אמר יעקב נגד בית ג' אגאל ביתי. או ע"ד הזוהר ר"פ פנחס בהוא סבא בעיין דבעי מר' אלעזר בית ראשון ובית שני אשכחן ובית ג' לא אשכחן והשיבשעדיין לא נבנית הבית שרצה הקב"ה לבנות בעצמו ב"ה ז"ש מה לידידי הלא בבית שאני בעצמי אבנה אותו שלא נתקיימה ולא היה ולא נברא עוד ותחלת מחשבתו היה על ביתי שעדיין לא ראה שום אדם: (תהלים לא) נשכחתי כמת מל"ב "מה" לידידי "בביתי

שקולה מיתת צדיקים כחורבן (שמות יז) "מלחמה" ליי"א "בעמלק שהראה הקב"ה לאברהם סוף הגאולה שנשבע בימינו לעשות נקמה בעמלק בביתי משי"ח ב"ן דוי"ד בי" שהוא מנין דל"ת (זכריה יא) פתח לבנון דל"תך.

או ע"ד המדרש (איכה א) כי רחוק ממני מנחם בעובדא דההוא ערבי שאמר ליהודאי שרי תורך ושרי פדנך שנחרב ב"ה ואח"כ אמר ע"ש כי נולד משיח ז"ש (ישעיה י) והלבנון באדיר יפול וכתוב (שם יא) ויצא חוטר מגזע ישי ואית לן קראי סגיאיין (תהלים ל) כי רגע באפו חיים ברצונו שבאותה רגע שהקב"ה כועס מיד חיים ברצונו וכה"א (דברים לב) מחצתי מיד ואני ארפא וכה"א (מיכה ז) כי נפלתי מיד קמתי תיכף לנפילה קימה וביום מר עצמו יהיה ששון ושמחה ליהודים לקיים קרא (תהלים כ) יענך י"י ביום צרה: הנה צווח הנביא (ישעי' א) ידע שור קונהו שהשור ידע שנחרב הבית ונולד גואל של ישראל א"כ שיודע השור עת זעם ועת רצון מי"י גם הערבי (יחזקאל כג) אשר בשר חמורים בשרם יודע (ישעי' א) אבוס בעליו ואיך בעו"ה שהגוי יודע (שם) וישראל לא ידע.

אבל התירוץ (שם) עמי לא התבונן לפי שלא רצה עמי להתבונן דרכי י"י (הושע יד) מי חכם ויבן אלה והתבוננו דרכי י"י ז"ש מה לידידי הלא כבר גליתי ענין זה בהתחלת התורה בראשית בזוהר ב' בתים בר"אשית בי"ת רא"ש (בראשית ד) והארץ היתה תוהו (ירמיה ד) ראיתי את הארץ והנה תהו והנה הקב"ה (ישעיה מו) מגיד מראשית אחרית ז"ש כבר גיליתי זה בבי"ת של בראשית ומאחר שהקב"ה (הושע ז) כרפאי לישראל ונגלה עון אפרים שמקדים רפואה למכה בליל ט' באב שהוא קודם לחורבן הבית כי המקדש נשרף ביום י' כמ"ש ר' יוחנן (תענית כט) אלו הייתי באותו דור הוי קבעינה בעשירי שבו נשרף ההיכל והקב"ה קודם שנשרף ב"ה עסק בגאולת ישראל והיה מטייל עם אברהם ארוכות וקצרות שהן הן ב' גאולות כמ"ש (ישעי' ס) הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני י"י בעתה אחישנה שקשה איפכא מבע"ל זכו אחישנה לא זכו בעתה ריז"ל אשכנזי מפרש שצריך להוציא כל הנשמות שבגוף וא"כ איך יכול להיות אחישנה אבל התירוץ שכל נשמות יבואו יחד שהקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום שכל הנשמות יהיו ביחד וא"כ יהיה בעתה ואחישנה זה שהיה מטייל עמו ארוכות וקצרות שהראה לו ב' גאולות שיהי' קצרות אף ארוכות ואני מפרש על קצרות כי אין בן דוד בא עד שיבואו כל הצרות ויסורין שגזר הקב"ה (מיכה ז) כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות שהקב"ה שלח הרבה צרות תכופות וסמוכות כמ"ש (שמות ג) כי ידעתי את מכאוביו וכן לע"ל הקטן יהיה לאלף שיהיה קטן יעקב ואלף צרות גיעו לו וא"כ הוא בעתה ואחישנה לכן אמרו רז"ל (סנהדרין צח) אם ראית דור שצרות רבות באים עליו חכה לו שנאמר (ישעיה כט) כי יבא כנהר צר אז רוח י"י נססה בו ובא לציון גואל וגו': ב"פ או"ר עולה ית"ד בהסתלק ב' אלפין נשאר בי"ת מה לידידי ב' בית שנסתלקו תרין א' ונשאר בי"ת וכן שני מצורעי' שהלכו בסוף מחנ' ישראל שסודם א"ת וה"ב בגי' (דברים כג) ית"ד תהיה לך על אזניך והיה בשבתך חוץ וחפרת בה שהם רצועין בישין לאלקאה וכדרז"ל בחלק משיח יתיב על פתחא של רומי ז"ש (תהלים ב) יתיצבו מלכי ארץ וגו' על י"י ועל משיחו וגו' יושב בשמים ר"ל משיח שיושב נגד פתח של רומי ישח"ק (מתעשר ריש לאבהן ד"פ ישחק במסורה) ש' שורקת לקבל ד' גליות (ישעיה

סג) כי אתה אבינו יצחק הוא הגואל ז"ש הקב"ה לאברהם מה לידידי הלא מה עליך לך הלא משיח הוא למעלה בבית"י בגימטריא מ'שיח ב"ן ד"וד מאחר שהוא (תהלים צא) יושב בסתר עליון א"כ אין לך להצטער על גלות או יאמר ע"ד הגמרא במנחות (דף נג) א"ר יצחק שהקב"ה מצא לאברהם בבית המקדש וברבתי מסיק רב עוקבא שהיה אברהם בבית קדשי קדשים.

הענין כי כמו שנחלק העולם בריאה יצירה עשייה כן נחלק האדם לג' חלקים (במדבר כג) ותרועת מ"לך בו מ"וח תמן משכן נשמה ל"ב תמן משכן רוח כ"בד תמן משכן הנפש וכן הבית המקדש נחלק לג' חלקים אלו בית קדשי קדשים לקבל אברה"ם אב"ינו שהוא בגימטריא עול"ם העליון יצחק לקבל היציר"ה תמן נע"ר יעקב לקבל עשייה וא"כ כמו שהב"ה המק נחלק לג' אלו כן האדם כן ישראל בריך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתאי ז"ש מה לידידי מה שעשיתי לידידי וחלקתי אותן לג' חלקים כן ב"ה המק בביתי שגם הב"ה נחלק לג' חלקים נגד ג' עולמות ז"ש אברהם בני היכן הם הלא (משלי כה) הגו סיגים מכסף ויצא לצורף כל"י שהם ג' קיטרין כ"הנים ל"וים י"שאלים ז"ש בני היכן הם הלא אין בגלות היכר על ג' חלקים אלו והוא ע"ד ע"פ (ירמיה יג) דמוע תדמע וגו' כי נשבה עדר י"י עד שלא גלו היו עדרי כהונה לבד עדרי לוויה לבד עדרי ישראל לבד אחר כך נעשו עדר א' שנאמר כי נשבה עדר י"י נשבו אין כתיב כאן רק נשבה ועז"א יעקב (בראשית לב) וריוח תשימו בין עדר ובין עדר שיהיו ניכרין כל עדר עדר לבדו ולא יהיו בגולה ז"ש אברהם בני היכן הם ונתערבו העדרים: ג' נקראו על שמו של הקב"ה צדיקים ובית המקדש ומשיח שם של הוי"ה עולה מ"ה ז"ש מ"ה לידידי ר"ל שם של מ"ה הוא לידידי בביתי שגם ב"ה נקרא מ"ה בבית"י גימטריא מ'ש'ב'ד (תהלים כא) וכישועתך מ"ה יגיל מאוד מ"ה ימים יתכסה גואל הב' כמו גואל הא' (שם סו) מ"ה נורא מעשיך התרעם על כ"ה שערים העליונים כ"ה אתון דיחודא מ"ה לידידי בבית"י ס"ת הי"י (בראשית כד) אחותינו את הי"י לאלפירבבה (ישעיה כז) ה"באים י"שרש י"עקב ז"ש תפסו הקב"ה לאברהם בידו מדקארי לו ידידי שהוא רומז על ב' ידות יד ימין יד שמאל.

ידיד על שם שתי ידיים י"ד עתים לטובה י"ד עתים לרעה (איכה א) וילכו בלא כח כ"ח פרקים (שם ג) יהפוך ידו כל היום בבית"י בב' של בראשית נרמזו אלו ב' ידיים כי כ"ח אתון באותו פסוק שהראה הי"י. כ"ח דורות של לבנה כי (שמות יב) החודש הזה לכם נרמז לנו והקב"ה (ישעיה מו) מגיד מראשית אחרית מן ב' של בראשית עד ב' של ובהו בו נרמזו ג' ידות שהם סוד של מ"ב נחלק לג' פעמים י"ד הוא סוד מ"ב מסעות (תהלים פד) עוברי בעמק הבכא כשאמר הקב"ה לירמיה בני היכן אתם כהנים היכן אתם אהבי היכן אתם ר"ת בכ"א והם נגד ברית יעקב היא התורה אמר בני היכן הם (שם ב) אספרה אל חוק י"י אמר אלי בני אתה אני היום ילדתך נגד ברית יצחק כנגדו עמוד עבודה אמר כהני היכן הם נגד ג"ח ברית אברהם אמר אהבי היכן הם זרע אברהם אהבי מסיטרא דחסד נקרא אהבה.

על ג' אלו היו ג' פרנסים במדבר (הושע ב) זנתה אמ"ם הובישה הורתם א"הרן מ"שה מ"רים ז"ש (מיכה ו) ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים עמ' זכר נא מרים ג"ח אהרן עבוד' משה תורה וכן מפרשת י'ב'ע ע"ש וכן בשעת חורבן היו ג' נביאים כי' (בראשית

לג) ויח"ץ את הילדים י"רמיה בשוקים צ"פניה הוכיח בבית המקדש "ולדה לנשים ג"כ שלשה אלו וכן בכל דור ודור צריך שלשה מעמידי המרכבה נגד זה תלתא שבתא דפורענותא לקבל ג' אלו סי' דש"ח וכה"א ארץ ארץ ארץ (ירמיה ב) שמעו דבר י"י (שם ז) היכל י"י היכל י"י המה ג' פעמים כי תלתא זימנא הוה חזקה (איוב לג) פעמים שלש עם גבר לקבל זה ג' פעמים איכה גם ג' יודין יתירין לקבל ג' נביאים ישעיה ירמיהו יחזקאל גם רמז על ב' שנים ששוקד על הרעה לטובתם ז"ש מה לידידי נהגתי עמו במדה"ר שהוא שם של מ"ה מה ששקדתי על הרעה ב' שני' נרמז במלת בבית"י על ב' שנים אלו כמ"ש (דניאל ט) וישקוד י"י על הרעה הוי"ה במילואו עולה מ"ה זכור י"ה מ"ה היה לנו כמ"ש האר"י ז"ל: ג' יודין בפסוק ראשון לקבל ג' שבתות דפורעניות לקבל ג' נביאים שהם ג' שושבינים דמטרוניתא שפתחו איכה ועל זה אמר ירמיה ג' דמעות בפסוק (ירמיה יג) דמוע תדמע ותרד עיני דמעה כי נשבה עדר י"י ורזא דמלתא הוא דש"ח (דברים ח) כי כאשר ייסר איש את בנו כן י"י אלהיך מיסרך שמתחלה אומר לו דברי מוסר שישמע לדבריו ואם לא ציית אזי אומר אח"כ שמע בני הלא כבר הוכחתיך ואינך תשמע לקולי אנכי מייסרך ומחשיב לך המכות והיסורין שרוצה לשלוח עליו ואם בנו אינו שומע לו אזי מכה אותו וכן ג' שבתות אלו מתחילה פותח דברי ירמיה קא חשיב ואזיל דברי תוכחה ששומע לאביו ובשבת שאחריו (ירמיה ב) שמעו דבר י"י ביה יעקב הלא כבר הוכחתיך ואביא עליך יסורין ובשבת שלישי חזון (ישעיה א) על מה תכו עוד הלא נלקו מכף רגל ועד ראש ז"ש נגד שבת ראשון דמוע ונגד שבת שני דמע ונגד שבה.

שלישי תרד עיני דמעה כי כבר נשבה עדר י"י. ע"ד הדרש (חגיגה ה) שלשה דברים הקב"ה בוכה בכל יום על מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק ועל מי שאי אפשר לעסוק ועוסק ועל פרנס המתגאה על הציבור מנ"ל לרז"ל לומר ג' דברים אלו ואפשר שבפסוק שלפני זה אמר (ירמיה יג) ואם לא תשמעו במסותרים תבכה נפשי מפני גוה שהוא מלשון גאוה כפשוטו על מי שנתגאה על ציבור.

גם מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק דרש מפני גוה על שמשליך תת הקב"ה אחרי גיוו ולא לומד בתורה ועל מי שאי אפשר לו לעסוק בתורה ז"ש (שם) ותרד עיני דמעה כי נשבה עדר י"י וישראל עוסקים בתורה ומוסרים נפשם על קדושת הש"ית כענין ר' עקיבא ודורו וכיון שישראל גלו ממקומן אין לך ביטול גדול מזה ג' דמעות הן ע"ד (שבת קנא) ג' דמעות רעות של עשן ושל בכי ושל בית הכסא שעל זה אמר המקונן (איכה ב) כלו בדמעות עיני על אלו שתי דמעות של בכיה ושל עשן ועל שלא (ישעיה נא) מיהר צועה להפתח שהוא קשה כמות כמו שדרשו חז"ל ע"פ מוצאי חיים ז"ש (איכה ב) חמרמרו מעי ואלו הדמעות כלו לישראל הנה ירמיה בכה וגם עשן של ב"ה שנשרף כשרז"ל: (ירמיה כ) פתיתיני י"י ואפת.

שאמר הקב"ה כל זמן שירמיה הי בירושלים לא היו יכולין השונאים לשלוט בירושלים ובית המקדש וטעם הדבר לפי שירמיה הוא היה גלגולו של שלמה המלך והוא בנה אה בית המקדש ואי' בזוהר פ' וילך שאין הקב"ה לוקח מן האדם בעצמו. עוד ג' דמעות נגד ג' גליות שהיו בבית ראשון וג' גליות בבית שני ג' דמעות נגד שולחן של תלתא כרעי

בעו"הב והוא ענין ג' עמודים שהעולם עומד עליהם ג' דמעות על ג' נביאים שהעמיד הקב"ה לישראל נפש רוח נשמה בריך רחמנא דיהיב לן אוריין תליתאי אל עם תליתאי שלש תפילות והי"ה א"ם ל"א תשמעו ס"ת מא"ה (דברים י) מה י"י אלהיך שואל מעמך אל תקרי מה אלא מאה ז"ש מה לידידי שהקב"ה מבקש מן ידיד שלו מ"ה לקיים מאה ברכות לכן היה גובה המקדש מאה ז"ש בביתי בגובה של ב"ה כמ"ש (ההלים פד) מ"ה ידידות משכנותיך ה' צבאות שהקב"ה מבקש במשכן שלו מ"ה לכך (שם) נכספה וגו' וגם צפור מצאה בית ודרור קן לה ק' רבתי שמורה על ק' ברכות אלו ויעקב אמר (בראשית כח) מ"ה נורא (איכה ג) מ"ה יתאונן אדם חי (יהושע כד) מצפון להר גע"ש שאז התעררה קליפת געש כלה שהוא נגד מידת חסד אברהם לכן גבי חורבן אתמר (יחזקאל יא) אהה י"י אלהים כלה אתה עושה (איכ' א) ג"ם הי"א נאנח"ה ותש"ב אחו"ר ס"ת אברה"ם שהיה בר מא"ה כשנולד לו יצחק בעל הזין ותיקן מאהברכות ז"ש אלי בעת רעתם מה ג' דמעות אלו על ג' שרי פנים שעושין עטרות מן תפלותיהם של ישראל הן הן שלש ארונות שעשה בצלאל ס"מ"א דמלתא משתוקא ר"ת "סנדלפון מטטרון אכתריא"ל (בראשית כח) "סולם" מוצב "ארצה (ישעי' מה) אכן אתה אל מסתתר שהקב"ה מסתתר עצמו באלו ג' עולמות בריאה יצירה עשייה ובמלת מסתת"ר נרמזו ג' עלמין אלו מ"טטרון סנדלפון מ"ס של מסתתר נשארו תת"ר הוא סוד אלף (הושע יג) כדבר אפרים רת"ת שכן אלף עולמות יוצאים מן עולם הבריאה שהוא סוד אל שדי במילואה אלף למד שין דלית יוד שהוא (איוב לג) מלאך מליץ אחד מני אלף כי הוא בגימטריא אלף חסר חזד הרי במלת מסתחר נרמזו ג' שרי פנים אשר בתוכם הקב"ה מסתתר ומנהיג עולמו בשעת חורבן (יחזקאל כא) כה אמר י"י הסיר המצנפת והרים העטרה כי (איכה ה) נ"פלה ע"טרת ר"אשינו בסוד נע"ר (קהלת י) אי לך ארץ שמלכך נער ז"ש (ירמיה יג) במסתרים תבכה נפשי על ב' עולמות אלו שהוא סוד מסתרים ועל זה אמר ג' דמעות אלו הן הן בתי בראי של הקב"ה שבוכה בהם אבל (ד"ה א טז) עוז וחדוה במקומו שהוא עולם אצילות בשעת חורבן הבית אף בבתי גוואי שנאמר (ישעיה כב) ויקרא י"י אלקים לפי הגירסא בילקוט ויקרא קאי אבתי גוואי שהוא בגימטריא עול"ם העליון אברה"ם אבינו ועל מה זה קא מתמה הקב"ה מה לידידי בביתי מה אתה עושה בביתי שהוא בית קדשי הקדשים כדאיתא במדרש רבה למר עוקבא שהוא בתי גוואי הלא במקום זה אין עצבות לפני המקום ממש וכבר אמר הקב"ה למטטרו"ן שאם לא הניח לי לבכות אלך למקום שאין לך רשות לילך שנאמר במסתרים תבכה נפשי ואברהם אבינו הלך לפני ולפנים כי גדולים צדיקים יותר ממלאכי השרת ומחיצתן לפנים ממחיצת המלאכים ואברהם הלך למעלה לבית קדשי הקדשים שהוא עולם הבריאה לפניו מן עולם היצירה תמן מטטרו"ן שלא היה יכולת למטטרו"ן לילך לשם וזה שהיה מתמה הקב"ה הלא בבתי גוואי אין לפני עצבות ולמה אתה הולך לעת הזאת להתאבל בבתי גוואי והשיב אברהם תירוץ של גמרא (חגיגה ה) שאני חורבן ב"ה שאפי' מלאכי השלום בעולם העליון הכל (ישעיה לג) שלום מר יבכיון ז"ש בני היכן הם לכן בא ועשה מספד בביתו ממש לפני הקב"ה בעצמו: וענין ג' דמעות אלו על שלשה אבות שכנגדן אמר ג' איכה ג' דמעות ירדו בשעת עקידת יצחק ושחתו הסכין ז"ש (איכה ב) השליך משמים ארץ תפארת ישראל שהוא עפרו של יצחק שהוא צבורה למעלה תחת כסא

הכבוד (בראשית כב) ויקרא אברהם שם המקום ההוא ירא"ה שהוא בהפך אתוון ארי"ה ועתה (ישעיה לג) אראלם צעקו חוצה בזוהר מלאך ירחמיאל וס' רבוא מלאכים תחותיה שמקבלין דמעוה על ת"ח שמת ובוכין עם אותן אבילי ציון וירושלים ז"ש הן אראלם צעקו חוצה על שני בתי מקדשות (שם כט) הוי אריאל אריאל ואח"כ ומלאכי השלו' שה ג' כתות של מלאכי שרת שאומרים (שם נז) יבוא שלום וגו' הולך נכוחו ינוחו על משכבותם ז"ש מלאכי שלום מר יבכיון הרי שבזה שקולה מיתת צדיקים כשריפת בית אלהינו ועז"א ג' דמעוה (ירמיה יג) דמוע על מקדש ראשון תדמע על מקדש שני ותרד עיני דמעוה על מיתת צדיקים מזה העולם ז"ש (שם) כי נשבה עדר י"י (כתובות) אראלים ומציקים אחזו בארון הקודש נצחו אראלים את המציקים קרא אותן בשם אראלים ולא בי' שמות שנקראו מלאכים אלא לפי שאותן אבילי ציון וירושלים שנקראים אראלים על שם הוי אריאל אריאל הם בוכים על מיתת הצדיקים ושקולה מיתתן וכו' (תהלים נו) שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך שהדמעוה הן מספר תורת אלקים (שם סט) ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל יכתבו לכן כל זמן שהמקדש קיים היה מקדש משכון עבור עונותיהם ואח"כ (איכ' ה) נפלה עטרת ראשינו אזי (שם) אוי נא לנו (בראשית כט) ג' עדרי צאן שהיו רובצים הן הן ג' רגלים שהיו שואבין משם רוח הקודש ז"ש אברהם (ירמיה ח) מי יתן ראשי מים על (ישעיה יב) ושאתם מי"ם בששון (תהלים פד) מ"ה י"דידות מ"שכנותיך ר"ת מי"ם ועתה באו מים מרים ומים זדונים לכן ג' דמעוה נגד (דברים טז) שלש פעמים בשנה ירא"ה כל זכורך בהיפוך אתוון ארי"ה ועתה הן אראלם צעקו חוצה ז"ש כי נשבה עדר י"י ג' עדרי צאן או על ג' עניינים (איכה ג) שת"ם תפלתי ג' עניינים בגלות ש'כינה ת'ורה מ'לאכים או על ג' עבירות עד מדרך כף רגל או על ג' מע"ן מ"לכיאל ע"טריאל נ"טריאל (תהלים צ) י"י מעון אתה היית לנו ועתה בא עמו"ן במקומן (איכה, א) אשר צוית לא יבואו בקהל לך ג' דמעוה נגד ג' גולירין בישין שבאו מסיטרא אחרא מ"ים אחרונים חובה מ"שחית א"ף ח"ימה במקום מג"ן מ"כאל שארית ג"בריאל מנחה נ"וריאל ערבית שאנו אומרים (תהלים עח) והוא רחום יכפר עון ולא ישחית משחית והרבה להשיב אפו דא אף כל חמתו דא חימה או על ג' גולירין דלהון תומיאל עוגיאל הרסיאל או סתריאל (איכה א) וילכו בלא כח לפני רודף מלא כן הגאולה בגואל מלא בו' (ישעיה נט) ובא לציון גואל מלא בו' האי קרא קשיא הל"ל יבא לציון גואל כמ"ש (שם) יבא כנהר צר כן הל"ל בלשון עבר או יבא בו' העיטוף ולא בו' ההיפוך אבל הענין הוא ויהי הוא צער והיה הוא שמחה כי הצער לעולם רוצה האדם שלא יהיה אבל בשמחה רוצה תמיד שכבר היה וכן גבי צר א' יבא אבל גבי גאולה אמר ובא הלואי שכבר בא גם כבר נולד גואל קודם שנחרב הבית ז"ש כי יבא כנהר צר כבר ובא לציון גואל כי כבר הגואל נולד קודם שנחרב הבית גם (מיכה ז) כימי צאתך ממצרים כמו שבא גואל הראשון כן גואל האחרון ופשטי' דקרא ע"ד (ישעיה א) ציון במשפט עפ"י הדין שלם ישלם המבעיר ז"ש ובא לציון גואל אבל ולשבי פשעביעקב אזי צריך לזה חסדי ה' ז"ש נאום י"י שלם שכר גם רמז שיעקב הוא מארי דפורקנא וכבר נתן אליהו משכון ו' של יעקוב ז"ש ולשבי פשע בייעקב ו' יתירה בגואל על ו' של יעקב וכמו שאין פורעניות שאין מרגיש בו יעקב כן ג"כ גאולה מרגיש בה יעקב.

גם עבור תשובה נגאלין שאז נקראין בשם יעקב כי בשעת חורבן (איכה ב) השליך משמים ארץ תפארת ישראל אבל (ישעי' מד) כי גאל י"י יעקב אז ובישראל יתפאר שלא יקראו עוד יעקב ואלו הבטחות ע"י ז"ש (שם נט) רוחי אשר עליך גם עבור (שם) ודברי אשר שמתתי בפיך: פרשת ואתחנן הטוב בגי' טד"הד שהוא פנים של י"י (שם כו) לבד ב"ך נזכיר שמך (בראשית מח) ב"ך יברך ישראל והוא בגימטריא י"א"יא ומשה התחיל לילך מלמטה למעלה אדנ"י ואח"כ י"י בניקוד אלקים הוא סוד יחוד ק"ש הוי"ה אהי"ה הוי"ה אדנ"י שסודו יא"א דאתמר גבי רחל (בראשית כט) יפת מראה ואונקלס תרגם יא"א בחזו"א שם קדוש אתקרי"ת ארבע ויוצא מן י"י אלקינו י"י אחד עיין בספר פלח הרימון שער ה' דף מ"ב פ' י"א: השיב הקב"ה רב לך עיבור שלך היה עד היום רב אין צורך עוד אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה שהוא סוד הגלגול ובדרך הנגלה אהרן לא התפלל על ביאת א"י כדי שלא יחשדוהו שעושה עבור כ"ד מתנות שנתן לו הקב"ה כי הכהן הגדול גדלוהו משל אחיו והעשירוהו כעובדא פנחס המסת"ת אבל משה רבינו שהוא כולל הרי"ג מצות שכן מש"ה רבינו עולה תרי"ג וכן י"י אלה"י ישראל"ל בגי' תרי"ג לבוש של שכינ"ה שי"ן כ"ף יו"ד נו"ן ה"י עם י"ג אותיות רומזת על תרי"ג (תהלים צג) י"י מלך גאות לבש לבש י"י עוז התאז"ר בגימטריא תרי"ג ז"ש מפני מה נתאוה תאוה הוא בלב כמ"ש בזוהר ב"ז הפרשה לא תחמוד ולא תתאוה חמדה שייך על מחשבה ואח"כ בא למעשה אבל תאוה הרהור בלא מעשה ובענין כניסת ארץ ישראל אתמר גבי יעקב בירושלמי ובכתובות (דף קיא) גמרא דילן דברים בגו כי הם דברים התלויין במחשבה לכן אמר מפני מה נתאוה משה רבינו לכנוס לארץ ישראל סוד תאוה וסוד מחשבה הכל אחד והוא סוד גלגול סוד חושב מחשבות (שמואל ב יד) לבלתי ידח ממנו נדח.

ולפי דאתמר גבי א"י קאמר (דברים ח) ואכלת ושבעת וברכת שהוא על תיקון הגוף ותיקון הנפש נגד תיקון הגוף אמר לאכול מפריה היה צריך להעלות ניצוצות התקועות בפירות ולתיקון הנפש אמר לשבוע מטובה והלא כבר קיבץ ניצוצות הנידחות במקום אשר דרכו כף רגלם במדבר קדשו אותם (משלי יג) צדיק אוכל להוציא ניצוצות ממנו לשובע נופשו התקוע בו כמ"ש התקועות לבלתי ידח ממנו נדח הכהנים אוכלים ובעלים התקועים באוכל מתכפרי' ולפי שארץ ישראל נחלק לג' חלקים אמר ג' חלוקות הארץ הטובה נגד כלל אומר ההר הטוב זה ירושלים והלבנון זה בית המקדש גם הנפשות נחלקו לג' נפש רוח נשמה או שאמר משה על ג' חלוקות שנחלקו כ"ד מתנות כהונה שסי' יד"י י' בגבולין ד' בירושלים י' במקדש כמ"ש בפ' הגוזל בתרא ב"ק ועז"א אברהם (בראשית יד) הרימותי ידי אל אל עליון אע"פ שנעשה כהן לאל עליון לא נטל לעצמו כלום רק כל כ"ד מתנות הנרמזין במילת יד"י כלם הקדיש לגבוה ז"ש מש"ה רבינו שהוא כולל תרי"ג מצות הרבה מצות נצטוו ישראל ויתקיימו ע"י רמז על כ"ד מתנות אלו כי ירושלים עומדת על כ"ד שערים העליונים לכן כ"ד תיבות בברכת ולירושלים ודוד אמר במזמור (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם השיב לו הקב"ה רב לך כלום אתה מבקש רק שכר מצות מעלה אני עליך כאלו עשיתם ז"ש רב לך (שם לא) רב טובך אשר צפנת (ישעי' נג) לכן אחלק לו ברבים בזוהר פ' כי תצא מפרש פסוק (שם) והוא מחולל מפשעינו על משה רבינו שהוא נעשה חולין בשבילנו (שם) ובחבורתו דאתחברותא

דיליה שנתחבר עם מתי מדבר (שם) נרפ"א לנו בהיפוך אתוון פא"ר בשליחות המרגלים
אמר גם בי התאנף י"י בגללכם שהוצרך ג"כ להתגלגל בגלגול מחילות לע"ל (איוב כ)
כגללו לנצח ג"ם ב"י ר"ת (שמואל א כו) ג"רשוני מ"הסתפח ב"נחלת י"י או עבור חטא
פעור שהתריזו לע"ז בגללם מלשון גלל אדם וגלל בהמה (ויקרא יט) אל ת"פנו אל
אלילים והם עבדו עבודת פעור ומאחר שמקודם לזה אמר שעל משה מדבר מפרש עתה
פסוק (ישעיה נג) תחת אשר הערה למות נפשו שאמר (שמות לב) מחני נ"א בשעת עגל
ז"ש משה אעברה נ"א שיבא זכות שמסר נפשו למיתה ויבא לארץ ישראל ליטול שכר
מצות התלויים בא"י ואיזה מצות ביקש אותן הנחלקין לג' חלוקות על יו"ד שבגבולין
אומר הארץ הטובה ד' בירושלים אמר ההר הטוב הזה י' שבב"המק אמר והלבנון ז"ש
(ישעיה נג) ואת עצומים יחלק שלל עצומי"ם בגימטריא אהר"ן ר"ל אותן הכ"ד מתנות
שניתנו לאהר"ן יהיו לך שכר עליהם כאילו עשיהם ועז"א רב לך ר"ל אותן המתנות
שהיו ראויים להיות לאהרן שהוא רב ובכור יהיו לך: או שבקש משה אתה החילות
להראות שהוא שימש (תענית) ז' ימי מילואים בחלוק לבן גם עתה אעברה נא שיהיה
מעובר ויהיה כהן השיב לו הקב"ה רב לך כבר אחיך הגדול נטל כהונה ולו יאתה ולא
לך ועל מה שדרש ר' שימלאי יכול כאחרונים ת"ל כראשונים אברהם יצחק ויעקב יש
לרמוז לפי שמשה התחיל בג' אבות באומרו אתה החילות להראות את גדלך זה אברהם
ואת ידך זה יצחק אשר מי אל זה יעקב הן הן ג' שערים של מעלה בי' דברות שניות
אתמר בהו ד' ויין ולא הגנוב ולא תנאף ולא תחמוד ולא תתאוה לרמוז על כ"ד ספרים
כי ד"פ ו' בגימטרי' כ"ד ומה שרמזן כאן (נדרים מח)שאלמלא לא נשתברו לוחות
הראשונות ולא היו רק לוחות ראשונות לא היה לישראל רק ה' חומשי תורה וספר
יהושע בלבד א"כ כשהי' לוחות שניות נתהוו דברות שניות ונרמז בהם ד' ו' שהם מספר
עשרים וארבע ספרים ורזא עלאה איכא הכא נרמז כ"ד אתוון של תחל' ד' ראשי פרקים
של בראשית גם הזוהר רמזו בפ' פקודי גבי בגדי כהונה דף ק"ד ויעשו את הכתונת שש
ואת המצנפת שש ואת פארי המגבעות שש ואת מכנסי בד שש וגו' כולא איהו בשית
ואיהו ראש ההרים יעיד ליה וכלא איהו ברזא ושש ושית אינון בכל סטרין דינהיר לה
דהא ברזא דשית נהיר לה שהם ג"כ סוד (ישעיה סא) בגדי ישע ועז"א לו הקב"ה רב
לך שכר כאילו ג' אבות אשר אמרת: או יאמר לפי שמשה עלה אל אלקים עמו לקבל ד'
פעמים אלהי"ם כמו שאהרן עומד לקבל ד' פעמים דין ז"ש (שם נג) ואת עצומי"ם בגימ'
ד' פעמים ד"יין כי הוצרך משה לקבור שכ ד' קליפות שבח"ל ז"ש (שם) לכן אחלק לו
ברבי"ם דורשי רשומות דרשו ר"ום ב"בל י"ון מ"די נרמז במלת ר"ב ל"ך בגימטריא
ד' ר"אשי א"בות נ"זיקין אלו (דניאל יב) ואלה לחרפות ולדרא"ן דרא"ן נוטריקון ד'
ר"אשי א"בות נ"זיקין וכן ב"ערר ה"ירדן מ"זרחה ש"מש ר"ת ב'מ'ש'ה שאם ש"ור
ב"ור מ"בעה ה"בער כלם נכנעו בו ולפי ששני גליות החריבו שני בתים כמ"ש במזמור
(תהלים קלז) על נהרות בבל זכור י"י לבני אדם דהיינו אלו השנים רום החריב בית
שני ובבל בית ראשון ז"ש רב לך כי הוצרך משה להיות קבור בח"ל שאילו בא לא"י
והיה לו חלק במקדש לא שלט אומה ולשון במעשה ידיו כמ"ש ע"פ (שם לג) לישרים
נאוה תהלה שבנוה צדיקים לא שלטה רומה ולשון ואולי בא משה לארץ ישראל אזי
כשחטאו אזי יהיה העונש עליהם ולא על בית המקדש ז"ש (שם עט) מזמור לאסף אלקים

באו גוים בנחלתך שכילה חמתו בעצים עז"א רב לך יש לך לחרוב ב"ה לכן אל תוסף דבר אני עוד עבור שלא יאבדו ישראל והנה ב' חטאים עשו ישראל שהחריבו ב' מקדשות ועל שניהם בא משה והתפלל (במדבר יד) סלח נא לעו העם הזה אמר רב לך רמז לו שהוא לקח ער"ב ר"ב עמו והם גרמו את העגל ועל מרגלים אמר ל"ך כד"א (שם יג) שלך לך אנשים והקב"ה לא שלח רק ל"ך איני מצוה אותך באופן שכתבת ר"ב ל"ך רמז לו שבשניהם חטא וזה היה לשון הרע של דתן ואבירם כמ"ש שם בפ' קרח ע"פ דרש של ר' שמלאי אמר נגד העגל (ישעיה נג) תחת אשר הערה למות נפשו ונגד מרגלים (שם) ואת פושעים נמנה שהוצרך למנות עם מתי מדבר ז"ש בפ' דברים אחר שליחות מרגלים גם בי התאנף י"י וכה"א במזמור (תהלים עו) אשתוללו אבירי לב אלו משה ואהרן שנתרשלו ידיהם בשעת שליחות מרגלים גרם שנמו שנתם ר"ל שנקבר במדבר ואפשר שד' טעמים מבוארים בפסוק זה שהוצרך משה להיות קבור במדבר הא' עבור עגל לפי שהוציא שם רע על בתולות ישראל שהקב"ה אמר (שמו' לב) לך רד כי שחת עמך ר"ל ערב רב והוא אמר (שם) למה י"י יחרה אפך בעמך על ישראל בעצמם וע"י שהוציא שם רע עליהם הוצרך להיות אצלם לקיים קרא (דברים כב) ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו ז"ש הטעם הראשון שמת שם תחת אשר הערה נפשו למות בשעת עגל גם טעם שני (שם לג) ויתא ראשי עם ז"ש והוא את פושעים נמנה הטעם השלישי הוא ח"טא ר"ב נש"א ר"ת ח'ר'ן שנקבר נגד חרון אף שנקבר מול בית פעור שפוער פיו לבלע את ישראל כיון שרואה קברו של משה חוזר לאחוריו (שם לד) ולא ידע איש רע בליעל את קבורתו וגם נרמז רבי"ם (תהלים לא) כי שמעתי דבת רבי"ם מגור מסכיב הטעם הרביעי ולפושעים יפגיע שהוא הוצרך להיות קבור שם להתפלל על כל הדורות גם זה אחד מן הטעמים כמ"ש הקב"ה למשה (במדבר לא) נקום נקמת בני ישראל ר"ל אותה הנקמה שהיה לו למד"הד ליקח מן בני ישראל כי (דברים כה) תחסם שור בדישו וכבר היה החימה על ראשיהון של ישראל וז"ס אות מ שחטף פנחס ברמ"ח שבידו אותו הכופר (ישעיה מג) נתתי כפרך מצרים כוש וסבא תחתך ז"ש נקום נקמת בני ישראל אותה הנקמה תקח מאת המדינים וא"ח יותר רוצה המקטרג בבהמה הנפסלת בשחיטה ע"י ישראל מכמה המיתות מאליהם וכן רוצה מא' מישראל מכמה גוים לז"א אחר תאסף אל עמך שמשה הוא כפרתו של ישראל ובזה נח רוגזו של מקטרג ז"ש (שם נג) והוא חטא רבים נשא ולפושעים יפגיע ז"ש רב לך ע"ד (שמות יט) ונפל ממנו רב טול רב שבהם ובזה הס קטיגור ח"טא רבי"ם נ"שא ר"ת בגי' ג' פעמים אלהי"ם שע"כ רצה משה לכנוס לא"י לבסס כל בתי דינים וע"כ נקרא יר"וש"לים תמן ג' ב"ד דהיינו שם של אלהים כפשוטו עולה פ"ו וריבוע אלהים עולה ר' כזה א' א"ל אלה"י [אלה"י] אלהי"ם הרי ר' עליה אתמר (שיר ח) ומאתים לנוטרים את פריו ומילוי אלהים כזה א"לף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם בגימטרי' ש' ונרמז בפסוק (ויקרא כו) והייתי לכם לאלהים וגו' ואשבור מוטות עולכם ואולך אתכם קוממיות דפליגי ביה (סנהדרין) חד אמר שתי קומות של א"הר שהם מאה ב' פעמים מאה הרי מאתים וחד אמר ג' קומות הרי שלש מאות ותרווייהו איתניהו וכן (שמות יט) ומשה עלה אל אלקים להנחותם במדבר מקום נחש שרף עקרב וצמאון אמר על משה (משלי יח) תחנונים ידבר ר"ש זה משה לפי שאלו ב"ד היו שם ועשיר זה יהושע שהיה לו זכות ירושל"ם בגימ' (שם) ועשיר יענה

עזות והם קולות שופ"ר: עוד חשב שחטא שלו על שסירב בתחילת השליחות ז"ש אתה החילות להראות את עבדך ואמרתי (שמות ד) שלח נא ביד תשלח ז"ש אעברה נ"א שיעבור לו אותו החטא מה שאמר שלח נא והשיב לו הקב"ה בזה לא חטאת כלום על מה שאמרת שם שלח נא כי נגד זה אמר יותר נא לטובה (שם לג) הראיני נא את כבודך מחני נא מספרך (במדבר יד) סלח נא לעון העם הזה ועתה יגדל נא אותו חטא בתחילתשליחותו לא היה רק כשאמר (שמות ה) אדני למה הרעות לעם הזה למה זה שלחתי דבר גדול דיבר באותו שעה שהתרעם על ביאתו לזה הסיבוב בגלגול למה זה ר"ל בפעם זה שלחתי כמ"ש רבקה (בראשית כה) א"כ למה זה אנכי וכן ירמיה (ירמ' כ) למה ז"ה מרחם יצאתי לראות עמל ויגון ז"ש חטא של שלח נא כבר נמחל כי רב לך שדברת כנגד זה אבל רמז לו שחטא שלו היה בזה במה שאמר למה זה שלחתי אז השיב לו הקב"ה (שמות ו) עתה תראה ולא מלחמת ל"א מלכים כי בהדי כבשי דרחמנא למה להתרעם על הבריאה ז"ש כאן אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה במלת הז"ה רמז לו חטא שלו הי' למה זה שלחתי גם כאן רמז על חטא ראשון בימי הב"ל שהציץ ונפגע ז"ש ב"עת ה"היא ל"אמר ר"ת הב"ל י"י אלקים אתה החילות להראות אז ובזה חטא (שם ג) כי ירא מהביט אל האלקים ר"ל שהיה מתיירא לגשת מאותה הבטה שהביט כבר בימי הבל (לכן אמר עתה רב"ע וכי בשביל סירוב שלא רציתי לילך אתה דן אותי ז' ימים אלו לקבל ז' ימים הראשונים הלא לשם שמי' נתכוונתי שלא רציתי לילך).

א"תה ה"חילות ל"הראות א"ת. ר"ת בגימטריא הב"ל ואז נכוה בלה"ב הל"ב יודע אם לעקל ומאחר שנענש אז בהבטה ירא עתה לגשת השיב לו הקב"ה.

אדרבה על אותה ההסתר בזכות כי ירא זכה ויראו מגשת אליו לכן בזה שחשב שזה הוא חטא שלך ואדרבא השכר שלך עתה לאין ערך עלה ראש הפסגה וכל השערים לא ננעלו מפניך כי לא חטאת בזה וראה בכל ד' רוחות וכדברי (ברכות ז) שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן בשכר שלש זכה לשלש לכן חלק התפלה לג' חלקים הארץ הטובה ה' אחרונה החר הטוב ו' של שם לבנו"ן ל"ב נתיבות חכמה ו' שערי בינה י"ה מן שם בן ד' וכלל תרווייהו כחז' שאמר משה אם חטאתי במה שאמרתי (במדב' כ) שמעו נא המורים הלא אתה החילות ואמרת לאות לבני מרי ואם שחטאתי שמעו נ"א הרי ב' פעמים חטא באות נא שלח נא ביד תשלח גם שמעו נא המורים לקבל זה ב' פעמים נא לטובה אעברה נ' שיעבור נ"א כנגד נ"א והשיב הקב"ה חטא של שמעו נא המורים שקרא אותם מורים עיין ברמב"ן ע"פ המן הסלע הזה נוציא לכם מים.

במדרש פ' צו שאותן ז' ימים שבקש הקב"ה שילך משה בשליחותו כמ"ש (שמות ד) גם מתמול גם משלשום גם מאז דברך וגו' פרע הקב"ה למשה בשעת מותו אותן ז' ימים באדר וחד אמר שפרע לו בז' ימי מילואים שחשב משה שיהיה כהן ויהי ביום השמיני שקרא משה לאהרן שאהרן יהיה כהן ולא הוא נרמז בכאן שמשה כשראה כל ז' ימים של אדר שהגיעה מיתתו אזי פשפש במעשיו על מה חרה אף י"י ז' ימים אלו ז"ש ואתחנן אלי"י בעת ההיא (תהלים לב) על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא זו מיתה שפשפש על ז' ימים אלו וחשב שהחטא הוא על שסירב לילך כשליחותו של מקום ז"ש אדני אלקים שהקב"ה רחום בדין והנה זה חטא שסירב על שאתה החילות להראות בהתחלת

שליחות שלא רצייתי לילך בשליחות ובקש אותה על מה שאמר שלח נ"א ביד תשלח ועתה בקש העבר נא את חטאתי אשר אמרתי נ"א שלח נ"א אעברה נ"א שיעבור אותו העון ומתחלה לא רצה לילך בשליחות ועתה רצה לתקן אותו העוות ואראה את הארץ הטובה שרצוני לילך ולעשות שליחותך והשיב לו הקב"ה אותו חטא שסירב ז' ימים בשליחותו כבר נפרע במה שהיה מוכן להיות כהן ופירש רש"י על פסוק (שמות ד) הלא אהרן אחיך הלוי ראוי היה להיות לוי רק שעתה על ידך זכה לחשן משפט ושמח לבו הואיל וראך ושמח בלבו ז"ש רב לך ר"ל ע"פ הדין ראוי היה שאתה תהיה רב של כל ישראל והשררה והרבנות והכהונה והבכורה והעבודה ראויה להיות שלך (מלאכי ב) כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו וכבר נפרע זה הענין: אמר משה אעברה נ"א.

לפי שבקש כל ז' ימי השבוע של חודש אדר ויש בשבוע א' נ"א שעות שיש מנוחה ליורדי גיהנם בגיהנם דהיינו בכל יום ג' תפלות המבוארות בתפילת משה את גדלך זה שחרית אברהם ואת ידך החזקה זה מנחה יצחק אשר מי אל זה ערבית יעקב הן הן שלש ראשונות תקנו נגד ג' אבות כל תפלה יש מנוחה שעתא ופלאגא כמבואר הן הן תלת שרביטין בסוד (אסתר ה) ויושט המלך את שרבי"ט הזהב לאסתר המלכה היא השכינ' ש"רביט ה"זהב בגימט' תק"מ דהיינו חצי שעה ג"פ שרבי"ט הזהב הרי שעתא ופלאגא מנין י"ה יד"וד צבאות הנה ו' ימים בכל יום ד' שעות וחצי הרי בו' ימים כ"ז שעות אח"כ כל יום שבת כ"ד שעות הרי נ"א ועז"א (בראשית יט) אמלטה נ"א שמה דאי' גבי שר של גיהנם ז"ש משה אעברא נ"א לדעתי נרמז בפסוק (תהלים קיט) שלום רב לאוהב"י תורתך בגי' תתר"ף ואי"ן למ"ו מכשו"ל בגי' תקל"ט הרי רגע א' כשנשלם שעתא ופלאגא יש להם מנוחה ועז"א בזוהר שדנו להאי גברא בהוא עלמא שבייש את חבירו ושמח על שרא' שלא ידע ההוא תלמוד כלום ודנין אותו מ' יום בגיהנם בכל יום ויום שעתא ופלאגא וק' הלא מ' יום ניחא על בזיון התורה הניתנה במ' יום אבל שעתא ופלאגא אמאי ולדידי ניחא לפי שעבר על פסוק זה שלום רב לאוהב"י תורתך בגימטריא תתר"ף ואי"ן למ"ו מכשו"ל תקל"ט לכן אותם (איוב ז) רגעים תבחננו בהוא עלמא לאשלמא דינא ז"ש משה אעברא נ"א מאחר שכבר שלמו כל ז' ימים שלא היה אופן ברקיע שלא הניח משה עליו ראשו כל ז' ימים אלו וחשב (משלי כד) כי שבע יפול צדיק וקם שיש בשבע ימים נ"א שעות של עת רצון ואתחנן אל י"י בע"ת ההיא היא עת רצון מן ו' עתים בעת תפלת צבור בעת רצון ענותיך והשיב רב לך שלום רב (תהלים קיט) שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב (ישעיה נג) ואת עצומים יחלק שלל כנ"ל שלשה מלאכים נזדווגו למשה כמבואר ברבה פ' וזאת הברכה סי' (שיר ז) שררך אגן הסהר אל יחסר המזגמ"יכאל מימין ג"בריאל משמאל ז"נגיאל הסופר באמצע סודו מז"ג ומבוארין במזמור ל"ט כשהגיע משה לל"ט רצועין לאלקאה שהיה בלעם יודע דעת עליון רב החובל עליהם כמבואר בזוהר פ' בלק שהם ל"ט והוא עליהם (דברים כה) במספר ארבעים יכנו אמר שם אמרתי אשמרה דרכי כי מספר שלשתן הוא (משלי טז) חמ"ת מלך מלאכי מות מיכאל בגי' ק"א זנגיאל בגי' ק"א הרי חשבון שניהם בגי' ר"ב ומנין גבריא"ל בגימטריא רמ"ו לכן כשנשא שלמה בת פרעה נעץ גבריא"ל קנה א' בים ונבנית עליו כרך רו"ם כי חושבנה דדין כדין וגבריא"ל עם ו' אותיות בגי' רנ"ב ר"אה נ"א ב'ענינו

שהש"י בחננו כנקיבה שיש לה רנ"ב איברים ר"ב ל"ך בגי' (איוב לח) בר"ן יחד כוכבי בוקר הוא מנחת מחנה גבריאל שלקח קרח ר"ן איש עם דתן ואבירם הרי רנ"ב (תהלים לט) אשמרה דרכי ב"פ דר"ך בגי' ג' אלו (שם) ח"ם לב"י (קהלת ד) חו"ט מ"שולש ל"א ב"מהרה י"נתק (תהלי' לט) בקרב"י בגי' מטטרו"ן בהגיגי כי עיקר ענין אתמר במחשבה לכן א' נתאוה משה לפי שהשיב לו הקב"ה רב לך יש לך רב זה אדם הראשון שבשבילו ז"ש (שם) א"שמרה ד"רכי מ"חטא ר"ת אד"ם בלשוני לפי שאמר (שמות ד) כבד פה וכבד לשו"ן ז"ש (שם ו) הן אני ערל שפתים וכה"א (דברים לא) הן קרבו ימך למות או ע"ד ז"ש רב לך הרב שלך יש אם למקרא ויש אם למסורה לפי ספרים שלנו ונשב בגיא בא' לבסוף לפי שמשה עמד לקביל אלהי"ם אחרי"ם בגי' מש"ה ולא היה לו זכות של ארץ ישראל להתפלל על יצר ע"ז כמו שעשה עזרא בבית שני עז"א ונשב בגיא שכל ענינו לבקש להחריב בתי ע"ז מן העולם כמ"ש רז"ל (משלי טו) ב"ית ג"אים י"סח אדני ואם כדברי הזוהר ונשב בגי' בי"ג מכילין דרחמי לפי שמחלוקת קדום (ר"ה ל וי"ז) באיזה מקום מתחילין י"ג מדות רבני ספרד מתחילין י"י אל וגו' ורבני צרפת מתחילין שם השנית ומביאין ראיה על פסיק שיש בין שם ראשון לשני והזוהר באיזרא מתחיל אל רחום וחנן י"ג תיקוני אריך ועז"א כי (תהלים ל) אליך י"י אקרא על שם הראשון כדברי רבני צרפת שהוא אינו רק קריאה בעלמא (שם) ואל י"י ר"ל להשם השני אתחנן שם מתחיל תחנה לפי דברי ר"ת שהי"ג מדות מתחילין משם הראשון ומביא ראיה מן מנהגן של ישראל תורה היא כשאומרי' (שמות לד) ויעבור י"י על פניו ויקרא מתחילין הצבור (שם) י"י אל רחום וחנן ואם לא היו מתחילין הי"ג מדות רק מן השם השני היה לו לש"ץ לומר ויעבור י"י על פניו ויקרא י"י והקהל היה להם להתחיל השם השני י"י אל וגו' אלא הוא שם מקום התחלת המידות לפי זה פירוש הפסוק אליך י"י ר"ל כי ר"ת מפרש פי' שני שמות שני מידות הא' קודם שיחטא השני לאחר שיחטא ז"ש אליך י"י ר"ל לשם הראשון דהיינו שהוא קודם שחטא אקרא ואל י"י לאחר שיחטא אתחנן צריך לבקש בלשון מתנת חנם ז"ש כאן משה ואתחנן אל י"י ר"ל לשם השני שהוא בלשון חנם בעת ההיא מאחר שהיה לאחר החטא הוצרכתי לבקש אל י"י השני לאמר לדורות אדני קודם שיחטא אז מתפלל בד' ינא דמלכותא כמ"ש דוד קודם שחטא (תהלים יז) אני בצדק אחזה פניך ולאחר שחטא הויה בנקודת אלקים שהוא רחמים.

(בגי"א י"ב גבולי אלכסון הם ביצירה קבל יעקב אמר (בראשית כח) אין זה כי אם בית אלהים י"ב תחומין בעולם עשייה תמן מקננא מטרוניתא ובעולם בריאה י"ב שבטים ובאצילות י"ב צירופי הוי"ה) ולפי דברי הזוהר שמתחילין י"ג מכילין מן אל רחום וחנן (משלי ד) א'ר'ח צדיקים כאור נגה נוטריקון תלת מכילין קדמאין א"ל ר"חום חנן ז"ש אתה החילות להראות את עבדך שהראה לו י"ג מכילין את גדלך ואת ידך זו מידת טובך שהקב"ה אמר (שמות לג) אני אעביר כל טובי על פניך ז"ש אעברה נ"א ר"ל שיעבור עתה השאלה אשר ביקש ממני (שם) הראני נ"א את כבודך ז"ש אעברה עתה נ"א שאלת הראני נ"א והשיב לו הקב"ה רב לך וזכה לזה עלה ראש הפסגה ז"ש אשר מי א"ל בשמים ובארץ מלת א"ל הוא התחלת י"ג מדות וחשב משה כשיגיע למדריגה זו ידיעת א"ל אזי יזכה להעביר גילולים מן הארץ (ישעיה ב) והאלילים כליל יחלוף להרוג ל"א מלכים שהם בקליפה ל"א לקבל הקדושה א"ל כמ"ש (דברים לב) כי דור תהפוכות המה

בנים ל"א אמן בם הם קנאוני בלא א"ל ר"ל שמהפכין מן א"ל עושים ל"א ז"ש משה אשר מי א"ל בשמים ובארץ אעברה נא עתה אעבור בא"י ל"א מלכים כי כל אלה מלכים שלשים ואחד קליפות אינון וביום ו' אחר ו' שעות על היום מתחילין להעביר אותם בשעה שמתחלת קליפת נגה לעלות הרמתה לאחר חצות בסוד לא"ל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו (תהלים צב) בפרוח רשעים כמו עשב ז"ס ואורח צדיקים כאור נג"ה שמתחלת קליפה נגה לעלות עד שעה אחת במוצאי שבת וע"ז אני דרשתי פסוק כמין חומר שאמר דוד (שם נז) אקרא לאלקים עליון שמסתלק דין מן העולם לא"ל גומר עלי ר"ל עם דוד המלך נגמר שם א"ל כי סעודה קטנה של מוצאי שבת הוא סעוד' דוד והוא שעה ל"א ו' שעות בערב שבת עד הלילה כ"ד שעות של שבת הרי ל' ושעה אחרונה של סעודה קטנה הרי א"ל לא"ל גומר עלי נמצא מי שאוכל סעודה זו גורם להעביר כל אלה מלכים שלשים ואחד והנה חשב משה כשיגיע למדריגת א"ל אזי יזכה להריגת ל"א מלכים בארץ והשיב לו הקב"ה רב לך שאין זה שלך וצו את יהושע וחזקהו ואמצהו כי זה חלקו (קהלת א) מכל עמלו אשר יעמול תחת השמש כי משה פני חמה והוא פני לבנה ואין ענין י"ג מכילין אלו כשתשיג השגת י"ג מכילין לא מעלה ולא מוריד לכיבוש ל"א מלכים ז"ש רב לך יש לך הרבה להשיג בענין י"ג מכילין אלו אבל אין ענין השגה זו להכנעת ל"א מלכים אל תוסף דבר אלי עוד במלת א"ל נרמז של"א מלכים אינון ניתלן בהשגה זו ורב לך השגה על זהעלה ראש הפסגה וראה והשיג אבל לא תעבור את הירדן הזה רק צו את יהושע וגו' ועז"א ונשב בג"י ב"ג מכילין כפי דברי הזוהר שזכה לראש הפסגה מן י"ג אלו תלת קיטרין אר"ח צדיקים גם הראה לו השגת שתי שמות לכן אמר י"מ"ה ו"צפונ"ה הרי שם בן ד' א' ת"ימנ"ה ו"מזרח"ה הרי שם בן ד' שני הרי כל השגות לפי כל הדיעות כמנין י"ג מכילין ושמה לא תעבור ועז"א ונשב בג"י א.

או שהראה לנו סדר התפלה ז"ש לאמר לדורות ענין התפלה לסדר שבחו של מקום ג' ראשונות ואח"כ צריך לומר י"ג מדות אחר שמונה עשרה ז"ש ונשב בג"י כדברי הזוהר פ' פקודי שצריך לומר י"ג מדות אחר התפלה גם נפילת אפים (א' ואתחנן שהוא רמז (תהלים כז) אם תחנ"ה עלי מחנה לא יירא לבי כי אם תקום עלי מלחמה תחינה בזאת אני בוטח לכן התחיל משה ואתחנן אל י"י): אתה החילות.

כפל לשון ע"ד הפשט שמשה לא היה ראוי בהחלתו למדריגה זו בשעה שבא לעולם רק בעצמו עשה למען חסדו ז"ש אתה מעצמך החילות עמי מיד כשבאתי לעולם הייתי במדריגת עבד נאמן ז"ש (שמות ב) והנה נער בוכה קולו כנער וקשה מאי אתי ללמדנו איך היה קולו של משה אבל הענין (משלי ד) במעלליו יתנכר נער שהיה חנוך לנער אח"כ עלה למעלה למעלה אל האלקים במדריגת בריאה איש האלקים כמ"ש (שמות ג) של עלך על תרין כרובים נעלים שעלה למעלה מתרין אילין ז"ש מיד כשבא לזה העולם עשית מעצמך והחילות עמי להראות את עצמך הוא מטטרון וזה עשית עבור גדלך וידך החזקה ולא די שהגיע עד הלום רק ג"כ הגיע אח"כ לבינה ז"ש אשר מי אל בשמים ובארץ וא"כ מאחר שזכיתי לג' עולמות אלו אעברה נא לעולם אצילות שהוא ה"י והקב"ה השיב דב לך מי אל בשמים ובארץ עיין לעיל פ' כי תשא משה היה אחד מן ג' יעקב נכנס גופו לארץ ישראל יוסף נכנסו עצמותיו ולא גופו ומשה לא גופו ולא עצמותיו

לז"א אש"ר מ"י א"ל רמז על יוסף ויעקב בזוהר פ' פקודי גבי יונה אי' באשר גבי יוסף אתמר (בראשית לט) באשר את אשתו מי אל נגד יעקב שא' לעשיו (שם לב) ול"מי אל"ה לפניך ורצה משה עתה להיות כא' מהן אמר שני לשונות אלו מ"י א"ל: במסכת סוטה (דף יד) וכי לאכול מפריה היה צריך משה רבינו להתפלל לכנוס לא"י ליישב ענין זה ע"ד הגמרא סוף עירכין למ"ד קדושה דאשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לע"ל למד זה מעזרא (עזרא ג) ויעשו בני הגולה השבים מן השבי סוכות וישבו בסוכות כי לא עשו בני ישראל מימות יושע בן נון ותהי שמחה גדולה מאוד אפשר בימי דוד לא עשו סוכות עד שבא עזרא אלא מקיש ביאתם בימי עזרא לביאתם בימי יהושע מה ביאתם בימי יהושע עשו שמיטין ויובלות וקדשו חומה אף בימי עזרא קדשו וכו' ואידך דבעי רחמי על יצה"ר דע"ז ובטליה ואגין זכותא עליה והיינו דקא קפיד קרא עליה דיהושע דבכל דוכתא כתיב יהושע והכא יושע בשלמא משה לא בעי רחמי דלא הוה ליה זכותא דא"י אבל יהושע דה"ל זכותא דא"י אמאי לא ליבעי רחמי עכ"ל הגמרא וא"כ לדעתי זה היה ענין משה שהתפלל לכנוס לא"י כדי להכניע יצה"ר ולהתפלל וע"ז ביקש י"י אלקים אתה החילות להראות שכבר חלש הוא והתיש כח סמאל ועתה אעברה נא ר"ל אעביר יצר הרע דע"ז מן העולם לכן א' אשר מי א"ל בשמים ובארץ שכל כוונתו היה להודיע שהקב"ה בשמים ממעל ובארץ מתחת אין עוד לכן ביקש ואראה את הארץ הטובה כי שם מקום מקדש וזכות א"י והלבנו"ן להלבין עונותיהם של ישראל והקב"ה השיב רב לך אל תוסף דבר אלי עוד ז"ש לסוף בשמים ובארץ אין עוד כי אותו ענין לא יכל הוא לעשות וצו את יהושע שיהיה לו זכות א"י לכן הקפיד על יהושע שלא ביקש זה וקשה למה לא הקפיד על כל הדורות צדיקים ונביאים ששמואל שהיה שקול כמשה גם אליהו ואלישע ודומיהם אבל לדידי נחא כי הקב"ה רמז למשה שיצוה את יהושע על יצרא דע"ז וכמו שאמר פרשת וילך שאמר למשה שיצוה על ענין ע"ז (דברים לא) הנך שוכב עם אבותיך וקם העם הזה וזנה לכן לקח משה עדות (שם לב) האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ כי בדבר זה רצה להעמידם לבטל מנהון יצר הרע של ע"ז ולהעיד בהם שמים וארץ שהקב"ה אין עוד וכן עשה יהושע סוף ימיו שדבר עמהם (יהושע כד) כה אמר י"י אלקי אבותיכם וגו' רק שהקפדה היה שהיה לו להעבירו מן העולם לגמרי.

ומה שאמר אפשר בא דוד ולא עשה סוכות ולא אמר שאר צדיקי עולם כי הוא מארי דעובדא דאתמר עליה תהלים עו) ויהי בשלום סכה וכה"א (שם כז) כי יצפנני בסכה וגו' וכה"א (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סכת דוד הנופלת לכן דרשו רז"ל (סנהדרין מד) (משלי יח) תחנונים ידבר רש זה משה.

ועשיר יענה עזות זה יהושע וקשה למה קרא למשה רש והלא מהפסולת נתעשר מאד גם שהכתיב על עצמו והאיש משה עניו מאוד מכל אדם אבל לפי מקומו במדבר שלא היה לו זכות א"י נקרא רש. ונשב בגיא (שם טו) בית גאים יסח י"י שמזה הטעם רצה ליכנוס לא"י לבטל כל בתי ע"ז שדרז"ל הרואה אותן בישובן צריך לברך: ו"אתחנן א"ל י"י ב"עת ה"היא ר"ת (בראשית ג) ואיכ"ה אשית כ"ד זיני דמסאבותא שהתעוררו עליהם בשעת מכירת יוסף.

(שם) וי"אמר א"ליהם י"וסף ב"יום ה"שלישי ועז"א יוסף אל אחיו (שם) מרגלים אתם שהם גרמו ג"כ (שם) לראות את ערות הארץ שהנחש גרמה להוריד כ"ד זיני דמסאבותא דאתמר גבי מרגלים (במדבר יד) ו"פגריכם א"תם י"פלו ב"מדבר ה"זה וזה היתה גרם גלות מצרים (שמות יג) היום א"תם י"וצאים ב"חודש ה"אביב הוא האיב"ה הידוע שגרמה ג"כ (במדבר יט) ו"כל א"שר י"גע ב"ו ה"טמא יטמא דאתמר גבי פרה אדומה (שם כא) ו"ישלח י"י ב"עם א"ת ה"נחשים גבי חורבן הבית אתמר (איכה א) א"יכה י"שבה ב"דד ה"עיר ר"בתי ע"ם ה"יתה כדדריש ר' לויטס בזוהר איכה ו"י בשעת בנין בית המקדש (מלאכים א ז) ו"יבן א"ת ב"ית י"ער ה"לכנון גם בתחלת משיחת דוד אתמר ביה (שמואל א טז) עד מתי אתה מתאבל וגו' מלא קרנך שמן ולך אשלחך א"ל י"שי ב"ית ה"לחמי (תהלים יח) (למשיחו לדוד ולזרעו) (שם קכו) א"ז י"אמרו ב"גוים ה"גדיל י"י לעשות (איוב ט) חלפו עם אניות אב"ה חסר י' (במדבר יא) ו האספסוף א"שר ב"קרבו ה"תאו תאוה: (סוטה יד) דרש ר' שמלאי מפני מה נתאוה משה רבינו ליכנוס לא"י וכי לאכול מפריה היה צריך או לשבוע מטובה הלא מרגלים בעצמן העידו על כל המעלות של א"י והביאו משם פירות והראו לכל שפירותיה טובים עבור זה לא היה צריך משה ליכנס לשם.

יש להתעורר בדברי ר' שמלאי מה ראה על ככה לדרוש פסוק (ישעיה נג) תחת אשר הערה למות נפשו פרשת (שם נב) הנה ישכיל עבדי על מרע"ה גם בתורה בפ' שלנו לא מצינו רמז ורמיזה שמשה התפלל על מצות של א"י גם תשובת הקב"ה כלום אתה מבקש שכר מעלה אני עליך כאילו עשיתם היכן נרמזה אבל הענין יש ליישב עוד אם הטעם של מצות הוא עיקר מצוה בא"י וב"ה נמסרו לכהנים למה לא התפלל אהרן על כניסת א"י ברזא דגלגולא אתי שפיר שראה אהרן בנבואה שלו שיכנס לא"י כמו שרמז שמואל (שמואל א יא) לכו ונלכה הגלג"ל ונחדש שם המלוכה שם רמז שמואל סוד גלגול שלו בא' (שם יב) הנני ענו בי וגו' את שור מי לקחתי לקיים נביאת חנה (שם א) ונתת' לאמתך זרע אנשים שיעור שני כהנים נחלק ניצוץ שלו הוא (עירכין לא) עזרא עלה מקיש ביאה שנייה לביאה ראשונה וגם הוא כהן צדק לע"ל בין ארבעה חדשים לקיים קרא (שמות ד) הלא אהרן אחיך הלוי שנעשה לוי והקריב קרבן בהוראת שעה (שמואל א ב) ומעיל קטן תעשה לו אמו ואי"ש ע"ל מקומ"ו יב"א בשלו"ם ס"ת שמואל"ל ותשובתו הרמתה כי שם ביתו שהיה אוהב שלום (במדבר כ) ויבכו אותו כל בית ישראל ועל זה טעה קרח שחלק על אהרן שראה שאהרן יוצא ממנו והוא כהן עינו הטעיתו ועז"א (שם טז) העיני האנשים ההם תנקר שראה לקיים מאמר חנה ונתת לאמתך זרע אנשים ולכן ניתוספו לו על שמו אח"כ מנין אותיות כ"ב כמו שדרז"ל ראוי היה עזרא שתנתן התורה על ידו כמשה ואף על פי כן נשתנה הכתב על ידו מתחילה הי' שם אהרן אח"כ הוסיף לו כ"ב ונקרא עזר"א מתחילה היה כלל כל כנפי החיות רנ"ו ואח"כ כלל כרובים רע"ח רזא דמלה כ"ב אותיות של כתב נשתנו על ידו לכן הוסיפו על שמו.

משה שראה עיבורו של אהרן בבית שני התפלל אעברה נא שיהיה הוא מעיבור גם כן. (בכאן צ"ל ד"ה השיב הקב"ה רב לך בדף עט ע"א) אמר המביא לבית הדפוס הנה המחבר קיצר כאן ומי שרוצה לעמוד על הדברים באר היטיב ועיין בספר מגלה עמוקות ברנ"ב אופנים ושמה ימצא כל דבר ודבר מפורש באר היטיב: פרשת עקב (שמואל ב

כא) ויהי רעב בימי דוד שלש שני' שנה אחר שנה ויבקש דוד וגו' ויאמר ה' אל שאול ואל בית הדמים שנה ראשונה אמר להם שמא ע"ז יש בכם שנאמר (דברים יא) ועצר השמים גו' עד אמר דוד אין הדבר תלוי אלא בי ויבקש דוד את ה' ואמר גו' יש להקדים (מדרש רבה בראשית) עשרה רעבון באו לעולם א' בימי אד"הר שנאמר (בראשית ג) ארורה האדמה בעבורך וגו' עד וא' לעתיד שנאמר (עמוס ח) לא רעב ללחם וקשה התחלתו באו לעולם בלשון עבר עדיין לא באו גם אומרו שאותו של בימי דוד היה ראוי לבא בימי שאול אלא לפי שהי' שאול (ילקוט יא) דומה לגרופות של שקמה הביא הש"ית בימי דוד לפי פשוטה של ענין כל הדורות היו תלוין ועומדין באיפה של אד"הר ומיד שחטא הוא נשרו כל איברי נשמות ממנו ולפי שחטא אד"הר שחב בטיפה קדמאה דאיהי יוד כמבואר בכמה דוכתין על כן נגזרו מיד להיות י' מיני רעבון בעולם (משלי כח) ועל פת לחם יפשע גבר אינון טיפין דזרע ולפיכך נלקה בי' קללות כל אחד מהם אדם וחיה ונחש וא"כ שפיר קאמר באו כי כבר באו כי הוא הגורם רק שחלק הש"ית לכל דור ודור ולפי שלמך הוא מקום של קין דבי' חב היה רעב בימי למך כי עליו אמר (בראשית ד) כי איש הרגתי לפצעי דייק שהיה אז תובל קין בעולם לפצעי דייק: אברהם יצחק יעקב תיקונין של אד"הר נפש רוח נשמה ע"ז ג"ע ש"ד ואחד בימי שפוט השופטים על ענין גזל ושל דוד שהיה ראוי לבא בימי שאול כי התשובה היה על שאול ואל בית הדמים רק עבור שדוד היה תיקונו של אד"הר בגלגול נתגלגל הרעב בימיו ולפי שתלת תיקונין דתלת אבהן ע"ז ש"ד ג"ע לכן בדק דוד ג' שנים שנה אחר שנה אחר מופלג כמ"ש בזוהר פ' חיי שרה (שם כג) ואחרי כן קבר אברהם את שרה והרי כמה דרישות וחקירות שחקר דוד שנה אחר שנה ובכל שנה היה חוקר דוד ענין א' לתקן נפש רוח נשמה לכן שנה ראשונה תיקן ע"ז שנה שנייה ג"ע שנה ג' ש"ד פוסקי צדקה ברבים גם היה ענייני הרעב אינם שווים בזה ראה דוד לחקור בכל שנה אחר עבירה אחרת בפר"א הגדול איתא בהדיא שחזר אחר ג' עבירות אלו ע"ז ג"ע ש"ד.

ולפי שמצינו במ"ר פ' וישלח (משלי כ) מוקש אדם ילע קודש ואחר נדרים לבקר שמבקרין פנקסו של אדם ויעקב תיקן שלשתן ואחר כך קלקל בנדר כאלו קלקל בשלשתן לכן במזמור שהוא על הגשמים אמר דוד תחילה (תהלים סה) אלהים בציון ולך ישולם נדר שצריך לשלם ואח"כ שומע תפלה ובא להתפלל על הגשמים וכן בפסוק (שם כב) כי לא בזה ולא שיקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שומע רומז למ"ש (בתענית לה) שמואל הקטן גזר תענית ואתא מטרא קודם הנץ החמה סברו שבחו של ציבור הוא אמר אמשול לכם משל למה הדבר דומה כו' עוד גזר תענית ואתא מטרא אחר הנץ החמה א"ל אמשול לכם משל כו' עוד אמר משיב הרוח ואתא זיקא מוריד הגשם ואתא מטרא וז"ש כי לא בזה נגד משל ראשון לא הסתיר פניו ממנו עד שיתמוקקים משל השני ובשועו אליו שומע מתי יהיה זה מאתך תהלתי בקהל רב ונשמעת התפלה כשנדרי אשלם נגד יראיו אבל ממי שפוסקין צדקה כרבים ואינו מקיימין גשמים נעצרין ז"ש דוד (תהלים קטז) אני אמרתי בחפזי שחטא אדם בגלגולו בחיפזון טיפה שבא על אשתו ביום בשעת תגבורת הדין (שם) כל האדם כוזב זה נרמז בריאת מזיקין בין השמשות כי ממצוה שלא לשמה באה עבירה לשמה ועתה בא דוד לתקן זה אמר (שם) מה אשיב לה' שם של מ"ה דפגם ביה אדם והם תלת מ"ה כמ"ש

האר"י ז"ל ז"ש (שם) כל תגמ'לה'י עלי אני מחויב לתקן זה לכן יקח הוא (פסחים קיח) לע"ל כוס של ברכה בידו תהלים קטז) ובשם ה' אקרא שיתוקן שם ה' במה שפגם בתחילה לכן מ"ה אשי"ב בגי' משי"ח שהוא גלגול שלישי שלו ואז נדרי לה' אשלם כי נדר מקיים כל תלת קיטרין אבל מתחלה נתנו לאברהם שיתקן נפש ולא תיקן יפה שיצא ממנו ישמעאל וליצחק רות ויצא ממנו שופך דמים וליעקב ג"ע נשא ב' אחיות לכן משה תיקן נשמה כמו יעקב דא מלגאו ודא מלבר יהושע (במדבר כז) איש אשר רוח בו במקום יצחק דוד נפש כמו אברהם.

בגמרא מקשי מכדי דוד ושלמה מקמי יונה הוי מ"ט לא אמר כו' ומתרץ לפי שחותם מרחם על הארץ לכן הוצרך לחתום עמהם תנא (ברכות ד) סומכוס אומר ברוך משפיל רמים הא דלא מקשי הלא אליהו בתר דוד ושלמה הוי מ"ט לא אמר דוד ושלמה קודם אליהו י"ל לפי שאליהו בארבע ר"ל בד' שמות שלו הוא פנחס דקינא ב' קנאות א' בשיטים וא' בהר הכרמל לכן אין קושיא למה מזכיר אליהו קודם דוד ושלמה וא"ת היה ליה להזכירו קודם שמואל ויהושע עכ"פ אין כתיב בהדיא שהוא פנחס אך על סומכוס יש להתעורר שסיים משפיל רמים א"כ הדרי קושיא לדוכתיה מ"ט לא מזכיר דוד ושלמה קודם יונה אבל צריכין אנו לבעלי התוס' (בבא מציעא דף קיד) פרק המקבל שמפרשו יונה בן אמיתי הוא בן צרפית והוא משיח בן יוסף וא"כ שפיר קא מדייק תנא שמתחילה יבא אליהו (מלאכי ג) לפני בא יום ה' הגדול והנורא ואח"כ יקדים משיח בן יוסף ויבא קודם למשיח בן דוד ושלמה ואח"כ יבא בן דוד וירחם הש"ית על הארץ ומשום סומכוס אמר שאז ישפיל רמים שיקוים (יואל ד) והורדתים אל עמק יהושפט (ישעיה לד) זבח לה' בבצרה וטבח גדול בארץ אדום ז"ש (תהלים קל) ממעמקים קראתיך ה' על הריגה שיהרגו אותו בעמק יהושפט ואמר ב' גאולות (שם) ה' שמעה בקולי היום אם בקולו תשמעו ועל בעתה אמר (שם) תהינה אזניך קשובות לקול תחנוני שבא בחנם בלא מצות (שם) אם עונות תשמר יה אזי ה' מי יעמוד וזה בעתה אבל (שם) כי עמך הסליחה למען תורא שיהי' הגאולה (שם) נפשי לה' משומרים לבוקר וב' מיני בוקר (שם) קויתי ה' קותה נפשי ולדברו הוחלתי ר"ל לגאולה שלבי לפומי לא גלי' אני מקווה שידבר דברו (שם) יחל ישראל אל ה' שיעשה למען שמו ויהיה כסא שלם וז"ש אם עונות תשמור י"ה א"כ יהיה ח"ו הכסא והשם לעולם חסר ה' מ"י יעמוד שיהיה שם שלם קווייתה ר"ל שיהיה שם של ה' מלא ואז יהיה עם ה' בשלימות תמיד בעולם ועמו פדות ר"ל שהפדות כביכול לו לעצמו (שם) והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו אבל (ישעיה נג) חליינו הוא נשא לדברו הוחלתי כמ"ש בסוכה (תהלים כא) חיים שאל ממך נתת לו שאמר הש"י לבן דוד מה אתה מבקש כו' ע"ש (ישעיה נד) ושמתי כדכד שמשותיך לע"ל תהיה ההבאה מן כ"ד פעמים כ"ד הן הן כ"ד צירופי אדני (תהלים עד) א"ל י"שוב ד"ך נ"כלם כ"ד פעמים כ"ד הרי תקע"ו והוא סוד עשו"ר (יואל ד) ונקית"י דמים לא נקיתי וה' שוכן בציון: ג' פעמים מ' שהיה משה בהר ראשונים היו ברצון ואחרונים ג"כ ברצון ואמצעים ככעס נגד ג' אבות הקדושים אברהם ויעקב חסד ורחמים ויצחק באמצע הוא בכעס לכן היו האמצעים בצער ז"ש ואנכי עמדתי בהר כימים ראשונים הן הן הימים ראשונים ימים העליונים הן הן האבות וז"ס שלשה ימי הקבלה נגד שלשה אבות וניתנה התורה ביום השלישי שהוא יעקב (תהלים קמז) מגיד דבריו ליעקב (שמות יט) כה תאמר לבית

יעקב ז"ש (תהלים צט) משפט וצדקה ביעקב אתה עשית כי ג' פעמים שעלה משה להר הם לקבל ג' אבות נמצא ביום הכיפורים שירד ואמר (במדבר יד) סלחתי כדברך הם לקבל יעקב נמצא שמשפט הצדקה ביעקב אתה עשית או ג' פעמים מ' נגד ג' עולמות ב"ע שהם נגד נפש רוח נשמה (שמות ב) ותקרא שמו משה כי מן המים משיתיהו (שם) ותצפנהו שלשה ירחים סימן שלעתיד יהיה צפון ברקיע ג' פעמים גם על שנותיו שנחלקו ג"כ על מ' מ' מ' מ' במצרים מ' בכוש מ' במדבר (דברים לב) כי לא דבר רק הוא מ'כ"ם נוטריקון מ"צרים כ"וש מ"דבר שכל זה הוצרך להיות מ' להכניע סיטרא אחרא באותן מ' שנה כדאיתא בזוהר פ' פקודי וג' קליפות אינון וכל אחד מן מ' הכניע אותם לכן אמר משה במזמור (תהלים צ) תפלה למשה למנות ימינו כן הודע וגו' שמחינו כימות עניתנו שנות ראינו רעה ר"ל שבקש על מ' יום האמצעים שהיו בכעס כנגד אותן שנים שלו שהיה בכוש מ' שנה וראה שם רעה שהיה לוחם עמו בלעם בכשפיו (במדבר יב) על אדות הכושית אשר לקח אשר עליו אמר פרעה (שמות י) ראו כי רעה נגדפניכם בלעם ובניו שהיו לוחמים עמו בכוש ואח"כ במצרים הן הן עבדי פרעה אשר הכביד הקב"ה לבו ולב עבדיו יונס ויומברס יוחני וממר' אשר עשו העגל אח"כ גם בלעם אחר הריגתן לקח (במדבר כב) ש"ני נ"עריו ע"מו הן הן נשמות שלהם שידע מקום הריגתן ושיתף עמו עד שהיה כלול מג' קיטרין נחש ש"רף ע"קרב נגד ג' גולירין אלו המנגדין עמד ג' פעמים מ' בהר.

גם רמז שהיה רב טוב צפון לכל ישראל ותצפנהו שלשה ירחים על ג' גליות של ישראל אשר עליהם אמר (שמות ח) דרך שלשת ימים נלך במדבר כפי מ"ש (הושע ו) יחיינו מיומים ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו (במדבר י) ויסעו מהר י"י דרך ג' ימים זה היה רמז על ארון י"י שהיה נוסע לפניהם דרך שלשה ימים כי ג"פ עלה להר אחר ארון אלקים שהם הלוחות והנה ביום השלישי יקימנו ונחיה לפניו כי בפעם שלישי נאמר סלחתי כדברך והנה כמו שבמ' שנים השלישיים של משה עלה משה אל אלקים (שמות יט) ויקרא אליו י"י מן ההר כן באלו ימים האחרונים בר"ח אלול אמר הקב"ה למשה גם כן (שם כד) עלה אלי ההרה וכמו שקבל בתחלת שנת ארבעים התורה (שם יט) קול השופר הולך וחזק מאוד כן ג"כ בר"ח אלול העבירו שופר במחנה משה עלה להר (שם) משה ידבר והאלקים יעננו בקול שלא יטעו עוד אחר אלקים אחרים והקב"ה נתעלה באותו שופר כמ"ש והאלקים יעננו בקול של משה ר"ל מאחר שידעו שמשה עלה להר בזה לא טעו והאמינו ב"י וזה רמז ותצפנהו שלשה ירחים מיד אחר צאתם ממצרים המתין שלשה חדשים וקבלו התורה ונתמלא כל העולם אור כמו ששם נתמלא הבית אורה וכן ב"ה (ישעיה כד) על כן באורי"ם כבדו י"י (תהלים כז) י"י אורי וישעי ובזוהר ותצפנהו שלשה ירחים אלו תמוז אב טבת ימים רעים משה גרם שנסתלק חודש אלול לטב ולא יהיה לחולקיה של עשו רק ג' חדשים ולא ד' ז"ש ותצפנהו שלשה דייקא ולא יותר ותרא אותו כי טו"ב וכמו שבמ' שנה אחרונים של משה (שמות יט) ומשה עלה אל האלקים שהמתיק שם של אלקי"ם ויקרא אליו י"י והיפך לרחמים כן ר"ח אלול עלה ונסתלק אלקים ובא י"י בקול שופר ז"ש בר"ח אמר הקב"ה למשה עבור משה שהמתיק הדין א"ל הקב"ה (כס כד) עלה אלי ההרה וזולת זה לא היה ראוי להיות ימי רצון ומאחר שענין משה רומז על כל גליות ישראל וכמו שבפעם השלישי שעלה מ' יום האחרונים

נתעלה עילוי גדול כן ביום השלישי בבנין בית השלישי יקימנו ונחיה לפניו והוא ע"ד הזוהר פ' ויקרא במשל המטרונא שדחפוה מפלטין של מלך ובאה המטרונא בעצמה אל המלך עד שדחפוהו לגמרי ולא תבא עוד אל המלך עד שהמלך בעצמו יבא עם רתיכין דיליה אחריה לכן אמר (עמוס ה) נפלה לא תוסיף עוד קום בתולת ישראל ר"ל שהוא יקים אותה זכריה ט) הנה מלכך יבא לך שהקב"ה יבא אליה כמ"ש (תהלים קב) אתה תקום תרחם ציון (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סוכת דוד (תהלים קמה) סומך י"י לכל הנופלי' סמכה דוד ברוח הקודש (ישעיה ס) קומי אורי כי בא אורך בר"ח אלול שהוא פעם ג' שעלה משה להר שהוא נגד ביום השלישי דאתמר ביה יקימנו יקום אותה (שם נב) התנערי מעפר קומי שבי קומי בתולת ישראל ולא תוסיף היא מעצמה לקום יקימנו הוא לכן ונחיה לפניו לעולם ולא תוסיף עוד לנפול קומי בתולת ישראל קרי אותה כאן בתולת לפי שזה החודש אלול מזל בתולה וכמו שאמר הקב"ה למשה בפעם השלישי שהוא ר"ח אלול עלה אלי ההרה כן לע"ל לבתולת ישראל יאמר קומי עלה אלי ההרה וכמו שמשה הוא הגואל הראשון כשם שנתכסה גואל ראשון ואח"כ נתגלה כן גואל האחרון כדאיתא במדרש מ"ה ימים יתכסה משית ואח"כ חוזר ויתגלה (תהלים לא) מ"ה רב טובך אשר צפנת ליריאך לכן תמצא בניסן מפסח עד ר"ח סיון שפסקה זוהמתן של ישראל היו מ"ה יום כי ביום הזה באו מדבר סיני בר"ח סיון וכמ"ש (הושע ג) ואכרה לי בחמשה עשר כסף שהוא ט"ו בניסן (שם) וחומר שעורים ל' (שם) ולתך שעורים ט"ו הרי מ"ה יום ואתמר גבי משיח (תהלים כא) י"י בעזך ישמח מלך ובישועתך מ"ה יגל מאוד.

בר"ח אלול שאז מזל בתולה אמר הקב"ה למשה שהוא סימן לכל ישראל לע"ל עלה אלי ההרה כמ"ש (ירמיה לא) הציבי לך ציונים וגו' שובי בתולת ישראל שהקב"ה יאמר עלה והתנערי מעפר כשם שאמר למשה עלה אלי ההרה לקבל לוחות אחרונות כן לע"ל יתן הקב"ה ברית חדשה לישראל (חגי ב) גדול יהיה כבוד הבית הזה האחרון מן הראשון וכשם שהעבירו שופר במחנ' כן (ישעיה כז) ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים וגו' ולא יטעו עוד אחר ע"ז (שם ב) ונשגב י"י לבדו ביום ההוא והאלילים כליל יחלוף כמ"ש עלה אלקים שנסתלק מד"הז מן העולם רק י"י בקול שופר.

עלה משה להר ביום ה' כי (שבת) פסח שיצאו ממצרים בה' בשבת היה וירד ביו"הכ לסוף מ' יום שהוא ביום ב' מכאן נתנו שני וחמישי לימי דין כי ב"ד דלעילא קבועין בשני ובחמישי הענין שנקבעו שני ימים למעלה למשפט לפי שבאלו הב' ימים משתמש מזל צדק ביום ב' מתחיל צדק בלילה וביום ה' בבוקר סי' ש"צס חנכ"ל ראשי הימים כ'צ'נ'ש ח"לם ראשי לילות ז"ש צדק צדק בב' ובה' כי מתחלה אמר (דברים טז) שופטים ושוטרים תתן לך למטה כדרך שי"י אלקיך נותן לך למעלה שיש למעלה י"ב מזלות נגד שבטיך שהם י"ב שבטים כשם שהנהגת העולם ע"י י"ב מזלות שהם קבועין על ז' כוכבי לכת הנה (תהלים נח) יש אלקים שופטים בארץ תרין ב"ד ביום השני גבורה עילאה יצחק וביום ה' הוד (איכה א) כל היום דוה יומו של משה לכן נקבעו ב' ימים לדין והיה יום ה' ר"ח אלול כי פתחה של תשובה הוא ה' (ישעיה נה) דרשו י"י בה' מצאו משלי (ל) לעלוקה שתי בנות ה"ב ה"ב סימן (תהלים פא) כי חק לישראל היא ב' ימים אלו שני

וחמישי חק"ב טנ"ע קר"ע שט"ן ביום ה' שם חק"ב טנ"ע ביום ב' קר"ע שט"ן נוטריקון ח"ק והוא משפט.

ועלה א"ל'י ההרה ג' גוונין אדו"ם ל"בן י"רוק (ר"ה יז) אמר ר' יצחק למה תוקעין בשל אי"ל שנרמז בו אדום מתחילה והוא דין ואנן לאתחבא בדינא לא בעינא והתירוץ זכור עקידת יצחק שנעקד הדין ונכנע באיל כפוף ולפי שבר"ה אתעטר יצחק לריש אבהן לכן התחיל בו תחילה: ועלה אלי ההרה.

ג"פ עלה משה להר נגד ג' קיטרין שאמר ר"א (שמות רבה פ' נב) לא זז מחבבה עד שקראה בת הן סוד ג' אחרונות לא זז מחבבה עד שקראה אחותי והוא רזא דאלה אלה ראשי האבות ג'ת באותו פרק אמרו (שמות לה) אלה אלקיך ישראל אבל פעם שלישית הוא חב"ד נרמז במלת א"ל'י א' כתר ל' בינה י' חכמה לא זז מחבבה עד שקראה אמי והוא סוד יו"הכ שהוא עלייה לג' ראשונות לכן ארז"ל בר"ח אמר הקב"ה למשה עלה אלי ההרה אל"י דייקא שהוא סוד ראש הפסגה אל תוסף דבר אלי עוד (שם טו) זה א"ל'י ואנוהו ג' ראשונות (שם) אלקי אבי ג' אמצעיות (שם) י"י איש מלחמה ג' תחתונות: אלול"ל שיהי לישראל א"רון ל"וחות ו"שברי ל"וחות (מיכה ז) א"מת ל"יעקב ו"חסד ל"אברהם שני כסאות למשפט א' ל"ו ו"א' ל"דוד ונאבד זה החודש מן עשו א"וי ל"רשע ו"אוי ל"שכנו ויהיה האדם א"הוב ל"מטה ו"נחמד ל"מעלה לעשות תשובה (שיר ו) א"ני ל"דודי ו"דודי ל"י ולפיכך ברשעים שסתם הקב"ה את לבן מלעשות תשובה כמ"ש (שמות י) כי אני הכבדתי א"ת ל"בו ו"את ל"ב עבדיו (איוב יב) משגיא לגוים ויאבדם (תהלים קמז) לא עשה כן לכל גוי אבל בישראל כתיב (דברים ל) ומל י"י אלקיך א"ת ל"בבך ו"את ל"בב זרעך (ישעיה נט) ובא לציון גו'אל ו'ל'שבי: ועתה ישראל מה יי אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה.

האי קרא רזין עילאין סתימאין אית ביה גושפנקא דשמא קדישא דאית ב'י שרי בו' ומסיים בך' רזא דשמא גליפא וכן בתיבין כ"ו תיבין מנינא דשמא מפורש וכשתכה כ"ו פ' כ"ו הרי סוד (תהלים לד) רבות רעו"ת צדיק ומכלם יצילנו י"י רזא עילאה איכא הכא איתא בס' הפליאה שמות מפורשים הוא סוד תרע"ו לכן אחר י"ח ברכות שיש בשמונה עשרה כ"ו אזכרות אומרים רחום וחנון ר"חם ע"לי ו"קבל ת"חנוני אם כבנים רחם כאב על בנים אם כעבדים חנון קבל תחנוני ובר"ת נרמז רבות רעות צדיק ומכלם שם של י"י שעולה מנינו כ"ו פ' כ"ו מנין רעו"ת ובוזה הפסוק ארז"ל נרמזו בק' אותיות ק' ברכות שהם סוד ק' בריכות עליונות הן הן ק' מפתחין דנטרין לנשמה כשהיא נכנסת בגוף כמבואר בזוהר פ' לך לך מנין ל"ך ל"ך וכן במדרש ילקוט בתחלת הפרשה משל של ישראל וא"ה ע"פ לא יאחר לשונאו אינו נותן שכר לשונאו ממה שלאחריו אלא ממה שלפניו לה"ד אדם שיש לו משא קלה לינתן פושט ידו ונוטל אבל אם היה משא של ק' ליטרא מהו עושה טוען על כתיפו לאחוריו כך א"ה מתן שכרן בעו"הז משא קל מלפניו אבל משא של צדיקיא משא גדול מלאחריו על הכתף אמר דוד (תהלים סח) ברוך י"י יום יום יעמס לנו הצדיקים מתן שכרם לאחריהם (שם צד) ואחריו כל ישרי לב ואפשר שנרמז ענין זה בפסוק (במדבר ז) עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו ר"ל מי שהוא עושה עבודתו בקדושה ובטהרה לא על מנת לקבל פרס אזי אותה הקדושה והשכר

עליהם בכתף ישאו דהיינו שנושא השכר על הכתף שהוא לאחריו ואינו מבקש מיד שיהיה לפניו ז"ש יעקב (בראשית לג) יעבר נא אדני לפני עבדו (שם צב) וישלח יעקב מלאכים לפניו שכן שכר של עשו ובניו הוא לפניו אכפרה פניו במנחה ההולכת לפני ז"ש ועתה ישראל מה י"י אלהיך שואל מעמך דייקא כי מן ישראל אינו מבקש עתה שהוא בעו"הו רק (תהלים לא) מ"ה רב טובך אשר צפנת ליראיך ז"ש כי אם ליראה אותו והנה משא של מאה ליטרין הנרמז במלת מ"ה אל תקרי מ"ה אלא מאה שהוא שכר של צדיקים לעו"הב כמבואר בפסוק ברוך י"י יום יום ר"ל כמנין ברכות שאדם מברך בכל יום ויום אותו מנין יעמס לנו הקב"ה שכר משא ק' ליטרין והוא ישועתינו סלה והנה כמו שמסרו לנשמה ק' מפתחין דברכאן בשעת ביאתן לעולם כן (ישעיה מ וסב) שכרו אתו ופעולתו לפניו בשעת יציאתו מן העולם ז"ס בפסוק (דברים כח) ברוך אתה בבואך ר"ל בביאתו לעו"הז מוסרין לו ק' מפתחין כן (שם) ברוך אתה בצאתך וביציאתו מן העולם מוסרין לו גם כן אלו ק' מפתחין לכן במלת שואל מעמך מלא בו' נרמזו ק' אותיות הם ק' שערים שזרע יצחק בארץ ההוא לכן נתן יצחק לעשו ק' עיירות עד מגדיאל שהוא רום רזא דא שואל מ"לאך ג"בריאל בגי' שוא"ל מלא בו' (שבת נו) שנעץ קנה א' בים בשעה שנשא שלמה בת פרעה ונבנה עליה כרך גדול של ר"ום 'ע'ק'ב נוטריקון ע"י"ץ ק"נה ב"ים ע"בור ק' ב"רכות נכנסה הקליפה בהיכל המלך (משלי ל) שממית בידיים תתפש ונכנס בעקב של קודש בסוד (איכה א) טומאתה בשוליה ז"ש והיה עקב לכן תשמעון את המשפטים האלו ונחרב הבית עק"ב שנה קודם תשלום האלף הד' שואל נוטריקון (תהלים לד) גדלו ל"ה א"תי ו"נרוממה ש"מו שלע"ל יקח מטטרון ס"ת בחיקו ויתחיל בזה הפסוק כי הוא שליח צבור דלעילא (והיה עקב תשמעון שזה שיחתן של אבות שנוטל הקב"ה ועשה מהם מפתח של גאולה לע"ל) כדאיתא במדרש בפ' ויצא ושם זה על חיה ושמה נשר (תהלים קג) תתחדש כנשר נעורייכי לקיים קרא (שמות יט) ואשא אתכם על כנפי נשרים וסמיך ליה (שם) כה האמר לבית יעקב כי יעקב הוא פני נשר בי"ת יעק"ב בגימטריא מטטרו"ן סנדלפו"ן בזוהר פר' (שמות ב) וילך איש מבית לוי דא גבריאל שממונה על הנשמה מלעילא (שם) ויקח את בת לוי הוא הנשמה לכן נרמז במלת שוא"ל מלאך גבריאל"ל שהוא הולך עם ק' מפתחין דברכאן ז"ש ועתה ישראל מיד בבואו לזה העולם מה י"י אלקיך שואל מעמך רק מאה ברכות שמסר בידך ונתן מלאך גבריאל עמך לכן העמידו לא"הר על ק' אמה ש"כרו א"תו ו"פעולתו ל"פניו ר"ת שוא"ל: במדרש (דניאל ד) בגזירת עירין פתגמא כשם שאדם שואל למטה כן שואל למעלה: ועתה ישראל שם של ישראל עולה א' תק"ם ר"ל א' שעה שלימה תק"מ חצי שעה כי שעתא ופלגא זמן תפלה כמבואר בזוהר פ' נח שהוא זמן של כל תפלה שינוחו יורדי גיהנם בגיהנם שהקב"ה מבקש ממך יראה באותן עיתים מ"ה ברכות מן התורה וכל הברכות כולם מדרבנן על ז' שסימנם נ"ע ב"ש"מ"ח"ה [ר"ת של ז' מצות דרבנן] רק ברכת המזון מן התורה ואנו מברכין ט"ו פעמים בשבוע ג' ברכות מן התורה הרי חושבן מ"ה בשבוע אל תקרי מ"ה אלא מאה ברכות ישראל"ל עולה י"ב פעמים מ"ה שהוא שם של מילוי אלפין ביציר' תמן שם של ישראל כמ"ש (ישע' מג) בוראך יעקב ויוצרך ישראל ביצירה עמודא דאמצעיתא מקנן ביצירה י"ב פ' מ"ה הרי סוד י"ב גבולי ההוי"ה יחד עולים תק"מ והא' מחברן יחד ז"ס ישראל ז"ש ועתה ישראל

במלת ישראל מ"ה י"י אלקיך לדעת חכמה וחשבון בזוהר כ"ח מ"ה חשבונות של מ"ה בכ"ך מותרין אף בשבת רזא דמלה סוד מ"ה בתרין יחודין שנרמזין במלת בכ"ך סוד כ"ך עלה במחשבה ח"שב מ"ה מרכב"ה ר"כב מ"ה ע"ש מ"ה י"י אלקיך שואל מעמך לידע (תהלים קד) כלם בחכמה עשית כ"ח מ"ה ישראל נקראו אד"ם שהם אחיזתן בשם של י"י אתם הדבקים בי"י לא כעשו שם של א"ל כמ"ש בישמעאל שם של אל (מיכה ד) כי כל העמים ילכו איש בשם אלקיו ואנחנו נלך בשם י"י דברים לב) כי חלק י"י עמו וכה"א (שם) י"י בדד ינחנו דייקא (תהלים מו) י"י צבאות עמנו ישראל נושע בי"י ז"ש אתם קרויים אדם מ"ה לפי ששם של מ"ה עולה יוד הא, ואו הא אדם לכן נקראים (יחזקאל לד) אדם אתם: פרשת ראה במדרש (משלי כח) נבהל להון איש רע עין ולא ידע כי חסר יבואנו ר' לוי פתח קרא בזה שאינו מוציא מעשרותיו כראוי והיתה לו שדה עושה אלף מידות והיה מוציא ממנה מאה מידות למעשר ממנה היה ניזון כל ימיו וממנה מתפרנס כל ביתו בשעת מיתה קרא לבנו ואמר ליה בני תן דעתך בשד' זו כך וכך כורים הית' עושה וכך וכך הייתי מוציא למעשר ממנה והייתי מוציא כל מזונותי והייתי מתפרנס כל ימי בשנה ראשונה עשה אלף מידות הוציא ק' מידות למעשר בשנייה הכניס בה עין הרע והיה פוחת עשרה והיא פחתה מאה פחת לה עשרה והיא פחתה מאה עד שעמדה על מעשרותיה ק' מידות שמעו קרוביו לבשו לבינים ונתעטפו לבינים ונכנסו אצלו א"ל מה באתם לשמוח על אותו איש שנדוהו א"ל ס"ו לא באנו אלא לשמוח עמך לשעבר היית בעל הבית והקב"ה כהן עכשיו נעשית כהן והקב"ה בעל הבית המקרא הזה דרשתי בו כמה אופנים ועתה לפי זו כוונה של ר' לוי לדרוש קרי וכתוב כי כתיב בפסוק חסד בד' וקרי בריש וכן בטור ח"מ סימן ז' הביא שם ז' מידות לדיינים צריך ג"כ לגרוס שם חסר יבואנו וכן במדרש חיי שרה גבי עפרן שהיה רע עין ונתן לו אברהם ת' כסף מנין ר"ע עי"ן ולא ידע כי חסר יבואנו שנחסר לו אות ו' משמו שהיה עפרון מלא ונעשה חסר ו' שיהיה מנין שלו ר"ע עי"ן והטעה שנחסר לו ו' שהוא אילנא דחיי והוא ממונה על שוכני עפר שנעשה ר"ע עי"ן עם ת' בתי דינין דחציפין שהם ת' איש של עשו: האופן הראשון ע"פ המדרש הנ"ל נבהל להון איש שצוה לו אביו שיפרוש מעשרותיו כראוי והוא פיחת עשרה ולא ידע כי חסר יבואנו ר"ל אותן י' שפיחת והיה רע עין הם מביאין מארה וחסר כבודו שלו וגם הכתיב חסד יבואנו שהוא לסוף נעשה כהן שנקרא איש חסד ז"ש ולא ידע כי חסד יבואנו שיהיה הולך וחסר עד שנעשה כהן ויהיה איש חסד כמו שהשיבו הקרובים לאותו הבן.

ועל זה פי' הפסוק עשר תעשר כפל הפסוק בא להודיענו שיתן מעשר ואם לאו תעשר את כל תבואת זרעך ר"ל שלא יהיה לך רק המעשר ואתה תהיה כהן ובכל עשר תעשר יהיה פוחת ויוצא מן השדה שנה בשנה כמעשה של אותו בן שבכל שנה ושנה יצא מן השדה עשר כורין עד שכל תבואות זרעו לא היה רק מאה שהוא עשר פעמים עשר ז"ש עשר תעשר את כל תבואת זרעך ר"ל שכל תבואות שלך לא יהיה רק י' פעמים עשר ז"ש עשר תעשר כפל על י' פעמים עשר שהוא מאה או להיפך עשר אזי תעשר את כל תבואת זרעך ר"ל שאם יתן שנה עשר אזי יהיה לשנה הבאה מן אלו עשר י' פעמים עשר ויהיה הכל מעשר תבואת זרעך: האופן השני ע"פ הגמרא (כתובות סו) מלח ממון חסר ואמרי לה חסד זהו הקרי והכתיב בפסוק כי חסר יבואנו ז"ש כפל עשר תעשר וכההוא

ינוקא (בתענית) שא"ל ר"י לההוא ינוקא פסוק לי פסוקיך א"ל עשר תעשר א"ל ליפרוש לי מר א"ל עשר בשביל שתתעשר והכתיב (דברים ו) לא תנסו את י"י א"ל ר' הושעי חוץ מזו (מלאכי ג) הביאו את כל המעשר אל בית האוצר.

הקדמונים הליצו פסוק (בראשי' יג) אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאילה שאברהם איש חסד אוהו תמיד במעשה הצדקה (תהלים. מח) צדק מלאה ימינך כי מעשר שהוא נותן ש' בשמאל עשר אזי זוכה להיות לו ש' בימין שהוא רמז לעשירות שהשין בימין ז"ש אברהם ללוט שהוא מסיטרא דנחש ארור מן אינון מלטטיא הפרד נא מעלי אם יתן לי הקב"ה עושר שיהיה אצלי עושר אזי ואשמאילה (בראשית יד) ויתן לו מעשר מכל כי לעולם ירדה שכינה למטה מעשר (שם יב) ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה שהיה לו עושר והש' היתה אצלו בימין (תהלים קיח) י"י רוממה ולא גבר עליו לוט לשמוע לו רק ואשמאילה שנתן מעש' ואם אשמאיל' כתות.

אאשתתן מעשר כדת וכדין אזי בלי ספק ואימינה מזה יגרום לי להיות עושר יותר מזה עד שי"י (בראשית כד) בירך את אברהם בכל ז"ש ר' יוחנן עשר בשביל שתתעשר והוא הקרי והכתיב עשר ר"ל מלח ממון חסר שתתן ותחסר בענין מעשר בזה יהיה מלח ממון חסד בד' בשביל שתתעשר שתזכה להיות חוט של חסד עליך ותהיה איש חסד כי העני הוא מסיטרא דדינא והעושר הוא מסטרא דחסד ז"ש ולא ידע כי חסר יבואנו לידי חסד כי כמו שהעני משפיע למטה כן מד"הר משפעת למעלה ובשעה שהעושר שהוא מדת החסד נותן לעני שהוא מד"הד אז גם למעלה מדת החסד משפעת למד"הד ז"ש ונתן לך רחמים ורחמך כדאיתא בגמרא (יבמות סג) המלוה לעני בשעת דחקו עליו הכתוב אומר (ישעיה נח) אז תקרא וי"י יענה ר"ל כשם שהעשיר נותן לעני כן למעלה מד"הד מקבלת ממדת הרחמים ז"ש וי"י יענה שהוא וב"ד עונים אותו.

דורשי רשומי' אומרים (במדב' כח) מ"ל"ב"ד עולת התמיד מ"לוה ל"עני ב"שעת ד"חקו מכפרת כקרבן תמיד לכן ע"שר ת"עשר ר"ת ע"ולת ת"מיד וזה דעת ריב"ז בהשותפין מה חטאת מכפרת אף צדקה תרומה מעשר מכפרת עליהם: האופן הג' במדרש משל לב"ה שהיה מלוה לכל בני עיר חיטים טובות והיו נותנים לו חיטים טובות היה אחד מהן ערב תבן ועפר והוליד לו ראה בהם בע"ה שהיו רעות א"ל הנח אותה לעצמן ואל תערבב עם התבואה ובאם שיבא ללות ממני מהם אני נותן לו כך א"ל משה לישראל אם הפרשתם מעשר מעין רעה עפר הוא נותן לכם שנ' (דברים כח) יתן י"י את מטר ארצך אבק ועפר ואם הפרשת כראוי (שם) יפתח י"י לך את אוצרו הטוב וע"ז אמר (משלי כח) נבהל להון איש רע עין שנותן בשעת הגורן לבעל הבית חיטים מעורבים בתבן ואבן ובזה גורם (שם) ולא ידע כי חסר יבואנו שדבר זה גורם אותו חסד שעושה בע"ה עמו שמלוה לו בשעת הזריעה יהיה לו חסר ממנו כי כפי זרע שהוא זורע כן יוצא מן השדה בשעת הגורן ז"ש עשר כי כפי המעשר שאתה נותן לבעל הבית בשעת הגורן תעשר אה כל תבואת זרעך שאם תקבל בשעת הזרע היוצא השדה שנה שנה: האופן הד' במדרש (ילקוט פ' ראה) א"ר יצחק בג' מקומות מצינו לא תבשל גדי א' לענינו (שמות כג) ראשית בכורי אדמתך וסמיך ליה לא תבשל הנה אנכי שולח מלאך הב' לענין תורה (שם

לד) לא תבשל גדי כתב לך את הדברים עד דסנדלא דרוס כובא וא' למעשר לא תאכל כל נבילה וסמך ליה עשר תעשר אמר הקב"ה אל תגרמו לו לבשל גדיים עד שהם במעי אמותיה' אם אין אתם מוציאי' מעשרותיכ' כראוי רוח קדים אני שולח ומשדפתן כד"א (ישעי' לז) ושדמה לפני קמה ופעמים אלו רמזו רזא דתיקונים שלא יערב בר נש טיפה קדמאה (שמות כב) מלאתך ודמעך לא תאחר שיגרום לבוא בגוי אחר ראשית בכורי תביא בית י"י טיפה קדמאה ובזה גורם ערבוביא גדי בחלב ובזוהר דיוקנא דההוא גברא לא אישתזיב דניאל שלא טימא בפת בגי (דניאל ו) שלח מלאכי וסגר פום אריותא ז"ש הנה אנכי שולח מלאך סמיך לא תבשל גם לענין התורה ע"ד המדרש שבקשו מלאכי השרת לקטרג למשה עד שאמר להם הלא זה שאכלתם אצלו בשר בחלב ז"ש מלא תבשל גדי כתב לך כל הדברים וזולת זה לא היה מקבל התורה ובכאן לענין מעשר כי מי שלא נותן מעשרותיו כאילו אכל נבילה במדרש משל לגנבים שאחד גנב זהב ואחד גנב עורות תפסום אותו שגנב זהב עם אותו שגנב עורות והלא אני עורות גנבתי השיב לו הכל הולך לטמיון כך מי שאוכל בלא מעשרות כאלו אוכל נבילות: האופן הה' במדרש ע"פ (תהלים לז) בטח בי"י ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה ר' חגי מסרס קרא בטח בי"י ועשה טוב עשה טוב ובטח בי"י משל לאגרונים שיצא לשער את המדות וראה אותו א' והיה מטמין מלפניו א"ל מה לך מטמין עשה מדותיך ביושר ואל תתירא הה"ד עשה טוב ובטח בי"י ושכן ארץ עשה שכונה של ארץ הוי זורע הוי נוטע ורעה אמונה אמונתך של אבות שנאמר (שם קא) עיני בנאמני ארץ נקראו אבות העולם נאמני ארץ כשדרז"ל ע"פ (ישעיה כד) והארץ חנפה תחת ישביה מראה לך קמה ולא מראה לך גורן (שם) כי חלפו תורות שבכתב לבע"פ (שם) עברו חק של מעשרות (שם) הפרו ברית עולם ברית אבות כי כל ג' אבות שלנו היו נאמני ארץ ז"ש (משלי א) שמע בני מוסר אביך ואל תטוש תורת אמך אמר רב הונא אבות עולם קיימו תרומות ומעשרות.

אברהם (בראשית יד) הרימותי ידי. יצחק (שם כו) ויזרע יצחק והלא אין ברכה במדוד ומנוי ולמה מודדין אלא למעשר.

יעקב (שם כח) וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך. הוא שדוד אמר (תהלים מ) ותורתך בתוך מעי והלא התורה בלב כמ"ש (ירמיה לא) נתתי תורתך בקרבם ועל לבם אכתבנו אלא אמר שלא בא לתוך מעי דבר שלא עשרתי אותו ז"ש עשר תעשר ואכלת לפני י"י אלקיך ר"ל שיהיה אכילה שלך לפני י"י לפני אבות העולם וכן ג' אלו ד"גן ת"ירוש י"צהר ר"ת בגי' האבו"ת לקביל ג' אלו דגן לקביל אברהם (בראשית יז) אב ה"מון ג"וים נ"תתיך ר"ת ה"גן נתוספה לו ה' נגד ה' מינים של דגן ס"א ח'ש'ך' ש' ש' שמברכין עליו המוציא יצחק תירוש מסטר' יין גבורה יצהר מיעקב שסך האבן בשמן בפכים קטנים אשר שכח ונתאבק על הפכים קטנים עם שר של עשו כי קיבל יעקב על עצמו (שם כח) והאבן הזאת שמתי מציבה (שם) וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך לכן כששכח יעקב פכים קטנים לקיים נדרו אשר נדר בעת צרתו בא סמאל לעכב שלא יקוים עשר תעשר את כל תבואת זרעך שהוא יעקב (ירמ' ב) ראשית תבואתה (ישעיה ו) זרע קודש זרע אמה ואם לא תקיים בא עשו איש שדה ז"ש היוצא השדה שהוא עשו איש שדה.

ענין המשל לאגרונים שיצא לשער את המידות ע"ד מ"ש רז"ל (משלי יא) מאזנימרמה תועבת י"י וגו' בא זדון שבזמן שישראל חוטאין במשקולת ובמידות אזי בא זדון (שם) ויבא קלון המלכות מתגרות ז"ש עשר תעשר וגו' וצוה הקב"ה ליתן מעשרות ואם לאו היוצא השדה עשו איש שדה וקטנים מתים כשאינו מפריש מעשר כי (שבת לב) בעון נדרים בנים מתים וז"ש תבואת זרעך ואם לאו היוצא השדה ה"ל להיוצא השדה: עשר תעשר.

מן יעקב למדו רז"ל (כתובות סו) המבזבז אל יבזבז יותר מן חומש תרין עישורין והוא בפסוק (שיר ח) האלף לך שלמה מן אלף עולמות זוכה הצדיק ר' ז"ש מאתים כי ענף מנין ר' מן שרש שהוא ד' ענפים ד' פעמים ר' בגי' שר"ש ז"ש עשר תעשר את כל תבואות זרעך שהוא חד זריעה (הושע י) זרעו לכם לצדקה כדי שיזכו לר' כי צדק"ה בגי' ר' חסר א' ומי שיש לו ר' זוז אינו מקבל צדקה עשר תעשר מי שנותן מעשר זוכה ליתן מעשר ע"ד (משלי כא) רודף צדקה וחסד חיים ימצא הוא ע"ד (שם כח) נבהל להון איש רע עין ולא ידע כי חסר יבואנו ר"ל שהמעות הולכין ומתמעטין אבל (שם יא) יש מפזר ונוסף עוד מי שנותן צדקה זוכה שיהיה לו מעות ליתן צדקה או ע"ד (ירמיה יז) עושה עושר ולא במשפט בחצי ימיו יעזבנו שלא יזכה להאריך ימים (משלי כח) ולא ידע כי חסר יבואנו ר"ל שימות בחצי ימיו ז"ש עשר אזי תזכה להיות וליתן מעשר ואם לא תתן אז היוצא השדה ר"ל שילך מזה העולם וימות או שיזדמן לו הקב"ה בני אדם מהוגנים ליתן צדקה ואם לאו היוצא השדה בא עשו מן השדה ולוקח הממון כעובדא דבני אחתיה דריב"ז (ב"ב ט) שנה שנה ר"ל בראש השנה קוצצין לאדם לחסר כך וכך אט הוא זוכה נותן (ישעיה נח) לרעב לחמך ואם לא (שם) עניים מרודים תביא בית לכן א' כפל ב' עישורין שעכ"פ צריך ליתן מעשר א"כ מוטב שתתן את כל תבואת זרעך (שם ו) זרע קודש מצבתה ואם לא היוצא השדה וזה דבר קצוב משנה לשנה לכן ראה את דרכך וחכם ואכלת לפני י"י אלקיך יותר טוב לך שתהא אכילה לפני י"י ז"ש ולא ידע כי חסר יבואנו שעכ"פ צריך לחסר מזה המעות וא"כ יותר טוב לעשות בממון חסד לעניים: או ע"ד אין אדם נפטר מעו"הו וחצי תאותו בידו יש לו מנה מבקש מאתים ז"ש נבהל להון איש רע עין ולא ידע כי חסר יבואנו כי מי שיש לו ק' מבקש ר' קצתם אומרים עו"הו ועו"הב (תהלים יט) צדקו יחדיו האדם אינו עושה כלום עבור עו"הב רק עבור עו"הו נמצא שאין אדם נפטר מזה העולם שיהיה חצי עולם בידו ז"ש עשר תעשר מי שיש לו עשר מבקש עוד עשר כן הם בתאות גופניות כן יהיה כשירגיל האדם עצמו ליתן צדקה כשיתן פעם אחד יבקש ליתן עוד פעם שנית והוא ע"ד מ"ש נתן נתן לו ואל ירע לבבך בתתך לו כי בגלל הדבר הזה יברכך י"י אלקיך שיתן זהב א' בשלשים פעמים ולא בפעם אחד ז"ש נתן תתן הרבה פעמים והטעם שיהיה הטבע שלו ליתן צדקה ובזה ההרגל נעשה לו שינוי טבע ז"ש ואל ירע לבבך בתתך לו ר"ל שהלב שלו יהיה מוכן ליתן צדקה וכה"א (שם קיב) פזר נתן לאביונים ר"ל שיפזר בפעמים הרבה הנתנה שיתן שבזה (שם) צדקתו עומדת לעד שיהיה מוכן ליתן הרבה (שופטי' ה) צדקת פרזונו בישראל ומשולש בכתובים גם שנוי בנביאים (ישעיה נח) הלא פרוס לרעב לחמך ר"ל פרוסה לזה ופרוסה לזה והטעם שיהיה לך טבע (שם) ומבשרך לא תתעלם ר"ל מטבע שלך

ז"ש עשר שבזה תהיה אצלך טבע לעשר אח"כ את כל תבואת זרעך דייקא לא מן הגזל מגייפא בחיזרון ומתחלק לבישא כו'.

או בא לומר מי שנותן פרוטה לעני בעו"ה הקב"ה זורעה בג"ע כמ"ש בספר חסידים שנאמר (שם סא) כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח כן י"י מצמיח צדקה בארץ ז"ש (תהלים לז) שכן ארץ ורעה אמונה ז"ש (ילקוט ק"ג) ר' חגי מסרס עשה טוב ובטח בי"י ר"ל שהקב"ה ג"כ עושה עמך וזורע צדקה באותו עולם שכון בארץ ר"ל כשישכון בארץ בעו"הב אז ורעה: עשר תעשר.

תרין עישורין אחד לכהן ואחד ללוי ללוי שהוא מד"הד נותנין מעשר לכהן תעשר ר"ל אחד ממאה שהוא י' פעמים עשר ז"ש ואכלת לפני י"י אלקיך שהם ב' סטרין אחד לדין ואחד לצדקה כי תרין תבואות הם ז"ש את כ"ל תבואת כ"הן ל"וי שצריך ליתן תרין עישורין אחד לכהן וא' ללוי או שהתפלה ק' ברכות שהוא עשר פעמים עשר התורה ק' שערים גם כן י' פעמים עשר א"הר איפה שלימה היה ואח"כ העמידו על ק' אמה שהוא י' פעמים עשר ז"ש את כל תבואת זרעך אדם קדמאה שממנו באו כל הילודים ז"ש כל תבואות זרעך.

שכר של עו"הב ק' ליטרין לצדיק עיין בפ' עקב יעקב אמר (בראשית כח) וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך שהוא סוד א"מת (מיכה ז) תתן אמת ליעקב זרע אמת הוא ליקח מעשר ממנו אזי הוא א"דם ויעקב בא לתקן חטא ג"ע לכן היה בן פ"ד כשאמר (בראשית כט) הבה את אשתי כי מלאו ימי פ"ד ד' פ' אהי"ה אהי"ה פעמים אהי"ה בגי' אמ"ת: פרשת שופטים כשמנה מספר הזהב אשר היה בימי שלמה (מלכים א י) שש מאות וששים ושש ככרות לרמוז על לאו דלא תסור שעבר שלמה לא ירבה כסף וזהב ולא יסור והתורה העידה שלא הועילה חכמתו רק תסו"ר לבבו לכן היה זה המספר: תמים תהיה עם י"י אלקיך תמ"ם בגימט' ד' יסודות בד' עולמות כל יסוד יש בו שם ב"ן כנגד ד' בנים דברה תורה ד"פ ב"ן בגימ' יצח"ק והוא סוד ד' ציצית שמחויב האדם בכל עת לקיים מצוה זו כי ט"ל כריכות ה' קשרים ח' חוטין הרי ב"ן בכל כנף שם קנ"א הרי ב"ן קנ"א בגימטרי' בא"ר ד' בארות שחפר יצחק כר"י (בראשית כו) וישב יצחק בגר"ר (במד"ר) שישב כל היום בתפילין שיש בהם גר"ר תיבין שהם ת"ג ועליהם אמר (איכה א) ג"ת דרך על קצוצי תפילין) וד' בארות הן לקבל ד' ציצית הרי שקיים (בראשית יד) אם מ"חוט ועד שרוך נ"על שאמר אברהם שזכו בניו לציצית ותפילין ועל זה אמר הקב"ה (שם יז) התהלך לפני והיה תמים ואלו ד' פעמים ב"ן נרמזין במזמור (תהלים כה) א"ליך י"י נ"פשי א"שא א"להי מ"י ז"ה ה"איש נ'פשו ב'טו"ב תלי"ן הרי ד' פעמים ב"ן (שמות טו) עם זו גאלת נ"הלת ב"עזך א"ל נ"וה ק"דשיך שהוא ב"ן קנ"א (בראשית כט) מן הבאר ההוא ישקו העדרים: תתן לך.

היו ישראל בא"י ת"תן שנים מנין ז מרגלאן של שבת דחושבן דילהון תכל"ת. גם ה' ענני כבוד שהיו מקיפין אותם ה' פעמים ענ"ן בגימטריא הכי הוי ואלו ה' עננים הוא סוד זכו"ר ושמור"ר זכו"ר הוא ע"ב קס"א שמור"ר והוא ש' מילוי אלהי"ם ר' רבוע אלקים מ"ו הוא מילוי ע"ב תשע"ט בגי' זכו"ר ושמור"ר (משלי יב) שפ"ת אמת תכון לעד: שופטים ושוטרים תת"ן לך בכל שעריך.

ענין נ' ימי הדין עד גמר החתימה ל' של אלול כ' של תשרי עד הושענא רבא הן הן סוד נ' שערים העליונים ז"ש כ"ל שעריך כי גם שערים העליונים הם נ' שערי בינה שהם מקום תשובה כי תשובה בבינה ולכן שערי ירושלים אמרינן בפ' חלק (ובב"ב עה) פ' הספינה א"ר יוחנן עתיד הקדוש ב"ה להביא אבנים טובות ומרגליות שלשים על שלשים וחוקק בהם עשרה אמות ברום עשרים אמות לגלג עליו אותו תלמיד ופעם אחד הפליג ספינתו בים וראה מלאכים שהיו חוצבין אבנים טובות וכו' ורזא דמלה חצר המשכן היה נ' והמשכן היה ל' ואח"כ כ' וזה סוד שאמר (שמות י) בנערינו ובזקננו נ"ל"ך: או תתן לך.

גם כן לא פחות עלמא מתלתין צדיקים (בראשית יח) ואברהם היו יהי"ה ובזוהר חדש א' צריך להיות עשרים צדיקים שאמר לו המלאך שאין שם עשרים באותו דור וכן דרכי התשובה ל' יום ואח"כ כ' יום וכל אחד נחלק ל' ז"ש בכל שעריך ר"ל שערים שלך גם כן בירושלים דלעילא הם גם כן בזה השיעור גובהן ל' אבל אינו חקוק בהם רק י' בגובה עשרים ז"ש בכל שעריך אשר י"י אלקיך נותן לך לשבטיך שרש כל אותן שערים אשר לע"ל הקב"ה נותן לך לשבטיך ונרמז במלת ל"ך שהם שיעור ל' וך' (חולין נז) ר"ש בן חלפתא שהיה עסקן בדברים וראה ענין הנמלה לתרץ קושיית התוס' על ההוא תלמיד שלא האמין לר"י בענין שערי ירושלים בפרק הספינה ובחלק ותירוצים שרצה לברר הלא שלמה ברוח הקודש אמרה ויש ליישב לפי שאמר הכתוב (משלי ו) לך אל נמלה הרי שציוה לילך אליה ולראות דרכיה ואז חכם ובעיניו יראה שאין לה קצין שוטר ומושל לכן הלך הוא וראה שכן צותה תורה לילך ולראות בדרכיה (חולין סג) ור' יוחנן כשראה נמלה אמר (תהלים לו) צדקתך כהררי אל.

ש"ך אמר (שם) משפטיך תהום רבה ללשון השני שפירש רש"י שמזונותם בלא טורח והוא ע"ד שאמר סוף (קידושין דף פא) מה אלו מתפרנסין שלא בצער וכו' אלא שהרעותי את מעשי ז"ש לך אל נמלה ע"ש בענין רשב"י (ילקוט קלד) שמצא בבור של נמלים ש' כורין והלא בשעה שיצא מן המערה (בשבת פ' במה מדליקין דף לד) כשראה בעולם שהיו חורשין בשדה העניש אותם מיד ואמר מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה ואיך עלה אל לבם לספר מעשה שמצאו בבור של נמלה ש' כורין אבל ענין נמלה הוא קליפת עשו שמנו חז"ל בפ' קמא דמגילה (דף ז) שיש ענינו ומנינו על ש' כרכים עליו נאמר (תהלים קיב) רשע יראה וכעס יחרק שיניו בגימטרי' עש"ו לכן (פסחים יח) ש' גמלים טועני אקלידי דאוצרות של קרח ג"כ ש' בגימטריא רו"ת אלקי"ם יצחק שיניקת עשו ממנו ב"ן אברה"ם והוא סוד (בראשית ו) שלש מאות אמה אורך התיבה שהיא בנויה על עולם בכללו על שם של אלקי"ם מילוי אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם בגימטרי' ש' ולכן חזרים של גיהנם על ש' פרסה.

במדרש כונן וחורק ש' שורקת של יצחק בספר תהלים ועל אותה נמלה רמז רשב"י שילך עצל וילמוד ממעשה נמלה שכנסה ש' כורין לענוש לעושי רשעה כרשעתו ולקבל זה (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם י"י נקרא עליך זה ש' של תפילין. בעסק ר"ש בן חלפתא בפ' אלו טריפות שהיה רוצה לידע ולברר שאין השגחה פרטיות לכל נמלה בפני עצמה רק במלכה וכן הגוים שנמשלו לנמלה עליהם אומר (תהלים לג)

משמים הביט י"י וגו' בדרך כלל על בני אדם אבל (שם) ממכון שבתו השגיח אל כל יושבי הארץ הם ישראל במה שברא כל ארץ בשבילם עליהם השגחה פרטיות לך אל נמלה עצל נמשלו ישראל לנמלה (ישעיה מא) אל תיראי תולעת יעקב שאין בהם כח אלא בפיהם (זכריה יג) והיה בכל הארץ נאום ד' פי שנים בה יכרתו יגועו כי אברהם ויעקב שניהם יאמרו ימחו על קדושת שמך אבל (שם) והשלישי יות' בה זה יצחק (ישעיה סג) כי אתה אבינו וכן ג' בת' של נמלה באמצעי משמרת שלה אבל לא בעליון זה אברהם מפני הדלף וטורד לא בסבי טעמא ולא בהחזון זה יעקב מפני הטינא לא בדרדקי עצה או יאמר ע"ד מ"ש בפרק כל כתבי כל המענג השבה זוכה לנחלה בלא מצרים לא כאברהם ולא כיצחק ז"ש והיה בכל הארץ נאום י"י פי שנים הן אברהם ויצחק בה יכרתו נחל' שלהם שיש לה גבול ונכר' הנחלה אבל והשלישית זה יעקב יותר בה שלא יכרת רק אין לה גבול או ע"ד הזוהר פ' וירא שאברהם ויצחק אין רוצין לקבל אולפן דנשמתא דצדיקיא עד שילך יעקב (תהלים כד) מבקשי פניך והשלישית יותר זה יעקב (משלי ו) לך אל נמלה עצל וגו' אשר אין לה לא קצין ולא שומר ולא מושל ג' לשונות נגד ג' בתים שיש לנמלה עשו נדמה לנמלה שיש לו ג' גולירין סי מא"ח רחוק ואינו עושה כלום רק באמצעי שהוא אף שהוא העיקר על כן ד' פתרו באף והוצרך משה לבקש (תהלים ז) קומה י"י באפך אבל חימה משה הרגו ז"ש פי שניםבה יכרתו יגועו והשלישית יותר בה: או פי שנים בה יכרתו אלו ג' החדשים של עשו תמוז ואב והשלישית יותר בה אלול נשאר לישראל וג' בתים יש לנמלה ג' חדשים אלו אבל אמצעי הוא העיקר כן מתוך ג' חדשים לקח האמצעי שהוא חודש אב (הושע ה) עתה יאכלם חודש את חלקיהם (איכה א) קרא עלי מועד לשבור בחורי ורמז ג' בתים אלו פי שנים בה יכרתו שאינה משמרת לא בעליון מפני הדלף ולא בתחתון מפני הטינא רק והשלישי יותר בה היא האמצעי והוא רמז על התשובה שתהיה בבחרותו (תהלים קיב) אשרי איש שיתגבר על יצרו כשהוא איש לא בימי זקנותו מפני הדלף שנמס כוחו וליחתו ולא בימי ינקותו מפני הטינא חומר שלו רק האמצעי וכה"א קרא עלי מועד לעשות תשובה ולשבור בחורי לשבר כח היצ"הר בימי בחרותו וכן במידות פי שנים בה יכרתו הן הן הקצוות קצה ראשון וקצה אחרון שלא לילך בקצוות רק קנין אמצעי הוא שלם והשלישית יותר בה כמ"ש (משלי יד וטז) יש דרך ישר לפני איש לילך באמצעי אבל (שם) ואחריתה דרכי מות ר"ל שני קצוות הם שניהם דרכי מות לכן פתח ביחיד דרך וסיים ברבים בשנים דרכי כי שניהם כאחד לא טובים רק פי שנים בה יכרתו.

גם רמז על ג' עולמות שהקליפה בהן בעולם העשייה פסולת מרובה על האוכל גם ביצירה מחצה על מחצה כרוב אבל בבריאה מיעוטה ז"ש פי שנים בה יכרתו על ב' עולמות אבל והשלישית יותר בה שאין כח הקליפה שם והנה מדור הקליפה כמין חתיכה מרובעת נגד עולם היצירה עיין בכנפי יונה זה ענין הנמלה שכל מה שיש לה מנחת באמצע כן ג"כ מרכבת אסימון ואשמדאי ונעמן כלם נגד עולם היצירה או על ג' פעמים שעלה משה להר שבפעם השלישי נתרצה הקב"ה וא"ל (במדבר יד) סלחתי כדברך כן כב' גאולות ראשונות פי שנים בה יכרתו והשלישית יותר בה והטעם שנ' שמות הם מנהיגי ג' עולמות (תהלים נ) אל אלקים הוי"ה והנה בפעם ב' היו בכעס כי שם של אלקים היא דין ובר"ח אמר הקב"ה למשה (שמות כד) עלה אלי דוקא אל שם ההוי"ה

לכן אמר (תהלים מז) עלה אלקים בתרועה שם של אלהים ובא שם של הוי"ה: במצוה לא תסיג גבול רעך אשר גבלו ראשונים.

יש בו סוד ידוע (ישעי' כו) כי ביה י"י צור עולמים י"ה היא בריאה סוכת שלם של י"י ביצירה והוא סוד איל של אברהם אבינו שנברא בע"ש בין השמשות עיין בכנפי יונה (חלק ב' סי' קל"ה) והנה כוונת הפסוק ע"פ הסוד על הזהרת תוספת שבת שאז אימא פורסת סוכת שלום על זעיר גבול (משלי כז) רעך וריע אביך אל תעזוב לעשות חל"ל במקום חיי"ם (שמות לא) מחלליה מות יומת ז"ש לא תסיג גבול שהיא סוד י"ה י"י אשר גבלו ראשונים המה היושבים ראשונה במלכות כי אימא עילאה מקננא בבריאה תמן י"ה עמודא דאמצעיתא מקנן ביצירה תמן י"י מטרנותא מקננא באופן שהוא עשייה ז"ש לא תסיג גבול רעך אשר גבלו ראשונים בנחלתך הוא מלכות נקראת אדני שלשתן יחד י"ה הוי"ה אדנ"י הוא ק"ו המד"ה כמו שק"ו המד"ה בגימטריא ס"ג מ"ה ב"ן שהם ג' עולמות ב"ע כן ג' שמות אלו מן ג' עולמות אלו עולים ק"ו גבול"ל רע"ך בגימטריא אש"ל שהוא הגבול אשר גבלו ראשונים עולם הכס"א שכן כ"ף סמ"ך אל"ף עולה אש"ל בקרקע של א"י הכתוב מדבר מן העפר אשר בקרקע המשכן י"פ אהי"ה י"פ הוי"ה בגי' קרק"ע היא סוד (בראשית א) יה"י א"ור ו"יהי או"ר תרין סטרין כהדא (ישעי' נד) ימין ושמאל תפרוצי: ואשר יבא וגו' ביער לחטוב עצי'.

ר"ל להוכיח על עצים דקים בסתר ולא תשא עליו חטא רק ביער ונדחה ידו בגרזן בגוזרא דדינא הטעם שהוא מונע להוכיח רעהו מן העץ לפי שאומרים לו טול קורה לכן אמר ונשל ע"ץ בלשון יחיד מכח זה לא הוכיחו ונשל הברזל מן העץ ומצא רעהו ומת בעונו אבל לא יעשה כן והוא ינום אל אחת הערים וחי ר"ל (קהלת ז) אחת לאחת למצא חשבון כי (משלי כד) ראמות לאויל חכמות: פרשת תצא ו"היה א"ם ב"ן ה"כות הרשע.

ר"ת ואב"ה ואף שהוא חסר י' שכן פירש הזוהר (איוב ט) חלפו עם אניות אבה בלא י' וכן גבי לבן (בראש' לא) ו"ידבק א"ותו ב"הר ה"גלעד (במדבר יא) ו"האספסוף א"שר ב"קרב ה"תאוו כלם חסירים י' וכבר כתבו הקדמונים רמז מכאן המ"ן הכות הוא עת קץ לע"ל שיקבל סמאל זה המן על עצמו כל המכות כמ"ש (איכה א) הבאת יום קראת ויהיו כמוני הוא ובת זוגו תמנ"ע שנרמזה בסוף א"ם ב"ן הכו"ת הרש"ע היא תמנ"ע שנעשית פילגש לאליפז שיצא ממנו עמלק והמן גם ליל"ת חסר י' בגי' ע"ת רעה הנה כאן נרמז המ"ן עם עת רעה שלו (קהלת ח) עת אשר שלט האדם באדם לרע לו ובזמן ע"ח שהוא אלף ת"ע לע"ח ערב יהיה אור ר"ל כשיבא עת רצון אז יבינו מה שכתוב בהתחלת התורה י"הי א"ור ו"יהי א"ור כי שם נרמזה סוד גאולה אחרונה.

תמנע כפל גבורות בסוד (מלכים ב ה) הלא טוב אבנה ופ"ר פ"ר כי סבבוני פרים רבים: ויתד תהיה לך על אזניך. בפ"ק דכתובות (דף ה) דרז"ל על האצבעות שעשוין כיתידות שלא לשמוע דבר נבלה נהיה בשבתך חוץ כאן נרמז סוד אריכות גלותינו עבור (משלי יט) ו"אץ ב"רגלים ח"וטא סוד ניצוצות הנידחות וקבצינ"ו י"חד מאר"בע כ"נפות הארץ שהוא סוד אותיות אמצעות חב"ו (איוב ד) ח"יל ב"לע וי"קיאנו שאנו מכוונין בכל פעם כשנכנס לבה"כ בפסוק ראשון (תהלים ה) ו"אני ב"רוב ח"סדך שזה גרם למשה ח"ן ב"עיני ו"אדעך גם משה אמר ליתרו (במדבר י) אתה ידעת ח"נותינו ב"מדברו"היית

לנו לעינים ובחורבן אמר (איכה א) עיני עיני יורדה מים (תהלים קיט) פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו קאי על עינים שיהיו מתוקנים לכן הוצרך א"הר לתקן ק"ל שנה (במדבר כא) נ"פשונו ק"צה ב"לחם ה"ק"ל ק"ל הם ב' עינין כל אחד בגי' ק"ל ר"ת נק"בה ואם קאי על תורה יתד שהכל תלוי בו שהכל תלוי בשמע כמ"ש (ישעיה נה) שמעו ותחי נפשיכם ועתה בשבתך חוץ ושבת על תשובה ובוה וקסית העונות שהם צואת בנות ציון ומתחלה צריך ללמוד בתורה ואח"כ תשובה ז"ש וקרבונו מלכנו לעבודתך כי זולת זה לא עם הארץ חסיד ואי' בזוהר פר' בראשית ע"פ (שם נא) ובצל ידי כסיתך מאן דמחדש חידושי דאורייתא מעטרין ליה בי"ע עיטרין ובונה רקיע חדשה מן רזין וארץ חדשה מן פשטי דאורייתא ומאן דלא ידע אורחי דאורייתא דלגו מנוקבא דתהומא רבא דכר ונוקבא (שם ה) מושכי העון בחבלי השוא דא דכורא (סם) וכעבות העגלה חטאה דא נוקבא העו"ן בגי' סמא"ל ז"ש ולא יראה בך ערות דבר שלא ישנה מאורחי דאורייתא כי י"י אלקיך מתהלך בקרב מחניך ושב מאחריך לכן סמך מיד לא תסגיר עבד אל אדוניו: לא תביא אתנן זונה.

על נוקבא ומחיר כלב על דכורא בית י"י אלקיך כי תועבת י"י גם שניהם לרבות שינוייהם מאן דמשני אורחי דאורייתא. (איוב א) ויבא גם השטן בתוכם שהוא גם גימא ושנתם לבניך שיהיה ד"ת מחודדים בפך אם ישאל לך אדם אל תגמגם ותאמר מיד ויתד תהיה לך י"תד בגימטריא א"ת וה"ב תרין מצורעין דאזלין בסוף ז"ש ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך תועבת י"י גם שניהם אלין תרין מאללי ארעא י"י א"לקיך מ"תהלך ב"קרב ר"ת י"ון א"דום מ"די ב"בל שהם ד' מלכיות: פרשת תבא השקיפה ממעון קדשך.

מטטרו"ן עב"ד נאמ"ן השקיפה לרעה הטעם לפי שבפרדס שער האותיות נחלק א"ב על ד' חלקים עד ו' רחמים גמורים ואותיות השקיפה הן מחלק אחרון שהם דין גמור לכן (תהלים פה) צדק משמים נשקף ולפי שהדין הוא מן שם אלקים שהוא במילוי ש' ובריבוע עולה ר' הרי ת"ק לכן השקיפ"ה בגימטריא ת"ק והוא מהלך מן הארץ לרקיע מדה טובה מרובה ממדת פורעניות ת"ק פעמים וכן חיו אבות העולם ת"ק שנים הקב"ה ברכן מא' עד ת' וקללן בח' מו' עד מ': הענין בדרך הדרש לפי שהקב"ה חלק בין עונשים לקבלת שכר מתן שכר בב"ת ועונש בבעל תכלית ואדם חושב כמו השכר כן להיפך העונש גדול לא כחטאינו תעשה לנו והקב"ה אומר (ישעיה מ) כי לקחה מיד י"י כפליים בכל חטאתיה והנה משה שברכם בח' וקללם בכ"ב והקב"ה עשה להיפך ברכם בכ"ב וקללם בח' (על זה הדרך לא בא משה להסגיר עבד אל אדוניו ולהלשין עליהם להוסיף עליהם הקללות) וכן תשרי חודש זה מן סוף אותיות שהם דין גמור דוד אמר (תהלים לא) הוציאנו מרשת זו טמנו לי אבל ניסן הוא חודש אביב מן התחלת א"ב שהם רחמים גמורים (בראשי מן אביב תמן תשרי): ברוך בכלל ובפרט ארור בכלל ארור בפרט ללמוד ללמד לשמור לעשות הרי ארבע וד' פעמים ארבע ט"ז וכן בסיני וכן בערבות מואב שנאמר אלה דברי הברית נמצא מ"ח כריתות על כל מצוה ומצוה ר"ש מוציא הר עיבל ומכניס אהל מועד שבמדבר כתבו התוס' בירושלמי מסיים וכן היה ר"ש אומר אין לך כל דבר ודבר שלא כרת עליו ת'ק'ע'ו בריתות י"ב בברוך בכלל וכן בפרט וכן בארור י"ב בכלל י"ב בפרט הרי מ"ח ללמוד ללמד לשמור לעשות הרי קצ"ב בריתות וכן בהר

סיני וכן בערבות מואב הרי תקע"ו בריתות ונרמז (תהלים פא) תקע"ו בחודש שופר חדשו מעשיכם שפרו מעשיכם לקיים תקע"ו בריתות שנכרתו עליהם ח' פעמים ע"ב ב"פ רפ"ח ניצוצין עוש"ר שמור לבעליו שצריך האדם לזכור תמיד על תקע"ו בריתות שכרת הקב"ה עם כל אחד ואחד מישראל לשלם לאיש כדי רשע"ו והוא בגימ' מלקו"ת ז"ס (יחזקאל מה) וששיתם את האיפה ר"ל ו' פעמים איפ"ה הוא ג' פעמים קצ"ב שקבלו ישראל כל אחד על עצמו קצ"ב בהר סיני קצ"ב באוהל מועד קצ"ב בערבות מואב והוא סוד בצ"ק שבסדקי ערבה שקבלו בערבות מואב ונעשו ערבים להדדי לכן כשמלקין מלקו"ת צריך ג' בני אדם והוא ג' קצבים שראה משה ברקיע הא' קצב שחתך בשרו של ר' עקיבא במסר"ק נוטריקון "מ" סאה "ר"מ "קבין (דברים כט) מה חרי הא"ף הגדול הזה ר"ל אל"ף פ"א במילואו בגי' קצ"ב ולכן מלקין מלקות משולשים הא' לפניו שהיה לו לאדם לזכור ברית הר סיני שהוא לפניו תמיד וב' לאחריו אוהל מועד וערבות מואב נגד ג' קושרי כתרים לעילא א' לפניו בעולם הבריאה ושתים לאחריו יצירה עשייה (שיר א) בני אמי נחרו בי אמ"י נוטריקון א"חאב מ"נשה י"רבעם אלו ג' מלכים שהרשיעו ביותר והסיתו לעע"ז כמ"ש (בסנהדרין קג) פרק חלק שאין להם חלק לעו"הב: אבנים שלימות.

אבן עזרא נתן טעם גנאי למזבח שיהיה מקצתן קודש וקצתן חול ז"ש (משלי יא) מאזני מרמה תועבת י"י מי ששוקל תורה וראיה שאין לשקול כולם שווים (שם) ואבן שלימה רצונו מי שרואה דין של מזבח שצוה הקב"ה שיהיה דווקא שלימה. באותו יום נסעו ישראל ס' מיל שקבלו התורה שהוא ס' רבוא אותיות בכל מיל אלפים אמה הרי שהלכו ק"ך אלף אמה באמה בת ששה טפחים הרי תש"ך אל"ף טפחים י' פ' הס"ד שאין לו להקב"ה בעולמו רק ארבע אמות של הלכה היא ג"כ סוד תש"ך והם תש"ך צירופין צ"באות אמה באמה בת ה' טפחים הם סוד ב' כרובין מטטרווןסנדלפון (שיר ב) וקול ה"תור נ"שמע ב"ארצנו ת"ר אותיות אלקים צבא א"ות בכל אות ואות יש בו צבא בפני עצמו ובאות סמך נרמזו ג' עולמות בי"ע ג' קושרי כתרים מלמטה למעלה ס'נדלפון מ"טטרון כ"תריאל ג' תיקוני חטא עון ופשע נפש החוטאת הרי שחטא חוטא בנפש ועון ברוח כמ"ש (תהלים לב) לא יחשוב י"י לו עון ואין ברוחו רמיה נשמה בי"ה פגם פשע נתן ג' לשונות כ"פרה מ"חילה ס"ליחה נוטריקון סמ"ך מלמטה למעלה כי בג' אלו מכניעין ס"טן אות סמך של (קהלת יב) סוף דבר הכל נשמע ס' גדולה לבטל ס"מאל כ"ח מאדים עשו לקח מכ"ס ממצרים.

משה שתי ק"ך שנה סי' (דברים לב) הלא הוא כמ"ס ס' במצרים ס' בכוש ובמדין מ' במדבר סי' ג' עולמות כנ"ל סודם א"הרן אל"ף רנ"ו קרבנות של כל השנה כמ"ש בסדר עבודה סימנם א"הרן: במס' סוטה נמצאת אומר ששלשה מיני אבנים הקימו שנים עשר בירדן וכנגדן בגלגל וכנגדן בהר עיבל וק' הקמת אבנים אלו ג' פעמים ל"ל הלא בהקמת אותן אבנים בגלגל היה די לתשובת יהושע שאמר לבני ישראל (יהושע ד) כי ישאלון בניכם מחר את אבותם לאמר מה האבנים האלה והודעתם את בניכם לאמר ביכשה עברו ישראל את הירדן הזה ולמה הקימו האבנים האלה בשלשה מקומות אלו בדרך הדרש ענין שלשה מיני אבנים אלו רצה הקב"ה לזכות את העולם לידע קישור ג' עולמות כמו שהראה ליעקב (בראשית כח) סולם מוצב ארצה עולם השפל (שם) וראשו מגיע

השמימה עולם הגלגלים (שם) ומלאכי אלקים עולים עולם המלאכים ונרמזין בפסוק ראשון של ההורה בראשית ברא אלקים עולם המלאכים שנקראו אלקים ואח"כ את השמים עולם הגלגלים ואת הארץ עולם השפל ומאחר שכל אחד מג' עולמות אלו נחלק ל"ב כמו שהראה הקב"ה ליעקב (שם) ויקח מאבני המקום שהיו י"ב אבנים ואח"כ אמר (שם) אין זה כי אם ביה אלקים שנעשו י"ב אבנים אלו אבן אחת והוא סוד [ז"ה] וזה שאמר ג' אבנים היו ג"כ אמת כי על ג' חלקי העולם דיבר כאן וע"כ צוה הקב"ה בהקמת אבנים אלו בג' מקומות אלו הראשונים הקים בירדן במקום שעמדו רגלי כהנים נגד עולם המלאכים (מלאכי ב) כי שפתי כהן ישמרו דעת וגו' כי מלאך י"י צבאות הוא והם הם מים העליונים ועל כן העמידו אותם במים שנים עשר אבנים כי כבר גזר הקב"ה הים ל"ב גזרים שעבר בתוכו י"ב שבטים (תהלים קכב) שבטי י"ה נגד מחנה שכינה העליונים (בראשית כת) והנה י"י נצב עליו שם של י"י יש לו י"ב צירופים האבנים השנים העמידם בגלגל נגד י"ב מזלות בעולם הגלגלים ומ"ש יהושע הטעם לאמר ביבשה עברו ישראל את הירדן וגו' על לקיחת האבנים מתוך הירדן ולא ממקום אחר אבל הקמת אבנים בעצמן להורות על עולם האמצעי והאבנים השלישית שהיו בהר עיבל הוא נגד עולם השפל שהוא נחלק על ברכה וקללה מורה הויה והפסד מצד מיניו הוא קיים ומצד אישיו הוא נפסד נגד זה היו שני הרים גריזים ועיבל גם הם חומר וצורה הן שני הרים שראה זכריה (זכריה ו) ארבעה מרכבות יוצאות מבין שני ההרים הן הן ד' יסודות שיצאו מן חומר וצורה כמ"ש הרב המורה וע"פ הקבלה הן הן שלשה עולמות ב"ע מתמן נחלק האדם על נפש רוח נשמה שנים עשר בירדן הוא נגד נפש שבא מן עשייה נקרא ירדן משם יורד דין לעולם כי הרע שם יותר מן הטוב ואח"כ הלכו לגלגל הוא נגד עולם היצירה תמן גלגל חוזר בעולם גי"מל ל"מד גי"מל ל"מד בגימ' מטטרו"ן ובהר עיבל כלול מג' עולמות ע"שייה י"צירה ב"ריאה ל"מגדל הפורח באויר תנא דידן דאמר נמצאת אומר שלשה מיני אבנים הם פליג אתנא ירושלמי א"ר חנינא פשוט לך ד' מיני אבנים שאבני המזבח שיהיו אבני מלון כי אבני מזבח נגנזו מיד לפי שהיו תשמישי קדושה ואבני המלון הוקבעו לדורות ואבני משה נכנסו עמהם לא"י וא"א לומר שנבנה עליהם מזבח לכן דעת הירושלמי שעם אבני המזבח היו ד' מיני אבנים ותנא דידן דעתו שאבני מלון הם אבני מזבח ולכן אמר תנא דידן ג' מיני אבנים להוציא דעת ירושלמי שא' שהיו ד' ומחלקותן כאן במחלוקת שם של ההוי"ה שהוא ג' אותיות עיקרו וה' כפולה ותנא דירושלמי קא חשיב ד' עולמות א'ב'י'ע' נגד ד' אותיות השם וכמ"ש לעיל פ' שופטים בענין מחלוקת ר' יהודא ורבנן רבנן א' ג' כהנים ור' יהודא אמר ד' ע"ש וכל העולם כלול מ"ב כי בעולם העשייה נקראין י"ב תחומין ועל זה אמר יעקב אין ז"ה כי אם בית אלקים בעולם עשייה י"ב ת"חומין נוטריקון ב"ת וביצירה י"ב גבולין ובבריאה י"ב שבטים שבטי י"ה עדות לישראל ובאצילות י"ב צירופים של שם ההוי"ה לדברי תנא דידן ל"ו אבנים היו ע"ז נגזרה גזירה על א"ה לבאר שחת שהיה להם ללמוד ולא למדו לכן וסדת אותם בסיד על עסקי סיד (ישעיה לג) והיו עמים משרפות שיד (שם מח) ל"ו הקשבת למצותי בו' ובא' מורה על זה שהיה להם לשמוע מה שהיה כתוב על ל"ו אבנים שלהם ולדברי ירושלמי שהיו ד' מיני אבנים לקבל ד' עולמות נמצא מ"ח אבנים היו (במדבר כד) מ"ח ז"ה שדי יחזה וכן מ"ח בריתות על כל מצוה ומצוה לכן נקרא גוף של אדם

ג"ו ג' פעמים י"ו קבלו על עצמו על כל גוף מישראל ולכן (ב"מ נט) במ"ח מקומות הזהירה תורה על הגר ואמרי לה בל"ו הן הן תרי תנאי אלו מ"ד בל"ו מקומות הזהירה תורה על הגר נגד ל"ו מיני אבנים אלו שכתבו עליה כל התורה כולה ומ"ד במ"ח ס"ל כדברי ירושלמי שהיו ד' מיני אבנים בכל אחד י"ב הרי מ"ח אבנים ולקבליהון עמדו (מגילה יג) מ"ח נביאים מישראל שבאו ממ"ח טיפין הנוטפות בג"ע בכל יום כמבואר בזוהר פרשת חיי שרה תנן התם בד' פעמים בשנה בכל יום עדו מנטף על הגן ונהר גדול מתחלק לד' ראשים ומ"ח טיפין מנטף בכל יום הן הן אותיות של מ"ח ב"ב צירופי ההוי"ה ונמצא בד' עולמות בכל עולם מ"ח אותיות הרי (ישעיה כח) צ"ו לצ"ו ר"ל ב"פ א"ל אדנ"י: כשלמדתי במסכת סוטה הוקשה לי על רש"י בזה הענין ג' מיני אבנים שהרי בגמרא אמרו שמשוה הקים אבנים בחייו ולמדו שם ג"ש והם אינם של יהושע אח"כ מצאתי שא"ז הניח הדבר בצ"ע ויש לתרץ בענין מחלוקת תנא דידן בג' מיני אבנים אלו וירושלמי ד' מיני אבנים.

(יומא פז) ד' חלוקי כפרה ששאל ר' מהיא בן חרש לראב"ע והשיב שאינם רק שלשה ותשובה עם כל אחת ואחת ג' פעמים ניתנה תורה בהר סיני אז זכו ישראל על כנפי נשרים לעולם הבריאה למעלה מן תרין כרובים מ' וס' שבלוחות מטטרו"ן וסנדלפו"ן בגימטריא נשרי"ם אח"כ באוהל מועד תמן איתוקם משכנא מן העולם היצירה אח"כ בערבות מואב מן העולם העשייה שמטרנותא מקננא באופן כי אז פני לבנה שהוא יהושע הגיע זמן של עבור הארץ לאכול (יהושע ה) וישבות המן כי (דברים יא) הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש שכבר שקעה פני החמה שהיא משה בשי"ד כתיב בש' לדרוש על ד' אותיות השם (תהלים סח) שבית שב"י ר"ל י"ב צירופי השם בגימטריא שי"ב הפוך בשי"ד הם שי"ב ד' אותיות השם או לפי שנס גדול נעשה בהם שעל מ' סאה היו כתובין ע"פ כל התורה כולו שנברא העולם בשם של שדי שאמר לעולמו די כן בזה היה מיעוט מחזיק מרובה ואמר להם ד"י: פרשת נצבים אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם.

בשמעתתא דיומא כיצד מלקין אותו כופה שתי ידיו על העמוד הילך והילך וחזן הכנסת אוחז בבגדיו אם נפרמו נפרמו עד שהוא מגלה את לבו והאבן נתונה מאחוריו חזן הכנסת עומד עליו ורצועה בידו כפל אחד לשניים ושניים לארבעה וב' רצועות עולות ויורדות כן ידה טפח ורחבה טפח וראשה מגעת ומכה אותו שלישי אחד מלפניו ושתי ידות לאחוריו המכה מכה בידו אחת בכל כוחו והקורא קורא אם לא תשמע והפלה י"י את מכותך וחוזר לתחלת המקרא ושמרתם את דברי הברית הזאת וחותרם והוא רחום וחוזר לראש צריך ליתן טעם מה ענין שלשה דיינים אלו דת"ר גדול בדיינין קורא השני מונה השלישי מכה ולמה מכין משולשות לפניו שלישי ולאחוריו שתי ידות בגמרא למד מדקאמר לפניו כדי רשעתו שהוא חלק א' לפניו ולאחוריו ב' רשעיות צריך ליתן טעם למה לפניו א' ולאחוריו ב' בדרך הדרש על פי דברי עקביא (אבות פ"ג מ"א) הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה ואותן ג' דברים הא' שצריך להסתכל מה שלפניו מאין באת ושתיים לאחוריו דהיינו שיתבונן לאן הולך ולפני מי נותן דין וחשבון ועז"א (איוב יד) אדם ילוד אשה קצר ימים ושבע רוגז אדם נקרא כן על שם א"פר ד"ם מ"רה וטעם הדבר שצריך להזכר שהוא אפר והולך למקום עפר ומאין באת דם ולפני מי הוא עתיד

ליתן דין ז"ס מרה תהיה באחרונה וכן ב'ש'ר ב'ושה ס"רוחה ר"ימה לפני מי נותן דין לע"ל בושה למען תהיה יראתו מן הבושה בושו כל עובדיה וכו' מאין תבא מטיפה סרוחה ולאן אתה הולך למקום עפר ורימה או ב'ושה ש"אול ר"ימה לפי זה בושה הוא מאין תבא מבית הבושת שאול הוא מקום זין וחשבון.

והנה נקרא א'ד'ם ע"ש ג' שאלות אלו א"פר ד"ם מ"רה ז"ש מאין באת ילוד אשה שפיר מלא צואה חמת מלא דם לאן הולך קצר ימים ולפני מי ליתן דין ז"ש ושבע רוגז ועז"א (משלי כב) הלא כתבתי לך שלישים על שלישים אלו שצריך האדם להסתכל לכן בפר' מלקות אמר והיה אם בן הכות הרשע נקוד בין בחירק תחת ב' (שם כג) בין תבין את אשר לפניך (שם) כי תשב ללחום את מושל היצר הרע שהוא רוח המושל שעולה על האדם בין תבין ג' דברים הא' את אשר לפניך מה לפני בואו לזה העולם גם לאחריו (שם) ושמת שכין בלועיך אם בעל נפש אתה שהוא דין וחשבון (שם) אל תתאו למטעמותיו כי הוא ועז"א (דברים יט) תכין לך הדרך ושלשת את גבול ארצך (משלי כג) לחם כזבים אל תיגע להעשיר מבינתך חדל כי מחר בא ואיננו ז"ש (שם) התעיף עיניך בו ואיננו אבל בדרך הסוד כוונת זו המשנה שלקחו רצועה של עגל כפול וכל אחד כפול לארבע ולמה לקחו ג"כ של חמור בגמרא דרש גלילאה עליה דרב חסדא (ישעיה א) ידע שור קוניה וחמור אבוס בעליו יבא מי שמכיר אבוס בעליו ויפרע וכו' ולמה כפו ידיו על תרין סטרין הילך והילך ולמה חזן הכנסת מכה אותו קוראו חזן רש"י פי' שלא שמע שום משמעות הענין הלא כתבתי לך שלישים ר"ל שלשה ספרים נפתחין בר"ה א' של צדיקים גמורים מאן אינון שלשה ספרים הן שלש מדות של אבות (תהלים נ) אל אלקים י"י דבר שהקב"ה מנהיג בהם העולם ולפי שהקב"ה מנהיג עולמו בשתי מדות הן ידיו של הקב"ה (שם לג) ב'ד'ב'ר' י"י שמים נעשו ב"מדת ד"ין ב"מדת ר"חמים והחוטא פוגם בד' אותיות השם שנחלק על תרין י"ה בשמים ו"ה בארץ (שם צו) י"שמחו ה"שמים ו"תגל ה"ארץ לכן לוקחין רצועה אחת כפול לשנים לרמוז כי תרין אתוון י"ה הם רתיכא חדא ותרין אתוון ו"ה הם רתיכא שנייה שפגם החוטא בד' עולמות אלו והכניס הקליפה במקו' הקדושה לכן צוה הקב"ה שלא לחרוש בשור ובחמור יחדיו לכן באים סיטרין אלו רצועה של שור וחמור ולוקין אותו בו שהוא סהדי שקרא אאגרייהו זילי ויבא חמור ויפרע מזה האיש לכן כופין אותו על העמוד בשתי ידיו להפרע מן הרשע הזה אשר פגם בשתי ידות של הקב"ה שברא בהן העולם דהיינו עשרה, מאמרות ועשרת הדברות ה' מול ה' הן הן (ד"ה ב יח) צבא השמים אשר עומדים עליו מימין ושמאל חזן הכנסת ברזא דחכמתא (איוב כ) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו כמ"ש בזוהר פ' וילך ופ' נצבים.

והנה שמים הוא סוד תפארת שהוא כלול משתי ידיים העליונים (בראשית כה) איש תם יושב אוהלים באוהל אברהם באוהל יצחק לכן כופין אותו על עמוד שהוא עמוד שכל שבעה עמודי עולם עומדין עליו (איוב כו) עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו (תהלים עו) מגערתך אלקי יעקב נרדם ורכב וסוס לכן כופין שתי ידיו על העמוד שהוא סוד גדולה גבורה תפארת שמתפשט הנה והנה.

וחז"ן הכנסת אד"ני תמן דינא דמלכותא אוחזו בבגדיו כי מן המצות עושה אדם בגד ועתה (ישעיה כד) בגד בוגדים בגדו עד שיגלה את לבו כי (קהלת ז) והחי יתן אל לבו לבא דכולא תמן (תהלים עג) צור לבבי וחלקי אלקים לעולם והאבן נתונה מאחריו להסיר לב האבן ממנו הוא אבן נגף אשר הלך אדם אחר יצרו הרע שלכן הוצרכו להיות ג' בני אדם לקבל ב"ד דלעילא גם א' מהדיינים קורא השני מונה השלישי אומר הכהו: גם מזה הטעם מכות משולשות שיראה שלשה ספרים נפתחין לפניו וב' רצועות עולות ויורדות בו הן מלאכי אלקים מתרין סטרין רצועין בישינ לאלקאה עולים ויורדים בסולם זה שהוא עמוד שכפו בו את האדם וכדי לזכור (בראשית כח) והנה י"י נצב עליו שהוא פגום בו לכן ב' רצועות כל א' כפול לשנים (ישעיה מ) כי לקחה מיד י"י כפלים שהוא כפל כפל כי שנים הם כפל ושנים שהם ארבעה הם (שם) כפליים בכל חטאותיה שכן גולייירין בישינ דמתגרין במלחמה הם ג"כ ד' המרומזין במזמור (תהלים עח) והוא רחום עון משחית אף חמה ז"ש (דברים כח) אם לא תשמור לעשות וגו' והפלא י"י שם של י"י והיו המכות משולשין כי ג' אותיות השם הם העיקרים יו"ד ה"א וא"ו הם בגימטרי' ל"ט והיו משולשות עם שלשה בני אדם לרמוז על ג' אותיות השם ז"ש (שם כה) והכהו לפניו כדי רשעתו ר"ל בדבר שפגם שהוא בשם של מ"ה במספר אותו השם מכין אותו וק' מאי ענין זה של ושמתם את דברי הברית שהוא סוף התוכחה לכאן וחוזר לתחלת המקרא ויש לתרץ כי בפסוק שאחר זה מתחיל משה אתם נצבים כולכם לפני י"י אלקיכם וסידרן ה' דרגין ראשיכ' שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל הא ה' דרגין דימינא טפכם נשיכם וגו' הא ה' דשמאלא כלהו דרגין אתיין כגוונא דלעילא כמ"ש בזוהר פרשת יתרו לעברך בברית י"י ובאלתו הרי שכרת משה ברית עם ישראל ה' פעמים לכן מי שנתחייב מלקות כופין אותו על העמוד שתי ידיו הילך והילך נגד ה' דרגין דימינא וה' דרגין דשמאלא שפגם בהם האדם ומאחר שזה הוא התחלת הברית כענין סידר שסידר משה המרכבות למטה מול מרכבות דלעילא לכי חוזר לתחלת המקרא שזה הפסוק הוא תחלת המקרא והתחלת הברית גם שלש שלש אלו רומזין על שפגם בג' נפש רוח נשמה שהן הן ג' עולמות בי"ע נרמזין בראשי תיבות והיה אם בין הכות ה"רשע ו"הפילו ה"שופט ר"ת ג' אותיות השם (בראשית כז) הו"ה גביר לאחיק אף שפתח ו"היה אם בין על ד' אותיות השם מ"מ אצילות היא נעלם מן י' של שם לכן כופין ב' ידיו על העמוד שגם בי' של שם פגם (דברים כה) ו"הפילו ה"שופט ו"הכהו שענין ההכאה להמתיק ג' בתי דינין אלו ולכן שלישי מלפניו הוא הנפש אשר עומדת וחופפת עליו בקבר ולאחריו כדי ב' רשעיות נגד רוח ונשמה שהרוח הולך ולא ישוב והנשמה הולכת לעילא (ת'ק'ע'ו בריתות על כל מצוה הוא סוד יחוד קב"ה ושכינתיה מנין יסו"ד מלכו"ת (משלי ג) בכל דרכיך ד"ע ה"ו): אעתיק דברי האר"י ז"ל בענין מלקות משארז"ל (כתובות לג) חייבי כריתות שלקו נפטרין כי מלקות עולה תקע"ו כנגד כל הדינים בין נחים וקשים ושרשם מאלקים ואדני מילוי אלקים עולה ש' וריבעו עולה ר' הרי ת"ק מן מלקות ואח"כ ס"ה מן אדני עם ט' אותיות משני שמות אלו והכולל שלהם הרי מלקו"ת לכן המלקות מתקן כל הדינים נחים וקשים ולכן הקושר בעמוד הידים יכווין לארפיא ולזה יכוון המכה ברצועות שור וחמור שהם קליפות חמורות וצריך ב"ד של שלשה נגד כ'ח'ב שהם חשובות כאחת כי שורש הקליפות הם מלמעלה למטה וצריך ב"ד של ג' לתקן הדינים

ע"י קו המדה ממקור העליון והאומר הפסוקים הוא הגדול יאמר אותם עם הטעמים שהוא כנגד כתר והאומר הכהו ישב בצד שמאל נגד בינה דינים מתערין מינה והאומר והוא רחום ישב בצד ימין נגד חכמה כרחם אב על בנים וצריך המקושר כשקושרין אותו לומר (ירמיה י) יסרני י"י אך במשפט אל באפך פן תמעטני.

לפי דרכי והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשע"ו ר"ל מספר ר"שעו שהוא מלקו"ת: לפי שכבר אתם נצבים היום כולכם לפני י"י לעברך בברית וכבר כתבו התו' בשם ירושלמי בסוטה פ' אלו נאמרין שאין לך אדם מישראל שלא כרת הקע"ו בריתות על כל מצוה ומצוה י"ב ברוך בכלל וברוך בפרט וי"ב ארור בכלל ובפרט הרי מ"ח ללמוד ללמד לשמור לעשות הרי ד"פ מ"ח הרי סוד אתם נצבי"ם היום כלכם לפני י"י אלקיכם כמנין נצבי"ם יש לכל איש ישראל בריתות על כל מצוה ומצוה לכן פתח ברבים וסיים ביחיד כי על כל אחד מישראל עברו עליו קצ"ב בריתות על כל מצוה ומצוה ולפי דברי רבי שאמר (סוטה לז) לדברי ר' שמעון בן יהודה איש כפר עכו שאין לך אדם מישראל שלא נכרתו עליו מ"ח בריתות של שש מאות אלף וה' אלפים ותק"ן ז"ש אתם נצבים היום כולכם איש בעד איש כל איש ישראל ר"ל אחד מישראל הוא ערב ההרבה בעד כל ס' רבוא שלהם וכמו שבכאן היו קצ"ב בריתות כן ג"כ בהר סיני קצ"ב בריתות וכן ג"כ באוהל מועד קצ"ב בריתות הרי ג' פעמים קצ"ב כמנין מלקו"ת ומנין רשע"ו ז"ש (תהלים פא) תקע"ו בחודש שופר במדרש חדשו מעשיכם שפרו מעשיכם תקע"ו בריתות שכרתו עליהם ח' פעמים ע"ב נגד ח' תיבות שיש בפסוק יסרני.

י"י אך במשפט שכתבהאר"י ז"ל שצריך לומר בשעת מלקות גם אלו ג' מלקות שהם נגד ב"ד דלעילא ג' אותיות השם הגדול הוא אברהם קורא הפסוקים ושל שמאל אומר הכהו הוא יצחק ויעקב הוא האומר והוא רחום"ם כי קו הרחמים הוא יעקב. או נאמר (ישעיה מח) ישראל מקוראי ויעקב הוא הגדול בחיר שבאבות ויצחק אומר הכהו ואברהם"ם בגימטרי' רח"ם אומר והוא רחום ג"פ קורא פסוק זה הן הן כל הקללות י' של אדם י' של חוה י' של נחש ט' של אדמה שנתקללו ממעשיו של נחש גם רמז על ג' חלקים אלו שמכין א' לפניו ושתים לאחריו על ג' מדות של אבות העולם (בראשית לב) ויעקב הלך לזרכו ואח"כ תרין משיריין של אברהם ויצחק דאזלי לקבל אולפן דצדיקייא (שם) ויפגעו בו מלאכי אלקים הם משיריין דאברהם ויצחק וישלח יעקב מלאכים לפניו ואח"כ הולכין אברהם ויצחק לאחריו כדאיתא במדרש הנעלם פרשת וירא לכן מכין חלק א' לפניו נגד יעקב ושתים לאחריו נגד אברהם ויצחק ז"ש (זכריה יג) מה המכות האלה בין ידך ואמר אשר הכיתי בית מאהבי לפי שהמכות הם בין ידים כופה ידיו הנה והנה כי הקב"ה ברא העולם בשתי ידים (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים וז"ש אח"כ (זכריה יג) פי שנים בה יכרתו יגועו והשלישית יותר בה והבאתי את השלישית באש הן הן ב' שלישים שמכין לאחריו כי שני חלקים יזרקו לאחריו והשלישית אשר ישארו הן השליש שמכין לפניו (תהלים קמ) ישבו ישרים את פניך עוד ענין קשירת ב' ידים כדאיתא בתיקונים ב' מלאכים ממונים הא' כתביאל הב' חתמיאל בי"הכ לכן בר"ה א' אבינו מלכנו כתבינו ובי"הכ א' אבינו מלכנו חתמנו יד כותבת בר"ה ויד חותמת בי"הכ לכן ברכת השיבנו הוא ברכה ה' פותחת בה' ומסיימת כה' כי ה' רומזת על תשובה תשוב

ה' (ישעיה נה) דרשו י"י בה' מצאו ולכן רוחו של יעקב נברא בה' וביום ה' אומרים (תהלים פא) הרנינו לאלקים עזנו (שם סב) כי עז לאלקים (שם פא) הריעו לאלקי יעקב.

גם ע' שרים שלמעלה נחלקין על ה' פעמים י"ד דהיינו י"ד שרים ממזרח י"ד שרים ממערב י"ד מצפון י"ד מדרום י"ד מלמעלה הרי ה' פעמים י"ד ז"ש מה המכות האלה בין ידיך הם השרים העליונים שמסכימין להלקותו (יחזקאל ח) וישלח תבנית י"ד ויקחני בציצת ראשי במזמור (תהלים קיא) אודה י"י בכל לבב שלעולם צריך להזכיר מעמד הר סיני (דברים ד) יום אשר עמדת וגו' בחורב ז"ש (תהלים קיא) בסוד ישרים ועדה גילה להם רז של מלאכי השרת שאמרו מתחלה נעשה ואח"כ נשמע ז"ש (שם) גדולים מעשה י"י ואח"כ (שם) דרושים לכל חפציהם שאז (שם) הוד והדר פעלו וצדקתו עומדת לעד ואח"כ באוהל מועד חזרו ונשנו (שם) זכר עשה טעם שחזר ונשתלשלו בערבות מואב לפי שטרף נתן ליריאו שכפה ההר כגיגית שהיו אנוסים והיו יריאים מפני הטירוף אבל עתה (שם) יזכור לעולם בריתו על ברית של ערבות מואב שהעמיד משה ה' דרגין מול ה' דרגין והאיך היה הברית (שם) כח מעשיו הגיד לעמו הם כ"ח פרקים של שתי ידים של הקב"ה דבר זה הגיד לעמו דוקא (שם פא) כי חק לישראל הוא (שם קמז) חקיו ומשפטיו לישראל לא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום שלא הודיע הקב"ה יום הדין ומזה הטעם לא כתב בתורה שר"ה הוא יום הדין כדי להעלים מן א"הע ז"ש (שם פא) בכסא ליום חגיגו שלא גילה הקב"ה וכיסה יום הדין בתורה הטעם הוא כי חק לישראל ולא לא"הע ז"ש (שם קיא) לתת להם נחלת גוים שגם חלק של א"הע ירשו ישראל וחזרו ומפרש מהו כח מעשיו לז"א (שם) מעשה ידי"ו אמת ומשפט נאמנים כל פקודיו כ"ח כ"תביאל ח"תמיאל עשויים באמת זה הושענא רבה.

(שם) ראשית חכמה יראת י"י ר"ל כשקבלו התורה מתחלה היה ביראה: את"ם נצבים היום כולכם לפני י"י אלקיכם. אמ"ת אתם נצבים כשהם כולכם לפני יי אלקיכם בפה ובלב כמ"ש כי קרוב אליך הדבר בפיו ובלבבך במדרש אתם נצבים אימתי כשתהיו אגודה אחת היום כולכם בנוהג שבעולם אדם נוטל אגודה א' של קנים בבת אחת ולא יכול לשברה ואלו אחת אפילו תינוק יכול לשברה וכן אתה מוצא שלא יהיו ישראל נגאלין עד שיהיו אגודה אחת שנאמר (ירמיה ג) בימים ההמה ילכו בית יהודה על בית ישראל ויבואו יחדיו מארץ צפון וקשה מה ענין אגודה אחת לפרשה זו בדרך הפשט בפרשה זו הכניסם לברית וקבל כל א' מישראל ברית של ס' רבוא כדאמרינן בגמרא סוטה (דף לז) ונעשו עריבים זה לזה וא"כ בזה ערבות אחד מחייב לשלם בעד חבירו ז"ש כל איש ישראל ר"ל איש א' מישראל הוא כלל כל ישראל בענין לעברך בבריה ובאלתו ולכן נקראו ישראל (ירמיה נ) ש"ה פזורה ישראל כשלוקה אחד מרגיש בו חבירו כן גם ישראל (ויקרא כו) וכשלו איש בעון אחיו לפי שכל ישראל נקראו איש אחד לכן כשלו אחד באחיו וכן כשחוטא אחד מחויב חבירו לשלם בעדו (ומביא ראייה) וכן לע"ל כי בכאן נרמזה סדר גאולה אחרונה ע"ד המדרש פ' בא (איוב לא) מה אעשה כי יקום אל וכי יפקד מה אשיבנה לע"ל ידין הקב"ה א"הע בקימה ובנציבה.

והנה סידר משה בזו הפרשה סדר הערבות איך הוא מי שיש בידו למחות ולא מיחה לכן פתח ראשיכם שבטיכם (שבת נד) הנהו דריש גלותא מתפסי אכולא עלמא לפי שיש

בידם למחות כמ"ש הנביא (מלכים א כב) ראיתי את כל ישראל נפוצים אל ההרים הן המנהיגים ראשיכם שיש בידם שבט מוסר ז"ש שבטיכם ולא אמר לשבטיכם למד חסירה ולכן אמר ג"כ טפכם כי הם הן עריבים בעד אביהם בשעת הר סיני אבל בהקהל אמר מתחלה נשיכם שבאו לשמוע ואחר כך טף: (בראשית א) בעשירי באחד לחודש נראו ראשי ההרים.

ר"ל ביה"כ שהוא עשירי לתשרי גם בר"ה שהוא אחד לחודש נראו ראשי ההרים אתם נצבים היום בר"ה צריכין להיות באגודה אחת כי יום תרועה לשון אהבה וריעות: וענין אגדה נרמזו בו ד' מלוי השם בעולם אצילות השם של ע"ב במילוי יודין הרי א' שם של ס"ג בעולם הבריאה יש לו עוד ב' ענפים מילוי ס"ב וס"ז הרי ג'.

שם של מ"ה בעולם היצירה יש לו ג' ענפים מילוי מ"ד מ"ה מ"ט הרי ד' שם של ב"ן בעולם עשייה יש לו ד' ענפים ג"ן ד"ן ז"ן ה"ן הרי ה' מן אגדה. ז"ש השם הוא סוד אגדה אחת לעשות רצון א"ש לכן גם ישראל יהיו לעתיד דמיון שמו יתברך ויהיו כולם אגודה אחת כמ"ש (עמוס ט) ואגודתו על ארץ יסדה ר"ל כמו שאלו ד' מילואי השם שהם קשורין וכלולין זה בזה כן נתן הקב"ה שישראל למטה יהיו באגודה אחת (ד"ה א יז) מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ וסי' כל הציירופים (תהלים נא) ופי יגיד תהלתך י"ג ענפים ואח"כ י"ד צירופים נשתנים: בזוהר ר"מ פ"א אמור על ענין יום הדין של ר"ה שניתן רשות למקטרג לחפאה פתחא ולכסאה ומסיים שם ואי תימא מאן ידע דהכי הוא רזא דא אתייהב לחכימין ואף מאן דלא חכים יכול לידע מן דין שלמטה איך הוא למעלה כי כל מה שיש בארץ יש בשמים ועז"א הנסתרות לי"י אלקינו ר"ל אעפ"י שמשפטי י"י הם נסתרות מ"מ מן נגלות לנו ולבנינו לעשות למטה יכולין לידע מה למעלה וכה"א (שם פא) בכסא ליום חגיגנו שנתכסה ממנו משפט העליון אבל על כל פנים מן חק ישראל למטה יכולין אנו לידע משפט לאלקי יעקב וכה"א (חבקוק ג) כסה שמים הודו ז"ש (תהלים קטו) השמים שמים לי"י ואין האדם יכול לידע מה בשמים לז"א (שם) והארץ נתן לבני האדם מאחר שנתן הקב"ה לאדם בארץ בזה יכול לידע מה שהוא בשמים ואמר זה על יום ראש השנה כמ"ש (שם) י"י זכרנו יברך שהוא יום הזכרון (שם) יוסף י"י ע'ל'כ'ם עלכם ועל בניכם כפל נוטריקון (ר"ה כו) ע וברים ל"פניו כ"בני מ"רון (תהלים קטו) ברוכים אתם לי"י א"תם אפילו מוטעין שוגגין מזידין ז"ש אתם נצבים היום כולכם ר"ל כמו שאתם נצבים היום למטה כולכם כן עומדין ה' מול ה' דרגין לפני י"י אלקיכם למעלה: יש בתורה כ"כ קרין וכתבין כמנין ק"רין וכת"בין שהוא חשבון תתמ"ח (בראשית לח) למי חתמ"ת והפתילים והוא סוד או"ת א"מת מנין ד' שמות הוי"ה המנהיגים ד' עולמות א'ב'י'ע' ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן וד' שמות אהי"ה קס"א קס"א קמ"ג קנ"א בשילוב שתייהן ביום צריך להקדים שמות אהי"ה ואח"כ הוי"ה ובלילה להיפך מדת לילה ביום ומדת יום בלילה אב הרחמן מ"רחם בא"יק תתמ"ח: כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו.

בפה ובלב האדם שם ב"ן ד' לכן אמר נצבים (שמות יג) למען תהיה תורת י"י בפיך וכה"א (תהלים לז) תורת אלקיו בלבו כי בלב ובפה בו שם בן ד' בפיך תורה שבע"פ ובלבבך תורה שבכתב כן פירש"י קאי על תפלה כי צריכין תרין סיטרין אלו לתפלה.

בזוהר פר' ויקרא בשמחה וברננה בלב ובפה ובזה (שם ק) דעו כי י"י (שם) הוא אלהים תורה שבכתב שמחה בע"פ רננה ז"ש (שם) מזמור לתודה סימן ק'.

ק' ברכות של תפלה שצריך לעמוד לתפלה מתוך דבר הלכה פסוקה (שם) ה"ריעו ל"י"י כ"ל ה"ארץ ר"ת הלכ"ה עבדו את ה' בשמחה תורה שבכתב משמחי לב ברננה בע"פ ובזה שמייחד בכתב ובע"פ בזה דעו כי י"י הוא אלקים הוא עשנו ד' פ' ה' הוא לקבל ד' קליפות ג' מהן ג' שני ערלה אש רוח ענן תמן מעשה עבירה ושנה הרביעית לקבל קליפת נגה תמן מחשבה של עבירה דבר זה מבואר בלחש בפ' ויקרא עטיפא בקטפא אודמנא שרי שרי ע"ש חד שרי לקבל מעשה וחד שרי לקבל מחשבה גם בקדושה ג' עולמות תמן מעשה ועולם האצילות עולם המחשבה ז"ש כי קרוב אליך הדבר בלבבך עולם המחשבה לעשות עולם המעשה ל' של וישליכם גדולה לע"ל תהיה מעלת ירושלים שלשים מעלות (ברכות לב) בפ' אין עומדין כל חיל ורהטון שלשים על שלשים (ישעי' נד) כדכ"ד שמשותיך יעקב אמר שיר למעלות כפול על ל' מעלות של סולם שהם ג' עולמות וכ"א.

כלול מי' הרי שלשים צדיקים בכל דור כמנין יה"ה: ירושלים גבוה ג' פרסאות שהוא י"ב מיל ז"ש (דברים טז) בכל שעריך אשר י"י אלהיך נותן לך לשבטיך ר"ל נגד שבטי י"ה ה' שערים י"ב מיל על כל שבט מי"ל נוטריקון (תהלים צא) מ"לאכיו י"צוה ל"ך לוויה של כל אחד מיל הן שלשה עולמות בי"ע שגיביה הקב"ה ירושלים מן העולם העשייה לבריאה דרך שלשים מעלות תלת דרגין ז"ש ירושלים ג' פעמים הם על ג' עולמות אלו סוד נפש רוח נשמה ולעתיד לבא יהיה הכל נשמה.

אתם נצבים היום כולכם. בלשון זה רמז להם על סוד רוח הקודש כל איש אשר איננו פה עד סוף כל הדורות וכמו שקיבל משה (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר שם קבלו תורה שבע"פ כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ואיתא במדרש שמואל ע"פ (שם יד) התיצבו וראו וגו' מסר הקב"ה למשה מגלת בית המקדש ומסר לו בעמידה פה עמוד עמדי מסר ליהושע ויתיצב שם עמך (תהלים קיט) לעולם י"י דברך נצב והוא בשמים לכן קבלו על כל דור ודור אמונתך כוננת ארץ ותעמוד: פר"א (פרק טו) ר' אליעזר אומר אני שמעתי באזני י"י צבאות (עיינן זה המאמר באורך בפרקי דר' אליעזר' עד מספר החיים): ענין הן אמת חכמים הגידו שימי האדם נחלקין לד' חלקים ימי נערויות ימי בחרות ימי זקנה ימי שיבה וקצתן חלקו על ג' עלייה עמידה ירידה הן הן ד' זמנים אלו נגד ד' פתחים ובכל פתח כשהוא בא לאותו זמן מלאכים רחמנים נותנים לאדם עצה שישוב מדרכו ולכן בפתח ראשון שהגיע לימי הנערויות שהיצר (מלאכי ג) בוער כתנור אש בתוך ערלים וגחלים וכו' הם ימי העלייה כשיגיע לימי נישואין ולומד תורה בטהרה הלכה ישא אשה ואח"כ לומד תורה מה לך להיות מרוחק מתורת אלקים וכו' כשהוא בא בפתח שלישי שכבר הגיע לארבעים וקאים אדעתיה דרביה מה לך להיות מחוק מספר החיים כי אז (ישעיה ד) כל הכתוב לחיים בירושלים קדוש יאמר לו וגו' הפתח רביעי שהוא מן ס' ואילך כי למידין אנו מפתחו של היכל שהיה ד' ובכל כ' סימנא מילתא (תהלים קכח) יגיע כפ"יך כי תאכל כל הנהנה מיגיע כ"פו (שם קלט) ותשת עלי כפכ"ה: שבעה דברים אמר שלמה נגד עצל ומה שאמר שלמה גדול קשה מכלם כיצד אמרו לעצל הרי לך למוד

תורה והוא משיב מתיירא אני מן ארי אלו על שבעים שנה של שנות האדם בזה העולם בשלשה פרקים בשנה לקבל שלשה בתי דינין שנידון האדם ג' פעמים וסי' (משלי כד) ר"א"מ"ו"ת לאויל ר"אש השנה א"חר מ"ות ו"אחר ת"חיייה (שם כב) הלא כתבתי לך שלישים על ג' זמנים אלו.

מג' פרקים נידון בד' זמנים כל ימי חלדו שהם שחרית מוסף מנחה נעילה נגד ימי הולדו הוא שחרית נגד בחרות הוא מוסף כח בן עשרים לרדוף ימי עמידה מנחה ימי זקנה ושיבה נעילת שערים שאז כל השערים מגיעין לנעול (תענית כד) ד"פ הכהנים נושאים כפיהם שהם אנשי חסד כי מלאכי רחמים בכל ד' זמנים מצויים שהם נגד ימי הילדות והשחרות כשהוא זמן בחרות נגד תפלת מוסף ערבית הוא נגד הדין של זה העולם שהוא מסוגל לענות נפש מי שטרח בע"ש יאכל בשבת הם נגד דין שלאחר המיתה כי אז מעמידין גוף ונשמה עולם שאחר החתימה: כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך.

פ"י רש"י בכתב ובע"פ כי תורה שבכתב כפשוטו ובמדרשו גושפנקא דבה תליא תורה שבע"פ ממש שכן תורה שבעל פה מתחיל במ' של מ"אימתי במס' ברכות ומסיימת בעוקצין בשלום בס' סתומה והוא ענין פלא לא נפלאות הוא מ'מ'ך שהסוד (שמות ב) מן המ"ם משיתיהו (שיר ו) ושמונים פילגשים ממש על מנין ב' מ"מ שהוא פ' לכן היה משה בן שמונים שנה בעמדו לפני פרע"ה לבטל פ"ה ר"ע מן העול שבא משה באיפת אד"ה כבד פה לקבל תורה שבעל פה לקבל תורה שבכתב היה כבד לשון כי (משלי טז) דם מערכי לב שהוא חותם תורה שבעל פה (שם) ומי"י מענה לשון כי לשון הוא קולמוס הלב ולפי שמשו (שמות יט) ידבר והאלקים יעננו בקול מ' ס' שבלוחות עומדין בנס כי הוא פוט"ה שר השכחה שמספרו מאה (נראה שגרס פוטה בטית) אמר (איוב כח) והחכמה מאי"ן תמצא שהוא נעלם מ"ם שי"ן ה"א והוא חשבון מיכאל"ל זנגיא"ל שר התורה (משלי טז) לב חכם ישכיל פיה"ו שהוא מאה ואחד כמ"ש אינו דומה לומד פרק ק' פעמים למאה וא' לכו בערבי פסחים עד מאה פקע שידא שאמר מאה ואחד ולא היה שוב יכולת לשד אצל זוגות רק עד מאה כי מאה עיירות נתן יצחק לעשו עד גנדיאל שהוא רום לקבל מאה שערים בקדושה אשר זרע יצחק בארץ ההוא אבל זכיננו אשרי מי שבא לכא"ן שהוא מאה ואחד אז ותלמודו בידו מתקיים.

ז"ש פה בפיך על תורה שבע"פ ובלבבך על תורה שבכתב שחתומה בלב כל חכם ל"ב ב' של בראשי' ל' של לעיני כל ישראל לכן בעינין פיו ולבו שווין שבהם תלוי שם בן ד' כי ה' אונות אית לריאה המנשבת על הלב ושית עזקאן לקנה הרי ו"ה ה' מוצאות לפה והדיבור היוצא הוא כעין י' הרי דא קשור בדא שיהיה ד' אותיות שווין מבית ומבחוץ תצפנו ה' מול ה' ז"ש ה' נסתרות לי"י וה' נגלות לא נפלאות הוא ממ"ך ולא רחוקה הוא על ב' ההין אלו אמרו ד' פעמים הוא הוא בפ' כבר ידעת שד' מיני תשובות הן תשובת הבאה תשובת המשקל תשובת הגדר תשובת הכתוב והתשובה נמשלה לה' ז"ש (ישעיה נה) דרשו י"י בה' מצאו ד' פעמים תשובה בזה הפ' לכן ד' פעמים הוא נגד כל דרך תשובה אמר פעם א' ג' נעלמים הם בה' בא' בי' סימן יה"א שמייה רבא) (תהלים כז) י"י אורי בר"ה וישעי ביו"ה הכ מעוז חיי (שמות טו) עזי וזמרת יה שהוא הושענא רבא): במדרש אתם נצבים אימתי היום כולכם לפני י"י אלקיכם כשתהיו באגודה אחת

בנוהג שבעולם אדם וכו' אין ישראל נגאלין לע"ל עד שיהיו באגודה אחת וכו' הה"ד (איוב לא) מה אעשה כי יקום אל וכי יפקוד מה אשיבנו מי אמר פסוק זה שר העולם אמרו וכן כל באי עולם עתידין לומר כך אנו מוצאים בדור המבול דן האלקים העולם בישיבה.

(בראשית ז) וימח את כל היקום אבל במצרים דן אותם בעברה שנאמר (שמות יב) ועבר י"י לנגוף את מצרים אבל לע"ל דן בעמידה שנאמר (זכריה יד) ועמדו רגליו ביום ההוא וכתוב לכן חם לי נאם י"י אם בישיבה דן לדור המבול וימח את כל היקום ובעברה דן מצרים והרג אותם כשיבא לדון העולם מי יוכל לעמוד ז"ש מה אעשה כי יקום אל מפני מה עתיד לקום מפני (תהלים יב) אנקת אביונים עתה אקום יאמר י"י עז"א למען תשכילו את כל אשר תעשון: אתם נצבים היום כולכם לפני י"י אלקיכם וכשם שאתם נצבים כן (תהלים קיט) לעולם י"י דברך נצב בשמים (בראשית כח) והנה י"י נצב עליו ודא (תהלים קיט) אמונתך אשר כוננת ארץ ותעמוד אז גם הם בעמידה (שם) למשפטיך עמדו היום כי (משלי כז) כמים הפנים אדם למטה כאדם על דמות הכסא (יחזקאל א) ד"מות כ"מראה א"דם (תהלים צ) תשב אנוש עד ד"כ"א דע מה למעלה ממך אתה יכול לידע איך הוא למעלה כי כל מה שאדם עושה כן משפטו למעלה מה למטה כן למעלה וכה"א (שם קכא) י"י שומריך י"י צלך כשם שאדם עושה עם צל שלו כך למעלה: מצוה ראשונה של תורה ממנין הרי"ג מצות פרו ורבו ומצוה אחרונה ממנין תרי"ג מצות ועתה כתבו לכם השירה הזאת לכתוב כל אחד ספר תורה לעצמו נעץ סופו בתחילתו שכל אחד מישראל יכתובספר תורה ולרבות בתורה ז"ש רבא (שבת לא) נשאת ונתת באמונה עסקת בפרי' ורבי' הכל על התורה קאמר וכתב בהתוספת שאין תחילת דינו של אדם רק על התורה לכן אמרו בפרק חלק (דף צט) הלומד תורה ואינו מחזר אחריה דומה לאשה שיולדת ומקברת בניה כמו שיש בנים גופניים כך בנים רוחניים ז"ש (הושע ד) ותשכח תורת אלקיך אזי אשכח בניך גם אני כי בנים תלוין בתורת י"י ז"ש רז"ל צדיקים במיתתן קרויין בנים שמוסיפין בהשגת תורת י"י (תהלים קד) תוסף רוחם יגועון: פרשת האזינו נשאלה שאלה בבית מדרשו של רבינו ניסים גאון על סימן ב"ג המלך ופת וילך למה אין מחלקין פ' נצבים וילך ותשובתו הכלה שנה וקללותיה תתחיל שנה וברכותיה קשה לפי זה גם בפ' האזינו היה לנו לסיים קודם ר"ה הארכתי בספר הראשון השני השלישי ועתה אומר אני (שם צב) מה גדלו מעשיך י"י כי בכל פ' ופרשה מן פר' דלעילא יש מעין עניינו של יום כמו שהארכתי שם בפ' נצבים קודם ר"ה שחילק משה שלש כתות נגד ג' ספרים שפותחין בר"ה ראשיכם נגד ספרי צדיקים טפכם נשיכם בינונים מחוטב עציך נגד רשעים וכל ענין של יום ר"ה שבאו (איוב א) בני אלקים להתייבב מבואר בארוכה שם בדרושים אשר דרשתי.

גם עתה בזו הפ' מבוארים עניינים של גמר החתימה הושענא רבה ולכן יש פסוקים בזו הפ' נ"א שהוא רמז על (בראשית לג) יעבר נ"א אדוני לפני עבדו על יום הושענא רבה שנתן הקב"ה עבור אברהם שהיה דור כ"א והוא שם של אהי"ה מספר (תהלים לט) א"ך בצלם יתהלך איש שנתן הקב"ה חותם שלו באותו יום: כי שם י"י אקרא.

הזכיר משה את השם בזו הפרשה אחר כ"א תיבות להורות נתן בלבנו כי לא ניכר רחמן רק אחר כ"א יום לגמר חתימה שהוא יום של אברהם כי ג' שמות הם בסוד י"ב א"היה הויה א"דני בר"ה שם של א"דני וביו"הכ שם של י"י ובהושענא רבה שם של א"היה (בראשית כב) ויקרא אברהם שם המקום ההוא י"י ירא"ה שהוא אשר יאמר בה"ר הושענא ר"בא י"י יראה ב' פ' ירא"ה הרי בגי' הושענא"א שהוא סוד ארי"ה גבור"ה לב"ת ג"בורה עילאה גבורה תתאה (תהלים ה) ברוב חסדיך אבא בית"ך לא אמר בביתך רק ביתך בגי' ב"פ גבור"ה (שם קו) מי ימלל גבורות שהם ב' גבורות ב' פ' גבורה בגי' הושענא"א ובמלת נ"א נרמז בנ"א יום מן ר"ח אלול עד גמר חתימה נ"א יום ז"ש משה הצר תמים פעלו לקבל אברהם כי כל דרכיו משפט לקבל יצחק אל אמונה לקבל יעקב ג' חלקי הדין בר"ה מתעטר יצחק לריש אבהן ביוה"כ יעקב בהושענא רבה אברהם וזה ג"כ סימן ה"זיו ל"ך לרמוז שהזיו והזוהר יבא לנו לישראל לסוף נ' יום שמרחיקין מן שור תם ומועד נ' אמה ביומי ניסן וביומי תשרי על נ' יום מן פסח עד יום מתן תורה (שמות יג) וחמשים עלו בני ישראל מארץ מצרים ג"כ ניתן לנו נ' יום מן ר"ח אלול עד יום גמר חתימה כמ"ש לעיל על פסוק (הושע ג) ואכר' לי חומר שעורים בט"ו כסף ט"ו הוא ראשון לחשבון עונות שהוא ט"ו בתשרי סוכות (שם) וחומר שעורים ל' יום של אלול (שם) ולתך שעורים הם ט"ו ימים ואח"כ ימים רבים הרי ה' ימים עד יום הושענא רבה (שם) ואומר אליה וגו' לא ת'זני כי תכלית השנה עשי"ת תכלית י' ימי תשובה יום הכפורים ותכלית יום הכפורים תפלת נעילה: כי שם י"י אקרא.

משה צירף שמו ית' ונתן לנו מהם זמנים של תשובה קח שני אותיות אחרונות של השם ה' פ' ו' הרי ל' הרי נתן לנו זמן ב"ד שלשים יום ואח"כ שתי אותיות הראשונות ותכה זו בזו י' פ' ה' הרי נ' יום שנתן הקב"ה לישראל עד יום גמר החתימה (דניאל ט) לכלא הפשע ולהתם חטאות ישראל ולכן הלוי' מן ל' שנה עד נ' עבודת י"י עליהם שזה הוא צירופו של שם בן ד' ל"ן בסתר (תהלים צא) בצל שדי גבי יעקב אתמר (בראשית כח) וילן שם אבל (תהלי' מט) אדם ביקר בל ילין לא ל"ן כבודו עמו שהוא סוד צירוף שם בן ד' לכן היתה התיבה רחבה וקומתה שהוא צירוף שם י"י (משלי יח) מגדל עז שם י"י על תיבה אי' בו ירוץ צדיק ונשגב או יאמר כי שם י"י אקרא על זמני התשובה לקח הקב"ה י' של שם והוא י"הכ י' בחודש אח"כ ה' ימים לסוכות יום ראשון לחשבון עונות סוכות אח"כ ו' של שם והוא הושענא רבה וכן בחודש ניסן י' שהרי פסח מקחו בעשור אח"כ ה' יום א' של פסח ואח"כ ו' ז' של פסח שהיה קריעת ים סוף כי שם י"י אקרא על סוכ"ה שהיא כלולה מתרין שמהן אדנ"י הוי"ה ה"ס כ"ו כי שם י"י אקרא על ד' מינים שבלולב שהם תחת הקב"ה בעצמו ולא תחת שום שר כמ"ש דוד (תהלים קטז) כוס ישועות אשא על ניסוך המים (שם) ובשם י"י אקרא על ד' מינים שבלולב ע"ם נב"ל קראם כן לפי שעל כל מצוה ומצוה כרתו קצ"ב בריתות כמ"ש תוס' פ' אילו נאמרין (דף לח) מה חרי האף ר"ל א"ף מלא אל"ף פ"א בגימטריא קצ"ב ג' פ' קבלו עליהם ברית בהר סיני באהל מועד בערבות מואב ג"פ קצ"ב מנין תמי"ם פעלו ז"ש התרגום על עם נבל עמא דקבילו אורייתא כי קבלו ההורה בכל כך כמנין ע"ם נב"ל לכן בגוי נבל אכעיסם: הזיו ל"ך רמזו על הזמנים שמתחילין י' ימי תשובה ל' יום של אלול ד' של תשרי ואח"כ נצחו ישראל והזיו והזוהר לישראל עד יום גמר חתימה שמרחיקין משור

המועד נ' יום ואז חבוט חביט ערבה הם שפת שקר העומדים עלינו שני ערבי נחל הם שני מרגלים מצורעים והם בעצמם מודים שהזיו יבא לנו כמ"ש עשו (בראשית לג) יהי ל"ך אשר ל"ך: הזיו ה' הוא פתחה של תשובה (ישעיה נה) דרשו י"י בה' מצאו ז הוא ז' ימים שבין ר"ה ליום כפור שבת זו שלא לאכול פת של גוים ויעקב אמר (בראשית כט) מלא שבו"ע זאת ו' הואיה"כ י' על יום הושענא רבה שלקח הקב"ה ו' מן השם ועשה ממנו גמר חתימה כי אות ו' מן א"ב הוא אהי"ה הא כיצד אבג'ד'ה'ו בגי' אהי"ה לכן נטל הקב"ה אות ו' של שמו וחתם בו כי אהי"ה פ' אהי"ה בגימטריא אמ"ת (משלי ח) ואהיה אצלו אמון ומשה שחתם שמו בזו הפרשה בה' פסוקים ראשונים לפי שמקורו שם לכן פתח ואעידה בם בראש היריעה שסימן (תהלים סח) בי"ה ש"מו לא זכר בזו הפ' השם רק אחר כ"א תיבות מנין אהי"ה כי הקב"ה אמר למשה (שמות ג) אהי"ה אשר אהי"ה ויש כ"ג טעמים בספר מקנה אברהם: (הענין שהוא פסוק ה' מן הפר' ויש לו ה' סימנים ומתחיל בה' ומסיים בה' ויש בו תיבות מנין חיי"ם) בכאן נרמז סוד התשובה שהיא נרמזה בצורת ה' בסוד דרשו י"י בה' מצאו כמ"ש במסכת מנחות (שם לד) מי האיש ה"חפץ חיים וגו' כי כמו שתקנו רז"ל בתפלת י"ח ברכה ה' ברכת תשובה ומתחלת בה' השיבנו אבינו ומסיימת בה' ה' סימנים אלו נגד ה' פרצופי' נפש רוח נשמה חיה יחידה בפרשה וישב ת"ח רזא דמל' אית רוגזא דאיהו מברכא מעילא ומתתא ואיקרי ברוך כד"א (בראשית יד) ברוך אברם לאל עליון ואית רוגזא אולטייא לעילא ולתתא (שם ג) ארור אתה מכל הבהמה (שם מט) ארור אפם כי עז על רזא דנא אית תרין טורי את הברכה על הר גריזים ואת הקללה על הר עיבל לקבל אלין תרין דרגין ועל דא הא איקרי ברוך הא איקרי ארור מסטרא דדינא קשיא נפקין תרין רוגזין לתרין סטרין חשב בזוהר ו' דברים בכרכה ו' דברים בקללה לכן ששה שבטים עלו על הר גריזים לברכה וששה עלו על הר עיבל לקללה.

הלי"י תגמלו זאת עם נבל ולא חכם: עמא דקבילו אורייתא ולא חכימו דריש מלשון נובלת חכמה תורה רמז כאן סוד (ישעיה מ) שאי סביב עיניך וראי כלם נקבצו ב"א ל"ך ר"ת נב"ל שהוא גלגול הבל רק שנהפך ה' לנ' כי הבל חטא באימא א"י מן אדני לכן ה' מן הלי"י רחוקה מן התיבה (בראשית ז) ותרם התיבה מעל הארץ ה' גדולה רומזת על דור המדבר כולם מסוד ה' ראשונה ז"ש כי דור תהפוכות ה"מ ב"נים ל"א אמן במ ר"ת הבל"ל שלא השלימו מה שמוטל עליהם רק עם נבל רזא דא (שמות יח) נבל תבול גם אתה גם העם הזה אשר עמך שכלם באו מחיליה להשלים נ' שערי בינה ונהפכו (תהלים יד) אמר נבל בלבו אין אלקים בנים לא אמן ב"ם.

עם שם של מ"ב עולים הנשמות בכל לילה ולילה לכן משה אמר קודם מותו שירה זו שים בה מ"ב פסוקים ועמו עולה הנשמה לעילא כמ"ש כי שם י"י אקרא על שם של מ"ב ז"ש בנים לא אמן ב"ם על רזא דא ומשה שהרג בשם המפורש המצרי שהיה קי"ן לא הגין אז על דמו של הבל ודם זרעותיו או למד כאן מאמר רז"ל שהקב"ה והתורה והאדם קשורין זה בזה כי שיעור קומה דלעילא תרי"ג (שמות ג) זה שמ"י עם י"ה הרי שס"ה זכרי עם ו"ה הרי רמ"ח וגם האדם הוא רמ"ח איברים נגד רמ"ח מ"ע ושס"ה גידין נגד מצות ל"ת ונגד שס"ה ימי החמה ושלתן מבוארין בפסוק זה הלי"י תגמלו זאת שם י"י שהוא סוד תרי"ג עם שמ"י וזכר"י בגימטריא תרי"ג עם נבל ולא חכם עמא

דקבילו אורייתא ג"כ בזה המספר מכוון להשלים שמא קדישא (תהלים צג) לבש ה' עז התאזר בגימטרי' תרי"ג שהוא לבוש שכינה במילוי ואח"כ מפרש שגם האדם מכוון בזה החשבון הלא הוא אביך קניך ועל גוף שלו אמר שני לשונות על קנוקנות של האדם שיש לו שס"ה גידין אמר קניך ועל גוף שלו אמר הוא עשך ויכוונך בכל מיני בסיס וכן מלמד שנמלך הקב"ה על כל אבר ואבר של אדם כי תרי"ג מרכבות יש לו למטטרון שממונה על הנשמות כמ"ש בזוהר ע"פ (בראשית כד) ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביהו זה מט"ט בביתו (שם) המושל בכל אשר לו עיין פ' וישב לכן אתמר בזוהר בר"מ כשאדם מת אתא מטטרון עם תרי"ג מלאכים לקבל צדיק ז"ש זכור ימות עולם על מצות לא תעשה שהם כמנין ימות השנה ובזה רואה הוא בכל יום ויום השנה שהוא שס"ה שאל אביך זה אברה"ם ויגדך שהיה מספרו רמ"ח ג"כ כמנין כל האברים: בתורה בנביאים ובכתובים מוכח שכשהתורה הוא בג' דורות אזי ההורה חוזרת על אכסניא שלה ז"ש שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך ר"ל כשאתה שואל לאביך ולזקניך אזי ההורה הוא בהנחל.

בנביאים (ישעיה נט) לא ימושו מפיד ומפי זרעך ומפי זרעך אזי אמר י"י שמכאן ואילך מעתה חוזרת התורה על אכסניא שלה ודבר זה למדו רז"ל (בב"מ יז) דהל"ל מפי זרע זרעך מעתה ועד עולם וידוע הפסוק מלא שמורה על זה שהקב"ה אומר שמכאן ועד עולם התורה חוזרת על אכסניא שלה בכתובים (תהלים קלב) אמת לא ישוב ממנה מפרי בטנך אשית לכסא לך אם ישמרו בניך בריתי ועדותי זו אלמדם גם בניהם ר"ל כשאח"כ בני בניהם הם לומדים וקאי גם בניה' על פרי בטנ' שלפניו (שם) זאת מנוחתי עדי עד שהתורה חוזרת על אכסניא שלה וזה כוונת הגמרא בקידושין (דף ל) אריב"ל כל המלמד בן בנו תורה כאלו קבלה מהר סיני שנאמר (דברים ד) יום אשר עמדת וגו' בחורב וסמך ליה (שם) והודעתם לבניך ולבני בניך ר"ל שאם קבלו ישראל מעצמן מהר סיני לא היו שוכחין לעולם ז"ש ע"פ (שיר א) ישקני מנשיקות פיהו וא"כ כשמלמד הוא תורה לבני בנים הרי ג' דורות לכן כאילו קבלה מהר סיני ולא היה נשכח לעולם וחוזרת על אכסניא שלה וצריך לומר בתפלה בברכת התורה ונהיה אנחנו וצאצאנו וצאצאי צאצאינו שעל ג' אלו צריך לברך והטעם גרים הריף גבי הרואה ניסים שנעשו לישראל אומר ברוך וכו' שעל ניסא דרבים כ"ע בעי ברוכי ועל ניסא דיחיד הוא ובריה ובר בריה בעי ברוכי שעל ג' דורות רחמי האב על הבן לי לניני ולנכדי: האזינו השמים לגדולים של ישראל אמר עשו אזניכם כאפרכסת לשמוע רזי תורהואדברה אבל להמון עם שאמר נגלה ותשמע הארץ אמרי פי כמ"ש (משלי ח) אליכם אישים אקרא וקולי אל בני אדם (דברים ד) ותמונה אינכם רואים זולתי קול ז"ש ותשמע הארץ שהם אינם מבינים הנסתר רק שומעים אמרי פי לבד מי שאינו מבין סתרי תורה יערוף כמטר לקחי ז"ש בגמרא תענית (דף ז) העוסק בתורה שלא לשמה חייב מיתה ז"ש יערוף כמטר ואין עריפה אלא לשון הריגה (דברים כא) וערפו שם את העגלה ומי שלומדין סתרי תורה הם יכולין להחיות מתים כמ"ש (תהלים יט) תורת י"י המימה ר"ל היודע סידוריה של תורה ע"פ הנסתר (שם) משיבת נפש יכול להחיות מתים תזל כטל אורות שעתיד להחיות בהם מתים ז"ש נגד נסתרות של תורה כי שם י"י אקרא שמא גליפא ואמר בזה הפסוק ד' רוחות השמים כמ"ש בחזקוני מטר ממערב שהוא עורף של עולם (שם קמז) יש"ב רוחו בגימ' מער"ב

יזלו מים לפי שהשכינה במערב התחיל מלמטה למעלה מן ה' אחרונה של שם ז"ש כי שם י"י אקרא מן ה' אחרונה ז"ש הבו גודל לאלהינו לכן בפסוק ראשון של שירה ובפסוק אחרון חתם צירוף ה"י ה"ו שהוא השם של דין לו חכמו ישכילו זאת יבינו לאחריהם למה השם הוא למפרע שמורה על דין הופך המטה לנחש וכשישראל עושין רצונו של מקום מהפכין הנחש למטה ז"ש הצור שהוא תקיף (משלי ל) דרך נחש עלי צו"ר כשהם עושים רצונו של מקום אזי מהפכין הצור להיות אגמי מים והוא עושה פעולה תמים והוא אברהם אע"פ שכל דרכיו של צור הוא משפט מ"מ עושה עתה פעולת תמים אבל באותו דור תהפוכות המה בנים לא אמן במ הפכו רחמים לדין ז"ש הל"י תגמלו זאת עם נבל ולא חכם יהי עליכם סתר"ה רא"ו עת"ה כ"י אני אני הוא (מלאכי ג) אני י"י לא שניתי רק שהשינוי מצד מקבל (שם) ואתם בני יעקב לא כליתם דור תהפוכות המה גורמין היפוך השם.

זכור ימות עולם שנברא אד"ה (תהלים כה) זכר רחמיך י"י וחסדיך כי מעולם המה שאמר (בראשית ב) ביום אכלך ממנו מות תמות שמות לד) נוצר חסד לאלפים שעשה מן יום א' אלף שנה יומו של הקב"ה (תהלים פה) כי טוב לי יום בחצרך שעשה מן יום א' אלף שנים ז"ש זכור ימות עולם שעשה חסד ורחמים ובזה בינו שנות דור ודור שאל אביך הראשון שהוא אד"ה ויגדך.

או יאמר זכור ימות עולם שנבראו בכל יום ויום מששת ימי בראשית האריך הרמב"ן לפרש שכל מה שנברא בו' ימי בראשית כן בכל אלף שהעולם עומד ע"ש שהאריך שית אלפי הוה עלמא ואח"כ חריב לקבל שבת. או יאמר שבא"הר היו נתלין כל דור ודור עד סוף כל הדורות וכן בחוה נתלו כל הנקיבות (איוב לח) איפ"ה היית ביסדי ארץ ז"ש זכור ימות עולם שנברא בהם אד"הר זה ספר תולדות אדם אז תבין שנות דור ודור כי כולם ממנו הם והנה דוד היה ראוי להיות נפל עד שנתן לו אד"הר ע' שנה.

ובזוהר אבות נתנו לו ז"ש שאל אביך ויגדך גם אתמר בס' ע"מ שמתושלח ירד וחנן נתנו לו ע' שנה ז"ש זקניך ויאמרו לך והטעם (יבמות סו) בימי דוד אימעט שני (תהלים צ) ימי שנותינו בהם שבעים שנה כשם שנחלקה מרכבה עליונה על ע' כן נחלקו שנות האדם על ע' ע' שנה ז"ש בהנחל עליון גוים על ע' שרים ג"כ בהפרידו בני אדם שהפריד שנות דור ודור על ע' שנתן אדם הראשון לדוד וכן הוא מספר בני ישראל ע' נפש מזה הטעם שישראל הם מרכבה בפני עצמה ז"ש ימי שנותינו בה"ם דייקא על שם מרכבה עליונה כי שם י"י אקרא מתחיל הפסוק בכ"ף ומסיים בו' הרי כ"ו כי שם י"י אקרא הרי כ"ו פ' כ"ו מנין שמות שמביא בפליאה סוד תרע"ו (שם לד) רבות רעו"ת צדיק ומכולם יצילנו י"י כי שם בן ד' כשתכה כ"ו פעמים כ"ו עולה רעו"ת לכן בתפלת י"ח כ"ו פעמים שם בן ד' ואומרים אח"כ רחום וחנון ר"חם ע"לי ו"קבל ת"חנוני ר"ת רעו"ת וכן בתוכחת של משנה תורה שאמר משה מפי עצמו כ"ו פעמים שם בן ד' ז"ש כי שם י"י אקרא כ"ו פעמים כ"ו אזי הבו גודל לאלקינו שממתיקין מדת הדין תמי"ם פעל"ו בגימטריא הרע"ו כי שם י"י אקרא יש בפסוק זה כ"ה אותיות כ"ה אתון דיחודא שמע ישראל כ"ה שערים העליונים בשעת מותו יחד משה השם כמו שעשה ר' עקיבא יצאת נשמתו באחד צריך להאריך באחד: כי שם י"י אקרא.

בזוהר ר"מ שופטים (שם עה) כי אלקים שופט כ"י כ' מיניה יוד דחושבניה ך' עז"א (הושע יד) שובה ישראל עד י"י אלקיך כ"י כשלה בעונך (אבות פ"ו) שמלכות נקנית בשלשים מעלות ר"ל שם י"י מספרו ד"ו וד' אותיות הוי"ה הרי מספר שלשים הוא שם של י"י ובזוהר שם בן ד' יש בו ד' אותיות ותרין רתיכין י"ה בשמים ו"ה בארץ וחשבונו כפשוטו כ"ו הרי אותיות כבו"ד (תהלים כד) מי הוא זה מלך הכבוד י"י צ"בא א"ות הוא מלך הכבוד סלה כי חשבון שם בן ד' הוא כבוד לכן מתחלה פתח משה בתרין רתיכין האזינו השמים י"ה ותשמע הארץ ו"ה ואח"כ חלק שם בן ד' לד' רוחות יערוף כמטר לקחי מערב וכו' כמ"ש בחזקוני הרי ששה חלקים צירופי השם ז"ש כי שם י"י אקרא ר"ל אלו השני פסוקים הראשונים הם צירופי השם בפסוק חלק לשני מחנות ואח"כ לד' מחנות והוא סוד היחוד אחד שתמליכהו בשמים ובארץ ובארבע רוחות העולם ועז"א כי שם י"י אקרא ומיחד שמו ית' צריך להאריך בד' של אחד שהוא סוד מלכות שמים ז"ש הבו גודל לאלקיניו על ד' רבתי שבאחד התחילו עבדיה מביאין לה בחשאי ולכן אמר יערוף כמטר לקחי שהענן עולה בחשאי ואח"כ מנטף בקולי קולות כן יחוד שמע הוא בקול רם וברוך בחשאי ולפ"ז האזינו השמים הוא יחוד עלאה ותשמע הארץ יחוד תתאה ז"ש כי שם י"י אקרא נגד יחוד שמע הבו גודל לאלקיניו נגד יחוד ברוך שם כבוד ז"ש רז"ל מכאן שעונין ברוך שם כבוד מלכותו והוא סוד גדול כי בכאן נרמז יחוד ברוך שם כבוד במקדש ובגבולין עונין אמן גדול העונה אמן יותר מן המברך שהוא מזכיר שם אדני בפיו ומחשבתו שם של ההוי"ה אבל העונה אמן מזכיר בפיו שתי שמות ביחד אדני הוי"ה חשבון אמ"ן ז"ש כי שם י"י אקרא אזי כל השומעין מחויבין ליתן גודל לאלקיניו ומכוונים ב' שמהן יחד והוא גודל לאלקיניו דין ורחמים ביחד ועז"א בנים לא אמ"ן במ שלא מכוונים בעניותם אמן לקשר קושרא דמהימנותא שזו הוא עיקר האמונה (ישעיה כו) שומר אמנים וכתוב אמנים כי עיקר אמונה נתלה בעניית אמן לכן יש לדרוש המקרא והמסורת.

גם יש לומר שעל כן כתיב אמנים וקריין אמנים כי מי שהיא עם רבים בצבור יכול להשלים רמ"ח תיבות של ק"ש עם אמן שהוא אומר קודם ק"ש גם בשחרית עם ט"ו ווין של אמת ויציב ועם א' של אמת בגי' אמ"ן ובערבית עם ו' של ואמונה ותרוייהו איתנהו אמנים על אמת ויציב גם ו' של ואמונה ז"ש בנים לא אמן במ קרי וכתוב אמן של אמת ויציב שחרית ו' של אמת ואמונה ערבית (תהלים סא) חסד ואמת מן ינצרוהו שהוא (שם צב) להגיד בבוקר חסדך אמת ויציב ואמונתך בצילות וטעם ו' של ואמונה להשלמת ג' שמות כתבתי בפ' בראשית ע"ש ז"ש (חבקוק ב) וצדיק באמונתו יחיה ר"ל בבוקר צריך לכוין בט"ו ווין של אמת ויציב שמספרן צ' ויש בו ג' שמות כפי דברי הפליאה תמונת ל' הוא כ"ו ובכל ה' ווין יש ל' הרי ג' למדין ג' שמות (משלי יח) מגדל עז שם י"י למד הוא מגדל פורח באויר יש בו שם י"י ז"ש הלי"י תגמלו זאת ל' גדולה מורה על שם בן ד' בתמונתו ובחשבונו כפל כ"ו הרי בבוקר צריך לכוין ט"ו ווין צדיק ובערב באמונתו ו' של ואמונה אזי יחי"ה כי כל תיבה מחזקת אבר מן האדם ולכן האזינו השמי"ם ואדבר"ה בגימ' תרי"ג ואח"כ הלי"י תגמלו זאת כי גם היא תרי"ג והתורה והאדם: ראו עתה כי אני א"ני ה"וא.

בכאן רמז על סוד שני שמות של ע"ב שהוא כלל כל השם של ע"ב אנ"י וה"ו שכתבו התוס' אנ"י על שם (יחזקאל א) ואנ"י בתוך הגולה והו"א על שם (ירמיה מ) והו"א אסור בזיקים שאנו מתפללים שהקב"ה עמנו בגלות ויעשה למען שמו ז"ש ראו עתה כי אני בעצמי בגלות עמכם הן הן תרין אנ"י וה"ו ולכן במספר שם זה לקח משה ע"ח זקנים והעיד לפניהם שירה זאת לעד כי מספר שני שמות אלו שהוא סוד כלל ע"ב חס"ד ולכן אנו אומרים בשעת ניסוך המים ביין שהוא סוד להשפיע חסד בעולם.

כי יין הוא מסיטרא דדינא בו"ז מים (איוב יב) שופך ב"וז ע"ל נדיבים ר"ת שב"ע (תהלים טז) שב"ע שמחות את פניך שהם שבע ימי החג נרמז במלת (בראשית ב) וכל שיי"ח השדה וגו' טרם יצמח כי לא המטיר י"י אלקים שמתפללין על המים בחג שיי"ח נוטריקון ש"בעה י"מי ח"ג לדברי ת"ק (תהלים קיח) א"נא י"י הושיעא נא ולדברי ר' יהודה א"ני וה"ו ובין למר ובין למר מספר ע"ח הוא מכוון (אסתר ד) ובכ"ן אבא אל המלך לכן בימי דין אנו אומרים בתפלתנו ובכ"ן תן פחדך לפי דברי הזוהר ג' פעמים בכ"ן שהות חשבון רי"ו (שמות לד) ויעב"ר ע"ב רי"ו ויש ג"כ בצורת שם בן ד' רי"ו ב' פעמים כן כתב האר"י ז"ל בכנפי יונה כי ה' צורתה רי"ו וה' שנייה ג"כ רי"ו הרי ב"פ רי"ו בשם של י"י ז"ס (מלכים א יח) י"י הוא האלקים כי כמו ארי"ה בחסד כן גבור"ה ג"כ בגי' רי"ו ז"ש כי שם י"י אקרא בזה השם נכללו שתי פעמים רי"ו הא' אריה בחסד הב' בגבורה ז"ש הבו גודל לאלקיננו זה השם כולל שתי בחינות ביחד גודל הוא סוד גדולה לאלקיננו גבור"ה ז"ש (בראשית כב) בהר י"י ירא"ה ר"ל שם של י"י הוא ירא"ה שהוא בגי' רי"ו: כ"י דו"ר תהפוכות המה.

הם שעות שיש בי' ימי תשובה כמנין ר"ם קבין שבמקוה והוא צירוף שם בן ד' כ"ו ר"ל ד' פעמים ו' הרי ק"ך ואח"כ עוד ו' פעמים ד' הרי ק"ך שניהם יחד ר"ם וכן היה משה בהר ק"ך יום ק"ך לילה ג' פעמים מ' כמו שאמר הלא הוא כמ"ס עמדי ג' פעמים מ' מס"ך מבדיל נגד נפש רות ונשמה: במדרש רבה פרשה וזאת הברכה שבא מלאך המות שלשה פעמים אל משה (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל וגו'.

פעם הראשון השיב (תהלים קיח) לא אמות כי אחיה ואספר מעשה י"ה והשיבו מלאך המות (שם יט) השמים מספרים כבוד אל ומשה השיב אני משתיקן פעם שנית הזכיר משה השם המפורש וברח מלאך המות משם פעם שלישית התחיל משה להצדיק את הדין הצור תמים ולפרש המדרש על פי פשוטו דורש המדרש זה ג' פסוקים הסמוכים בפרשה פעם ראשון כשהשיב משה לא אמות כי אחיה ואספר מעשה י"ה אז אמר מלאך המות השמים מספרים כבוד אל והשיב משה שאני חשוב מן השמים וארץ שהרי אני משתיקן וז"ש האזינו השמים ואדברה פעם שני כשבא מלאך המות אליו אז אמר כי שם י"י אקרא והזכיר השם המפורש אז המתיק הדין שממנו יניקת מלאך המות ז"ש הבו גודל לאלקיננו שהוא הגדיל אל של אברהם לאלקיננו ולכן אין תקומה למלאך המות וברח המלאך ממנו ובפעם שלישית התחיל משה הצור תמים פעלו להצדיק את הדין הצור נגד צור ולפי שהזכיר משה ד' רוחות השמים בפסוק ב' שהוא סוד מרכבה על ד' אתוון דשמא קדישא כמ"ש כי שם י"י אקרא לכל רוח אות אחד משם יתברך: ט"ל ומט"ר בגימטרי' ארגמ"ן ד' פעמים דיי"ן כי ד' אתוון אלו כל אחד הסכים להיות דיי"ן עליו

חלוקת תיבת צו"ר על ד' פעמים הרי כל ארבעתן דיי"ן שהוא פני אלקים בגימטרי' ע"ד (ישעיה כו) בטחו בי"י עדי ע"ד כי אף שאלקים הוא דיי"ן פני אלקים אכטד"ם דיי"ן והוא רחמים ז"ש הבו גודל לאלקיננו כי גם בשם אלקים פנים שלו הוא גוד"ל או אמר כינוי זה של צור קודם מותו ולא כינוי אחר לפי שאז עלה למגדו"ל עוז שם י"י כמ"ש כי שם י"י אקרא והוא אות למ"ד באלף בי"ת ולפי שיש ד' למדין בא"ב סימן (תהלים יח) ובאלקי אדל"ג שור א"לף ל"מד ד"לת ג"ימל אלו ד' אותיות יש בכל א"ב שיש בהם אות ל' ואות ל' מורה על שם י"י כי צורתו כ"ו כ' ו' למעלה והוא חותם של פסוק כי שם י"י אקרא שמתחיל בכ' ומסיים בו' ולפי שמששה חי ד' פעמי' ל' ק"ך שנים כי תכלית האדם ד' פעמי' ל' כמ"ש (איוב ה) אדם ל'ע'מ'ל יולד ל'למוד ע"ל מ"נת ל'למד ל'שמור ע"ל מ"נת ל'עשות פתח הצור תמים פעלו יחלוק תיבת צו"ר על ד' חלקים למ"ד כי הצדיק את הדין על שנשלמו חייו ותמים פעלו של הקב"ה הלי"י תגמלו זאת ל' גדולה יערוף כמטר לקחי כי מצד לקיחת לולב ומיניו שהוא מוליך ומביא מעלה ומוריד יבא המטר כמ"ש במדרש (ויקרא כג) אמרתי ולקחתם לכם כדי לזכותכם במטר ז"ש כי שם י"י אקרא אלו ד' מינים על שם ד' אותיות השם ואותה לקיחה גורם נטיפת מטר (דברים לג) אף שמיו יערפו טל הצו"ר מלאך של תשרי צוריאל שמו תמי"ם תהי"ה בגי' תשר"י וכן (ישעיה א) מלאת"י משפ"ט ז"ש תמים כי כל דרכיו משפט.

משה זכר ד' רוחות בפסוק כי מד' נהרות שהם בד' רוחות יוצאין מ"ח טיפין בכל יום וגרמו למטר ז"ס יערוף כמטר לקחי כי כל נביאים נוטלין נבואתם ממשה ז"ש לקחי הכל לוקחין ממני ומהם יצאו (מגילה יא) מ"ח נביאים וז' נביאות ה"ן קרבו ימיך בכלל על מ"ח נביאים וז' נביאות: הזיו לך.

הוא מתקנת עזרא ובית דינו (שם דף יח) שהיו ק"ך זקנים והם הם שתקנו ח"י ברכות על הסדר (סנהדרין כא) עזרא היה מקבל ממשה רבינו כ"ב כי ראוי היה שתנתן על ידו התורה אפ"ה נשתנה הכתב על ידו כי הוא אהר"ן והוסיפו אח"כ על שמו כ"ב ונקרא עזרא לפי שהוא היה כ"ב דורות ממשה רבינו כשם שאליהו הוא מקבל השמיני לפי שהוא מלאך הברית הניתנה בשמינית הלי"י תגמלו זא"ת שנסתלק ו' מן חורב ומן וזאת התורה ונשאר זא"ת שהוא לעולם מורה על מד"הד שחת לו באותה שעה שחטאו בעגל שעשה בו' שעות נסתלקה ו' ואומר שם (שמות לב) שחת עמך גרמו באותה שעה שנסתלקו תפילין מן יד כהה בזוהר בראשית ע"פ (שם לג) ויתנצלו בני ישראל את עדים הם תפילין ז"ש צור ילדך ת'ש'י ת'פילין ש"ל י"ד.

עם נבל לשעבר ולא חכם להבא מה ענין לשעבר ולהבא ע"ד (ישעיה א) ידע שור קונהו בילקוט (שם) ישראל לא ידע לשעבר (שם) עמי לא התבונן להבא ידוע שכל הדברים הטבעיים כל אחד בטבעו מתנועע אל מרכיזו כמו יעקב ועשו (הושע יב) בבטן עקב את אחיו יעקב רץ לקראת ב"כ וב"מד ועשו לעע"ז וכן מגע עכו"ם שלא בכונה ביין שהוא אסור הנה השור ידע קונהו ומתנועע אל אביו שבשמים כמו שמצינו בפר של אליהו שלא רצה לילך עד שהניד לו אליהו ששם שמים מתקדש על ידו וכן חמורו של בלעם לא רצה לילך לעקור אומה סל ג' רגלים שבזכות זה אוכלים הגוים כל השנה מתמצית של ישראל ולפי שבלעם רצה לעקור ישראל שהם אבוס של כל העולם שממנו אוכלים

כל האומות א"ל המלאך זה שלש רגלים שאינו מכיר אבוס שלך שבשבילם אתם אוכלים ז"ש (במדבר כג) הן עם לבדד ישכון שיש להם הנהגה אחרת ע"פ השגחה (שם) ובגוים לא יתחשב ואותה השפעה שיורד לעולם בשבילם לא יתחשב לכלום נגד תענוג רוחני שיש להם זולת הנהגה הטבעית אשר הגוים מסורין תחתיה ז"ש ישראל לא ידע על לשעבר שהקב"ה בראו וקנאו כמו השור עמי לא התבונן על להבא שהקב"ה יקח מזונו ואבוסו ממנו ז"ש עם נבל שמנבל וכפוי טובה (תהלים יד) אמר נבל בלבו אין אלקים ואינו יודע לשעבר שהקב"ה בראו וקנאו עמי לא התבונן להבא שיקח מענו אבוסו ואין לו מזון ז"ש הלא הוא אביך נגד לשעבר אמר קניך נגד להבא אמר עמי לא התבונן שיקח ממנו פרנסתו ז"ש הוא עשך ויכוננך בכל מיני מאכלים מלשון (שם סה) תכין דגנם.

או יאמר נגד חשובי הדור ישראל לא ידע שאין מכירין אביהם שבשמים שהוא קונם עמי לא התבונן למוכיח שמוכיח אותם ואינם רוצים להתבונן אבוס בעליו שהם ת"ח שממנו אוכלין כמ"ש בזהר פ"פ (דברים ז) כי ממנו תאכל ואותו לא תכרות שהשכינה אוכלת ממנו כמ"ש (שיר ד) רעיתי פרנסתי שהוא מפרנס תתאין ועילאין ז"ש אבוס בעליו שת"ח הן הן אבוס של הקב"ה שהוא בעליו כמ"ש בזהר משפטים ע"פ (משלי ג) אל תמנע טוב מבעליו זה הקב"ה ושכינתיה דאינון בעליו דאורייתא עז"א עם נבל אטר בלבו אין אלקים ולא חכם ז"ש שאינו רוצה לשמוע קול חכם הלא הוא אביך על הקב"ה הוא עשך בכל דור ודור בכל מיני בסיים וכן ונתן לו חכמים ויועצים: פרשת ברכה משה שחי ק"ך שנה סימן הלא הוא כמ"ס עמדי ק' שנה היה במצרים ס' בכוש ובמדין מ' סימן כ"מס גם ג' קושרי קשרים מג' עולמות סנדלפון מ"טטרון א"כתריאל סודם אהר"ן אלף רנ"ו בגימטר' קרבנות של כל השנה כמ"ש בסדר עבודה סימנו אהר"ן: וזאת הברכה.

בגמרא פרק קמא דע"ז (ישעי' מג) מי בכם יגיד זאת וראשונות ישמיענוא"ר חנינא א"ר שמלאי לע"ל נוטל הקב"ה ס"ת בחיקו לא אמר בזרועו רמז על הימים שעמד משה בהר הלא הוא כמו"ס עמדי מנין קכ"ו כמנין בחי"קו והוא חשבון שם המפורש ו' צירופים יה"ו הי"ו וה"י י"וה ה"וי ו"יה בגי' קכ"ו ז"ש וזאת בו' יתירה כי בו' חותמות נברא העולם כדאיתא בס"י ז"ש ויאמר י"י מסיני בא ר"ל מן אותן ו' צירופים היוצאים מן שם הוי"ה שעיקרו אינו רק ג' אותיות מסיני בא באותן הימים קבלה ולא אמר שום כינוי אחר לתורה רק קראה בשם זא"ת מי בכם יגיד זא"ת לפי שבזה התיבה נכללין בזאת סייף וספר ירדו כרוכין מן השמים ז מן זאת הוא זיין סייף ונשארו אתוון מן א' עד ת' יגי"ד הם ז"ך אתוון דא"ב עם ה' מנצפ"ך גם סימן יגי"ד ז"ך שמוה של ההוי"ה יגי"ד גם זא"ת הוא בגי' ג' פעמים קו"ל כי ג' קולות עתיד לתקוע בקול שופר נגד ג' קלין בלילה (ישעיה סו) קול שאון מעיר קול מהיכל קול י"י משלם גמול.

בזהר רות גם לפי שהמילה נקראת זאת ואמר (איוב יט) ואחר עורי נקפו זאת (תהלים קמז) מגיד דבריו ליעקב ולא לגוים ז"ש שנוטל ס"ת בחיקו בזכות מילה שנתנה בחיקו ומה שאמרו א"הע ניתנה לנו מראש ולא ידעו שהיום לעשותם ולא למחר. ויש לומר ד' עניינים מה שראה הקב"ה לחזור התורה בערבות מואב אחר שנתן בהר סיני טעם האחד מתחלה אמרו נעשה ואח"כ נשמע והוא היפך הטבעי וכן אמרו עתה וראשונות ישמיענו

שמתחלה נשמע ואח"כ נעשה או טעם שני פעם ראשון אמר (שמות כ) אנכי י"י אלקיך ליחיד פעם ב' באוהל מועד לרבים ועתה נכנסו להיות עריבים יחיד בעד רבים גם פעם השני שנכנסו לערבות כל יחיד ויחיד א' בעד חברו לכן באו בערבוביא.

או ז"ש נתנה לנו כמו שנתן בפעם ראשון ושני באוהל מועד שלא להיות אחד ערב בעד חברו ז"ש וראשונות ישמיענו לאפוקי פעם שלישי שנכנסו ערבין או פעם ראשון כפה עליהם ההר אבל בערבות מואב היה ברצון בלא אונס וא"ה אמרו תנה לנו מראש ר"ל היה לך ג"כ לכפות עלינו ההר כגיגית כמו שעשית לישראל ז"ש וראשונות ישמיענו כמ"ש (תהלים קכו) אז יאמרו בגוים הגדיל י"י לעשות עם אלה שהקב"ה כפה עליהם ההר מה שלא עשה כן לנו הנה אלו (שם) הגדיל י"י לעשות עמנו כן לכפות ההר (שם) היינו שמחים לקבל התורה עמהם גם לפי שחשבו (קידושין לב) לכבוד עצמו הוא דורש עד ששמעו אמרי פיך מסוף דבריו ראו תחילת דבריו לכן אמרו וראשונות ישמיענו שמיד בראש הדיבור יהיה נשמע שלא יהיה לכבוד עצמו לכן ניתן להם סוכה ע"ד (המדרש רבה תרומה) בנו סוכה לאב שבכל מקום שתהיו הולכים יהיה עמכם וקראוהו מצוה קלה שאין בה כלל חסרון כים שלא יוכלו לומר שלהנאת עצמו אומר או שמטריח עליהם כי בן נח נהרג על פחות משהו פרוטה ולפי דברי הזוהר דלג קב"ה לאתר דאיצטריך וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן לומר לא תרצח וכל עצמו הוא רציחה הופיע מהר פארן לישמעאל לא תגנוב לא תנאף ז"ש וראשונות ישמיענו שיתחיל מן חמש דברות ראשונות ולא מן שניות כמו שעשה מתחלה לכך נתן להם סוכה שהיא צלא דקב"ה נגד אנכי י"י אלקיך כי סוכ"ה שמה ר"ל שם של אדנ"י ושם של הו"ה זה שמי וזה זכרי ז"ש י"י מימינו בא כשבא לשם התחיל לפרסם שם של י"י וכן לע"ל ראשונות ישמיענו על שני שמות אלו שהם יושבים ראשונה במלכות מלמטה למעלה (תהלים קיח) זה השער לי"י ז"ש (ישעיה מג) מי בכם יגיד זא"ת (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקודש ז"ש וזאת הברכה אשר בירך מן (ירמיה ט) בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי ז"ש י"י מסיני בא מן שם של אדני יגיע אל שם י"י ולכן נתן להם מצות סוכה כי שם זה (בראשית כח) אין זה כי אם בית אלקים וזה שער השמים והנה כל ענין נרמז בפסוק לע"ל מגיד משה (ישעיה מו) מראשית אחרית איך שלע"ל.

לראש השנה (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה י"י באור פניך יהלכון: האופן הא' על התוספתא זוהר פרשת אמור שבר"ה נתנו רשות למקטרג לחפאה ולכסאה ולאנעלא פתחא דלעילא על כן בר"ה ישראל תוקעין בשופר כדי לפתוח הפתחים מה שהוא סוגר ועל זה אמר הכתוב אשרי העם יודעי תרועה כדי לפתוח אותן הפתחים שסוגר המקטרג ועל ידי זה ה' באור פניך יהלכון דהיינו שבא השפע מלעילא ולא שיהיה מחשבת המקטרג שסוגר הפתחים כדי שלא יבא שתע מלעילא וגורם שלא יבא התפלה למעלה: האופן הב' דאיתא עוד שם באותו התוספתא בזוהר פרשה אמור שבר"ה אתמר עלוהידיצחק (בראשי' כז) ותכהין עיניו מראות דנפיק מיניה עשו דמחשך אפיה דברייתא ולכן (שם) ויקרא את עשו בנו הגדול שיעשה לו מטעמים מעובדי דבני אנשא דעלמא ורבקה שאוהבת לי' ליעקב עבדית ליה מטעמים מה המטעמים פקידת ליה לאיתערא איהו באינון מטעמים דליה ויעקב אתער מלתתא בצלותין ובעותין (שם) והקול קול יעקב בהוא קול דשופר וז"ש (תהלים פא) תקעו בחודש שופר והטעם כדי שלא יתכסה

השטן אותן עינים שהיה מתכסה כי יעקב אתער עם השופר וע"י זה פותח העינים שהיה השטן ננער ביה ותכהין עיניו מראות שהוא מחשך עינים וזהו שנאמר אשרי העם יודעי תרועה שהוא גורמת ה' באור פניך יהלכון באור דייקא ולא בחשך כמו שאמר בתוספתא שבר"ה נאמר ותכהין עיניו מראות ועל ידי שופר באור יהלכון.

ע"ש בזוהר: האופן הג' זאת לפנים בישראל כמלוך עליהם מלך היו תוקעין בשופר ואומרים (מלכים א א) יחי המלך ומלכותא דרקיע כעין מלכותא דארעא כמו שכתב בתוספתא (ד"ה א כט) כי כל בשמים ובארץ וכמו שבארץ כמלוך עליהם מלך תוקעין בשופר כך בשמים בר"ה כשממליכין הקב"ה ואומרים המלך הקדוש המלך המשפט אז אנו תוקעין בשופר ומודיעין לכל כי הוא מלכינו וזש"ה (תהלים פא) כי חק לישראל כמו שחק לישראל כן המשפט לאלקי יעקב וזש"ה (ד"ה א כט) לך ה' הממלכה והמתנשא לכל לראש אנחנו מודיעים שהממלכה להקב"ה אמת שבאותו פעם מתנשא לכל לראש וז"ש אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון דהיינו ע"י התקיעה אנחנו מודיעים שבאור פניך יהלכון שיש לך המלכות והממשלה (משלי כב) הלא כתבתי לך שלישים זמנים של תשובה ר"ה ויוה"כ והושענא רבה (שם) במועצות ודע"ת ת"פ שעות מן ר"ה עד הושענא רבה ומהו (שם) להודיעך קשט אמרי אמת שהוא הושענא רבה אהי"ה פ' אהי"ה הוא סוד אמ"ת סוד חותם של הושענא רבה קש"ט בגי' אבו"ת כי ג' זמנים אלו הם ג' אבות יצחק ר"ה יעקב יום כפור יום גדול ונורא הושענא רבה אברהם דור כ"א שלשום חסר י' על שלשים יום של אלול: האופן הד' דאיתא בזוהר שבני ארץ ישראל יודעי סוד התרועה אבל בני הבבל לא יודעים סוד התרועה ומספק עושין ב' חומרת ואעפ"כ שפיר הם עושין ועל זה אמר אשרי העם בני א"י שהם יודעין סוד התרועה ואף בני בבל שאינן יודעין סוד התרועה ומספק עושין ב' חומרת ולפי הדין אני קורא בהן (קהלת ב) והכסיל בחשך הולך ועל כן אמר ואף עפ"כ ה' באור פניך יהלכון ולא בחשך כדאי' בזוהר כי שפיר הם עושין כי כולא איצטריך יללותא דאיהו דינא תקיפא תלת תבירין דאיהו דינא רפיא: האופן הה' ע"ד הפסוק (תהלים מז) עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר ר"ל אלקים הוא מדת הדין והתרועה הוא לקבל דין וי"י שהוא רחמים לקבל שופר קול פשוט שהות רחמים ועל זה אמר עלה אלקים בתרועה שהוא דין ה' שהוא רחמים (שם) בקול שופר ועז"א אשרי העם יודעי תרועה שהוא מדת הדין ואמר יודעי מלשון (שופטים ח) וידע בהם את אנשי סכות שהוא לשון שבירה מה הם עושין לעשות בהן רחמים דהיינו ה' באור פניך יהלכון שיהא רחמים בחג הסכות שאז (תהלים טז) שבע שמחות את פניך אל תקרי שבע אלא שבע אז נודע שרחימו דמלכא נצחו המלחמה (שם עו) ויהי בשלם סוכו ר"ל כשנשלם סוכות ביום נ' של תשובה מן ר"ח אלול עד הושענא רבה ז"ש אשרי העם יודעי ומתי יודעין שהם נצחו המלחמה לז"א י"י באור פניך שובע שמחות את פניך יהלכון בן' יתירה לא אמר יהלכו אבל רמז רמוז על נ' יום של גמר החתימה.

או יאמר ל' קולות הן בתקיעות בני, א"י דידעי תקיעותא ואינן בבילאי לא ידעי וכולהו צריכין לפי ששם בן ד' הוא כ"ו וד' אותיות הרי ל' ז"ש י"י באור פניך י"י דייקא לז"א שם בן ד' (שם פט) בשמך יגילון כל היום ג"פ תוקעין מיושב ומעומד ולאחר התפלה לקבל ג' עולמות ב'יע והעיקר האמצעים לקבל עולם היצירה מט"ט שר הפנים וזהו

באור פניך דייקא על שר הפנים ג' עולמות י' ב'ק' אדנ"י הוי"ה אהי"ה הקב"ה בגימטריא הכי הוה הרי לקבל גדפין אדני אנפין הויה עיינין אהיה הרי נגד הוי"ה הוא פנים בסוד (יחזקאל א) ויראה להם וגבותם ר"מ פר' פנחס ז"ש י"י באור פניך לקבל הוי"ה שהוא פנים: (הושע יד) שובה ישראל עד י"י אלקיך.

האי קרא לאו רישיה סיפיה ולא סיפיה רישיה פתח ביחיד ומסיים ברבי' (שם) קחו עמכ' דברי' דאית לשאליה ביה פתח בשתיים י"י אלקיך ומסיים בחדא (שם) ושובי אל י"י בספרא קדמאה אמינא ביה כמה גוונין עתה עת לקצר לדרשו על כמה אופנים: האופן הראשון אמרי' ביומא פר' בתרא (דף פה) אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ר"ל שצריך אדם לטהר עבור עבירות שבין אדם לחבירו קודם כי עבירות שבין אדם למקום יו"ה מכפר ז"ש שובה ישראל שהתשובה מועיל עד י"י אלקיך אב לא בין אדם לחבירו ז"ש בעונך אזי צריך לרצות מתחלהא חבירו ז"ש קחו עמכם מתחילה דברים ופיוסים לרצות ושובה לי"י שאז (שם) כל תשא עון כל עבירות הן שבינו למקום הן שבינו לחבירו.

האופן השני ע"ד שאלו לחכמה חוטא מה ענשו (משלי יג) חטאים תרדף רעה ר"ל שכל אנושי שאלו לנבואה והשיב הנפש החוטאת היא תמות לתורה יביא קרבן והקב"ה אמר יעשה תשובה ז"ש שובה ישראל עד י"י אלקיך ותעשה תשובה אבל בדרך שכל האנושי כשלת בעוניך וחטאים תרדף רעה גם קחו עמכם שני דברים שהם נבואה ותורה כי לא"הע אור נבואה לא נגה עליהם גם אור תורה ושניהם לא הסכימו רק ושובו אל י"י כי הקב"ה רוצה בתשובה ז"ש (קהלת ט) כי כבר רצה אלקים את מעשיך וברצונך תרום קרננו וכה"א (ישעי' לה) ופדויי י"י ישובון כי הקב"ה צוה לעשות תשובה ז"ש ואמרו אליו כל תשא עון (תהלים לו) אדם ובהמה תושיע י"י ח"כמה נ"בואה ות"ורה סימן חנ"ות פתוחה: האופן הג' (יומא כז) רבא רמי כתיב (משלי כח) מכסה פשעיו לא יצליח וכתיב (תהלים לב) כסוי חטאה לכאורה מקשים הלא לא קשה מידי שהקב"ה מכסה פשע של אדם ואם כוונת רבא לפרש על דרך (מיכה ז) נושא עון ועובר על פשע (ר"ה יז) למי נושא עון למי שעובר על פשע ז"ש אשרי שהוא נשוי פשע ומי הוא נשוי פשע כסוי חטאה מי שהוא כסוי חטאה ולפי דברי הזוהר שקאי על תשובה שהוא לוקח לעצמו כסוי חטאה כי אותו הלבוש של החוטא מתלבש בו הצדיק גם כן לא קשה מידי על רבא ובמדרש דריש נשוי בשי"ן מי שנושה חובו רצה לומר שחטאתו אשר חטא אינו עושה עוד כי מדת הקב"ה עון אינו נמחק וכשהוא חוזר ועושה אותו אזי לוקח גם העון הראשון כמ"ש (תהלים סט) תנה עון על עונם וגו' וז"ש (שם עט) אל תזכר לנו עונות ראשונים ר"ל שאינו זוכר לו שעשה עבירה זו מקודם (שם) אשרי אדם אשר לא יחשוב י"י לו עון ומתי אינו חושב הקב"ה לו עון עצמו כשאין עוד (שם) ברוחו רמיה רצה לומר שאינו עושה עבירה עוד כיוצא בה אבל אם עושה אותה עבירה אזי לוקחין גם חטא ראשון ואינו שוכח אותו ע"ד מ"ש בגמרא (ישעיה מט) התשכח אשה עולה מאחר שיש שכחה יכול שגם הר סיני תשכח (שם) ואנכי לא אשכחך ומאחר שאין שכחה יכול שגם מעשה עגל לא תשכח ז"ש (שם) וגם אלה תשכחנה וקשה פיך אפשר שלא ישכח הלא (סוטה כא) אין עבירה מכבה מצוה מאחר שלא ישכח הר סיני לא ישכח מדה רעה אבל הענין שמן העבירה עושה מלאך רע ומן מצוה עושה מלאך טוב וכשעושה אח"כ תשובה

נעשה מן עבירה גם כן מלאך וכל אותן מלאכים רעים נעשים טובים וכן להיפך לכן ס' רבוא מלאכים קשרו ב' כתרים כנגד נעשה ונשמע אח"כ באו ק"ך רבוא מלאכי חבלה ופרקום כי אותם ס' רבוא מלאכים טובים נעשו מקטריגים גם ס' רבוא מלאכי חבלה באו הרי ק"ך רבוא כפל ועז"א מאחר שאין שכחה מן מעשה הר סיני שהיו רק ס' רבוא מלאכים שבאו באותו פעם יכול אף לא תשכח מעשה עגל ויהיו לו כפלים מלאכי חבלה וא"כ יצא שכרו בהפסדו ר"ל וגם אלה תשכחנה ר"ל אעפ"י כשאמרו (שמות לב) אלה אלקיך ישראל באו מלאכי חבלה כפלים שגם לריבוי אתא כהנה וכהנה תשכחנה שכולם יהיו סנגורים כמ"ש (יומא כא) אלו ואלו נעשו עטרה לראשו וכולם נעשו אריסין לראשו.

או יאמר אשרי אדם אשר לא יחשוב י"י לו עון כי הקב"ה אומר (מיכה ד) ואשר הריעותי וכמ"ש ביומא והקב"ה מהו אומר (בראשית ד) לפתח חטאת רובץ אבל על כל פנים האדם לא יאמר כן שהרי ארז"ל (ברכות לב) אליהו הטיח דברים כלפי מעלה שאמר (מלכים א יח) ואתה הסיבות את לבם אחורנית וקשה הלא אלמלא ג' מקראות נתמוטטו רגליהם וכו' הרי שהקב"ה מסכים בעצמו ומתחרט על דבריו ולמה חשבו לו חז"ל להטיח דברים אבל הענין ע"ד שהקב"ה אומר (ישעיה מ) כי לקחה מיד י"י כפלים בכל חטאתיה ולכן אנו אומרים לא כחטאינו עשה לנו וגו' (תהלים קל) אם עונות תשמור יה אדני מי יעמוד אלא שזה אומרים אנו אבל הקב"ה אמר להיפך וכן בדבר זה הקב"ה מתחרט אבל אליהו לא יפה עשה שדבר כן ז"ש אשרי אדם אשר לא יחשוב י"י לו עון הקב"ה אומר ומתחרט על היצר הרע אבל האדם עצמו לא יאמר כן וז"ש ואין ברוחו רמיה שהאדם עצמו לא יאמר כן או לא יאמר האדם מאחר שבמקום (ברכות לד) שבעלי תשובה עומדין אין צדיקים גמורים עומדין א"כ לכתחילה יעשה חטא כדי שיהיה בעל תשובה לז"א אשרי אדם שהוא נשוי פשע שאין הקב"ה יחשוב לו עון עצמו נמחק ונעשה מן קטיגור סניגור אבל האדם עצמו לא יאמר מתחילה שאני אהיה בעל תשובה שזה מן כלו אחטא ואשוב וכו' ואין ברוחו רמיה הוא לא יעשה כן וז"ש (הושע יד) שובה ישראל גדולה תשובה שמגעת עד כסא כבוד (שם) עד י"י אלקיך וא"ת א"כ מאחר שגדולה תשובה יאמר אחטא לכתחילה כדי שאעשה אח"כ תשובה ויהיה מדריגתו גדולה לז"א שאינו כן שאין התשובה מגעת רק כשהיית מתחילה שוגג ז"ש (שם) כי כשלת בעונך אותה תשובה מגעת לשה אבל כשהוא אומר אחטא ואשוב הוא מזיד גמור: במדרש (ילקוט ח"ב נ"ב ד) תני רבי אליעזר בר יעקב עתידה ירושלים להיות רמה ועולה עד שמגעת לכסא הכבוד ואומר' לפני הקב"ה הצר לי המקום גשה לי ואשבה שנאמר (ישעיה מט) עוד יאמרו באזניך בני שכוליך צר לי המקום גשה לי ואשבה ר' ירמיה רוסטיה בשם ר' לוי עדיין אין אתה יודע שבחה של ירושלים אלא ממה שכתוב (זכריה ב) ואני אהיה לה נאם י"י חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה מכאן אתה יודע שבחה של ירושלים לפי הדרש חכמה גבורה עושר הן הן כלל ההצלחות מתחלה אמר על רוחב ההשכלה והלימוד שהוא חצובה תחת כסא הכבוד ואח"כ הוסיף ר' דוסתאי עוד שנים חומת אש על גבורה כבוד על עושר וברזא דחכמתא שתעמוד העשייה בבריאה כמו שהיתה קומת אד"ה קודם המיעוט ור' דוסתאי הוסיף בירושלים הוא מטרוניתא ואני אהי"ה רזא דאהי"ה הוא בינה אהי"ה סוד (שמות ג) אהיה אשר אהיה: כתב בע"ז ג"ע ש"ד (תהלים יב) לשון מדברת

גדולות וכלם באים מגאווה ז"ש (משלי טז) תועבת י"י כל גבה לב ר"ל כל תועבת ה' הוא בא מגבה לב גדול של קין לפי שהגיס לבו שקרבנו של הבל נתקבל ולא נתקבל שלו ג"ע יוסף הגדולה בא גם כן מן גסות רוח שלו שהיה מסלסל בשערו וגירה בו את הדוב ע"ז (שמות לב) חטא העם הזה חטאה גדולה מחמת שהרבו כסף וזהב שהשפיע להם נמצא שכלם באים מחמת גאווה לכן אמר גדול בכל אחד מאלו ולכן מצינו (סוטה ה) כל המתגאה כופר בעיקר כל המתגאה נכשל באשת איש (משלי ו) נפש יקרה תצוד ושופך דמים ממעט הדמות ז"ש גדול לפי שנתגדל קין והיה מתגאה ומתגדל נפשו נכשל בעונו (הושע יד) אמרו אליו כל תשא עון ע"ד כל העולם אתה סובל ועוני גדול מנשוא ז"ש כל מאחר שאתה נושא כל העולם לכן תשא גם העון שלי: תקעו בחודש שופר.

במדרש חדשו מעשיכם שפרו מעשיכם (סוטה לח) כל אחד מישראל כרת תקע"ו בריתות בירושלמי ג' פעמים קצ"ב הטעם כל מה שאדם עושה בעו"הו צריך לעשות עבור יחוד קב"ה ושכינתיה כמ"ש (משלי ג) בכל דרכיך דע ה"ו יהיו לשם שמים לכן אמרו (שבת מ) דרדקי מימי יהושע בן נון לא אתמר כוותיהו אלף בינה גמול דלים ה"ו שמו של הקב"ה ידוע שבחסד ואמת יכופר עון אבל ביראת י"י סר מרע שיעשו לשם שמים שהוא נרמז באות ה' ובאות ו' וכן נכרתו תקפ"ו בריתות על כל מצוה ומצוה שהוא בגימטריא יסו"ד מלכו"ת כי (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הי"ם נוטריקון יסוד מלכות שהוא סוד שם שמים גם מספר היכ"ל אהב"ה היכ"ל זכו"ת בגימטריא הקע"ו לכן כרתו הקע"ו בריתות לקבל תרין היכלין אלו שהראה הקב"ה ליעקב במראה סלם כשיצא יעקב מבאר שבע אינון ז' היכלין דכסיפין וכשהגיע להיכל אהבה שהוא היכל של אברהם אמר (בראשית כח) אנכי אלקי אברהם אביך ועל היכל זכות תמן ע' קתדראין יתבין ע' סנהדרין שפותחין בזכות אמר ואלקי יצחק כי ההוא יומא אתעטר יצחק ריש אבהן ז"ש יעקב (שם) מה נורא המקום הזה על היכל ה' שהוא אהבה ועל היכל זכות אמר (שם) אין זה כי אם ב"ת אלהי"ם בגימטריא היכ"ל זכו"ת וזה שער השמים על היכל רצון הן הן תלת ספרים נפתחין בר"ה נגד ג' אבות והנה התורה שאדם לומד נרמזו אלף בינה וגמילות חסדים נרמזו גומל דלים ועל שניהם ה"ו שיהיה ביראת ה' רצה לומר לשם שמים: יומא דראש השנה (איוב א) ויבואו בני אלקים דאתא מארי דדינא בירחא תקיפא שהיא ירח איתן ואז (משלי יג) ודרך בוגדים איתן (בראשית ח) ותנח החיבה בחודש השביעי בר"ה על הרי אררט טורי מלטטיא ואז (איוב א) ויבא ג"ם השטן בתוכם שם של אלהים יש בו שם ב"ן כיצד ה' אותיות של אלהים ומילוי שלו י"ג אותיות שהוא סוד (איכה ג) ויגה בני איש מילוי מילואו כזה אל"ף למ"ד פ"א למ"ד מ"ם דל"ת ה"א אל"ף יו"ד וא"ו דל"ת מ"ם מ"ם זה סוד (ירמיה מא) ג"דליה ב"ן אחיק"ם והוא סוד בני אלקים כי אותיות של אלהים הם ב"ן לכן מיד אחר ר"ה מתענין צום גדליה שהיא סוד בן אחיק"ם ואותיות גדליה נרמזו כל האותיות ה' י"ג ד"ל וכן (במדבר יד) ועתה יגד"ל נא כח אדנ"י דינים של אלקים אחיק"ם נרמזו בו ששה אנשים הבאים מדין עליון מאן אינון ששה אנשים א"ף ח"ימה משחי"ת ק"צפ מ"כלה משב"ר כי בפסוק (תהלים עח) והוא רחום אמר ולא ישחית דא משחית לכן נרמזו בי' הרי שכל ו' אלו שיניקתם מן בני אלקים נרמזו במילת אחיק"ם ויבא גם השט"ן בתוכם מכאן למד רמי בר חמא ביומא (דף כא) השט"ן בגימטריא שס"ד כל השנה אית ליה רשות לאשטנא

לבר מיומא דכפורי וקשה והלא עיקר שמו שטן ולמה דרש גבי' השטן בה' אבל הוקשה לו ה"ל למימר ויבא גם שטן בתוכם למה אמר השטן אלא שבא לדרוש כולי יומא שתא אבל עיקר שמו שטן והה' מורה על ה' שבין יוה"כ עד סוכות שהוא ראשון לחשבון עונות אבל אית ליה רשו לאשטוני אם חוטא אדם רק שאין לישראל פנאי באלו הימים לחטוא לפי שעוסקין בסוכות ולולב (ישעיה נה) דרשו י"י בה' מצאו הן הן ה' ימים שבין יו"הכ לסוכות ה' לי"י תגמלו זאת על ה' ימים אלו כי שם י"י אקרא ויש בשם בן ד' צירוף תמי"ם הא כיצד י' פעמים הו"ה ק"ס ה' פעמים יו"ה ק"ה ו' פעמים יה"ה ק"ך ה' פעמים יה"ו הרי ק"ה צירוף ארבעתן ק"ם ק"ה ק"ך ק"ה הרי תמי"ם תהיה עם י"י ר"ל שהוא צירוף השם ז"ש (תהלים יח) האל תמים דרכו אמרת י"י צרופה ר"ל צירוף של שם י"י ז"ש כי שם י"י אקרא חזר ומפ' הצור תמים פעלו מזה הטעם (דניאל ט) שבועים שבעים נחתך על עמך וגו' לכלא פשע ולהתם חטאת (ז' יובלות שעולה בן ד' בחושבן זעיר ז"ש (הושע יד) וקח טו"ב (שם) ושובו אל י"י כי שם י"י הוא טו"ב) (שם) ואמרו אליו כ"ל ת"שא ע"ון ר"ת ע"ת"ך ע' שנה היו בבבל ת"ך שנה היה בית שני לפי שפגמו בשם של י"י שצירופו תמי"ם ז"ש (דברים יח) תמים תהיה עם י"י אלקיך תמי"ם הוא שבעים שבועים כל הימים מן חורבן בית ראשון תמי"ם והם לא היו בבנין בית שני רק מנין תהי"ה היו עם י"י א"לקיך א"ל אמונה בא"ת ב"ש ת"ך שנה.

פעלו הוא ג"כ רבוע של שם בן ד' מקו"ם קפ"ו תמי"ם פעל"ו הוא מנין כל בריתות שכרהו ישראל על כל מצוה ומצוה לפי דברי רשב"י בירושלמי שאין לך כל מצוה ומצוה מישראל שלא כרתו תקע"ו בריתות שהוא מנין מלקו"ת כדי רשע"ו ז"ש כי כל דרכיו משפט מדה במדה (איוב לד) פועל אדם ישלם לו וכאורח איש ימצאנו והנה ק' שערים הם בתורה ועל כל שער ושער תקע"ו בריתות הרי מנין תמי"ם פעל"ו תרע"ו שם בן ד' כ"ו פעמים כ"ו האזינו שמים וארץ מעשה בראשית נתן עזרא ובית דינו סימן זו הפרשה הזי"ו לך וחלקוהו אנשי מעמד על ז' ימי השבוע ז"ש זכור ימות עולם בכל יום ויום מעין מ"ב: (מגילה יח) משה אמר שירה זו עם ע"ח זקנים מנין הזי"ו ל"ך למה נטל משה ע"ח זקנים מנין זה למה (במדבר יא) אספה לי שבעים איש שמענו או ע"ב זקנים שמענו במתניתין ע"ח לא שמענו וכיוצא בו שארז"ל מאה יותר מבשאר מצות וי"ל על דרך הגמרא בפרק לולב מאה ועשרים זקנים ומהם כמה נביאים תקנו שמונה עשרה על הסדר צריך ליתן טעם למה זה המנין של ק"ך לפי שבאו להמתיק ק"ך צירופים של אלקים והן הן סוד (שמות יט) ומשה עלה אל האלקים לכן היה בהר ק"ך יום והיה ימיו מאה ועשרים להמתיק ק"ך בתים של אלקים (שם) ויקרא אליו י"י לעשות מן אלקים י"י ז"ש משה כי שם י"י אקרא ר"ל שהוא מהפך שם של אלקים רחמים ז"ש הבו גודל לאלקינו אף שם אלקינו שהוא דין יעשה ממנו רחמים שהוא גו"דל מדת אברהם הגדול דאתמר גביה (בראשית כא) ויעש אברהם משתה גדו"ל ולכן לא רצה להיות עניים שם באותה סעודה שהם ממדת הדין והוא הגדיל לעשות חסד.

והנה משה עושה הצור להיפך לעשות פעולת תמים כדלעיל רק שחת לו ישראל משחיתים השפע לכן לקחו ערב רב ק"ך קטרין בעגל ואמרו (שמות לב) עשה לנו אלקים אשר ילכו לפנינו ק"כ בתים של אלקים לכן ירדו לק"ך קנטרין ק"ך רבוא של מלאכי חבלה ופרקו עטרות שלהם שהוא שם המפורש כי מן י"י עשו אלקים ולכן בימי שלמה

שעשו בימיו שלום כל המשחיתים ויהי שלום בינו לבין חירם מלך צור שהוריד שם שד א' והורידו לז' מדורי גיהנם ונכנעו כל כוחות הדין גם היא באה מלכת שבא ונתנה מאה ועשרים כיכרים זהב לשלמה ולכן הקריבו אז (מלכים א ח) מאה ועשרים אלף צאן להמתיק ק"ך כוחות של אלקים (דברים א) כי המשפט לאלקים הוא לכן (סנהדרין) כל עיר שיש בה מאה ועשרים אנשים מעמידין בה סנהדרי קטנה ולכן הוצרכו להיות ק"ך זקנים להמתיק ק"ך ב"ד, של אלקים (ישעיה נו) כי ביתי בי"ת תפלה יקרא לכל העמים (בראשית כח) אין זה כי אם בית אלקים ומאחר ששם אלקים בינה ק"ך בתים הוצרכו להיות ק"ך זקנים לסדר בית התפלה שהיא בית אלקים להיות רחמים כמ"ש (שם) אכן יש י"י במקום הזה (תהלים קכא) י"י שומרך י"י צלך כמו ששם אלקים עולה צל והיו ימיו כצל אשר איננו ירא לפני אלקים כן י"ב היות הם בצירוף שם בן ד' וכל אחד כלול מי' הרי ק"ך מן שם של י"י ז"ש י"י צלך יש ג"כ צירופי צל אצל שם של י"י.

והנה גם בשירה זו שהיא כלל התורה הוצרך משה ליקח ע"ח זקנים שהוא. מספר שלש הויו"ת ה"ה הו"ה ויהי"ה מצד ג' אבות הקדושים בסוד ג' שמות של ברכת כהנים מלך מלך ימלך שהוא סוד ה' עליון תקיפין של של שושנה לכן הרחיק ה' מן הלי"א תגמלו זאת עם נבל לרמוז על סוד מנצפ"ך ה' גבורות מנין מ"לך מ"לך י"מלך בגימטריא פ"ר דינים נגד חמשה אותיות אמר ה' ענינים בפסוק הצור תמים פעלו.

גבי עגל אמר הקדוש ברוך הוא למשה (שמות לב) ועתה הניחה לי כתב בעל עשרה מאמרות שרמז על ג' הויות אלו הניח"ה בגימטריא ג' הויו"ת מנין ע"ח לכן הוצרך משה להזכיר ג' אבות (שם) זכור לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך נגד ג' הויות אלו ומשה אמר מתחילה יערוף כמטר רמז על סוד מטר שירד בימי המבול שאז נתבלבלו אותיות שלש הויות אלו ז"ס מכו"ל בגימטריא ג' פעמים הויו"ה (בראשית ז) ויסגור י"י בעדו שנתערבו ונתבלבלו צירופי האותיות ונעשה מהם מכו"ל כי מתחילה ירד גשם עלי הארץ ואחר כך היו למבול (תהלים כט) י"י למבול ישב ר"ל שם של י"י היה סוד מבול שנתבלבלו אותיות גם כן כשיצא נח מן התיבה אמר י"ג ויין שהוא סוד חשבון ג' הויות וז"ס (דברים ח) כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי י"י כי סוד לח"ם הוא ג' הויות ז"ש כי שם י"י אקרא על שם של ההויו"ה לכן לקח ע"ח זקנים עמו הבו גודל לאלקיננו: זכור ימות עולם בינו שנות דור המבול ודור אנוש שירדו מטר עליהם אלו חזרו היה גשם נדבות ונתהפך אח"כ לרעה: הלי"א תגמלו זאת כי דור תהפוכות המה שחת לו הם משחיתים את עצמן ולכן נתנו סימן לפרשה זו הזי"ו לך (שהוא חשבון חנוך שר העולם מנהיג העולם בימי גלותו והוא שם אחד מע' שמות) כי (איוב כו) פרשז עליו שדי זיו עננו הן שד"י בגימטריא מטטרו"ן שהוא חנו"ך וכשם שרמז משה כי שם י"י אקרא על שם של מ"ב ז' תיבין בפסוק ראשון לקבל ז' שמהן י"ב תיבין בפסוק שני לכן (ישעיה ו) שש כנפים שש כנפים שהיא י"ב לכן אמר מ"ב פסוקים בשירה כי העלה נשמתו עם שם של מ"ב וכאשר כתבו המקובלים שבכל לילה צריך להזכיר אנא בכח להעלות נשמתו למעלה וכן ביו"ה כה"ג מזכיר שם המפורש בנעימת אחיו הכהנים שם של מ"ב כן ג"כ נרמז שם של ע"ב ועז"א כי שם י"י אקרא ולכן לקח ע"ח זקנים שהוא מספר אנ"י וה"ו כתב בזוהר ב"ם ע"ב הם אלו ב' שמות בהתחלה ובאמצעי והוא מספר (תהלים קיח) אנא ה': לסוכות ולקחתם לכם ביום הראשון.

לחשבון עונות מיד רמז הקדוש ב"ה על הגזל שתהא (סוכה ל) לכם להוציא את הגזול לכן בתחילת קרבנות ב' קרבנות (ויקרא א) אדם כי יקריב מכם להוציא את הגזול ז"ש ב' לולב הגזול (ישעיה סא) אני י"י אוהב משפט שונא גזל בעולה שדרז"ל על לולב הגזול. משל למלך שאמר לעבדיו תנו מכס א"ל עבדו כל הארץ שלך וכו' ממני ילמדו עוברי דרכים ליתן מכס.

וקשה למה דרז"ל זה על לולב ולא על מצוה אחרת. וכן במדרש רבה אוי לו לזה שנעשה סנגוריא קטיגורו דרשו גם כן על לולב בפרק הגזול (סוכה מה) כל מי שמקיים לולב באגודו הדס בעבותו מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב קרבן שנאמר (תהלים קיח) אסרו חג בעבותים רצה לומר אגודת לולב בעבותים זה הדס הרי הוא כאילו הקריב קרבן ז"ש (שם) עד קרנות המזבח מתחלה אמר י"י (שם) ברוך הבא בשם י"י על ארבע מינים שהם שם של י"י שבזה גורם (שם לג) חסד י"י מלאה הארץ ז"ש (שם קיח) אל י"י ויאר לנו גם על מצות סוכה נגד ז' ענני אור שבמדבר ויאר לנו ואחר כך זוכר ארבע מינים א"ל"י אתה ואודך הם ג' מינים שבלולב א"דום ל"בן י"רוק אלהי נגד אתרוג ארוממך שבזה הוא לי"י שם של י"י וכן (ויקרא כג) ש"מחתם ליפני י"י א"לקיכם ר"ה אין ש'ל"יא בלא ולד (תהלים קכב) שאל"י שלום ירושלים ד' מראות של מרכבה עליונה א"דום י"רק ל"בן ש"חור אברהם לבן יצחק אדום יעקב ירוק דוד שחור (שיר א) שחורה אני ונאווה ז"ש אני י"י אוהב משפט שבזה היום (תהלים ט) נודע י"י משפט עשה (שם צו) אז ירננו כל עצי יער לפני י"י כי בא לשפוט הארץ ואז שונא גזל בעולה ר"ל לולב באגודו הוא כאילו הקריב עולה והוא כתב שם להזהיר על הגזל לכם ולא מגזול ז"ש ממני ילמדו עוברי דרכים יב לפי שלולב הוא שמו של הקב"ה ואז הזהיר על גזל מזה ילמדו בעלי תשובה שמרו דרך י"י לעשות תשובה: ולקחתם לכם ביום הראשון.

מצד הקדימה ר"ל להקדים דין (ויקרא כג) בסוכת תשבו שבעת ימים קודם כי בלילה מקדימין לישיב בסוכה אבל לקחת לולב ומיניו הוא ביום ראשון וכן בפסוק (שיר ב) בצילו חמדתי וישבתי דא סוכה ואחר כך (שם) ופריו מתוק לחכי דא אתרוג הרי מתחלה סוכה ואחר כך לולב ולפי שהמנורה נדרש לאחריו הוצרך לסמוך ענין ז' ימי סוכות שהם לקבל ז' ענני כבוד שהקיף הקדוש ברוך הוא ישראל בצאתם ממצרים כמ"ש (ויקרא כג) למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי צריך להסמיך מיד ענין מנורה וז' נירותיה כי ענני כבוד היו עבור אהרן וכן מנורה צו את אהרן ואת בניו לאמר כי ענין ז' הקפות של סוכה וז' קני מנורה פני אחד להם לכן הסמיכם יחד להאיר להם בעמוד אש לילה ובעמוד ענן יומם אל י"י ויאר לנו ולפי זה מזמור (תהלים כז) י"י אורי על סוכות וישעי על ענין הושענא ממי אירא י"י מעוז חיי (שמות טו) עזי וזמרת יה כי אז בחג באים מים זדונים ז"ש (תהלים כז) בקרוב על"י מרעים רצה לומר לשלם כל נדרים (שם נז) ע"לי אלקים נדרך (שם כז) לאכול את בשרי אחת שאלתי מאת י"י סוכ"ה הוא שם כ"ו וס"ה ז"ש (שם) לחזות בנועם י"י זה שם בן ד' ולבקר בהיכלו זה אדנ"י בגימטריא היכ"ל ז"ש (שם) כי יצפנני בסוכה שהוא כלול שתיהן יחד אבל לפי שבא לדרוש לכם על ארבע כתות של ישראל שאוגדין ארבעתם ז"ש ולקחתם לכ"ם דייקא רצה לומר כל ארבע חלקי ישראל כמ"ש על דרש ר' מני לכם לעצמיכם ר"ל כל ארבע איברי הנוף שחוטא אדם בהם לכם לעצמיכם (שם לה) כל עצמותי תאמרנה י"י מי כמוך

או על ארבע אבות לכם דייקא כי המה כלל כל ישראל ולפי שד' מינים אלו אינם תחת שום שר רק מהקדוש ברוך הוא בעצמו וכן ישראל (דברים לב) חלק י"י עמו זה שנ' ולקחתם לכם לעצמיכם במה שאתם לוקחין ד' מינים אלו פרי עץ הדר וגו' ושמחתם לפני י"י דייקא כי ארבע מינים אלו הם לפני י"י קאמר ולא לפני שום שר ולפי דברי רקנטי שד' מינים הם ארבע אותיות השם לכן צריך לקרב אתרוג עם שלשה מיניו זה שנאמר ולקחתם לקיחה תמה לכם כמו שישראל נחלקו גם כן על ארבע כתות נגד ד' אותיות השם כן יהיה פרי עץ הדר עם ג' מיניו כפות תמרים וגו' והטעם שיהיה שמחה בי"י (תהלים ק) עבדו את י"י בשמחה שם של י"י דייקא (שם) ובאו לפניו ברננה כי ד' מינים אלו הם לפניו ולא לפני שום שר ז"ש ושמחתם לפני י"י אלקיכם ר"ל עם אותן המינים שהם תמיד לפני י"י שיהיה אלקיכם בדין עד היום הזה כמ"ש (תהלים צו) יעלוו שדי וכל אשר בו אז ירננו כל עצי יער.

והדר מפרש באיזו עצים תהיה רנן ז"ש (שם) מלפני י"י ר"ל אותן עצים שאין שליטה לשום שר עליהם רק הקב"ה אדון יחיד שולט עליהם (שם) כי בא לשפוט את הארץ בר"ה וביוה"כ ומזה הטעם מנענעין בהודו לי"י ואמרו הושיענו גם מזה הטעם אומרים בסוכות הלל גמור כי סוד סוכה הוא שתי שמות הוי"ה ואדנ"י והוא סוד הל"ל י"י וז"ש (ד"ה א טז) ואמרו הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשיך שאין אנחנו תחת שרי הגוים רק יושבין תחות צלא דמהימנותא שלימתא להשתבח בתהלהיך לכן אנו אומרים (שם) ברוך י"י אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ויאמרו כל העם אמ"ן והלל לי"י ר"ל סוד אמ"ן הוא נחלק על הל"ל ועל י"י וכן סוכ"ה אנו יושבין תחת תרין שמהן שנחלק עתה על הנ"ל ועל לי"י כי אותה אבקש לחזות בנועם י"י דא הוי"ה ולבקר בהיכלו דא אדנ"י הרי כי יצפנני בסוכה שכר של ד' מינים הוא לעו"הב ז"ש אחת שאלתי מאת י"י ד' מינים שבלולב נגד ד' אותיות השם לחזות בנועם י"י ולבקר בהיכלו ג"ע של מטה ג"ע מעלה אחת שאלתי מאת י"י אותה אבקש על ד' אותיות השם שניתוספו לאבות העולם ומבואר במדרש פרי עץ הדר זה אברהם ניתוסף לו ה' של שם כפות תמרים זה יצחק עיקר שמו (בראשית כא) צחק עשה לי אלקים והי ניתוספה בו וענף עץ עבות זה יעקב ניתוספה בו ו' של שם וערבי נחל זה יוסף ניתוספה בו ה' (תהלים פא) עדות ביהוסף שמו ז"ש אות"ה אבקש על אות ה' של אותות השם וצירוף זה הוא סוד (בראשית יח) והשענו תחת העץ הוי"ה והוא סוד נונין בכללות עשר רק י' לרוב דקותה לא תחובה כלל ומשם זכו ישראל לישב בסוכה בשביל שאמר למלאכים והשענו תחת העץ לכן זכו ג"כ באותו פרק לד' מינין שצירופן ג"כ עץ שרשים ה' של שם נופא דאילנא ו' פרי י' עלין ה' הרי צירוף הוי"ה.

והנה נרמזין תרווייהו בסדר הכתוב טל ד' מינים א' אחת שאלתי מאת י"י ר"ל אותן המינים שהם תחת י"י ולא תחת שום שר ומלאך אותה אבקש על ד' אותיות השם שנרמזין בה ואח"כ בסוכת תשבו שבעת ימים ז"ס שבתי בבית י"י בר"ת שבת"י נוטריקון ב"סכת ת"שבו ש"בעת י"מים והוא סוד סוכה שתי שמות לחזות בנועם י"י הוי"ה ולבקר בהיכלו אדנ"י ענין רמז (תענית ח) לניסוך המים ביום בו"ז (איוב יב) שופך בו"ז על נדיבים הנה ביום ב' יומא של יצחק בעל דין קשה יומא דמטרא הוא יומא דדינא וביום ו' יוסף וביום ז' הוא דוד סימן (תהלים קמד) המלמד י'די לקרב ר"ת י"צחק

ד"וד י"וסף בזוהר לפי שבאותו יום נעשית שנים עשר פרים אוסיף אתוון וגרע נם ג' ימים אלו סימן (בראשית מא) על פיך יש"ק כל עמי ביום ב' קר"ע שט"ן ביום ו' יג"ל פז"ק ביום ז' שק"ו צי"ת הרי יש"ק ביום ב' נרשם ט' של ונסכיהם (שם כה) ויהי יצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה ביום ו' ונסכיה י' דרגיה דיוסף שומר הברית ביום ז' מ' כמשפטם מ' סתומה של קן צפור של דוד גם ביום ז' (שם ח) ותנח התיבה מרובעת על בנין מד' רוחותיה (שם לב) ויאמר יעקב כאשר ראם במ' סתומה כאשר עוברת לכן הוא יום גמר החתימה כמשפטם.

ובדרך הפשט נבראו המים ביום ב' ובארה של מרים נברא בערב שבת ובכולם לא יבואו המים רק ביום ד' כי סימן קללה הם בחג גם ביום ז' יבואו הגשמים בעתים (תענית כב) בלילי שבתות כי בשבת פנויים עוברי דרכים לכן סימן בו"ז ב' הם מים עליונים ו' מים תחתונים כלם יבאו וירדו ביום ז' כמשפטם לכן נרמזו בהן מים ולפי דברי זוהר (שיר ח) אם יתן איש רע בליעל את כל הון ביתו באהבה של בו"ז יבוזו לו (תהלים קכג) חננו י"י חננו כי רב שבענו שפע אותו הממונה הנקרא בוז המים שראה רבה בתענוגים ועתה נהפכה הצינור (שם) רבת שבעה לה נפשינו הלע"ג שהיה דמי לעגל תלתא האי רידיא אותו בו"ז בא (שם) לגאיונים נתקלקלו הצינורות מן ישראל (שמואל א ב) ור"ב בת בנים אומללה עד עקרה ילדה שבעה ז' הקפות של מזבח (תהלים קיח) א"ל י"י וי"אר לנו ז' פעמים א"ל בגי' ויא"ר כי א"ל מלא אלף למד הרי הק"ף ועתה באו ז' פ' אלקים בגמטרי' רב"ת שבעה לה נפשינו הלעג קרי בי' שבעה (שם טז) שובע שמחות את פניך (שם קכג) אליך י"י נשאתי את עי"ני על ע"ין פרים שהקריבו בחג נגד ע' אומות (שם) היושבי בשמים בי' יתירה הם י' מצות שבחג שיר פשוט כפול משולש מרובע מול א'ב'ג'ד מצות סוכה א' ומצות ניסוך המים ב' וניסוך היין ג' קול שני רעים אני שומע (תהלים מב) תהום אל תהום קורא מבע מימך קרבנות ג' פרים אלים כבשים ד' מינים שבלולב הרי יחד י' וכשיושבין בצלא דמהימנותא צריך לראות כוכבים מן סוכה ז"ש אליך י"י נשאתי את עיני היושבי בשמים הנה כעיני עבדים אל י"ד אדוניהם על י"ד אילים שמקריבין בחג ובכל יום י"ד כבסים ז"ש וכעיני שפחה אל י"ד גבירתה כן עינינו אל י"י אלקינו עד שיחננו.

ביום ב' נרשם מ' של יצחק כי הוא ממתיק פני שור מהשמאל וכן ביום ו' יומו של יוסף שזכה בכור שור בזוהר פרשה ויקרא יום ז' והאי ניסוך המים דמי לשור שניהם יחד יקוו המים אל מקום אחד היא יום ז' (שיר ב) הנצנים נראו בארץ שהוא יום ז' שנקרא ארץ אתרוג (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ זה אתרוג שבשמאל (שם) וימיני טפחה שמים ג' מינים שבימין: מזמור י"ז על ענין ר"ה ויו"ה וסוכות.

(תהלים יז) תפלה לדוד שמעה בה' י"י צדק (דברים טז) צדק צדק תרדוף בזוהר הן תרין יומין של ר"ה שצריך להזמין ב' קולות (בראשית כז) הקול קול יעקב (תהלים פא) הרנינו לאלקים עזינו (שם) תקעו בחודש שופר (שם יז) הקשיבה רנתי על קול השופר (שם) האזינה תפלתי על קלא וצלותא.

(שם) מלפניך משפטי יצא בזה היום לפי שעתה ע' קתדראין הם שבעים שרים יושבים ודנים ע' אומות שלהם הטעם שהיום יום הדין לפי שעתה נכנסה החמה במזל מאזנים

שהוא גלגול המישור תחת קו השווה והם כולם תחת המערכה וכבר התפלל דוד שידון אותנו הקב"ה בשעה שהוא דו את הרשעים. עוד טעם שלישי שעתה יום הדין (שם) לפעולות אדם בדבר שפתיך שאמר לו הקב"ה אתה סימן לבניך שנכנסת לפני בדימוס ודברך אמת (שם) אני קראתיך כי תענני אל ביום גמר חתימה יומא של אברהם אז רואין הענייה (שם פא) כס"ה ליו"ם חגינ"ו בגי' אברה"ם (שם יז) הטה אזנך לי מארי דשערי מארי דדינא דמסתלקו שערי מעל אודני מארי דדינא ובזה (שם) ושמע אמרתי יחודא שלימא.

(שם) הפלה חסדיך רב חסד מטה כלפי חסד והוא יומא של אברהם בדור כ"א יום כ"א בחודש (שם) מושי"ע חוסים בגימטריא השענ"א (שם) ממתקוממים בימינך לולב הניתן בימין (שם) מפני רשעים זו שדוני מתרין סטרין (איוב א) ויבואו בני אלקים להתיצב על ה' ויבא גם השטן בתוכם. א"ויבי ב"נפש י"קיפו על"י אבי"ע שכנגדן לוקחין ד' מינים בלולב הקפתו מזבח בערבה שהיא לקביל נפש ג' מינים נגד נפש רוח נשמה (תהלים צו) אז ירננו כל עצי יער אבל אתרוג נגד נשמה לנשמה (שם יז) אני קראתיך על אני וה"ו הושיעה נא שזה עיקר השם של ע"ב ז"ש הלל אם אנ"י כאן הכל כאן שם ל"ז של ע"ב הוא כולל כל השם כ"י תעננ"י בגימטריא אתרו"ג שמרני כאישון בת עין זה הדס נגד בצל כנפיך תסתירני לולב שיש לו פרח ויש לו צל ולב אחד מפני רשעים זו שדוני בגימ' ערב"י נח"ל שהם נגד רשעים (שם) קומה י"י קדמה פניו (ירמיה ל) ויסרתיך למשפט במשפט לא כתיב אלא שהקב"ה מוציא פתקין היסורין קודם שבא יום וכו' בזוהר פ' בלק הכריעהו שהקב"ה מכריע כף זכות על כף חובה (תהלים יז) פיו דברו בגאות נגד פיהם דבר שוא ערבה נגד שפתים (שם) עיניהם ישיתו לנטות בארץ נגד הדס תשובה תפלה צדקה מעבירין רוע גזירה מתחילה צריך צדקה ז"ש צדק ונגד תשובה אמר הקשיבה רינתי ונגד תפלה האזינה תפלתי בה' ימים על ה' ימים שבין יו"ה הכפ לסכות ה' של השט"ן שאין שטן שולט בהם לפי שישראל עושים מצות (שם) שמרני כאישון בת עין בצל כנפיך תסתירני על צל של סוכה דיתיב תחות צלא דמהימנותא או על צל של לבנה שמראין שם חייו של אד והטעם לפי שהלבנה היא ממונה על יסוד המים בחג נידונין על המים לכן מראין חייו של אדם במים (שם סו) הרכבת אנוש לראשינו באנו באש בר"ה (ישעיה סו) כי באש ה' נשפט ובמים על הושענא רבא ובזה (תהלים סו) ותוציאנו לרויה בצל כנפיך הוא שר הכנ"ף שר החרב ז"ש (שם יז) פלטה נפשי מרשע חרב"ך (שם) מלפניך משפטי יצא אז ביום ראשון לחשבון עונות צריך לקשר ד' מינים שהם נגד כל הגוף כמ"ש ד' מינים (שם לה) כל עצמותי תאמרנה נגד הדס דומה לעיני (שם יז) עיניך תחזינה מישרים לולב נגד הגוף (שם) צרפתי וגו' בל יעבר פי ערבה נגד שפתים נגד אתרוג שהוא נגד הלב (שה) בחנת לבי פקדת לילה (שם מט) אדם ביקר בל ילין לא לן עמו צרפתי בל תמצא לפעולת אד"ם על חטא שלו אתרוג היה בדבר שפתיך אני שמרתי ד' דברים אלו שהם אורחות פריץ (שם יז) הפלה חסדך שמנענעין בהודו לי"י כי לעולם חסדו גמבהושיעה נא ז"ש מושיע חוסים ממתקוממים בימינך על (שם קיח) ימין י"י רוממה נעימות בימינך נצח מגיני על אלקים על ג' מינים שמורים מ"גן (שם ז) מושיע ישרי לב נגד אתרוג שהוא כנגד הלב קומה י"י ב"א פ"ך ג' מיני קרבנות א"לים פ"רים כ"בשים שהם כנגד ג' אבות

ג' ספרים של ר"ה (שם) הנשא בעברות צוררי ועורה אלי משפט צוית (שם) י"י ידין עמים (שם) יגמר נ"א ר"ע רשעים נ"גה א"ש ר"וח ע"נן הפלה חסדיך על אברהם ואהרן שכל א' מידתו חסד ומתחילין בא' (שם ק) הוא עשני בסוכות ולא אנחנו שהוא יום ראשון של סוכות בזוהר פרשת בראשית לכך מתחילין אלו השנים בא' לפי שיום ראשון שאמר הקב"ה יהי אור נגד מדת חסד ובסוכות (שם קיח) אל י"י ויאר לנו י"י אורי בעמוד ענן של אהרן גם אצל אברהם ישבו בצל סוכה (בראשית יח) והשענו תחת העץ (דברים כ) כי האדם עץ השדה פרי עץ הדר בזוהר פ' ויקרא והם מתקנים הקליפות המתקוממים בימינך ה' מתו בעטיו של נחש בזוהר פרשת בראשית סי' שלהם ימין י"י רוממה לו"י עמר"ם יש"י בנימין"ן ס"ת ימין"ן ולפי דברי גמרא שלנו סי' (שם יד) בני"ם אתם לי"י כלא"ב בנימין"ן יש"י עמר"ם ולפי דברי הזוהר נרמזו (תהלים טז) כי לא תעזוב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת תודיעני אורח חיים וגו' נעימות בימינך נצח שהיו ראויים לחיות לנצח רק עבור עטיו של נחש מתו והתחיל במזמור (שם) שמרני א"ל על תרין סיטרין אילין א"תרוג ל"ולב אתרוג בשמאל לולב בימין א"ל י"י ויאר לנו: ולקחתם לכם ביום הראשון.

בזכות ראשון זה אברהם יפרע לכם מן הראשון זה עשו (בראשית כה) ויצא הראשון אדמוני ויבנה לכם ראשון זה יעקב (ירמי' יז) כסא כבוד מרום מראשון כי דיוקנא של יעקב חקוקה תחת כסא כבוד ויבא משיח שנקרא (ישעיה מא) ראשון לציון הנה הנם זה יוסף משיח בו יוסף הרי ארבע מינים.

בפסוק זה פירוש על מה שאמר מתחלה ולקחתם לכם. ביום הראשון ר"ל שהוא מיותר לגמרי לדרוש ענייני ראשון אלו שחזר, אח"כ ופירוש בפסוק זכות אברהם שנקרא פרי עץ הדר שהוא ראשון ויפרע מן עשו וכפות תחת רגלינו ז"ש וכפות תמרים ויבנה לנו בית המקדש זה זכות של יעקב כסא כבוד מראשון שהוא ענף עץ עבות כי בית שלישי שהוא משולש שנקרא על שמו (שמואל ב כג) בקר לא עבות יבא משיח בן יוסף שהוא ערבי נח"ל שאז (שמות לד) נ"וצר ח"סד ל"אלפים נ"שמות ח"דשות נ"עולם ובזה ושמחתם לפני י"י כי נשלמה מרכבה של שם בן ד' שנרמזה בד' מינים לכן אמר גבי ד' מינים ראשון ולא גבי סוכה אז יבואו ז' רועים בסוכות תשבו שבעת ימים הם ז' רועים ולע"ל יעשה הקב"ה מצוה קלה סוכה לא"הע ז"ש (ויקרא כג) כל האזרח בישראל ישבו אז בסוכות.

בגמרא חלק אימתי אתי בר נפלי א"ל בר נפלי קרית ליה א"ל ביום ההוא אקים לפי שהוא גלגול תליתאי ואדם היה מסוף העולם והעמידו על ק' ודוד היה ראוי להיות נפל כי אדם נתן לו ע' שנה לכן נקרא משיח בר נפלי בלשון רבים.

או יאמר לפי שהוא מדוכא בעונותינו (ישעיה נג) אכן חליינו הוא נושא ואין לך יום שהקללה מרובה לכן קרי ליה בר נפלי נפילות הרבה ז"ש (עמוס ט) ביום ההוא אקים את סוכת דוד הנופלת בכל יום נופלת דעבידו לה סעידו וסמך בצלותא ב"ר נפל"י בגימטריא ב"ן י"שי בן דוד (שמות כא) ונפל שמה שור דא משיח בן יוסף והנה הוא סובר שעל משיח בן דוד אומרין ז"ש לו בר נפלי קרית ליה הלא בן יוסף יהרג ועליו דרז"ל כי יפול שור ולא על בן דוד לכן אמר לו שעל משיח בן דוד אמר כן על שם אקים

סוכת דוד הנופלת: לפורים כל המועדים יהיו בטלים חוץ מפורים מהר"ש אמר ענין נכבד שהאותיות היו עגולים לא היה בהם לא ראש ולא סוף וכשהלווחות נשתברו נתגלמו האותיות ונתבדרו פרוחים ז"ס מ"וסיפין ג"ורעין ד"ורשין סימן (תהלים קמז) מגיד דבריו ליעקב ח"קיו ו"משפטיו לישראל כי הלווח היה ח"ק טפחים ר"ת לו"ח כתבם על לוח לבך התורה שמתחלת ב' ומסיימת ל' הרי ל"ב היתה חתומה בלוח כי מזה ומזה הם כתובים ואח"כ לוחות ושברי לוחות מונחים בארון (שמות לד) פסל לך פסולת של אותיות שנשתברו נמצא התורה שהיתה קודם שבירה היו אותיות אחירות והם אינם עתה בתורה יהנה עתה כתוב בתורה חג המצות כשיבואו השברים להיות כבראשונה יתבטלו אלו האותיות שהם עתה ונמצא המועדים יהיו לע"ל בטילים כשיעשה הקב"ה דת חדשה ויתחדשו האותיות כנשר ז"ס (שמות יב) החודש הזה לכם שיתחדשו האותיות ר"ע קושר קשרים לאותיות בשעה שעלה למרום ונמצא פורים לא כתיב בתורה לא יתבטל ר' אומר אף יום הכפורים לא יתבטל מאחר שכתוב בו (ויקרא כג) חוקת עולם הרי רמז שלעולם לא יתבטלו אותיות אלו: תם ונשלם שבח לאל בורא עולם